

DORU NASTASĂ

**DE CE BISERICA ORTODOXĂ NU ÎL
POATE CANONIZA PE ARSENIE BOCA**

**ARSENIE BOCA ȘI OCULTISMUL
UN FRANCISC DE ASSISI ÎN ORTODOXIE**

„Un Domn, o Credință, un Botez”

Ediția a II-a

București - 2024

Ediția a II-a, revizuită și adăugită

© Doru Nastasă

<https://www.unitateaortodoxa.ro>

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NASTASĂ, DORU

De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca :

Arsenie Boca și ocultismul : un Francisc de Assisi în Ortodoxie / Doru

Nastasă. – Ed. a 2-a, reviz. și adăug.. - București : Smart Publishing, 2024

Conține bibliografie

ISBN 978-606-068-089-5

Cuprins

Cuvânt înainte	9
-----------------------------	----------

I. Prima parte a discuției. Problema teologică.....	15
--	-----------

1. Structura analizei pentru fenomenul Arsenie Boca. Cele două planuri ale discuției	15
2. Biserica și ocultismul. Contextul ocultist al timpului. Știe de fapt Biserica să analizeze un fenomen atât de complex?.....	24
3. Arsenie Boca, mare maestru al ocultismului. Traseul ocultist al acestuia.....	37
3.1 Traseul oficial al lui Arsenie Boca	37
3.2 Traseul neoficial al lui Arsenie Boca: ezoterism, ocultism și hipnoză.....	39
3.3 Yoga, poartă către spiritism, care folosește extensiv hipnoza și autohipnoza. Dimensiunea actuală a utilizării hipnozei pentru spiritism.....	63
3.4 Babaji, un guru indian în care putem vedea puterea hipnozei-spiritismului, în care putem înțelege mai bine lucrarea lui Arsenie Boca.....	66
3.5 Spectrul ocultismului lui Arsenie Boca: ezoterism, yoga, hipnoză, influență și sugestie, spiritism, magnetism, chiromanție, levitație, teleportare, reîncarnare	78
3.6 Începutul ocultismului la A. Boca. Două mărturii importante din liceu, pentru hipnoză influență și sugestie, 1922-1929. Certitudinea ocultismului lui A. Boca	78
3.7 Ezoterism, 1929, 1933-1938, 1951-1957, 1953.....	84
3.8 Hipnoză, influență și sugestie, mențiuni constante, 1928, 1933, 1947, 1951-1957, 1965	86

3.9	Hipnoză, 1962, mărturia personală a lui A. Boca despre practica hipnozei.....	98
3.10	Spiritism, 1939, 1974.....	101
3.11	Magnetism.....	103
3.12	Chiromanție, 1940-1948.....	103
3.13	Grafologie și psihologie.....	104
3.14	Levitație, teleportare, 1939-1948.....	105
3.15	Reîncarnare și metempsihoză	105
3.16	Activitatea lui A. Boca în cercul de antroposofie, ezoterism și spiritism, 1953. Confirmarea continuității practicii ocultiste, peste 30 de ani. Distincția de mare maestru al ocultismului acordată de cerc.....	112
3.17	Apogeul ocultismului, în căruța de foc împreună cu doamna Constantinescu, plecat la propovăduire după credincioși, asemenea sectarilor, 1974.....	117
3.18	Inițierea și parcursul lui A. Boca în practica ocultismului, între 1922-1983: liceu (1922-1929), facultăți (1929-1938), Athos (1939), Sâmbăta de Sus (1939-1948), Prislop (1949-1957), Vladimirești, Drăgănescu (1968-1983)	133
3.19	Arsenie Boca, mare maestru al ocultismului. Ocultismul lui Boca, de la suspiciune la certitudine. <i>Continuitatea în practica ocultismului, timp de peste 30 de ani, este motiv de necanonizare.....</i>	136
4.	Erezia și înșelarea lui Arsenie Boca.....	149
4.1	Abordarea de analiză a arhimandritului Paulin Lecca asupra fenomenului Arsenie Boca. Comisia de canonizare are nevoie de un Paulin Lecca.....	149
4.2	Cum se validează înșelarea sistematic în Biserică.....	158
4.3	Căderea în înșelare a lui Boca în vedenia înșelătoare din Athos. Acea vedenie înșelătoare va duce și BOR în înșelare	161

4.4	Cercul personal pasionat de ocultism, Nil Dorobanțu și Vladimireștiul, care a avut abateri similare. Prietenii lui Boca au fost exact ca el.....	174
4.5	Întărirea darurilor primite de Arsenie Boca în Athos, prin hipnoză și spiritism. Puterea lui A. Boca a fost ocultismul. A. Boca activa des puterea hipnozei în relațiile cu cei din jur	181
4.6	Neascultarea de Biserică, izolarea de Biserică, o rânduială deplină de sine. Ocolirea sistematică a duhovnicilor generației sale, a cercetării acestora. Izolarea de cercul larg al duhovnicilor mari	187
4.7	Respingerea acestuia de către o masă largă a duhovnicilor, de o generație întreagă. Arsenie Boca nu a fost primit de generația contemporană de duhovnici. Sinodul părintelui Ilie Cleopa l-a condamnat pe Arsenie Boca	198
4.8	Mărturisirea eretică de credință a lui Boca de la Drăgănescu. La Drăgănescu diavolul batjocorește Ortodoxia, pictându-și hula, erezia și înșelarea pe pereții Bisericii.....	207
4.9	O conversație cu o credincioasă despre pictura de la Drăgănescu.....	226
4.10	Credința lui Arsenie Boca este un <i>sincretism New Age</i> , între Ortodoxie, catolicism, greco-catolicism, minimalism protestant, ezoterism și altele.....	228
4.11	Sensul picturii lui Francisc de Assisi în această discuție	239
4.12	A. Boca, un pericol pentru Biserică, în viziunea duhovnicilor. Povestea creată pentru acesta este doar o intoxicare a Bisericii, într-o propagandă foarte intensă a Ardealului.....	249
5.	Arsenie Boca, un Francisc de Assisi în Ortodoxie	255
6.	Mărturii despre Arsenie Boca.....	269

- 6.1 O mărturie personală despre cum am fost arsenist și cum m-am lăsat de acest fenomen, în urma unor întâmplări legate direct de o mistică înșelătoare asociată. Fenomenul Arsenie Boca în casele credincioșilor269
- 6.2 O mărturie a unui pustnic276
- 6.3 Mărturia pr. Anițulesei Gheorghe.....279
- 6.4 Mărturia ierarhului I.P.S Antonie Plămădeală despre Arsenie Boca280
- 6.5 O întâlnire cu un martor ocular al hipnotismului lui A. Boca 283
7. Cauza evlaviei arseniste nu este Ortodoxia. Mulțimile merg la Prislop nu pentru Ortodoxie, ci pentru magie și ocultism. Propaganda și manipularea care au generat arsenismul, printr-un grup editorial al Ardealului287
8. A. Boca este o canonizare pietistă și nu dogmatică.....295
9. Motivele pentru care Arsenie Boca nu poate fi canonizat: ocultism, erezie și înșelare.....299

II. A doua parte a discuției. Problema politică..... 303

10. Ce se poate decide instituțional de fapt pentru Arsenie Boca...303
- 10.1 Care sunt argumentele majore ale acestei canonizări. O canonizare în adevăr sau o canonizare politică?.....303
- 10.2 Întrebarea urgentă de răspuns legat de această canonizare306
- 10.3 *Ce canonizăm, adevărul sau dorința ucenicilor? Cine îl canonizează pe Arsenie Boca, Biserica sau ucenicii acestuia? Nu există unitate de credință în această canonizarea*307
- 10.4 Canonizarea lui Arsenie Boca este viciată311
- 10.5 Dosarul de canonizare este fals, incomplet și părtinitor. Arsenie Boca este *canonizat astăzi pe baza unei mărturii părtinitoare și falsă*. Comisia de canonizare nu are suficiență

informație pentru a-l canoniza pe A. Boca, iar mărturia autentică despre acesta nu fost adunată încă.....	324
10.6 Martorii ocultismului, înșelării și ereziei la A. Boca. Cele 30 de nume de pe lista martorilor. Necesitatea unei discuții cu aceștia de către o comisie pentru A. Boca și ocultism. Cercetarea de teren necesară acestei canonizării....	332
10.7 Apărarea lui A. Boca, prin semănare de îndoială asupra mărturie autentice despre acesta și prin automișire.....	343
10.8 Se poate discuta de o canonizare pentru acesta? Arsenie Boca trebuie anatemizat de fapt. Neatenția comisiei de canonizare la zona de ocultism	351
10.9 S-a încercat deja de 5 ori să fie canonizat Arsenie Boca, și de fiecare dată ierarhia s-a opus	361

III. A treia parte a discuției. Destinul Bisericii Ortodoxe Române prin A. Boca 365

11. Ce se va întâmpla cu Biserica Ortodoxă Română dacă Arsenie Boca este canonizat? În Arsenie Boca negăm de fapt Ortodoxia	365
12. Canonizarea lui A. Boca este un Ferrara-Florența actual. Compromisul în credință este compromiterea Bisericii.....	392
13. Marile ispite ale Bisericii în ultimul secol. Norul întunecat care a acoperit Biserica în ultima sută de ani, cu schismă, erezie și înșelare	404
14. Dialogul cu Biserica, necesar în aceste 4 probleme, calendar, Ecumenism, Sinodul din Creta și canonizarea lui A. Boca	460
15. Dogma participării eclesiologice a credincioșilor în Biserică nu este exprimată statutar deplin. Consultarea cu Biserica trebuie exprimată în statutul instituției	477
16. Analizele instituției pentru <i>Arsenie Boca și ocultism</i> și pentru <i>problema unității creștine</i> trebuie refăcute	485
17. O scrisoare adresată Patriarhului, pentru oprirea canonizării și refacerea analizei de canonizare pentru A. Boca	490

Bibliografie 497

CUVÂNT ÎNAINTE

Motto: „După această vizită a *pr. [Arsenie] Papacioc* la Sihăstria, inclusiv *părintele Cleopa Ilie* și-a schimbat opinia despre Boca, spunând: Cum pot adevăra ucenicii săi, *A. Boca nu era în duh ortodox*”.

Prezentul volum lămurește cu suficiente argumente de ce *pr. Arsenie Boca* nu poate fi canonizat, arătând legătura cu ocultismul a practicilor și învățăturilor sale. Am prezentat pe larg contextul ocultist al vremii, detaliind ce anume practici oculte a promovat *A. Boca*, unde anume se văd aceste derapaje „spiritualiste” și de ce procedura oficială de canonizare a lui are probleme pe această zonă a ocultismului.

Trebuie să menționez de la bun început că analiza *A. Boca și ocultismul* nu a fost făcută corect, aprofundat și responsabil la nivel instituțional, poate și din cauza lipsei materialelor documentare serioase și bine elaborate, în prezent existând doar câteva lucrări foarte concise (precum a arhimandritului *Paulin Lecca*, a părintelui *Gheorghe Anițulesei*, a doctorului *Ioan Gându*, a monahului *Teodor Benevent* și alte mici sinteze) publicate pe această temă. Un alt lucru important evidențiat de mine este că situația lui *Arsenie Boca* este identică celei lui *Francisc de Assisi* (lucru încă necunoscut în rândul clerului ortodox, inclusiv de la nivel sinodal) și, din acest motiv, probabil că, în timp, va fi supus condamnării împreună cu „misticul” apusean. Lucrarea mea clarifică pe larg aceste două aspecte, care nu au fost acoperite până acum, arătând că analiza comisiei oficiale de canonizare a fost superficială și necesită o abordare serioasă și aprofundată sau, de fapt, o reevaluare totală. Cred că pentru o astfel de inițiativă sunt suficiente câteva idei și direcții de studiu, care se

pot dezvolta și aprofunda ulterior într-o analiză mai largă și de către alți preoți, teologi și trăitori ortodocși. De aceea, una din concluziile studiului meu este că Arsenie Boca trebuie anatematizat, nicidecum canonizat.

Astăzi riscăm să ne trezim în Biserică având o situație teribilă duhovnicească, teologică, dar și de comuniune, prin această canonizare grăbită a lui A. Boca. Pentru că, de fapt, nu este canonizat Arsenie Boca cel real, ci povestea mistificată a „idolului spiritual” creat pe hârtie de diverși ucenici și simpatizanți ai săi, în urma unei propagande interesate și exagerate, în care viața cosmetizată și învățătura selectivă ale lui devin false argumente pentru canonizare. Iar acest lucru este posibil în urma promovării excesive a unei literaturi pietiste părtinitoare (care a ignorat absolut orice s-a spus duhovnicește pe subiect), literatură care e la baza abordării greșite a discuției și care trebuie menționată în capul acesteia.

Ce se canonizează în A. Boca, așadar, nu e un sfânt ortodox, un om îmbunătățit care a cunoscut și a trăit deplinătatea experienței ortodoxe a sfințeniei (duhovnic, ascultare, nevoiță ascetică, har, învățatură de credință ortodoxă, duh iubitor, înțelept și smerit, comuniune liturgică), ci un anume senzațional miraculos despre care Însuși Mântuitorul Hristos ne-a avertizat când a vorbit despre profeții mincinoși din perioada vremurilor din urmă (care spun, printre alte îndemnuri amăgitoare, „Veniți la mine pentru profeții și minuni, eu vă voi duce la Hristos!”). Senzaționalul acestor dorite minuni e „canonizat” în A. Boca, iar pentru acestea se creează și un idol care săvârșește și lucrează toate acestea, ignorându-se voit totul despre partea negativă a discuției, se elimină tot ce nu convine scopului, tocmai pentru ca oamenii să rămână captivi în lumina falsă a unor pseudo-minuni obținute pe calea ocultismului. A. Boca este doar o falsă lumină apărută în spațiul eclezial ortodox, care nu are nimic din

caracteristicile autentice ale sfinților și sfințeniei, și pentru care senzaționalul produs și promovat în jurul său a generat un curent idolatru care să răspundă nevoii multimilor de a-l vedea ca sfânt, motiv pentru care se ignoră tot ce trebuia să fie în duh ortodox.

În evaluarea persoanei, învățaturii și activității lui A. Boca se văd două mentalități diferite de abordare a problemei, una ascetică și duhovnicească, în care primul lucru făcut este să se elimine indiciile înșelării (lăsând discuția despre minuni după această validare), și una populară, care e copleșită de un volum de „minuni”. Această ultimă abordare, sufocată de senzațional și pietism, nu mai reușește să gestioneze critic discuția, uitând parcă de tot ce înseamnă a fi ortodox, pentru a putea susține o optică pozitivă pentru A. Boca. Volumul urmează abordarea duhovnicească, începând discuția cu primul pas, validarea înșelării, deschizând o discuție largă pe acest subiect.

În fiecare direcție majoră a discuției despre A. Boca putem găsi online o analiză făcută de cineva (învățătură de credință, întregul argument, pictura de la Drăgănescu, legătura cu yoga, altele). Bibliografia atașată în finalul cărții oferă cititorilor suficiente repere pentru a se înțelege cum s-a produs un sfânt în Ortodoxie. Lucrarea încearcă să agrege toate aceste studii (semnificative și de mare valoare teologică) publicate și găsite majoritar online și să ofere un argument întreg, unitar, integrând într-un singur volum toate discuțiile importante despre imposibilitatea de a-l canoniza pe A. Boca. Această argumentație ortodoxă, bazată pe mărturiile Sfinților Părinți și ale multor Părinți contemporani îmbunătățiți, ne arată fără dubii de ce marii noștri duhovnici au spus despre el: „*Arsenie Boca este înșelat și nu este în duh ortodox*”.

Trebuie să le mulțumesc celor care au lucrat anterior în diferite analize, și în special părintelui Anițulesei Gheorghe și dr. Victor Ardeleanu (cu lucrări publicate pe site-ul <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/>), din lucrările cărora am preluat destul de multe citate și pasaje, tuturor celor care au contribuit online în diferite analize folosite în această lucrare (dr. Ioan Gându, monahul Teodor Benevent), dar și tuturor celor care m-au sprijinit în demersul acestei lucrări.

Volumul este publicat în urma consultării cu mai mulți clerici, cu îndrumare și binecuvântare. Am elaborat și redactat acest material pentru a lămuri și pe alții referitor la acest subiect, infiltrațiile ocultismului în practica religioasă creștină, în acest caz, pentru Arsenie Boca. Acest fenomen riscă să altereze și să înlocuiască experiența duhovnicească, să înlocuiască autoritatea bazată pe o experiență reală, smerită, în Duhul Sfânt, de unire cu Dumnezeu, în continuitate cu tradiția Sfinților Părinți. Pericolul otrăvirii spirituale a credincioșilor ortodocși cu aceste experiențe ocultiste este astăzi mai mare ca oricând în lumea contemporană. Cuviosul Serafim Rose, cu mult discernământ și luciditate, ne-a avertizat acum mult timp de acest fenomen, care parazitează viața duhovnicească și deviază viața creștină spre înșelare și cădere de la Dumnezeu.

În finalul volumului am adresat Părintelui Patriarh Daniel o rugămintă de a opri canonizarea curentă și de a reface analiza referitoare la canonizare, oferind în mare un argument principal, că analiza pe zona de ocultism erezie și înșelare nu este făcută serios și responsabil și că această analiză schimbă semnul discuției, de la canonizare la anatema.

Cercetarea făcută în acest volum este una justificată, cu argumente, aducând suficient de multe detalii specifice încât să fie un temei pentru o schimbare de abordare a discuției despre A. Boca, un temei pentru o revizuire integrală a procedurii de canonizare pentru

acesta, pentru că în esență schimbă perspectiva și semnul întregii discuții. Cred că este o lucrare binevenită, chiar dacă este în sens cu totul opus unei direcții curente instituționale, și că pe baza acesteia se poate purta o discuție în toate dimensiunile acestei probleme.

Doru Nastasă,

București, 2024

I. PRIMA PARTE A DISCUȚIEI. PROBLEMA TEOLOGICĂ

1. STRUCTURA ANALIZEI PENTRU FENOMENUL ARSENIE BOCA. CELE DOUĂ PLANURI ALE DISCUȚIEI

Ce trebuie să facem în această discuție este să vedem dacă putem ajunge la o concluzie cu privire la legitimitatea acțiunilor sale din Biserică. Cei doi Boca, pentru că au fost doi, un Boca aparent al luminii și un Boca al neascultării, al ocultismului și înșelării, care e dominantă și unde se determină semnul cu care înmulțim toată această experiență? Înmulțim experiența cu plus sau cu minus?

O mare întrebare de pus astăzi este: cum analizăm fenomenul Arsenie Boca? Patriarhia Română propune o listă limitată de analiză, incompletă, propunând și o canonizare¹. Ce trebuie să facem pentru A. Boca nu este doar să parcurgem această listă parțială de verificare, ci să găsim o variantă mai comprehensivă de analiză, pentru a completa analiza propusă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Problema în cazul Arsenie Boca este analiza incompletă făcută de Sinod, analiză care refuză câteva argumente mari în această discuție. Ce trebuie făcut aici este să așezăm un cadru corect pentru discuție în primul rând, pentru a nu pierde din analiză nicio perspectivă, și apoi să putem potența un dialog constructiv pe fiecare dintre aceste puncte. Pentru că sensul final este să ajungem la claritate pe acest punct, nu doar să înfierăm o experiență care ne convine

¹ <https://basilica.ro/comunicat-punct-de-vedere-canonizari-recente-ale-sfantului-sinod-al-bisericii-ortodoxe-romane/>.

mai mult sau mai puțin. Până la urmă sensul acestei discuții este ca toate părțile să fie ascultate, și nu doar partea proarsenistă, așa cum pare să se întâmple în procesul de canonizare, făcut se pare de către o singură parte, proces care nu poate fi părtinitor, care nu poate asigura de fapt imparțialitatea acestui lucru.

Lista de verificare adusă de Patriarhia Română este următoarea:

1. „Viața sa curată și sfântă;
2. Mărturisirea dreptei credințe până la sfârșitul vieții;
3. Aspru nevoitor, împodobit cu multe virtuți;
4. Dragostea și spiritul de jertfă manifestat față de cei aflați în nevoie;
5. Mărturisitor al lui Hristos în temnițele comuniste;
6. A dobândit de la Dumnezeu darul făcerii de minuni;
7. S-a bucurat de o cinstire constantă din partea credincioșilor.”

În acest volum voi încerca să refac această analiză dintr-o altă perspectivă, care să ne aducă o imagine de ansamblu asupra fenomenului Arsenie Boca, imagine care să poată conduce corect la niște concluzii pe subiect. Analiza pe care o voi face va fi structurată ținând cont întâi de discuția despre înșelare, ce este de condamnat și opritor de la continuarea discuției despre canonizare – și în mare are aceeași structură de analiză și argumentare folosită de părintele Paulin Lecca (cum am menționat într-un alt capitol). La fel, obiectivul unei astfel de analize este unul clar, de a determina pe cât posibil, dacă este vorba de înșelare sau de o experiență autentică ortodoxă. Sunt câteva chei de control a experienței înșelătoare, care nu trebuiau să apară în această discuție. Și acestea trebuiau verificate întâi, nicidecum trecut într-o zonă a unui emoțional, a unui bine făcut altora, de minuni și profeții.

În cazul lui Arsenie Boca cuvântul, afirmația și acuzația de „înșelare” apare egal de mult împreună cu afirmația de „sfânt”. Este un punct foarte important, că întreaga discuție se produce într-o antiteză, între adevăr și întuneric, între sfințenie și înșelare, între Dumnezeu și diavol. Iar acest cuvânt nu apare de la oricine, apare de la o generație întreagă de duhovnici și mari teologi, de la ierarhi, care l-au cunoscut pe Arsenie Boca, devenind un argument cantitativ pe care trebuie să îl considerăm în discuție. Și trebuie să facem o trecere în revistă a tuturor punctelor discuției, a tuturor argumentelor care trebuiesc dezbătute pentru a putea decide ceva legat de Arsenie Boca.

Consider că analiza Patriarhiei Române nu poate fi completă dacă are doar această structură de organizare propusă de aceasta anterior, nu are suficient de multe date și informații în acest format și nu are o structură de argumentare viabilă. Nu validează deplin fenomenul Arsenie Boca. Și punctul cel mai important al analizei e pierdut, validarea misticii lui Boca, validarea comuniunii și informației primite de acesta în descoperiri. La fel, nu este făcută o analiză a contra-argumentului Bisericii și nici al fenomenului de masă împotriva lui Arsenie Boca, prezent egal în Biserică, alături de cel instituțional al entuziasmului pentru acesta. Nu este susținută argumentarea în jurul punctului central și argumentului masiv care susține întreaga canonizare, legitimitatea experienței Boca, validarea înșelării sau nu a acestuia.

Cuvântul înșelare apare de mult prea multe ori în această discuție, în fiecare frază în care apare și cuvântul Arsenie Boca, pentru a nu fi luată în considerare o discuție serioasă pe acesta. Astăzi cuvântul înșelare pare să nu mai aibă efect în discuție, instituția devenind imună la auzul acestuia. Din punct de vedere duhovnicesc există un risc mare al înșelării în această situație, pentru că un argument cantitativ instituțional, în care ce se vorbește despre evlavia

unei anumite mase de credincioși, trebuie considerat egal și pentru duhovnicii Bisericii, în care o masă mare de duhovnici folosește cuvântul înșelare aici. Adică o argumentare cantitativă folosită de instituție pentru credincioși e cu mult mai importantă când e invalidată de duhovnicii Bisericii. Atunci când cel puțin jumătate din duhovnicii Bisericii pronunță cuvântul înșelare, trebuie să oprim ce facem și să discutăm de ce apare această discuție.

Astăzi există două părți în Biserică, care fiecare încearcă să tragă de un taler al cântarului acestei discuții, forțând fiecare capăt de informație și de autoritate ierarhică sau instituțională posibilă, pentru a reuși în demersul de argumentare susținut. Sperăm că totuși adevărul va triumfa în acest caz. Cum atacă diavolul întreaga Biserică? Sau prin dogmă, sau prin relativismul și sincretismul Ecu-menismului, sau prin înșelarea ierarhiei și a întregii Biserici, ori prin diferiți „îngeri de lumină”. Astăzi acești îngeri de lumină care tot apar din diferite părți au nevoie de cu mult mai multă acrivie decât entuziasm.

Despre Arsenie Boca sunt două dimensiuni ale discuției, cea pozitivă, pentru că există lucruri bune întâmplare, dar și una negativă, neorânduiești, sminteli, ieșiri greșite, abateri, neascultarea sistematică, dar și acuzațiile de înșelătorie, ocultism, erezie. Ce auzi despre Arsenie Boca este că se spune că învăța, profeția, făcea minuni. Arsenie Boca a făcut, a ajutat, sunt lucruri bune de menționat. Bine, și? Asta nu înseamnă că e de la Dumnezeu. Diavolul cu astfel de amăgeli te înșală, întâi îți arată binele, te învață să fii moral, îți arată naivități (doar de asta sectarii sunt model de „moralitate”, impecabili moral, dar hula lor ajunge până la cer), și apoi te învață erezie, pentru a te lepăda de Dumnezeu și pentru a te închina lui. Crede cineva că o să înșele diavolul Biserica făcând rău? O să se deghizeze în mari sfinți, dar în spatele acestora va fi înșelare și pierderea Biserici. Cam acesta este cazul Arsenie Boca. Cum cred ortodocșii că va

arăta o înșelare în Biserică într-un astfel de caz, diferit de ce e la Arsenie Boca? În numele cui s-au făcut toate acestea, în numele înșelării sau în numele lui Dumnezeu?

Marea problemă a canonizării lui Boca este acest al doilea plan al discuției, al ocultismului, plan consistent, continuu, care însoțește în permanență discuția, plan care nu trebuia să apară în nicio formă și nicidecum în volumul adus istoric. Și aici întrebarea principală este: în numele cui s-au făcut toate aceste lucruri și minuni (minunății)? Instituția preferă să ignore acest plan, nu are experiență în ocultism, și discuția e într-un fel purtată în două argumente mari, *volum de entuziasm* contra *artefacte-indicii de înșelare*, insuficient dezvoltate.

Pentru Arsenie Boca apar în istorie, simultan, două dosare, unul care pare să fie făcut popular, de credincioși care văd numai lumini, și unul făcut de mari duhovnici, al înșelării. Pentru că se vede că în istorie arhimandritul Paulin Lecca a făcut deja un fel de dosar și istorisire paralelă a fenomenului Boca, aducând o mărturie relevantă legată de acest al doilea dosar și plan al discuției, nefiind singurul care a scris în acest al doilea dosar al discuției. Și dosarul actual instituțional respinge dosarul duhovnicilor generației contemporane lui Boca, pe motiv că autoritatea instituțională poate discreționar să decidă orice, fără consultare.

Dosarul indiciilor de ocultism, neascultare, înșelare și erezie nu este încă substanțiat complet, și instituția doar preferă varianta optimistă și populară a discuției, ignorând acest dosar, care însă e cu mult mai important decât primul. Primul lucru în discuție era să ne asigurăm că dosarul analizei înșelării este corect făcut, și nu doar dosarul minunilor. Pentru că dosarul înșelării înmulțește cu plus sau cu minus toată experiența. De departe este cel mai important punct de discutat, și nu de forțat instituțional, cum se aude astăzi că se

pune presiune pe preoții care iau poziții, care discută subiectul și care sunt șicanați instituțional.

Discuția despre A. Boca nu pare să aibă nicio șansă de corectitudine astăzi în Biserică, pentru că Sinodul actual refuză o discuție onestă, refuză să deschidă discuția, și doar comunică aceea că vom fi notificați undeva, cândva, despre ce s-a putut instituțional face pe o analiză în care istoric a fost implicată întreaga Biserică. Diavolul și înșelarea nu se văd doar instituțional, și nu sunt doar apanajul unui Sinod, cum iluzoriu se propune azi. Diavolul lucrează în toată Biserica înșelarea, din ce știm.

Dacă citim din cine este compusă comisia care l-a propus spre canonizare, vedem în primul rând pe ucenicul istoric al lui Arsenie Boca, ÎPS Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, președintele comisiei pentru canonizare: „Luni, 31 octombrie 2016, la Mănăstirea Prislop, sub *președinția Înaltpreasfințitului Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului*, s-au desfășurat lucrările Comisiei speciale teologice mitropolitane, în vederea întocmirii dosarului pentru propunerea de canonizare a părintelui Arsenie Boca, ne-a precizat Adrian Nicolae Petcu, membru în comisia de canonizare.”²

Găsim componentele discuției menționate pe scurt în articol³:

1. „Primul referat a fost prezentat de părintele profesor Mircea Păcurariu, intitulat Părintele Arsenie Boca de la mănăstirile Sâmbăta de Sus și Prislop.”
2. „De asemenea, în cadrul ședinței a fost propusă alcătuirea unei cronologii a activității părintelui Arsenie,

² <https://basilica.ro/manastirea-prislop-intrunirea-comisiei-de-canonizare-a-pa-rintelui-arsenie-boca/>.

³ <https://basilica.ro/manastirea-prislop-intrunirea-comisiei-de-canonizare-a-pa-rintelui-arsenie-boca/>.

precum și stabilirea exactă a surselor autentice referitoare la viața și activitatea părintelui Arsenie.”

3. „Pentru o mai bună documentare au fost efectuate cercetări și în arhiva Arhiepiscopiei Aradului, analizând dosarul de corespondență dintre Episcopia Aradului și Mănăstirea Prislop. [...] În urma cercetărilor s-ar urmări activitatea pastoral-misionară și de apărare a dreptei credințe a părintelui Arsenie Boca.”
4. „În cea de-a treia parte a referatului, a fost analizată lucrarea Cărarea Împărăției, autorul argumentând ortodoxia învățaturii părintelui Arsenie care reiese cu putere din această lucrare, urmând a întocmi un referat sinteză cuprinzând argumentele care pot fi folosite în vederea propunerii de canonizare, care vor fi incluse în studiul document.”
5. „Părintele profesor Simion Todoran a prezentat referatul întocmit, în cuprinsul căruia a analizat șapte scrieri despre Părintele Arsenie. *Accentul referatului a fost pus pe minunile atribuite părintelui Arsenie.*”
6. „*Preasfințitul Părinte Daniil* a prezentat referatul în care analizează trei scrieri, respectiv volumul album Biserica de la Drăgănescu – Capela Sixtină a Ortodoxiei românești, Părintele Arsenie Omul îmbrăcat în haină de in și Îngerul cu cădelnița de aur, Arhanghelul de la Prislop.”

În finalul discuției, se menționează firav analizarea unei poziții critice:

7. „La rândul său, părintele profesor Vasile Vlad a prezentat referatul întocmit, în cuprinsul căruia a analizat

memoriul *Andreei Neacșu*, lector la Universitatea de Arhitectură din București, adresat Preafericitului Părinte Patriarh în care face anumite mențiuni critice la adresa părintelui Arsenie, asemănându-l cu Inochentie de Balta, aducând și argumentând ca neîntemeiate și tendențioase acuzele la adresa părintelui.”

În mare, discuția despre Arsenie Boca a comisiei de canonizare a fost organizată și fundamentată doar pe lucrările proarseniste, menționate în articol:

„Membrii Comisiei au categorisit literatura legată de Părintele Arsenie astfel:

- Lucrări autentice ale Părintelui Arsenie: *Cărarea Împărăției, Cuvinte Vii*, manuscrisele autentice publicate în cartea *Omul îmbrăcat în haină de in și Îngerul cu cădelnița de aur*, albumul *Biserica de la Drăgănescu – Capela Sixtină a Ortodoxiei românești*.
- Mărturii și documente despre viața și activitatea părintelui Arsenie din dosarele securității, regăsite în cărțile tipărite la Editura Agnos, respectiv *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității*, vol. I (Sâmbăta de Sus, 1943-1949), Sibiu, Editura Agnos, 2013, 298 p. cu anexe foto; vol. II (Prislop, 1950-1959), Sibiu, Editura Agnos, 2014, 703 p, cu foto, editori Florian Bichir, Romeo Petrașciuc și Raluca Todorel.
- Cărți de evlavie la adresa Părintelui Arsenie.”

Acum trebuie să vedem și cine este președintele comisiei sinodale de canonizare a sfinților români:

„Mitropolitul Ardealului, ÎPS Laurențiu Streza, președintele Comisiei sinodale de canonizare a sfinților români, a declarat joi seara că *părintele Arsenie Boca va fi canonizat când vrea acesta și*

Dumnezeu. Prelatul, care l-a cunoscut pe duhovnic, a vorbit despre calitățile acestuia [...] ÎPS Laurențiu Streza a explicat că se adună în continuare dovezi ale minunilor înfăptuite de părintele Arsenie Boca [...] Mitropolitul Ardealului spune că l-a cunoscut personal pe părintele Arsenie Boca, a primit sfaturi de la el și este convins că acesta era un om al lui Dumnezeu, o mare personalitate, acest părinte duhovnicesc care a lăsat urme adânci în viața spirituală a credincioșilor din întreaga țară, nu numai din Ardeal, dar mai ales din Ardeal.”⁴

[Notă: în alte părți ale țării Arsenie Boca este mult contestat, și situația este cu totul opusă față de entuziasmul din Ardeal, drama legată de acest eveniment din alte zone nefiind deloc luată în considerare în această discuție].

Primul punct al acestei liste de canonizare trebuia să fie planul cel mai sensibil al discuției, discuția despre înșelarea lui Arsenie Boca, despre activitatea ocultistă care i se impută. Am încercat în această scurtă lucrare să punctez de ce acest punct al discuției despre planul ocultist și despre înșelarea lui Arsenie Boca este cel mai important în discuție, și anulează deplin demersul Sinodului și analiza Comisiei sinodale. Din nefericire, observ în abordarea comisiei de canonizare problema începerii analizei de la capătul greșit. Capitolele următoare încearcă să aducă lumină asupra acestui punct, asupra a semnului cu care înmulțim experiența Arsenie Boca.

⁴ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/cand-va-fi-canonizat-arsenia-boca-presedintele-comisiei-de-canonizare-a-sfintilor-era-un-om-al-lui-dumnezeu-1750239>.

2. BISERICA ȘI OCULTISMUL. CONTEXTUL OCULTIST AL TIMPULUI. ȘTIE DE FAPT BISERICA SĂ ANALIZEZE UN FENOMEN ATÂT DE COMPLEX?

Instituția nu are astăzi experiență în zona de ocultism acoperită de discuția despre Arsenie Boca. Și se vede asta în lipsa de referințe bibliografice specifice din documentele de analiză care tot mai apar pe ici și pe colo. Ocultismul este un fenomen relativ nou, al secolelor XIX și XX, și Biserica s-a confruntat marginal cu acesta. Iar comisia de canonizare nici măcar nu are idee despre unde trebuie să caute acest subiect, fiind într-o realitate optimistă și pozitivă a discuției. Asta se vede în lipsa de referințe bibliografice a discuției. Și de aici rezultă o respingere a ideii de ocultism la A. Boca, din ignoranță și superficialitate. Și aici punctul major care trebuie explicat mai bine este cum Arsenie Boca a fost de fapt un mare maestru al ocultismului, cum rar se vor întâlni în istorie. Volumul încearcă să acopere veriga lipsă în discuție, că A. Boca a fost un ocultist și un mare maestru, un venerabil al ocultismului.

Problema de față este că Biserica nu este familiarizată cu discuția despre ocultism și hipnoză. Biserica nu a avut un eveniment de confruntare major cu ocultismul până acum. Ocultismul este ceva nou și pentru Biserică, și A. Boca pare să fie prima confruntare în care Biserica să găsească resurse intern să respingă acest fenomen, să îl înțeleagă mai bine și să învețe cum să se apere de așa ceva. Biserica e de fapt total nepregătită pentru așa ceva – și asta se vede din lipsa de analiză coerentă pe subiect. Pentru că aici ai nevoie de suficientă teorie, de o cazuistică, să înțelegi fenomenul, să înțelegi ce e hipnoza, să ai acces la o bibliografie, să poți lega teologic totul. Și A. Boca e de fapt prima analiza largă a Bisericii pentru ocultism, analiză care pare să fie eșuată instituțional.

Aceasta este prima confruntare a instituției cu ocultismul intern, în interior, și de asta instituția e descoperită, nepregătită, nu știe unde să se uite pentru soluționare, nu are aparatul de analiză necesar, nu există bibliografie, adică există o debusolare generală pe subiect, care nu poate fi adunat de nimeni. Și în fundal se strigă puternic că experiența nu e legitimă, e ocultistă, se indică frânturi din problemă, dar problema nu e adunată cap coadă de nimeni. Ce e nevoie astăzi este ca instituția să înțeleagă mai bine zona de ocultism decât să continue o negare a acesteia.

Ocultismul este astăzi o teorie dovedită realitate. De asta nimeni nu știe ce are de făcut și tot ce se întâmplă astăzi în Biserică e că Biserica abia învață acum cu ce are de a face. Ocultismul e un avertisment adus de Cuviosul Serafim Rose dar și de alți sfinți, avertisment care a prins viață astăzi în Biserică. E o situație cum nu am avut în ultima sută de ani, în care o pasiune particulară pentru ocultism s-a transformat în realitate și în scară de ascensiune în Biserică (pentru că acesta este pericolul real al ocultismului, înșelarea, până la înșelarea întregii Biserici, care în Biserică are nevoie doar de un vas pentru a „reuși” în propria lucrare).

Ocultismul e doar o mențiune marginală astăzi în Biserică, în diferite lucrări, dar nu o realitate cu care Biserica să se fi confruntat. De asta primul lucru care trebuia făcut era să se fi înțeles cu ce avem de a face. Astăzi Biserica nu înțelege ce are în față de fapt. Teoria din manuale a devenit astăzi realitate, de asta nimeni nu înțelege ce avem în față în Arsenie Boca, și tot ce văd majoritatea este „profeții și minuni”, neînțelegând că tot ce avem în față sunt doar efectele ocultismului, doar un nivel subțire de manifestări demonice și profeții venite pe o cale îndoielnică. Asta este ce se întâmplă astăzi în Biserică. Și de asta instituția nu poate reacționa, nu e capabilă să reacționeze neînțelegând ce are în față, neputând trece de această perdea de lumini false.

Din păcate astăzi instituția nu a făcut analiza în această dimensiune, și a lăsat întreaga Biserică să deschidă cărțile de ocultism pentru a se putea acoperi această dimensiune. Pentru că în Biserică s-a strigat diavolul și înșelare de prea multe ori, iar instituția doar a ridicat nedumerită din umeri, neînțelegând ce analiză trebuie să facă aici. Iar aici trebuiau analize precum cea despre traseul lui Arsenie Boca în ocultism, semnele înșelării, asemănarea acestuia cu Francisc de Assisi. Iar răspunsul instituției la „de ce s-a strigat înșelare”, pare să fie: „nu știm”.

Problema Arsenie Boca este confruntarea unei Biserici total descoperite cu ocultismul în interior, cu ascensiunea ocultismului din interiorul Bisericii, în care nici nu știe despre ce se vorbește în subiect, într-o Biserică în care marii duhovnici și paznicii duhovnicești ai Bisericii strigă înșelare, strigă diavolul, strigă ocultism, iar credincioșii și mulți alții văd lumini, neînțelegând pericolul menționat de duhovnici. Asta este de fapt problema rădăcină aici: neadaptarea Bisericii la contextul de înșelare actual, din zilele din urmă. Biserica nu știe despre ce se vorbește în ocultism, în hipnoză, și asta se vede în bibliografia zero, dar și în modul dezorientat total de abordare a subiectului, în modul total pozitiv de asimilare al acestuia. Și ce trebuia aici să facă Biserica era cel puțin să se informeze la nivel primar ce înseamnă când discutăm despre ocultism, hipnoză și impactul acestora. Aceste evenimente sunt rare în Biserică, iar atunci când apar afectează foarte serios Biserica.

Ca să se poată face o analiză largă a relației lui Boca cu ocultismul în mod normal ar trebui multe titluri bibliografice și suficientă analiză. Din nefericire, nedispunând de acest timp, am ales o cale mai scurtă, de a puncta doar o cale a analizei făcute pe acest punct, și doar câteva repere, o ancorare sumară în câteva repere bibliografice. Și fiind vorba de ocultism, am preferat să reduc cercetarea, nefiind un domeniu care să se preteze unei cercetări. Obligația

instituțională pe acest punct nu era să persifleze muntele de suspiciuni ridicate legitim pe acest punct de mari duhovnici, ci era să le explice public, și într-o dezbatere, după ce anterior ar fi acoperit și publicat o analiză a problemelor ocultismului lui A. Boca, a problemelor de credință și a nenumăratelor probleme ridicate de Biserică.

Despre Arsenie Boca nu putem vorbi ca despre un ocultist oarecare, ci despre un autodidact excepțional de pasionat, un venerabil al artelor oculte, care poate fi oricând pus între marii practicanți ai istoriei ocultismului. Și voi arăta în continuare de ce fac această afirmație. Pasiunea lui Boca pentru asta nu cunoștea margini. Cum a fost la liceu, primul între sute de elevi, a fost și în ocultismul aplicat. Și ca să înțelegem mai bine ce a studiat Boca, toate artele de ocultism sunt metode practice, proceduri de invocare, de spiritism, sunt seminarii de aplicare a ocultismului. Ocultismul este prin excelență o artă practică. Ocultismul nu e o teorie, ci e o practică. Toți autorii de lucrări de ocultism sunt practicieni, nu teoreticieni.

Biserica are astăzi doar o firavă înțelegere a dimensiunii fenomenului ocultist și o firavă ancorare de către duhovnici, doar foarte generală, a ce s-a întâmplat cu Boca în acest plan. La fel, acum instituția nu are o analiză robustă de ocultism în acest caz, și toate cărțile de respingerea argumentelor împotriva înșelării lui Boca nu au nici urmă de referințe în această zonă. Adică instituția e descoperită deplin în analiză. De aceea, când se discută instituțional despre apărarea instituțională a lui Arsenie Boca, să vezi un ierarh care îi face lui Boca o apărare, dar care nu a parcurs un minim de bibliografie relevantă de ocultism și nu stăpânește discuția, e de un derizoriu de nedescris.

Pentru A. Boca trebuie să ne uităm puțin și în jurul său, la contextul vremii. În perioada interbelică ocultismul a cunoscut o dezvoltare și o răspândire fulminantă. Și asta deoarece spiritismul și ocultismul au cunoscut o largă dezvoltare la nivel mondial la sfârșitul secolului al XIX-lea⁵, fiind sute de mii de cercuri spiritiste în America, dar și în Europa.

O scurtă prezentare a dimensiunii literare a fenomenului o găsim în lucrarea „*Perspectiva istorică asupra fenomenului spiritist din presa românească la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*”⁶, de Drd. Ducuță Ana Maria, în care se menționează:

1. „Cheia succesului spiritismului stă mai degrabă în practicile simple dar intrigante pe care Kardec și-a fondat sistemul.”
2. „Cuvântul *spiritism* a fost inventat de Allan Kardec în 1857, până atunci vorbindu-se de *spiritualismul american*, *spiritualismul modern*, *fenomene magnetice*, sau *fenomenul meselor mișcătoare*.”
3. „În 1830, în Germania se vorbește despre clarvăzătoarea Frédérique Hauffe...”
4. „Fenomenul spiritist a ajuns și în România în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, fiind un subiect amplu dezbătut de publicistica românească, numeroși fiind adepții, dar și criticii săi”.

⁵ *Kardecist spiritism*, https://en.wikipedia.org/wiki/Kardecist_spiritism, *Spiritism*, <https://ro.wikipedia.org/wiki/Spiritism>.

⁶ Ducuță Ana Maria, Drd., *Perspectiva istorică asupra fenomenului spiritist din presa românească la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, <https://www.academia.edu/43179114>.

În perioada de la începutul secolului al XX-lea, în România curentul spiritist cunoaște o dezvoltare excepțională, între perioadele și lucrările timpului menționând:

1. *Revista Spiritistă a Societății B.P. Hașdeu*, „a fost prima revistă spiritistă din România, și a inclus materiale despre hipnoză [Notă: primul lucru care îl discută revista de spiritism este despre hipnoză...], regresie, telekinezie, reîncarnare și somnambulism, exemplificând prin intermediul unor cazuri concrete cum anume funcționau aceste fenomene paranormale.”⁷
2. *Revista Ilustrată: foaie enciclopedică literară lunară*, din 1898 până în 1902. „Printre cele mai relevante poziții contra fenomenului spiritist și a originii sale se remarcă cele din Revista ilustrată, unde apare articolul „Puncte fundamentale referitoare la magnetism, hipnoză și spiritism”. Autorul vorbește despre o recunoaștere a celor care se ocupă cu magnetismul și hipnotismul și analogia lor cu *magia, strigoneriile și cu cuprinderile diavolesci*, magnetiști și spirițiști faimoși [...] mărturisind că fenomenele spiritiste sunt *efecte magice*. Autorul clasifică toate fenomenele spiritiste ca fiind în acord cu magia, prin care recunoaște *esistența pactului diavolesc*. Acesta continuă să argumenteze în favoarea unei strânse relații dintre spiritism și *pactul cu diavolul*. Într-un număr precedent al *Revistei ilustrate* [10] se documentează fenomenele magnetismului, hipnotismului și spiritismului, iar cele mai importante manifestări sunt [...] intuițiunea clară a lucrurilor celor mai ascunse și distante...”⁸

⁷ Ducuță Ana Maria, *Perspectiva istorică...*, p.2.

⁸ Ducuță Ana Maria, *Perspectiva istorică...*, p.3.

3. *Revista Științelor Oculte* (1908-1913), spiritism, magnetism, magie, fermecătorie, chiromanție, cartomanție, cafeomanție, revistă pentru popularizarea științelor oculte. Revista Spiritistă distribuie în mare toată practica ocultistă și spiritistă, 1926-1941⁹.
4. *Revista Spiritistă* (1926-1929), care reapare între 1933-1935¹⁰, lunar.
5. *Călăuza științelor oculte* (1930), reapare lunar, din 1931-1935.
6. *Revista enciclopedică a științelor oculte* (1927), inițiație, simbolism, doctrine secrete, magnetism, sugestivitate, hipnotism, magie, psihoterapie, fizionomie, telepatie, spiritism, fahirism, astrologie, grafologie, cartomancie, vrăjitorie etc.¹¹
7. *Scanfandrierul naturei și a lumilor spirituale* (1930), antropofizie, revista științelor pozitive și oculte.
8. „Sepharial”, *A manual of occultism*, William Rider & Son, LTD, London, 1914 (științele oculte, astrologie, chiromanție, hipnotism și mesmerism-magnetism, spirite bune, rele).
9. Dr. G. Marinescu, *Spiritism și metapsihism*, Cultura națională, București, 1926.
10. „[Preotul] Vasile Suciuc va publica la Blaj, în 1906 *Hipnotism și spiritism. Studiu critico-teologic*, în care va

⁹ În *Publicațiile Periodice Românești*, Biblioteca Academiei Române, Tom. II, 1907-1918, și Supliment, 1790-1906, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987, p. 560.

¹⁰ În *Publicațiile Periodice Românești*, Biblioteca Academiei Române, Tom. IV, 1925-1930, Editura Academiei Române, București, 2003, p. 828.

¹¹ În *Publicațiile Periodice Românești*, Tom. IV, 1925-1930, p. 793.

combate cu aceeași vehemență fenomenul spiritist [...] îndepărtându-i pe oameni de la credința cea dreaptă.”¹²

11. „David Voniga a fost un preot creștin-ortodox, [...] Va scoate și propriile ziare și reviste la Timișoara: *Controla*, *Revista preoților*, precum și cea mai importantă revistă a sa, *Luminătorul*. Dintre cele mai importante lucrări ale sale se remarcă: *Espunerea Spiritismului (1898, Arad)* [...] Atât David Voniga, preot creștin-ortodox, cât și Vasile Suciu, preot greco-catolic, s-au aflat de aceeași parte a baricadei împotriva spiritismului [...]. Articolul lui David Voniga intitulat *Despre Spiritism. Spiritismul modern. Lățirea spiritismului modern în Europa* clasifică fenomenul spiritist drept o epidemie spirituală, o credință deșartă și infamă [...] Într-un articol anterior apărut tot în *Biserica și Școala: Foaie bisericească, scolastică, literară și economică*, Voniga vorbește în articolul său numit *Despre Spiritism. Epoca deșteptării. Magia-Farmecul, vrăjitoria*, despre magnetism, hipnotism și somnambulism [...]”¹³.

12. C.K. Nicolau, *Diplomat în ocultism, Curs practic de științi oculte*, Volumul I-IV, în care se regăsesc toate capitolele ocultismului, care vor fi menționate mai jos.

13. „*Spiritism și Metapsihică*”¹⁴, 1934, scrisă de Ion F. Buricescu, este tot o lucrare „de expunere clară și

¹² Ducuță Ana Maria, *Perspectiva istorică...*, p.5.

¹³ Ducuță Ana Maria, *Perspectiva istorică ...*, p.5.

¹⁴ Lucrarea o găsim tipărită sub denumirea Ion F. Buricescu, *Misterele Sufletului Omenesc. Spiritism și Metapsihică*, Editura Semne, București, 2008, care este o reproducere în facsimil a *Spiritism și Metapsihică*, Editura Tipografiile Române Unite, Rahovei, 1934.

conștiințioasă a multiplelor fenomene extraordinare, cunoscută sub numele de lume spiritistă”.

Existau nenumărate periodice, dar și cărți de ocultism, la care A. Boca a avut acces și pe care voi arăta mai departe unde le-a accesat, dar și nivelul la care Boca le pătrunsese. Iar ce este de menționat este exact această listă, aceste domenii de parcurs, pe care le vom regăsi menționate unul câte unul, în activitatea lui Arsenie Boca, adică hipnoză, spiritism, chiromanție, magnetism. Din nefericire, planul și fundalul ocultist al poveștii lui Arsenie Boca nu a fost scris complet și corect, fiind prea puțină experiență în Biserică în această zonă. De asta instituția adoptă o politică a refutării superficiale a unui plan în care se strigă „diavolul”, de către o unitate a duhovnicilor unei generații, o poziție de unitate împotriva unei înșelări instituționale.

Pentru a înțelege puțin contextul informației vremii, o să adaug pe scurt cuprinsul a câteva lucrări din acel timp:

1. Autor „Sepharial”, *A manual of occultism*¹⁵, 1914. Lucrarea este un tratat voluminos de ocultism, de 402 pagini, publicat în engleză, cu două părți. Conține detaliat informații despre științele oculte, astrologie, chiromanție, hipnotism și mesmerism-magnetism, spirite bune, rele. Deși lucrarea este în engleză, ce este important de menționat este că deja cuprinde toată informația din ocultism existentă și astăzi, arătându-ne ce informație exista la acea vreme, dar și nivelul de organizare. Nu cred că ce avem astăzi este diferit de ce era în acea vreme în zona ocultismului.

¹⁵ „Sepharial”, *A manual of occultism*, William Rider & Son, LTD, London, 1914.

2. *Revista Spiritistă*, Ianuarie 1941, Anul VIII – No. 1. Cuprins: *Pentru persoane ce doresc să țină ședința materializării, Comunicare făcută cercului „B. P. HAȘDEU”, [...], Da, morții vorbesc, Comunicare primită la începutul noului an spiritual.*
3. *Revista Spiritistă*, Ianuarie 1939, Anul VI – No. 6. Cuprins: *O comunicare, Misiunea Noastră, Vrăjitorii, Cunoștinți de la cei din spațiu, Descoperirea unei crime prin auzul psihic.* [Facerea rapidă de minuni...]
4. *Revista Spiritistă*, Mai 1941, Anul VIII – No. 5. Cuprins: *Înaintarea în grad a duhurilor spațiale, Misiunea Noastră, [...] Din viața mediumului Daniel Home [...]*

Uitându-ne la ideile de bază care apar în discuția despre A. Boca putem recunoaște acest traseu al acestuia în ocultism și să înțelegem ce anume a parcurs din toată această zonă a ezoterismului, a ocultismului, a hipnozei, a spiritismului, a vrăjitoriei. În toată discuția despre Boca trebuie să încercăm să recunoaștem din ideile majore traseul în ocultism al său, și apoi să putem trage o concluzie dacă Boca a fost un pasionat ocultist. Problema cu Arsenie Boca nu este doar că a fost un venerabil al ocultismului, ci că s-a expus continuu în absolut orice direcție posibilă spre înșelare. Adică oriunde îl vedem, îl vedem sărind gardul de protecție al Bisericii și misticii și apoi înaintând pe un teritoriu al diavolului și al înșelării.

Orizontul ocultist al timpului, orizontul de idei din sfera ocultismului apare complet în discuția despre A. Boca, și este egal cu orizontul parcurgerii întregii bibliotecii din domeniu. Adică A. Boca nu e un nevinovat consumator de ocultism, e de-a dreptul un practicant serios al acestuia. Și instituția are în față un veritabil cunoscător al ocultismului, un fel de doctor și mare maestru în ocultism, la un nivel greu de atins, care din copilărie avea aptitudini și

înclinație pentru asta (fiind nevoie și de o genialitate pentru a ajunge la un nivel ridicat), care a avut o personalitate suficient de arogată încât să calce orice limită ortodoxă, dar și o perspicacitate ridicată, capabilă să îl ajute să înțeleagă ca autodidact niște cărți care conțin rețete ocultiste de practică.

Din nefericire, dacă nu sunt așezate corect într-un context larg de studiu organizat al ocultismului timpului, toate câte se spun despre A. Boca în această zonă par doar acuzații rupte între ele, nefondate, o acuzare tendențioasă, așa cum este tratată astăzi în răspunsurile instituționale. Dar dacă cercetăm mai bine ce se ascunde acolo vedem clar traseul ocultist al acestuia. Ce m-a interesat la A. Boca și legat de studiul lui în această zonă a fost literatura din acel timp la care a avut acces, ideile de bază care circulau, stadiul ocultismului din acel timp. Pentru că, dacă a parcurs acea literatură, se va vedea dacă și-a asimilat ideile și în practică undeva. Undeva în cultura sa vor fi expuse ideile asimilate și traseul său din domeniul ocultismului, spiritismului, hipnozei, reîncarnării, vrăjitoriei.

Apare întrebarea, după ce în traseul său sunt regăsite toate zonele ocultismului. se va mai îndoii cineva că nu a fost și practicant al acestor zone? Și dacă nu se deschide o discuție minimă în această zonă nu vom ajunge să înțelegem cât de adânc era înfipt Arsenie Boca în așa ceva. Pentru că totuși avem mențiuni despre hipnoză, spiritism, reîncarnare, chiromanție, avem mărturii cum că el comunica cu alte spirite, despre levitație, teleportare și altele, avem mărturii în jurul său, de la ierarhi, de la duhovnici, de la credincioși. Și se vede ce a parcurs din acest domeniu, dar și traseul temporal al său în acest domeniu.

Se văd în această discuție două stiluri de abordare și două poziții referitor la Arsenie Boca. Una instituțională, entuziastă, care aduce argumentul volumului și a lucrării pozitive a lui Boca. Și una duhovnicească, în care se încearcă să se analizeze întâi înșelarea și

diferite indicii din această zonă. Din nefericire, această zonă nu este corect acoperită istoric, fiind relatate diferite întâmplări, însă fără o documentare precisă a ce înseamnă ocultismul, și o prezentare și ancorare corectă a discuției în ocultism.

Nici duhovnicii în istorie, dar nici astăzi instituția, nu au adus o teză coerentă și comprehensivă în această discuție, validarea sau invalidarea tezei înșelării în cazul lui Arsenie Boca. Pentru Arsenie Boca acesta trebuia să fie primul punct al discuției. Lista de verificare a comisiei de canonizare este una incompletă și trebuia să înceapă în acest caz cu acest punct. Și de asta duhovnicii Bisericii nu au putut acoperi subiectul, au tras suficiente semnale de alarmă (ignorate cu superficialitate de instituție, care nu le-a înțeles), nu au putut să ancoreze bibliografic fenomenul (fiind nevoie totuși de acces la multă informație și bibliografie), nu au știut să adune informația și ce au adunat e insuficient pentru a crea o teză coerentă pe subiect. Și de asta poziția lor e ignorată astăzi, când de fapt este cea care cuprinde poziția autentică a Bisericii pe subiect.

Toate ideile lui Boca despre ocultism au venit prin parcurgerea unei literaturi de specialitate. Lucrarea aceasta încearcă să arate ce anume a parcurs Boca din ocultism, când, unde, ce anume a lucrat, dimensiunea reală a lucrării acestuia, scara ocultistă pe care Boca a urcat pentru a-și asigura o titulatură de sfânt. Pe scurt, Arsenie Boca a parcurs tot ce se putea parcurge pe subiect. A. Boca nu e un nevinovat consumator de ocultism, e de-a dreptul un practicant serios. Pentru că altfel nu se explică toate aceste idei din tot ocultismul, care ating toate zonele mari ale acestuia.

Arsenie Boca este de fapt doar o înșelare instituțională. Are o magnitudine care impune o tratare diferită, și nu doar câteva păreri instituționale care să producă un dosar care să le confirme propriile patimi. În A. Boca vorbim despre înșelarea unei întregi Biserici locale. În A. Boca se vede o orbire mare a întregii instituții, de

către o așa zisă lumină care fură mințile întregii instituții, care nu poate articula decât „lucrarea”. Și într-un alt plan o generație de asceți și duhovnici spun „diavolul” și arată un plan ocult al discuției.

3. ARSENIE BOCA, MARE MAESTRU AL OCULTISMULUI. TRASEUL OCULTIST AL ACESTUIA

3.1 Traseul oficial al lui Arsenie Boca

Pentru că discuția despre Arsenie Boca și ocultism este purtată fără o bibliografie, din cauza asta nu se poate înțelege exact ce legătură a avut, cum a interacționat și nici ce să înțelegem din tot ce se spune aici. De aceea e nevoie să punem puțină ordine în discuție, și să urmărim pe scurt cum a parcurs Arsenie Boca spațiul ocultismului, dar și evoluția sa de „mari daruri duhovnicești”, din paralel. Lucrarea e doar un început de problematizare, un studiu făcut pe fugă, cu câteva direcții, nu un studiu exhaustiv, care ar dura prea mult. Din cauza nevoii mari de a publica rapid un material, am limitat și cercetarea, și aparatul critic, și referințele, și am păstrat doar câteva referințe pentru ancorare.

Traseul oficial al lui Arsenie Boca:

1922-1929, Liceul „Avram Iancu” din Brad

1929-1933, Academia Teologică din Sibiu, terminată cu teza de licență, „Încercări asupra vieții duhovnicești”¹⁶.

1933-1938, Academia de Arte Frumoase și audierea cursurilor de mistică ortodoxă ținute de Nichifor Crainic la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București¹⁷.

¹⁶ Florin Dușu, *Viața Părintelui Arsenie Boca*, Editura Floare Albă de Colț, București, 2016, p. 18.

¹⁷ Florin Dușu, *Viața Părintelui Arsenie Boca*, pp. 20-25.

1939, Martie-Iunie, călătorie în sfântul Munte Athos¹⁸.

1940-1947, Stareț la Mănăstirea Brâncoveanu, de la Sâmbăta de Sus¹⁹.

1946-1948, Scrie lucrarea *Cărarea Împărăției*, publicată fără acordul autorului²⁰.

1948-1959, Stareț și apoi duhovnic la Mănăstirea Prislop din Țara Hațegului²¹.

1974, o întâmplare remarcabilă, în care împreună cu doamna Constantinescu opresc o credincioasă pentru o discuție cu totul ciudată.

1989, Arsenie Boca moare.

¹⁸ Daniel Întuneric, *Părintele Arsenie Boca, De la Vața de Sus spre Prislop*, Editura Agaton, Făgăraș, 2016, p. 26.

¹⁹ Florin Dușu, *Viața Părintelui Arsenie Boca*, p. 33.

²⁰ Arsenie Boca, Ieromonah, *Cărarea Împărăției*, Ediția a IV-a, Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului, București, 2003, pp. 338-339.

²¹ Florin Dușu, *Viața Părintelui Arsenie Boca*, p. 55.

3.2 Traseul neoficial al lui Arsenie Boca: ezoterism, ocultism și hipnoză

1. *Ezoterism*. În lucrarea „*Manifestările spirituale fundamentul credințelor religioase*”, Editura Triumf, 2004, a lui Dr. Aurel Popescu-Bălcești, găsim o cercetare spiritistă și ezoterică pe care identic o vom găsi la Arsenie Boca, fiind identic aceeași abordare. Adică găsim noțiunea de aură, corp astral (cum se menționează despre cărțile confiscate scrise de Rudolf Steiner), reîncarnare, energia și celula umană (de aici și interesul său pentru această zonă a biologiei), hipnoză, spiritism și comunicare astrală, lucrarea oferind o paletă largă de idei din spiritism. Arsenie Boca pare să fi parcurs acest spectru spiritist de idei, ezoteric, și pare să-și fi creat un sistem de idei, o credință proprie, rezultatul acestui sincretism cu ezoterismul. În epoca sa, unica sursă pentru aceste idei (reîncarnare, energii, hipnoză) este ezoterismul. Și la A. Boca apar mai multe idei din această sferă, coerent, unitar, legate între ele, care ne obligă să asumăm că a avut o teză ezoterică la baza a tot ce a lucrat.

Lucrarea menționată mai sus este uimitoare, deoarece pare să conțină toate ideile mari pe care le găsim la Arsenie Boca. Ne arată clar lumea ezoterică a lui A. Boca, de unde a plecat acesta în cercetarea sa, fiind agenda sa de cercetare și explicând deplin de ce găsim în discuția despre A. Boca noțiunile din această lucrare. Deși lucrarea este una relativ nouă, voi încerca să arăt și puține lucrări din acel timp, la care A. Boca a avut acces. Mai jos sunt câteva pasaje din lucrare:

„În primele trei cărți – *Enigma vieții și a morții*, *Spirit, suflet și reîncarnare* și *Destinul omului* – am descris o *doctrină ezoterică asupra naturii omului*, bazată pe convorbirea dintre Iisus și Nicodim. Conform acestei doctrine, omul este alcătuit din trei părți distincte: trup, suflet și spirit. [...]”

Cunoscând organismul uman din toate punctele de vedere (biologie, medicină, biologie, fiziologie, genetică, embrionologie, histologie) etc., ne dăm seama de complexitatea lui [...]

În hipnoză activitatea scoarței cerebrale este suprimată și, cu toate acestea, omul își aduce aminte cu exactitate de fapte din viața lui actuală sau din vieți anterioare. [...]

Prin forța spiritului, Dumnezeu a create lumea materială din energiile eterice, din eterul universal. [...] Energia spirituală este responsabilă de fenomenele zise paranormale: levitație, clarvedere, telechinezie, teleportare, [...]

Spiritul este îmbrăcat în haine fluidice astrale, care formează perispiritul și care, alături de corpul eteric, determină stările afective și sentimentele. Corpul astral posedă vedere astrală și auz astral. Așa se explică cum un om hipnotizat poate citi un ziar cu ochii închiși sau cum altul aflat în transă descrie fenomene ce se petrec la mii de kilometric distanță sau din lumea astrală. [...]

Prin corpul astral desprins de corpul fizic în timpul vieții prin somn, yoga, meditație transcendențială, hipnoză sau în transă; spiritul omului poate lua contact cu lumea astrală, cu spirite încarnate sau dezîncarnate aflate în spațiu. Aceasta datorită faptului că personalitatea și conștiința omului sunt atribute spirituale, ele rămânând cu identitatea spiritului și după moarte. [...]

Energia spirituală stă la baza ideii doctrinare a monismului spiritual al universului.[...]

În interiorul nucleului, se mai află un corpuscul, numit nucleol, în care sunt produși ribozomii, Această structură îi conferă celulei o funcționalitate multiplă asemănătoare unui combinat.”²²

Deja găsim o imagine a unui studiu organizat a lui Arsenie Boca în zona de ezoterism, nicidecum citirea dezorganizată a unor

²² Dr. Aurel Popescu-Bălcești, *Manifestările spirituale fundamentul credințelor religioase*, Editura Triumf, 2004, pp.7-20.

lucrări. Se pare că Arsenie Boca nu doar s-a atins de ocultism, ci de fapt în paralel studia pe larg o teorie ezoterică, spiritistă, după care a început să practice intens hipnoza, să încerce să-și explice reîncarnarea, să experimenteze magnetismul, și cam tot ce apare în acest volum pare să apară și la Boca undeva. Practica sa a fost orientată spre hipnoză, în vreme ce credința sa a fost influențată de ezoterism.

Această perioadă între 1922-1950 este critică în discuția despre traseul în ocultism al lui Boca, și aici trebuie să punctăm ce s-a întâmplat cu acesta, uitându-ne puțin și la această agendă de la care Boca a pornit. Aici trebuie să începem să folosim a doua categorie de surse din discuție²³, comentariile duhovnicilor Bisericii, care menționează legătura lui Boca cu această agendă ezoterică, ocultism și hipnoză.

Mai jos am încercat să recuperez puțin câteva dintre rebelele temporale, dar și legate de spectrul ocultist și ezoteric pentru A. Boca, pentru a se vedea atingerea continuă de acest spectru, dar și creșterea graduală, dar și după mult menționata vedenie din Athos. Și se pare că A. Boca a lucrat în zona de ocultism pe două direcții, una teoretică, în care încearcă să-și explice niște puncte din ezoterism, și una practică, în care prin hipnoză intensă încearcă să atingă practic această dimensiune spirituală. Privind la această carte, deja începe să se lege coerent o teză că Arsenie Boca a studiat o teză ezoterică largă, și apoi a aplicat din aceasta.

²³ În discuția despre Boca există de fapt două categorii de bibliografie, una, care e concentrată pe „minuni” și aspectele pozitive, care renunță deplin la discuția despre suspiciuni, și a doua, care tratează și menționează pe larg aceste suspiciuni. Iar canonizarea lui Boca e făcută folosind prima categorie de surse, evitând cu putere suspiciunile din discuție. Grosul literaturii disponibile pe subiect este proarsenistă, literatură părtinitoare, care evită discuția despre legătura lui Boca cu ocultismul. De aceea cazul Boca depinde total de sursele folosite.

O altă lucrare similară, care este în aceeași notă, „Spiritism și Metapsihică”²⁴, 1934, scrisă de Ion F. Buricescu. Este tot o lucrare „de expunere clară și conștiințioasă a multiplelor fenomene extraordinare, cunoscute sub numele de lume spiritistă”, în care găsim idei similare. Pe astfel de lucrări a început demersul Arsenie Boca, ideile care apar în demersul său părând să fie preluate dintr-o agendă ezoterică sau spiritistă. Referințele care apar către Rudolf Steiner²⁵, ezoterist, antroposof și ocultist, în mare tot pe același set de idei ezoterice și spiritiste se grefează.

Dr. Ioan Gându menționează în Revista Icoana din Adânc, arătând că la Arsenie Boca se vede ușor un sincretism, inclusiv din ezoterism și antroposofie: „Contrar îndemnului evanghelic, de a nu sluji la doi stăpâni, el a fost preocupat din timpul școlii de „mistica (s. n. – evitând cacofonia) comparată a diferitelor religii superioare”, lăsându-se influențat de *hinduism* prin *Mircea Eliade*, *antroposofie* prin *Rudolf Steiner*, de *catolicism* prin *Ignațiu de Loyola*, de *spiritism*, prin citirea cărților de hipnoză și magie etc. O caracteristică a activității sale este atitudinea fermă prin cuvânt și scris împotriva păcatelor grosolane, împotriva catolicismului, spiritismului, practicilor orientale etc., dar **în realitate le-a acceptat pe toate, acreditându-le într-un fel sau altul.**”²⁶

²⁴ Ion F. Buricescu, *Misterele Sufletului Omenesc. Spiritism și Metapsihică*, Editura Semne, București, 2008, reproducere în facsimil a *Spiritism și Metapsihică*, Editura Tipografiile Române Unite, Rahovei, 1934.

²⁵ Articolul *Rudolf Steiner*, https://en.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Steiner.

²⁶ Revista Icoana din Adânc, *Mândrie și Ereziei*, pp. 11-12, nr. 44-48 (117-122), <https://icoanadinadanc.ro>.

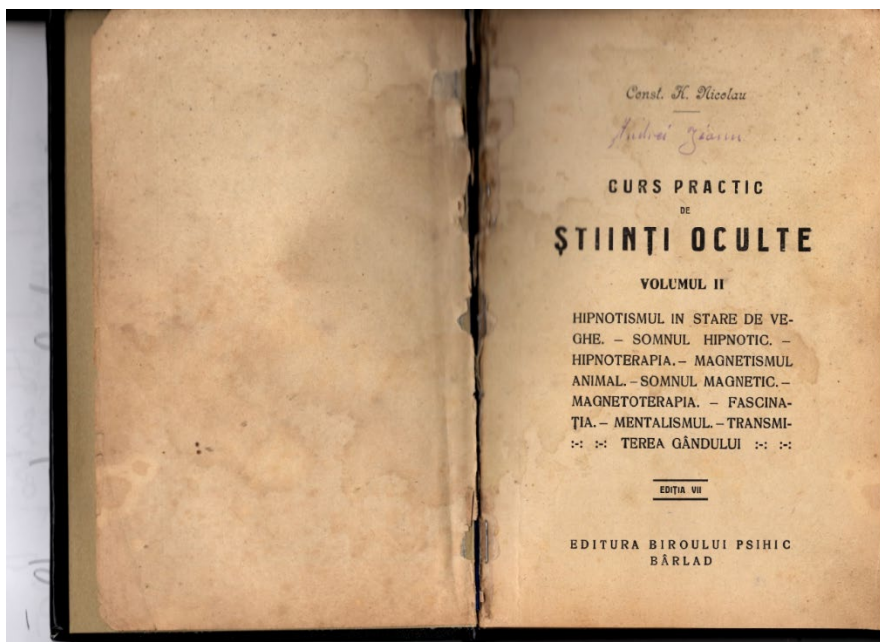
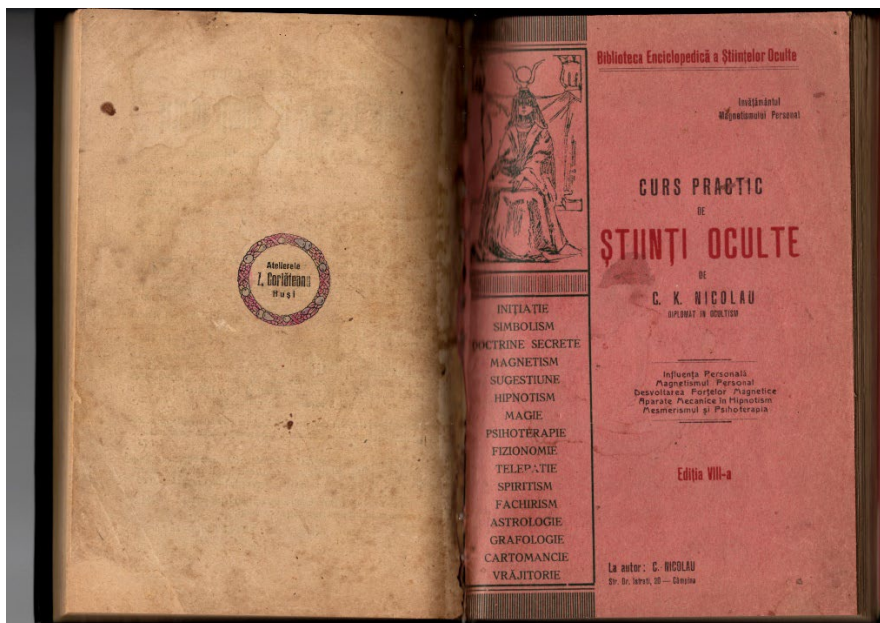
2. *Ocultism*. Ocultismul este o vrăjitorie practică și imediată, modernă. Este o versiune cosmetizată a vrăjitoriei, în care invocarea se face prin privire, în care diavolul e denumit forța magnetică, puterea este dobândită prin posedare, iar ocultistul este posedat în transă, pentru a putea comunica și lucra cu diavolul. *Este o tradiție de invocare a diavolului (alături de altele precum vrăjitoria, magia, oracolul) pentru influențarea și sugestionarea credincioșilor, pentru posedarea acestora, care folosește în mare hipnoza, autohipnoza, transa și meditația*. Este o modalitate practică, imediată, dar și periculoasă, de comunicare și lucrare cu diavolul.

O lucrare despre ocultism este „*Curs practic de Științe Oculte*”, de C.K. Nicolau, 1920, în 4 volume, din care adaug cuprinsul pentru primele 2:

1. Vol I. Cuprins: Influență personală. Magnetism personal. Desvoltarea forțelor magnetice. Aparat mecanice în hipnotism. Mesmerismul și psihoterapia.
2. Vol. II. Cuprins: Hipnotismul în stare de veghe. Somnul hipnotic. Hipnoterapia. Magnetismul animal. Somnul magnetic. Magnetoterapia. Fascinația. Mentalismul. Transmiterea gândului.

Mai jos adaug două imagini ale copertelor cursului practic, în care se văd în primul rând lista completă acoperită de toate cele 4 volume (Inițiatione, ..., Hipnotism, Spiritism, Cartomancie, Vrăjitorie), dar și cuprinsul primelor două volume, legate în primul rând de explicarea magnetismului, influenței personale, a antrenamentelor de făcut în această zonă, dar și a practicii hipnozei. În aceste prime două volume nu se vorbește despre spiritism. Or, dacă Arsenie Boca a avut acces la tehnici de privire, acestea erau într-un cuprins tot legat de hipnoză, și ar trebui receptate astfel. Cuprinsul acestor cărți pare să fie exact ce a lucrat A. Boca în tot acest timp.

Și cine nu vede copertele volumelor, nu va pricepe că A. Boca a lucrat pas cu pas fiecare capitol din aceste volume și că întregul cuprins pare să fie cuprinsul vieții ocultiste a acestuia.

Voi adăuga câteva citate din cuprinsul volumelor, pentru a se înțelege în mare despre ce discutăm, și de ce Arsenie Boca a avut legătură cu toate acestea.

Din volumul 1

Pp. 3-4: „ATENȚIUNE. PĂSTRAȚI STRICT SECRETE ACESTE instrucțiuni cari vă sunt absolut personale. Cheia reușite în magnetism este ignorarea de către cei din jurul vostru a mijloacelor întrebuințate de voi; deci imediat ce ei vor cunoaște secretul puterii voastre, *nu-i veți mai putea influența*. [...] Această *discreție este arma de apărare* chiar față de cei ce cunosc «sugestiunea» și puterile ei...”²⁷

[Notă: în ocultism, dar și în hipnoză, este important să se țină un mister asupra tehnicilor utilizate, pentru ca subiecții să nu fie reticenți și să își păstreze o deschidere asupra acestor tehnici. De aceea este cerută această discreție obligatorie. De aceea probabil și Arsenie Boca nu a discutat niciodată despre studiile sale de hipnoză.]

P. 5: „O scurtă privire asupra Ocultismului. Cartea ce punem în mâinile Dvs. cuprinde în ea detalii asupra unei ramure din așa zisul «Ocultism». Sub acest nume înțelegem toate științele cari conțin învățături asupra puterilor misterioase asupra omului. Ele ne sunt astăzi cunoscute sub diferite nume ca: Hipnotism, Magnetism, Telepatie, Spiritism, Magie etc. etc.”²⁸

[Notă: hipnotismul este o ramură integrală a ocultismului, și nu îl putem trata pe Arsenie Boca decât în cadrul

²⁷ C.K. Nicolau, Diplomat în ocultism, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, Ediția a VIII-a, pp. 3-4.

²⁸ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 5.

întregii teorii și practici a ocultismului.]

P. 5: „Pentru a putea pătrunde în vasta știință a Ocultismului vom începe cursul nostru prin studierea *Hipnotismului*. *El este baza ocultismului* prin faptul că este *o știință experimentală* și care pune la îndemâna elevului *materialul necesar pentru a putea pătrunde în partea transcendențială a ocultismului*. (Spiritismul, Telepatia, Magia etc.)”²⁹

[Notă: interesant este când auzi direct de la un diplomat în ocultism, că hipnoza este legată de spiritism și este parte din acesta, alături de vrăjitorie (magie).]

P. 13: „Începând prin experiențe de influență personală voi inspirați încredere subiecților, *mărind totodată puterea voastră de influență*. Aceste experiențe dezvoltă puterea voastră reală în hipnotism; [...]”³⁰

P. 13: „...Spuneți amicilor Dvs. că există *o forță răspândită în întregul univers*, produs al mișcării neîncetate a atomilor care constituiesc materia[...] Omul absoarbe din natură această forță care apoi se manifestă prin așa *numitul «fluid magnetic»* care, rezidă din *mânele și ochii omului* prin ajutorul voinței excitată prin anume exerciții și că, acest fluid permite acelor ce știu al întrebuița, executarea unor experiențe foarte curioase. [...] Repetați la 4-5 secunde această sugestiune căutând a fixa pe rând în ochi persoanele asistente. În timpul *experienței căutați a vorbi cu fermitate* [...]”³¹

[Notă: asumarea hipnozei presupune și asumarea unei credințe în aceste forțe, o deviere largă de la Ortodoxie. Practica hipnozei este egală cu ateism sau panteism.]

²⁹ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 5.

³⁰ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 13.

³¹ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 13.

P. 19: „... alegeți una din ele spre a executa o nouă experiență.[...] Spuneții *să nu reziste puterii magnetice* [n.n. puterii demonice, a spiritelor] și când va simți o înclinare de a cădea pe spate, să nu reziste ci să e lase să cadă, căci voi îl veți opri la timp.”³²

P. 32: „Fiți deciși de a domina și influența pe alții [...] *Există în om o forță ascunsă* care-i pune în mișcare puterea de a cuceri prin ajutorul voinței. [...] Ea este o putere de care aveți nevoie spre a influența pe alții; forță care se cucerește printr-o speranță continua, prin o voință energetică...”³³

P. 32: „Desvoltarea influenței personale. Deși la prima vedere experiențele de Influență Personală se par de o ușurință nenchipuită, totuși mulți din experimenterii se isbesc la început de trei mari inconveniente: Lipsa îndrăselii de a începe, *Privirea în ochii subiectului* și Vorbirea hotărâtă în darea sugestiilor. Pentru a evita aceste neajunsuri sunt necesare unele *exerciții de antrenare* în aceste direcțiuni și care vor face ca voi să lucrați în mod automat [...]”³⁴

[Notă: A. Boca a fost surprins practicând ore întregi astfel de exerciții, chiar dacă inițial în alte tradiții de hipnoză.]

P. 42: „Exercițiul II. – Când un începător întâmpină greutatea de a privi fix pe subiect și nu poate avea o expresie energetică față de el, cel mai bun exercițiu este următorul: Așezați-vă în fața unei oglinzi de perete la distanță de o jumătate de metru. Faceți-vă cu o cretă sau cu un creion un mic semn la rădăcina nasului între ochi. Cât timp priviți în oglindă țineți privirea fixă asupra acestui semn [...] Rezultatul se cunoaște după 7-8 exerciții când puterea și fermitatea privirii încep a se observa.”³⁵

³² C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 19.

³³ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 31.

³⁴ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 31.

³⁵ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 42.

P. 35: „Un secret al reușitei. Unul dintre cei mai renumiți Magnetizori, Profesorul Donato [...] Acum câteva luni avui plăcerea de a fi vizitat de un tânăr ca de vre-o 35 de ani, cu figura simpatică, încadrată de o barbă neagră. ***Avea ochi dominatori. Era adevăratul tip al hipnotizorului.***”³⁶

[Notă: se pare că deja începem să îl regăsim în discuție pe Arsenie Boca, atât prin exercițiile de privire, cât și prin privire, dar și trăsăturile specifice.]

P. 51: „Cum puteți da o reprezentație. După ce ați învățat a stăpâni pe cineva prin Sugestie și Influență Personală, de sigur că doriți a da o ședință hipnotică într-un salon sau teatru.”³⁷

[Notă: reprezentațiile fac parte din repertoriul hipnotizatorului, pe care și Arsenie Boca le făcea din când în când, după cum mari duhovnici menționează.]

Pp. 57-60: „Magnetismul Personal supranumit și Influență Personală este *o putere ascunsă, o forță psihică pe care unii oameni o posedă de la natură*, alții și-o pot însuși prin o serie de exerciții și prin o linie de conduit în viață. Magnetismul Personal este o forță dominatoare. [...] Cu toate că puterea influenței personale este vizibilă, totuși natura acestei puteri este împrejmuțată de mister. [...] *Cheia întregului succes în viață este Magnetismul Personal.*”

[Notă: se menționează clar că în ocultism și hipnoză cheia întregului succes este forța personală, pe care Ortodoxia o cunoaște drept demonică, asumat și de ocultism ca fiind demonică.]

³⁶ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 42.

³⁷ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul I, p. 51.

Pp. 72, 83: „Desvoltarea forțelor magnetice. Voința. Calmitatea. Încrederea. Vorbirea. Privirea. [...] **Obișnuți-vă a privi în mod fix și hotărât.**[...] ci căutați momentul când el vă fixează cu ochii și profitând de aceasta **priviți-l fix la rădăcina nasului** și faceți-i propunerea definitivă; astfel el nu va avea timpul a judeca și va ceda sigur dacă veți ști să-i stăpâniți privirea.”

[Notă: de ce Arsenie Boca privea întotdeauna în ochi și toți erau tulburați și îngroziți de privirea sa pătrunzătoare? Câte comentarii sunt în viața lui Arsenie Boca legate de cum privea? Își exercita puterea de influență și hipnotism în acele momente? A citit Arsenie Boca toate acestea? Se pare că privirea sa apare continuu în discuție, poate legată de aceste exerciții și tehnici, practici de ocultism.

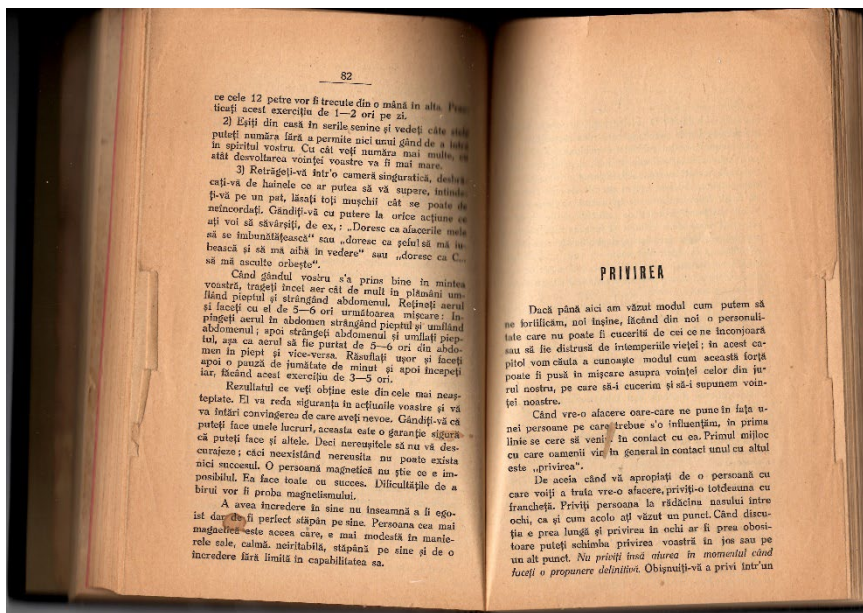
1928, „Hatha-Yoga – Păr. Prof. Dr. Dorin-Zosim Oancea, 04.03.2014 – Cursul IFR – Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu: În căminul facultății prin 1928 era student Păr. Teodor Bodogae, Păr. Arsenie Boca și cu tatăl meu [Păr. Zosim Oancea – n.n.] și erau colegi de dormitor. Și **Arsenie stătea ore în șir în fața unei oglinzi și se uita între ochi**; și l-au întreat, «ce faci acolo?» » «Păi, zice, uite fac **exerciții de concentrare**» ” *Păi, de unde, cum?* Avea o carte de hatha-yoga. Învăța o tehnică de acolo. I-a fost păgubitoare? Cred că nu. I-a fost într-un fel păgubitoare pentru că ajunsese să poarte în anii din urmă ochelari de soare inclusiv datorită faptului că **avea o privire grea**, când **se uita spre tine aveai senzația că te răscolește până în adânc**. Era și necruțător în anumite privințe, dar avea o delicatețe sufletească [n.n. se cere așa ceva unui ocultist] și n-avea nevoie neapărat de privirea lui grea ca să știe tot ce-ai făcut și ce n-ai făcut de-a lungul vieții. Avea capacitatea asta. Aceasta este o primă percepție a acestor tehnici ascetice.”³⁸ A daug și aici această mărturie, deoarece trebuie plasată și văzută direct în contextual

³⁸ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 13.

ocultismului. Vom găsi și la yoghini (Babaji), și la ocultism
aceleași idei și practici despre hipnoză.]

Este absolut irelevant că despre A. Boca se scria că practica
tehnică de hatha-yoga, când absolut, identic, aceleași idei sunt regă-
site în manualul de ocultism, și când într-un text mai departe se
precizează că toate aceste tradiții ocultiste sunt la fel. Mai jos am
publicat câteva pagini din manualul de ocultism, pentru a se vedea
importanța acordată acestei dimensiuni. La fel, e important de văzut
și ce este încadrat înainte de aceste pagini, dar și după, în manual.
Și e important de precizat perseverența și tenacitatea lui A. Boca în
această direcție.

Adaug mai jos câteva pagini din cursul practic de ocultism.
În prima pagină este văzut începutul capitolului despre privire. La
pagina 85, primele aliniate vorbesc exact despre ce Arsenie Boca
practica, dezvoltarea privirii. Iar ultima imagine prezintă vizual teh-
nici de antrenament.

mod fix și hotărât.] O privire îngălbenită nu va influența pe nimeni. Unele persoane care n'au făcut studii speciale asupra acestui subiect își închipesc că în timpul ce o persoană le vorbește, trebuie să privească ațarea pentru că această persoană îi forțează prin privirea sa dominatoare. Același este o greșală de care trebuie să vă feriți. Adevărul este că întorcând privirea voastră în altă parte vă protejați de influența altuia și că vă rezervați șansa de a reflecta și judeca; căci persoana care vă vorbește dacă își înțelege bine afacerea sa, vă va influența la sigur. Voi putea nu veți face în total ceea ce ea dorește, dar totuși vă va influența; de aici când cineva vă face o propunere definiți cități a privi în jos sau altarea.

Nu faceți însă aceasta când voi sunteți acel ce cereți ceva; ci căutați momentul când el vă fixază cu ochii și profunditatea acestuia privirii fix. La rădăcina nasului și faceți-i propunerea defiațivă; astfel el nu va avea timpul a judeca și va ceda desigur dacă veți ști să-i stăpâniți privirea.

Dă-mi aici un exercițiu care va face privirea voastră mai eficientă și va da mai multă energie expresiei feței.

*) În vechime se cunoștea din experiență puterea misterioasă a privirii. — Un poet latin scrie un caz în care un lăpătar forțase de privirea adversarului său, să lăsa să fie lovit, fără a se apăra.

Credeați unei priviri rele, care „doacește”, nu este de cât confirmarea puterii privirii și în voiajii perverse. Animalele se dau desulte exemple. Șarpele exercită o putere fascinatoare asupra pisicilor, care cad neștiate sub puterea privirii sale.

Despreți fac prin privire să îi se supună cule mai rebele animale. Priviți fix un câine, el va obedi-vă și va lași. O broască închisă laț-o oștie și priviți fix în ochii său-va mănca, și sărși prin moarte.

Magnetiștii sâmbă se folosesc magistric foarte puternică, exercițiu de ochi, în afara de orice sugestiune.

Așezați-vă în fața unei oglinzi la distanța de jumătate de metru. Fixați-vă cu o cretă sau cu un creion un mic semn între ochi. Priviți în oglindă fiind privirea fixă asupra acestui semn sfând totdeauna ne-miscat tot timpul exercițiului. Evitați de a clipi. Când vedeți că ochii obosesc închizându-se, ridicăți pleoapele.

Acest exercițiu va dura cel mult 5-10 minute. La începutul de desina 3 minute mărit durată la fiecare exercițiu. Cel mai bun timp pentru facerea lui este dimineața. Rezultatul este văzut după 5-6 exerciții când veți observa puterea și fermitatea privirii voastre.]

Este un mare secret a ști ce înțelegere trebuie se dați privirii voastre spre a produce un efect fascinant și plăcut. Unii cred că e desajuns a holba ochii și a și-ri pironi în fruntea interlocutorului său; în timp ce alții cred că o privire indiferentă asupra cui-va poate aduce mari rezultate.

Studiați în oglindă aceste două feluri de priviri și veți vedea că în timp ce prima vă face curajoși și nesuferiți, a doua va lasa indiferent pe cel mai impresionabil om.

Pentru ca o privire se producă efect ca trebuie se nu fie nici indiferentă nici holbată — o privire de efect este oca cu care și se îndrăgă una ori se priviți pe un necunoscut, când l'au asemăni cu unul din prietenii sau rulate voastre. Aceasta este o privire atentă, încordată și întrebătoare. Ochiul nu sunt prea desajăși dar nici indiferenți, încordarea ce însoțește această privire provoacă emoția necesară fascinației și atrage atenția asupra voastră, pentru mult timp încă după ce ați plecat chiar din fața interpretului vostru.

*) Privirea mai poate fi fortificată fixând fascinatorul unei bile hipnotice.

Desvoltarea voinței

Desvoltarea voinței se poate face retrăgându-vă în timpul zilei într-o cameră liniștită, unde sfând comod pe un scaun, fixați timp de 10-15 minute acul din

Încordarea atenției cu ajutorul bilei hipnotice. Rippe, Via

interiorul bilei, căuțați ca tot timpul cât fixați gămălia, creierul vostru să nu primească nici un fel de idei sau întâmplări de fapt, adică el nu trebuie să angaje asupra nici unu lucru, el trebuie să fie concentrat asupra cuvântului „voință” și sfingur gând de care trebuie să fie preocupat este:

„Voința mea e tare, voi reuși”.

Desvoltarea Privirii

Desvoltarea Privirii se capătă privind gămălia din interiorul bilei în lucrare dimineață și seară timp de 5-6 minute fără a clipi din ochi. Acest lucru este

Desvoltarea voinței și a forței psihice prin ajutorul bilei

foarte greu la început mai ales pentru persoanele cărora le lucrămănează ochii, dar prin repetarea continuă a exercițiului toate înconveniențele pot fi înlăturate. O înțelegere specială a ochilor și o fermitate vădită a privirii, sunt rezultatul acestui exercițiu după una sau două luni de exercitare.

P. 93: „Influență Ocultă. Pe lângă mijloacele de control și influență arătate până aici, omul mai posedă *o forță așa zisă ocultă*, datorită unei acțiuni produse de forța mentală și cunoscută sub

numele de fenomene telepatice. Telepatia este comunicarea gândurilor la distanță. [...] Am spus că un om cu un spirit de observație poate cu ușurință citi pe fața intepretului său [...] De aceea ***când vă apropiați de o persoană pe care voiți să o influențați, obișnuiți-vă a-i da sugestii mentale.***”

[Notă: oare cei care mergeau la Arsenie Boca precum la un „mare sfânt”, cât de susceptibili erau la *forța magnetică* (demonism), influența personală, sugestie, când ei înșiși deveneau sensibili și cu totul responsivi la tot ceea ce Arsenie Boca le sugera? Părintele Arsenie Papacioc a observat că se încearcă și pe el aceeași practică obișnuită de influență, din partea lui A. Boca, sugestie, hipnoză, și s-a ferit.

Problema este că dacă aceste sugestii mentale plecau de la Arsenie Boca, tot ce au primit credincioșii în aceste întâmplări, a venit chiar de la Arsenie Boca însuși, prin sugestie. El le transmitea credincioșilor toate cele „duhovnicești” pe care aceștia le „vedeau” în ochii săi. Și de ce la Arsenie Boca atât de mulți credincioși mărturisesc că „îl vedeau” în tot felul, și aveau tot felul de „viziuni și vedenii” când îl priveau? De ce sunt atât de dese mărturiile despre „minunile sale prin privire”? Din păcate Biserica e descoperită pe această zonă și nu a fost atentă la tipologia de „descoperiri duhovnicești” care a apărut în viața lui Arsenie Boca, una nouă, legată în mare de privirea acestuia. E o tipologie duhovnicească și de „sfințenie” nouă, care vine din „privire”. Pare să fie un nou tip de sfințenie a Bisericii, care lucrează mai mult prin privire.

Pot fi împărțite minunile și evenimentele legate de A. Boca în cele prin „privire” și cele de comunicare-profetie-minuni în „transă hipnotică”? Pentru că în mare acestea sunt cele două mari direcții pe care A. Boca putea să le acopere în lucrarea sa.]

Pp. 104-105: „Dorința de a comunica ceva important unui prieten, vă împinge câte odată să alergați într-un suflet [...] Forța care vă face să comiteți o asemenea faptă, lucrează asupra voastră într-un mod foarte puternic; dovadă că imediat ce ați divulgat ceea ce aveți pe suflet; ***o stare de descurajare și moleșală înlocuiește su-rexcitarea de mai înainte.***”

[Notă: manifestările trupești sunt întotdeauna vizibile în acest caz, duhurile aducând întotdeauna tremurături, spasme, transă și alte diferite manifestări corporale, care sunt primele care trebuie căutate în discuție.]

P. 131: „***Desvoltarea privirei*** se capătă privind gămălia din interiorul bilei în fiecare dimineață și seară timp de 5-6 minute fără a clipi din ochi. Acest lucru este foarte greu la început [...] ***o înfățișare specială a ochilor și o fermitate vădită a privirii***, sunt rezultatul acestui exercițiu după una sau două luni de exercitare.”

Din volumul 2

P. 22: „*Pasele* sunt un fel de *gesturi* care se fac fie în contact cu corpul subiectului adică, în atingere cu fața și corpul lui, sau fără contact, adică, la o distanță de aproape două degete de corp...”³⁹

P. 27: „Spuneți subiectului că hipnotismul nu este o forță care vine din afară. Spuneți că această forță e chiar în el putându-se însuși hipnotiza.”⁴⁰ [Autohipnoză, transă în care se intră]

Nu am continuat demersul cu volumele 3 și 4, care tratau în detaliu zona de spiritism (și pe care nu le-am parcurs), nedorind a

³⁹ C.K. Nicolau, Diplomat în ocultism, *Curs practic de științi oculte*, Volumul II, Ediția a VII-a, Biblioteca Enciclopedică a științelor Oculte, p. 22.

⁴⁰ C.K. Nicolau, *Curs practic de științi oculte*, Volumul II, p. 27.

promova niciun fel de practică din această zonă, dorind doar să arăt că există nu doar o legătură strânsă între Arsenie Boca și ocultism-hipnoză-spiritism, ci că acesta a practicat și dezvoltat această parte în paralel exercițiului său de preot și monah. La fel, am evitat să dau detalii despre practica hipnotizării.

Oarecum respingerea ocultismului lui Arsenie Boca vine și din incapacitatea credincioșilor de a înțelege cum se poate întâmpla așa ceva, fiind dificil de asumat o astfel de experiență. De asta, fără astfel de explicații, experiența Arsenie Boca rămâne doar o acuzație tendențioasă, fără niciun fel de suport în spate. Iar instituția nu pare să fie interesată să investească timp în astfel de supoziții.

Impactul hipnozei se înțelege mai ușor folosind altă bibliografie, mai clară, adăugată mai jos. Cea de mai sus ne arată exact la ce avea acces Arsenie Boca în acel timp, aceste lucrări apărând pe la 1920-1940, fiind parte din cotidianul aceluși timp. Cei care au făcut aceste mențiuni, despre Babaji, hipnoză, nu le-au făcut în rea credință, ci în cunoștință de cauză, și ar trebui verificate mai atent aceste referințe. Iar discuția despre Boca pare să se împartă în două tabere, în cei care mai știu ceva despre hipnoză, ocultism și înșelare și cei care cred în minuni, care au fost fascinați de sfântul creat în literatura proarsenistă, pe hârtie.

Peste tot pe unde îl vedem pe A. Boca, avea în jurul lui ceva ocultist și privirea sa pătrunzătoare, care domină discuția. Discuția dimprejurul lui A. Boca despre ocultismul acestuia îl însoțește în permanență și nu se oprește niciodată. Oricum, trebuie studiată cu totul altfel, și nu doar expedită ca până acum.

3. *Hipnoza*. Este foarte interesant de ce apare hipnoza în discuție, pentru că în esență hipnoza este un fel de posedare de către altul, o supunere către altul, dar și oferă suficient de multe „puteri” (după cum se menționează și anterior, fiind la modă în timp pentru „clarviziune”) și este legată de spiritism, fiind o formă de spiritism. În Ortodoxie pare să fie o antiteză a libertății pe care noi o avem în har. Înainte de a începe cu prezentarea câtorva mărturii despre practica lui Arsenie Boca aduc mai jos niște referințe pentru a se înțelege despre ce vorbim în hipnoză.

„*Mezmerismul* a fost o mișcare din secolul al 18-lea, începută în Franța de un medic austriac, Franz Anton Mesmer (1734-1815), care credea că influența astrologică asupra oamenilor era exprimată printr-o forță sau o substanță similară magnetismului. El a început mai întâi să trateze pacienții cu magneți și cu fluide cu particule încărcate, dar și-a modificat repede poziția, făcând speculații că vindecările proveneau de fapt de la o energie sau de la un „fluid magnetic” misterios, venind din mâinile, vocea sau sistemul nervos al practicianului. S-a crezut că această substanță invizibilă sau magnetismul, era similară electromagnetismului, și a fost numită „magnetism animal”. Elevii lui Mesmer au fost mai apoi capabili să inducă „somnul magnetic” (stare de transă sau condiție hipnotică) la pacienții lor. Termenul „mezmerism” a devenit în cele din urmă analog cu hipnoza, și a fost legat atât de spiritualism, cât și de religiile științei minții. Hipnoza este de mult timp legată de practicile religioase antice și de experiențele mistice orientale, care implicau *stări de transă similare* sau *stări de conștiință modificată*. Asemenea stări alterate sunt esențiale pentru practici precum experiențele în afara corpului, proiecția astrală și yoga.

William Kroger, M.D. și William Fezler, Ph.D, susțin că „hipnoza a fost practică într-o formă sau alta în lumea civilizată și necivilizată, sub multe etichete diferite, de la începutul istoriei.” Ei au observat ulterior că elementele istorice ale hipnozei au fost o parte integrală a practicilor religiilor păgâne și a religiilor lumii, incluzând exorcismul asirobabilonian, ghicitoria egipteană, misticismul iudaic,

catolicismul bizantin, taoismul chinez, sufismul, hinduismul, șintoismul, forme de budism (tibetan și Zen) și Yoga. („Hipnoza și modificarea comportamentului”, pag. 6-8).

Pastorul David L. Brown, Ph.D., ne dă acest sfat, în articolul său intitulat Pericolele hipnozei: „Hipnotismul deschide mintea ca să creadă aproape orice. Precum exprimă aceasta un cercetător, inducția hipnotică... constă într-un sistem de manipulare verbală și nonverbală, pentru a conduce o persoană la o stare intensificată de sugestibilitate – mai simplu, la o stare în care cineva va crede aproape orice. [«Hipnoza și creștinul», de Martin & Deidre Bogan; Bethany House; pag. 17] Afirmația ar trebui să ne alarmeze, fiindcă în esență ea spune că unei persoane care este hipnotizată i se poate spune o minciună, și o poate crede. Dar se întâmplă aceasta cu adevărat? Răspunsul este da. Bernard Diamond, profesor de drept și profesor de psihiatrie clinică, a scris într-un articol pentru Revista «Legea în California», că oamenii care au trecut prin hipnotism «grefează pe amintirile lor, fantezii sau sugestii transmise de hipnotist, deliberat sau fără voie, iar după hipnoză, subiectul nu poate face diferența între o amintire adevărată și o fantezie sau un detaliu sugerat.» [California Law Review, Martie 1980;

[...] Permiteți-mi să dau un exemplu. De-a lungul unei perioade de cinci ani, la sfârșitul anilor 1970 și începutul anilor 1980, s-a făcut un studiu vast pe mai mult de 6000 de persoane care trecuseră prin hipnoză. S-a descoperit că o cincime dintre acele persoane care fuseseră hipnotizate, au spus că trăiseră vieți anterioare pe alte planete! Ceea ce este bizar, pentru a nu spune mai mult! Dar îngăduiți-mi să vă spun despre alte câteva experimente. Conform unuia dintre experimentele lui Peter Francuch, «Persoana [care a fost hipnotizată] a putut să descrie foarte precis, cu detalii amănunțite, ce se întâmpla în casa unui prieten la 300 mile depărtare. În același timp, persoana a putut să descrie exact ce se întâmpla în același loc cu o lună în urmă, cu un an în urmă și cu zece ani în urmă...»[«Principii ale hipnozei spirituale»; de Peter Francuch; Spiritual Advisor Press, 1981; p. 924] Cineva ar putea să întrebe: «Cum este posibil așa ceva?» Răspunsul

meu este, prin contact demonic! Un autor New Age exprimă aceasta astfel:

«Hipnoza poate fi o ușă deschisă pentru experiențe psihice de multe feluri, iar pentru o persoană instabilă emoțional, nesigură sau neurotică, posibilitatea obsesiei sau invaziei psihice de un fel sau altul, este întotdeauna prezentă...» [«Multe vieți, multe iubiri», de Gina Cerminara; William Morrow and Company, 1963; pag. 83] Este nevoie doar de o scurtă privire la Fapte 16:16-18, pentru a descoperi sursa puterilor psihice.)⁴¹

Găsim o scurtă mențiune a unei perspective creștine despre hipnotism:

„*Vine din ocult.* Hipnotismul a fost o *parte integrală a ocultului de mii de ani*, fiind folosit de vrăjitori, mediumi spirițiști, șamani, hinduși, budiști și yoghini. *Transa hipnotică făcută acum prin medici, nu este semnificativ diferită de hipnoza ocultă.*”

- *Este o ușă deschisă pentru demonic.* Subiectul, în transă hipnotică, poate să se afunde în zona periculoasă și în întreaga paletă a fenomenelor oculte, care includ...
- Experiențe în afara corpului/starea eliberării de corp/sentimentul separării de corp
- *Clarviziunea* – „Parte a fenomenului mai larg cunoscut ca percepție extrasenzorială (PES), clarviziunea este abilitatea de a discerne imagini care nu sunt ușor detectate de cele cinci simțuri. Cei cu acest al „șaselea simț”, primesc mesaje transmise atât peste distanțe temporale – viziuni despre evenimente care s-au întâmplat fie în trecut (retrocogniție), fie în viitor (precogniție) – cât și peste distanțe geografice – evenimente care au loc simultan, dar în locații diferite. Alți termeni pentru clarviziune includ a doua vedere, vederea în umbră, profeția și comunicarea spirituală.”

⁴¹ Articolul *Hipnoza este demonică*, <https://www.scribd.com/doc/229729809/Hipnoza-este-demonic%C4%83>.

- Halucinația
- Stări mistice similare celor descrise de misticii orientali
- Posesiunea demonică
- Puterile psihice spontane
- Așa-numita moarte clinică
- „Amintiri” spontane despre vieți trecute și viitoare și despre foste identități, aproximativ o cincime dintre subiecți implicând existența pe alte planete (Biblia contrazice clar viețile trecute și reîncarnarea – „Și, după cum oamenilor le este rânduit să moară o singură dată, iar după aceea vine judecata.” Evrei 9:27)
- **Vederea evenimentelor viitoare**, rezolvarea crimelor, revelarea sorții viitoare a unor personalități bine-cunoscute etc. (cunoscută ca „terapia hipnotică a vieții viitoare” pe care o fac unii practicieni)
- „Amintirile” (unor persoane care nu au avut niciodată vreun contact cu OZN-urile) despre răpiri OZN, care se conformează în detalii celor descrise de persoane presupus sincere, care au fost răpite de OZN-uri
- Eliberarea de identitatea sinelui, pentru „a se contopi cu universul”
- Sentimentul că ei sunt totul și nu au limită în ceea ce pot experimenta sau deveni: adică conștiința de Dumnezeu
- Presupusa transcendență a timpului și spațiului, „părăsind conștiința pură a nimicniciei primare, din care vine toată creația manifestată”
- Experiențe psihice
- Posesiune satanică

[...]

Copiază metodele folosite în misticismul oriental

- Transa hipnotică copiază experiențele obișnuite sub influența drogurilor psihedelice, a meditației transcendente și a altor forme de yoga și meditație orientală.
- Ritualurile pentru hipnoză, Zen, yoga și alte metodologii orientale de vindecare sunt în mod fundamental aceleași (conform lui E. Fuller Torrey, cercetător psihiatru, care așează pe aceeași *treaptă tehnicile hipnotice și vrăjitoria*).
- Principiile fundamentale ale yoga sunt, în multe privințe, similare celor ale hipnozei; *scopul central – unirea cu Dumnezeu* – este comun tuturor acestor principii, și este metoda prin care se obține vindecarea de boala fizică și emoțională.
- La diferite profunzimi ale transei hipnotice, pacienții descriu experiențe care sunt identice cu conștiința cosmică și realizarea de sine, induse prin *transa yoga*.

Este la fel de demonică atunci când este autoindusă

- *Autohipnoza* poate fi o activitate la fel de ocultă și demonică precum transa condusă de un hipnotist.
- Cei în transă auto-indusă („autohipnoză”) pot să dobândească un anumit control și să exercite o anumită măsură a alegerii, totuși nu își păstrează mijloacele normale de evaluare a realității și cumpătarea rațională.
- Ei continuă la un nivel diferit în timpul transei; persoana imaginându-și că își părăsește corpul, poate trece la transa cu halucinație și la logica din transă, părându-i-se cu adevărat că este în afara corpului.
- Un medic, predând unei clase autohipnoza, și-a instruit studenții să între în transă hipnotică, să-și părăsească corpul, iar apoi să se întoarcă în el ca să exploreze diferite părți ale corpului.

[...]„Când mediumii intră în transe hipnotice și contactează «morții», când clarvăzătorii revelează informații pe care nu le-ar

putea cunoaște, când ghicitorii, prin hipnoză autoimpusă, revelează viitorul, Satan este cu siguranță la lucru.”⁴²

Ca să explici tot ce este scris mai sus trebuie să parcurgi pe larg zona de ezoterism, ocultism și hipnoză. Nu doresc să fac pe larg acest exercițiu, și nu doresc să promovez în Biserică nimic din această zonă. Am încercat să limitez exercițiul în această zonă pe cât posibil doar la o imagine de ansamblu, care să ne ajută să înțelegem cum abordăm această discuție despre Arsenie Boca și ocultism.

Voi adăuga pe scurt câteva rânduri pentru lămurirea cititorilor, din toată această discuție:

- Hipnoza nu este doar o tehnică medicală, așa cum este percepută la prima impresie a termenului
- Este o tehnică mult mai complexă, spirituală, de comunicare – este o formă de spiritism, dar și de posedare, folosind „forța magnetică”
- Se poate practica și autohipnoza, care ajunge să fie tot o formă de spiritism
- În hipnoză se pot realiza comunicări cu diferite spirite, dar și o posedare a minții subiectului, așa cum se menționează mai sus, și se obțin tot felul de puteri, prin comunicarea cu aceste spirite.

⁴² <https://satanism.ro/2014/06/07/hipnotismul-crestin-sau-ocult/>. Trebuie să menționez acest lucru ca fiind oarecum derizoriu în acest context: am găsit acest articol despre hipnoză, unul grozav ca și conținut, chiar pe un site de satanism. Și noi totuși propunem spre canonizare un sfânt care a practicat toată povestea asta, și noi nu știm nimic despre hipnoză, despre marea artă care i-a adus lui creșterea (sau decăderea).

- Arsenie Boca a practicat hipnoza și autohipnoza, în formele de mai sus. Se menționează de mai multe ori în viața sa cum își mișca mâinile în fața altora (Părintele Arsenie Papacioc menționează asta, pentru hipnotizare), și la fel, se menționează o stare de transă a sa, urmată de posedare, de tremur, specifică posedaților în transă (1974). La fel, se menționează că avea cărți de hipnoză și trimitea la Vladimirești astfel de cărți, iar Vladimireștiul e asociat cu fenomenul spiritist.
- Hipnoza apare întotdeauna alături de spiritism, precum în cartea „*Hipnotism și spiritism, Cesare Lombroso*”, Editura ENMAR, București, 1998.
- Cei din domeniul ocultului integrează hipnoza în ocultism și vrăjitorie.

Pentru a se înțelege de ce Arsenie Boca avea acea privire pătrunzătoare, și cum practica hipnoza, se poate urmări un cunoscut hipnotizator actual, care după mine pare să aibă identic privirea lui Arsenie Boca, Nicolae Banica⁴³ (care pare la fel că se uită în sufletul tău) la linkul din note, în scurtul film intitulat „Am hipnotizat-o pe domnișoara reporter”⁴⁴. Ce vedem la hipnotistul din filmul online pare să se regăsească pe alocuri în descrierile despre Arsenie Boca, în mențiunile părintelui Paulin Lecca despre gesturile sale ciudate și în mențiunile lui Arsenie Papacioc despre cum își mișca mâinile pentru a-l „îmbolmoji” de cap. Și la fel, ce vedem

⁴³ <https://www.youtube.com/watch?v=PPUm7iflfxw> – în acest scurt film publicat pe youtube se poate vedea o scurtă ședință de hipnoză, dar și ce înseamnă un hipnotizator. Mișcărilor acestui hipnotizator sunt menționate de Arsenie Papacioc și de alții ca fiind parte din ciudățeniile lui Arsenie Boca.

⁴⁴ *Am hipnotizat-o pe doamna reporter*, <https://www.youtube.com/watch?v=PPUm7iflfxw&pp=ygUObmljb2xhZSBiYW5pY2E%3D>.

în acest film pare să fie o experiență care intră deplin în zona de ocultism.

Exact asta pare să fi practicat Arsenie Boca în realitate. Și asta este doar partea de hipnoză. Partea de autohipnoză, care îi permitea o transă spiritistă pentru comunicare mai bună cu spiritele (pentru profeții și minuni, pentru „înainte-vedere”) este văzută în acea lungă istorisire despre Boca, atunci când intră în transă. Se pare că paleta completă a hipnozei și autohipnozei, a practicii legate de spiritism și comunicarea cu spiritele, era acoperită de Arsenie Boca. Dacă aceasta este definiția hipnozei (pe care ocultii îi înșiși o dau), și dacă aceștia o egalează cu vrăjitoria, atunci în veci A. Boca nu va putea fi canonizat.

Deja am mers mult prea departe pentru A. Boca, să îi justificăm o bibliotecă de cărți asumate de ocultism pentru a-l face sfânt. Cu adevărat trăim zilele de pe urmă, dacă în Biserică am ajuns să ne confruntăm cu așa ceva. Sau poate e o ocazie bună pentru a ne confrunța și a fi atenți la pericolul adus de ocultism asupra Bisericii. Era timpul ca Biserica să se confrunte cu ocultismul și să înțeleagă instrumentele acestuia (sau mai bine zis lucrarea diavolului pe scara ocultismului).

3.3 Yoga, poartă către spiritism, care folosește extensiv hipnoza și autohipnoza. Dimensiunea actuală a utilizării hipnozei pentru spiritism

Yoga trebuie discutată în contextul concepției spiritiste pe care se bazează, de care este legată și pe care o promovează/lucrează. Meditația yoghină este o formă de transă, o formă de autohipnoză, yoga fiind parte din fenomenul spiritist atât datorită meditației, dar și practicilor hipnozei și autohipnozei.

Amplarea luată de acest fenomen al ocultismului și hipnozei, început acum aproape 2 secole, este una ignorată instituțional. Hipnoza a devenit o credință în sine și există răspândită larg în practică, după cum se vede în materialele disponibile pe internet. Biserica ar trebui să ia o atitudine critică față de utilizarea ocultismului-hipnozei pentru o practică spiritistă. Mai jos adaug doar câteva linkuri care ne arată cum este astăzi utilizată hipnoza care este un subiect larg răspândit pe internet, pentru comunicarea spiritistă pe care o propune:

1. *Ghid de hipnoză pentru a comunica cu îngerul tău: remodelează-ți mintea și obține rezultate rapide cu hipnoza*, <https://www.storytel.com/ar/books/hypnosis-to-communicate-with-your-angel-guide-rewire-your-mindset-and-get-fast-results-with-hypnosis-803271>
2. *Ghidul contactării spiritelor prin hipnoză*, <https://pdfbookhub.net/download/4837423-spirit-guide-contact-through-hypnosis>
3. *Există vreo modalitate pentru a vorbi cu morții? Metodele de autohipnoză ale lui Craig*, <https://seekreality.com/seek-reality-news/is-there-any-way-to-talk-to-dead-craigs-self-hypnosis-methods/>

4. *Meditație pentru începători primirea de mesaje de la îngerul călăuzitor sau păzitor hipnoză*, <https://www.youtube.com/watch?v=L0Kw1ME90-0>
5. *Vindecare îngerească prin hipnoză*, <https://womenstherapeutic.com/some-spiritual-techniques-for-clearing-the-mind/>
6. *Edgar Cayce, Profetul care în stare de transă-autohipnoză profetea despre orice*, https://en.wikipedia.org/wiki/Edgar_Cayce.
7. Documentarul „*Suflare de foc*” prezintă în viziunea unor foști discipoli evoluția unui maestru al yoga Yogi Bhajan, în tradiția yoga kundalini⁴⁵, începând direct cu explicații despre cum prin hipnoză și autohipnoză, „te păzești de a nu fi hipnotizat de alții”. Într-o altă pagină o scurtă expunere pentru practica kundalini-yoga, față de hatha-yoga: „Yoga kundalini implică o lucrare intensă a energiei, care poate duce la diferite experiențe fizice și psihice. Pot exista riscuri de suprasolicitare, eliberare emoțională și disconfort, dacă nu este practică corespunzător. [...] Hatha este oarecum un termen general pentru un tip de yoga mai static. În esență toată yoga se bazează pe Hatha.”⁴⁶

Subiectul legăturii yoga și a practicilor de hipnoză și autohipnoză cu spiritismul poate fi dezvoltat pe larg, puținele mențiuni de aici dorind doar să arate legătura între acestea, dar și răspândirea

⁴⁵ *Kundalini Yoga*, https://ro.wikipedia.org/wiki/Kundalini_Yoga. Găsim în pagină: „**Kundalini yoga** este ramura yoga care descrie manifestarea energiei Kundalini, și oferă metode pentru trezirea (treptată, gradată, controlată și fără riscuri), manifestarea, cultivarea acestei energii.”

⁴⁶ Cara Stevens, *Kundalini Yoga vs Hatha Yoga – Care este potrivită pentru tine?*, <https://www.livestrong.com/article/366636-kundalini-yoga-vs-hatha-yoga/>.

acestora ca practici curente, la care Biserica ar trebui să fie atentă, pentru păzirea propriilor credincioși.

3.4 Babaji, un guru indian în care putem vedea puterea hipnozei-spiritismului, în care putem înțelege mai bine lucrarea lui Arsenie Boca

De ce este importantă discuția despre ezoterism și orientisme la Arsenie Boca? Deoarece îi va afecta întreaga credință, prin această literatură Boca începând un fel de credință sincretistă și spiritistă, cu o viziune lărgită asupra comuniunii cu Dumnezeu, influențată în acest tip de literatură.

În aceste două exemple, Babaji, dar și Francisc de Assisi, putem vedea cele două mari laturi ale lui Arsenie Boca, ocultismul dar și lucrarea sub un acoperământ clerical. Acesta este doar o contopire a acestor doi. O cercetare serioasă a legăturii lui Arsenie Boca pe aceste zone, ocultism, Babaji, Francisc de Assisi, va schimba complet cursul discuției despre A. Boca și calitatea sa de dorit sfânt în Biserica Ortodoxă. Instituția nu a făcut absolut nimic în aceste direcții și de asta atât de târziu le discutăm și trebuie să le acoperim pe fugă într-o analiză sumară.

Mai multe detalii despre „sfântul” din spatele istorisirii lui Babaji, se pot găsi și online, la adresa ashramului acestuia, <https://www.babajiashram.org/babaji>. Găsim un fel de poveste care este similară celei a lui A. Boca, textul fiind tradus din limba engleză:

„În 1970 Shri Babaji (Shri înseamnă sfânt sau revelat, Baba este un termen folosit pentru sfânt sau părinte), a apărut într-o peșteră, [...] A apărut ca un tânăr de 18 sau 20 de ani, dar totuși *afișa o mare înțelepciune și puteri divine de la început*. [...] A fost văzut în locuri diferite în același timp. Știa scripturile, deși nu este nicio dovadă că a fost educat. Nu a mâncat aproape nimic pentru nouă luni, însă energia lui era fără limite.

[Notă: și Arsenie Boca tot foarte de timpuriu a început parcursul său în ocultism, și a început destul de rapid să se expună, în liceu, dar și în facultate.]

În Septembrie 1970, s-a cățarat în vârful Muntelui Kailash, s-a așezat într-o manieră yoghină la un templu mic de acolo fără să își părăsească timp de 45 de zile și nopți locul, meditând în majoritatea timpului, și apoi și-a început să învețe mesajul pe care l-a adus în lume.[...]

[Notă: oare Arsenie Boca știa că pentru desăvârșire în ocultism e nevoie de o astfel de nevoită? Oare acea asceză a sa e una similară acestuia? Cu siguranță. Oricum, până nu vom avea un studiu responsabil pe această zonă, va fi greu să înțelegem deplin ce înseamnă ocultismul în tradiția yoghină, dar și cum aceștia ajung peste noapte la a fi sfinți. Ce se poate vedea este că astăzi în Ortodoxie este mult prea puțină informație asupra a dimensiunilor, răspândirii și ramificațiilor ocultismului în diferite tradiții religioase, sub diferite alte nume. Iar despre Babaji presupunem că în această experiență a primit „forța magnetică”, după terminologia ocultistă, aceeași putere ca a lui A. Boca? Identic și A. Boca este purtat în vârful unui munte și își primește darurile sale în mod similar, după 40 de zile. Sunt mult prea multe asemănări la A. Boca cu astfel de evenimente găsite și la Babaji, dar și la Francisc de Assisi.]

Venirea lui a fost profețită, atât de scripturile vechi dar și de învățăturile și profețiile unui sfânt al secolului XX, numit Mahendra Baba. Mahendra Baba a petrecut ani mulți la temple în statul Indian Gujarat și a dezvoltat o reputație de mare sfânt. După

doar 25 de ani a fost condus înapoi la dealurile Kumaon unde Babaji i-a apărut în carne și oase, iar Mahendra Baba a început misiunea de pregătire pentru întoarcerea lui Shri Babaji în lume, în formă umană.”⁴⁷

[Notă: se pare că ezoterismul și spiritismul par să fie cuprinse în tradiția religioasă yoghină, în care apare și reîncarnarea. Credițele menționate mai sus sunt din sfera ezoterismului și spiritismului. Cu siguranță că din astfel de surse Arsenie Boca a rătăcit de la credința ortodoxă, și de aici a fost inspirat să caute în Ortodoxie explicații pentru reîncarnare. De asta orientalismele, ne arată acest spectru de credințe, toate având aceeași rădăcină, un fel de spiritism și ocultism.]

Mai jos avem câteva rânduri dintr-o lucrare binecunoscută despre India, hipnoză și ocultism, care ne arată pe larg lucrarea acestui Babaji, expunere din viziunea ortodoxă:

„Iată cum era și ce făcea Babaji, având parte chiar de mai multă popularitate și venerație decât Părintele Arsenie Boca, fără ajutorul mass-mediei:

La vârsta de 19 ani citisem o carte intitulată „Autobiografia unui yoghin” de Paramahansa Yogananda, care, printre multele lucruri ciudate pe care le spunea, se referea și la un oarecare ***Babaji***. Acesta era un yoghin atât de sport, încât devenise zeu nemuritor. El îi învățase pe oameni yoga. El era dascălul dascălilor, „gurul gurușilor”. Lua chipul unui om tânăr și li se arăta din timp în timp, peste secole, unor ucenici marcați. ***Zbura prin aer, trecea prin***

⁴⁷ Despre Babaji, <https://www.babajashram.org/babaji>.

ziduri, se făcea invizibil, vindeca bolnavi, învia morți, într-un cuvânt, era una dintre zeitățile hinduismului. [...]

[Notă: foarte pe scurt, pare că îl regăsim în această descriere chiar pe Arsenie Boca, care ca și Babaji se expunea în aceeași manieră.]

Afirmațiile lui Pavis erau absolut uimitoare, așa încât am hotărât imediat să merg spre a mă convinge cu ochii mei și a trage concluziile de rigoare, căci pentru aceasta venisem în India, consumându-mă în nesfârșite căutări. Îmi era imperios necesar să limpezesc lucrurile.

[...]

„Să fie oare chiar Babaji?”. Nu excludeam deloc această posibilitate. Minunile pe care le văzusem în Sfântul Munte prin bătrânul Paisie, dar și diversele fenomene inexplicabile care mi se întâmplaseră la Mind Control, precum și cele de la cursurile de yoga sau de hipnotiză, instituiseră înlăuntrul meu certitudinea existenței lumii spirituale. Nu mă îndoiam câtuși de puțin în această privință. Totuși, prezența unui zeu întrupat, așa cum pretindeau adepții lui Babaji, nu era un lucru tocmai ușor de acceptat! Pe de o parte, părintele Paisie spunea că în cosmos există două puteri, **Dumnezeu** și **Diavolul**; depinde de cine lucrează fiecare. Pe de altă parte, concepția hinduismului postula că toate puterile au aceeași sorginte, numai forma diferă, sursa fiind unică și comună. Și, bineînțeles, hinduismul și în special yoga ar fi expresia cea mai adecvată, cea mai pură a adevărului. Cum rămânea atunci cu Hristos?[...]

[Notă: aceeași dilemă o avem și noi de rezolvat în Arsenie Boca, Dumnezeu și diavolul. Se pare că autorul

acestui text s-a convins că nu e Dumnezeu cel care lucrează acolo.]

Tot de la el am aflat că gurul apăruse de nicăieri în regiune, ca un tânăr în jur de 20 de ani; nimeni nu știa de unde venise, nimeni nu-l mai văzuse înainte. Îi descoperiseră niște ciobani. De 40 de zile și nopți medita. Când a deschis ochii, o întreagă mulțime se adunase deja în jurul său. L-au întrebat cine este, iar el a răspuns: „Babaji”. Au râs cu toții, fără să-l creadă. S-a retras în munți, în vechiul templu, și peste puțin timp au început să vină yoghini din diferite zone, guruși de prestigiu care l-au recunoscut după câteva semne pe care le avea la picioare ca fiind încarnarea lui Babaji, și i s-au închinat.

[Notă: același comentariu îl găsim și la Arsenie Boca, care apare de nicăieri, pentru a deveni mare duhovnic.]

Apoi au început să se strângă primii discipoli, iar astăzi se impusese în toată regiunea, primind mulți străini care veneau să-l vadă. Mai târziu am stat de vorbă și cu tatăl tânărului, care era un fanatic susținător al principiilor hinduismului.

[Notă: la fel apar rapid și pentru Arsenie Boca nemărați discipoli, după ce începe „duhovnicia” cu aceștia.]

Mi-a atras atenția faptul că aveau atârnată într-un loc foarte expus privirilor o icoană reprezentând Bunavestire a Maicii Domnului

[116] Iată și aici vrăjitorii în fața icoanei Maicii Domnului, pentru a-i înșela pe cei simpli.

[Notă: hipnoza funcționează mai bine pe cei care au un context în care pot avea încredere, de asta yoghinul a plasat această icoană pentru a da încredere vizitatorilor, pentru a se deschide în fața acestora fără rezerve, pentru a crea un context de deschidere. De asta și Arsenie Boca a fost „dăruit” în Athos, probabil din același motiv. Experiența lui Babaji pare să fie girată de o icoană, la fel cum experiența lui Arsenie Boca este girată de un eveniment sfânt, similar.]

Era în stil renescentist și îl înfățișa pe înger oferind crinul Maicii Domnului.

Părea straniu! Să fi fost vorba de o simplă politețe față de vizitatorii apuseni? Nu cumva încercau să insinueze că, așa precum s-a întrupat Hristos, tot astfel și Babaji este Dumnezeu încarnat? În spatele gestului de a expune această icoană am recunoscut din nou concepția potrivit căreia toți suntem una. Babaji, Hristos, sunt de fapt același lucru! Eu însă nu eram convins în privința aceasta. Căutam cu asiduitate...[...]

Cobora treptele în grabă, cu pași mari și vioi, primind cu satisfacție și naturalețe ovațiile mulțimii. Ca și când ar fi mărturisit: **„Da, sunt exact ceea ce spuneți! Da, sunt biruitor! Da, sunt sfânt!”**. Doar nu putea ascunde faptul că era stăpânul absolut. . Nu numai că-l ascultau necondiționat în orice, dar îl și venerau.

Atunci mi s-a întâmplat ceva ciudat, ***o experiență ce-mi amintea de ședințele în care eram hipnotizat***. Brusca, în timp ce-I priveam coborând treptele, mi-am pierdut pentru câteva minute

conștiința. Era ca și cum propria mea minte ar fi fost pur și simplu azvârlită departe de mine. Pentru un oarecare interval de timp, îmi pierdusem simțirea sinelui. Nu mai aveam conștiința trupului meu, nici a facultății mele raționale. Părea că nici n-as fi existat Un mare gol domnea în memoria mea. În acel scurt răstimp eram efectiv inapt să-mi dau seama ce mi se întâmplă, în ce stare mă aflu, dacă măcar mai exist Primul gând pe care l-am avut după ce mi-am redobândit conștiința de sine a fost: „Ce ai, de tot zâmbești ca un cretin?“, realizând că un zâmbet larg mi se întipărise pe față.

M-am simțit. . siluit. Ca și când cineva m-ar fi constrâns să zâmbesc, fără ca eu să am o asemenea dispoziție. Simțeam că zâmbetul larg de pe chipul meu era forțat, venea în contradicție cu sentimentele mele. Eram stânjenit de acest eveniment, dar pe de altă parte mi se stârnise curiozitatea.

Între timp Babaji coborâse dealul, în nesfârșite ovații, împărțind porunci și binecuvântări, și se apropiase de vizitatori. Cei-lalți i se închinaseră deja, și primiseră consimțământul său de a rămâne în ashram. Rămăsesem eu și cele două prietene ale mele, însă nu schițam nici o mișcare. Încremenisem de uimire. Nu știam ce să fac. Babaji se apropiase la cinci metri de mine, și mă simțeam cuprins de un tremur. Nădușisem de neliniște. Eram acum uluit de fizionomia sa cu totul neomenească. Dacă cineva mi-ar fi spus că ceea ce aveam în fata mea era o iluzie sau un extraterestru, mi-ar fi părut mai credibil și m-ar fi uimit mai puțin.

Întreaga sa prezentă părea un eveniment supranatural. Privirea lui avea o asemenea intensitate, o asemenea putere, o asemenea energie, încât eram mai degrabă terifiat Dacă mi s-ar fi spus că o entitate supranaturală locuiește în acel trup, as fi scris fără rezerve. Mă stăpâna un amestec de spaimă, încordare și confuzie.

Atunci, unul din cei patru-cinci yoghini care îl înconjurau îmbrăcați în vestimente negre și ținând câte o **lance cu un trident în vârf (simbol al zeului Shiva)**

[117] Pictat și de Părintele Arsenie Boca în nimbul Sfântului Duh din icoana Sfintei Treimi de la Biserica Drăgănescu, deasupra numelui lui Dumnezeu 'O ǒv.

s-a apropiat de mine, **m-a privit drept în ochi și, dilatându-și pupilele la maximum, mi-a spus pe un ton aspru și poruncitor: „Scoate-ti încălțărilor și închină-te lui!”**. Cunoșteam aceste șiretlicuri de duzină, așa încât, cu toată frica mea, l-am ignorat cu desăvârșire. **M-am apropiat de Babaji, însă nu la mai puțin de trei metri... Mi se părea că există un teribil câmp energetic împrejurul lui.** „Namaste...” i-am șoptit, adresându-i politicosul salut zilnic al indienilor. Mi-a arătat drumul către ashram. Așadar ne promise. Puteam rămâne.

[Notă: se folosesc tehnici de influențare și sugestie, prin voce puternică, dar și prin concentrarea privirii și hipnoză. Este o practică standard de ocultism, menționată mai sus.]

M-am îndepărtat ușurat și am simțit imediat diminuându-se acea tensiune pe care o percepeam în apropierea lui.

Mă copleșise uimirea. Acest Babaji cu siguranță că nu era om. Ce putere colosală! Era Dumnezeu sau demon? Mag sau sfânt? Om sau extraterestru? Aceste întrebări constituiau o uriașă problemă de conștiință pentru mine. [...]

[Notă: exact aceeași întrebare pune Biserica de peste 70 de ani pentru Arsenie Boca, însă încă nu s-a lămurit asupra acestui aspect. Cumva cuvintele Dumnezeu și diavol apar identic și în Biserică, repetând problema „Babaji” și în

Ortodoxie. Deja se pare că în Arsenie Boca repetăm aceste două arhetipuri, Babaji și Francisc de Assisi, unul al oculismului și unul al înșelării în Biserică. Astfel de întrebări par să aibă întotdeauna un răspuns negativ.]

[...]

La un moment dat privirile noastre s-au încrucișat Babaji nu mă privea pe mine în mod special. Scrutând insistent sala, ***ochii săi i-au întâlnit pur și simplu pe ai mei pentru o clipă.*** Ei bine, ***în acea clipă am pierdut contactul cu mediul înconjurător,*** am căzut în „extaz”! Ca și când pieptul mi-ar fi devenit transparent, am văzut prin el propria mea inimă în culori vii, în flăcări.

[Notă: de aceea Pr. Vămvulescu mărturisește tot felul de lumini în intersecția cu ochii lui Arsenie Boca, ochii și privirea fiind un instrument puternic în mâna unui oculist, care prin aceștia comandă duhurilor posedarea celor din fața sa. Și oare de ce chiar acest preot era susceptibil la astfel de *sugestii și închipuiri*, nu pentru că încrederea acestuia în A. Boca era fără margini? În viața lui Arsenie Boca sunt mult prea multe întâmplări și referințe la privirea sa, la întâmplări legate de privirea sa, când își întâlnește privirea cu alții. Poate de acolo ar trebui să începem discuția despre minunile lui Arsenie Boca, și nu de la Athos.

Fiecare eveniment major al lui Boca este legat de privirea acestuia, iar referințele despre privirea sa sunt poate peste 50! Iar culorile vii le regăsim în pictura de la Drăgănescu în curcubeul care tot apare în diferite scene.]

Tot la fel de brusc mi-am și revenit, păstrând însă foarte limpede conștiința a ceea ce mi se întâmplase. Am continuat să-l urmăresc, cu atât mai impresionat. A venit apoi iarăși cineva care mi-a spus să merg și eu înaintea lui.

[...]

Atunci Babaji și-a ațintit ochii asupra lui cu putere. Omul și-a strâns mâinile la piept și și-a lipit picioarele, devenind ca un stâlp. În același timp a început să tremure și să țopăie pe loc într-un mod cu totul suprafiresc, lăsând impresia că ar avea arcuri sub picioarele imobile.

[Notă: astfel de manifestări sunt regăsite la toți cei hipnotizați.]

Mai mult, începuse să scoată niște mugete năprasnice, asurzitoare, de vacă rănită și înfuriată. Babaji l-a ținut cam un minut în această stare. Apoi l-a lăsat pentru un scurt răstimp, după care, înainte ca omul să-și revină, l-a dezlănțuit din nou, mai tare de această dată. Se mișca în fața mea ca un compresor și mugea înfiorător.

[Notă: astfel de manifestări sunt regăsite la cei demonizați.]

[...]

Conform punctului de vedere creștin, *gurul posedă într-adevăr însușiri supranaturale, întrucât era demonizat*. Altfel spus, *le îngăduise spiritelor demonice să locuiască în sufletul său. Puterea care se manifesta prin el era puterea spirituală a demonilor*.

Omul care îl venera deci pe Babaji, îi venera practic pe demonii ce locuiau înlăuntrul lui, și astfel le dădea dreptul de a intra

și în sufletul său. Așadar, *evenimentul căruia îi fusesem martor era fenomenul cotropirii sufletului său de către demoni.* Ceilalți care i se închinau *primeau doar o anumită influență demonică*, a cărei intensitate varia în funcție de fiecare individ în parte, însă nu erau supuși demonizării, posedării propriu zise a sufletului de către diavoli.

Care din aceste două poziții era cea adevărată? Opoziția dintre ele se dovedea absolut flagrantă. Ce era în realitate „dascălul dascălilor”? Mag sau sfânt? Dumnezeu sau diavol? Trebuia să găsec un reper pe seama căruia să mă orientez, un criteriu în baza căruia să pot distinge.

Peste puțin timp ne-am ridicat cu toții să plecăm. Atunci Babaji a trecut prin fața mea fără ca măcar să-mi dau seama, deși mă străduisem din răspuțeri să ajung în situația de a-l privi de aproape. Când m-am dezmeticit, i-am mai putut vedea doar spatetele. Îmi înlănțuise efectiv mintea, neîngăduindu-mi să-l privesc în momentul în care a trecut pe lângă mine.

[...]

Așadar, cam pe Ia jumătatea rândului se afla o pereche de australieni. Aveau un copilaș de patru ani. Brusc, Babaji a cerut să-i fie adus copilul. Îndată ce l-au apropiat de guru, micuțul a început să plângă, să zbiere și să se agite, încercând să fugă cât mai departe de ei. Plânsetele lui îmi sfâșiau inima. Părinții săi ședeau fără să schițeze vreun gest de împotrivire. Gurul l-a luat în brațe, și-a introdus degetul mare în gura copilului iar degetul arătător i l-a pus între sprâncene, și micuțul a adormit instantaneu. Nu-mi puteam da seama dacă era vorba de somn sau de hipnoză, dar cert este că micuțul a rămas în această stare pe aproape tot parcursul slujbei.

[...]

Am cerut să-l văd pe guru. S-au dus să-l întrebe, și peste câteva minute s-au întors să mă conducă la el. ***În timp ce pășeam în antreul său, mi-am făcut cruce și am cerut ajutorul lui Dumnezeu. Nu știu ce-mi făcuse Babaji de la distanță, însă creierul meu deja nu mai funcționa normal.*** Parcă mintea mă părăsea într-un anume fel... M-am pomenit înaintând spre el. Când am ajuns la doi metri în fata lui, m-am uitat după vreun scaun, socotind că urma să stăm de vorbă. M-a privit cu o aversiune sălbatică. Și-a unit picioarele și și-a întors capul într-altă parte, ca și când n-ar fi vrut să mă vadă, ca și când se temea de mine, ca și când îi era totodată scârbă de mine, și a zberlat cu putere: Getout (Ieși afară)!”⁴⁸

⁴⁸ Dyonysios Farasiotis, *Marii inițiați ai Indiei și părintele Paisie*, pp. 87 -98, în <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2015/10/15/cu-ce-duh-lucra-parintele-arsenie-boca-babaji/>.

3.5 Spectrul ocultismului lui Arsenie Boca: ezoterism, yoga, hipnoză, influență și sugestie, spiritism, magnetism, chiromanție, levitație, teleportare, reîncarnare

Arsenie Boca a fost văzut parcurgând toate aceste dimensiuni ale ocultismului, ezoterismul (religie și teorie spiritistă, care e fundamentul ocultismului), yoga (care promovează hipnoza și e un instrument al pentru comuniune spiritistă), influență, sugestie și hipnoză, chiromanție, magnetism, levitație, teleportare, reîncarnare, dar și altele. Este important de menționat că aceste practici, din cauza prezenței într-un spectru larg, nu mai pot fi tratate ca fiind parte dintr-o nevoie de „informare și cultură”, cum ucenicii săi încearcă să îi disculpe această practică, ci, din cauza spectrului, dar și din cauza continuării și dezvoltării largi a practicii (cărți, martori, diferite evenimente în care este văzut în practică), ajunge să fie o teză coerentă a ocultismului lui A. Boca. În capitolele următoare am căutat să indic ce elemente din ocultism sunt găsite la A. Boca, și unde.

3.6 Începutul ocultismului la A. Boca. Două mărturii importante din liceu, pentru hipnoză influență și sugestie, 1922-1929. Certitudinea ocultismului lui A. Boca

O primă mențiune despre Arsenie Boca și ocultism am auzit-o recent, fiind auzită și păstrată de către un ieromonah. Mărturia a fost dată undeva în anul 1995, într-un context studentesc, de către preotul Dumitru Popovici, fost preot paroh la parohia

Frumușani-Călărași (înțeleg că a fost mărturisitor și a făcut pușcărie, că a fost coleg de an cu Boca, fiind născut în 1911⁴⁹):

Arsenie Boca „*avea curiozități oculte și la liceu, și în pauză le făcea colegilor tot felul de încercări, în care le spunea să se uite în ochii săi, să strângă pumnul, îi sugestionă, și aceștia nu mai puteau deschide pumnul până la următoarea pauză*”⁵⁰.

Această mărturie am auzit-o recent, nu știu dacă este consemnată undeva.

Aceeași mărturie am auzit-o într-o formă similară de la un alt ieromonah, acesta păstrându-o de la părintele Adrian Făgețeanu. O adaug mai jos:

„Arsenie Boca făcea hipnotism încă de la liceu și fetele erau înnebunite după el. Relatarea este a unui coleg de liceu. I-a spus într-o pauză lui Zian că hipnotiza fetele, dar că pe el nu putea să-l hipnotizeze.

– [Arsenie Boca] Bine mă, bine. Nu pot să te hipnotizez, dar ia fă mâinile așa (și i-a arătat cum să împreuneze degetele de la mâini, pieptene). Și a împreunat mâinile.

⁴⁹ *Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România (1948-1989)*, Biserica Ortodoxă, https://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/ortodoxa/preoti_ortodocsi_8/preoti_ortodocsi_8.pdf.

⁵⁰ Iar dacă aceste mărturii le-am aflat după câteva discuții telefonice, oare câte astfel de mărturii mai sunt de descoperit, și care vor completa dimensiunea aceasta ocultistă, care în mare mai are nevoie doar de două-trei completări pentru a fi și mai clară? Sunt mulți care par să știe multe detalii pe acest subiect, numai instituția pare să nu fie informată suficient, sau nu dorește să se confrunte cu adevărul. De asta sunt importante discuțiile largi, pentru că se vor afla cu mare ușurință toate detaliile rămase pierdute în discuție. Marea grozăvie abia acum începe să fie descoperită deplin.

- Și dacă fac mâinile așa ce înseamnă, că m-ai hipnotizat?

- Bine mă, acum desfă-le.

Și nu putea să le desfacă.”

Această a doua mărturie, obținută în paralel, în mare despre același subiect, spune identic același lucru, venind pe o cale cu totul distinctă și confirmă prima mărturie. Și aici apar mențiuni despre hipnoză, hipnotizarea fetelor, despre influență și sugestie.

Ce dovedesc aceste mărturii? Arată că el de tânăr a cunoscut tot repertoriul ocultist, influență, sugestie, hipnoză, dar și zona de ezoterism și credințe spiritiste, pe care mai târziu le va studia pe larg. Și că tot a avut nevoie apoi a fost să dezvolte acest repertoriu, spectru ocultist.

A. Boca nu putea să știe în liceu aceste lucruri decât dacă pusese mâna pe un manual de ocultism. Și aici avem dovada clară că s-a atins de ocultism. Aici ni se descoperă întreg ocultismul lui A. Boca și întreg parcursul lui în ocultism de aici pornește. Și tot ce apare în viața acestuia ulterior se leagă de acest eveniment izvor al ocultismului la acesta. Și totul la Boca este o creștere graduală în ocultism, treaptă cu treaptă peste această experiență din liceu.

La liceu Arsenie Boca nu se îndoia de puterile lui ocultiste, și era în deplinătatea acestora, după cum se manifesta și avea curajul să se afirme. Avea încredere în această putere, de asta s-a și confruntat cu colegul său. Și această realitate și practică era cunoscută în jurul său, era publică, era o stare de fapt – cumva un detaliu crucial al discuției, care pare să se fi pierdut în senzaționalul creat de Boca prin practica ocultistă. Se pare că profețiile pe care mai târziu le făcea nu sunt legate de influența, sugestia și hipnoza pe care le lucra în liceu și facultăți. În liceu deprinsese meșteșugul ocultismului întocmai ca un adult. Maturitatea și capacitatea de

autodidact dovedite arată o asumare conștientă, benevolă, care nu poate fi scuzată.

Această mărturie pare să completeze mărturia despre studiile lui Arsenie Boca în ocultism. Astfel de mărturii cu siguranță că vor mai apare. După cum am văzut, despre *influență și sugestie* tocmai am citit, și vedem că este în primul volum al ocultismului. Acum pare că lucrurile se leagă mai bine pentru istoria lui Arsenie Boca, regăsind întregul demers ocultist la el. Eu consider că Arsenie Boca doar și-a produs o poveste oficială religioasă, când el știa prea bine ce face în spate. Arsenie Boca a știut în permanență care e sursa puterii lui.

Aceste două mărturii sunt cred cele mai importante în întreaga discuție despre A. Boca, deoarece ne arată cum încă foarte tânăr, acesta începe un parcurs cu mare putere, pe calea ocultismului. Ne arată că spiritul său a fost în permanență ocultist. El stăpâna cu putere această practică. Sunt cruciale aceste 2 mărturii, care apar legat de Boca în liceu. Schimbă deplin discuția despre Boca și ocultism, și obligă la o cercetare foarte atentă a acestei zone. Sunt de o gravitate deosebită în contextul acestei discuții.

Cu aceste mărturii și cu tot ce a rămas în istorie ca mărturie pentru ocultism, întrebarea nu e dacă trebuie dovedit ocultismul pentru Arsenie Boca, ci dacă se poate dovedi contrariul, dacă se poate dovedi că nu a fost ocultist, dacă se poate arăta că a corectat vreodată practica greșită. Pentru că aceste mărturii ne arată că el cunoștea manualul de ocultism, știa la ce se expune, știa pe ce pune mâna.

Aceste mărturii sunt **certitudinea ocultismului lui A. Boca, sunt certitudinea unui întreg parcurs ocultist. Ne arată începutul acestuia, ne arată studiul unui manual de ocultism.** Sunt o

certitudine a întregii căi ocultiste a lui A. Boca. Pentru că aici vorbim clar de ocultism și nu de altceva. Asta este materie de ocultism practică de A. Boca încă din tinerețe.

Arsenie Boca nu e fost un nevinovat al ocultismului. Și de asta firul natural al poveștii sale e să îl vedem după asta dezvoltând această direcție. Or exact asta se întâmplă mai târziu, la facultăți, unde dezvoltă cu putere hipnoza, pe lângă influență și sugestie. Pentru că dacă stăpâna influența și sugestia în liceu, nu era normal să meargă mai departe? Și de asta apoi, după ani de zile, sunt găsite la el nenumărate cărți de ocultism și hipnoză. Sămânța și rădăcina ocultismului a fost sădită la Boca în copilărie. Și de atunci se vede această dezvoltare firească, prin mențiuni firești, într-un parcurs ocultist, mențiuni care apar natural în parcursul său de dezvoltare a hipnozei, apare privirea dominatoare, specifică hipnotiștilor în parcurs, în momentul dobândirii acestui meșteșug.

Aceste apariții de mențiuni legate de ocultism sunt firești, se leagă firesc la Boca de un parcurs de dezvoltare a ocultismului. Nu sunt o poveste inventată, ci una firească și naturală. Și ce îl acuză pe Boca cel mai rău de ocultism este privirea sa dominatoare, specifică, păstrată până la moarte. Pentru că nu există vreun duhovnic în Ortodoxie, care să îl fi spovedit și să fi văzut privirea sa și să nu îl fi oprit din meșteșugul hipnozei. Boca pare să se fi lepădat în timp de calea ortodoxă, de practica autentică a Ortodoxiei, evitând să își confrunte meșteșugul și înșelarea cu dreptatea și adevărul ortodox.

Arsenie Boca știa de tânăr calea ocultismului, pe care doar a trebuit să o urmeze după cum se vede în facultate. Aceste mărturii îl plasează deplin în calea ocultismului, îl plasează cu putere în această practică. Ne arată că acesta a înțeles atunci, în tinerețe, calea ocultismului și a decis să o urmeze. E o decizie grea, pentru toată viața, luată de Boca. Decizia asta de a urma ocultismului ne

interesează, pentru că odată ce a luat decizia, a rămas în asta. Și de ce s-a cufundat în ocultism cu totul? Pentru măruntele puteri și pentru spectacolul de magie și ocultism pe care putea să îl dea. Pentru a ieși în evidență. Cum a spus cineva în timp, pentru *grandomanie*.

Această decizie e consolidată de foarte multe evenimente ulterioare, care ne arată că a persistat, a continuat practica, că și-a menținut decizia. Începutul practicii și continuitatea în practica ocultismului sunt ușor de demonstrat la Boca. Or începutul e mai mult decât confirmat, iar continuitatea se vede în diferite repere care tot apar. Aceste două marturii sunt cele mai importante în discuția despre Boca și ocultism, deoarece îl plasează pe Boca încă de tânăr cunoscând deplin calea ocultismului, încercând și începând să dezvolte această cale – nu ne arată doar un eveniment izolat, ne arată începutul dezvoltării unei practici, confirmată ulterior la facultăți și în alte evenimente.

La acea vârstă a liceului A. Boca cunoaște și a înțeles deplin ce înseamnă influența, sugestia, hipnoza, dar și darurile care vin din acestea. Ne arată că ***la liceu Boca avea deja o oarecare experiență în practica ocultismului dar și putere în această practică***. De la acea vârstă el începe cu mare dăruire, după cum se vede la facultăți, în orele petrecute în fața oglinzii să se dăruiască acestei practici. Și de aceea la facultate îl vedem în practica tehnicilor de privire, iar în Athos, 10 ani mai târziu, îl vedem cu „mari puteri spirituale”, evoluția sa în ocultism fiind un cu mare putere, potențată de dăruirea puternică, de tenacitatea cu care aborda fiecare lucru.

Cu aceste două mărturii plasate încă în tinerețe și cu restul mărturiilor care îl arată atingându-se, expunându-se în practică și asta în fața unor mari duhovnici, Boca nu poate fi canonizat. Și asta pentru că se construiește complet traseul său ocultist, vocația sa ocultistă, prin toate acestea rămase în jurul său, într-un volum

mult prea mare, mult prea coerent pentru a fi doar o suspiciune. Și aceste două marturii sunt și dovada că nu s-a făcut cercetarea responsabil pe zona de ocultism și că întreaga cercetare și analiză pentru A. Boca trebuie refăcută. Sub semn practicii ocultismului A. Boca nu poate fi canonizat. Cât timp e văzut o vreme îndelungată în ocultism, iar în paralel „profeția, făcea minuni”, dar nu se știe cum, nu poate fi canonizat.

Vocația autentică a lui Arsenie Boca a fost de ocultist, nu de slujitor al Bisericii. Altfel s-ar fi alipit de duhovnic și nu de hipnoză. Vocația autentică a lui Boca a fost ocultismul, după cum se vede în acest traseu al său, și nu Ortodoxia. Ortodoxia a fost doar scena în care a putut să se desfășoare în meșteșugul său, părăsind monahismul la un moment dat, când a văzut nu este pe placul său.

3.7 Ezoterism, 1929, 1933-1938, 1951-1957, 1953

De ce este importantă discuția despre ezoterism și orientalisme la Arsenie Boca? Deoarece îi va afecta întreaga credință, prin această literatură Boca începând un fel de credință sincretistă, cu o viziune lărgită asupra comuniunii cu Dumnezeu, influențată în acest tip de literatură.

În 1929, se menționează despre studiile de mistică pe care Arsenie Boca le făcea. În 1928 se menționează la fel, despre studiile de hatha-yoga, și la fel, în timp, sunt găsite diferite cărți despre ezoterism. În mare ce ar trebui găsit pentru Boca este rădăcina, lucrarea rădăcină ezoterică, de unde pornesc toate ideile și cercetările pe care le vom regăsi la el. Lucrările menționate anterior par să fie un fel de cuprins și agendă paralelă de studiu a lui Boca, tot ce este în cartea despre manifestările spirituale (spiritiste) găsimu-se în lucrarea lui Arsenie Boca, *Cărarea Împărăției*, adică

reîncarnarea, energii, dar și în alte părți, corp astral, aură, hipnoză și toate elementele acestei agende de manifestări spiritiste. Cu puțină aplecare în această zonă cred că se poate găsi și lucrarea timpului pe care Boca a folosit-o drept agendă de direcționare eforturilor sale.

„Tot aici, arhim. Paulin Lecca spune că a primit o carte în două plicuri sigilate, unul în altul, să o ducă la pr. Pandoleon. În Govora Băi a fost oprit de miliție, controlat, și au scos din plicuri o carte de Rudolf Steiner în care se vorbea despre *clarviziune, aură* etc.”⁵¹

[Notă: ar fi interesant dacă acest părinte ar fi încă în viață să se poată discuta cu domnia sa. Cu siguranță că lucrările lui Rudolf Steiner nu erau singurele care ar fi trebuit cercetate pe subiect, fiind și alte lucrări similare în acea vreme (precum cea din 1934, menționată mai sus).]

Biografia săi confirmă aplecare către ezoterism a acestuia: „Gândirea Cuviosului Părinte Arsenie din perioada studenției sibiene și bucureștene nu poate fi înțeleasă în afara acestui context. Ca student, Cuviosul este, cu siguranță, preocupat de bibliografia teozofică sau antropozofică. Nu știm cât se cufundă în „experiențe”, dar aprofundează aceste studii, fapt relevant în scrierile sale de mai târziu în care întâlnim delimitări foarte clare față de „fenomenele” oculte. Mircea Eliade este congenerul său, fiind născut în 1907. Într-un anume fel, Cuviosul parcurge „itinerariul spiritual” studiind „experiențele” teozofilor și antropozofilor [...]”⁵²

La fel, în 1953 găsim următoarea mărturie:

⁵¹ Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 8.

⁵² Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei debateri pentru canonizare*, Editura Andreiana, Sibiu, 2021, p. 191.

„Abia la 6 iunie 1953, Securitatea Hațeg emite o adresă în care își exprimă convingerea că implicarea în Gruparea Antropozofică e sigură [...] Ce se afirmă în ședința antropozofică din 31 mai 1953, ținută la Cluj-Napoca? În primul rând, sunt exprimate impresii pozitive cu privire la *darul clarviziunii* Cuviosului Părinte.”⁵³

3.8 Hipnoză, influență și sugestie, mențiuni constante, 1928, 1933, 1947, 1951-1957, 1965

La fel, în Revista Icoana din Adânc găsim: „Așadar, tânărul *Zian* practica *hatha-yoga* încă din anul 1928. Acest lucru spune foarte mult despre ***starea lui spirituală din timpul liceului și din copilărie.***”⁵⁴ Traseul în ocultism al lui Arsenie Boca e binecunoscut din ce se vede. Din păcate, ce a practicat acesta este mai mult decât yoga, ci este întreg volumul de ocultism.

O altă mențiune, găsită la fel de rapid, este: „Soacra mea, studentă pe atunci în București și colegă cu o nepoată a d-lui Stăniloae, care mai apoi a devenit Maica Rafaela, a fost dusă de aceasta o dată și l-a cunoscut pe Arsenie Boca. Ceea ce mi-a povestit despre acel moment a fost ***privirea de oțel a preotului care parcă citea până în străfundul sufletului...*** Menționez că soacra mea nu a citit niciodată ceva legat de teologie (credința ei era simplă și „netulburată”) - ea studia matematica și era axată doar pe matematică și ceva cărți de pedagogie, de aceea m-a mirat și am reținut povestirea ei. Niciodată nu am mai auzit-o vorbind despre ochii vreunui om...

⁵³ Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dez-bateri pentru canonizare*, Editura Andreiana, Sibiu, 2021, p. 206.

⁵⁴ Revista Icoana din Adânc, *Mândrie și Ereziei*, pp. 11-12, nr. 44-48 (117-122), <https://icoanadinadanc.ro/>.

dar nici nu am auzit-o spunând că Arsenie Boca este sfânt...”
(Doamna C. C.)

Mențiunile despre Arsenie Boca și hipnoză încep rapid, când a venit la București pentru studiile de pictură. Acolo găsim mențiunea despre studiile sale de hatha-yoga, despre concentrarea privirii timp de ore întregi. Pe scurt, Arsenie Boca a început imediat, la 18 de ani (1928, cât de tânăr a început această practică...), studiile sale de hipnoză, începând antrenamentul privirii. Toate tradițiile oculte (yoga, hipnoza) folosesc aceleași tehnici în mare, și deși se menționează pentru el tradiția hatha-yoga, găsim aceleași idei și în cartea revista spiritistă, ca mai jos. E posibil ca autorul mențiunii să nu fi știut exact de unde luase Arsenie Boca aceste tehnici, oricum, când ele apar în zona de ocultism, apar într-un proces larg al înțelegerii și asumării hipnozei, până la spiritism.

1928, „Hatha-Yoga – Păr. Prof. Dr. Dorin-Zosim Oancea, 04.03.2014 – Cursul IFR – Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu: În căminul facultății prin 1928 era student Păr. Teodor Bodoșogae, Păr. Arsenie Boca și cu tatăl meu [Păr. Zosim Oancea – n.n.] și erau colegi de dormitor. Și ***Arsenie stătea ore în șir în fața unei oglinzi și se uita între ochi***; și l-au întrebat, «ce faci acolo?» ”«Păi, zice, uite fac exerciții de concentrare»” *Păi, de unde, cum?* Avea o carte de hatha-yoga. Învăța o tehnică de acolo. I-a fost păgubitoare? Cred că nu. I-a fost într-un fel păgubitoare pentru că ajunsese să poarte în anii din urmă ochelari de soare inclusiv datorită faptului că avea o privire grea, când se uita spre tine aveai senzația că te răscolește până în adânc. Era și necruțător în anumite privințe, dar avea o delicatețe sufletească [n.n. se cere așa ceva unui ocultist] și n-avea nevoie neapărat de privirea lui grea ca să știe tot ce-ai făcut și ce n-ai făcut de-a lungul vieții. Avea capacitatea asta. Aceasta este

o primă percepție a acestor tehnici ascetice.”⁵⁵

1951-1957, confirmare aplecare spre hipnoză, o dinamică largă a unor cărți de hipnoză, perioada fiind când ÎPS Pimen era călugăr la mănăstirea Neamț⁵⁶. Și părintele Arsenie Papacioc menționează alte evenimente, însă pentru dânsul nu am putut recupera data la care s-au întâmplat acestea, să o adaug în lucrare.

În lucrarea Părintelui Anișulesei găsim: „ÎPS Pimen, spune: „În postul Sfinților Apostoli, în 2014 eram la rând la spovedit la mănăstire la Sfântul Ioan. Dintr-o dată îl văd pe înaltpreasfințitul Pimen prin curte și-l întreb: Înaltpreasfințite, ce părere aveți despre fenomenul acesta cu Arsenie Boca? Înaltul spune: Măi, îți spun, dar știi să taci? I-am spus că-mi pare rău, dar eu nu pot să tac. Mai ales dacă este vorba despre o rătăcire, de ce să tac? [...] I-am spus: Nu cumva, înaltpreasfințite, se cam ocupă cu vrăjitoria? Eu cam așa am văzut prin cărți. Înaltul îmi spune «Mă, văd că știi». Îmi spune: «Uită-te la el, uite ce ochi vicleni are în fotografiile lui». Înaltpreasfințitul spune că atunci când era la Neamț călugăr, era un călugăr în mănăstire care aducea mereu de la acesta cărți de hipnoză. Asta e mărturia înaltpreasfințitului Pimen. Se cam leagă cu ce spune părintele Antim de la Bistrița, că a găsit la Sâmbăta călugărul acela. [n.n. *sute de cărți ezoterice* în biblioteca mănăstirii, confirmate de Părintele Teofil Pârâian a fi aparținut Ierom. Boca]”⁵⁷.

„În primăvara lui 2014, Î.P.S. Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, mi-a relatat că, pe când era călugăr la mănăstirea

⁵⁵ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 13.

⁵⁶ După cum se vede într-o scurtă biografie de a sa, publicată online, de unde se poate recupera data, https://ro.wikipedia.org/wiki/Pimen_Zainea, dar și din Vladimirești, care s-a produs în aceeași perioadă.

⁵⁷ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 2.

Neamț, un alt călugăr, elev la Seminarul monahal de la mănăstirea Neamț, cu metanie la mănăstirea Govora-Vâlcea, aducea mereu **cărți de hipnoză de la pr. Arsenie Boca la mănăstirea Vladimirești, la maica Veronica, stareța.**⁵⁸

„În cartea *Părintele Arsenie Boca*, mărturia părintelui Pantelimon (de la Ghighiu), pag. 62: „**Puterea lui era mai ales în ochi. Când te privea, te paraliza.**” (hipnoza).⁵⁹

[Notă: adică pe scurt, era vizibil peste tot antrenamentul său în concentrarea privirii, menționat obsesiv de toți cei din jur. Adică avem deja o mărturie care ne însoțește peste tot despre Arsenie Boca, care pare să fie un hipnotizator deghizat, văzut de toți, dar care prin marile sale „minuni și profeții” nici nu mai contează de unde le scoate, cât timp deghizarea e suficient de bună și acoperită de preoție și de carismă. Noi îl avem în permanență în poziția de hipnotizator în fața noastră, și nu știm să scoatem la capăt acest lucru, pentru că nu avem cunoștințe de bază de hipnoză – și nici nu ar trebui să avem.]

„A băgat animale hipnotizate în biserică: Ierom. Arsenie Boca, citat de pe schelă, privea cu oarecare satisfacție cum găinile acelea, fără să facă vreo murdărie pe covoarele de pe jos din biserică, ciuguleau fărâmiturile căzute; când găinile au terminat, fără să ridice tonul, liniștit le-a zis: – Acum ați terminat de ciugulit, ieșiți afară din biserică, că nu mai aveți ce ciuguli. Atunci, spre uimirea și mai mare a noastră, acele găini, curat de albe, s-au așezat într-un șir indian cu cea mai mare dintre ele în frunte și așa, legându-se, fără să se împingă sau alerge una înaintea celeilalte au

⁵⁸ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 7.

⁵⁹ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 10.

ieșit liniștite din biserică. Apoi, privindu-ne pe noi, uimiți de cele ce văzuserăm, ne-a zis: – Ce vă mirați atâta? Oare nu este mai bine ca ele să adune firimiturile căzute de la parastase pe jos, în loc să le luați voi pe tălpile picioarelor și să le duceți pe cine știe unde? - Da, Părinte! [...] Părintele, zâmbind la noi, n-a mai spus nimica, dar ne-a dat o lecție de ***puterea de influență a Sfinției sale și asupra pasărilor***, devenite atât de ascultătoare de glasul său.”⁶⁰

[Notă: am ajuns astăzi să citim minuni de tipul în-colonarea găinilor în Biserică prin lucrarea Duhului Sfânt, în toată această discuție, și să primim acest tip de minuni ca fiind motiv de canonizare. Suntem o Biserică totuși deosebită, dacă aici am ajuns după 2.000 de ani, dacă doar atât putem să aducem în discuția despre sfințenia sfinților. Cine a făcut materialul în favoarea lui Arsenie Boca ar fi trebuit să se gândească mai mult înainte să publice un astfel de eveniment, care ajută mai mult în discuția despre hipnoză decât despre lucrarea Duhului Sfânt în găini, magnetismul animalic exact la asta referindu-se. Oricum, evenimentul este mult discutabil din orice direcție ai privi întâmplarea. Această relatare trezește cu mult suspiciunea, când folosește un termen specific ocultismului, *puterea de influență*, părând să fie relatată de cineva familiar ocultismului, dar și circumscriind evenimentul magnetismului animal. Ortodoxia nu folosește o astfel de terminologie în relatarea evenimentelor. Sau A. Boca le menționase celor de acolo despre influență, sugestie, hipnoză și altele? Este povestită întâmplarea din perspectiva de hipnoză sau din perspectiva unei „minuni”?]

⁶⁰ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 4-5.

„În cartea *Alte mărturii despre părintele Arsenie Boca*, Făgăraș, 2008, pag. 48: „*O călugăriță bătrână, în timp ce se spovedea la A. Boca, L-a văzut pe Mântuitorul în locul părintelui Boca.*” La pag. 49 găsim: „Într-o seară, după slujbă, a început părintele și a vorbit, de ai fi zis că s-a coborât Sf. Ilie. Când a zis cuvântul acesta: Mă, eu nu vă spun de la mine ce vă spun, ci ceea ce mi se spune să vă spun, atunci ***L-am văzut în chipul Mântuitorului.*** Și după aceea, când a vorbit aspru, ***am văzut chipul Sf. Ioan Botezătorul*** și al ***Sf. Ilie.*** Trei ipostase în acea seară... M-am cutremurat. În final am rămas așa, rezemată de ușă. Părintele s-a întors spre noi și a zis: Mă, ai văzut duhovnicie? Am zis: Vai părinte, să vă țină Dumnezeu cu sănătate. Iar dânsul a zis: Folosiți-vă mă, că de nu, vă prăpădiți. Cuvintele lui A. Boca: Mă, ai văzut duhovnicie arată că hipnotiza și se juca cu imaginația lor .”⁶¹

[Notă: această sugestionare a credincioșilor o găsim relatată și la părintele Arsenie Papacioc, care ne relatează la fel, cum Boca încerca prin privire și gesturi cu mâna să-l hipnotizeze și pe el. Și se repetă rețeta acestui tip de iluzie și sugestie, în care un credincios profund susceptibil la sugestie (doar doamna spune „să vă țină Dumnezeu cu sănătate”), primește la întâlnirea privirii tot felul de sugestii, lumini, aure în jurul lui A. Boca, la fel ca mulți alții. Și se vede că în toate aceste întâmplări există o categorie anume de credincioși care primește acest tip de descoperiri, cei care și-au creat deja o aură pentru Arsenie Boca, și care pot cu ușurință să fie subiectul sugestiei, influenței și a acestui tip de „descoperiri” induse. Arsenie Papacioc nu a putut să vadă astfel de lumini la A. Boca – oare de ce? Și de ce numele Sf. Ioan Botezătorul dar și asemănarea cu acesta a lui A. Boca apare atât de des în conștiința interlocutorilor și în

⁶¹ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 9.

discuție? Nu este aceasta o sugestie demonică pentru consolidarea aurei de profet a lui Boca? Nu sunt aceste gânduri parte dintr-un repertoriu demonic menit să îi construiască un pedestal și o aură de mare sfânt lui Boca, fiind repetate obsesiv în mărturia despre el? A. Boca a exagerat cu sugestiile despre sine că este reîncarnarea Sfântului Ioan Botezătorul.]

„**Părintele Teofil Părăian**, citat de Păr. Anițulesei: Cum spunea și părintele meu duhovnic că l-a cunoscut personal și a zis că este un mare psiholog. Părintele Teofil Părăian, am o filmare cu el într-o excursie și tot așa spunea că lumea îl lua că-i sfânt, dar avea psihologie într-însul, nu glumă și se vede după cum lucra. Avea o psihologie și o tehnică de a te îmbolmăji de cap. Asta o spune și părintele Arsenie Papacioc. **Și pe el a încercat să-l îmbolmăjească**, punem caseta care este pe internet [youtube.com/watch?v=w9AAI9iwvkM], dar (părintele Arsenie spune) eram un băiat citit, nu așa, și a crezut că merge cum crede el.”⁶²

„Păr. Arsenie Papacioc: Era un curent foarte puternic în România, cu arsenismul, mai ales la București. El era la Sâmbăta. Când te duceai acolo **era cel mai mare har dar să-ți întrebi privirea cu el**. Îți dai seama...

[Păr. Ioanichie Bălan: Doar cu privirea... [...] Și acum... s-a făcut Mănăstire la Prislop cu stareț... Arsenie. Noi l-am învinuit că: nu ții cont, nu ții legătura cu Biserica, (noi cei de la Antim) și te invitam să iei parte la sfătuire cu noi aicea... uite așa.... N-a primit, pentru că el era... nu putea să-și hrănească antimandarele

⁶² Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 2.

lui. [n.n. credință eretică pe care se bazează prevestirile mincinoase – vedeți mai jos] [Păr. Ioanichie Balan: Da, da... scopurile...]

[n.n.: Aici Părintele Arsenie, gândind bisericește, arată că nu a fost opinia lui, ci a multora, inclusiv a celor de la Sfânta Mănăstire Antim, care învățau din minunata lucrare a Rugului Aprins, reînvierea lucrării lăuntrice a Filocaliei, pe care Părintele Arsenie Boca – de dragul Maicii Zamfira și a propriei lucrări spectaculoase – a refuzat să o practice, deși Părintele Profesor Dumitru Stăniloae și alții l-au îndemnat să o facă. Vezi și informațiile valoroase din cartea Arhimandritului Paulin Lecca și a doamnei Lidia Stăniloae.]”⁶³

Găsim și în dosarele securității o adevărată discuție despre A. Boca și hipnoză, din care folosim următoarea mărturie: „În *Însemnările zilnice*, Cuviosul este descris *ca unul care ar avea darul de a cunoaște tainele omului, de a face comunicări care întrec banalul și uimesc pe interlocutor*. [...] *Văleanu Ion* confirm portretul agentului *Viator* atunci când afirmă: *Impresiona prin priviri fixe*.”⁶⁴

Mențiunea *privirilor fixe* ale acestuia atrage atenția în jurul său. Arată că se observa în jurul lui Boca atunci când acesta își ațintea privirea, fixarea privirii fiind de fapt practica hipnotismului. Fixarea privirii înseamnă exercitarea hipnotizării și practica hipnotizării, care este observată în jur. Și este un act des, suficient de puternic, repetat, pe care îl luăm în considerare ca parte din

⁶³ Părintele Arsenie Papacioc și Părintele Ioanichie Bălan, *Despre rătăcirile P. Arsenie Boca*, film online, <https://www.youtube.com/watch?v=w9AAI9iwvkM>, în Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 6-7.

⁶⁴ *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității*, III, p. 367, în Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbateri pentru canonizare*, Editura Andreiana, Sibiu, 2021.

lungul șir de mențiuni legate de acțiunea sa de a fixa privirea, și legat de ieșirea acestuia din Athos cu o privire grea, îngrozitoare.

Acțiunea repetată de a fixa privirea, face parte din practica hipnotizării. Deci găsim din nou confirmarea acestei practici, observată în diferite detalii în jurul său. Și toate aceste mențiuni presărate în istorie, în observațiile directe făcute de martori asupra sa (ca să nu discutăm despre preconcepții sau zvonuri), trebuie înțelese corect, pentru că au suficient de multe detalii specifice, care să îl arate în legătura sa cu ocultismul, repetat, la intervale de timp, pe A. Boca. Pentru că și părintele Arsenie Papacioc menționează privirea, dar și gesturile (pasele) de hipnotist, și alții aduc mențiuni tot legate de hipnoză, care fac parte din acest lung șir de observații directe asupra sa, care ne arată comportamentul și practica de hipnotist.

În 1965 găsim o altă mărturie: „În nota informativă din 29 iunie 1965, *Văleanu Ion* sugerează o latură discutabilă a personalității Cuviosului Părinte Arsenie. [...]

«Era foarte influențat de lecturi teosofice și despre magie... Apoi și-a mutat preferințele la fenomenele de viziuni și de miracole din viața Sfinților pe care le explora însă prin metode [indescifrabil] cu cele teosofice: fără (?) concentrări a privirii, tot felul de tehnici spirituale. Studenții colegi îi ziceau dr. König. În anul 1940 s-a făcut călugăr la Sâmbăta de lângă Făgăraș după o deziluzie sentimentală și, după o vreme, datorită practicilor lui, lumea începe să creadă că e un om capabil de minuni, de profeții»⁶⁵

Mărturia este una relevantă, pentru că îl descoperă cumva deplin pe Boca în pasiunea sa pentru mistică, însă în tradiția ezoterică. A. Boca nu a îmbrățișat mistica ortodoxă, ci mistica alternativă,

⁶⁵ Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca*, p. 189.

ezoterică, cea „comparată” (a se înțelege aici diferită de ortodoxă, alternativă), pe care a și început să o practice. Acest pasaj conține cuvintele cheie, care apar repetate la Boca, în observațiile directe asupra acestuia, făcute de cei din jur: lecturi, ezoterism, practică, mistică, fascinație față de spiritism-paranormal, concentrarea privirii. Aceste cuvinte apar în toate frazele legate de activitatea lui Boca. Și fundamentul acestora este practica hipnotizării, prin care a dobândit toate aceste puteri ale sale.

Statistic avem prea multe referințe pentru A. Boca și privirea sa în toate lucrările despre el. Privirea sa ne însoțește permanent în discuție, întocmai ca privirea pătrunzătoare a unui hipnotist. Cred că sunt peste 50 de referințe la privirea acestuia în toate lucrările sale, toate evenimentele majore fiind legate de privire într-un fel sau altul.

Statistic suntem obligați să legăm tot ce s-a întâmplat de la această privire, de hipnoză și ocultism. Și trebuie să începem să gândim experiența Arsenie Boca pornind de la punctul central al vieții sale, privirea sa pătrunzătoare, deci de la hipnoză. Cumva și analiza minunilor și a profețiilor, și tot ce se întâmplă legat de Arsenie Boca pare să aibă un factor comun omniprezent, privirea sa pătrunzătoare, prin care toate se lucrează.

Hipnoza e cu mult mai periculoasă decât spiritismul. Pentru că nu e doar invocat un spirit, ca în spiritism, e efectiv posedare. Hipnoza e o oferire a minții și a trupului în posesie. Hipnoza e un soi de posedare demonică, e la limita posedării demonice voluntare sau involuntare. Tocmai asta găsim pe site-ul satanism.ro (adică găsim explicații date nu de naivi, ci de partea cunoscătoare a fenomenului) că hipnoza e un fel de posedare. Ne uităm greșit la

spiritism, când obiectul cercetării noastre este forma superioară de spiritism, hipnoza. Să fie clar, hipnoza e mai rea decât spiritismul. Ce auzim la Arsenie Boca e mai grav decât dacă am fi vorbit de spiritism. E o formă superioară de spiritism, pentru că se ajunge la posedare sau se permite posedarea pentru „comunicare” și pentru a intra în zona de contact cu spiritele dorite. Și ce e de speriat în discuție e că pentru hipnoză instituția menționează un singur cuvânt, dar nu înțelege ce e în spatele acestuia.

Or, găsim în explicație că toate tradițiile ocultiste au tehnici similare. Deci A. Boca a început cu hatha-yoga și Dumnezeu știe ce a mai făcut după. Pentru că apoi a diversificat paleta. Și la A. Boca auzim de tehnici de privire hatha-yoga, de magnetism (care e tot hipnoză), de cărți de hipnoză (Vladimirești), vedem cum încearcă pe părintele Arsenie Papacioc să îl hipnotizeze, adică explora multe în această zonă, și vedem ramurile de hipnoză și autohipnoză.

Când Arsenie Boca a văzut că merge această direcție de hipnotism, ce a făcut? Pentru că în Athos se menționează de puteri spirituale mari. Adică după ce s-a apucat în 1928 de asta, când a ajuns la București pentru studiul picturii, în 1939 A. Boca avea în Athos stăpânirea acestor tehnici, care sigur erau mai vechi la el. Astfel de tehnici nu se stăpânesc peste noapte. Când a ieșit din Athos și a mers la Sâmbăta ni se zice că stăpânea chiromația (adică deja se ocupa cu o paletă largă a ocultismului, specifică tradiției ocultiste), că avea darul din Athos, că în paralel se ținea foarte aproape de hipnoză, și apoi mai cooptase și Vladimireștiul în propriul exercițiu.

Dacă o să ne mai uităm puțin la bibliografia despre hipnoză și la linia temporală a evenimentelor lui Boca și a hipnozei practicate, putem să le punem cap la coadă. Dar mai trebuie puțin timp aici, până ne obișnuim întâi cu terminologia, ideea și

evenimentele. În scena de transă a lui A. Boca din 1974 (adică Boca se autohipnotiza și devenea vas al demonilor), el tremură de la posedare, apoi face mențiuni despre entități, spirite și „altul” care nu poate fi decât vreun demon. Mai e astăzi cineva prin Biserică să creadă că Boca a avut o lectură nevinovată despre o tehnică medicală? Noi avem de fapt un goliat al ocultismului în toată această discuție.

Ce e foarte interesant e că în toată naivitatea lor, credinșii nu știu nimic din teorie, dar reușesc să fie atenți la manifestările mari și evidente, care sunt chiar ciudate, care implică mișcări de mâini, transă, vibrație a corpului, adică tot ceea ce regăsim la profeții posedați. Adică manifestări trupești evidente. Or, acestea sunt cele de căutat în primul rând, dar și legate de o cale a profetului posedat, după cum am menționat pe larg în lucrarea „*Mărturia harului și a comuniunii*”, *Editura Agaton, 2022*, lucrare care exact astfel de fenomene le tratează pe larg, în mistica protestantă, catolică, dar și în cea ortodoxă, și unde le-am întâlnit și studiat pe larg⁶⁶. Și de asta părintele Cleopa, dar și părintele Lecca s-au sesizat atât de violent pe acest caz, și exact cuvintele cheie care sunt problematice le-au menționat, gesturi ciudate și manifestări trupești exact legate de transă. Totuși, nu l-a acuzat nimeni pe A. Boca gratuit.

Linia temporală a lui Boca și a hipnozei e uriașă. Prima mențiune apare exact în 1928, la 18 ani, cu hatha-yoga și tehnicile de bază de privire, unde își începe cariera și parcursul în hipnoză. Și ultima pe care am găsit-o (la o insuficientă cercetare) e în 1974,

⁶⁶ Ca observație personală a fost nevoie de foarte multe lucrări din toate confesiunile creștine, pentru a putea observa niște tipare care sunt clare, care apar, care nu pot fi ascunse de fapt de acești profeți, și care poți să le observi doar ca duhovnic foarte experimentat într-o astfel de cazuistică, sau ca pustnic unde sunt mult mai dese. De asta părinții Ilie Cleopa și Paulin Lecca s-au sesizat atât de repede pe acest subiect, tocmai datorită acestor manifestări care nu sunt în regulă, dar care nu atrag atenția maselor, care nu le poate explica.

când împreună cu doamna Constantinescu acostează o credincioasă și A. Boca intră foarte vizibil și tipologic în transă (pentru că acolo se văd toate manifestările transei și posedării), în autohipnoză și începe să povestească tot felul de chestii, să ghicească.

Aș vrea să văd un expert în hipnoză și ocultism care să explice toate aceste întâmplări, și nu experți în minuni care să le explice că „nu există”, sau să se uite în altă parte când A. Boca face tot felul de gesturi ciudate. Discuția despre A. Boca și hipnoză pare să fie la un nivel superficial în acest moment.

C. Roy Hunter menționează în *„Arta hipnozei, Curs de hipnoză, Stăpânirea tehnicilor de bază”*: „Hipnoza nu mai este învăluită în tenebre ci, în lumina strălucitoare a înțelegerii, este recunoscută ca reprezentând un remarcabil mijloc de control al celui mai mare dintre darurile omului: mintea omenească”⁶⁷. Este înspăimântătoare amintirea și legarea hipnozei de un trecut tenebros, care vine tocmai din legătura cu ocultismul, care nu se pierde niciodată, deși formulările de astăzi încearcă să dea o semnificație diluată hipnozei. Hipnoza nu va fi niciodată ruptă de „forța magnetică”, a cărei putere o folosește.

3.9 Hipnoză, 1962, mărturia personală a lui A. Boca despre practica hipnozei

Găsim următoarea mărturie în care A. Boca confirmă în primul rând cunoașterea detaliată a zonei de ocultism, a practicii și dovedește o cunoaștere extensivă a diferitelor tradiții și detalii a practicii. Or, tocmai am văzut anterior că și el practica acest lucru

⁶⁷ C. Roy Hunter, *Arta hipnozei, Curs de hipnoză, Stăpânirea tehnicilor de bază*, Editura Antet, coperta a IV-a.

la liceu, și coroborate aceste mărturii, se poate găsi o confirmare a continuității activității lui A. Boca în ocultism.

„La 27 martie 1962, „Neacșu” semnaleză că „a avut o discuție pe tema hipnotismului cu Boca Arsenie, care s-a arătat a fi cunoscător în această artă și a dat noi exemple din arta fahirismului indian”. Același informator relatează o discuție din ianuarie 1963, în care Cuviosul îi spune cum s-a dus odată la cineva care practica hipnoza.

«În cadrul acelei ședințe, persoana respectivă a dat ordin lui Boca să execute ordinele lui și acesta (adică Boca) a zis că și-a dat seama de ceea ce se petrecea cu el executând cele comunicate. După relatarea acestor fapte, Boca a confirmat că «cel în cauză a fost surprins că eu am rămas inert și ca dovadă i-am reprodus în întregime ordinele lui». Cu aceasta **Boca a vrut să demonstreze că nu are influență asupra lui și că același lucru ar putea să facă și el cu alte persoane.** Pentru a convinge mai mult, a dat un exemplu care se referea la unii fahiri indieni unde se practică pe scară largă aceste obiceiuri. Exemplul constă în următoarele: Că un fahir face ca o mulțime adunată într-o piață să fie sugestionată în felul următor – văzând cum un om se ridică spre cer legat de o frânghie până nu se mai vede. La un moment dat trimite un cuțit după el și persoana respectivă începe să cadă jos bucățele de carne. Toți cei prezenți trăiesc această imagine. Mai spunea că aparatele fotografie nu înregistrează aceste lucruri.

»⁶⁸

Acest dialog se leagă de mărturia pe care și eu am reușit să o aduc, de la un martor care a vorbit și el cu A. Boca despre subiect, care poate fi găsită în capitolul mărturiilor despre Boca. Nu este

⁶⁸ Velicu Dudu, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității. Opus de documente*, vol. III, Editura Agnos, Sibiu, 2013, 2014, 2015, p. 47 în Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbatere pentru canonizare*, Editura Andreiana, Sibiu, 2021, p. 204.

sigura ocazie în care Boca se angajează în discuții despre hipnoză, în care își dovedește indirect o cunoaștere expertă a domeniului, care poate veni doar prin practică, din continuarea practicii începute la liceu, pe care o vedem confirmată în mai multe locuri, anterior.

O mărturie similară o găsim tot în arhivele securității:

„[...]Cuviosul, «a făcut un schimb de cărți de acest gen cu un anume Palade și că a luat la cunoștință, cu această ocazie, faptul că Boca a participat la o ședință unde a fost supus unei ședințe de hipnotism, dar că nu a putut fi hipnotizat, deoarece *mediul* [forța magnetică ocultist] său este puternic. **Boca a lăsat să se înțeleagă că și el are această putere de influență.**»⁶⁹

De ce A. Boca, în calitate de duhovnic, s-a angajat în această practică în acest moment, când practica hipnozei este interzisă de Biserică? Este această scenă opritoare de la slujire pentru A. Boca?

Continuitatea activității lui A. Boca în ocultism se poate vedea prin tot ce apare în jurul său, în diferite mențiuni legate sau de practică, sau de studiile continue din spectrul ocultist, sau tot felul de minuni legate de privirea sa. Mărturiile despre Boca și ocultism curg continuu, în tot parcursul vieții sale. Cât de adânc a pătruns A. Boca în tainele ocultismului se vede aici, unde cunoaște la nivel expert practica, unde poate da detalii și unde își depășește

⁶⁹ Velicu Dudu, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității*. III, pp. 183-184, în Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbatere pentru canonizare*, p. 205.

de departe interlocutorul în detalii - care sunt cunoscute de practicieni și nu de teoreticieni.

3.10 Spiritism, 1939, 1974

Foarte precis ne explică ce este spiritismul un scurt material publicat pe internet, *Spiritism și Magnetism*: „Întrucât spiritismul ne înfățișează o metodă de a comunica cu duhurile, această practică este deopotrivă de osândită de Biserică, prin chiar textele Sfintei Scripturi și Sfinte Canoane, deoarece se întemeiază pe aceeași acțiune demonică care a generat totdeauna fenomenele de necromanție.”⁷⁰ Legat de acest punct, ridic câteva între mențiunile făcut pentru Arsenie Boca în timp, pe acest punct.

„Dan Lucinescu, în *Părintele Arsenie Boca un sfânt al zilelor noastre*: Părintele Arsenie ajunsese încă de tânăr la stadiul de mare evoluție spirituală, specifică marilor eremiți, existenți în *lamaseriile tibetane* [n.n. nefericită comparație], înainte de ocuparea Tibetului de către comuniștii chinezi ai lui Mao Zedong. Exista un număr de martori de mare credibilitate, creștini cu frica de Dumnezeu, care afirma că, încă din perioada șederii Părintelui Arsenie la Muntele Athos, acesta avea **puteri spirituale deosebite**, care-i uluiau pe cei care-l cunoșteau de aproape. *Printre aceste puteri* era și *învingerea gravitației*, fiind văzut stând în picioare la altar în timpul liturghiei, cu picioarele la 30-40 cm deasupra podelei.”⁷¹

„În cartea *Lăsați-vă în grija lui Dumnezeu*, Sibiu, 2014, pag. 131-155, doamna Dorina Constanța Arnioni povestește cum

⁷⁰ *Spiritism și Magnetism*, <https://www.scribd.com/doc/97462837/Spiritism-Si-Magnetism>.

⁷¹ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 3.

l-a cunoscut, în 1974, pe A. Boca. „I-a zis *Te cheamă cu A cu D cu C*”, apoi, pentru că se temea să nu fie un hoț, Boca, îi zice: Ai în buzunarul drept 100 lei.”⁷²

„În cartea *Mărturii din Țara Făgărașului*, pag. 42-43, ghi-cea pe fotografie. La fel la pag. 87. O tânără a mers cu două foto-grafii de la doi tineri și l-a întrebat cu care să se mărite.”⁷³

„La pag. 48 scrie: „*Odată, pr. Arsenie a spus: Când îmi dați telefon să stăruiți, că vin telefoane din mai multe părți și nu știu de unde vine telefonu, dar nu era vorba de telefonul propriu-zis. Dacă te gândeați la părintele el simțea că cineva îi cere ajutor.*” (Ierod. Ieronim Coldea).”⁷⁴

„În cartea *Lăsați-va în grija lui Dumnezeu*, pag. 120, măi-cuța i-a spus: „*Frate Ioane, la pr. nu-i trebuie telefon. Când pr. do-rește vorbește cu cine vrea.*” Tot așa comunica Grig Bivolaru cu adeptii Misa.”⁷⁵

„În cartea *Noi mărturii despre pr. A. Boca*, pag. 84, zice: „*Când vrem să-i cerem ajutorul, putem să scriem rugăciunea pe o hâr-tie, apoi să ardem hârtia.*” (vrăjitorie).”⁷⁶

Cesare Lombroso spune în cartea sa despre spiritism: „Un medium poate să piardă darul său în două feluri: [...] 2. Sau prin pierderea simpatiei din partea spiritelor.”⁷⁷ Aici e de văzut de ce Arsenie Boca se ținea atât de departe de rugăciunea lui Iisus, pe

⁷² Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 9.

⁷³ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 10.

⁷⁴ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 10.

⁷⁵ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 10.

⁷⁶ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 11.

⁷⁷ Casare Lombroso, *Hipnotism și spiritism*, Editura ENMAR, București, 1998, p. 92.

care refuza constant să o practice. În spiritism vedem că această forță magnetică e legată de spiritism.

Pentru Arsenie Boca mai este un punct de discutat despre spiritism, acela al cercetărilor pe care acesta le-a făcut aici. În *Căderea Împărăției* (1948) se vede că a parcurs o bibliografie relevantă, menționând nume precum H.P.Blavatsky, Allan Kardec și alții. Însă limitează spectrul spiritismului doar la vorbirea cu morții, numindu-o rătăcire. Surprinzător, nu menționează nimic despre hipnoză, deși în paralel studia acest lucru, și deși a început chiar în 1928 practica a diferite tehnici de hipnoză. Arsenie Boca pare să se fi separat într-un fel de spiritism, dar nu de hipnoză, care în fond e o formă mai gravă de spiritism, prin posedare. Și ce e mai rău, e că ascunde acest lucru, adică exact cum se cere pentru hipnoză. Pare să-și fi oferit singur o scuză, că ceea ce face nu e chiar spiritism, nu e o vorbire cu morții.

3.11 Magnetism

„Părintele Adrian Făgețeanul, pe care l-am cunoscut personal, spunea: Arsenie Boca, după ce citise niște cărți și practica ceva orientalism, hipnoză, căpătase niște puteri cu care se mai dădea în spectacol uneori, de genul că *i se lipeau monede de palme.*”⁷⁸

3.12 Chiromanție, 1940-1948

„În cartea *Jurnal duhovnicesc*, de Arhim. Paulin Lecca, pag. 109-110, găsim mărturia lui P.S. Mladin: Am venit odată cu el (A.

⁷⁸ Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 8.

Boca) aici, la Sâmbăta. Pe când era încă neîmbrăcat în haina călugărească, se ocupa cu ghicitul în palmă. Femeile din satele vecine ziceau între ele: Hai la popa vrăjitorul. Când Mitropolitul Bălan (Doamne, apără-ne de așa ierarhi) a văzut că vine lumea să-l caute a zis: Să-l facem preot, ca să se folosească lumea care vine la el...” și așa l-a făcut preot, iar A. Boca se ocupa cu chiromanția, da și cu *alte științe oculte*.⁷⁹ [Notă: chiromanția e capitol distinct în manualele de ocultism.]

3.13 Grafologie și psihologie

Pentru cei neavizați, studiul grafologiei (studiul scrisului, din punctul de vedere al legăturii cu caracterul și aptitudinile unei persoane) pare a fi o ocupație nevinovată. Însă, din păcate, trebuie menționat, pentru că apare chiar pe coperta manualului de ocultism, confirmând că A. Boca studia tot spectrul ocultismului. Alături de studiul grafologiei găsim în ocultism și psihologia, care este la fel studiată în cadrul ocultismului, dintr-o anumită perspectivă. **Se pare că A. Boca s-a dedicat cu mare putere studiului tuturor domeniilor și întregului spectru ocultist.**

Dorința de studiu invocată pentru Arsenie Boca nu poate fi justificată în contextul în care el se dedică larg acestui cuprins al manualului de ocultism, cuprins găsit în studiile sale de mistică, de ezoterism, grafologie, hipnoză, cartomanție și tot ce apare în cuprins (a se vedea coperta publicată anterior):

„Părintele Profesor Teodor Bodogae avea să remarce faptul că «citea cu aviditate studii de psihologie, de caracteriologie, de grafologie, căutând să se adâncească în descifrarea tainițelor

⁷⁹ Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 8.

sufletului». ”⁸⁰

3.14 Levitație, teleportare, 1939-1948

„*Am avut o stare de levitație și m-am înălțat atât de la pământ...*”, în filmul de pe internet intitulat *Conferința Preotului Profesor Simion Todoran despre părintele Arsenie Boca*, după cum pr. Anițulesei menționează în lucrarea sa.”⁸¹

„La pag. 39, maica Tecla, mănăstirea Cârțișoara, spune: *Părintele mergea prin aer.*”⁸²

[Notă: nu înțeleg de ce A. Boca nu folosește termenul ortodox, mai simplu, de ridicare în aer, și folosește termenul ocultist, de levitație. Și la fel, de ce nu zice că se ruga, sau ce făcea în acel timp, levitațiile sale părând să fie desprinse de actul religios, de rugăciune.]

3.15 Reîncarnare și metempsihoză

Părintele Anițulesei precizează foarte bine: „Într-o convorbire audio înregistrată la mănăstirea Sihăstria Neamț, avută între părinții Arsenie Papacioc și Ioanichie Bălan, găsită pe internet sub denumirea *Despre rătăcirile părintelui Arsenie Boca*, aflăm de la pr.

⁸⁰ Pr. Teodor Bodogae, *În amintirea Părintelui Arsenie*, în *Telegraful Român*, nr. 2-4, 15 ianuarie 1990, p4, în Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbatere pentru canonizare*, Editura Andreiana, Sibiu, 2021.

⁸¹ Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 5.

⁸² Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 9.

Papacioc (nu cred că poate fi bănuțit de invidie sau b̃arf̃ă), c̃ă A. Boca *credea în metempsihoz̃ă*.⁸³

„P̃ărintele Arsenie Papacioc [...] Credea în metempsihoz̃ă, adic̃ă în reîncarnare, lucruri dovedite, nu se punea problema. Eu personal sunt convins de asta, adic̃ă... aș̃a cum cu multe lucruri l-am prins... [...]”⁸⁴ Îns̃ă metempsihoza o un capitol binecunoscut în spiritism și ocultism, nu este nicio noutate aici.

M̃ărturia din „Scrisoare c̃ătre Babel”, ne arat̃ă: „Eram odat̃ă mai mulți tineri la el, la S̃âmb̃ăta de Sus, și **ne-a spus, printre altele: „Vedeți locurile acestea, pe aici am fost acum 300 de ani cu duhul lui Iliē”**. Pentru c̃ă am ṽăzut și auzit at̃âtea lucruri neortodoxe de la el c̃ând am fost c̃ălug̃ărit și mi s-a pus numele Arsenie *m-am întristat, înțelegând c̃ă mulți mă vor lua drept ucenicul lui*. Apoi, c̃ând m-am întâlnit cu el în București, c̃ând era dat afar̃ă din m̃ănăstire, și mi-a spus: „– *Acum tu rămâi în locul meu!*” Eu i-am r̃ăspuns: „– *Nu! fiecare cu locul lui.*”⁸⁵

Iar aceste doũă m̃ărturii venite din partea clerului sunt întărite de propria scriere a lui A. Boca, alcătuiind o m̃ărturie complexă, multiplă, întreită, care ne arat̃ă influența spiritistă și ezoterică a credinței sale în reîncarnare. **Este o m̃ărturie repetată, continuă, care validează c̃ă A. Boca își asumare credința spiritistă a reîncarnării**. Prezența a cel puțin 3 m̃ărturii distincte pe acest subiect între care și a autorului, ne obligă să tratăm acest punct ca fiind unul greșit în învățatura de credință la A. Boca. Toate m̃ărturiile pentru A. Boca sunt coroborate, apărând în diferite forme, în diferite locuri.

⁸³ Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 6.

⁸⁴ P̃ărintele Arsenie Papacioc și P̃ărintele Ioanichie Bălan, *Despre r̃ătăcirile P. Arsenie Boca*, film online, <https://www.youtube.com/watch?v=w9AAI9iwvkM> în Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vr̃ăjitor*, pp. 6-7.

⁸⁵ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vr̃ăjitor*, p. 19.

Pasajul redat mai jos este de necrezut. A pomeni într-o carte dorită „catehizare” despre reîncarnare, a problematiza dacă cineva este reîncarnarea altcuiva, mai ales când e vorba de sfinți, arată asumarea unui fundal teologic și a unei dogme legate de reîncarnare, care vine în mare din ocultism și spiritism, în care reîncarnarea e o dogmă binecunoscută. Arată necredință, îndoială asupra propriei credințe. Și din nou trebuie să ne uităm la temporalitatea afirmațiilor. Adică în 1939 A. Boca a fost dăruit, și și-a început cariera de duhovnic în 1940. Iar 10 ani mai târziu se îndoiește de credința ortodoxă, discutând reîncarnarea, în 1948 apărând *Cărrarea Împărăției*.

E greu de crezut că un duhovnic mare, în plenitudinea unui dar duhovnicesc, dar și a unor lupte duhovnicești, nu ajunge să elimine orice îndoială asupra acestui punct, prin vederea enormelor ispite la care e supus. Pe scurt, afirmațiile din acest capitol ne arată că darul său primit în Athos nu l-a dus la vederea dumnezeiască, la harul dumnezeiesc, care să fi alungat orice îndoială asupra credinței (așa cum ne așteptăm), ci l-a dus la diferite halucinații, vedenii, în care văzut tot felul de frânturi și capete de personaje, și pe care le-a considerat „descoperiri”. Aici este o mare deconectare între ce se propune pentru A. Boca și experiența sa reală legată de harul dumnezeiesc.

Întreaga teologie a lui A. Boca trebuie să aibă un punct vulnerabil major, dacă nu e sfânt. Și acest punct este experiența reală a harului, pe care A. Boca nu o descrie în niciun fel. A. Boca e subiectul „minunilor și profețiilor”, nu știm cum le produce și nu știe nimic despre lucrarea harului în paralel. De asta vedem cărți de hipnoză, vedem discuții cu totul ciudate, care ne arată că el făcea „minuni și profeții”, dar nu avea nicio idee despre lucrarea harului.

Arsenie Boca nu are o teologie a harului, nu poate descrie această experiență. El știe doar să facă profeții și minuni. Există un

mare punct vulnerabil aici teologic, rămas surprinzător descoperit de o comisie de canonizare. *Arsenie Boca nu știe de fapt ce este harul dumnezeiesc* (și nici nu are cum), el fiind un veritabil ocultist, care poate doar să facă diferite transe și comunicări spiritiste. Și la el ne-am fi așteptat, după cum a scris *Cărarea Împărăției*, să găsim o lucrare importantă pe subiectul harului.

Trebuie să ne atragă atenția că de la A. Boca avem pur și simplu descrierea unor „comunicări mai mult spiritiste” de tipul: a venit sfântul X, și mi-a zis asta. La A. Boca găsim doar sfinți care vin să-l anunțe lucruri, exact în stil spiritist. Dar nu se vede o mărturie a harului asociată, care chiar și cu bunăvoința ucenicilor săi nu va putea fi produsă, creată, fabricată, pentru a susține un har la A. Boca. De aceasta trebuie mult mai multă atenție la cum sunt în interior prezentate aceste „minuni”, care de fapt sunt doar niște comunicări simple în care lui A. Boca i se spun lucruri.

A. Boca nu a deschis subiectul harului dumnezeiesc, pentru că nu avea cum să-l deschidă, decât teoretic. Și doar a produs minuni și profeții. De asta nu găsim la el o lucrare mistică relevantă. Cum i-a convins Arsenie Boca pe cei din jur? Printr-un arsenal de câteva instrumente, profeții în special, carismă, dar și prin argumentul moral. Arsenie Boca nu a fost un mistic legitim, ci doar a profețit, și-a folosit carisma alături de diferite povețe morale, pentru a convinge asupra sfințeniei sale. Iar o deducție logică de tipul „făcea *minuni* deci *putem deduce că avea harul dumnezeiesc*” e doar o presupunere cu totul greșită.

Însă punctul acesta al harului dumnezeiesc este străin de fapt de A. Boca. Acesta nu are de unde, cum să acopere acest punct pentru că în calea sa nu a cunoscut nimic despre acesta. Și de asta atât de greșit deschide discuția despre reîncarnare la 10 ani după dăruirea sa din Athos, pentru că nu are real experiența harului. Acel eveniment din Athos, din 1939, schimbă total discuția despre

cum ne raportăm la experiența mistică a lui A. Boca, pentru că atunci a primit o deplinătate a harului dumnezeiesc.

Mai jos adaug pasajele despre reîncarnare regăsite la A. Boca:

„(a) Despre reîncarnare - Ierom. Arsenie Boca *Cuvinte vii* -

TAINA LUI ILIE ȘI IOAN:

Fiul Zahariei știm că a fost Ioan Botezătorul. (Cine știe, dacă tatăl său ar fi știut că pentru copilul acesta va avea să moară ucis între templu și altar, oare l-ar mai fi cerut ? – E o rânduială că noi nu știm viitorul: am zădărnici rânduiele providențiale)

Dar Ioan era reîntruparea lui Ilie ? „Cu duhul și puterea lui Ilie” n-ar putea merge și altcineva, de pilda Ioan ?

A fost un singur suflet, o dată în Ilie, a doua oară în Ioan? Ar fi prin urmare vieți succesive? „Reîncarnarea” ar avea baze în Revelație?

Astea-s întrebările și misterul. Când Ioan a trimis din temniță o întrebare lui Iisus, cu prilejul acesta Iisus a mai precizat despre Ioan: „Ce-ați ieșit să vedeți? – un prooroc? Da, zic vouă, și mai mult decât un prooroc. Căci el este acela de care s-a scris: «Iată eu trimit înaintea feții tale pe îngerul meu, care va pregăti calea Ta înaintea Ta»”.

Deci Ioan era Ilie sau era înger; sau Ilie era înger? Dacă după înviere toți vom fi ca îngerii, atunci răpirea lui Ilie la Cer să fi fost cauza transformării (strămutării – deși nu corespunde nici cuvântul acesta -) unui om în înger?

Îngerii și oamenii sunt ordine distincte. Dogmatic. Dar dacă Dumnezeu poate și din pietre să facă fii lui Avraam, sau pe

măgărița lui Balaam să vorbească omenește? – Cine-I poate pune hotare? Că nu putea să fie înger mai înainte de aceea ne stau mărturie și cuvintele lui Iacov: „Ilie, om păcătos asemenea nouă a fost, dar cu rugăciune s-a rugat...” (Iacov 5,17).

Dar ce mai înțelegem atunci prin „înger”? Întâi înțelegem faptele cerești, cetele îngerilor. Al doilea înțeles e cel de „trimis” al lui Dumnezeu – cu o misiune.

Dar în ce privește pe Ioan Botezătorul, echivalența înger = trimis începe să nu mai fie mulțumitoare. Cuvintele; „Iată Eu trimis pe îngerul Meu înaintea feței Tale ”, ar fi știrbite din înțeles.

Apoi, la Schimbarea la Față a Domnului, vin de față și vorbesc cu Iisus, Moise și cu Ilie. Moise din iad. Ilie – din Rai sau din iad? Dacă considerăm pe Ilie independent de Ioan, atunci a venit din Rai. Dacă Ioan era Ilie, atunci știm din Predanie că Ioan a fost înaintemergător al Domnului și în iad; în cazul acesta și Ilie a venit din iad.

Că Ioan a fost înger sau era Ilie transformat de Rai în înger rămâne iarăși o întrebare: de ce Ioan e reprezentat în icoane de Biserica veche, îndată după tăierea capului (și cu el pe tava Irodiei) printr-un Ioan cu aripi: – semnele firii îngerești? Deci îngerii pot reveni pe pământ în trupuri pământești, ori de câte ori sunt trimiși?

Reîncarnarea lor (deși numai unul, Ilie sau Ioan pune „problema” așa, – că să nu generalizăm) nu mai e propriu-zis doctrina indiană a reîncarnării. [...]

Lăsat-am întrebările să se ciocnească de toate stăvilarele tainei și să-și dovedească zădărnicia, izbindu-se de limitele

îngăduitului. Dincolo este împărăția marilor taine ale existenței. Dumnezeu ține ascunse în mister rânduieli neștiute de îngeri și oameni.”⁸⁶

⁸⁶ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 9-10.

3.16 Activitatea lui A. Boca în cercul de antroposofie, ezoterism și spiritism, 1953. Confirmarea continuității practicii ocultiste, peste 30 de ani. Distincția de mare maestru al ocultismului acordată de cerc

Definiția **antroposofiei** este: „**Doctrină religioasă care înlocuiește pe Dumnezeu cu omul, conceput ca esență divină, accesibilă numai inițiaților**”⁸⁷, „Antroposofia este o cale a cunoașterii care ar dori să conducă spiritualul din ființa omului la spiritualul din Univers.”⁸⁸. Termenul *antroposofie* este o umbrelă pentru ezoterism și spiritism.

Arsenie Boca a activat în 1953 într-un cerc de antroposofie, după cum găsim relatat episodul în arhivele securității. În **acest cerc de antroposofie se studia ezoterismul și spiritismul, o credință păgână, necreștină, dar și un set de practici de invocare prin hipnoză**. Despre cadrul de studiu antroposofic găsim următoarea explicație pe site-ul unei societăți de antroposofie: „Odată cu activitatea esoterică a lui Rudolf Steiner s-a simțit nevoia unui spațiu în care prelegerile și lucrările de știință spirituală să poată fi prezentate și aprofundate în mod liber. Astfel a luat naștere la începutul secolului XX **Societatea Antroposofică, un mediu în care problemele spirituale puteau fi tratate cu cea mai mare temeinicie și seriozitate**.”⁸⁹ Iar Rudolf Steiner este „întemeietorul Antroposofiei, a fost o personalitate care a pătruns cu înțelegerea aproape toate domeniile cultural-științifice ale epocii sale”⁹⁰.

E curios cum este menționat că A. Boca studia practici *spirituale*, „cu temeinicie”, dar în afara Ortodoxiei, probleme despre

⁸⁷ <https://dexonline.ro/definitie/antropozofie/1014038>

⁸⁸ *Despre Antroposofie*, <http://antroposofie.ro/>.

⁸⁹ *Societatea Antroposofică în lume*, <http://antroposofie.ro/despre-noi/#>.

⁹⁰ *Rudolf Steiner*, <http://antroposofie.ro/>.

suflet și Dumnezeu, într-un cadru spiritist, care în esență este o credință eretică. Și asta la aproape 30 de ani după începutul din liceu al practicii ocultiste.

Securitatea ne-a lăsat câteva mărturii foarte importante legate de parcursul lui A. Boca în ocultism, între care și participarea acestuia la acest cerc de antroposofie:

„Într-o sinteză informativă nedată ne sunt menționate și aceste aspect: «Referitor la activitatea călugărului Boca Arsenie, ne-a fost semnalat că face parte din organizația subversivă contrarevoluționară antropozofică din R.P.R., bucurându-se de o mare apreciere din partea membrilor acestei organizații. Într-o ședință antropozofică ce a avut loc la Cluj, în 31 mai 1953, în casa numitului Givulescu Cornel, a reieșit că Boca Arsenie are legătură cu unul din conducătorii cercului antropozofic din Câmpia Turzii, numit Iustinian Iustin, cât și cu Ionașcu Ioan, antropozof din Timișoara. În această ședință ce a avut loc în orașul Cluj, s-a arătat că **după intrarea călugărului Boca Arsenie în această grupare antropozofică s-au înregistrat progrese frumoase și rapide.**»⁹¹

A. Boca era considerat de membrii organizației antroposofice **un mare inițiat**⁹², devenind un sfătuitor și înțelept al acestei organizații. Termenul de mare inițiat i-a fost acordat de acest cerc datorită practicilor, văzute din perspectiva spiritistă, acesta fiind recunoscut la un nivel avansat, *de mare inițiat*, chiar de autorii practicii spiritiste. Aici, în acest cerc, își primește de la proprii ucenici în spiritism și distincția de **mare maestru al ocultismului**, distincție pe

⁹¹ Velicu Dudu, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității*, III, pp. 183-184, în Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca*, p. 205.

⁹² Velicu Dudu, *Părintele Arsenie Boca în Arhivele Securității*, II, p. 337, în Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca*, p. 206.

care instituția ortodoxă refuză să o asume. Îl vedem în acest cerc în plină activitate de spiritism, recunoscut drept guru desăvârșit de ucenicii în spiritism ai acestuia, și instituția ortodoxă încă nu reușește să se trezească, să vadă că discută cu un venerabil la ocultismului. Antroposofia nu se ocupă cu literatura, se ocupă cu spiritismul, ca să vedem exact ce înseamnă această distincție acordată de acest cerc lui A. Boca.

Trebuie înțeles foarte bine ce semnificație are această distincție și să înțelegem ce s-a comunicat de către cerc. **El nu este girat aici ca sfânt ortodox, ci ca un practicant al ocultismului. Asta trebuie să înțelegem din această participare, dar și din distincția primită.** Cei de acolo au girat practica acestuia de ocultism de fapt. Acest cerc are o valoare foarte mare în discuție. Pentru că aici găsim ezoteriști și spiritiști care văd în Boca un mare maestru al ocultismului. Aceștia recunosc deplin dimensiunea ocultismului la acesta. Antroposofia nu are o valoare în afara ezoterismului și spiritismului. Această poziție de mare inițiat arată o profundă cunoaștere a ezoterismului și spiritismului, pentru că în mare în antroposofie asta se studiază, teoria și practicile spiritiste

Trebuie să fim atenți la cum cei din cerc se poziționează față de A. Boca, la nivel de experiență în ezoterism, și să observăm detaliile strecurate în aceste scurte relatări. El devine sfătuitor al mai multor membri de bază, este vizitat apoi la mănăstire de aceștia pentru sfaturi și pare să aibă o imagine a unui guru venerabil (mare inițiat, fiind apreciat la nivelul unui guru, nu al unui sfânt, cu siguranță pentru expunerea puterilor ocultiste pe care a făcut-o în cadru cercului), nu a unui naiv ucenic care este în etapa de explorare și descoperire a domeniului. E văzut deja la un nivel progresat și are capacitatea să conducă un astfel de cerc. El ajunge un sfătuitor, un povățuitor spiritist al acestui cerc. Este foarte importantă discuția despre poziționarea acestuia în cercul antroposofic, pentru că el

devine din start un povățuitor al cercului. Aici ni se arată că el cunoștea deplin teoria spiritistă. Și ni se comunică și aceea că **membrii grupului antroposofic progresau în ezoterism și spiritism, cu ajutorul lui A. Boca.**

Ce căuta A. Boca la un cerc de ezoterism și spiritism, la 30 de ani (1953) după începerea practicii ocultiste, în liceu, între 1922-1929? A avut o curiozitate timp de 30 de ani, sau a continuat timp de 30 de ani ce a început, ce practica în liceu? În această preumblare a lui Boca pe la un cerc de antroposofie vedem unde a fost inima lui Boca în permanență, încă din copilărie. Ezoterismul și spiritismul au fost în sufletul său, iar părinții lui au fost Iustinian Iustin și Ionașcu Ioan, acești *părinți ezoteriști și spiritiști ai cercului de antroposofie*, cu care a fost mai legat și cu care a legat mai ușor o discuție și prietenie, decât cu părinții Arsenie Papacioc și părintele Ilie Cleopa. Sunt atâți de mulți oameni adunați în jurul lui Boca legați de ezoterism și spiritism, legați de această practică, încât instituțional e imposibil să spui că Boca nu a avut o legătură serioasă cu spiritismul. Afinitatea lui A. Boca a fost către astfel de oameni, nu către duhovnicii Bisericii – cu aceștia din urmă nu reușea să lege o discuție și nici o legătură, spre deosebire de lungul cerc de pasionați ai ocultismului, care erau în permanență în jurul său, ca să vedem aici și ce atrăgea în jurul său, cu ce se înconjura mistic Boca.

Acesta este momentul în care A. Boca ajunge să confirme prin participare că el a continuat legătura cu ocultismul, a continuat această practică, rămânând aproape de teorie și practică. Este o dovadă a continuării practicii ocultiste, singurul motiv pentru care A. Boca putând să activeze într-un astfel de cerc fiind pentru continuitatea acestei practici. După ce în liceu a început această lucrare, aici îl vedem activând într-un cerc de teorie și practică, deci în continuitate. Aceasta este de fapt dovada continuității ocultismului la

A. Boca, fiind o activitate păstrată de acesta un timp, văzută și confirmată și de securitate, de o instituție binecunoscută.

3.17 Apogeul ocultismului, în căruța de foc împreună cu doamna Constantinescu, plecat la propovăduire după credincioși, asemenea sectarilor, 1974

Scena aceasta suprapune două imagini, una ocultistă, în care Boca a ajuns la apogeul puterilor ocultiste, și una prozelitistă, sectară, în care recunoaștem exact chipul unor sectari plecat la propovăduit, care găesc un credincios pe undeva și încearcă să îl convertească la propria credință, în timp ce credincioșii din jur îi spun să se depărteze de străini.

„Lidia Stăniloae Ionescu în „*Lumina faptei din lumina cuvântului*”: Evoluția lui a fost neobișnuită. [...]

[...] *Cucernicia devenea o sumă de superstiții, de credințe care frizau erezia, fanatismul, bigotismul bolnav. Pe toți tata i-a primit cu brațele deschise. A avut întotdeauna nelimitata convingere că oamenii sunt buni, demni de încredere. [...] Mulți se simțeau atrași de fenomenul religios mai ales pentru o anumită spectaculozitate, pe care o vedeau într-însul, lucru foarte dăunător, după cum spunea tata. De pildă, într-o vară, cu câteva zile înainte de Sfântul Ilie, fiind la Vlădeni, am întâlnit într-o după-amiază, pe când ne plimbam pe șoseaua de deasupra gării, un grup de oameni. Erau bărbați și femei, vreo cinci, șase, care veneau din sus, de către varnițe. S-au oprit, au salutat și văzând că au în față un preot au cerut să fie binecuvântați. Tata i-a întrebat încotro se duc. „Ne ducem la Mănăstire la Sâmbătă”, a răspuns cel mai în vârstă. Parcă-l vad și acum: era negricios, cu o barbă lungă, pe jumătate căruntă. „Pe jos? Doar e foarte departe”, a spus tata mirat. „Trebuie să fie vreo optzeci de kilometri.” „Da, părinte, dar trenurile sunt scumpe. Și vrem neapărat să fim acolo de*

Sfântul Ilie, fiindcă părintele Arsenie începe să vorbească păsărește și apoi se urcă cu căruța de foc la cer.””⁹³

[Notă: aici acest pasaj poate fi interpretat în două moduri, sau cel în care a fost prezentat, adică A. Boca vorbea păsărește și se urca la cer în căruța de foc, sau figurat, plastic.]

Alături de această mărturie o mai găsim pe cea de mai jos.

„*Ai putea depune mărturie pentru lumea noastră?*”

Dorina Arnioni, în Romeo Petrașciuc, ***Lăsați-vă în grija Lui Dumnezeu – comentarii preluate de la 888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com***

[Trebuie să știm că orice lucrare de înșelare, fie că este vorba de hipnotizator, fie de spiritist, fie de ghicitor, fie de alba-neagra, fie de manipularea mass-media, are trei etape:

1. nedumerirea minții – de pildă la alba-neagra mișcarea cu rapiditate a capacelor ca să nu poată mintea să observe realitatea, la TV mișcarea rapidă a imaginilor, la ghicitori ciudățenii în exprimare sau arătare

2. câștigarea încrederii – la alba-neagra un prieten al prestidigitatorului câștigă bani, la TV se spun adevăruri cunoscute, la ghicitori duhurile necurate arată lucruri de taină ale victimei

3. sugestia - la alba-neagra să joci și tu, la TV să primești informația comandată de cei ce plătesc emisiunile, la ghicitori să devii dependent de ei pentru diferite interese personale, fie bani, fie reclamă, depinde de ce dorește hipnotizatorul, ca să faci voia lui – n. 888adevarul]

⁹³ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 16.

Se întâmpla la sfârșitul clasei a VIII-a... Anul 1974. Era puțin după prânz, de sârbătoarea Sf. Ilie. Dorina Arnioni, care terminase școala cu diplomă de merit, se întorcea de la cumpărături, de la singurul magazin din sat. Avusese cu ea 100 de lei. Aceștia erau banii pe care îi lua mereu, când mergea la cumpărături, o dată pe săptămână. După estimările de acasă, suma aceasta ajungea pentru necesarul prevăzut și mai rămânea și rest...

Lumea se întorcea de la biserică. Se umpluse de credincioși po-teca dinspre biserică spre sat. Dintr-odată, copilei îi atrag atenția două siluete negre, îmbrăcate foarte ciudat. Nu îți puteai da seama ce sunt, de fapt: bărbați, femei, oameni normali sau nu foarte normali... De aici, totul ține de minune, de pronia lui Dumnezeu...

„Eu locuiam lângă biserică, la numărul 64. Nu era pod atunci, în dreptul nostru, peste pârâu. Intram în sat trecând peste apă. Când am dat să cobor spre albie, am rămas surprinsă de două siluete negre. Erau îmbrăcați tare ciudat [iată **nedumerirea minții** – n. 888adevarul], în haine mai mult femeiești. Însă în zona capului emanau lumină! Te simțeai iradiat de lumină! Dar iradiat la modul benefic.

Când am dat să cobor, simțeam că mă ard privirile lor. Am dat Bună ziua. Și întrebarea a venit: „Locuiești acolo sau aici?” „Aici!” Și atunci o lumină așa, neobișnuită, m-a străfulgerat! Ochii persoanei din fața mea, inițial negri, apoi verzi, s-au făcut albaștri!

[din nestatornicia culorii ochilor se vede ce lumină subfirească, nălucitoare, emana și lucra prin ei. Este cunoscut că arătările demonice sunt caracterizate prin această ardere a privirii – n. 888adevarul] Și mi-a zis atât: *Pentru tine am venit!* [atac prin laudă, arătându-i interesul deosebit pentru persoana ei, spre a se deschide poarta mândriei – n. 888adevarul].

Pe atunci, ni se spunea la școală: *O să mergeți prin oraș, o să vedeți tot soiul de oameni deghizați! Să n-aveți încredere în ei!* L-am mai fixat o dată cu privirea, întrebându-mă: *Cum pentru mine? Ce importanță am eu? Sunt un individ oarecare... Sunt așa de neînsemnată!* Cum să vină pentru mine?

Și la început m-am gândit că vor bani. Dumnezeu e deasupra și știe ce-am simțit și ce gândesc... Aveam cumpărăturile în plasă, în mâna stângă și, în rochița cu care eram îmbrăcată, în buzunarul drept, țineam restul de bani ce îl promisem de la cumpărături: o hârtie de zece lei, mov.

Surpriza a venit îndată. Pentru tine am venit, a spus Părintele. Era Părintele Arsenie, cu măicuța Zamfira. Una dintre persoane era mai tânără și mai feminină. Iar cealaltă era în haină neagră, dar pe deasupra avea o haină ca de țigancă Părintele Arsenie, cu măicuța Zamfira. Una dintre persoane era mai tânără și mai feminină. Iar cealaltă era în haină neagră, dar pe deasupra avea o haină ca de țigancă [sărmana fată. Tensionată între surprinderea unui aspect foarte sugestiv al realității și fascinație. Dacă ar fi știut că lucrarea de hipnoză este comună și magiei negre și celei albe lucrate de țigănci, dar și celor înșelați... ar fi fost scutită de cele ce urmau—n.n.]

Eu cu țigancă asta, cu ghilimelele de rigoare, m-am mai întâlnit ulterior și în Deva. Și era fără ciorap în pantof bărbătesc.

[din nou ciudățeni spre nedumerirea minții, ca toate amănuntele de până acum. Ce diferență față de arătarea cea smerită a Sfinților... – n. 888adevarul]

Părintele, deci, m-a întrebat unde locuiesc și a zis că pentru tine am venit, după care a continuat spunând: *Am venit să-ți spun prin ce-ai să treci.*

Știu că mi-a mai zis: *Spune-mi data nașterii*. Și am impresia că parcă deschidea o carte cerească, din care, uitându-se prin mine, undeva, îmi spunea... *Te cheamă cu A, cu D și cu C*. Adică Arnioni Dorina Constanța. [iată **câștigarea încrederii** – n. 888adevarul]

Chiar atunci treceau două femei în drum. Erau niște vecine, care mi-au strigat: *Ce stai de vorbă cu străinii ăia! Ce să-ți spună ție? Nu te lăsa influențată! Ce a fost am văzut, ce-o fi om vedea...*

[Dumnezeu îi trimitea prin oamenii ce veneau de la Sfânta Biserică sfatul bun spre a se feri de primejdie. Ce bine ar fi fost ca din smerenie copila să asculte de ei și nu de ucigașa curiozitate – n. 888adevarul]

Dar Părintele zice: *Hotărăște-te dacă vrei sau nu să îți spun prin ce ai să treci! Eu am venit pentru tine! Voi da socoteală...* în momentul în care a zis: *Voi da socoteală! Eu am venit, e treaba ta dacă vrei*, am înțeles că nu mă forțează.

[iară și iară **câștigarea încrederii**. Dar nu numai atât. Diavolul are nevoie de consimțământul tău ca să intre în tine și harul să se îndepărteze. El vrea să forțeze, dar Dumnezeu nu-l lasă și nici el nu are vreun avantaj dacă nu ți-a cucerit voința – n. 888adevarul]

Și atunci am zis: *Sunt de acord să-mi spuneți, dar bani n-am să vă dau...* Părintele mi-a răspuns: *Nu ți-a cerut nimeni bani! Ți-am cerut doar să mă ascuți și să iei aminte !*

[interesul Părintelui nu era pentru bani, ci doar pentru minte, ca să fie ascultat și urmat de cât mai mulți – n.]

Și am zis: *Dar nu pot asculta aici, pentru că mă spun doamnele acelea și se poate afla la școală și am probleme* [**deja conștiința îi spune că face lucruri de rușine și că trebuie să se ascundă – n. 888adevarul**] Îmi era teamă nu de școala din sat, ci că m-ar fi putut reclama la liceu. Se făceau multe lucruri de genul acesta pe atunci... Și atunci zice: *No, hai unde crezi că nu ne aude nimeni.*

Și am luat-o pe drum încet. Maica Zamfira s-a despărțit de noi și s-a dus la cineva în sat, să îl aștepte. Pe drum în jos am ajuns la numărul 1. Acolo, era un singur corp de clădire – cel dinspre sat, nu cele două care sunt acum. Corpul de clădire dinspre sat era doar în roșu, construit de un om care avea doi copii și care locuia în Păran. Pe o holdă a mamei lui, a construit casa pentru al doilea copil. Acolo erau măcăciunișuri pe dunga apei, și în fața casei aceleia omul curățase. Erau trei sălcii plantate și Părintele a intrat și s-a așezat pe iarbă, între sălcii. Pe drum, Părintele a dus ușor mâna în buzunarul drept și a scos o iconiță cu Maica Domnului, cu Fiul în brațe. [**câștigarea încrederii**. Este cunoscut că foarte mulți vrăjitori recurg al Sfintele Icoane, la Sfânta Scriptură și la rugăciuni pentru a cuceri pe cei naivi –n. 888adevarul]

Văzusem una identică, atunci când eram în clasa a VI-a, în vacanța de Paști, la mănăstirea Neamțului. I-am iubit enorm pe dascălii mei, pentru că ne-au dus în țară două săptămâni și am văzut multe locuri minunate, între care și mănăstirea Neamțului. Și m-a întrebat: «Știi ce am aici?» «Da», am spus. *Crezi că există Maica și Fiul? La biserică merg?* S-a așezat sub salcie și a ținut iconița și a zis: **Fă cruce cu bani de hârtie** Am înmărmurit! Înainte, zisese că nu vrea bani. Nu știam atunci că-i Părintele... Numai atâta mi-a spus, că a venit pentru mine și că *voi da socoteală*. Dar acel *voi da socoteală* m-a hotărât. **Fă cruce cu bani de hârtie!** Parcă înainte zisese că nu vrea bani! Și am întrebat: «*Dar ați zis că nu vreți bani!*» «*Eu nu vreau. Dar ți-am spus că știu că ai. Ai în buzunarul drept o hârtie de zece lei!*»

Când am dat să-i scot, o zis: *Nu-i nevoie! Acolo unde te duci, tu să ai bine grijă de ei, că vei avea mare nevoie! Ai grijă unde-i pui! O să vină vremuri când o să ai mare nevoie de ei!*

[iar **câștigarea încrederii** prin ghicirea prin duh pitonicesc, a unor lucruri deșarte și un adevăr general valabil, numit truism – n. 888adevarul]

Și Părintele a continuat: *Acolo unde mă duc eu, nu am ce face cu ei!* Iar de la iconiță, m-a întrebat: *Mergi la biserică? N-aveți necaz la școală? Cu cine mergi?* Și i-am explicat, ca dumneavoastră, că mai veneam la curățenie cu părinții. *Și ce icoană te-a impresionat în biserică?*, m-a întrebat. Și i-am spus că Botezul din apa Iordanului. Doamne, eram uluită cum Domnul Vieții S-a plecat în fața unui pământean și a acceptat o purtare obișnuită, chit că era Dumnezeu! Niciodată nu am reușit să înțeleg aceasta, până mai acum câțiva ani, când s-a împlinit cuvântul și mi-a fost trimisă copila, care o mers la olimpiadă la religie, ca să mă facă să înțeleg cum atâta Slavă S-a putut smeri atât de mult, încât să Se poarte ca cel mai simplu om! Și Duhul în chip de Porumbel... Deci toată Trinitatea, tot Absolutul adunat într-o imagine! Și-atunci m-a întrebat Părintele ce rugăciuni știu. Știam din rugăciunile de seară; le ziceam cu mama. Am zis Tatăl nostru, am zis Născătoare, am zis Preasfântă Treime și, când am zis împărate Ceresc – urma să zic și îngerașul, atâta știam —, Părintele mi-a luat mâinile și a zis:

Nu așa! Mâinile se pun așa, în semnul Crucii. Repet, nu știam că-i preot, nu știam cine este, dar simțeam că este special și deosebit. Ei, în momentul în care s-a rugat smerit și simplu împărate Ceresc, ceva m-a cutremurat! Cine l-a auzit pe Părintele rugându-se nu mai poate să se roage oricum! Vistierul Bunătății..., ziceam eu.

Erau, de fapt, niște cuvinte pe care nu le înțelegeam. Însă Părintele spunea: Vistier al Bunătăților !

[iată de ce era așa de special și deosebit: îndrăzneț să schimbe conținutul sfintelor rugăciuni insuflate de Sfântul Duh. Noi credem că singurul adevărat Vistier al Bunătăților este Dumnezeu, de aceea spunem VISTIERYUL pe când Părintele Arsenie Boca îl devalorizează numindu-L doar un vistier printre alții – n. 888adevarul]

Părintele mi-a arătat cum să țin mâinile când mă rog, și în momentul în care Părintele a ridicat mâna, aveam senzația că e mâna Lui Iisus! Aveam senzația că văd urmele cuielei în palme !

[iată și celebrele stigmatel! Lucrea înșelătoare a diavolului atât de mult avansează în fire că până la urmă pecetluiește chiar și trupul. Ea nu este prezentă, cu mila lui Dumnezeu, la nici un Ortodox, în schimb apare din abundență la falșii sfinți ai romano-catolicismului de după despărțirea de Sfânta Biserică a Apusului, și este evidentă atât în trup, dar mai ales în mentalitatea celui atât de mult iubit de Părintele Arsenie Boca încât l-a trecut în ceata Sfinților din Biserică Drăgănescu: Francisc de Assisi. Vom vedea mai jos că, de fapt, stigmatel sunt o lucrare amăgitoare cu care străpunge diavolul trupul celor care vor să îl înlocuiască pe Hristos, numiți de Sfânta Scriptură antihriști. – n. 888adevarul]

[Notă: este vorba despre inducție și sugestie, despre hipnoză, despre a sugera celui alt demonic tot felul de gânduri; de aceea în tot felul de întâmplări se sugerează despre Arsenie Boca tot felul de nume mari – sugestia și inducția sunt specific hipnozei, după cum s-a arătat într-un capitol anterior, pentru a păstra un cult al autorului]

Și-mi ziceam: Nu poate fi un om obișnuit! Nu poate fi o țigancă! Are o mână fină ca de pictor! Și semn că Părintele știa ce gândeam, zice: *Nu mă mai tulbura !* [**cum s-ar putea tulbura un Sfânt? – n. 888adevarul**] *Timpul meu e limitat ! Și-așa mă așteaptă de mult... Lasă-mă să-ți spun de ce am venit !* În momentul în care Părintele a zis împărate Ceresc, repet, am simțit o învăluire

[învăluirea nu este dată de Sfinții lui Dumnezeu care aduc o reală pace și o întărire a libertății. . – n. 888adevarul] și o liniștire [**aceasta este mimată de duhul acediei când vrea să cucerească încrederea prin false simțiri duhovnicești – n.**]

Apoi m-a învățat că, de câte ori voi da de greutate, să rostesc rugăciunea inimii și inclusiv să am grijă la felul în care respir, la dozarea respirației. *Doamne Iisus Hristoase, Fiul lui Dumnezeu*, până aici te înalți, inspirând, iar la *păcătosul* ajung la condiția mea de căzut.

[unde este accentul pe smerenie în rugăciunea launtrică? Rugăciunea lui Iisus este prezentată ca tehnică a trupului, iar nu ca esență a pocăinței. De ce nu o învață că trebuie a se considera cea mai păcătoasă, dar să păstreze nădejdea în mila lui Dumnezeu, cum ne învață Filocalia? – n. 888adevarul].

Întrebarea a venit apoi: *Ce dorești să faci în viață?* Am zis: «Să-L slujesc pe Dumnezeu!» «Cum? Că pe Dumnezeu Îl poți sluji în mai multe forme. Ce crezi tu că vrei să faci?» «**Păi, să am grijă de familie. Să am grijă de bătrâni...**»

Și zice: *Ei bine, dar dacă vei lua această hotărâre, slujirea lui Dumnezeu se face numai în adevăr și în curățenie* [**ce cuvânt frumos. Mai frumos ar fi fost curăție. Dar de ce o descurajează mai apoi? – n. 888adevarul**]

*Ești sigură că într-o zi n-o să-ți pară rău? Nu ai vrea bani în bănci, mașini luxoase, un soț care să te iubească, o familie încărcată cu tot felul de bunătăți? Luxul mi se părea un apanaj – așa se spunea în școală pe atunci – al burgheziei. Mașini luxoase... Venea Părintele din sat uneori și nu avea o mașină foarte luxoasă. În rest, două-trei mai treceau din când în când. Dorința mea era să fiu de folos, să nu cad din ascultare. Așa fusesem crescută: că suntem trimiși pe pământ să **împlinim anumite misiuni, și Dumnezeu n-o să ne lase la greu.** Și am spus, am cerut să facă ce vrea Domnul cu viața mea.*

Și mereu zicea Părintele: Dar crezi în Cer? Până la Dumnezeu te mănâncă Sfinții! Și-atunci îmi amintesc că am avut o reacție foarte dură. L-am prins de mâna dreaptă și i-am zis: «*Sfinții nu mănâncă pe nimeni! Sfinții sunt vii!*» «**Dar crezi asta?**», mă întreba, și Părintele atunci se lumina și zicea: «**Dacă dorești să slujești Cerul, vei fi sprijinită! Se cheamă că faci parte din Biserica luptătoare. Te va sprijini oriunde Biserica triumfătoare, dar condiția este să nu abandonezi! Vei putea să faci foarte mult, dar vei apuca și vei spune adevărul și dușmanii te vor împiedica!**» «Care?» Aproape zeflemitor întrebam. «*Turcii, rușii?*» «*Mult mai aproape! Să te ferești de persoanele cu nume de Sfânt!*»

Sunt fericită și astăzi când aflu că li se dau pruncilor nume de Sfinți. Părintele propovăduia asta și lumea creștină spune să încredințăm copiii unui patron spiritual. Dar atunci Părintele mi-a spus: *Vei avea mari neazuri cu o persoană cu nume de Sfânt!* Apoi, a zis: **Conducătorul de acum va cădea!**

Vei avea salcie la poartă: casa asta va fi a ta! Și mi-a arătat casa... Era casa unde m-am întâlnit cu dumneavoastră. Nu puteam să cred – nu că n-aș fi crezut ce-mi spune, dar pe calcul nu mergea nimic! Omul acela avea doi copii; cum să ajungă casa aceea a mea? Băieții lui erau mici amândoi. Nu puteam, prin căsătorie cu unul dintre ei, să dobândesc casa. Iar noi, de aici, aveam casă cumpărată

în Șura Mică, o casă cu etaj. Dăduserăm 50. 000 de lei, în banii aceia. Poate cât acum mai bine de 500 de milioane. Și n-aveam cum să mai cumpărăm o casă și nici de ce. Și zice: *Dacă vei alege să-L slujești pe Domnul casa asta va fi a ta! Dar să nu te bagi în bănci, mi-a spus, și să te ferești de lipitori!*

Credeți-mă că, într-o vară, trecând la holdă, pe aici, pe pârâuașul ăsta, erau lipitori – animăluțe mici, niște viermuleți de apă. Săream peste pârâu, să nu mă atingă. Am înțeles abia după ce — nici nu mai știu cum să formulez — toată vlaga au supt-o din mine unii și alții, care fac lipeala, numai să câștige ei, la ce s-a referit Părintele. Dar îndrăznesc să sper că toate sunt îngăduite de Dumnezeu și de toate a știut Dumnezeu, pentru a ne trece prin probele de foc.

Deci a spus: *Să nu te bagi în bănci!* Și eu am zis: *Dar eu am fost în bănci, Părinte! Și nu mi s-a întâmplat niciun rău.* Acolo, la mesteacăni, ne-au dus dascălii să vedem o școală — la noi erau doi copii într-o bancă — în care băncile erau atât de mari, de lemn, încât încăpeau trei copii într-o bancă! Și zice: *Nu mă mai întrerupe! Timpul meu e limitat!* De două ori mi-a spus asta. *Și-așa m-așteaptă de mult...*

Și dintr-o dată mi-a spus: ***Acum nu mă atinge! Așteaptă puțin! S-a lăsat ușor pe spate, a dobândit o paloare ca de mort, a vibrat puțin și am crezut că a leșinat.*** Vibrația respectivă m-a dus cu gândul la faptul că sunt bolnavi pe care trebuie să-i zgâlțâi ca să își revină.

[Notă: aici găsim manifestări ale profeților protestanți. Aplecarea pe spate este o autohipnoză, o intrare în transă. Vibrația este specifică demonizării, când intră demonii în trup.]

A stat așa, o vreme, nemișcat, vibrând, după care a surâs, dintr-o dată, și a zis: Nu e cazul! Am avut puțină treabă! Ce treabă a avut am înțeles după ce ne-am întors cu Părintele, când am ajuns la femeia care cântă la strună aici și care are casa pe colțul spre Prislop, unde, de fapt, o lăsase pe Măicuța Zamfira. Vibrația respectivă sunt absolut convinsă că a fost dorința Măicuței, care trecuse de limita așteptării și probabil se îngrijora de Părintele, că întârziase să ajungă. Sunt absolut convinsă că Părintele stăpânea tehnica teleporțării.

Nu pot s-o demonstrez, dar sunt absolut convinsă, pentru că femeia asta, când ne-am întors, a zis: Dorinuța, unde l-ai dus pe Părintele? Că *tot așteptă ălălalt* aci și de la o vreme se duse după voi. Deci, după ce Părintele și-a revenit din mini-leșinul acela, în care plecase să o liniștească pe maică, mi-a surâs, și ochii i s-au făcut din nou de Cer. A revenit din paloarea aceea ca de mort, vă spun! Deci eu țineam de mână un trup, în timp ce, îndrăznesc să cred că *astralul* se duse și se întorsese. Atunci Părintele mi-a pus o întrebare de genul:

[Notă: o credincioasă identifică precis semnele vizibile ale hipnozei, transei, mini-leșinul, paloarea ca de mort. La fel, redă precis o discuție în care mai apare *altcineva*, legat de A. Boca, dar și de doamna Constantinescu, care îi însoțea din umbră, și care îi căuta pe amândoi, fiind împreună cu ei. Or, cine putea fi *celălalt* decât vreun duh demonic?]

«Crezi în lumea Cerului?»

[dar de ce să nu creadă în Hristos, ci în astral? – n. 888adevarul]

«Da!» «*Dar ce te face să crezi că există Rai?*» I-am spus că, atunci când adorm, visez că mă duc în sus și văd Raiul așa cum îl

știu descris la biserică, și când mă zgâlțâie părinții să mă trezesc, plâng. *Dar visezi urât?*, m-a întreat Părintele.

[**dacă avea Sfântul Duh ar fi știut ce visează cum a știut Proorocul Daniel – n. 888adevarul]**

«*Nu! Visez grădini frumoase, Raiul. . .*» «*Păi și atunci de ce plângi?*»

«Pentru că mă rupe de vis trezirea...» Și Părintele a râs. Atunci, a venit întrebarea: «*Ai putea depune mărturie pentru lumea noastră?*»

«*Lumea noastră însemnând ce?*» «*Lumea slujitorilor Cerului*», a precizat Părintele. «*Deci pentru ce să depun mărturie?*» «*Pentru lucrarea Cerului în lume.*» «*Asta poate să depună oricine, orice element din creație, de la mugur și până la poarta Cerului, toate vorbesc! Absolut toată rânduiala din Univers vorbește despre Creație, despre Cer...*»

«*Și atunci poți depune sau nu poți depune mărturie?*» «*Păi toți spun!*»

«*Care toți?*» «*Toți oamenii din lume pot depune mărturie despre esența lor divină, pentru că atâta vreme cât are suflarea lui Dumnezeu în el...*» Și atunci, Părintele a spus: *Toți pot, dar nu toți vor!*

[***Nu avem esență divină, ci chip dumnezeiesc. Esența divină este credința panteistă a păgânilor!* Iar Părintele necunoscând aceasta sau, mai grav, crezând aceasta, nu o corectează – n. 888adevarul]**

Iar în momentul în care m-a întreat dacă vreau să aleg să slujesc Cerul și să fac parte din Biserica Luptătoare, a zis: *Dar pentru asta trebuie să mănânci ce trimite dubul Bisericii din Efes.*

Și întrebarea mea a mai fost, acolo, la poartă: «*Bine, dar dacă eu aleg calea asta, se cheamă că voi rămâne singură...* De mine cine va

*avea grijă la bătrânețe?» «Îți va fi trimisă o fetiță. » N-a spus: ai să naști o fetiță. N-a spus: vei avea. Ci: *îți va fi trimisă o fetiță.**

«Și din ce vom trăi? Voi scrie cărți?...» Că noi făceam compuneri deosebite și mă tot laudau dascălii că voi ajunge departe cu scrisul. «*Vei scrie o singură carte, și asta profesională, pe care ți-o va scrie fetița care îți va fi trimisă...*» Mi-a spus inclusiv fâptui că **fetița va trece două cumpene grele**. Am vrut iar să spun ceva. Și zice: *Nu mă mai întrerupe!* Mereu îmi spunea: *Nu mă mai întrerupe!*

Și eu am întrebat: *Și de ea cine va avea grijă?* Atunci, a venit răspunsul: *O va ajuta copilul născut din...* [și aici Părintele a pronunțat un nume, propriu, al unei persoane, omonim cu al unui fruct, n. 888adevarul]

Eu îi tot studiam trăsăturile, mi se părea că are o mână de pictor. Avea niște degete fine, lungi, așa, cum ne învățau la școală sau ne arătau în portrete că le au pictorii.

[**Se și întreba cineva: dacă Părintele Arsenie Boca ar fi avut ochi căprui, ar mai fi fost socotit Sfânt de atâtea evlavioase? – n. 888adevarul]**

Și mi-a spus: *Vei afla răspunsul la toate întrebările pe care ți le pui acum.*

Cine e omul acesta? De ce are mâna atât de fină, ca de pictor... Și mi-a spus de Arsenie Boca, născut în Vața de Sus. M-a întrebat: *Știi unde-i Vața?* Eu am spus: *Știu Vața de Jos, că e cu băile unde merg bătrânele noastre!* Și a fost foarte clar când **mi-a ghicit – poate e impropriu spus** —, mi-a intuit și mi-a tradus gândul cu mâinile de pictor, spunându-mi: *Da, pictez biserica din Drăgănescu.* În momentul în care a rostit Drăgănescu, m-a întrebat: «*La școală v-a spus ceva?*

Ai auzit de Arsenie?» «Da, am auzit că a fost un preot la mănăstire și le pare rău la oameni de el... Bunica mea îmi vorbește de Părintele...»

Și, când a zis Drăgănescu, a trecut un om pe drum. Era inginerul agronom de la CAP-ul de pe vremea aceea și îl chema neîntâmplător sau întâmplător Drăgănescu. Era numele de familie al omului, ca un document al puterii de pătrundere a Părintelui! Sunt convinsă că avea acces la ce nu putem pătrunde încă sau nu ne facem timp să cercetăm tărâmul acela. Inginerul a spus ceva, s-a legat de Părintele. Eu, când l-am văzut pe inginer, am zis: *Nu îmi mai spuneți nimic, că mă vede și mă poate spune la cineva! Părintele era cu spatele la drum și și-a întors țință, fulgerător, ochii spre stânga, l-a focalizat și a zis: De omul acesta nu are de ce să îți fie frică! Că nu mai are mult de stat pe aici! Era iulie. Toamna, am auzit că inginerul are cancer, și primăvara următoare a murit. Inginerul a rostit, fără să știe, probabil, o blasfemie când mi-a zis să nu mă las vrăjită de omul acela.*

[Dacă este așa, și domnul inginer s-a mai și spovedit are cunună de mucenic, murind pentru adevăr. Dar acestea sunt taine pe care noi nu le putem ști, fără descoperire dumnezeiască. Le vom afla la judecata înfricoșată, dacă ne va învrednici Dumnezeu. – **n. 888adevarul**]: și m-ar durea să aud că mai îndrăznește cineva să spună la fel despre Părintele Arsenie. *Una este vrăjitoria și alta este transparența* cu care Părintele a circulat prin lumea aceasta, ca să poată *capta de la Cer absolut tot ce a putut să dea mai benefic celor pe care i-a întâlnit.*

Știi că *l-am întrebat tot atunci dacă vine de la biserică. Nu!*, a zis. *Vin de la Hațeg!* Unde e Hațegul, și unde e biserică... Răsăritul și apusul! [...]

Atunci l-am întrebat iar: *Dar cu ce ați venit?* Mi-a spus: *Cu o căruță cu doi cai.* Și râdea de i-am văzut dantura.

[n. 888adevarul – vezi mărturia dnei Lidia Stăniloae despre cei care veneau la Mănăstire *de Sfântul Ilie* «*fiindcă părintele Arsenie începe să vorbească pășărește și apoi se urcă cu căruța de foc la cer*»]:

Cu o căruță cu doi cai! Iar apoi, când o plecat de acolo, de la noi, de la poartă, ne-am întâlnit cu tanti Dorica, vecina la care rămăsese maica Zamfira (ea între timp se dusesese), l-am însoțit pe Părintele și am zis: *Lăsați-mă să vă conduc! Dacă vreți să ajungeți la Prislop, lăsați-mă să vă conduc, că eu știu drumul! Că dacă ieșiți în dreapta, iar ajungeți în Hațeg...* Și atunci Părintele a zâmbit și mi-a zis: *Nu te teme! Să mă apuc numai de ieșit din sat și găsesc eu cărarea!* Deci a lăsat să se întrevadă că *pe oricare parte, dacă mă apuc de ieșit din sat, eu găsesc cărarea!*

Sunt absolut convinsă că Părintele e undeva acolo, unde se spune că: atunci dreptii vor străluci ca soarele înaintea lui Dumnezeu. Sunt absolut convinsă ca *numai un cristal foarte puternic, purificat, de talia Părintelui, putea să facă toate aceste lucruri!*

Pentru că el însuși mărturisea: *Eu voi da socoteală, pentru că voi fi întrebat: i-ai spus, Arsenie, sau nu i-ai spus?*

[Cei ce lucrează cu duhurile demonice sunt foarte tare chinuți dacă nu-și împlinesc misiunea la care sunt obligați prin legământ. Dacă nu-i trimit la lucru la alții, ca să se extindă răul, stau pe capul bietului slujitor al lor și îl chinuiesc. - n. 888adevarul]⁹⁴

⁹⁴ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 20-24.

3.18 Inițierea și parcursul lui A. Boca în practica ocultismului, între 1922-1983: liceu (1922-1929), facultăți (1929-1938), Athos (1939), Sâmbăta de Sus (1939-1948), Prislop (1949-1957), Vladimirești, Drăgănescu (1968-1983)

Mai jos este o linie temporală care se poate reconstitui din mențiunile rămase despre sine pe această zonă.

1. 1922-1929. Mențiuni în liceu legate de practica influenței și sugestionării asupra colegilor. Arsenie Boca este inițiat în ocultism, și încep mențiunile și vizibilitatea acestora în jurul său. Colegii de liceu menționează hipnoză, influență și sugestie, și există mai multe mărturii paralele din această perioadă.
2. 1928. Undeva după 1928, chiar la începutul facultății de teologie (curios lucru cum a început teologia, cu practică de hatha-yoga, de ocultism, cu materia de bază a ocultismului, și noi îl canonizăm, în timp ce el începuse materia de bază în această practică), începe studii de hipnoză în tradiția hatha-yoga, adică deja începe să încerce din teza ezoterică partea de hipnoză.
3. 1929-1933. A. Boca începe cercetările în ezoterism și scrie o lucrare de licență despre mistica comparată.
4. 1939. Primirea darurilor în Athos, după 10 ani după ce este văzut începând studiile de ocultism. Apar mențiuni despre puteri spirituale mari, levitație. Lucrarea ocultismului din timpul facultăților rodește deplin după cel puțin 10 ani de practică.

5. 1939. Apar mențiunile despre popa vrăjitor, despre chiromanție. Adică se vede că Arsenie Boca începea demonstrațiile de ocultism, care începeau să rodească în propria lui activitate. Iar chiromanția poate fi îmbinată și asociată cu hipnoza și transa, cu profeția, cu alte practici oculte, nefiind departe de acestea, fiind în același spectru ocultist, orice hipnotist putând face și chiromanție prin această practică.
6. 1940-1948. Apoi apar mențiunile de la Sâmbăta de Sus despre biblioteca de cărți de ocultism, care pare să fi existat și înainte, pentru că nu avea de unde la Sâmbăta să fi procurat și acestea cu siguranță au fost procurate la București, anterior. Deci existența lor trebuie să fi fost procurate la București, între 1929-1938, putând verifica ce cărți circulau și au apărut la București în acel timp. Deci Boca s-a dus în Athos după 10 ani la București de hipnoză, de ezoterism și primește diferite daruri. Și la fel, începe lucrarea lui Arsenie Boca, de minuni și profeții.
7. 1940-1948 scrie *Cărarea Împărăției*, unde vedem precis continuarea studiilor de ezoterism, în reîncarnare, energiile celulare, diferite teze legate tot de zona asta, în timp ce, în paralel, în fundal, distribuie cărți către Vladimirești, unde apar acuzații de spiritism (se pare că tot ce a atins a avut practici și vedenii în această zonă). ÎPS Pimen menționează despre cărți de aură, corp astral, Rudolf Steiner. Boca pare să fi cercetat intens, dar și aplicat ce era în ocultism și hipnoză. Apar și comentarii despre magnetism.
8. 1950 - Apoi apar comentarii ale duhovnicilor Bisericii, ale părinților Arsenie Papacioc și Paulin Lecca, despre mișcările ciudate cu mâinile, despre încercarea de îmbolmăvire a lui Arsenie Papacioc, adică despre hipnoză.

Mărturiile duhovnicilor sunt menționate mai departe în lucrare.

9. 1951-1957 - Apar mențiuni despre cărțile de hipnoză de la Vladimirești. Acolo, maica Veronica, acuzată și numită medium spiritist, pare să fi avut o atmosferă similară de descoperiri.
10. 1972 – mențiunea despre autohipnoză și transă, despre mișcările trupești, tremur, despre propovăduirea făcută unei credincioase. În final urmează o întâmplare care îl confirmă ca mare ocultist, plimbarea cu căruța de foc, împreună cu doamna Constantinescu, către Prislop. Din putere în putere, Boca a crescut până a ajuns să se plimbe prin țară în căruța trasă de diavoli, împreună cu doamna Constantinescu, până la un apogeu al ocultismului și vrăjitoriei care în acest punct se unesc deplin, Boca părând deja să fie conștient deplin cu ce fel de puteri lucrează și pentru cine.
11. 1968-1983, spre sfârșitul vieții sfidează întreaga Biserică la Drăgănescu, iar Drăgănescu este un apogeu al ocultismului în care sub *inspirație*, într-o experiență spiritistă, A. Boca ajunge la o comuniune și comunicare intensă cu duhurile necurate și pictează o mărturisire eretică de credință, sub influența acestora, dar și sfidează în neascultare Biserica.

3.19 Arsenie Boca, mare maestru al ocultismului.
Ocultismul lui Boca, de la suspiciune la certitudine.
*Continuitatea în practica ocultismului, timp de peste
30 de ani, este motiv de necanonizare*

Arsenie Boca a fost canonizat prin omisiune, prin omite-rea întregii discuții despre ocultism. Iar instituția ascunde și refuză să discute despre implicarea lui Boca în ocultism. Tăcerea instituției asupra ocultismului lui Boca e o tăcere vinovată. Ascunde o mare vină. Cu ce a fost convinsă instituția în canonizare, în spațele ușilor închise?

Mențiunile despre ocultism cresc la A. Boca, de la simpla învățare și aplicare a unor tehnici de bază, aplicare în mulțime a unor tehnici de influență și sugestie, apoi chestii serioase, precum profeția, și apoi levitația, teleportarea și plimbatul prin țară ca un veritabil vrăjitor. A. Boca a tot crescut până a ajuns să dărâme Biserica. A crescut în mențiuni, iar Biserica s-a îngrijorat continuu. Apoi au venit observațiile de la duhovnici, apoi de la ierarhi. Apoi a urmat un fel de Sinod, părintele Ilie Cleopa, în spiritul profund (și în logica duhovnicească autentică a Bisericii) îngrijorându-se, discutând cu ierarhii care se spovedeau, a făcut un adevărat Sinod duhovnicesc pentru problema Boca.

Când avem *poate peste 30 de referințe despre activitatea lui A. Boca în zona ocultistă, cu informație directă, repetată*, aduse de nume mari și canonizate ale Ortodoxiei (adică oameni cu o probitate morală pentru care Biserica s-a pronunțat deja, canonizările curente în curs servind ca argument chiar împotriva lui Boca, fiind mărturii multiple chiar ale unor sfinți), *deja suspiciunea devine certitudine*. Când există *probabil peste 50 de referințe în toate lucrările sale la privirea sa, și toate evenimentele importante despre acesta*

sunt însoțite de comentarii legate de aceasta, nu mai putem avea niciun fel de îndoială că tot ce lucra era legat de hipnotism. Și când reușim să legăm toate acestea într-o linie temporală coerentă vedem și cum referințele au avut viață în acest plan secundar al ocultismului. Deja discutăm despre o certitudine dovedită. Discutăm despre o corelație statistică.

Sunt prea multe mențiuni legate de ocultism, de dimensiuni specifice ale ocultismului, prea bine legate între ele, care se continuă și se așază temporal, se acoperă tot spectrul ocultismului, sunt văzute de nenumărați care le descriu curat, în esența lucrării acestora. Când aceleași lucruri se repetă la intervale diferite de timp și sunt mărturisite de diferiți oameni, discutăm de o practică îndelungată, nu de o pasiune temporară. Iar *toate aceste repere mari sunt presărate cu nenumărate repere intermediare clar ocultiste, de „minuni” lucrate prin „privire”, care ne arată firul continuu și viața acestei povești ocultiste la Arsenie Boca*. Adică se poate alcătui astfel deplin firul ocultist al poveștii lui A. Boca. Din tot ce a lăsat în urmă se văd clar urmele ocultismului, și se poate lega coerent tot acest fir ocultist la Arsenie Boca.

Mărturia ocultistă pentru Arsenie Boca este deja o carte distinctă. *În fiecare dimensiune a ocultismului avem suficient de multă informație relevantă și directă, specifică, răspândită temporal, continuă*. Pentru teorie vedem mărturia despre hatha-yoga, vedem cărți de hipnoză și ezoterism (Rudolf Steiner), vedem mențiuni despre magnetism și chiromanție, care presupun studii de ocultism. Pentru practică vedem mai multe mențiuni la diferite intervale de timp, când s-a expus în fața diferiților credincioși sau a duhovnicilor în hipnoză, exerciții de privire, ghicit, sau altfel. Pentru „minuni” vedem mențiuni periodice despre diferite lumini și vedenii văzute de cei din fața lui A. Boca în privirea sa, clar legate de ocultism.

Sunt mult prea multe mențiuni pentru lucruri străine de Ortodoxie în toată această mărturie, dar prezente în această zonă de ezoterism, ocultism, hipnoză, volum de mărturii care nu poate fi ignorat. Sunt zeci de pagini și nenumărate mărturii cu informație directă că Boca a practicat ocultismul. Și ce facem cu toate acestea, pretindem că nu există pentru că ne plac mai mult minunile și pentru că există o speranță mare ca A. Boca să fie sfânt? Nicidecum. Speranța că A. Boca e sfânt e anulată de certitudinea că a fost ocultist. Și întâi judecăm ocultismul, nu sfințenia. Astăzi speranța sfințeniei lui A. Boca este cea care duce la ignorarea capitolului despre ocultismul acestuia. Asta pentru că se pornește de la capătul greșit al problemei.

Toate piesele acestui puzzle al ocultismului lui A. Boca, puzzle cu foarte multe piese (teorie, practică, mărturii), se așază coerent într-un tablou cu o largă coerență. Dată fiind complexitatea și zecile de piese ale puzzle-ului nu putem vedea doar o suspiciune, ci o certitudine. Când se leagă toate împreună, ca teorie, practică, temporalitate, repetare, continuitate, minuni prin „privire”, atunci discutăm despre un plan ocultist paralel și nu doar despre suspiciuni. Când avem argumentul statistic, argumentul comparației și a unui model în Babaji, informație directă suficientă și relevantă, dar și alte argumente, toate acestea ne arată că această poveste despre ocultism nu este una inventată, atunci trebuie să luăm în considerare mai atent această discuție. Aici avem o poveste verosimilă de la cap la coadă, nu doar câteva rânduri și suspiciuni. Avem ceva ce se leagă de la cap la coadă: *A. Boca a fost ocultist.*

Mulțimea detaliilor despre A. Boca și ocultism, specificitatea acestora, acuratețea lor, arată că nu pot proveni decât dintr-o poveste veridică de ocultism. Pentru a avea o astfel de poveste există două opțiuni, sau o viață autentică în ocultism, care să se fi atins de publicul larg, care să fi cules aceste detalii și să le fi păstrat în

memoria poporului, sau o poveste extrem de bună, creată de un cunoscător excepțional de bun al ocultismului, care să o fabrice și să o lege atât de bine. Însă pentru A. Boca avem doar o conștiință colectivă care a păstrat toată această mărturie, avem mai multe instituții care au păstrat și ele informații și cam toți din jurul acestuia au păstrat mai mult sau mai puțin informații despre această dimensiune.

Nimic nu poate fi acceptat de la Arsenie Boca, în aceste condiții în care el practica ocultismul. Adică avem de a face cu un geniu al ocultismului, cum nu a văzut istoria și întreg ultimul mileniu, bine ascuns în Biserică, sub o haină clericală. Întrebarea este ce facem în această poziție? Aceste enorm de multe referințe ne obligă, atunci când discutăm despre diferite ipoteze, să mergem pe această ipoteză a unui ocultism și nu să ignorăm totul în continuare. Deja e prea mult pentru a numi aceste lucruri „suspiciuni”. Aceasta nu e o suspiciune, e o certitudine. În total, câte referințe avem pentru Arsenie Boca, ocultism, privirea sa, minunile prin privire, peste 100?

Să zicem că până în 1938 a studiat la facultate ocultismul (pentru că doar de acolo putea să își adune atâtea cărți la Sâmbăta), dar ce a făcut până în 1948 la Sâmbăta de Sus, cu atâtea cărți, în bibliotecă? Trebuie urmărit cu mare atenție acest traseu al cărților și studiului său. Pentru că progresul lui Boca în Biserică este legat de ocultism, și nu de progresul lui în asceza ortodoxă. Când vedem atâtea cărți la Sâmbăta, cu siguranță că nu au intrat în mănăstire deodată. Și cu siguranță că acestea au fost adunate în timpul facultăților, deci aceste volume par să ne gireze că în timpul studiilor de teologie și arte se ocupa și cu studiile de ezoterism și hipnoză, pentru care a adunat materiale. Deci Arsenie Boca pare să se fi ocupat 10 ani, la facultate, de acest lucru.

Apare întrebarea: ce a făcut A. Boca când au început să îi iasă pasențele cu ocultismul? Pentru că se vede că a început să meargă public de la un punct încolo, oricum ocultismul fiind o

practică unde e nevoie de subiecți. Adică întrebarea următoare este: când a început să vadă rezultate, ce a făcut, a renunțat sau a continuat? Sau a cumpărat alte cărți ca să progreseze, pentru că a văzut că îi ies rețetele ocultiste? Și ce a făcut cu tenacitatea sa, dar și cu capacitatea de a sintetiza și produce rețete ușor de urmărit? Discuția duce la un punct groaznic, în care dacă Arsenie Boca a reușit să înțeleagă și să fie ajutat să creeze rețete pentru cam tot ce umbla atunci în peisajul ocultist, ce iese de aici e de speriat.

A. Boca la nivel de ocultism ajunge să fie între ocultiiștii istoriei, un stâlp al ocultismului, unul din reprezentații istorici ai domeniului, nu între sfinții istoriei. Și găsim la A. Boca o perspicacitate nativă, o înclinație nativă către mistică, ezoterism și ocultism, o capacitate de studiu acerbă, devoratoare de orice cultură, o bibliotecă de tehnici oculte aplicate, mărturii în stânga și în dreapta despre cum aplica din aceste tehnici. Și noi instituțional mergem pe varianta naivă a „minunilor lui A. Boca”.

Locul lui Arsenie Boca e în galeria de ocultiiști ai istoriei, nu în galeria de Sfinți ai Bisericii. El trebuie să fie canonizat, dar în instituția unde a activat de facto. BOR a nimerit inițiativa, dar trebuia din altă parte făcută asta. Dacă A. Boca a fost la acest nivel, putem spune că am scăpat ieftin, cum și părintele Ioanichie Bălan a spus. Sau de fapt încă nu am scăpat încă de aceasta.

Ca lumea să înțeleagă unde era A. Boca la nivel de ocultism, aș vrea să își facă următoarea socoteală: Arsenie era primul al liceu, primul din zeci și sute și dacă înmulțim capacitatea sa cu 40-50 de ani de studiu de ocultism, unde ajungem? Și dacă ne uităm la ce a creat literar, la *Cărarea Împărăției* și *Cuvinte vii*, dacă acesta a reușit să sintetizeze o *Cărare a Ocultismului*, în mintea sa, noi conștientizăm cu cine avem de fapt de-a face? Și întrebarea este de ce auzim atât de des de hipnoză, legat de Boca?

Ce m-a interesat la A. Boca și legat de studiul lui în această zonă a fost literatura din acel timp la care a avut acces. Pentru că, dacă a parcurs acea literatură se vor vedea dacă și-a asimilat ideile și în practică undeva. Undeva în cultura sa, în jurul său, la apropiații săi, vor fi expuse ideile asimilate și traseul său din domeniul ocultismului, spiritismului, hipnozei, reîncarnării, vrăjitoriei. Adică un fel de încercare de a reconstitui din ce a rămas pe lângă Boca tot acest traseu al său. Cumva trebuie să vedem și acest întuneric în jurul său.

Dacă cineva are vreo curiozitate legată de ce a făcut Arsenie Boca în ocultism, legată de cum a abordat ocultismul, să privească la lucrarea *Cărarea Împărăției*. Să înțeleagă un studiu meticolos, organizat, cu tabele și scheme logice. Și dacă suprapunem aceste cărți găsite în biblioteca lui peste un spirit de cercetător, peste o tenacitate, peste un stil de cercetare care a produs *Cărarea Împărăției*, și care are o capacitate de sistematizare fenomenală? Și peste un om care a stat într-o zonă gri a experimentării, pentru că el spune despre înfierbântarea minții că o condamnă, dar tot el o practică? Și asta peste o lipsă totală de ascultare?

Dacă vedem progresiv comentarii despre magnetism, chiromanție, hipnoză, ședințe de spiritism, adică tot spectrul ocultismului, iar mai târziu apar levitația, teleportarea, dar și mersul cu căruța de foc prin țară (comentariu care arată atingerea desăvârșirii în ocultism), atunci ce concluzie putem trage? Obținem o imagine de groază, în care avem un cercetător asiduă al ocultismului, cu practici imediate, confirmate istoric. Obținem un mare maestru al ocultismului.

De la un punct încolo cred că A. Boca a înțeles de fapt ce face și a înțeles cu ce mistică lucrează. Eu sunt îngrozit de ideea ca un om cu capacitatea lui Arsenie Boca, văzută în *Cărarea Împărăției*, să fi avut acces la ce se menționează, și să se fi ocupat între 1928-1948 de ocultism, peste 20 ani, și în paralel să fi înțeles *Cărarea*

Ocultismului, care duce în lumea lui A. Boca de la Drăgănescu. Pe mine mă îngrozește ideea să știu că pe mâna unui om cu o capacitate intelectuală și de sinteză cum se vede, ajungeau cărți precum cele de hipnoză, și că acesta lucra pe acestea.

La 38 ani, A. Boca sintetizase în diferite note și organizase în *Cărarea Împărăției* un fel de dogmatică și morală ortodoxă. Adică într-un studiu poate de 10 ani a produs o lucrare de sinteză consistentă și organizată. Dacă în ocultism s-a ținut cu aceeași tenacitate și a lucrat în stilul obișnuit, ce obținem este de fapt un goliat al ocultismului. Volumul de cărți legat de ocultism pe care îl vedem în discuție, ne obligă să mergem pe prezumția că a abordat identic și acel domeniu.

Arsenie Boca nu a fost un consumator de ocazie de ocultism. Și curios e că din ocultism el condamnă spiritismul, dar nu și restul ocultismului, hipnoza și restul, care în fond te duc la spiritism de fapt. Pentru că prin hipnoză ajungi la poarta spiritismului și a înșelării. Și chiar și în condamnarea spiritismului tot îl vedem cu cărți de hipnoză, deci întotdeauna omul Boca a avut și o latură ascunsă, în care partea ocultistă a ținut-o departe de retorica personală publică.

A. Boca a lucrat toate astea după carte, după manual. Adică a luat toate capitolele din ocultism, chiromanția, hipnoza, magnetismul, spiritismul și restul. Și apar în viața lui exemple de aplicare. De la un punct încolo se face tranziția de la hipnoză la ocultism. Și întrebarea este: unde s-a oprit, și dacă s-a oprit vreodată din acest studiu? La capitolele de ocultism unde vedem semne fizice și o interacțiune directă cu subiecți, adică chiromanția, hipnoza, magnetismul, e mai ușor de tras o concluzie, fiind deja vizibile în exterior, pentru practică având nevoie de subiecți. Iar pentru restul cum deducem că le-a parcurs? În mare ce ne interesează aici este hipnoza și spiritismul, în speță comunicarea cu demonii, care puteau să îi dea

de toate aici. Și unde vedem asta? Vedem în manifestările trupești, avute doar de profeții protestanți, vrăjitori, guru, în timp ce profesesc, în timp ce „lucrează”. Adică și restul capitolelor de ocultism, hipnoza și spiritismul în mare (pentru că pentru a fi un veritabil sfânt de asta avea nevoie, să discute cu „spiritele”) se verifică într-o formă și alta. Și, neavând în timpul respectiv acces la astfel de informații din nicio parte (nu era televizor, nu era internet), unica modalitate de acces era prin studiu personal și prin cărți. Adică A. Boca s-a ocupat serios cu o practică a capitolelor din ocultism, fiind un autodidact foarte bun.

Arsenie Boca a purtat toată viața în fizionomia sa chipul lucrării sale, ocultismul, și-a întipărit în chip lucrarea sa de ocultist, a purtat acest chip toată viața, până la moarte. El a purtat în trupul său pecetea ocultismului, până la moarte. Privirea lui A. Boca, observată de toți ca fiind pătrunzătoare, ciudată, grea, are o explicație. De fapt de aici am plecat în tot acest demers de investigație în zona de ocultism pentru Boca. Și m-am întrebat legat de privire: de ce putea fi legată privirea sa, de ce tehnică?, și singura direcție în care m-am putut gândi era ceva legat de hipnoză și ocultism, unde am și găsit niște referințe. Și de aici am pornit în acest demers în ocultismul lui Arsenie Boca⁹⁵. Între primele cărți pe care le-am parcurs pentru acest demers, cărți de ocultism, am găsit la începutul cărților chiar „tehnici pentru antrenarea privirii și voinței”, a avea o voință puternică și o privire pătrunzătoare fiind o condiție în ocultism pentru exercitarea puterilor, dar și a hipnozei.

⁹⁵ Dacă se face o cercetare mai amănunțită, cu siguranță că mult mai multe vor apărea în acest exercițiu. Însă, deoarece aceste cărți sunt greu de dus pentru suflet, e mai bine să se limiteze cercetarea acestora, pentru a nu tulbura sufletul – și recomand asta să se facă doar cu o discuție largă cu duhovnicul, și în continuare povățuire cu acesta, și mărturisesc o dificultate foarte mare în parcurgerea tuturor acestor materiale.

Ca întrebare, cum se poate lega acest domeniu al ocultismului indubitabil, fără urmă de îndoială, de Arsenie Boca? Prin ce fel de informație? Ce informație din domeniu o regăsim la A. Boca și nu poate veni decât din acel domeniu? Informația care vine din domeniul spiritismului este că *Francisc de Assisi e Sfânt și trebuie pictat în Biserica Ortodoxă în rândul celorlalți sfinți ortodocși*. E o informație care poate veni numai prin spiritism, doar într-o astfel de descoperire. Această informație îl leagă definitiv pe Boca de domeniul spiritismului și ocultismul, într-o direcție majoră. Pentru că ce se propune în Francisc de Assisi nu e doar o pictură, nu e doar o dogmă, e mărturisirea înșelării Bisericii Catolice.

În Francisc de Assisi ce ni se spune de fapt este că Biserica Catholică nu e înșelată, că sunt legitimi, că sunt ca și noi – e un complex de informații și o mărturisire largă aici, tocmai venită de la „spiritele lui Boca”. Cine poate accepta informația asta, venită de la „spiritele lui Boca”? Putem accepta această mărturisire de credință adusă în pictura sa? Indiferent cum o privim, Boca și-a mărturisit credința la Drăgănescu, a mărturisit spiritismul. Francisc de Assisi nu e doar o pictură, e și o mărturisire a unei credințe adusă de spiritele lui Boca. O astfel de pictură are valoarea unei mărturisiri de credință. E făcută în descoperire, a refuzat să o șteargă confirmând că e „inspirată”, a afirmat în fața unei arhieru asta, că e în descoperire, și are valoare dogmatică.

O astfel de mărturisire a unei credințe întregi e doar de la diavol. Spiritele lui A. Boca mărturisesc o credință întreagă în Assisi. Și credința spiritelor lui A. Boca e înșelarea. De asta vedem nu unul, ci doi înșelați, și în erezie. Vedem înșelarea și erezia pe peretele Bisericii Ortodoxe. Cumva două semne mari ale spiritelor lui A. Boca. Și asta nu degeaba, doar diavolul trebuia să se manifeste în acest fel.

A. Boca însuși afirmă încontinuu că vorbea cu spiritele, că i se dicta, că tot ce făcea era cu „binecuvântare de sus” (sau de jos)? Și

ce fel de spirite erau acelea, se vede în mărturisirea de credință a acelor spirite, scrisă la Drăgănescu. Și adevărul de credință al lui Arsenie Boca, al spiritelor acestuia, al lui Francisc de Assisi, nu este cel al Bisericii. Dar este al înșelării. Adevărul lui A. Boca este cel al înșelării. Și este foarte interesant, hipnotismul este legat imediat în majoritatea scrierilor de spiritism.

De ce aceste două mărturisiri care îl plasează pe Boca în liceu, practicând bazele ocultismului, cu mențiuni despre influență, sugestie și hipnoză, dar și în puterea unei practici ocultiste, nu apar în dosarul de canonizare? De ce acest traseu ocultist nu apare în dosarul de canonizare? (Pentru că nu apar aceste detalii nicăieri în întreaga discuție despre A. Boca.) De ce exact poziția duhovnicilor nu s-a lăsat să fie dezvoltată, nu s-a dezvoltat până la punctul în care toată informația pe subiect ar fi fost culeasă din Biserică, și s-ar fi ajuns la o concluzie legitimă? De ce nu s-a făcut responsabil întâi cercetarea și investigația teologică, și apoi analiza pe zona de ocultism pentru A. Boca?

A. Boca era într-o căutare a adevărului în alte părți decât în Ortodoxie. Există mărturii în liceu, există mărturii în facultate, când intră la Sâmbăta de Sus, dar și ulterior, legate de ocultism. La Sâmbăta de Sus găsim mărturia despre nenumăratele cărți de ocultism. La Prislop duhovniciei se îngrijorează, iar părintele Arsenie Papacioc menționează despre cum s-a încercat hipnotizarea, influențarea-sugestionarea sa. Și, cu toate aceste mărturii, nimeni nu își poate asuma în Biserică faptul că Boca nu a lucrat prin ocultism tot ceea ce a lucrat.

De ce Arsenie Boca a ținut deschisă și activă dimensiunea ocultistă, dacă el era în puterea darurilor legitime ale Bisericii? Tocmai pentru că nu era în puterea darurilor Bisericii și era în puterea „darurilor ocultismului”. Acelea le-a lucrat și le-a păstrat în permanență active, nicidecum nu a dobândit peste noapte darul Duhului

Sfânt. La A. Boca e un nivel continuu de ocultism prezent acolo, al cărui rol nu îl înțelegem. Și se vede o practică, repetată cu putere. Practică la liceu, practică la facultăți, la Sâmbăta de Sus, dar și după acestea – pentru că, dacă avea cărțile acelea acolo, cu siguranță că avea și o practică în paralel. Se vede o expunere firească, continuă, graduală, în zona de ocultism.

Boca începe în *liceu* cu primele lecții de ocultism, influența și sugestia. Și le practică în clasă, cu colegii de clasă. De asta e menționată și hipnoza în acea mărturie a sa de la liceu. Adică e văzut cu practica bazei ocultismului. La *facultate* deja practică următoarele lecții ale ocultismului, hipnoza. Își antrena privirea ore întregi, intens. Când intră în mănăstire e văzut practicând chiromanția, adică un alt capitol al ocultismului. Apoi în *muntele Athos*, în 1939, la 29 de ani, e văzut cu mari daruri, levitație, altele. În Athos devine „sfântul cu privire grea, pătrunzătoare”. Iese din Athos cu daruri, dar și cu privirea grea de hipnotist dominator. La *Sâmbăta de Sus* apar discuții despre cărțile sale de ocultism, dar și despre cărțile trimise către Vladimirești și către preotul Pandoleon. Tot la Sâmbăta de Sus apar discuții despre ezoterism, reîncarnare, metempsihoză, și este auzit de un monah că propovăduia propria reîncarnare, „că fusese pe acele meleaguri cu 300 de ani înainte, cu duhul lui Ilie”, iar părintele Arsenie Papacioc confirmă credința lui A. Boca în metempsihoză (pentru credința sa în reîncarnare având o confirmare întreită). *Vladimireștiul* împrumută material de studiu ocultist de la el, iar roadele acestui studiu se văd în vedeniile spiritiste ale maicii Veronica, la fel de dăruită cu o experiență spiritistă largă, într-o înșelare bogată⁹⁶. Iar duhovnicii menționează și despre spectacolul făcut cu niște monezi care se lipeau de piele. În practica ocultismului se vede

⁹⁶ Ca și Edgar Cayce, un medium spiritist și profet american menționat anterior, cu o bogată și excepțională activitate de „profeție” prin transă-autohipnoză, care avea 14.000 de comunicări la activ, A. Boca fiind doar un alt Edgar Cayce.

o dezvoltare și o creștere în amplitudine logică, naturală, firească, creștere care dă cumva autenticitate întregii experiențe ocultiste, se văd ucenici, se vede că Boca încerca să dezvolte și în alte părți această practică.

De ce pentru Boca vedem după „primirea darurilor” din Athos o dezvoltare largă a discuției despre hipnoză și continuarea firului anterior al hipnozei din liceu și facultăți? Pentru că darurile sale veneau din hipnoză și ocultism, și nu din lucrarea Duhului Sfânt. Altfel nu avea de ce să încerce să îl hipnotizeze sau să îl influențeze-sugestioneze pe părintele Arsenie Papacioc dacă el avea darul Duhului Sfânt. Iar hipnoza este și un fel de posedare și influențare a credincioșilor, o corupere a sufletelor acestora într-o direcție greșită. Boca emană un duh ocultist. În fiecare paragraf al discuției despre Boca apare un vocabular ocultist, influență, sugestie, privire pătrunzătoare, repetat. Acest veșmânt de cuvinte, acest vocabular ocultist nu poate fi desprins de Boca și nu este ortodox.

Continuitatea în practica ocultismului timp de 30 de ani cel puțin este motiv de necanonizare. Și de ce A. Boca după întoarcerea din Athos a insistat atât de mult pe zona de ocultism? Pentru că aici e înșelare demonică gravă. Aceste mărturii opresc definitiv orice discuție despre canonizare, pentru că ne arată că „puterile” sale (am ajuns să vorbim la sfinții ortodocși despre puteri și nu despre „daruri”) pot fi legate în perioada apariției lor de practica ocultismului.

A. Boca pare să fie doar un artist al celor oculte, care a ținut să se remarce în Biserică printr-un număr de magie și ocultism. Aceasta este povestea autentică a lui A. Boca. Nu cea în care s-a creat pentru sine un ideal la care să se închine un popor întreg. Ortodoxia a fost doar o scenă pentru A. Boca, pentru dorința sa de a fi văzut, pentru a putea practica ocultismul, având suficienți credincioși pentru a lucra cu aceștia. Arsenie Boca nu a fost ortodox în duhul lui, ci a fost în permanență în duhul credinței ocultismului și

ezoterismului. El a lucrat Ortodoxia din perspectiva unui spiritist și ocultist și nu din perspectiva Bisericii, a Sfinților Părinți și a duhului autentic al Bisericii.

În mare, acesta pare a fi traseul ocultist, dar și ezoteric, al lui Arsenie Boca. Orice cercetare pe această zona nu va putea aduce ceva suplimentar și relevant sau care să întoarcă aceste afirmații:

1. Că Boca a fost ezoterist, că a avut o agendă paralelă, vizibilă, în câteva puncte, în cariera sa. De aici și sincretismul său și dezvoltările subiectelor reîncarnării, a energiilor de tot felul.
2. Că a fost un ocultist și a practicat hipnoza.
3. Că darurile sale sunt din activitatea sa de hipnoză și ocultism.
4. Adică, într-un fel se confirmă astfel întreg traseul ocultist al lui Boca, traseu care trebuia legat coerent.

Adăugarea de detalii la această lucrare nu va schimba afirmația de bază, că Arsenie Boca a fost un ocultist și că tot ce a făcut a venit pe aceasta filieră, și nu pe filiera Bisericii. Adică, pe scurt, Arsenie Boca va trebui separat de trupul Bisericii. În momentul în care îl vedem că a practicat așa ceva, trebuie să oprim discuția despre canonizare. Or, acesta a început facultatea cu primele capitole de ocultism din discuție. Iar ocultismul este în esență un pact cu diavolul și presupune într-un fel și încălcarea sfântului botez, presupune renunțarea la botezul ortodox. Pentru cei care practică așa ceva Biserica are o cale dedicată de întoarcere, care nu este una ușoară, fiind o lepădare de sfântul botez. Nu mai vorbim despre Ortodoxie, ci despre lepădare.

4. EREZIA ȘI ÎNȘELAREA LUI ARSENIE BOCA

4.1 Abordarea de analiză a arhimandritului Paulin Lecca asupra fenomenului Arsenie Boca. Comisia de canonizare are nevoie de un Paulin Lecca

Subiectul avea nevoie pentru discuție de oameni precum Paulin Lecca, arhimandrit, teolog, dar și pustnic, cu experiența pustiei, care au văzut pe larg înșelarea, văzându-se acest lucru în lucrarea sa „*Jurnal duhovnicesc*”. Lucrarea are nu doar multe experiențe povestite, ci ne arată un om cu un simț excepțional duhovnicesc, care are o experiență fenomenală, care a văzut așa ceva, care a rezolvat nenumărate astfel de cazuri, care are capacitatea să recunoască, dar și să indice astfel de cazuri.

Comisia de canonizare trebuia să aibă un Paulin Lecca. Până la urmă în această lucrare trebuie indicat și cum trebuie să abordăm analiza, pentru că nu toți sunt atât de optimiști legat de Arsenie Boca. Ar trebui să vedem ce a zis arhimandritul Paulin Lecca legat de acest caz, după cum aceasta mărturisește:

„Ajuns la Frăsinei, i-am scris părintelui A. o scrisorică cu următorul conținut: «Preacuvioase părinte A., aveți milă de Sângele pe care Domnul nostru Iisus Hristos L-a vărsat pentru noi toți, aveți milă de turma pe care o păstoriți și aveți milă de sufletul sfinției voastre». Poate mai târziu o fi ascultat, dar sigur nu sunt, fiindcă n-am văzut o lepădare publică a sa de toate acele *rătăcirii spiritiste și erezii steineriene!*”⁹⁷

⁹⁷ Arhimandrit Paulin Lecca, *Jurnal Duhovnicesc*, Editura Studion, Bacău, 2013, p. 71.

La fel, părintele Paulin Lecca menționează: „Pe vremea în care părintele A. se afla prin apropiere de București, mai mulți creștini mă tot îndemnau stăruitor să merg la dânsul, fiindcă ar fi „clarvăzător” și-mi poate spune trecutul, prezentul și viitorul. Deja aflasem mai multe *lucruri ciudate* despre felul de a fi al părintelui, iar insistențele și laudele excesive mă făceau și mai reticent: «Vă mulțumesc frumos, fraților, dar nu merg!».

La un moment dat, un frate de credință contrariat de refuzul meu ferm, întrucât știa bine că, pe vremea aceea, nu pierdeam aproape niciun drum de folos la vreun părinte duhovnicesc, chiar îmi zisese:

- „De ce, frate doctor, vă e teamă cumva că părintele o să vă dea păcatele pe față?”.

Zâmbind, binevoitor, i-am zis:

- „Nu, frate, nu mi-e teamă deloc, fiindcă deja mi le-am dat singur pe față înaintea lui Dumnezeu și a duhovnicului meu, om cu viață sfințită și sfințitoare. Și oricum, lipsa de tact, ca să nu zic grosolănia, nu are nimic comun cu duhovnicia reală. Apoi, părintele A. nu are ce să-mi spună în plus; trecutul mi-l știu, iar rănilor păcatelor mă ard și-acum; prezentul mi-l vede toată lumea, chiar și frăția ta, neavând în el decât căință și ceva nădejde de îndreptare; iar viitorul nu-l știe cu adevărat decât numai Bunul, Dreptul și Milostivul Dumnezeu, Care la vremea potrivită, prin iconomia Sa de nepătruns, mă va pregăti pentru el...”

De ceva, totuși, mă sfiesc, frate! Mi-e teamă că îi voi spune, între patru ochi, părintelui A., cum, cu toate străduințele sale misiunare și „vizionare”, a început să greșescă *de când nu mai ascultă de nimeni*; nici măcar de Părintele Stăniloae, pe care l-a ajutat o vreme în mod real, iar *cei ce nu se sfātuiesc cad ca frunzele!*”.

Despre *ședințele de spiritism* și *ideile eretice steineriene* ale acestui ieromonah, aflat în înșelare, mai știau *Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, Părintele Benedict Ghiuș, Părintele Adrian Făgețeanu, Părintele Arsenie Papacioc, Părintele Profesor Dumitru Radu* ș.a., toți atrăgându-i atenția cu bunăvoință că greșește, dar fără folos.

Iar pictura sa de la Biserica Drăgănescu-Mihăilești, mult lăudată de „novatori”, este în mod explicit *sincretistă și ecumenistă*, frizând erezia, cu „inovații” inacceptabile și elemente catoliciste introduse printre erminiile ortodoxe, chipurile sfinte exprimând mai degrabă un *demonism latent decât dumnezeire*, pe care le-au sesizat specialiștii ortodocși din domeniu, dar și unii creștini atenți și luminați.”⁹⁸

Ce trebuie să înțelegem din aceste scurte rânduri (în mare așteptându-ne de la un om cu experiență și care a mai scris și suficient încât să aibă un exercițiu de a reda pe scurt ideile principale ale unui subiect) este *poziția și analiza Bisericii pe subiectul Arsenie Boca*:

1. Pornește în analiză nu de la impresia generală, de la abordarea populară care pune încontinuu presiune pe el și care îl împinge la senzaționalul „minunilor și profețiilor” lui Boca, și depășește cu eleganță acel moment. Arhimandritul dă dovadă de experiență duhovnicească, și răspunde de o manieră și elegantă, dar și rafinată, unui interlocutor care îl trimitea să vadă show-ul așa zis duhovnicesc din jurul lui Arsenie Boca. Apoi menționează lucrurile de o gravitate deosebită din jurul lui Arsenie Boca.

⁹⁸ Arhimandrit Paulin Lecca, *Jurnal Duhovnicesc*, pp. 386-387.

2. Lucruri ciudate din felul de a fi a Părintelui (adică hipnoză, manifestări trupești întâlnite la diferiți guru și profeți în timpul profețiilor în duh demonic)
3. Rătăcirii spiritiste, ședințe de spiritism, erezii steriene
4. Erezie, abordare sincretistă și ecumenistă
5. Pictură care aduce a demonizare latentă și înșelare
6. Lipsa de ascultare (temelia oricărei analize duhovnicești), dar și consecința acesteia, căderea
7. Mărturia adusă despre toate acestea, cunoscute de un șir foarte larg de duhovnici ai timpului, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, Părintele Benedict Ghiuș, Părintele Adrian Făgețeanu, Părintele Arsenie Papacioc, Părintele Profesor Dumitru Radu, și așa adăuga aici și nenumărați alții, ierarhi, duhovnici care îl cunoșteau pe părintele Ilie Cleopa, părintele Ilie Cleopa.

Pe scurt, Arhimandritul arată tot ce nu trebuia să se vadă în discuția despre Arsenie Boca, și de unde trebuia începută discuția. Această discuție trebuia să valideze întâi nu un volum de „minuni și profeții”, ci tot ce nu era în regulă.

Ce e grav în mărturia părintelui este menționarea repetată a „ședințelor de spiritism” și a „rătăcirilor spiritiste”, dar și a cunoașterii acestui lucru de un forum larg de duhovnici. Unde este problema aici: arhimandritul avea o experiență largă în domeniu și a folosit un termen specific, ședințe de spiritism. Adică nu s-a referit în general la ocultism, ci a folosit termenii de *spiritism*, dar și *ședințe*. Iar arhimandritul, după cum se vede în întreaga lucrare, are proprietatea termenilor, dar și o suficientă experiență încât să identifice diferitele ramuri ale ocultismului, după cum menționează specific în alte evenimente.

Un al doilea punct menționat, este lucruri ciudate din felul de a fi a părintelui, înțelegând aici manifestări trupești găsite atât în practica hipnozei, dar și la demonizați care folosesc duhurile pentru a „profeți”, de fiecare dată aceștia intrând într-un fel de transă și autohipnoză în acele momente. Exact aceste două puncte trebuiau regăsite într-o discuție despre înșelare, manifestările trupești greșite, dar și referințele concrete la practici din ocultism.

Restul punctelor menționate legat de neascultare, erezii, demonismul latent, sunt observațiile obișnuite, pe care nu doar arhimandritul le-a ridicat, găsite în majoritatea lucrărilor scrise independent față de Arsenie Boca împotriva acestuia. Arhimandritul face un rezumat excepțional de concis, dar relevant, pentru întreaga problemă ridicată de Boca, și de ce A. Boca este în înșelare: pentru că are manifestări trupești prezente doar la profeții demonizați, pentru că practică spiritismul, pentru că la Drăgănescu sunt prezente erezii evidente. Adică pe scurt, verifică toate cheile obișnuite de verificare a înșelării, să nu existe manifestări trupești prezente la profeții demonizați, să nu existe practici ocultiste, dreptatea afirmațiilor și a credinței (înșelații întotdeauna deviind într-o direcție sau alta de la credință).

Discutăm despre doi A. Boca, unul al lui Dumnezeu, văzut de mase, și unul al diavolului și înșelării, văzut de asceți, și despre al cui chip îl purta Arsenie Boca. Eu unul aș fi tare circumspect să îl aduc pe acest A. Boca în Biserică, cu mărturii atât de grele de la asceți atât de mari. Aceștia trebuiau să îl valideze întâi, și aceștia trebuiau să îl primească întâi, fiind în prima linie a luptei duhovnicești. Așa cum pe Sfântul Simeon Stâlpnicul părinții pustiei sau dus să îl cerceteze și l-au rugat să facă ascultare, pe același motiv, că era o lumină foarte mare, exact componenta asta au încercat duhovnicii Bisericii să o facă și A. Boca a refuzat. De ce oare? Era A. Boca mai mare decât Sfântul Simeon Stâlpnicul, și lui nu i se cuvenea o

cercetare din partea Bisericii? Chiar nu vede nimeni cum A. Boca s-a sustras sistematic de cercetare și de ascultare?

Dacă analiza e greșită pentru Arsenie Boca și unii nu și-au făcut treaba cum trebuie, aici cădem cu toții, ca Biserica. Și aici părinții Paulin Lecca și Ilie Cleopa au scris tratate de înșelare, după pustie, și au tratat subiectul diferit de ce propune comisia de canonizare. Asta e problema acestei canonizări. În această canonizare nu avem voie să tăcem.

Problema cu A. Boca este că nu vom termina niciodată să îi găsim scuze. E un fel de sfânt catolic, un Francisc de Assisi, pentru care niciodată curățenia nu va putea fi dovedită, și pentru care și peste un mileniu se aude același set de probleme ca și pentru Boca. Iar în A. Boca se apare o patimă instituțională, nu un adevăr.

Limitările actuale ale analizei de canonizare, văzute în abordarea publicată pe site-ul basilica, sunt:

1. Distorsionează adevărul dogmatic, pentru a produce ceva compatibil într-un fel cu dogma ortodoxă, pentru a-l scuza pe Arsenie Boca.
2. Refuză analiza făcută în paralel și validarea înșelării în cazul Boca.
3. Refuză analizarea relației lui Boca cu ocultismul.
4. Are explicații sofisticate și întortocheate, pentru a-l scoate pe Boca basma curată din ereziile sale dogmatice, în văzul întregii Bisericii. Este în mare o automințire dogmatică instituțională.
5. Canonizarea este făcută nu doar prin minuni, ci prin refuzarea unei analize atente și corecte dogmatic.

Canonizarea avea nevoie de teologi precum părintele Paulin Lecca, care să fi învățat despre diavol din experiență. Ce trebuie spus aici este că metoda e greșită într-o parte. Și unde este, este în metoda utilizată de comisia de canonizare.

Dacă nu sunt puse lucrurile în ordine despre ocultismul lui Arsenie Boca, nu se înțelege nimic din discuție. Și toată această discuție se transformă într-o acuzație gratuită, tendențioasă, când de fapt este esența experienței A. Boca. Esența experienței A. Boca e ocultismul. Indiciile există aici, dar nefiind organizate sunt tratate ca acuzații tendențioase, și rezultă o ignorare de către instituție, care e mai preocupată de volumul de minuni, decât să pună ordine în esența discuției, ce a însemnat ocultismul în viața lui Boca, analiză semnalată de mari duhovnici. Și instituția e preocupată de planul minunilor, de teoria minunată țesută în jurul senzaționalului minunilor lui Boca. Iar duhovnicii Bisericii sunt îngroziți de perspectiva unei canonizări, sunt înmărmuriți de perspectiva pomenirii unui mare ocultist la Sfânta Liturghie.

Ierarhiei nu i se pare suspect că acești duhovnici, cu zeci de ani de pustie, cu lucrări scrise de înșelare, cu o experiență în monahism de o viață, văd anumite puncte și ierarhia vede doar minuni și lumini? Că A. Boca este în esență „veniți după mine, profeții și minuni”, mai mult o pagină apocaliptică, înșelătoare, decât o experiență admisă cu pace în Biserică? A. Boca pare desprins din paginile Apocalipsei, nu din paginile misticii ortodoxe autentice. Nu i se pare suspect ierarhiei că unii văd o lumină care orbește totul, și alții văd diavolul și înșelare apocaliptică? Astăzi, în timpuri apocaliptice, noi aducem în Biserică o lumină atât de mare fără prea multă pază. Și asta în timp ce duhovnicii sunt îngroziți de această perspectivă. Groaza de pe chipul duhovnicilor nu e văzută instituțional. Pentru că nu vorbim de un nevrednic, ci despre diavol aici. Vorbim despre

opusul lui Dumnezeu, vorbim despre a schimba sensul a ce facem în Biserică, în loc de slăvire, să ajungem în hulă și cădere.

Nivelul de înșelare din pustie este greu de imaginat. Nivelul de vise și vedenii, după cum părintele Paulin Lecca menționează despre propria experiență, nu se poate comunica. De asta a crede că Arsenie Boca s-a dus în pustie prin Athos, și a umblat de unul singur și s-a întors neatins de ispite, cu daruri, în timp ce părinții Lecca și Cleopa se luptau cu diavolul în paralel, e un fel de derizoriu ascetic. Diavolul te ia în primire din prima secundă în pustie, nu stă la joacă. Teologii educați în pustie vor căuta semnele diavolului. Pentru că atât părintele Ilie Cleopa, cât și părintele Paulin Lecca, au căutat și s-au uitat diferit pe subiect decât instituția.

Înșelarea e o experiență care se trăiește în primul rând în pustie la altă intensitate, diavolul asaltând la o putere nevăzută nevoitorii, care numai alături de duhovnici trec aceste înșelări, le învață, văd arsenalul folosit și apoi ies și ajută pe alții. De asta în cazul lui Boca apar aceste două planuri ale discuției, unul orbit de minuni și vise, și unul care pornește și structurează discuția precum Paulin Lecca.

De ce părintele Lecca este atât de mare ca duhovnic? Datorită unui rafinament excepțional atât teologic, cât și duhovnicesc, datorită unei experiențe solide, datorită unei cazuistici văzute în jurnalul său. Și aici discutăm nu doar de a folosi autoritatea a doi asceți, a părinților Lecca și Cleopa, ci de a folosi metoda lor de analiză. Și adevărul asceților și adevărul instituțional, unul care zice diavolul și unul care zice Dumnezeu se confruntă. Și de ce vedem nume atât de mari în comisia de canonizare? Pentru că există o patimă foarte mare aici din partea unor ierarhi. Despre imparțialitatea unei analize aici nici nu poate fi vorba când A. Boca e apărat de autoritate instituțională.

Arsenie Boca e canonizat de fapt de o comisie de canonizare fără experiență în ocultism, care ignoră partea negativă a discuției. Dacă întrebi comisia de ce îl canonizează ce îți răspund? Că a făcut minuni, „lucrarea lui A. Boca”. Dacă îi întrebi pe părinții Cleopa și Lecca de ce nu trebuie canonizat, ce îți răspund? Că a fost înșelat. Și asta trebuie discutat în detaliu, care e argumentul autentic, și de ce mari duhovnici au spus asta. Adică ierarhii spun că e o mare lumină, iar părinții Cleopa și Lecca spun că e o lumină falsă. Unii spun că e Dumnezeu și unii că e diavolul. Interesant punct în care am ajuns în Biserică, mai ales în contextul general al înșelării din Apocalipsă.

4.2 Cum se validează înșelarea sistematic în Biserică

Problema cea mai mare în cazul Arsenie Boca este lucrul ne-sistematic, fără o structurare bună a analizei înșelării. Părintele Paulin Lecca menționează, pe scurt, care sunt cheile de verificare ale unei astfel de experiențe. În lucrarea sa „*Jurnal duhovnicesc*”, se vede la fel, o metodă aplicată, care în mare nu face decât să reia metoda aplicată în cazul lui Arsenie Boca. De ce arhimandritul Paulin Lecca a putut cunoaște și aplica o astfel de metodă? Deoarece episoadele sale de pustie sunt întotdeauna o lecție grozavă de experimentare a unui volum uriaș de încercări demonice, în general de înșelare. Aceea e experiența temelie pe care părintele Paulin Lecca a construit acest mic tratat aplicat și o cazuistică de înșelare, care oricând poate fi pusă și ar trebui în Biserica Ortodoxă pusă alături de cea a Sfântului Ignatie Briancianinov, având din punctul meu de vedere o valoare egală, atât ca și cazuistică, dar și ca învățătură mistică. Pe această experiență se poate construi un discurs despre înșelare, iar restul părinților, părintele Ilie Cleopa, Arsenie Papacioc, dar și restul, pe astfel de experiențe au construit dezaprobarea lui Arsenie Boca.

De asta suntem aici pe subiect, cu o canonizare în față, pentru că sunt foarte puțini capabili în Biserică să stăpânească și să controleze o astfel de analiză. La părintele Paulin Lecca nu vedem doar o condamnare generală a lui Boca, vedem în mare o metodă sistematică de analiză. Instituția nu are un manual de lucru pentru astfel de subiecte, și o procedură clară, un manual de analiză și o bibliografie relevantă, care fără echivoc să prevină apariția unor noi „A. Boca” în Ortodoxie. Și nici nu vrea să deschidă discuția despre Arsenie Boca.

Instituția trebuia să aibă la dispoziție pentru această canoni-zare, un manual de lucru și analiză precum cel propus în lucrarea „*Mărturia harului și a comuniunii*”. O astfel de analiză precum cea necesară pentru Arsenie Boca este mai ușor să fie făcută alături de o lucrare adițională de analiză, precum cea publicată anterior, care are suficient de multe exemple. Și asta este pentru că această lucrare expune în mare cheile de verificare a înșelării. Or, la Arsenie Boca se observă imediat că sunt prezente și validate niște chei negative, care sunt și la „sfinții” protestanți și catolici, o mistică trupească, cu un „har trupesc” și manifestări puternice în trup, și asta suprapusă unui context favorabil de ocultism, alături de erezie și dezordine generală în Biserică. Fără o experiență largă în pustie, foarte puțini vor reuși să pună cap la coadă tot ce e prezent în discuție, și de asta e imperioasă o discuție despre un manual și un sistem autentic de analiză a acestui tip de cazuri.

Primul lucru pe care îl avea de făcut instituția în acest caz nu era să facă o listă de minuni. Ce trebuia să facă era să valideze că nu e înșelare, să caute toate semnele înșelării. Semnele de înșelare sunt imediat ridicate în cazul lui Arsenie Boca, prin ocultism, hipnoză, neascultare, părăsire a călugăriei, erezia și neadevărul primit în comuniune, prin erezia lui Assisi. Instituția ar trebui să refacă întreaga analiză pe acest subiect, și să ceară analize suplimentare, fiind expusă în abordare, având doar o abordare entuziastă și părtinitoare. Eu personal am peste o sută de cărți în bibliotecă legate de fenomenul înșelării (mărturii protestante, catolice, ortodoxe, patristice și din alte religii, în care se vede deja o tipologie cu mult mai atent decât cea doar din lucrările ortodoxe) și mi-e greu de crezut că fără un suport dedicat de analiză, structurat, mai larg, fără un fel de manual precum cel propus, se vor găsi oameni care să scoată această analiză la capăt.

Întâi se cercetează duhurile într-o astfel de analiză, de unde sunt, și abia apoi minunile. Instituția a pornit invers în discuție, și fiind entuziasmată de „minuni și profeții”, nu a mai vrut să audă nimic altceva. Pentru că, dacă nu se folosește un manual structurat de analiză (având astăzi nevoie de așa ceva), atunci nu mai depinde de expertiza personală a teologilor în această zonă și de prima impresie făcută asupra subiectului. Astăzi decizia de canonizare e făcută pe baza unei impresii asupra subiectului, nu pe baza unei analize.

Cum se validează înșelarea este în mare într-un sistem precum cel propus de Paulin Lecca:

1. Manifestări trupești prezente doar la profeții demonizați
2. Un har trupesc, cu manifestări neconforme misticii ortodoxe
3. Context și elemente de ocultism, lucrare cu demonii transparentă sau în înșelare
4. Voci, vise, vedenii, în tipologie de înșelare și nevalidarea experiențelor în Biserică, prin duhovnici
5. Diferite neorânduiri, erezie, batjocorire a credinței, hulire a credinței, mărturie eretică de credință
6. Neascultare, mândrie, hulă, batjocorire a credinței, demonii trebuind să se manifeste împotriva lui Dumnezeu.

Volumul încearcă să valideze toate aceste chei de validare, fiind ordinea firească a discuției.

4.3 Căderea în înșelare a lui Boca în vedenia înșelătoare din Athos. Acea vedenie înșelătoare va duce și BOR în înșelare

Arsenie Boca, atunci când a ieșit din Athos, a ieșit cu o privire îngrozitoare și grea, și cu „daruri duhovnicești”. Adică darurile lui erau legate de această privire. Darurile lui veneau din privire. Toți care au comentat darurile sale le-au legat și menționat alături de privirea sa. Pe scurt, A. Boca primise puterea desăvârșită a hipnozei, acea putere interioară, acel fluid și forță magnetică interioară (demonism), care dă mare putere hipnotizatorului. Mai jos adaug câteva mărturii, pentru a se înțelege descrierile primite pentru această vedenie a lui A. Boca și a primirea darurilor în Athos.

„Pr. Nicolae Streza în *Mărturii despre Arsenie Boca*: La Athos Părintele Arsenie s-a rugat stăruitor Domnului Hristos să-i scoată în cale un duhovnic mare și iscusit [de ce trebuia să fie mare?] și care să-l inițieze în tainele duhovniciei. [...] Odată l-am auzit și eu, la Brâncoveanu, pe Părintele Arsenie, mărturisind despre inițierea deosebită pe care avut-o la Athos. Se știe că Părintele nu făcea cu ușurință mărturisiri despre tainele vieții sale duhovnicești. După ce văzu că părea că nu-i ascultată rugăciunea lui către Mântuitorul, s-a rugat Maicii Domnului cu multă stăruință și lacrimi, ca să ceară de la Domnul Hristos să-i împlinească dorința sa.

După un timp i s-ar fi arătat Maica Domnului, care l-a luat de mână și l-a dus sus, într-un vârful înalt, din Athos, și acolo l-a dat în mâna unui duhovnic sârb, care trăise cu 200 de ani mai înainte. Acesta l-a inițiat, i-a descoperit multe taine adânci ale duhovniciei și ar fi primit de la acesta, prin lucrarea Duhului Sfânt, darul *înainte*

vederii, pe care-l va folosi, uneori, după ce a devenit duhovnic la Brâncoveanu... (Mărgăritare Duhovnicești, pag. 5-14).”⁹⁹

„Și nepoata Părintelui Arsenie, Zoe Dăian, a dezvăluit cum că: „Din clipa în care Părintele a ajuns la Sâmbăta și s-a călugărit, s-au produs în el schimbări profunde. Și asta s-a văzut mai ales după ce s-a dus la Muntele Athos și a avut viziunea aceea sfântă a Maicii Domnului! Atunci Părintele a venit acasă și ne-a povestit fericit și cutremurat **întâlnirea lui în Duh cu Maica**. Și tot cam pe atunci a început să se manifeste la el **intuiția aceea cu totul aparte: numai ce privea omul și deja știa tot despre el, dar și spiritul înainte văzător**. Le-am simțit și eu, căci oriunde m-am dus să îl vad - la Sâmbăta, la București sau la Drăgănescu - el a știut de fiecare dată că vin, deși nu-l anunțam niciodată.”¹⁰⁰

„Din umilință și din smerenie, părintele n-a vorbit foarte deslușit niciodată despre ce i s-a întâmplat în 1939, la Sfântul Munte. Decât odată, și chiar și atunci, puțin. Ucenicii lui povestesc că, mergând el acolo, pe munte, prima dată s-a dus într-o pădure deasă, să se roage. Și s-a rugat mult la Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, să-i trimită un duhovnic, un povățuitor bun, să-l îndrume pe calea cea grea și fără de prihană a călugăriei, spre mântuire. După un timp Părintele Arsenie a început să se roage mai cu osârdie, singur, acolo, în pădure, la Maica Domnului. Și, după cum a povestit chiar Părintele însuși, Maica Fecioara i s-a arătat coborând dintre nouri, și venind la el, l-a luat de mână și l-a urcat pe un munte așa de înalt, că nici nu puteai să privești în jos. Și acolo, pe creasta muntelui aceuia amețitor, l-a lăsat Maica Domnului pe mâna unui sfânt. Era Sfântul Serafim din Sarov (1833), ce viețuise pe pământ cu vreo două veacuri în urmă. După care, Sfânta Fecioară s-a topit

⁹⁹ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 9-10.

¹⁰⁰ *Părintele Arsenie Boca Muntele Athos*, <https://www.crestinortodox.ro/religie/parintele-arsenie-boca-muntele-athos-153894.html>.

în văzduh tot așa lin cum se arătase. Vreme de 40 de zile Părintele a primit pe acel munte învățătura de la Sfântul Serafim, urcând în fiecare zi, fără teamă, creasta dintre abisuri. Și în tot acest răstimp de 40 de zile, Părintele a postit încontinuu post negru, că-l întârea Maica Domnului. ***După patru luni de zile, când s-a întors la Mă-năstirea Sâmbăta, era cu totul alt om: căpătase darul acela al său faimos, al proorociei, și puterea lui cea mare, că dacă se uita la tine, te cutremurai și te umileai pe loc.*** Și-ți știa pe dată toate gândurile și numele, fără să te cunoască, și faptele toate, păcătoase sau bune, că nu puteai să le ascunzi.”¹⁰¹

[Notă: darul Duhului Sfânt nu presupune străpun-gerea privirii interlocutorului și posedarea acestuia prin pri-vire, și nici nu are nevoie de astfel de manifestări trupești. Exact în această mărturie, care leagă „darul” de privirea lui A. Boca stă ascunsă explicația despre „taina lucrării” acestui dar, care e legată de hipnoză. Cu siguranță că A. Boca a fost înșelat și s-a demonizat, primind putere desăvârșită de la „forța magnetică” din spatele hipnozei.

Se pare că Arsenie Boca posedea aceeași privire ca și Babaji, menționată anterior, și lucra la fel ca acesta, având același dar.]

Nu știm că degrabă sunt ucenicii ispitiți de diavol, dacă nu se păzesc? Nu era cel mai prielnic acel moment să fie ispitit Boca, care era avid și ahtiat după senzațional, mistică, ezoterism? Nu era lucrarea de licență a lui A. Boca despre mistică? Nu era A. Boca sen-sibil la senzațional și nu era numit continuu de colegii de școală „sfântul”? A. Boca avea nevoie de fapt doar de o scânteie pentru a se

¹⁰¹ *Părintele Arsenie Boca Muntele Athos*, <https://www.crestinortodox.ro/reli-gie/parintele-arsenie-boca-muntele-athos-153894.html>.

aprinde de înșelare, pentru a se prinde înșelarea de el. Pare că darul hipnotizării a rodit deplin, în urma mărturiei că privirea acestuia te pătrundea, mărturie ce însoțește „darul primit”. Darul este alăturat naiv de hipnotism, desconsiderând deplin această mărturie. Pare că ni se arată că în Athos Arsenie Boca s-a ocupat cu practica și desăvârșirea hipnozei, prin care a ajuns la acest dar.

După ce a petrecut liceul și facultățile în studii de ocultism, cât mai era până la demonizare și desăvârșire în așa ceva? Pentru că el era deja mutat în zona asta, era un casnic al ocultismului, trăia în asta de ani buni. Deci pe scurt, ce ni se spune este că A. Boca a plecat în mijlocul pustiei și s-a întors sfânt peste noapte, după ce acasă avea o bibliotecă de cărți de ocultism și practica asta. Și A. Boca s-a dus în mijlocul luptelor duhovnicești cu manualul de ocultism acasă. Și s-a întors cu roadele ocultismului de acasă, cu demonizare, cu daruri aduse pentru activitatea sa de acasă, pentru care s-a pregătit intens pentru acel moment. A. Boca s-a pregătit mai intens pentru propria înșelare decât pentru o viață de ascultare. Deci, ca să fim bine înțeleși, imediat după vedenie A. Boca a cumpărat sau și-a mutat biblioteca ocultistă la Sâmbăta. Adică se vede clar vedenia cu ce a fost continuată. De asta a putut atât de ușor să fie vasul demonizării și al înșelării, pentru că avea nevoie doar de împlinirea timpului pentru ca la el să rodească desăvârșit roadele înșelării, el fiind deja cuprins din toate părțile de asta.

Suspiciunea maximă ridicată de această situație este că totuși și în acest context dificil din muntele Athos, avem o sumedenie de sfinți în muntele Athos, toți cu duhovnici, toți în bună rânduială, Iosif Isihastul, Paisie Aghioritul și alții. Dar totuși, pentru scurta perioadă cât a stat în Athos, pentru cele câteva săptămâni, pentru A. Boca nu s-a găsit niciun duhovnic.

De fapt Arsenie Boca a avut succesiv un fel de vedenii în câteva zile și săptămâni, le-a primit, și la un moment dar s-a trezit

că s-a învoit deplin cu acestea, și a primit „daruri”. E o explicație cu mult mai pertinentă decât cele trei rânduri în care suntem expediați și se expediază pe fugă, dar și în înșelare, toată experiența lui Boca. Și sunt foarte importante mențiunile legate de A. Boca și darul său, care leagă darul de privire. Hipnoza a rodit desăvârșit în A. Boca, care a reușit sau prin practică, sau altfel, să dobândească deplin *forța magnetică* din spatele fenomenului hipnozei.

Surprinzător, după povestea cu Sfântul Serafim, povestea ocultistă a lui Boca se dezvoltă nestingherită în paralel, ca și cum nu ar fi deloc afectată de Athos. Adică acea pretinsă minune e fără sens duhovnicesc, e goală real de semnificație și conținut, și e legată de ocultismul paralel, servind acestui plan, și nu celui duhovnicesc. E ca și cum nu ar fi fost.

Primim ca Biserică acea explicație simplistă, că A. Boca s-a dus în pustie și peste noapte s-a întors cu daruri acasă în timp ce acasă practica și va practica ocultismul? Nu dă de bănuț nimănui această explicație? Și după sumarul stagiului de duhovnicie în prezența Sfântului Serafim de Sarov, A. Boca a fost trimis înapoi, unde nu a mai avut nevoie de duhovnic, unde a dispărut nevoia de duhovnic, a pierdut aspirația pentru un duhovnic și a trecut direct la aplicarea darurilor primite, uitând de ideea inițială, care trebuia să fie din punct de vedere duhovnicesc un laitmotiv credibil al parcursului său ascetic. Adică odată întors în România nu și-a mai căutat duhovnic, ci duhurile și spiritele care îl călăuzeau au început să îi vorbească „în inimă”, să audă voci și să îl trimită la propovăduit. Și asta fără duhovnic, scurtul puseu de duhovnicie „în Duh” fiindu-i suficient pentru restul vieții. Adică s-a plictisit de duhovnic, a trecut direct la slujirea lui Hristos și a început să cheme lumea la el, să rezolve problemele lumii... După un an de mănăstire îl vedem în plenitudinea „sfințeniei”, cu daruri „duhovnicești”, fără duhovnic, făcând

misiune, auzind tot felul de voci. Foarte energică abordarea, dar ne-
verosimilă.

În acea vedenie a lui A. Boca stă căderea Ortodoxiei românești. Pentru că nu doar Boca, ci toți primim sau nu „darurile” sale, acum lucrătoare în toată Biserica prin Boca. E foarte interesantă discuția și problema ridicată, că toată Biserica trebuie să primească descoperirea lui Boca și se înșală la fel ca și acesta.

Eu unul nu aș miza toată Biserica pe o carte ca aceasta, pe un eveniment nevalidat de duhovnici. Acest dar suspect primit de Arsenie Boca în Athos e un „dar” pentru tot neamul românesc, nu doar pentru acesta.

Mă întreb și eu precum făcea în pateric monahul cel care s-a păzit de vedenie, și totuși ce om fi făcut noi, neamul românesc, ce vrednicie de ne-om fi procopsit cu acest dar și această vedenie, din senin? Sau poate suntem fără pază să mai discernem adevărul de înșelare și de asta trage diavolul la noi? Nu mai bine întrebăm și pe alții, poate pe greci despre asta, muntele Athos? Sau poate monahismul din Moldova (care nu e de acord cu Arsenie Boca, păstrând linia și tradiția părintelui Ilie Cleopa)? Sau noi nu mai avem nevoie să întrebăm pe cineva despre asta?

O descoperire mistică autentică de la Maica Domnului ar fi conținut exact ce au zis duhovnicii totdeauna despre Boca. L-ar fi certat Maica Domnului, i-ar fi spus să arunce spiritismele, cărțile de ocultism și să se îndrepteze. Nu să adauge daruri la înșelare. Întâi A. Boca trebuia scos din ocultism și înșelare, urma o pocăință și un canon, și după zeci de ani în care să-și fi revenit în ascultare grea, dacă se putea, să fi urmat ceva duhovnicesc – cam acesta era necesarul duhovnicesc pentru A. Boca în acel moment. Din punct de vedere duhovnicesc ce se propune pentru A. Boca în Athos e cu totul nepotrivit. Și arată nivelul duhovnicilor de astăzi. Aceștia îl

canonizează astăzi pe A. Boca, cei care nu înțeleg rolul duhovnicului în Biserică, care nu își înțeleg menirea. Duhovnicul este într-un fel această cale dreaptă așezată lângă credincios, te ține legat de dreptatea Ortodoxiei, de duhul ortodox, în calea dreaptă.

Trebuie să ne amintim aici că Arsenie Boca nu era îndreptățit la o vedenie cerească, pentru că era înconjurat de oameni care îl povățuiau continuu – ce se propune aici este nefezabil duhovnicește. Tot ce vedem legat de acesta este că a avut încontinuu în jurul său oameni care l-au povățuit și care au spus continuu că „nu ascultă”. Toți cei din jurul lui au spus unanim „nu ascultă”. Mai rău, l-a sfidat pe părintele Ilie Cleopa, după binecunoscuta sa replică, „ne înveți pe noi călugăria moldovene”? În acest caz putem spune că îl avea pe părintele Dumitru Stăniloae, părintele Ilie Cleopa, pe părintele Arsenie Papacioc, dar și o întreagă generație de duhovnici, și trebuia doar smerenie. Toată evoluția lui Arsenie Boca pare să se bazeze pe un postulat, că el era izolat și nu avea pe nimeni să îl învețe, caz în care ar fi fost îndreptățit într-un fel la ajutor, fiind victimizat, creându-se un fel de scenariu mistic în care el nu mai avea pe nimeni lângă el să îl povățuiască duhovnicește. Acest *nu ascultă* repetat continuu de apropiați, invalidează ipoteza îndreptățirii la o vedenie.

La fața locului A. Boca a avut toate posibilitățile și a fost înconjurat de un mediu duhovnicesc, unde doar trebuia să facă ascultare, și nu are niciun fel de scuză, dar și niciun fel de îndreptățire în fața lui Dumnezeu. Discuția despre parcursul duhovnicesc al lui Arsenie Boca pare să fie dusă într-o zonă derizorie, în care rolul duhovnicului este practic anulat total, pentru ca experiența lui Arsenie Boca să capete un fel de legitimitate. Pentru Arsenie Boca s-a creat cu această ocazie și o cale mistică distinctă, aceea a sfântului rebel, fără duhovnic, care prin carismă (asemenea lui Francisc de Assisi), reușește să facă misiune în Biserică, în timp ce primește mari daruri duhovnicești peste noapte – și asta de către o generație nouă de

duhovnici, care nu mai înțelege rolul duhovnicului în discuție. Fără duhovnic ce este la A. Boca trebuie înmulțit cu minus. Nu are cum să fie pozitiv. Se pare că această generație de duhovnici își desconsideră propria misiune în Biserică.

Ce au zis duhovnicii Bisericii tot acest timp, acesta este conținutul real al unei descoperiri divine pentru A. Boca. Asta trebuia să se întâmple cu Boca. Nu venea Maica Domnului la cel care avea o bibliotecă de vrăjitorie, să fie clar acest lucru. Deci A. Boca avea o bibliotecă de ocultism acasă și noi credem că a venit Maica Domnului să îl dăruiască? S-a întâmplat ceva în Athos acolo cu A. Boca, dar nicidecum o întâlnire cu Dumnezeu. Acel eveniment trebuie să îl explicăm în toată deplinătatea sa. Și acel eveniment are legătură cu privirea sa, cu hipnoza și nu cu harul Duhului Sfânt. Pentru că darul său era legat de privirea sa. A. Boca s-a pregătit intens în Athos în hipnoză, de asta a dobândit aceste harisme acolo.

A. Boca a avut niște halucinații și o înșelare în Athos, în neascultare, ducându-se pe tărâmul luptei cu diavolul total nepregătit – și ușor putem spune asta, când înșelările și astfel de ispite sunt la ordinea zilei acolo. Și s-a trezit demonizat și înșelat, mai ales că el în fundal practica ocultismul și înfierbântarea minții a lui Loyola, dar și hipnotismul. Cât de ușor i-a fost diavolului să îl pescuiască pe A. Boca, mai ales că acesta se pregătise intens înainte, pentru a fi un candidat ideal pentru înșelare și „daruri”. A. Boca a fost candidatul ideal al unei astfel de pescuiri (ne)minunate, mai ales în Athos, unde astfel de pescuiri sunt la ordinea zilei între începători.

Curios, arogant, ambițios, cu un fundal de ocultism, predispus la imaginație, predispus la a accepta experiențele mistice, numit de colegi „sfântul”, predispus la a discuta cu diavolul, cu practică în ocultism, cu hipnoza, mai avea nevoie doar de o mică descoperire și de un dar. Piedestalul pe care în mintea lui el era deja așeza un context favorabil unei astfel de descoperiri și măreții, doar fusese primul

în liceu, între primii în facultate, era „sfântul”. Doar i se cuvenea un astfel de dar, o astfel de întâlnire.

Eu unul aş fi mult mai circumspect cu acea presupusă descoperire a acestuia, în care acesta se pare că a primit totul deodată de la cer. Eu aş fi zis după acea vedenie să treacă adânc la cercetarea Bisericii, şi să fie văzută de duhovnicii şi de monahii Bisericii, în adâncă cercetare. Ce e suspect la Boca e că în permanenţă s-a sus-tras cercetării Bisericii şi ascultării.

Acea vedenie ce ne zice în mare este „luaţi-l şi aduceţi-l în Biserică, e certificat A. Boca, are certificat din partea cerului”. Dar acest certificat A. Boca a refuzat să fie văzut de duhovnicii timpului, care s-au speriat cu toţii de el. Trebuie să ne întrebăm exact care e semnificaţia acelei vedenii. Singurul lucru care rămâne real din vedenie e că Boca trebuie băgat în Biserică, pentru că are girul unor spirite numite într-un fel. Şi cam asta se face acum – A. Boca e băgat în Biserică, purtând un fel de gir nevalidat nicidecum, care nu i se pare nimănui suspect. Şi Bisericii întregi i se cere „să îl urmăm pe Boca”, care spunea „veniţi la mine, vă dau minuni şi profeţii”.

Acea vedenie nu i-a dat nici pe termen scurt lui Boca un duhovnic cum a cerut, pentru că nu ştim dacă Sfântul Serafim de Sarov l-a spovedit şi împărtăşit. Nu i-a dat învăţătură nouă, pentru că învăţătura lui A. Boca e doar învăţătura de bază a Bisericii (modificată în diferite locuri, greşit), pe care o găseşti în orice manual şi pentru care e nevoie doar să o citeşti cu atenţie (din care A. Boca a reuşit o sinteză, completată de o carismă personală). Unicul lucru pe care îl are real A. Boca din vedenie e un gir, să îl băgăm în Biserică, şi apoi că are nişte daruri. Pentru că astăzi pe baza acelu gir îl băgăm pe A. Boca în Biserică. Deci A. Boca a cerut un duhovnic pentru câteva săptămâni (pentru stagiul său scurt din muntele Athos) şi i s-au dat „mari daruri duhovniceşti în schimb”. Şi curios

lucru este că Arsenie Boca atunci când a venit înapoi în România nu a avut duhovnic, adică puseul temporar de fugă după un duhovnic din muntele Athos e contrazis de tot ce a făcut când a venit înapoi, când nu a ascultat de nimeni.

Dăruirea lui A. Boca din Athos este într-o *falsă urgență mistică*, în care el stă pentru câteva săptămâni în muntele sfânt, și pentru „marea urgență” a lipsei unui duhovnic, primește și „duhovnic în Duh”, dar și „daruri duhovnicești”, duhovnicul dispărând repede din scenă. În schimb „darurile” lui Boca, girate de apariția fulgerătoare a doritului duhovnic, rămân cu el în continuare. Oare de ce nu a rămas și dorința după duhovnic, atât de fierbinte în Athos, dispărută ca fumul după aceasta? În Athos, a căutat un duhovnic, sau „darurile” ocultismului, la care lucra intens încă de acasă? Se pare că în Athos A. Boca a primit exact darurile la care el lucra de prea mult timp, ascunse sub o poveste mistică a unei dăruiri minunate, și sub câteva nume sfinte. Oare de ce nu a primit „darul duhovnicului”, care se pare că nu s-a lipit de el, ci s-a lipit exact ce lucra acasă anterior?

A. Boca pare să deformeze intenționat cele întâmplute cu sine. Acea pretinsă vedenie a lui A. Boca e total neverosimilă, și nu se leagă deloc. E cusută cu ață, și ne spune în mare să-l băgăm pe A. Boca în Biserică, pentru că e bun și e legitimat într-un fel. În rest vedenia e goală de orice substanță, nu are dezvoltare ulterioară, nu e urmată de acesta când vine în țară. Oare cum putea diavolul să își ascundă dăruirea sa minunată către acesta, decât să-l ducă în Athos și acolo sub nasul tuturor să îl dăruiască în mod minunat, sub un pseudomotiv (al lipsei unui duhovnic, deși tot muntele Athos, Iosif Isihastul, Paisie Aghioritul și restul, contemporani, aveau duhovnic tot în același munte)? Și astfel îl băgăm pe Arsenie Boca în Biserică pe negândite și neverificate.

A. Boca nu a fost validat duhovnicește de un sobor de duhovnici, cum e obiceiul Bisericii. A fugit de toți duhovnicii Bisericii în paralel, și la sfârșitul vieții, după ce cu dexteritate a ocolit analiza duhovnicilor Bisericii, își scrie opera de hulă la Drăgănescu. Un traseu absolut fulminant. Soborul părintelui Ilie Cleopa, dar și părintele Paulin Lecca, care au încercat asta, așa cum în pateric Sfântul Simeon Stâlpnicul a fost cercetat de duhovnici și i s-a cerut ascultare, i-a cerut părintelui Arsenie Boca ascultare. Mai mare ca orice e ascultarea în acest caz. Și sfinții pustiei au spus despre Sf. Simeon Stâlpnicul „*e de la Dumnezeu dacă ascultă*”. În discuția despre Arsenie Boca par să se fi ignorat bazele unei discuții duhovnicești, duhovnicul, ascultarea, înșelarea, și altele.

Ca să ajungă sfânt, Boca a trebuit să treacă printr-un slalom al întregii Biserici, și a reușit să ocolească tot ce trebuia ocolit. Primirea darurilor drăcești a fost acoperită într-o formă mistică, au fost ocoliți duhovnicii Bisericii și ascultarea pentru a nu se vedea ce e în spatele acestor daruri, ierarhii care au încercat să spună ceva nu au fost băgați în seamă, ca apoi să se ajungă la canonizare, unde mai are o opoziție de depășit din partea Bisericii. Pe duhovnicii Bisericii nu i-a băgat în seamă, și i-a lăsat să vorbească, iar ierarhii au fost în mare parte pasivi.

Instituția ne spune „iubiți credincioși, o să mergem după Boca, e Dumnezeu acolo, și nu diavolul, cum spun alții”, în timp ce părintele Ilie Cleopa și mulți alți duhovnici mari au spus într-un Sinod duhovnicesc al timpului că acolo e diavolul. Eu unul, ca să am curajul duhovnicesc să îl contrazic pe părintele Cleopa într-o problemă duhovnicească pe care a discutat-o cu mai mulți, cu ierarhi și duhovnici, cu asceți, aș fi putut face asta într-un singur mod, doar rugându-mă îndelung pe subiectul acesta¹⁰². Și nu

¹⁰² Dacă era sub atenția părinților Moldovei nu eram astăzi aici.

degeaba părintele Cleopa a fost părintele duhovnicesc al unei generații de călugări și naș al acestora, fiind o mare datorie în Biserică de a asculta de părintele tău duhovnicesc pe astfel de cazuri. O astfel de acuzație adusă de nenumărați duhovnici timp de jumătate de secol în public, ar trebui în mare într-o Biserică așezată duhovnicește să poată opri o canonizare. Și instituția încearcă să liniștească credincioșii, să le confirme „lumina”.

Ne vom lua după A. Boca în această canonizare? Vom merge după cei de la sfârșitul veacurilor, rânduiți să înșele Biserici întregi? Ne vom lua după acest Arsenie care în afară de „veniți după mine, minunății și profeții”, nu a făcut altceva? În mijlocul ispitelor din muntele Athos, A. Boca a primit taine cerești din senin, fără un duhovnic, și daruri, când acasă avea o bibliotecă de ocultism. Și s-a întors apoi acasă, la Sâmbăta de Sus, și a continuat dezvoltarea bibliotecii personale de ocultism.

Acolo în Athos stă căderea lui A. Boca, dar și a neamului românesc, dacă doarme și nu are simț critic. Și apoi A. Boca se întoarce și încep neorânduiele în Biserică. Vedenia și halucinația primită în Athos are legătură cu ce lucra acasă de fapt. Și totuși, nouă ni se spune în Biserică aceea că trebuie să acceptăm legitimitatea acestei experiențe, cu tot acest fundal ocultist al lui Boca.

A. Boca nu s-a consultat de fapt pe subiectul ăsta cu nimeni. Și unde e partea a doua a discuției despre daruri, unde e duhovnicul care le validează? După discuția asta, unde e duhovnicul în permanență care să-l supravegheze? Discuția despre Boca și duhovnicul său e la un minim care dă de bănuț. Este doar expediată pe fugă instituțional, pentru a nu da de bănuț că tot ce a făcut Boca a fost fără validare duhovnicească serioasă, așa cum se cuvenea unei astfel de situații. Experiențele mistice nevalidate, pentru care autorul evită constant, pe tot parcursul vieții validarea Bisericii, sunt înșelări.

O analiză critică similară a acestei descoperiri este făcută în textul „*Vedenia pe Sfântul Munte atribuită Părintelui Arsenie Boca: mărturie autentică sau fantezie literară apocrifă?*”¹⁰³. Acest text, prin detalii specific interne menționate în așa zisa descoperire, arată cum textul este cu totul neverosimil, fiind doar o creație fantezistă apărută undeva, într-un folclor teologic, fiind pe drept numit apocrifă.

Concluzia autorului este: „În virtutea neconcordanțelor stilistice, geografice, temporale și de mentalitate pe care le-am evidențiat mai sus, cred că e de-acum limpede că tot acest episod pus pe seama Părintelui Arsenie Boca nu numai că nu-l are drept autor, ci e de la un cap la altul o simplă scriere literară, care trebuie citită și judecată ca atare. E un text fără nicio valoare documentară sau spirituală reală, și care în mod normal ar trebui ignorat în analiza dosarului de canonizare aflat actualmente în lucru.”

Din nou, trebuie să atragem atenția asupra acestui lucru, că toată această poveste din Athos a lui Arsenie Boca este complet neverosimilă, dar ne și duce pe toți în pierzanie. Argumentele împotriva experienței lui Arsenie Boca par să se regăsească în diferite forme în poziția creată în Biserică împotriva sa.

¹⁰³ Bogdan Muntean, *Vedenia pe Sfântul Munte atribuită Părintelui Arsenie Boca: mărturie autentică sau fantezie literară apocrifă?*, <https://fgmanu.ro/2021/06/16/vedenia-pe-sfantul-munte-atribuita-parintelui-arsenie-boca-marturie-autentica-sau-fantezie-literara-apocrifa/>.

4.4 Cercul personal pasionat de ocultism, Nil Dorobanțu și Vladimireștiul, care a avut abateri similare. Prietenii lui Boca au fost exact ca el

Pentru Arsenie Boca trebuie să ne uităm atent în jurul acestuia, pentru că vom găsi precis și altele, dar și alții asemenea lui. Ce mi-a atras atenția aici și de ce am deschis acest capitol și de ce l-am extins, a fost că am citit undeva că Nil Dorobanțu și-a primit darurile (și el fiind dăruit într-un fel) de la Arsenie Boca, când acesta i-a suflat cumva în gură (sper să îmi amintesc corect evenimentul). Dar și Francisc de Assisi i-a suflat unui ucenic în gură, tot pentru un fel de vindecare și binecuvântare. Iar această asemănare, care îi unește pe Francisc de Assisi, pe Nil Dorobanțu și pe Arsenie Boca, este una uimitoare, și m-a forțat să extind și să gândesc și în acest mod în care „darurile” lui Arsenie Boca sunt aceleași daruri ca ale lui Francisc de Assisi, dar și ale lui Nil Dorobanțu (practică tipică vrăjitoarească). Și m-am dus cu gândul și mai departe, la Vladimirești, unde experiențele mistice trebuie să fie identice și de la același duh care l-a ridicat pe Arsenie Boca. Cumva să privesc și la cercul de prieteni ai lui Arsenie Boca, și să văd ce hram poartă aceștia, să mă uit puțin și la darurile acestora, primite de la același duh sau spirit.

Biblioteca sa de spiritism și ocultism era binecunoscută, fiind povățuit și de ierarhi să se lase de acestea. La fel, trimiterea de cărți de ocultism către Vladimirești e binecunoscută. Cercul său pare să fi fost ca și el prins cu probleme și acuzații similare, în tulburări și în acuzații de înșelare similare. Acuzația de înșelare a fost făcută nu doar pentru el, ci pentru toți cei din cercul său, și pentru Vladimirești, și pentru Nil Dorobanțu. Iar la Vladimirești se știe că maica Veronica era numită „medium spiritist”, și avusese 68 de

vedenii conform Petre Pandrea, avocatul Vladimireștilor ¹⁰⁴. Discuția aceasta despre Arsenie Boca trebuie purtată într-un cadru mai larg, în cadrul în care trebuie să îl vedem alături de Francisc de Assisi care este copia sa, alături de Nil Dorobanțu care la fel ca și el a dobândit peste noapte un statut de sfânt (tot prin pogorârea magică a unor daruri insuflate de Arsenie Boca), și alături de fenomenul Vladimirești. Arsenie Boca a avut grijă să se înconjoare puternic de modele identice sieși, care să îl gireze într-un fel sau altul. A studia ocultismul sistematic (pentru că avea o bibliotecă asta înseamnă) și a-i învăța pe alții asta prin distribuirea de cărți, nu e acceptabil și arată clar că nu putem discuta de canonizare. Biserica Ortodoxă Română ar decădea deplin, dacă ar canoniza un vrăjitor.

Un argument al ucenicilor acestuia care dorește să respingă această acuzație pentru posesia cărților este că acesta avea aceste cărți pentru o cultură generală. Nu putem invoca cultura generală când vorbim de diavol. Despre cultură vorbim când studiezi altfel de cărți, nu cărți de ocultism și vrăjitorie. Pentru că spiritismul, ocultismul și vrăjitoria sunt invocarea diavolului. Și cine ar vrea să

¹⁰⁴ Petre Pandrea, *Memoriile Mandarinului Valah, Jurnal, 1954-1956*, Editura Vremea București, București, 2011, p. 60, p. 82. Acesta relatează: „Cheia personalității Maicii Veronica este în energetism de mediu spiritist nativ, subliniat și declanșat pe albia religiozității ortodoxe. I-am citit *Memorialul* de 350 de pagini bătute la mașină asupra vieții sale povestite cu o cuceritoare sinceritate, nud și de un realism feroce. I-am citit, pe un caiet separat, și cele 68 de viziuni, redată cu aceeași nuditate. Aici este cheia: Maica Veronica, mediu spiritist. [...] Cele 300 de călugărițe aflate sub oblăduirea ei, într-o supunere oarbă, trăiesc într-o tensiune înaltă, conduse de acest *medium spiritist*, canalizat spre religiozitate monastică. Nu e miracol. Este energetism și fluid spiritist. Este remarcabil că, între prea numeroasele viziuni ale Maicii Veronica, majoritatea se referă la recrutarea adeptelor sale. [...] Miracolele Maicii Veronica sunt miracolele spiritiste. Toate sunt de aceeași factură. [...] Maica Veronica este, inițial, o vrăjitoare spiritistă, așa cum au intuit-o țărani, la începutul carierei ei. Această vrăjitoare spiritistă, printr-un concurs fericit de împrejurări, a intrat în cinul călugăresc și forța ei este o forță albă.” (p.82).

„aprofundeze” subiectul, dacă nu pentru practică? Pentru că acele cărți spun un singur lucru în mare, cum se invocă diavolul, în diferite feluri. Adică totuși fenomenul vrăjitoriei e explicat de Biserică, în diferite forme, și Boca a avut în Biserică, în textele liturgice suficientă informație despre asta. Și de ce a simțit nevoia să studieze aprofundat subiectul? Adică pe scurt, Arsenie Boca a studiat pe larg tehnicile de invocare a diavolului. Și cum putem vedea că nu a fost doar un simplu gest de informare, este că distribuia anumite cărți către Vladimirești și în alte locuri. Adică A. Boca avea zeci de cărți de invocare, și noi vorbim despre cultură?

Adică haideți să ducem discuția mai departe. A. Boca e un sfânt dorit să fie canonizat astăzi care a studiat pe larg și care a fost mentor și a învățat pe alții tehnici de invocare a diavolului. Asta canonizăm astăzi? Există vreun dram de responsabilitate instituțională în canonizarea asta? Poate ar trebui introdus pe acest model o bibliotecă și în facultățile de teologie, biblioteca de ocultism „Arsenie Boca”. Am putea avea cursuri dedicate în facultăți, pentru studii aprofundate, poate ar fi potrivit și un master în așa ceva, dacă este să ne luăm după ucenicii lui Arsenie Boca, care apără acest punct invocând nevoia de „informare și cultură”. Pot veni foarte multe propuneri aici, după acest model. Derizoriu, și încercarea de a oferi explicații și scuze e de prisos.

Subiectul nu poate fi explicat, dosit, prin retorici mistificatoare, cum se încearcă astăzi găsirea de către ucenicii săi a unor scuze derizorii, că unii sfinți au studiat diverse. Ce au studiat, ocultismul intens? Și au și distribuit cărți? Și asta fără binecuvântare, pentru că binecuvântarea e un subiect vital în discuție, și distruge argumentul ucenicilor lui Boca. Iar aceste cărți de fapt nu pot fi citite și sunt interzise de Biserică pentru că tulbură sufletul, sunt greu de dus sufletește și se citesc cu multă ispită. De asta cine le citește se așază într-un mediu toxic duhovnicește care în timp duce

la demonizare și înșelare. Aici nu e vorba de cultură, ci de toxicitate duhovnicească.

Totuși, putem să ne uităm și la cercul lui de prieteni, la Vladimirești și la oamenii cu care era confortabil. Ce e suspect pentru Arsenie Boca și mi-a atras atenția era că nu era confortabil real cu duhovnicii contemporani lui ai Bisericii, ci doar cu Vladimirești, cu Nil Dorobanțu și cu Francisc de Assisi – și deja se depășește un cerc al unor coincidențe. Arsenie Boca a fost un familiar al fenomenului spiritist, a fost client al acestui fenomen. Suspect este că nu îl vedem frecvent și în unitate în compania acestor duhovnici contemporani mari, dar îl vedem legat de Vladimirești și de personaje asemenea sieși.

Dacă acele cărți de ocultism sunt despre invocarea diavolului și tehnici de invocare, îi întrebăm pe cei care naiv susțin un argument al „culturii”, ce a studiat Boca, tehnici avansate de invocare a diavolului? Adică despre ce vorbim aici? Ajungem ca Biserica să ne facem de râs pe aceste subiect, și asta rău de tot. Și totuși mai apare un mister de rezolvat. De ce Arsenie Boca a ținut sub tăcere studiile (invocate de ucenici) asupra ocultismului și hipnozei? Și în caz că cineva nu e suficient de treaz, când vorbim de Arsenie Boca, e vorba de cărți folosite întreaga viață, de o practică. Adică Arsenie Boca avea o bibliotecă de cărți de rugăciuni către diavol, pe care regulat o parcurgea. De câte ori, repetat, în decursul timpului, sunt făcute referințe la cărțile de ocultism ale lui A. Boca?

Apare și un argument lateral, care invalidează acest argument al unei nevoi de cultură. Și acesta apare în discuția despre distribuția de cărți de vrăjitorie. Să zicem că distribuia cărți unui auditoriu cu aplecare culturală largă. Or, la Vladimirești nu exista un astfel de auditoriu. Exista la Vladimirești un cerc cultural, pentru a putea fi legată de Boca o perspectivă culturală unde să fi schimbat idei culturale pe tema acestor cărți? Adică, totuși, ce discuta cu cei de la

Vladimirești Boca despre aceste cărți? Și sunt curios cum se poate purta o discuție culturală pe tema unei cărți de ocultism, mai ales că la Vladimirești maica Veronica fusese numită „medium spiritist”, și avea deja 68 de „vedenii”¹⁰⁵, probabil similare cu ale lui A. Boca? Poate ne explică ucenicii lui Arsenie Boca asta, cei care au invocat acest argument. Poate ne arată o carte de ocultism a învățătorului lor și ne explică dimensiunea culturală a acesteia. Dacă Arsenie Boca distribuia cărți, atunci credea în ele. Le dădea cu un scop, cum dăm noi cărți de rugăciune. Și despre ce cultură putem vorbi, nu e ca și cum citea scriitori celebri în aceste cărți?

Cărțile lui Arsenie Boca se mișcau mult în cercul lui. Dinamica aceasta a cărților ne arată un studiu intens, o cercetare, o cunoaștere a cărților. Și ne arată și o credință a lui A. Boca în acestea. El credea în acest fenomen. Adică, pe scurt, ne obligă să înțelegem aplecarea spre studiu a tehnicilor de invocare a diavolului, ca activitate și preocupare a sa. Prin fața noastră trece foarte multă informație, ucenicii lui A. Boca ignoră suspiciunile, nu vor să le vadă, sar subiectul, deși în toate aceste informații apare o teză și se conturează

¹⁰⁵ Maica Veronica stătea de vorbă continuu cu înșelarea. Pare că i s-au dictat foarte multe în tot acest timp cât a fost captivată de aceste comunicări, care la cât de multe au fost (68) par să fi apărut cel puțin săptămânal. Cât de prinsă era maica Veronica în înșelare și cât de mare era înșelarea în care aceasta trăia? Și ce se întâmpla în vedenii, i se dicta întreaga Scriptură, sau era povățuită taine în Duh, asemenea lui A. Boca în Athos? Această paranteză trebuie deschisă pentru a înțelege că și A. Boca trăia un fel de experiență similară, el susținând și comunicând cu Vladimireștiul, probabil fiind la curent cu toate comunicările spirituale de acolo. Se pare că A. Boca nu putea discerne între mistica legitimă și comunicările spiritiste, ba chiar acestea i se păreau naturale, din ce vedem la Vladimirești. Altfel, în calitate de duhovnic, ar fi luat atitudine față de ce era acolo. Probabil că și el era captiv unui fenomen similar Vladimireștiului. În mai multe experiențe de înșelare A. Boca se poziționează greșit, confirmând că nu înțelege și nu face diferența între înșelare și mistica ortodoxă legitimă. După cum se vede în evenimentul relatat de arhimandritul Paulin Lecca (demonizata Florica), A. Boca nu reușește să înțeleagă acest fenomen al înșelării și demonizării.

o teză a unei activități vrăjitoarești autentice, a unui studiu, a unei vizibilități a acestei activități, în diferite forme. Pentru că de ce circulau acele cărți sub nasul tuturor? Și cine asigura coordonarea, dar și posesia lor? Iar cercul de antroposofie în care A. Boca a activat este confirmat de cercetarea și supravegherea făcută de securitate, care s-a ocupat foarte atent de acest subiect. A. Boca a frecventat un cerc de antroposofie, confirmând prin acest cerc creat în jurul său de pasionați de ocultism, înclinarea și pasiunea continuă pentru subiect.

Acest mediu creat în jurul său ne arată menținerea activă, în viață, a pasiunii sale pentru ocultism. Ne reconfirmă că a fost în permanență un ocultist, prin păstrarea activă în permanență a tuturor legăturilor sale cu cele despre ocultism, cu cercurile ocultiste, cu distribuirea de lucrări. Această păstrare permanentă, continuă a legăturilor deschise cu ocultismul, ne arată că Boca a fost angrenat în permanență în ocultism.

Boca a avut o înclinație naturală pentru ocultism, intrând cu ea în mănăstire. A început cu ghicitul în palmă. Și această înclinație a fost dezvoltată în timp. Trebuie să fim atenți puțin și la parcursul mistic al lui Arsenie Boca. Cărțile de vrăjitorie sunt doar o dezvoltare personală a sa într-o direcție pe care o iubea de fapt, pentru că făcea lucrul ăsta din pasiune. Or, pentru oricine e puțin informat despre cum se face ocultismul, știe că ghicitoria se face deja cu ajutorul diavolului, de aceea Biserica înfierează acest păcat. Adică Boca era deja într-o stare de înșelare când a intrat în mănăstire.

Aceste îndoieli nu putem să nu le exprimăm și să le nu le discutăm. Și poate ar trebui să ne uităm și la cum Nil Dorobanțu a ajuns peste noapte sfânt, ca și Arsenie Boca. Cât de repede s-a multiplicat pe sine A. Boca în Biserică. Și Nil Dorobanțu a ajuns sfânt peste noapte, după ce a primi daruri de la Arsenie Boca. Înșelații par să transmită duhul (duhurile) lor în același mod. În mare, experiența lui Arsenie Boca nu poate fi ruptă de Nil

Dorobanțu și de cum și acesta a primit de la învățătorul său „daruri”, și nici de Vladimirești. Și ar trebui cercetat puțin și în jurul lui Nil Dorobanțu, pentru a vedea cu ce fel de fenomene a fost însoțit, pentru că ce este în jurul lui mistic nu e corect, și la fel ca și A. Boca are multe semne de întrebare. Acest cerc al înșelării din jurul lui A. Boca e unul care s-a cunoscut mult prea bine. Darurile pe care le-a primit Nil Dorobanțu sunt la fel cu darurile lui Arsenie Boca, dar și cu darurile lui Francisc de Assisi.

4.5 Întărirea darurilor primite de Arsenie Boca în Athos, prin hipnoză și spiritism. Puterea lui A. Boca a fost ocultismul. A. Boca activa des puterea hipnozei în relațiile cu cei din jur

„Mă, mie mi-a dat Dumnezeu un dar pe care voi nu-l aveți, eu sunt văzător sufletește; voi sunteți văzători numai cu ochii, dar sufletul vostru e încărcat de toate relele.”¹⁰⁶ (Maria Șandru). Ce voia să spună cu asta Arsenie Boca?

Datele acestea de apariție a mențiunilor despre hipnoză în viața lui A. Boca, și a mențiunilor despre spiritism, sunt extrem de importante, pentru că ne arată cum hipnoza și spiritismul au lucrat asupra acestor daruri pretinse a fi fost primite din Athos. De ce A. Boca avea nevoie de hipnoză, dacă darul lui era curat de la Dumnezeu? Adică de ce în toată această perioadă Boca practica asiduu hipnoza, când el fusese dăruit în 1939?

Dacă A. Boca avea și „darul hipnozei”, cum lucrau de fapt darurile lui cele primite în Athos? Și de ce auzim de ședințe de spiritism de la părintele Paulin Lecca, dacă Boca primise curat darul lui Dumnezeu? Avea nevoie Boca să întărească acest dar primit cu hipnoză și spiritism? Sau hipnoza și spiritismul erau legate prin natura lor de darurile din Athos? Și de ce atunci când iese din Athos, primul lucru menționat despre darurile sale este „privirea sa pătrunzătoare, de hipnotizator desăvârșit mai degrabă decât de sfânt ortodox”?

A. Boca s-a ocupat toată viața de ocultism, hipnoză și spiritism, și apoi fără duhovnic a primit în Athos daruri, la fel de minunat ca Francisc de Assisi. Și în paralel practica hipnoza și spiritismul,

¹⁰⁶ *Alte mărturii despre părintele Arsenie Boca*, p. 89, în Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*.

pentru întărirea darurilor, se sustrăgea sistematic de marii duhovnici ai Bisericii pentru cercetare, nu a vrut să audă de părinții Lecca și Cleopa, păzitorii Bisericii de înșelare (putând vedea aici pronia lui Dumnezeu pentru acest caz, rânduind mai mulți care să ne păzească și să scrie lucrări contra lui Boca, dar și pe cazul cu pricina, înșelarea). Și a pictat în Drăgănescu una din istoricele bătăi de joc, hulă erezie și înșelare, și e condamnat de duhovnicii unei generații ca fiind înșelat. Și, la fel, a transmis darurile sale lui Nil Dorobanțu, multiplicându-se și arătându-ne astăzi o nouă tehnică modernă, de obținere a darurilor duhovnicești, cumva dacă avem vreo îndoială de Boca putându-ne uita la Dorobanțu care e la fel ca Boca. Și canonizează așa ceva.

Arsenie Boca vede spirite în stânga și în dreapta, vorbește cu spirite, e înconjurat în permanență de acestea. Și noi nu dăm de capăt acestei probleme, și nu reușim să le vedem. Spiritele lui A. Boca l-au lăsat în hipnoză, în spiritism, în ale lui? Adică ce culoare purtau spiritele acestuia? Și e o întrebare bună, de ce doar A. Boca e alesul spiritelor pentru comunicarea asta despre Ulfila și Assisi, când în paralel alți sfinți, Iosif Isihastul, Paisie Aghioritul și nenumărați alți sfinți nu primesc astfel de comunicări alese din partea cerului? Adică de ce A. Boca? Este acesta alesul din neamul românesc și al acestor spirite pentru astfel de comunicări? Pentru că regula credinței e că credința e văzută de toți. Deci credința lui A. Boca e o credință văzută doar de A. Boca?

De ce Arsenie Boca a ținut activ ocultismul atâta timp în viața sa? Pentru puterile primite din ocultism. Explicația și sensul ocultismului în viața lui Boca îl găsim în liceu. Acolo Boca este impresionat de influență și sugestie și începe să activeze la el aceste puteri. Iar această practică o găsim într-o umbră de întuneric care îl însoțește în permanență. Aceste puteri sunt dezvoltate în facultăți și mai târziu, în sutele de cărți despre ocultism găsite la mănăstiri, iar

apoi în cercul de antroposofie în care a activat și în toate aceste semne exterioare care ne arată firele de legătură păstrate cu ocultismul. Ce trebuie văzut aici este că el a ținut legătura cu această putere în permanență. De ce avea el nevoie de hipnoză în fundal, dacă el era acoperit de harul lui Dumnezeu? Este simplu, pentru că **el nu a înțeles mistica ortodoxă și a păstrat mistica ocultistă ca fiind fundalul de lucru prin care el a ajuns la diferite puteri**. Puterea lui Boca a fost ocultismul, nu harul lui Dumnezeu. De asta vedem acest fundal de ocultism deschis în permanență la el.

De ce prima mențiune despre Arsenie Boca și ocultism o găsim în liceu, când activa această putere și de ce continuu, până în 1972, este văzut repetat activând această putere, în 1972 fiind văzut în transă auto-hipnotică? De ce impulsul lui Arsenie Boca era să caute ajutor dar nu în darul lui Dumnezeu, ci în aceste gesturi de hipnoză și în transa hipnotică? De ce părintele Arsenie Papacioc vede atât de evident (deși nu avea experiență) pasele lui Arsenie Boca, prin care acesta din urmă încerca să îl „îmbolmojască” și pe el, între 1950-1957? Cumva timp de peste 50 de ani Arsenie Boca folosește acest apel imediat la hipnoză, la activarea puterii hipnozei. Și acest gest este unul grăitor, pentru că arată că: 1. era familiar cu practica hipnozei, 2. credea în această practică, 3. utiliza cotidian, în nevoile sale puterea ocultismului, 4. arată necredința sa în Ortodoxie și îmbrățișarea credinței spiritiste.

A. Boca trebuia demult anatemitizat și condamnat de Biserică. Asta au zis sfinții duhovnici ai Bisericii. A. Boca este un cal troian duhovnicesc în Biserică. Și trebuie ars sub focul rugăciunii, și vor ieși toate duhurile de acolo. Să se înceapă rugăciunea la Sfântul Ignatie Briancianinov, și or să înceapă să mărturisească spiritele lui Boca cine erau și cum s-au ascuns acolo. Trebuie rugate mănăstirile să se roage Sfântului Ignatie, să vedem dacă rămâne urmă de A. Boca

în Biserică. Poate mănăstirile din țară vor face rugăciune pentru luminarea Bisericii în acest caz, și poate se vor ruga Sfântului Ignatie Briancianinov pentru ajutor.

Darurile lui Arsenie Boca par să se activeze doar prin intermediul privirii sale și când acesta este prezent. În acest sens avem o binecunoscută întâmplare, în care ar fi trebuit să fi găsit lucrarea harului dumnieasc, o înțelegere a înșelării, să se fi văzut o soluție duhovnicească din partea lui Arsenie Boca. Din păcate acesta nu reușește să gestioneze nici duhovnicește și nici prin darul său această situație.

Dr. Ioan Gându menționează: „Această fată avea „*vedenii*”, despre care cei neștiutori ziceau că este „*extaz*”. Înainte de a intra în transă ea zicea „*Doamne, Doamne*” și cădea pe spate. Când Părinții de la Antim au făcut utrenia la miezul nopții, a venit la Biserică și Florica. **Părintele Adrian Făgețeanu** a început să citească psalmii utreniei, iar Florica s-a așezat în genunchi și a început convorbirea cu duhurile de dincolo, vorbind destul de tare. Atunci Părintele Adrian s-a oprit din citit și a zis: „*Dacă psalmii lui David sunt inspirați de Duhul Sfânt, ce duh vorbește prin Florica de mă întrerupe din citit? Au doar Dumnezeu, nu este un Dumnezeu al rânduielii și al păcii?*”. Această întrebare a dat mult de gândit celor din Biserică (...). Apoi Părintele Paulin Lecca a luat binecuvântare de la Părintele Stareț Vasile și, împreună cu Părintele Adrian Făgețeanu, au plecat cu Florica la *ieromonahul Arsenie Boca în Ardeal*, fiind convinși că acesta își va da imediat seama că sărmana fată este și bolnavă și înșelată de diavol. Dar, spre mirarea lor, *ieromonahul Arsenie* nu numai că nu i-a prevenit, ci o aproba imprudent pe fată. ”¹⁰⁷

¹⁰⁷ Revista Icoana din Adânc, *Mândrie și Ereziei*, pp. 11-12, nr. 44-48 (117-122), <https://icoanadinadanc.ro/>.

„[...] diavolul vorbea prin Florica numai lucruri exterioare, de suprafață, căci nu ne putea da ceea ce el însuși nu are. Ex nihilo nihil. Dar, când doamna i-a vorbit despre părintele Arsenie, atunci Florica a răspuns: - Duceți-mă la iubitul meu A.! – deși Florica nu-l cunoștea și nici nu auzise de el. Ca să văd ce va ieși până la urmă, am cerut binecuvântarea părintelui stareț Vasile, l-am luat pe părintele Adrian și am plecat împreună cu Florica la părintele Arsenie, viețuitor la o mănăstire din nordul țării. Pe drum, i-am spus fetei cum părintele Arsenie „citește gândurile”, deci să nu ascundă nimic, ci să mărturisească tot ce are pe suflet, crezând că dacă-i spune totul, părintele Arsenie își va da seama că fata este înșelată de diavol și ne va preveni să ne păzim de cursele Lui. Dar, spre mirarea noastră, părintele Arsenie nu numai că nu ne-a prevenit, dar o aproba imprudent pe fată, într-un mod inacceptabil. La un moment dat a început să circule zvonul că Florica a damblagit. Zăcea într-o casă dincolo de pârâu. Dorind să văd ce s-a întâmplat, am văzut o mulțime de fete și femei trecând râul spre acea casă. Eram sigur că acolo este și părintele Arsenie. Am ajuns ultimul. Când am apărut în cadrul ușii, părintele Arsenie stătea pe scaun cu spatele spre mine și cu fața spre Florica, întinsă pe pat și comportându-se întocmai că o fată capricioasă. – Ia, lasă-mă în pace! – îi spunea părintelui A. Apoi, după o pauză, porunca pe același ton:

– Dă-mi lumânarea! Femeile care mă văzuseră în cadrul ușii au început să se întoarcă spre mine, iar părintele Arsenie, simțind că ele își întorc capetele, s-a întors și el spre ușă, dar, văzându-mă, a oprit „bâlciul”. ”¹⁰⁸

Nu mai putem spune nimic despre darurile lui Arsenie Boca, care par să se activeze doar când privește și când este fizic lângă diferiți subiecți, când își mișcă privirea peste ei, precum în cazul lui

¹⁰⁸ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrajitor*, p. 17.

Babaji. Totul la Arsenie Boca este legat de privirea sa, prin care pare să controleze tot ce se întâmplă în jurul său. Minunile lui A. Boca sunt în prezența sa, și asta trebuie să ne atragă atenția. Iar pentru situația de mai sus, la sfințenia presupusă a lui Arsenie Boca, ne așteptam o reacție violentă a diavolului, din cea posedată, nicidecum o tăcere mormântală. Ne așteptam la o reacție la harul dumnezeiesc, care trebuia să îl înconjoare pe A. Boca. Și posedata, și cel pentru care se invocă o sfințenie, par să fie străini de experiența harului și nu fac față duhovnicește situației. Se pare că demonizații nu reacționează la prezența lui A. Boca așa cum o fac în cazul sfinților, ci își văd de lucrarea lor.

Nu sunt mărturii pe această zonă (curios lucru, fiind vorba de jumătate de secol de activitate a lui A. Boca). Sfințenia lui Arsenie Boca pare să izvorască doar când privirea sa întâlnește un credincios suficient de credul pentru a primi sugestii și pentru a primi comunicări în transă. De asta și găsim după venirea din Athos discuții despre biblioteca de ocultism, discuții despre cărți care plecau la Vladimirești, mărturii ale duhovnicilor despre cum încerca să îi hipnotizeze și influențeze și nenumărate mărturii legate de privirea sa.

Acel eveniment din Athos pare să fie un declanșator a unei mărturii pentru Arsenie Boca, mărturie legată de privirea sa, dar și legată de cărți care apar în jurul său. Începând cu acel moment, Arsenie Boca devine „sfântul cu privire grea, pătrunzătoare”, care dezvoltă acest dar într-o dinamică largă a multor cărți de ocultism care apar în jurul său.

4.6 Neascultarea de Biserică, izolarea de Biserică, o rânduială deplină de sine. Ocolirea sistematică a duhovnicilor generației sale, a cercetării acestora. Izolarea de cercul larg al duhovnicilor mari

Sfântul Simeon Noul Teolog ne învață despre importanța ascultării, a duhovnicului, a povățuirii exact pentru astfel de cazuri, în care vedem „mari minuni” dar neacoperite de o viață de ascultare și în duh ortodox, identic precum părinții timpului au învățat despre Arsenie Boca: „**Să nu mergem orbește după bătrânii cei mari și sfinți!** Stăpânul ne învață să nu ne lăsăm amăgiți numai de cuvinte și să nu credem pe orice om care spune despre sine că e duhovnicesc, ci numai dacă avem mai înainte confirmarea din viața și din faptele lui, și mai cu seamă dacă cuvintele și faptele lui cosună (adică se potrivesc într-un tot) cu cele ale Domnului și ale Apostolilor, și cu învățăturile Sfinților Părinți, și abia atunci să primim și să ascultăm cuvintele lui ca și cuvintele lui Hristos. Iar dacă nu, chiar dacă ar învia pe morți, chiar dacă ar arăta zeci de mii de alte minuni, să ne întoarcem de la el și *să-l luăm ca pe un demon mai cu seamă atunci când vedem că, dacă e povățuit, nu primește să-și schimbe felul său, ci stăruie în cunoștința sa răătăcită, și socotește că-și are viețuirea și petrecerea sa în ceruri.*”¹⁰⁹

La fel și Părintele Arsenie Papacioc ne spune același lucru: „Părintele Arsenie Papacioc: [...] Părinte dragă, a fost și părintele Arsenie [Boca] o mică problemă în Biserica noastră. Nu vrei să stai în unitate, domnule, să te dezvolti, să vorbești, [...] Să trăiești, să primești observația de corectare, că ești om și poți să greșești. Să ai un duhovnic cu care, fără discuție, să poți să comunici cu el, și poți

¹⁰⁹ Sfântul Simeon Noul Teolog, *Discursuri teologice și etice*, Vol. 1, Editura Deisis, 1988, p. 88.

să ai zece... nu te oprea nimeni. S-a izolat și a rămas așa... [Păr. Ioanichie: De unul singur, permanent...].¹¹⁰

Apare o întrebare majoră: dacă Arsenie Boca a stat toată viața lângă doamna Constantinescu (pentru că nu o putem vedea ca monahie, nefiind în spiritul unei călugărițe, ci a unei soții mai mult), cu cărți de ocultism și cu erezia lui Francisc de Assisi, dar și cu Nil Dorobanțu care i-a urmat identic calea, ce duhovnic a avut toată viața lângă el și care duhovnic i-a dat binecuvântare pentru toate acestea? Care duhovnic i-a dat binecuvântare pentru ieșirea din monahism și pentru a trăi călugăria în felul ăsta? De aici vedem clar că Boca în mod continuu nu a avut real un duhovnic, și nu s-a consultat cu nimeni în ce a făcut. Pentru că nimeni nu putea accepta în Biserică ce a făcut Boca toată viața lui. Sau ucenicii lui afirmă că Boca nu mai avea nevoie de binecuvântare și duhovnic?

Este derizoriu să discutăm de sfințenie și să nu discutăm de ascultare și smerenie. Arsenie Boca a călcat norme ale Bisericii în picioare, fără niciun fel de reținere. În neascultarea continuă, în pictura Bisericească, în renunțarea la călugărie și preoție, în a ține după el spre tulburarea întregii Biserici o femeie, în cum a procedat în nenumărate situații.

Mie ce îmi atrage atenția este rânduiala de sine continuă pe care Arsenie Boca a avut-o. Viața duhovnicească este legată de ascultare – nu poate fi gândită altfel. Orice sfânt i-a apărut vreodată, nu putea să îl învețe rânduiala de sine și neascultarea. Și știm cine este tatăl neascultării. Viața lui Arsenie Boca este doar o neascultare continuă de Biserică, și un șir lung de neorânduieli și greșeli, dar și o reacție continuă, paralelă a Bisericii de încercare de a-l povățui de

¹¹⁰ Părintele Arsenie Papacioc și Părintele Ioanichie Bălan, *Despre nătăcirile P. Arsenie Boca*, film online, <https://www.youtube.com/watch?v=w9AAI9iwwkM> în Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 7.

mari duhovnici. Arsenie Boca a fost în permanență într-o rânduială de sine evidentă. Și care pentru orice om cu un minim de abordare duhovnicească ar trebui să îi atragă atenția. Așa cum pentru Sfinții Paisie Aghioritul și Iosif Isihastul cunoaștem enorm de multe despre toți duhovnicii acestora, cunoaștem legătura strânsă pe care au avut-o cu aceștia, cunoaștem cum au progresat și cum s-au smerit, ce cunoaștem în această direcție despre Arsenie Boca? Unde și care au fost duhovnicii acestuia? A avut acesta duhovnici? Cine i-a dat lui binecuvântare ca și călugăr în primul rând, fiind nevoie de un stareț care să îi fi supravegheat activitatea, și un duhovnic care să îl fi călăuzit?

Ce se poate imputa lui Arsenie Boca cel mai mult este lipsa de ascultare. Arsenie Boca nu a ascultat de Biserică, a refuzat ascultarea de Biserică. La Drăgănescu a încălcat nu doar norma de pictură pe care cu siguranță trebuia să o cunoască, ci mai ales dogma ortodoxă, care condamnă catolicismul – și asta după două milenii. Prin prezența unui sfânt catolic în Biserică este legitimată de fapt atât dogma catolică, dar și mistica acestora. A sfidat călugăria. A sfidat preoția. Nu s-a uitat la sfaturile altora din jur, nu a ascultat de nimeni.

Marea problemă a lui Arsenie Boca este că a ascultat doar de el înșiși. Iar în această ascultare stă sfințenia, și nu în altceva. Doar demonizații și înșelații nu vor să facă ascultare. Toată viața lui e o neascultare de la cap la coadă. E o rânduială de sine maximă. Care nu poate să ascundă decât mândrie și înșelare. Însă nu există acest tipar în rândul sfinților, iar mistica ortodoxă afirmă că principiul fundamental al său este ascultarea. Neascultarea sistematică nu e de la Dumnezeu. Și nu poate să acopere această neascultare cu o autoritate mai mare – de unde și de la cine? Și apoi să facă încontinuu neorânduiele, sminteală și tulburare în Biserică.

Cine i-a dat binecuvântare lui Arsenie să stea toată viața alături de o femeie? Pentru Arsenie Boca eu m-aș uita mai mult la

ascultare decât la minuni – până la urmă era călugăr, și măsura sfințeniei lui trebuie să o găsim în cum a făcut ascultare. Pentru că de fapt ascultarea izvorăște darurile duhovnicești, conform învățaturii ortodoxe. Și e o întrebare foarte bună: de cine a făcut ascultare Arsenie Boca în Biserică în tot ce a făcut el? Care dintre ierarhi i-a dat voie ca și călugăr să stea lângă o femeie, să aibă o bibliotecă de ocultism, să distribuie cărți către Vladimirești și să picteze cel mai mare eretic al catolicilor în Biserică?

Ierarhia ar fi trebuit să ia măsuri mult mai devreme în acest caz, și nu să se fi retras din fața unei personalități carismatice. Însă au fost totuși suficienți ierarhi care au luat o oarecare atitudine, dar care nu au fost ascultați. Arsenie Boca este și o greșeală a ierarhiei care nu a știut să gestioneze această situație și care a fost dominată de o sigură personalitate, care în fond a făcut ce vrut în Biserica ortodoxă. Asta este problema lui Arsenie Boca, că a făcut ce a vrut în Biserică.

Arsenie Boca a fost rupt de Biserică de fapt, nicidecum parte a ei. Nu putem numi așa ceva sfințenie și nu putem canoniza așa ceva. Tulburarea și dezacordul Bisericii cu această canonizare sunt deplin justificate. Canonizările ar trebui să fie prilej de bucurie pentru Biserică și un argument de primire masivă de credincioși a unui nou sfânt, și nu „canonizările de tip nou”, care tulbură întreaga Biserică și o impunere a unor sminteli cum nu au fost în 2.000 de ani. Noile procese de canonizare ale Bisericii tulbură Biserica, nu aduc pace și bucurie. Argumentul canonizării sale este legat de o masă a poporului care primește această experiență, uitând însă să zică cealaltă jumătate a frazei, că este egal contestat pe cât e aclamat, și că această canonizare produce o tulburare și sminteală largă a Bisericii. În Biserică Arsenie Boca are la fel de mulți contestatari precum aclamatori. Arsenie Boca este egal o sminteală în Biserică, nu doar o evlavie.

Nu există ce se propune astăzi în Arsenie Boca, un sfânt rupt și izolat de Biserică, un geniu pustiu, rebel, de unul singur, care face bine rupt de Biserică, după cum vrea el, după capul lui. Așa ceva nu se poate accepta ca abordare și comportament. A. Boca în mod real s-a separat de Biserică, de ierarhie, de duhovnici. Orice a făcut, a făcut rupt de Biserică. E greu de crezut că un om rupt de Biserică face cele ale lui Dumnezeu. În Biserică nu avem sfinți rebeli. Pentru că nu poate toată Biserica să greșească și el singur să aibă dreptate, și asta de fiecare dată. În canonizarea lui Arsenie Boca ar trebui văzută și ascultarea de Biserică, de ierarhie, de povață, dacă a fost în Biserică sau nu – și nu doar „a făcut minuni”. Arsenie Boca pare să fi fost la periferia Bisericii și a ascultării, să își fi făcut el propria lui Biserică.

Arsenie Boca a căzut prin neascultare și prin lipsă de pocăință. Rădăcina înșelării o găsim în neascultare. Iar ascultarea este legătura permanentă cu ce este drept al Bisericii, prin duhovnici. Ascultarea te leagă de dreptatea Bisericii, de duhul ortodox al acesteia, te ține în Biserică. Cu siguranță că Arsenie Boca a fost povățuit în-continuu de toți din jurul lui – și povățuirea continuă a acestuia o vedem continuu la cei din jur, existând multe mărturii în acest sens. Și ce i s-a reproșat în-continuu? Că nu ascultă. Și dacă învățătura de bază a Bisericii și în special cea în poziția sa era ascultarea și el nu voia să facă ascultare, atunci ce concluzie putem trage? E simplu, că a fost un fel de înșelare toată această experiență a sa. ***Și unde nu e ascultare e diavolul.***

Ce învață un monah din modelul Arsenie Boca de neascultare? Toate acestea, însoțitoare sa permanentă, ocultismul, erezia din pictură, trebuie legate între ele cu un fir, ca să ne arate imaginea generală a subiectului. Și acesta este neascultarea și rânduiala de sine. Întrebarea următoare este: acest rebel al monahismului de la cine a luat binecuvântare să facă în mănăstire o bibliotecă de cărți vrăjitoarești? Chiar nu i-a zis nimeni nimic aici dintre ierarhi? Adică

până unde și cât timp vom băga capul în pământ să nu vedem că Arsenie Boca a făcut numai ce a vrut, nu a ascultat de nimeni și că a făcut nenumărate greșeli?

Asculta Boca de cineva de fapt? Când vezi o bibliotecă de cărți de ocultism, singura constatare de făcut e că nu asculta de nimeni. Și la fel și în doamna însoțitoare, de cine a ascultat Arsenie Boca? Și la fel în Assisi, cine i-a dat binecuvântare pentru așa ceva? Adică unde e ascultarea lui în toate cele pe care le făcea? De cine a ascultat Arsenie Boca în descoperirile sale? Chiar de Francisc de Assisi. Chiar de cel pe care l-a pictat.

Mai jos găsim câteva mărturii ale duhovnicilor, legate de acest punct:

„[...] Este știut că Părintele Arsenie nu a căutat să se zidească printr-un părinte duhovnicesc, într-un Hristos. [...] Cine este Părintele său duhovnicesc? Mitropolitul Nicolae Bălan, când a văzut că avea talent la caricaturi, la trimes la școală, l-a trimes în Sfântul Munte Athos și – văzându-l că are priză la popor–, l-a hirotonit și avansat. Apoi tot el la dus la Mănăstirea Prislop și tot el la chemat de acolo. Atunci, Din păcate, Părintele Arsenie, (cred) nu a făcut ascultare și de aici i-a venit căderea. El l-a rugat pe Mitropolit să-l lase în continuare la Prislop.

Atunci, neascultându-l nici pe Părintele Dumitru Stăniloae, care dorea ca la Prislop împreună cu Părinții Dometie și Antonie Plămădeală să lucreze la Filocalie, o introduce pe Julieta cu care avea legătură de la Sâmbăta de Sus și îi determină pe aceștia să plece. Într-un an o face stareță pe aceasta și apoi vin problemele.

Acest Părinte al său, Mitropolitul Nicolae Bălan, se spovedea la Părintele Cleopa și (cred) se plângea cu privire la el. De asemenea și Mitropolitul Nicolae Mladin, P.S. Andrei Magerul și

Mitropolitul Antonie Plămădeală (care a fugit cu motiv întemeiat de la Prislop la Mănăstirea Slatina) se spovedeau la Părintele Cleopa și (cred) se plâneau cu privire la Părintele Arsenie Boca. Cele auzite de la aceștia (cred) l-au determinat pe Părintele Cleopa să-i scrie acele scrisori, cu smerenie, Părintelui Arsenie, în care îl ruga să vină la Mănăstirea Slatina să-i folosească duhovnicește. Dar Părinte Arsenie nu a venit la Slatina. Apoi, știu din gura Părintelui Cleopa că dus fiind de Sfântul Sinod să pună rânduială în mănăstirile din Ardeal, mai cu seamă la Mănăstirea Arad Gai, l-a întâlnit pe Părintele Arsenie la Episcopia Aradului și a dorit să i-a binecuvântare, să-l îmbrățișeze, dar nu a reușit. Părintele Arsenie i-a zis batjocoritor: „Ce măi moldovene vii tu să ne înveți călugărie!”

Odată Părintele Cleopa mi-a mărturisit de ce nu dădea binecuvântare la oameni să-i citească Acatistul Părintelui Arsenie Boca și băga cuvântul, ca să nu se smintească aceștia: „Nu-i citiți Acatistul căci nu e canonizat!” Înțelegerea sfinției sale cu privire la Părintele Arsenie era precum a majoritatea Părinților duhovnicești, care l-au cunoscut, aceea că: „Împrietenirea cu Julieta i-a adus căderea”.¹¹¹

„Iată, **până și Părintele Teofil Părăian**, cel care a îndrăznit să spună că: „*Un ortodox se poate împărtăși și la catolici, dacă nu are unde*”, care mărturisea evlavia sa la „Sfânta Maria Tereza” chiar și aici în Sfântul Munte, **zice: „nu am un cult pentru el”**.”¹¹²

„Scrisoare către Babel 02.2015

Mă numesc Iachint și acum fac parte din obștea Mănăstirii Sfântul Pavel, din Sfântul Munte Athos. Cred că nu aș fi avut ce

¹¹¹ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 19.

¹¹² Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 19.

să vă scriu acum dacă bunul Dumnezeu nu rânduia să fiu ucenic de chilie Părintelui Cleopa Ilie. Aici sunt rânduit pe lângă ascultarea de paraclisier să le traduc creștinilor români când se scot Sfintele Moaște și să le vorbesc. Apoi mai mereu sunt nevoit să le vorbesc și de Părintele Arsenie Boca. Iar pentru că spun creștinii că cele ce le aud și le primesc în scris de la mine nu se potrivesc cu cele ce le spuneți și scrieți frățiile voastre, iată aveți pe acest DVD, în dosarul „Iachint”, toate lucrările mele. Cercetați, vă rog, mai întâi pliantul cu numele „Mărturisitori” și cartea „Creștinii cred și mărturisesc întru Adevărul lui Dumnezeu” [Edit. Rafet, Rm. Sărat, 2013], care se află în dosarul „1 Creștinii mărturisesc”, mai cu seamă ultimul capitol: „Legându-ne cu inima de cineva sau de ceva numai putem fi liberi și mărturisitori”.

Părinții noștri Cleopa, Arsenie Papacioc, Adrian Făgețeanu, Paulin Leca și alții, care l-au cunoscut pe Părintele Arsenie Boca, nu au spus tot, au spus ceva că să ne liniștim, să nu ne smințim căutând să-l scoatem sfânt.

[...] Păr. Papacioc nu mințea când ne spunea (scriu din cele ce îmi aduc aminte): „Eu care l-am cunoscut pe Arsenie, acum când sunt întrebat de credincioși dacă este bine să-i citească Acatistul vreau-nu vreau trebuie să le spun câte ceva, că să nu se smințească, să nu-și pervertească credința. *Eram odată mai mulți tineri la el, la Sâmbăta de Sus, și ne-a spus, printre altele: „Vedeți locurile acestea, pe aici am fost acum 300 de ani cu dubul lui Ilie”*. Pentru că am văzut și auzit atâtea lucruri neortodoxe de la el când am fost călugărit și mi s-a pus numele Arsenie m-am întristat, înțelegând că mulți mă vor lua drept ucenicul lui. Apoi, când m-am întâlnit cu el în București, când era dat afară din mănăstire, și mi-a spus:

„– Acum tu rămâi în locul meu!” Eu i-am răspuns: „– Nu! fiecare cu locul lui”. ”¹¹³

Doamna Lidia Stăniloae Ionescu, în „Lumina faptei din lumina cuvântului”, menționează:

„Vreau să accentuez încă o dată, cu toata răspunderea, ca una care am fost de față la aceste împrejurări, că tata a ținut mult la părintele Arsenie, atâta vreme cât acesta s-a menținut în limitele îndatoririlor de mai sus, încadrându-se strict în concepțiile și prescripțiile Sfinților Părinți și ale tradiției monahale. Și a așteptat de la el realizarea unei înnoiri, a unei înviorări a religiozității populare, în acest cadru bine conturat. Dar, de la un anumit moment, când părintele Arsenie a adoptat alt mod de a vedea lucrurile, relațiile dintre ei s-au răcit, tata nu i-a mai aprobat felul de viață, iar **părintele Arsenie n-a vrut să accepte critica și observațiile tatei**. Și **sentimentele lui Stăniloae** în urma acestei îndepărtări se pot descrie printr-un singur cuvânt: **dezamăgire profundă**.”¹¹⁴

Ce nu poate să facă diavolul e să se smerească. Asta A. Boca nu putut face în viață. A. Boca nu s-a smerit în fața Bisericii. Nu a vrut să asume dreptatea viețuirii ortodoxe, adusă de duhovnici, de această instituție dreptar a Ortodoxiei. Pentru că ce este duhovnicul în esență este un dreptar care te măsoară, dar te și ține permanent în lege, în dreptatea și calea ortodoxă. Or, fără acest dreptar de fapt a mai fost A. Boca ortodox? Din păcate nu. De asta întreaga viață a lui A. Boca a fost strâmbă, și în această strâmbătate și de la un punct încolo găsim o deviere largă de la Ortodoxie, găsim exact acest delta, această influență din afară. Și aceasta este ezoterismul, în diferitele lui dimensiuni. Și fără acest dreptar și pază, te trage diavolul rapid din Biserică, și în special pe călugări. De asta

¹¹³ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 13.

¹¹⁴ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 17.

diavolul ca prim pas rupe călugărul de duhovnic, și îi spune să îi ascundă toate înșelările primite în „vedenii”.

Strâmbătatea vieții lui A. Boca este văzută în nenumărate dimensiuni, legată de ezoterism ocultism și hipnoză, învățătura e deformată de ezoterism și reîncarnare, viața e plină de neascultare, de căderi, de ieșire din monahism, mărturisirea de credință îi este strâmbă, mărturisește exact în spirit sincretist ereziile de tot felul, pictura lui e deformată și strâmbă. Viața lui A. Boca e strâmbă și cu o pecete a unei deformări venite din ezoterism, ocultism și hipnoză. A. Boca a dus o viață sub greutatea și povara ezoterismului, și nu sub dreptatea Ortodoxiei. Pentru că viața lui putea fi dreaptă și ortodoxă doar lângă un astfel de dreptar.

Marii duhovnici au spus încontinuu „*nu e în duh ortodox, e abateră de la Ortodoxie, e ieșire din Ortodoxie*”, și au măsurat cu rigla dreptății ieșirile sale continue. Dacă A. Boca ar fi avut duhovnic cu adevărat nu am fi văzut toată această viață strâmbă. Nu l-am fi văzut practicând yoga (oare ce duhovnic poate concepe și da binecuvântare la așa ceva, și oare ce duhovnic când îi vedea privirea nu s-ar fi sesizat și nu i-ar fi zis să oprească hipnoza, și cum putem concepe că a avut duhovnic cu această privire grea a sa). A. Boca nu a avut această pecete și această etichetă a *duhului ortodox*, validare a căii pe care merge toată viața. Eticheta pusă lui A. Boca toată viața de mari duhovnici a fost „în afara ortodoxiei”, „nu e în duh ortodox”. Această etichetă ne interesează, pentru că vine de undeva. Acea etichetă, purtată toată viața ne arată că un sfânt a fost văzut tot timpul în dreptatea Ortodoxiei.

Dreptatea credinței nu e ceva ce se deduce la sfârșitul vieții de o comisie special numită căutând diferite spețe și generalizându-le apoi incorect (argumentând prin generalizare incorectă, în zona înșelării trebuind să se argumenteze prin excludere, așa cum fac duhovnicii), ci e o etichetă găsită pe parcursul vieții, mai ales

pentru clerici. Asta s-a spus în acel Sinod duhovnicesc pentru A. Boca, că *nu e în duh ortodox*. Asta au spus cei din jurul său tot timpul. Aceasta este cu adevărat eticheta sfințeniei pe care A. Boca trebuia să o dobândească în viață. Și chiar dacă s-a încercat scoaterea lui ca sfânt pe hârtie, mărturia despre el este întotdeauna strâmbă, diformă, întotdeauna apar probleme și ciudățenii în fiecare discuție, care nu pot fi explicate.

4.7 Respingerea acestuia de către o masă largă a duhovnicilor, de o generație întreagă. Arsenie Boca nu a fost primit de generația contemporană de duhovnici. Sinodul părintelui Ilie Cleopa l-a condamnat pe Arsenie Boca

Dr. Ioan Gându menționează despre această situație, amintind din lista lungă de teologi care resping lucrarea lui Arsenie Boca. Există nenumărate astfel de liste făcute despre A. Boca, iar fiecare discuție despre acesta pare să genereze o astfel de listă:

1. *„Părintele Profesor Dr. Dumitru Stăniloae,*
2. *Părintele Profesor Dr. Dumitru Radu* (cu Sfințiile lor și-au dat doctoratul cei mai mulți dintre membrii Sfântului Sinod, și chiar actualul Întâistătător – sic);
3. *Părintele Arhimandrit Benedict Ghiuș,*
4. *Părintele Arhimandrit și Stareț, Sofian Boghiu,*
5. *Părintele Arhimandrit Ioanichie Bălan,*
6. *Părintele Arhimandrit Gherontie Ghenoiu,*
7. *Părintele Arhimandrit Arsenie Papacioc,*
8. *Părintele Arhimandrit Paulin Lecca,*
9. *Părintele ieromonah Adrian Făgețeanu,*
10. *Părintele Părintele Ieroschimona Paisie Olaru,*
11. *Părintele Arhimandrit Ilie Cleopa, „Duhovnicul tuturor duhovnicilor”*,

toți chemați în Țările de Sus, dar și propuși pentru proslăvire, în anul 2025, de către Preafericitul Daniel și Sfântul Sinod, iar printre noi îi aflăm pe

12. *Părintele Profesor Gheorghe Holbea* (fiu duhovnicesc și colaborator apropiat al Avvei Dumitru Teologul) și Părintele
13. *Profesor Dr. Mihail Milea* ș.a., care **au distins foarte clar adevărata sfințenie de păruta sfințenie;**

sărmănuțul autohipnotizat de superbia sa n-a vrut să mai asculte însă de nimeni, căci *arhiconii pseudo-teologi* și mândria nu i-au mai îngăduit să recunoască, sub epitrahilul unui duhovnic și înaintea întregii obști creștin-ortodoxe, cu smerenie și duh umilit, că s-a amăgit, întrucât **cine dintre cei vii este drept înaintea lui Dumnezeu?**¹¹⁵

Un rezumat fericit al acestei discuții despre poziția duhovnicilor față de Arsenie Boca e făcut de pr. Constantin Necula: „Sunt mulți care cred că nu ar trebui publicat atât despre părintele Arsenie. *Am auzit despre stareți contemporani nouă care-i neagă lucrarea și înălțimea duhovnicească. Alții au ales să tacă.*”¹¹⁶ Ce e interesant în cazul Boca e că întotdeauna generează entuziasm inițial, fiecare dintre cei care intră în discuție fiind captivați de „lucrare”, „minuni”, după care, după un timp, unii dintre cei duhovnicești încep să aibă mari semne de îndoială și încep să condamne fenomenul. E un tipar care trebuie discutat. Cumva unii rămân mai mult în acest entuziasm, neavând suficiente repere pentru a analiza critic fenomenul.

Părintele Anițulesei precizează foarte bine, legat de cum Arsenie Boca s-a autoizolat: „Deși i s-a cerut de grupul de părinți de la mănăstirea Antim să vină în mănăstire, s-a izolat fără a ține

¹¹⁵ Revista Icoana din Adânc, *Mândrie și Ereziei*, pp. 11-12, nr. 44-48 (117-122), <https://icoanadinadanc.ro/>.

¹¹⁶ Pr. Constantin Necula, prefață la Romeo Petrașciuc, *Pr. Arsenie Boca. Marele Examen*.

legătura cu un duhovnic”¹¹⁷. „După această vizită a pr. Papacioc la Sihăstria, inclusiv *părintele Cleopa Ilie* și-a schimbat opinia despre Boca, spunând: Cum pot adevărații ucenici săi, *A. Boca nu era în dub ortodox*”¹¹⁸. Sfinte și profetice cuvinte, ieșite dintr-un izvor al tradiției monahismului ortodox, rostite împreună de o pleromă a marilor monahi și asceți ai Ortodoxiei, ca să ne ajute în discuția noastră pe acest subiect.

„n.n. *Convorbirea a avut loc cu ocazia vizitei Părintelui Arsenie Papacioc la Sfânta Mănăstire Sihăstria*, din octombrie 1996; ea s-a ținut în chilia Părintelui Varsanufie, duhovnicul Părintelui Cleopa Ilie, unde acum este locul de închinare în memoria Părintelui Paisie Olaru.

La ea au participat (mai cunoscuți):

1. *Arhimandriții: Cleopa Ilie,*
2. *Ioanichie Bălan,*
3. *Arsenie Papacioc.*
4. *Protosinghel Arsenie Popa (actualul stareț al Sihăstriei),*
5. *Monahul Iacint, ucenicul de chilie al Părintelui Cleopa,*
6. *și... mulți alții*, din obștea Sfintei Mănăstiri Sihăstria; iată mai jos și începutul discuției:

Păr. Ioanichie: Apropo de părintele Arsenie Boca – că declară că este sfânt, că se fac minuni la mormântul lui...[...] I-au făcut acatist, i-au făcut tropar, i-au făcut condac; acum a ieșit o carte foarte... legată de părintele, numită „Cărarea”...„Cărarea Împărăției”...– ai auzit de cartea aceea?–, în care spune și lucruri științifice și teologice și biologice.

¹¹⁷ Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, pp. 6-7.

¹¹⁸ Pr. Anițulesei, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 7.

Păr. Papacioc: Părintele Boca, păcat de el. A fost un om inteligent, cu suflet bun [Păr. Ioanichie: Prima dată...]

Păr. Papacioc: foarte pregătit, mare pictor, dar, Părinte... căzuse în forma aceasta a proorociei... cândva... și a sfințeniei, și a intrat duhul ăsta al mândriei... Ei, sfințiile voastre erați foarte mici...

[Păr. Ioanichie: Nu, nu țin minte...] Păr. Papacioc: și eu eram mic. Și înainte de a mă duce la mănăstire auzisem nu știu ce... era o mișcare în studențime...

Părintele Cleopa Ilie: Da, da, da...

Păr. Papacioc: Și eu m-am dus la el... la Sâmbăta... era curentul acesta arsenist, foarte puternic. [Păr. Ioanichie : Da, în numele lui, da...]

Păr. Papacioc: M-am dus la el, pentru că voiam să plec la mănăstire și voiam o binecuvântare. [...] Și stând la masă era acolo stareț un părinte Serafim. Mult m-am folosit de părintele Serafim, nu de Arsenie, de Serafim m-am folosit. Păr. Ioanichie: Da, Părintele Serafim Popescu...

Păr. Papacioc: Părintele Arsenie era la o masă fără așternut pe ea... cam lățimea asta... așa... eu aici și el aici, că era într-o vineri și se luase masa și mi-a pus și mie ceva. Și **Arsenie Boca și-a pus mâinile așa...** Niște ochi albaștri, puternici... **la mine așa... fix....** Eu când am văzut zic: vezi de treabă, domnule . Eu nu eram „prost”, eram băiat citit... într-un fel... Ce înseamnă antimandarul [vezi nota] acesta ? Să nu-l...

[Notă: în astfel de locuri se vede că Arsenie Boca vroia să influențeze, să inducă sugestii și părintelui Arsenie Papacioc despre sine. Vroia să-l facă să îl vadă și el în chipul Sfântului Ioan Botezătorul, sau ceva similar, să îl înșele.]

– (l-am simțit); Cât era de puternic curentul despre el, pentru mine, zic, gata. Și nu mi-a mai trebuit... Mi s-au întâmplat niște lucruri de o mare trăire pe care am avut-o eu acolo. A vrut să vină către mine că eram într-o margine de pădure. S-a întors din drum. Eu m-am rugat mult la Dumnezeu să nu vină... Nu știa lucrarea mea.

Păr. Papacioc: Am plecat la mănăstire. Mi-am văzut de treabă... A trecut o vreme și noi am condamnat ce a făcut el. Mai întâi de toate a fost arestat. [Păr. Ioanichie: A fost arestat?] Păr. Papacioc: A fost arestat pentru că făcuse niște proorocii cu rușii. Că vin rușii, că vin comuniștii, că nu știu ce. Și ăștia... nu l-au cruțat. Și el în închisoare s-a lăsat și de preoție și de călugărie. S-a eliberat din închisoare, a rămas civil și s-a ocupat de pictură la un preot de la marginea orașului București.”¹¹⁹

Arsenie Boca este apanajul celor care au experimentat fenomenul înșelării. E o problemă care se duce către asceții mari ai Bisericii, și nu către orice duhovnic care nu are o cazuistică relevantă. De asta la marii asceți găsești condamnarea lui A. Boca, și la duhovnicii neexperimentați (sau chiar și la cei aleși, cum spune Scriptura) găsești de obicei îmbrățișarea fără rezerve și fără prea multă gândire a acestei experiențe.

De la un punct încolo problema asta trebuie abordată duhovnicește. Ce trebuia căutat de instituție pentru Boca nu erau „semne și minuni”, ci semnele înșelării (dacă există), și la fel, trebuia văzută analiza duhovnicilor Bisericii. Adică trebuia o discuție cu duhovnicii experimentați ai Bisericii, nu doar verificată evlavia

¹¹⁹ Părintele Arsenie Papacioc și Părintele Ioanichie Bălan, *Despre rătăcirile P. Arsenie Boca*, film online, <https://www.youtube.com/watch?v=w9AAI9ivvkM> în Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 7-8.

credincioșilor – pentru că evlavie găsim în orice înșelare. Generația sa de duhovnici, care l-au cunoscut direct, care au vorbit cu el, aceia l-au condamnat – și punctul acesta este ocolit cu dexteritate instituțional. Și acolo nu vorbim de o majoritate, ci de o unanimitate a condamnării sale. A. Boca nu a fost în rândul duhovnicilor generației sale, ci a fost condamnat de aceasta, care s-a separat de el, dar l-a și condamnat. Acea generație i-a pus eticheta de „înșelat”, nu noi, încă de atunci.

E foarte interesant că Arsenie Boca nu a fost primit de o generație întregă de duhovnici și asceți de calibru. Și acum, o nouă generație entuziastă și câțiva ucenici forțează ceea ce generația contemporană lui Boca nu a acceptat. De ce părintele Ilie Cleopa nu a văzut sfințenia lui Boca? E o întrebare mare, în care un ascet contemporan nu confirmă ce spune instituția. De ce părintele Arsenie Papacioc și alți mari părinți nu au confirmat, de ce părintele Ioanichie Bălan, de ce aceștia nu au confirmat această sfințenie și mai rău, au condamnat experiența? De ce o generație respectabilă de duhovnici nu l-au primit ca întreg pe Boca? Totuși, instituția neagă o analiză făcută și înainte, de o altă generație, și în virtutea unui entuziasm temporar merge înainte cu o canonizare. Și dacă acea generație i-a pus eticheta de înșelat, iar o generație de ierarhi nu l-a canonizat pentru învățătura greșită de credință, cum de îl canonizăm astăzi pe A. Boca?

Experiența Arsenie Boca va fi înțeleasă și prin rugăciune fierbinte. Diavolul știe să își ascundă înșelarea și de cei cu studii, și nu se sperie de un Sinod căruia îi dă suficiente „explicații” pentru a primi înșelarea drept „adevăr”, și nici de câteva sute de teologi. În fond asta e lucrarea lui, să sape Biserica și să o înșele. ¹²⁰ Însă înșelarea

¹²⁰ A se vedea catolicismul și protestantismul, săpăturile istorice la temelia creștinismului, pentru ca orice comisie de canonizare să înțeleagă cât de vulnerabilă

nu poate fi ascunsă de duhovnicii mari, și aceștia într-o pleromă a acestora, vor simți duhovnicește înșelarea de la depărtare. De aceea în cazul Arsenie Boca exact această simțire duhovnicească a marilor duhovnici este ignorată, și sunt acceptate tot felul de argumente (teo)logice, diferite scuze ale ucenicilor lui Boca pentru greșelile și păcatele acestuia.

Dacă Arsenie Boca e sfânt și greșim, ne va ajuta Dumnezeu altfel, cu mult mai mult ne va răsplăti Dumnezeu, când astăzi noi nu trebuie să visăm la sfinți, pe care îi va dovedi Dumnezeu fără echivocuri din acestea, ci ne vom păzi. Dar, dacă e înșelare, atunci e clar că vom construi un Francisc de Assisi al Ortodoxiei, adică vom deschide poarta Bisericii pentru înșelare. Și când punctul acesta al înșelării lui Boca e un fel de dogmă duhovnicească și o generație de mari duhovnici au construit această dogmă, și când aceasta se discută la nivel de Biserică, nu e de glumit. Cu diavolul nu e de glumit în Biserică, așa cum instituția crede astăzi că e vorba doar de o „canonizare”.

Pentru mulți duhovnici mari ai Bisericii, dar și pentru mine, Arsenie Boca e doar un nou Francisc de Assisi, dar în Ortodoxie. Și concluzia mea aici este că aici cântărește mult cuvântul duhovnicilor Bisericii (dogma ascultării de o unanimitate a duhovnicilor, dogmă uitată astăzi în discuția despre Arsenie Boca), care l-au cunoscut direct și care l-au condamnat și s-au separat de el. Acest nu categoric al duhovnicilor contemporani acestuia are multă valoare într-un dosar de canonizare, care e clădit pe un entuziasm vizibil, și nu pe o analiză duhovnicească. Problema acestui dosar de canonizare este cum a fost construit. Acest nu duhovnicesc care este de fapt extrapolat în toată zona duhovnicească a Bisericii și la toți duhovnicii serioși, cântărește enorm de mult în discuție, și este ignorat

este, și cât de atentă trebuie să fie și la cele mai mici semne de neorânduială, dar și că diavolul are explicații pentru toți, în special pentru o comisie de canonizare.

instituțional. Și totuși, acesta avea o bibliotecă de ocultism și noi îl canonizăm, punând capul în pământ, neavând o explicație pertinentă aici.

Totuși, ce propune instituția astăzi în acest proces de canonizare este să ignore o întreagă generație de duhovnici, vocea acestora, să ignore tot ce au spus aceștia pe subiect. În care această instituție a Bisericii nu mai contează în ce afirmă în unanimitate. Astăzi instituția îi dă la o parte pe toți aceștia pentru a-i face loc lui Arsenie Boca. Pentru Arsenie Boca toți acești mari duhovnici ai generației contemporani acestuia sunt trași instituțional deoparte și li se spune să păstreze liniște în Biserică.

Până la urmă cum legăm suspiciunile de o certitudine? Ce dă certitudine tuturor acestor suspiciuni? Pentru că în fond aceasta este ce trebuie să facem aici. Or, pentru neascultare, care trebuie verificată prima, ce putem spune când Boca toată viața nu a ascultat și a stat în acestea? Dar ascultarea este o mare virtute. Pentru ocultism avem o activitate continuă, în zona dinainte de monahism și până când a murit, cu o dinamică a cărților și ucenicilor, dar și cu semne vizibile, în Francisc de Assisi, Nil Dorobanțu și Vladimirești. Dar, pe lângă toate acestea, avem confirmare din partea unor ierarhi care l-au muștrat și care au reacționat la toate acestea. La fel, pentru erezie avem o muștrare din partea ierarhiei. Ierarhia l-a condamnat și muștrat continuu, nefiind de acord cu tot ce acesta a făcut. Și astăzi, după ce ierarhia aceluși timp a dispărut după ce a confirmat toate aceste probleme, o nouă generație ajunge să-l canonizeze, ignorând tot ceea ce colegii lor au făcut în acel timp.

Părintele Anițulesei precizează aici despre mărturiile a câtorva mari părinți și duhovnici despre Arsenie Boca: „Doamna Lidia Ionescu Stăniloae lămurește în cartea *Lumina faptei din lumina*

cuvântului, în ultimul capitol, motivul despărțirii pr. Stăniloaie de Arsenie Boca, spunând că Boca era plin de sine și nu primea sfat de la nimeni când greșea. [...] După 1990, pr. Stăniloaie și-a dat acordul pentru retipărirea primelor 4 volume ale *Filocaliei*, lipsind în prefața volumului 2 cuvântul de laudă pentru A. Boca.”¹²¹ Dar la fel, trebuie să adăugăm comentariu doamnei Lidia Stăniloaie pentru Arsenie Boca, drept o „*mare dezamăgire*”.

La fel, părintele Anițulesei ne arată că discuțiile pentru condamnarea lui Arsenie Boca au fost continue: „[...] și faptul că în anul 2005 a fost pictat la mine în biserică și pentru că a ieșit ca un guru budist a fost repictat din nou, dar rezultatul a fost același (a fost șters). Atunci am vorbit cu părinții Antim Gâdeoi și Arsenie Papacioc și am început să analizez mai cu atenție opera lui, iar aceasta este concluzia la care am ajuns. Săracul Boca a fost un înșelat. Dacă înșelările și învățătura lui neortodoxă nu ar fi afectat Biserica aș fi tăcut.”¹²²

¹²¹ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 6.

¹²² Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 28.

4.8 Mărturisirea eretică de credință a lui Boca de la Drăgănescu. La Drăgănescu diavolul batjocorește Ortodoxia, pictându-și hula, erezia și înșelarea pe pereții Bisericii

„Ne spune părintele că ne știe toate păcatele noastre și ale neamului nostru, că ***a vorbit cu sfinții pe care îi pictează.***”¹²³ (Pr. Todor Nichifor). (Urâtă este pictura lui Francisc de Assisi de mai jos, care este doar o arătare, un cadavru diform, cu ochii în orbite, înconjurat de luminile curcubeului pe care A. Boca le vedea.)

Răspunsul autentic față de Arsenie Boca trebuie să îl găsim în ceva mare, din fața noastră, care trebuia să fie corect și e greșit, și

¹²³ *Mărturii din Țara Făgărașului*, p. 12, după Pr. Anițulesei, , *Fenomenul Arsenie Boca*.

e legat de credință. Și asta vedem în mărturisirea de la Drăgănescu. În ceva ce trebuia să fie drept și e strâmb, mincinos, neadevărat, ca la catolici.

Mărturisirea de credință a lui A. Boca de la Drăgănescu este:

1. Cred în erezia catolică, prin Francisc de Assisi plasat în rândul Sfinților ortodocși, cu titulatură de sfânt și cunună
2. Cred în Francisc de Assisi și în legătura sa cu Dumnezeu
3. Cred în erezia ariană
4. Cred în reîncarnare, prin plasarea propriului chip în cel al Sfântului Ioan Botezătorul
5. Profețesc tot felul de lucruri în numele spiritelor și a celor care îmi vorbesc
6. Cred în duhurile care au descoperit aceste afirmații
7. Refuz ascultarea de Biserică, în episcopul care a spus să le șterg și ignor orice mi se spune de Biserică.
8. Ascult numai și numai de duhurile care îmi dictează, cu care sunt în comuniune, și cărora le sunt supus, care sunt mai mari decât Biserica.

Cu o asemenea mărturisire de credință (scrisă foarte pe scurt), să îl mai canonizeze cineva pe Boca, dacă poate. De asta ierarhia s-a ferit zeci de ani de această discuție, fiind deplin conștientă de ce e în spatele ei, deși în spate exact asta a fost surprinsă comentând. Până la urmă, la această mărturisire de credință trebuia să se ajungă, și să o discutăm, nicidecum doar pictură bisericească, dar fără acoperirea dogmatică și de credință. Aceasta este mărturisirea de credință a lui Boca de la Drăgănescu, cu care a murit, în care a

trăit aproape toată viața. Într-un mod fericit pentru noi, a avut curajul să sfideze întreaga Biserică și să își pună chiar în Biserică întreaga sa mărturisire de credință. Drăgănescu este o mărturisire de credință foarte complexă, făcută sub „inspirație”, după mărturia autorului, dar și „în refuz de ascultare de Biserică”.

Ce vedem astăzi la Drăgănescu este adormirea a orice capacitate de reacție și orice simțire din Ortodoxie. Dacă noi stăm de zeci de ani în Biserică având o mărturisire eretică de credință pictată în văzul întregii Biserici, unde putem ajunge mai jos de atât? Mai jos putem ajunge doar lângă catolici. Mai jos de noi sunt doar catolicii astăzi.

Când vor afla celelalte Biserici ce mărturisire de credință avem noi pictată astăzi la Drăgănescu, vom fi de rușinea întregii Ortodoxii. Și deja sunt afirmații dogmatice majore în acea pictură, făcute în spirit dogmatic și nu în stil artistic, cultural sau altfel. Dimensiunea dogmatică e confirmată de Boca însuși, când menționează inspirația, dar și când respinge propunerea ierarhului de a șterge pictura, și obligă o tratare pur dogmatică a afirmațiilor sale. Și când zice că a vorbit cu toți Sfinții, că vorbea direct cu aceștia, vorbea de spiritism, sau exact de ce presupunem imediat că e vorba de o experiență ortodoxă legitimă?

E Drăgănescu slăvire a lui Dumnezeu sau batjocorire a Ortodoxiei? Sensul real al Drăgănescu este batjocorirea și hulirea întregii Ortodoxii de către diavol – cam tot ce este în A. Boca are sensul cu totul opus celui propus instituțional. La Drăgănescu ar trebui să vedem diavolul, care după 2.000 de ani și-a pictat hulele, blasfemiile și ereziile pe peretele Bisericii Ortodoxe Române. Cumva tot ce a lucrat 2.000 de ani (hulă, erezie, batjocură, înșelare, neascultare) e astăzi pictat în Ortodoxie, la Drăgănescu. Cât de urât râde astăzi diavolul de noi la Drăgănescu! Și asta pentru că a fost lăsat acolo de ierarhie să își facă lucrarea pe pereții Bisericii.

Drăgănescu este un eveniment în istoria întregii Biserici Universale, în care diavolul vede o Biserică slăbită, o ierarhie slăbită, și are curajul să atace prin înșelare întreaga Biserică. Este absurd ce se propune instituțional pentru A. Boca în Drăgănescu. Pereții Bisericii să fie umpluți de erezie, noi să privim asta artistic sau altfel, iar erezia să strige la cer împotriva noastră către Dumnezeu, să atragă mânia lui Dumnezeu împotriva noastră. Prin astfel de erezii și lepădări de credință atragem mânia lui Dumnezeu. Să fim tare atenți, că Drăgănescu va aduce mai multe pedepse dumnezeiești peste BOR, pentru erezie, înșelare și neîndreptare! Gândim prea complex pentru Drăgănescu, încercând să îl scoatem basma curată pe Boca. Drăgănescu e erezie simplă și e hulirea Ortodoxiei.

Diavolul nu putea să nu se mărturisească pe sine în lucrarea lui Boca. Bătaia de joc și hula față de Dumnezeu, dar și erezia, trebuiau să se vadă undeva în toată această „lucrare a lui A. Boca”. Mărturisirea eretică de credință și înșelarea lui Boca se vad în mărturisirea acestuia de credință de la Drăgănescu. Acolo trebuie să vedem dincolo de culori, de chipuri, dincolo de dimensiunea artistică, dimensiunea dogmatică și a unei mărturisiri de credință eretică, înșelătoare, hulitoare, direct pe peretele Bisericii. Chipul diavolului îl vedem întotdeauna în tulburare, neorânduiești, neascultare, batjocorire, hula, erezie, întunecare, diformitate. Toate acestea sunt parte din chipul întunecat a lui Boca, din validarea chipului întunecat al acestuia.

O astfel de mărturisire de credință cu atâta putere, eretică și înșelătoare, nu a mai fost vreodată în istorie. Boca profetește căderea întregii Bisericii la Drăgănescu, profetește noul chip al Bisericii, o cădere cum nu a mai fost, folosind autoritatea personală și inspirațională, și nu autoritatea Bisericii. Și asta în timp ce ierarhia admiră o paletă de culori, dar nu un adevăr de credință, și găsește scuze care

de care mai greșite pentru o hulă cumplită și erezie față de Dumnezeu.

Când diavolul se apucă și își pictează hulele pe pereții Bisericii, atunci întreaga ierarhie a Bisericii are probleme. La Drăgănescu diavolul ne spune că asta a fost opera lui, și că prin asta va dărâma întreaga Biserică. Până la urmă și ierarhia va trebuie să explice în fața lui Dumnezeu ce a făcut cu Drăgănescu. Îți trebuie și o carismă puternică, o personalitate dominantă, pentru a domina ierarhia, pentru a face ierarhia întreagă să asculte de Boca, și nu de Sfinții Părinți.

La Drăgănescu vedem chipuri întunecate, ca și al lui Boca, chipuri aspre, încruntate, chipuri care judecă pe credincios, chipuri toate copie a lui Boca. Toți sfinții lui Arsenie Boca par că fac ceea ce făcea și Boca, îți dau păcatele pe față¹²⁴. O lume și împărăție în care omul e privit și fixat cu privirea de toți sfinții lui Arsenie Boca, hipnotizând cu privirea credincioșii, cum făcea și autorul. Iar părintele Anițulesei precizează fericit: „Dacă tot am ajuns să lămurim lucrurile. Nu vă face impresia că majoritatea personajelor pictate seamănă cu Boca?”¹²⁵

¹²⁴ Contrar învățaturii tainei mărturisirii, unde credinciosul este protejat de cădere și este sprijinit moral, pentru a nu cădea în deznădejde. Numai de A. Boca e aruncat prin propriile sale *taine* în fața întregii Bisericii, creând o nouă taină, taina datului în vileag a credinciosului în fața Bisericii, ca să vedem aici cât de bine a asumat A. Boca taina mărturisirii ca preot.

¹²⁵ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 15.

Talentul lui Boca nu poate fi negat, reușind să îl picteze pe Sfântul Ioan Botezătorul drept o copie identică a sa¹²⁶.

FaceShape

85.27% similar

Male, 37

Male, 34

Try again

Download results

Easily compare 2 faces to measure similarity scientifically.

Effortlessly Compare Two Faces with Our AI-Powered Tool!

[More tools >](#)

[Comparația de mai sus este făcută cu aplicația online faceshape, care recunoaște similarități între chipuri. Cred că orice comentariu este de prisos, referitor la asemănarea dintre cele două imagini. Chiar și atunci când *pozele nu sunt la o calitate și nici din unghiul potrivit*, asemănările sunt izbitoare chiar și pentru un program

¹²⁶ Am rulat pentru exercițiu un software de specialitate, pentru recunoaștere facială și pentru compararea de fețe, pe două imagini, una a lui A. Boca, și una a Sf. Ioan Botezătorul pictat de acesta. Software-ul a indicat aceeași față. Mai spune că nu e aceeași față, și că autorul nu a vrut să facă o afirmație sau dogmatică, că este reîncarnarea Sfântului Ioan Botezătorul, sau de a se egala în importanță cu acesta, o afirmație egal de hulitoare, sau că este un Înaintemergător. Deja o procesare digitală a lui Drăgănescu ar trebui făcută pentru a ne indica toate hulele referitoare la reîncarnare sau la diferitele imposturi pe care Arsenie Boca le-a făcut în acele imagini, pe unde apare deghizat în diferite chipuri.

special creat pentru asta. Dacă instituția refuză un adevăr primar, atunci trebuie să îl dovedim folosind astfel de aplicații¹²⁷.]

Boca să se fi consultat ani de zile cu „cerul” lui pentru pictarea acestor erezii, adică de fapt cerul lui Boca a dictat aceste erezii și noi trebuie să le asimilăm ca fiind inspirate. Întrebarea legată de Drăgănescu este cum tratăm acest lucru, ca mărturisire de credință, ca inspirație? Adică ce valoare are pentru Ortodoxie Drăgănescu? Este Drăgănescu noul chip al Bisericii arseniste, a Bisericii lui Boca? Așa vom arăta sub inspirația cerului, într-o Biserică avându-l în centru pe Francisc de Assisi? E o rescriere a credinței? E o schimbare a credinței? Ne anunță Arsenie Boca aceea că Francisc de Assisi își va începe lucrarea și în Biserica Ortodoxă?

Transcrierea dogmatică a picturii de la Drăgănescu ne lasă în fața una dintre cele mai groaznice mărturisiri de credință produse în istorie din Ortodoxie, o mărturisire de credință eretică în multe dimensiuni. Dând la o parte culoarea și chipurile din Drăgănescu, rămânem cu niște afirmații groaznice precum mărturisirea dogmei catolice, mărturisirea înșelării lui Francisc de Assisi, mărturisirea ereziei semiariene, mărturisirea spiritismului și reîncarnării Sfântului Ioan Botezătorul în Arsenie Boca (numai diavolul putând să i-l arate lui Boca pe Ioan Botezătorul chiar ca pe sine însuși), cu afirmația că toate acestea sunt inspirate, adică erezia este că inspirația e demonică, dar și cu neascultare de Biserică, și mărturisirea că nu învățătura Bisericii mântuiește (dogmă sectară) ci doar descoperirea dumnezeiască.

Pictura de la Drăgănescu este un moment de tristă amintire, în care un ocultist a fost lăsat să facă orice vrea în Biserică. Pictura de la Drăgănescu e mândrie absolută, în care demonii îl batjocoresc chiar și pe Boca, cum greu se poate închipui, în Sfântul Ioan

¹²⁷ Aplicația FaceShape, link: <https://www.faceshape.com/face-compare>.

Botezătorul – cam asta a fost în capul lui Arsenie Boca toată viața, dogma că este la fel de mare ca Ioan Botezătorul (și tot găsim afirmația asta pe ici pe colo în diferite chipuri, că era pe niște meleaguri „cu duhul lui Ilie”), și că e posibil să fi fost chiar reîncarnarea acestuia.

Semnul înșelării, al bătaii de joc a diavolului, al ereziei, dar și al hulei trebuie să le vedem în tot felul de neorânduiești care „par legitime”, dar care sunt de fapt bătaie de joc demonică. Cam asta s-a întâmplat și la Drăgănescu. Dacă este dată spre analiză pictura de la Drăgănescu cuiva din altă Biserică, fără a i se spune că e a lui Boca, pictura va fi desființată, dar și noi ca Biserică vom fi de râsul întregii Biserici universale – pentru că va trebui să devenim arseniești și să îl apărăm pe Boca în fața restului Bisericilor.

Acea pictură de la Drăgănescu e capela sixtină a batjocoririi BOR de către diavol. Acolo diavolul a fost lăsat să își picteze batjocorirea Ortodoxiei românești, pentru ca apoi Ortodoxia să doarmă și să ridice înșelarea la rang de dogmă. Acolo diavolul a pictat batjocorirea întregii Ortodoxii la sfârșit de veac. Acolo ne anunță diavolul ce va face cu întreaga Ortodoxie la sfârșit de veac.

Sub inspirația și harul Duhului Sfânt pictura nu putea să fie de urâțenia și diformitatea celei a lui A. Boca. Pictura lui A. Boca e diformă, are pecetea demonilor. Francisc de Assisi e un cadavru deformat, diform, o arătare desfigurată, suferindă, în suferință profundă, cum nu sunt văzute decât în descoperirile demonice. Sfântul Ioan Botezătorul este precum A. Boca.

Toată acea pictură e expresia unui fel de halucinații personale a lui A. Boca. Pictura de la Drăgănescu ne duce în planul halucinațiilor lui A. Boca, în planul înșelării sale, în care apar erezii de tot felul, personaje, afirmații dubioase, profeții, un amalgam de neînțeles dar specific autorului, ca o realitate personală a autorului care

nu se poate desprinde de aceasta. Drăgănescu ne arată o realitate într-o zonă în care dubiosul, ciudatul și diformitatea sunt ceva natural. E Drăgănescu realitatea lui A. Boca?

Drăgănescu e împărăția lui A. Boca, nu a lui Dumnezeu. Drăgănescu este întreaga lume a lui A. Boca. *Cărarea Împărăției* scrisă de A. Boca nu îi duce pe toți cei care o urmează decât în lumea lui Arsenie Boca de la Drăgănescu. Nu duce în altă parte. Aici e finalitatea și împărăția lui A. Boca. Și în lumea acestuia sunt toate atributele diavolului, diformitatea, neconcordanța, dubiosul, erezia, hula, batjocorirea, nenumărate lucruri din afara Bisericii venite acum în Biserică prin girul lui „A. Boca”, a inspirației (de tip sectar protestant), la sfârșitul veacurilor.

Arsenie Boca a reușit să convingă o întreagă Biserică să gândească în stil protestant, în care descoperirea „dumnezeiască” în stil protestant are mai mare valoare și poate rescrie dogma Bisericii – și îți trebuie ceva carismă să te urmeze ierarhia întreagă în această afirmație. Cam asta învățăm prin Drăgănescu, că migrăm către o formă de protestantism în care dogmele pot apărea de la diferiți profeți, pe pereții Bisericii.

Ce urmează după o astfel de pictură? Pentru că ierarhia trebuie să își pună întrebarea și să răspundă la întrebarea: ce semnifică pentru Biserică această pictură? Ne oferă ierarhia această pictură și o girează în fața întregii Biserici drept noua împărăție a lui Dumnezeu, venită prin Boca? Ne girează ierarhia că realitatea lui Boca este noua realitate adusă în Biserică, în care vom trăi? Pentru că în aceasta a trăit Boca întreaga viață. Ne girează ierarhia că ne va călăuzi la pământul lui Boca, și ne oferă cartea de căpătâi a lui Boca „*Cărarea Împărăției*” pentru a ajunge într-un colț al picturii de la Drăgănescu? Vom copia capela sixtină a lui Boca și în alte Biserici? Până unde vom merge cu realitatea lui Boca?

Din nefericire A. Boca pare să fi pierdut contactul cu realitatea Bisericii undeva pe drumul său. A. Boca mărturisește în anii petrecuți în pictură la Drăgănescu, că a pierdut contactul de mult prea mult timp cu realitatea Bisericii. A. Boca a ajuns să trăiască în ce a mărturisit la Drăgănescu, cu arătări diforme, precum Francisc de Assisi. Drăgănescu este o realitate alterată a Bisericii. Dar asta este realitatea lui A. Boca. Acesta nu trăia în realitatea Bisericii.

Ce e la Drăgănescu ne spune cu totul altceva decât ce este Biserica. Drăgănescu este o nouă Biserică de fapt, în care ciudățeniile de tot felul își fac loc prin tot felul de explicații hilare. E o Biserică înrudită cu catolicismul, a profețiilor (apocaliptice și sectare), a unui cadavru diform precum Francisc de Assisi care însoțește din umbră Biserica. Aceasta este viitorul chip al Bisericii ortodoxe, chipul Bisericii lui A. Boca. Să ne ferească Dumnezeu ca lumea lui Boca să devină prin ierarhia actuală lumea și realitatea Bisericii. Să ne ferească Dumnezeu să fim călăuziți de ierarhia actuală în împărăția și lumea lui Boca. Să ne păzească Dumnezeu de realitatea lui Boca și de cei cufundați în aceasta. Să înțelegem *afirmațiile majore de la Drăgănescu, erezia și înșelarea*, dar și *catolicismul*, ca profeție pentru Biserica Ortodoxă Română. Asta ne așteaptă prin Arsenie Boca.

Drăgănescu este un plan al întâlnirii lui A. Boca cu o altă realitate, care e diferită de realitatea Bisericii. Toate aceste idei din pictura¹²⁸ lui Arsenie Boca își au originea în întâlnirea acestuia cu această lume. O lucrare care descrie detaliat Drăgănescu, din perspectiva învățaturii ortodoxe de credință, este ***Grozăviile neasemănate de la Drăgănescu, În lumina Sfinților Părinți, Punctele***

¹²⁸ Pictura de la Drăgănescu poate fi găsită online la linkul <https://ro.pinterest.com/jurnalculflori/pictura-draganescu-p-arsenie-boca/>.

esențiale”¹²⁹.

¹²⁹ Dr. Victor Ardeleanu, *Grozăviile neasemănate de la Drăgănescu, În lumina Sfinților Părinți, Punctele esențiale*, <https://www.scribd.com/document/407693378/grozaviile-neasemănate-de-la-dragănescu-punctele-esențiale-pdf>.

Îl vedem pe Arsenie Boca în chipul Sfântului Ioan Botezătorul¹³⁰, în Francisc de Assisi vedem mărturisirea ereziei catolice, dar și a înșelării lui Assisi, în curcubeul de lumină care apare de mai multe ori vedem lumini care apar în aceste descoperiri (și care apar în diferite descoperiri demonice), vedem sfinți catolici ca niște cadavre, vedem sfinți cu ochii trași adânc în orbite, îl vedem pe Hristos într-o ipostază familiară lui Boca, fără barbă, un Hristos diferit de cel pe care îl știm (oare de ce și-a ras Hristos barba pentru Boca, sau este un Hristos diferit de al nostru, catolic, universal, sincretist?) și diferite alte lucruri. Și pentru Arsenie Boca va trebui să regăsim tot repertoriul său de noutăți în ocultism, în ezoterism, în catolicism, dar și în alte locuri.

Realitatea lui A. Boca e o realitate plină de eretici și erezie, plină de înșelare. Prin A. Boca întrebarea este câte alte personaje similare așteaptă în decor să apară în această lume și în acest peisaj? Ierarhia de astăzi pare cufundată cu totul în lumea lui A. Boca, într-un Drăgănescu care prinde viață în întreaga Biserică, cu cadavre care apar pe pereții Bisericii, cu eretici și înșelați care mișună în locul sfinților Bisericii, și care acaparează atenția Bisericii. Cu o Biserică unde se urmărește cu atenție radioul profețiilor lui A. Boca, asemenea radioului sectelor protestante și înșelătoare, cu un sectarism apocaliptic și înfricoșări apocaliptice. O realitate din cele profețite la sfârșitul veacurilor în Scriptură, în capitolul înșelare și înșelarea ierarhiei, dar și căderea Bisericilor prin ierarhie. Astăzi ierarhia lucrează intens să dea viață acestui Drăgănescu în întreaga Biserică, spre disperarea duhovnicilor și a multor credincioși, care luptă cu o

¹³⁰ Vroia să ne vorbească despre o reîncarnare, că el este un nou Înaintemergător în aceste vremuri, sau că este la fel de mare ca acesta, oricum orice interpretare aici fiind o grozăvie? Opțiunile de interpretare aici sunt largi, toate fiind la fel de grave.

realitate demonică, cu însuși diavolul care vrea să prăbușească Biserica în abisul pieirii veșnice.

Apropo, în A. Boca se striga *diavolul și căderea Bisericii* și nu „nevrednic”. Și trebuia cu mult mai multă atenție decât se procedează azi. Arsenie Boca poate fi căderea neamului românesc în erezie. Tare naivi suntem ca popor dacă asupra noastră s-a abătut o astfel de pacoste (alături de Petrache Lupu, Nil Dorobanțu, maica Veronica, cu toții pictori a tot felul de realități similare celor ale lui Boca, Drăgănescu fiind repetat și în alte variante în alte locuri ale țării).

Arsenie Boca pare să dărâme totul în Biserică, pare să fie un distrugător al Bisericii, al dogmei și ascultării. A. Boca a dărâmat totul în Biserică. Frica de A. Boca i-a cuprins astăzi pe toți în Biserică, și adevărul nu mai e mărturisit instituțional, e schimonosit instituțional în toate felurile, e acoperit cu chipuri catolice, pentru a fi compatibil cu adevărul lui A. Boca, pentru a nu-l contrazice pe *sfânt*. Și ni se spune ca noul adevăr al Bisericii e catolicismul, sincretismul, erezia și înșelarea. Cam asta se spune despre Drăgănescu.

Va trebui să modificăm dogmatica Bisericii pentru a fi compatibilă cu dogmatica lui A. Boca – să ne gândim deja cum îl adăugăm pe A. Boca în cărțile de dogmatică. Susținerea lui A. Boca e o rușine greu de cuprins pentru cei care îl susțin. A. Boca e greu de explicat instituțional. Drăgănescu în primul rând e o încălcare flagrantă a dogmei ortodoxe, a afirmațiilor dogmatice de bază. Nu există vreo variantă ca Drăgănescu să fie scuzat. Drăgănescu e o rușine în apărarea Ortodoxiei.

Până la urmă Drăgănescu va ajunge în văzul întregii Biserici Ortodoxe Universale. A. Boca va deveni la un moment dat o problemă a Bisericii Universale, iar ierarhia va trebui să răspundă pentru apărarea unei creații dogmatice noi. A. Boca va trebui apărat de

comisia de canonizare în fața altor Biserici. Și acolo BOR nu va mai putea să le spună altora să tacă, cum se întâmplă în Biserică, apărarea comisiei de canonizare fiind făcută prin cenzură, spunând Bisericii să tacă și să nu comenteze până se săvârșesc cele pentru instalarea lui Boca unde e decis deja.

Să vedem ce vor zice și alte Biserici când vor vedea eretici și înșelați pictați în inspirație de un înșelat pe pereții Bisericii, în neascultare, și cum ierarhia face ascultare de acesta, cu o bibliotecă de ocultism în spate, condamnat de duhovnicii Bisericii. Să vedem și noi cum se poate apăra asta, dacă în interior apărarea instituției stă în decretarea unei liniști generale pe subiect. Aceste cuvinte *catolic*, *eretic*, *erezie* și *înșelat*, apar astăzi în descoperire inspirată pe pereții Bisericii. Și Bisericii i se spune să tacă, pentru că „*sfântul*” care le-a scris e mai mare decât Biserica, și știe el ce scrie. Iar ierarhia tace în fața lui Boca, acceptă ascultarea de acesta.

Dacă vom fi condamnați de alte Biserici ca înșelați și eretici? Pentru că acolo vom ajunge. Adică și celelalte Biserici vor trebui să ia act, dar și să analizeze ortodoxia BOR, să ia atitudine. Și vor lucra în spiritul părinților Lecca și Cleopa, nu în spiritul ucenicilor lui Boca, care nu văd nimic în afară de „lucrare”. Alte Biserici nu vor lăsa Ortodoxia să fie batjocorită, cum o comisie de canonizare permite astăzi. Nicio Biserică nu va fi influențată de retoricele și scuzele ierarhiei legate de Drăgănescu.

La Drăgănescu e unul din cele mai mari sacrilegii istorice ale întregii Ortodoxii. Asumarea Drăgănescu în Ortodoxia românească e erezie și înșelare. Boca devine o discuție deja în contextul întregii Ortodoxii, nu doar în BOR. Prin Drăgănescu și Boca Ortodoxia românească se face de rușine în întreaga Biserică. Cu siguranță că Părintele Stăniloae se întoarce în groapă de la ce facem acum. Părintele Dumitru Stăniloae nu ar fi permis așa ceva.

„Pr. Iustin nu le știa pe toate, că nu era Dumnezeu și faniile lui Boca nu i-au spus că a pictat la Drăgănescu pe ereticii Ulfila și Francisc de Assis cu aureolă, s-a pictat pe sine în chipul Sf. Ioan Botezătorul, se teleporta etc. Că atunci răspunsul ar fi fost altul. Călugării din Mănăstirea Petru Vodă susțin că părintele Iustin și-a dat seama spre sfârșitul vieții că a fost folosit și nu avea evlavie la Boca, dar nu a apucat să mai menționeze și în scris asta.”¹³¹

„Și mai grav este faptul că A. Boca a fost muștrat de un ierarh de la Patriarhie, care i-a zis să șteargă imaginile neortodoxe pictate. A. Boca i-a zis să șteargă episcopul ce nu-i convine, deoarece zicea Boca: „N-am pictat nimic decât cu *porunca de Sus*, pentru *catehizarea poporului* care *zace în întuneric*.” (pag. 36). Eu cred că bine a făcut ierarhul că n-a șters mărturiile care în istoria creată de așa zisul *sfânt al Ardealului* au un rol lămuritor. Astăzi, când vedem pictura, înțelegem că arhiereul a avut dreptate, dar Boca, trufaș, neascultător și încrezător în arătările drăcești ce le lua drept „arătări cerești”, s-a rătăcit.”¹³²

Termenul de catehizare este complet nepotrivit în acest context. Pe scurt, transformă Drăgănescu în mărturisire de credință, în afirmații dogmatice curate, pe care autorul le propovăduiește tuturor, poporului care zace în întuneric (după 2.000 de ani Biserica, fiind în întuneric, avea nevoie de A. Boca pentru a fi catehizată, afirmație pe care și sectele protestante o fac la fel de ușor). Acest subiect, Arsenie Boca, pare să fie unul din manualele de sectologie, fiind și apanajul celor care au studiat misiologia. Vom învăța credința în continuare pe lucrările lui A. Boca?

¹³¹ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 7.

¹³² Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 14.

Pictura de la Drăgănescu se poate împărți în câteva (3) părți: în afirmații dogmatice, în profeții apocaliptice și în manifestare artistică necanonică, după dorința autorului. Primele două părți nu pot fi contestate, fiind greșite, deși astăzi apărătorii acestuia se automint, cu tot felul de scuze de tipul „Drăgănescu e necanonică”. Ce vor să spună, și cât se vor mai autominti?

La Drăgănescu nu vorbim despre un exces artistic. Nimeni nu pictează sfinți în Biserică fără semnificație dogmatică. Orice pictură a unui sfânt vine cu o credință, vine cu o afirmație dogmatică făcută în spate. A spune că doi eretici și înșelați sunt pictați în Biserică fără semnificație dogmatică asociată este doar o eroare teologică. A. Boca era pictor de zeci de ani și știa clar ce semnificație are pictura. Era pictor cu experiență și știa prea bine ce valoare și ce declarație face acolo – apărarea acestuia prin eticheta *pictură necanonică* este adusă de cei care nu cunosc pictorii bisericești. Știa valoarea și afirmația dogmatică făcută. Efectiv nu există nicio posibilitate de a-l scuza în Drăgănescu. Boca era prea perspicace să nu știe ce face în acest punct, să nu înțeleagă afirmațiile făcute.

Cei doi eretici și înșelați sunt pictați întocmai după toate regulile de pictură a sfinților dar și în contextul, cadrul și șirul celorlalți sfinți. De aceea, obligă datorită naturii picturii, identice cu a tuturor sfinților din context, interpretare dogmatică și nu artistică, sau de alt fel. Și de ce cei doi nu pot fi tratați decât ca mărturisire de credință este că **toată pictura lui A. Boca este o suită de afirmații mari, de profeții, cu un simbolism precis**. Fiecare pictor când pictează știe clar mesajul transmis. A. Boca nu a fost doar un artist pierdut în pictura bisericească, după cum e scuza. Drăgănescu e o mărturisire personală a autorului, foarte relevantă, de asta găsim profeții, acești sfinți. Boca s-a mărturisit pe sine în Drăgănescu.

Termenul „necanonic” e unul folosit incorect, neexprimând realitatea. Aici vorbim de erezie, nu doar de necanonicitate. E folosit pentru a minimiza actul săvârșit de Boca, un act de erezie. E doar un termen folosit retoric, o *etichetă* pentru a minimiza cumva, pentru a reduce la dimensiunea artistică pictura și a nu mai discuta de dimensiunea dogmatică.

Dincolo de chipuri și culori rămânem cu erezia Drăgănescu. Boca a pictat în biserică, o biserică, nu pe faleză. Contextul picturii este foarte clar. Și se creează pentru Boca mai multe ipostasuri, fețe, ipostasul artistului rupt de dogmă, ipostasul ocultistului tânăr, degrevat de responsabilitate, dar și altele. Or, pictorul când pictează, face asta cu credincioșii în cap, cu un mesaj transmis către credincioși. La A. Boca se vede că a lăsat mesaje clare în toată pictura sa, că era conștient în fiecare pictură de mesajul transmis. Ce propun apărătorii lui A. Boca e nepotrivit, pentru un pictor-teolog, într-o Biserică, în care acesta în mai multe locuri a lăsat mesaje clare.

Ce se propune pentru A. Boca, aceea că era în necunoștință de cauză cu privire la afirmațiile dogmatice, nu poate fi adevărat. Un ierarh i-a atras atenția asupra dimensiunii dogmatice și Boca a răspuns clar că nu schimbă pictura, fiind inspirată. Dumnezeu a inspirat-o în ce sens? Artistic (culoare și formă) sau dogmatic? Sau distinct, doar artistic nu și dogmatic? Totuși trebuie să demontăm aceste falsuri aduse de ucenicii lui pentru el, o perdea retorică de scuze, care să îl scoată nevinovat, sau mai puțin vinovat, prin etichete greșit puse, de tipul „necanonic” pentru pictură, „nematur” pentru ocultism, și altele.

Necanonicitatea (neconformitatea picturii) se poate invoca pentru culoare și formă, dar nu pentru dogma ortodoxă. Aceasta nu poate fi acoperită sub termenul retoric „necanonic”. Auzi de la apărătorii lui A. Boca un slogan retoric, că pictura e

necanonică, fapt asumat instituțional în diferite declarații. Problema nu e că e necanonică, este că e gândită în spirit dogmatic. Iar autorul a spus asta. Sunt afirmații dogmatice clare și confirmate de autor. Cei care încearcă să îl scuze pe Boca se încurcă în cuvinte, neștiind ce frază și ce formulare îl poate scuza mai bine.

Francisc de Assisi și Ulfila nu au semnificație artistică, să putem duce discuția într-o zonă altfel decât dogmatică. Nu putem duce nicio clipă discuția într-o altă zonă decât în cea dogmatică. Și întrebarea cea mai mare este de ce un dorit teolog (pentru că Boca a acționat și în calitate de teolog) a făcut aceste afirmații, că Ulfila și Assisi sunt sfinți și sunt în harul lui Dumnezeu, în comuniune? Acelea nu sunt afirmații artistice, pentru că **Boca a fost și teolog și s-a angajat și în dimensiunea teologică în lucrarea sa, deci nu poate avea o scuză în zona dogmatică, având totuși un fond dogmatic. Și ca să vedem că afirmațiile sunt dogmatice, ele vin din plasarea acestor doi eretici în rândul sfinților ortodocși, între ceilalți – aceasta este semnul clar al contextului dogmatic, al recepțării dogmatice.** Această contextualizare specifică schimbă discuția și o transformă în discuție dogmatică. Plasarea a doi doriți eretici în rândul sfinților ortodocși și întotdeauna în arsenalul (simbolistica) sfințeniei este o afirmație dogmatică pură. Și nu e unul, sunt doi, în același context. Și confirmarea că abordarea e dogmatică vine din dialogul lui Boca, în care el confirmă episcopului că e corect ce a scris, singura corectitudine fiind cea dogmatică – doar nu vorbea de culori.

Drăgănescu nu poate fi scuzat pentru că vine pe această filieră largă ezoterică, a unei viziuni de comuniune largă, spiritistă, în care se încadrează. Nu este un gest izolat, o afirmație izolată, ci poate fi coroborat cu restul ieșirilor lui Boca în zona spiritistă, în care afirmă o comuniune largă, în afara Bisericii. De asta Drăgănescu trebuie înțeles ca erezie și mărturie eretică de credință și nu

altfel. Toate acestea se coroborează ușor la A. Boca, nefiind gesturi și afirmații izolate, venind pe o idee rădăcină, pe o credință într-o comuniune largă, credință văzută în tot felul de astfel de afirmații. De ce Boca trebuie scuzat pe acest punct, doar a fost povățuit să se îndrepte? Mai poate fi scuzat, când a refuzat să se îndrepte, să se pocăiască? Undeva trebuie oprită scuzarea acestuia.

Părintele Anițulesei concluzionează fericit: „Eu cred că pictura lui Boca este drăcească, nu profetică. A pictat draci, ce i s-au arătat în chip de sfinți. Oare Mântuitorul sau însăși Maica Domnului i-au putut porunci, sau descoperi să facă această blasfemie?”¹³³

¹³³ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 18.

4.9 O conversație cu o credincioasă despre pictura de la Drăgănescu

„- Cine-i maică acela de acolo [Francisc de Assisi]? Că nu l-am văzut până acum în Biserică pictat, și e și tare urât!

- E o receptare dogmatică întârziată despre erminia catolicismului latent întârziat inspirațional, propusă de Arsenie Boca, în descoperire.

- Și ce înseamnă asta maică, mai simplu, pentru mine, o femeie bătrână?

- Înseamnă că e un eretic pictat, catolic, și înșelat, pictat de un înșelat, când îi zicea diavolul asta.

- Am înțeles maică acum, deci e un eretic și înșelat. În Biserica Ortodoxă pe perețele Bisericii pe care până eu acum eu doar sfinți, Maica Domnului, Hristos, și sfinții ortodocși. Deci de acum o să avem și din ăștia, catolici, la noi?

- Da maică, pentru că ierarhia îi iubește și pe aceștia acum.

- Dar noi nu aveam din ăștia până acum în Biserică. Și o să avem din ăștia de acum la noi, că nu îi aveam?

- Da maică, o să avem și din ăștia, pentru că ierarhia ascultă acum de Boca, și nu de Sfinții Părinți. Și s-au luat cu toții după Boca, și nu mai este niciunul drept în Biserică, să vadă ce e eretic și urât. Și-au făcut legea lor și au renunțat la legea Bisericii, și nu mai ascultă nici de Sfinții Părinți și nici de duhovnicii Bisericii. Și răstălmăcesc totul, și toate le fac toate pe placul lui Boca.

- Și e rău asta pictat, sau e bun?

- E rău maică, nu e de al nostru, nu e ortodox. Și l-au băgat aceștia în Biserică, și trebuie să stăm cu el pe cap de acum. Și asta e

unul din cei mai răi ai catolicilor, pentru că acesta a dus în înșelare catolicismul. Maică, sunt atâți de mulți credincioși care se roagă ca ierarhia să își revină din înșelare, încât nu îți pot spune. Să ne ajute Dumnezeu să depășim asta.”

Urâte vor fi conversațiile cu credincioșii pe subiectul Francisc de Assisi, Arsenie Boca și Drăgănescu. Comentariile sunt de pri-sos.

4.10 Credința lui Arsenie Boca este un *sincretism New Age*, între Ortodoxie, catolicism, greco-catolicism, minimalism protestant, ezoterism și altele

Ca să putem caracteriza credința lui Arsenie Boca, cel mai potrivit termen este *New Age*. La Arsenie Boca găsim o bază ortodoxă, cu importuri și un *catolicism latent*, dar și cu elemente de ezoterism (în nenumăratele energii menționate și referințele la reîncarnare), dar și cu menționarea altor „propovăduitori” și învățați despre Hristos.

Putem menționa aici afirmațiile sale din *diferite lucrări*:

1. *Cărarea Împărăției*, p. 92: „La sobornicitate ajung numai cei ce renunță la confesionalitate”
2. *Cărarea Împărăției*, p. 97: „Biserica catolică este aproape fără greșală” (Gheorghe Silea, Sâmbăta de Sus), „Între catolici și ortodocși deosebiriile nu sunt esențiale”.
3. *Cărarea Împărăției*, p. 93: „Îi primea pe greco-catolici la spovedit și împărțit cu binecuvântarea mitropolitului Bălan”
4. *Cuvinte vii*, p. 30: „Sundar Singh era nemulțumit de toate Scripturile religiilor. În revolta sa tulburată a ars Sfânta Scriptură, și, înainte de-a pleca să se arunce înaintea trenului, a mai căzut o dată în genunchi, rugându-se niciunui Dumnezeu. Dar Dumnezeu era și i s-a arătat Iisus în gloria divină... „- Și pentru tine M-am răstignit pe Cruce...” „Am murit Eu în locul tău; tu trăiește, și mai mult trăiește!...” Sungar Singh s-a făcut „Shadou”, adică *învățător* sau *apostol al lui Iisus Hristos*, acum în veacul nostru, ca o *mărturie a viului Dumnezeu Iisus*, de

peste veacuri. De unde fără Iisus era în pragul sinuciderii, după ce *l-a cunoscut pe Iisus, și-a cunoscut sensul și idealul vieții sale.*

Căutați la Mine că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre!

Atunci viața ta, ba și ceva din chipul tău, seamănă cu Iisus” A face o astfel de afirmație față de un credincios protestant ne duce cu gândul la un minimalism protestant, dar și la o acceptare a comuniunii în afara Bisericii, și la acceptarea în general a comuniunii în protestantism, Sundar S. convertindu-se la un creștinism protestant.

5. *Cuvinte vii*, p. 130: „Ignațiu de Loyola [...] din ambiție a creat ordinul iezuit, numai ca să facă și el ceea ce făcuse sfântul Francisc de Assisi. Metoda duhovnicească a lui Ignatiu de Loyola se bazează pe imaginație. [...] Stăruii în această închipuire și în toate sentimentele ce le trezește această transpunere. Pentru începător e o treabă de ajutor; dar riscurile imaginației sunt ocolite în duhovnicia Răsăritului.”
6. *Pr. A. Boca, Mărturia mea*, p. 56: „Ca un înainte-văzător, *pr. Arsenie Boca și-a îngăduit să-l picteze* în lucrările sale pe Francisc de Assisi, despre care știm că *deși a fost catolic, a avut viață sfântă* și un mare rol în întărirea credinței la vreme de ispită. Însă bârfitorii afoni n-au încetat să-l acuze, *deși pr. A. Boca a pictat după îndemnul de Sus, neauzit de cei mai mulți dintre noi*”.
7. *Pictura de la Drăgănescu*, Sfântul Ioan Botezătorul are același chip ca Arsenie Boca, iar în volumul *Mărturia*

Mea, Pr. Petru Vamvulescu¹³⁴: „[...] De copil, zicea Arsenie Boca, **eu sunt Zian. Veniți la mine! Și eu vă voi duce pe voi la Hristos!** [...]”¹³⁵

8. „Jerom. Arsenie Boca, citat de Ioan Cișmileanu în *Mărturii din țara Făgărașului*: [...] Și a venit Mitropolitul Bălan și a spus că se pot spovedi și împărtăși.” „Pr. Nicolae Streza în *Mărturii despre Păr. Arsenie Boca*: Îi priema cu aceeași dragoste și răbdare ca și pe cei ortodocși, arătându-le că și unii și alții au aceeași origine, că neam, că limbă și credință și că deosebirile sunt minime, *numai prin cuvinte* și că înaintea lui Dumnezeu contează credința în Fiul Său Iisus Hristos, în Maica Domnului și în Sfitele Taine, dar mai ales în viața creștină și schimbarea ei.”¹³⁶ Învațătura aceasta este un minimalism sectar protestant, dar și un relativism protestant care extinde larg granițele Bisericii la orice mărturisire

¹³⁴ Aduc o mărturie personală despre pr. Petre Vămvulescu, un preot în a cărui mărturie eu nu pun bază. În timpul unui pelerinaj de acum mulți ani în Rusia, la care am participat și eu și domnia sa timp de două săptămâni, a menționat de nenumărate ori, obsesiv, despre Arsenie Boca, și nu a conținut să vorbească despre acesta, fiind un fel de evanghelist mult prea înfocat al acestuia, întocmai ca mulți dintre ucenicii săi care par să fie la fel. O canonizare nu ar trebui să se poată face pe mărturia acestui părinte. Mărturia acestuia apare obsesiv în toată această discuție, într-un mod cu totul ciudat și cu amănunte foarte ciudate. Iar acest preot îi susține deplin abordarea lui A. Boca de neascultare de Biserică, promovând teologic acest mod al acestuia de a face după propriul lui plac, mărturisește despre glasurile-vocile auzite de acesta din cer și altele care nu pot fi acceptate. Din mărturia sa reținem și că „a băut apa scoasă din mormânt” la dezgroparea lui Arsenie Boca, și multe altele. Nu pare să cunoască altceva decât cultul pentru părintele său. Pr. Vămvulescu pare candidatul ideal la influența, sugestiile și hipnoza lui Arsenie Boca, de asta a și văzut atât de multe lumini, și de asta i-a ridicat lui Arsenie Boca o aură de sfințenie. Este una din problemele acestei discuții. Ierarhia ar fi trebuit să se sesizeze asupra acestui lucru.

¹³⁵ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 1.

¹³⁶ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 4.

minimală de credință, amprentă teologică a credinței lui Arsenie Boca.

9. „Și mai grav este faptul că A. Boca a fost muștră de un ierarh de la Patriarhie, care i-a zis să șteargă imaginile neortodoxe pictate. A. Boca i-a zis să șteargă episcopul ce nu-i convine, deoarece zicea Boca: „N-am pictat nimic decât cu *porunca de Sus*, pentru *catehizarea poporului care zace în întuneric*.” (pag. 36). Eu cred că bine a făcut ierarhul că n-a șters mărturiile, care în istoria creată de așa zisul *sfânt al Ardealului*, au un rol lămuritor. Astăzi când vedem pictura înțelegem că arhiepiscopul a avut dreptate, dar Boca, trufaș, neascultător și încrezător în arătările drăcești ce le lua drept „arătări cerești”, s-a ră tăcit.”¹³⁷
10. „*Cărarea Împărăției, Capitolul Ereditate și Spirit: „Cine știe, dacă nu El are de adus în viața pământească, în fluviul timpului, atâtea fețe omenești, încât numărul lor să împlinească toate posibilitățile de configurație câte le oferă structura noastră genetică? De faptul că suntem oarecumva anteriori față de forma noastră pământească, Dumnezeu ne spune, învățându-l pe Ieremia, când acesta încerca să se apere de misiunea cu care-l rostuiase pe pământ: Ieremia 1:5. înainte de a te urzi în pântec... te-am sfințit și te-am rânduit prooroc printre popoare. Suntem prin urmare de obârșie spirituală, fapte spirituale, trimise vremelnice într-o închisoare de carne și oase, și împlinind un destin, între ceilalți fii ai lui Dumnezeu și frați ai noștri.*” Or, apare din nou o discuție specifică ezoterismului și spiritismului, în care găsim discuția despre originea spiritelor. Coroborată cu afirmația că „pe

¹³⁷ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 14.

aici am fost acum 300 de ani cu duhul lui Ilie.”¹³⁸, găsim de fapt elemente clare din doctrina spiritistă, discuții despre spiritul uman, reîncarnare. Repetarea de cel puțin 3 ori a acestei idei, în diferite contexte, ne obligă să considerăm acest punct ca abatere gravă de la învățătura de credință ortodoxă, dar și legarea definitivă a credinței lui A. Boca de credința spiritistă și ezoterism.

Arsenie Boca deja folosește termeni și rapoarte dogmatice pentru lucruri din afara Bisericii, definind o nouă credință dogmatică. Deja aduce destul de multe afirmații dogmatice, din care se înțelege în primul rând:

1. O viziune lărgită a Bisericii, în care Biserica îi cuprinde și pe catolici, prezenți direct, dar și implicit, prin menționarea sfințeniei lui Francisc de Assisi, adică prin recunoașterea directă a legitimității catolice.
2. O viziune sincretistă și New Age, în care Biserica este peste tot, în care Hristos se descoperă identic precum Bisericii și unora din afara Bisericii, precum lui Sundar Singh, și confesiunilor protestante prin acesta.
3. Afirmații directe, dar și indirecte, care arată că Hristos este în comuniune în afara Bisericii Ortodoxe. Afirmații care arată că și alte comunități sunt legitime în comuniune.
4. Maniera în care Arsenie Boca se raportează la lucrarea sa este de „catehizare”, acesta părănd să aibă un program general de catehizare a întregii Biserici în lucrările

¹³⁸ Jerom. Arsenie Boca, citat de Monah Iacint, *Scrisoare către Babel*, în Marius Mihael, *Arsenie Boca Vrăjitor*, p. 25.

Cuvinte Vii, Cărarea Împărăției, Drăgănescu, catehizând întreaga Biserică într-o religie New Age, definită de sine. O catehizare acceptată de ierarhie, catehizare fără aprobarea Bisericii.

5. Maniera în care Arsenie Boca se afirmă drept un călăuzitor al Bisericii, prin sine, întocmai ca în Scriptură, acolo unde spune că mulți se vor ridica și vor zice că *aici este Hristos și „veniți la mine”*. Cu multă putere Boca afirmă că mântuirea este prin sine, în nenumărate rânduri.
6. Negarea învățaturii Bisericii, neascultând de aceasta, și propunând altceva suplimentar, din zona ezoterismului și a spiritismului.

Ucenicii săi încearcă să-l discolpe în diferite moduri, afirmând că Boca a afirmat unicitatea Bisericii Ortodoxe, și apoi prin negație logică, tot ei deduc că Boca a presupus că neagă orice în afara acesteia. Or, această negație și deducție logică este incorectă și nu poate fi folosită ca argument, cât timp Boca umblă continuu prin afara Bisericii, cercetând diferite personaje, cinstindu-le sfințenia și reușitele de credință, apreciindu-le lucrarea în Hristos. A. Boca a cercetat legătura și lucrarea acestor personaje cu Hristos, și a recunoscut o legătură care există doar în Biserică – aici este sincretismul și erezia lui Boca. L-a numit pe Sundar Sing apostol (și nu doar retoric), pe Francisc de Assisi sfânt și în comuniune, deci pare că acceptă în protestantism și catolicism o comuniune cu Dumnezeu.

Pasiunea lui pentru mistică și cercetarea misticii comparate l-a dus într-o zonă în care s-a rătăcit în diferite afirmații și i s-a părut că și în afara Bisericii este Biserică. Și acesta este substratul de învățatură al lui Boca, și este o erezie majoră, pentru că neagă de facto constituția și unicitatea Bisericii. Când vezi lista deeretici cu Sundar

Singh, Loyola, Francisc de Assisi, și îi mai vezi și pictați pe unii dintre aceștia pe perețele Bisericii, nu vorbim despre ecumenism, vorbim despre New Age, despre o viziune foarte largă asupra Bisericii, care e cu mult mai gravă decât minima acuzație de ecumenism. Acesta nu este ecumenism, este New Age curat. Este o viziune foarte largă de comuniune cu Dumnezeu, asimilată Bisericii.

Aceste lucrări, *Cărarea Împărăției* și *Cuvinte vii*, dar și *Drăgănescu*, nu sunt chiar întâmplătoare, el însuși făcând o afirmație că Biserica este în întuneric – oare ce a vrut să spună cu asta, după 2.000 de ani de credință? Oare nu zic sectele continuu că ele propovăduiesc credința, pentru că poporul este „în întuneric”? A. Boca pare o lecție tipică din manualele de sectologie.

Iar părintele Anițulesei spune fericit: „Pentru fanatici, Idolul niciodată nu se discută, se urmează orbește, se aplaudă frenetic și se apără cu orice preț, în ciuda oricărui argument și dovezi. Ne întrebăm: ne mai trebuie astăzi discernământ și credință dreaptă pentru mântuire, sau considerăm că merge numai cu iubirismul universal de tip New Age? Oamenii ajung să vadă în experiențe demonice lucrarea lui Dumnezeu. Să nu ne păcălim, există o „spiritualitate” a diavolului foarte asemănătoare cu cea a lui Hristos.”¹³⁹

Se precizează foarte clar, într-un alt text, acest parcurs sincretist al lui Arsenie Boca: „Ierom. Arsenie Boca, citat de Monah Iacint, în Scrisoare către Babel: Dar cred că Părintele Arsenie Boca se prezintă cât a putut de clar, cum s-a prins de înșelare, în *Cărarea Împărăției*, p. 210, unde zice printre altele: „... precum urmărim o armonie între facultățile sufletești, tot așa trebuie să urmărim și o armonie și între cunoștințele din cât mai multe domenii, precum și

¹³⁹ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, pp. 20-21.

o sinteză a acestora cu viața. Multa știință apropie pe om de Dumnezeu, puțină știință îl îndepărtează și de știință și de Dumnezeu.”¹⁴⁰

Până la urmă Arsenie Boca nu a avut de fapt încredere în învățătura Bisericii, a căutat extensiv în afara Bisericii tot felul de explicații asupra subiectului care l-a fascinat întreaga viață, mistica, și și-a făcut un fel de învățătură sincretistă, rătăcindu-se în tot ce a citit. Și pe acest fundament sincretist pasul până la înșelare a fost unul mic, fiind întotdeauna găsit în afara limitelor Bisericii, într-o zonă de mistică nu doar periculoasă, ci a înșelării. Toată activitatea lui Boca a constat în explorarea acestei mistici din afara Bisericii, alături de învățătura care o însoțea, atât în practică, cât și în teorie. Ce a produs până la urmă Arsenie Boca este o învățătură New Age, un duh de tip sectar și o erezie centrifugă. Și la sfârșit a confirmat că tot ce a lucrat a fost inspirat, că misiunea lui a fost să scoată Biserica Ortodoxă Română din „întunericul” în care era, și să o ducă în lumea lui Boca de la Drăgănescu. Și astăzi ierarhia Bisericii Ortodoxe Române duce mai departe misiunea lui Boca, de a ne călăuzi pe toți în lumea lui Boca.

Arsenie Boca ne arată un profet apocaliptic, ne arată repetarea identică a cuvintelor Scripturii despre înșelările din vremurile Apocalipsei. Arsenie Boca pare să fie o împlinire identică a cuvintelor Scripturii despre profeți care spun „veniți la mine”, fac doar minuni și profeții, și amăgesc Biserici întregi. Afirmațiile de mai sus ale lui Arsenie Boca ne oferă cred o imagine suficient de bună asupra duhului sectar, minimalist, relativist, de tip New Age, fiind un sincretism religios extrem de periculos pentru învățătura Bisericii. Și sunt afirmații de bază asupra credinței, care nu pot fi răstălmăcite, afirmații repetate, care împreună arată duhul sincretist și New Age al lui Arsenie Boca, care trebuie coroborat cu explorarea sa largă a

¹⁴⁰ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 1.

exteriorului și a culturii Bisericii, după cum menționează singur în autobiografia sa. Și care îl condamnă ca fiind eretic în învățătura sa, afirmație repetată de părintele Ilie Cleopa și de nenumărați alți mari teologi ai neamului.

*Ce ne învață A. Boca greșit, și care nu poate fi trecut cu vederea, e că poți în Biserică să îți faci propria Biserică, să nu ascuți de Biserică și să înveți pe alții, să faci ce vrei. Adică **învățătura fundamentală greșită a lui Boca, și care devine o dogmă într-un fel, e neascultarea de învățătura Bisericii.*** A. Boca învață că doar descoperirea dumnezeiască mântuiește (la fel ca protestanții), să venim la el, și că doar descoperirea divină în stil sectar mântuiește. Că descoperirile lui sunt dogmă în locul Bisericii - adică neascultarea de dogma și învățătura Bisericii. Sunt curios dacă un asemenea derapaj sectar poate fi trecut cu vederea, și dacă nu spune în mod curat caracterul de profet sectar apocaliptic al lui Arsenie Boca, dar și al învățăturii sale.

A. Boca neagă învățătura ortodoxă și mântuirea în Ortodoxie, în esență. Și e un catehet al poporului în întuneric. Dar și-a asumat un rol de nou catehet și învățător de la Dumnezeu, cu noi minuni pentru popor. Asta e de fapt fraza standard a oricărui profet din orice confesiune protestantă și din alte religii (noi profeți, noi învățături, popor în întuneric), regăsind aici frazele standard din manualele de sectologie.

A. Boca e un profet cu noi minuni și învățături, un nou catehet și învățător. Aceasta e misiunea lui, de a scoate din întuneric poporul. A. Boca a fost un profet apocaliptic într-o formă sincretistă: „oamenii s-au pierdut și trebuie un nou profet să-i ducă la Dumnezeu”, și A. Boca s-a autoprofetizat în acest context. Face parte din curentul apocaliptic românesc din secolul XX, cu Nil Dorobanțu, Vladimirești, Maglavit.

Arsenie Boca are o viziune a unei Biserici nedepline și are afirmații de tipul acesta, *poporul e în întuneric, e mântuire în afara Bisericii, catolicii par să fie în comuniune și restul*. Consideră că Ortodoxia e prea conservatoare pentru a recunoaște ce este în exterior, și, influențat de ezoterism și de tot ce a citit despre ce este în afara Bisericii, creează un fel de sincretism și viziune extinsă asupra comuniunii cu Dumnezeu, eclesiologice, chiar dacă spune că Biserica este Una. Dorința lui de cultură a venit din neîncrederea în învățătura Bisericii. El nu a crezut Bisericii de fapt.

Iar dr. Ioan Gându menționează în revista Icoana din Adâncuri: „Așa cum era de așteptat, diversitatea lecturilor (s.n. – cele mai multe heterodoxe sau chiar demonice – sic), și-au pus amprenta și asupra „*învățăturilor*” *ieromonahului Arsenie Boca*. Acestea *n-au excelat prin originalitate și profunzime, ci prin superficialitate*. Despre „învățăturile” sale este greu de făcut un studiu aprofundat. Întrucât nu a stăpânit limbajul teologic, din lectura cărților pe care le-a scris și care s-au scris despre el, reiese că a avut *o pregătire eclectică*, mai degrabă ecumenistă, cu *o puternică latură sincretistă*, de tip *antroposofic și sporadic ortodoxă*, atât în teorie, cât și în practică.”¹⁴¹ Nimic de adăugat despre ce discutăm de fapt în Arsenie Boca, atunci când discutăm despre teologia acestuia.

La fel, dr. Ioan Gându menționează: „Datorită limbajului său eclectic și *abordării sale sincretiste, rătăcirile de la Învățătura Bisericii Ortodoxe*, răspândite în toate scrierile părintelui sau atribuite lui de ucenici, sunt mai greu de depistat. Astfel, are *formulări monofizite, nestoriene, ariene, origeniste, pelagianiste, antroposofice* etc. [...]. Neurmând Sfintelor Canoane și neavând o așezare cu frică și luare aminte în învățăturile Sfinților Părinți, pornind de la multa predică înainte de a se întări în pocăință, bizuindu-se pe gândirea

¹⁴¹ Revista Icoana din Adânc, *Mândrie și Ereziei*, pp. 11-12, nr. 44-48 (117-122), <https://icoanadinadanc.ro/>.

proprie, *a deviat în multe sale cuvinte de la Învățătura Ortodoxă.*

»142

Pictarea lui Ulfila într-o Biserică ortodoxă ne arată că Arsenie Boca îl socotea în rândul sfinților, din proprie voință l-a pus acolo. Intră în rândul rânduielii de sine pe care o avea, prin care își făcea singur dogme, aceasta fiind una dintre ele. Afirmă disprețuitor, punându-l în rândul sfinților, că el este de facto acolo chiar dacă Biserica nu l-a pus (de asta nu i-a pus titulatura de Sf. în cunună), și A. Boca își permite să îl pună unde este. A. Boca sfidează mai mult ca orice Biserica în plasarea lui Ulfila în rândul sfinților.

¹⁴² Revista Icoana din Adânc, *Mândrie și Erezii*, pp. 11-12, nr. 44-48 (117-122), <https://icoanadinadanc.ro/>.

4.11 Sensul picturii lui Francisc de Assisi în această discuție

Vedem mai jos imaginea lui Francisc de Assisi, în luminile curcubeului pe care Arsenie Boca le vedea în lumea în care se întâlnea cu aceste personaje, plasat între restul sfinților ortodocși.

Arsenie Boca poate fi pus doar alături de Francisc de Assisi la nivelul declarațiilor făcute în timp, declarații care pot fi egale doar de Assisi.

Găsim la părintele Anițulesei foarte bine precizat: „Recent, Ierom. Ghelasie Țepeș de la Sighișoara, întreat de o reporteră TV când va fi canonizat A. Boca, a răspuns: „*Mi-a spus pr. Arsenie: Atunci când voi porunci eu (Arsenie) din Cer, voi fi canonizat*”.”¹⁴³ Afirmația este unică în Ortodoxie, însă relevă un răspuns

¹⁴³ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, pp. 5-6.

fundamentat în părerea lui Arsenie Boca asupra propriei sfântenii, că merită și va fi canonizat, și că acest lucru depinde de voia sa și nu de voia divină.

Se pare că Arsenie Boca urma să se autocanonizeze, fiind singura concluzie ce se poate trage de aici. Pentru că de fapt asta spune răspunsul lui Boca, *da, sunt sfânt, și mă voi canoniza când voi decide eu*. E un răspuns pe care ierarhia Bisericii nu știu cum poate să-l explice întregii Biserici. Este unicul sfânt al Ortodoxiei care ne explică el însuși și nu lasă Biserica să decidă că e sfânt, și ne spune foarte hotărât că la un moment dat singur va decide să se autocanonizeze. Suntem la sfârșitul veacurilor și astfel de afirmații, răspunsuri și dezbateri devin la ordinea zilei.

Pictura lui Francisc de Assisi într-o Biserică Ortodoxă nu este o cădere, nu este un eveniment reprobabil, o neorânduială, așa cum se încearcă anularea acestui argument. Este de fapt cheia înțelegerii acestei experiențe. Are cu mult mai multe implicații decât se poate. Sensul acelei picturi nu e să vedem noi un eretic pictat în Biserică, și cel mai mare eretic al catolicilor sfidându-ne în Ortodoxie. Ci ***este să vedem că informația pe care Boca o primea era falsă.***

Ar trebui să fim atenți la această pictură, pentru că în Francisc de Assisi diavolul își bate joc de toată Biserica Ortodoxă Română. Prezența lui Francisc de Assisi pe un perete al Bisericii Ortodoxe este o sfidare a întregii Ortodoxii și o batjocorire grea a acesteia de către diavol, care și-a făcut apariția și în Biserică, prin înșelare, cu toții în Biserică fiind înmărmuriți de această prezență, blocați de noutatea acesteia, nereușind să ne revenim din acest șoc și niciunul neștiind ce să facă în această situație. E simplu, avem un eretic pictat în Biserică, și încă nu doar unul oarecare, ci cel mai mare înșelat catolic pictat pe un perete al Bisericii Ortodoxe. Și trebuia cineva din Patriarhie de urgență să pună mâna și să îl șteargă și nu toată instituția să doarmă și să nu înțeleagă ce are de făcut aici. Stăm o

Biserică întreagă și ne uităm la un sacrilegiu istoric și nu face nimeni nimic. Un popor ortodox este astăzi decăzut total din orice simțire și reacție ortodoxă autentică. Cineva trebuia demult să ia niște vopsea și să dea peste acea pictură eretică – era cu mult mai bine decât somnolența actuală instituțională. Asta permite ierarhia să se întâmple în Biserică astăzi.

Prezența lui Francisc de Assisi în pictura lui Arsenie Boca, prezența cărților de ocultism, prezența unor evenimente la care și vrăjitorii au acces, alcătuiesc mai multe elemente care ne duc cu gândul mai mult decât la niște suspiciuni și ne obligă de fapt la o mare reținere în această discuție. De asta aici nu mai vorbim de neorânduiri (ca să le putem trece ca neputințe omenești), vorbim despre suspiciuni legitime de înșelare și vrăjitorie. Deja este un cumul de evenimente care alcătuiesc o teză legitimă a înșelării și a unei practici vrăjitorești. Și chiar dacă ar fi sfânt, nu putem accepta o canonizare în aceste condiții – așa nu se poate canoniza cineva. Sminteala, tulburarea și actele negative ale lui Boca nu sunt o scuză pentru sfințenia lui, de ar fi asta. Nici oamenii sfinți nu au voie să fie exemple negative în astfel de direcții. Este exclus să canonizezi pe cineva cu o bibliotecă vrăjitorească și care e și vinovat să fi pictat contrar legilor Bisericii, și contrar dogmelor Bisericii, pe care le cunoștea, pe cel mai mare eretic al catolicilor.

Pe scurt, Arsenie Boca a făcut ce a vrut în Biserică, sau mai bine zis „ce i s-a dictat”, un fel de sfânt rebel, care știa el mai bine decât Biserica de 2.000 de ani cum se pictează sfinții în Biserică, și l-a pictat la noi pe cel mai mare înșelat catolic. Și apare o întrebare: de ce l-a pictat? Pentru ce motiv Arsenie Boca a călcat totul în picioare pentru Francisc de Assisi, mai ales dogma și canonul de pictură?

Sunt două informații majore de aici, în experiența cu Francisc de Assisi:

1. Vorbea cu lumea cealaltă, și aici e de determinat dacă vorbea cu Dumnezeu sau cu diavolul.
2. Conținutul informației, care e o informație falsă.

Arsenie Boca e înșelat pentru că vorbește cu lumea cealaltă care îi spune neadevăruri și înșelări. Și mai ales, conținutul informației e unul legat de credință. Arsenie Boca a pictat un eretic în descoperire. Pictarea lui Assisi în descoperire înșelătoare e condamnarea lui Boca de fapt. Pentru că nu poți trece ca neputință sau neorânduială pictarea vârfului ereziei misticii apusene în Biserica Ortodoxă. Cine i-a descoperit și cum? Diavolul, care l-a ridicat și pe Assisi la fel ca și pe Boca, și l-a ridicat și pe Boca, înrudindu-i și înfrățindu-i, dându-le la amândoi o aură mistică, pentru a înșela prin unul catolicismul și prin celălalt Ortodoxia. De asta Francisc de Assisi e atât de mare în catolicism, precum și Boca a ajuns prin înșelare în Ardeal.

Arsenie Boca a afirmat de mai multe ori că tot ce face este prin descoperire. Când picteazăeretici și înșelați e clar că informația pe care o primește nu e de la Dumnezeu. E clar că e vorba de o experiență mistică, dar nu de la Dumnezeu. Acea pictura a lui Francisc de Assisi este cea care îl condamnă pe Boca. Nu e ceva peste care să se poată trece în vreun fel. Acolo se adună întreaga sa experiență mistică, duhovnicească, teologică.

În Francisc de Assisi este vorba despre o informație falsă. Și acolo nu e vorba despre „receptare teologică întârziată” (o încercare de a întoarce meșteșugit câteva cuvinte pentru se răspunde la acest punct, deși el nu poate fi răspuns de fapt), ci e vorba despre „descoperire înșelătoare” și o informație falsă. Pentru că Boca mărturisea continuu despre cum i se spunea ce să facă. Și de ce acest impuls al lui să îi picteze pe acești doieretici, și în special vârful ereziei catolice? Adică toți susținătorii lui A. Boca nu privesc în față că Assisi e vârful ereziei mistice catolice și că e pictat acum în Biserica

Ortodoxă? Pentru că, un lucru foarte curios, și Francisc de Assisi este legat enorm de mult de o mistică greșită, înșelătoare.

Arsenie Boca singur a pictat acest lucru, nu l-a pus nimeni, și singur și-a scris propria mărturie asupra experienței sale duhovnicești, testamentul său mistic. De unde vine toată experiența lui Boca? Tot de acolo de unde a apărut în discuție Francisc de Assisi. Cine l-a scos la suprafață în catolicism pe Francisc de Assisi, l-a scos și pe Arsenie Boca în Ortodoxie. Și trebuie înțeles că apariția lui Assisi în discuție nu e o copilărie nevinovată, o greșeală pardonabilă, ci e o descoperire mistică duhovnicească, care are o cu totul altă valoare ca informație. Pentru că ne spune de fapt de unde a fost informația lui Boca în tot acest timp. Și acel refuz față de ierarhul care i-a spus să ștergă pictura schimbă cu totul discuția de la o naivitate și exces artistic (cum se invocă) la calitate dogmatică și mărturisire de credință asumată de autor, în inspirație. Adică e deja un act dogmatic semnat de autor.

De unde avea A. Boca darul profeției? De la cel care i-a spus că Francisc de Assisi e sfânt și să îl picteze. De la cel care l-a ridicat și pe Francisc în înșelare. Amândoi au fost legați împreună în experiență, pentru a se gira unul pe altul de aceeași putere care i-a susținut. Pentru că cine l-a ridicat pe Assisi l-a ridicat și pe A. Boca. Avem în față explicația la toată această mare înșelare a unei întregi Biserici, dar nu putem să o receptăm. Francisc de Assisi explică foarte clar ce e cu toată această discuție. Receptarea înșelării e destul de dificilă, după ce instituția a receptat o situație și o pictură drept legitimă, când ea este culmea unei rușini instituționale.

Ca Ortodoxie, având această informație în față, nu avem voie să tragem altă concluzie, decât că e vorba de înșelare. Și Arsenie Boca e doar o mare tulburare (adică o discuție largă, deschisă, o separare internă largă, o realitate actuală) și o dispută astăzi în Ortodoxe. Dacă îl vom aduce în Biserică doar vom deschide cutia

înșelării prin acesta. Referitor la Francisc de Assisi, nu se poate face canonizarea lui A. Boca, pentru că nu vorbim despre „receptare”, ci despre descoperire, adică înșelare. Și instituția nu poate merge doar cu ipoteza naivă instituțională, una neverificată, că a fost vorba de o receptare târzie, când certitudinea confirmată de A. Boca însuși că a fost vorba de descoperire e de fapt un fapt confirmat și care schimbă total discuția. De ce să folosim ipoteza instituțională a receptării și nu cea duhovnicească a înșelării?

Totuși, nu ne atrage atenția că în discuția despre Arsenie Boca și despre Francisc de Assisi vorbim despre cineva asupra căruia o generație de duhovnici folosesc eticheta de „înșelat”, iar pentru celălalt Biserica a hotărât deja că e înșelat, adică vorbim despre mai mulți oameni asupra cărora planează eticheta de înșelare? Și totuși, grupul de ucenici încearcă disperat să salveze situația într-un fel sau altul, prin diferite scuze. Pare o situație derizorie, în care avem în față doi oameni legați unul de altul, unul deja în poziția de înșelat, celălalt legat de primul într-un mod mistic și de neînțeles, cu o etichetă la fel ca a primului. Și în spatele acestora mai apar alții, precum Nil Dorobanțu, Vladimirești-ul și o listă întreagă de personaje, a cărei icoană, dacă o facem, vom obține o imagine de o întunecime duhovnicească groaznică. Și astăzi totuși instituția și ucenicii acestuia încearcă să salveze această situație, o icoană cu prea multe personaje întunecate.

Prezența lui Francisc de Assisi în discuție e o răscruce în „fenomenul Arsenie Boca”, răscruce care ne arată că ce este acolo nu este de la Dumnezeu. Și mai este totuși un punct aici de discutat. Chiar dacă ar fi greșit aici din diferite motive, totuși A. Boca afirmă continuu că el discuta cu Dumnezeu frecvent. Dacă ar fi receptat ceva greșit, totuși avea ocazia în diferitele discuții și conversații ale sale cu cealaltă lume (pe care le menționează obsesiv, continuu, ostentativ) să fie atenționat că Biserica se va tulbura de acest punct.

Adică totuși avea ocazia să se îndrepte și să fie atenționat pe acest punct și să dea un var peste pictură, să corecteze rapid. O altă întrebare care trebuie pusă este nu de ce Boca a pictat, ci de ce nu i s-a spus mai departe că trebuie corectat ce e acolo, pentru că e greșit totuși? Adică până la urmă tot acolo ajungem, că nenumăratele sale descoperiri au girat acest punct eretic și după ce acesta s-a întâmplat.

Acest episod „Francisc de Assisi”, din viața lui Arsenie Boca, este ocolit de către susținătorii săi, care caută refugii argumentative, pentru a-și împăca într-un fel conștiința, când în față au un eretic și înșelat pictat în Biserică, alături de cineva care este la fel acuzat de înșelare. Mai mare derizoriu ca acesta nu putem găsi. Are sens să discutăm pe larg despre episodul Assisi? Da, pentru că a fost o descoperire pictată, și acolo înțelegem precis cine îi descoperea toate lui Boca – cel care l-a ridicat și pe vârful înșelării catolice, Francisc de Assisi.

De la cine va primi girul Arsenie Boca în această canonizare? Prin completarea părținitoare a unui chestionar instituțional, de un grup care l-a propus pentru canonizare? Pentru că acel chestionar e completat chiar de grupul care l-a propus pentru canonizare. Sau prin analiza unui grup de duhovnici, printr-un gir duhovnicesc? Sau printr-un argument cantitativ, prin verificarea superficială a unei corectitudini aparente, evitând tot ce e mai dificil de pătruns duhovnicește? Adică, totuși, cine girează această canonizare?

Dacă Doamne ferește e vorba de înșelare, a crea un Francisc de Assisi în Ortodoxie va fi una din pagubele monumentale ale Ortodoxiei actuale. Și noi, Biserica Ortodoxă Română, vom aduce Bisericii Universale una din cele mai mari pagube posibile. Nu vom mânia pe Dumnezeu dacă ne păzim de înșelare – nu am nicio frică și îndoială aici de a afirma asta. Ci din contra, vom da dovadă de înțelepciune duhovnicească în niște timpuri în care chiar în Scriptură scrie mare cuvântul „înșelare”, același cuvânt ca în problema de

față. Mai bine astăzi în fața lui Dumnezeu să mergem cu păzire decât cu naivitate. Cu siguranță că Dumnezeu pentru paza noastră ne va răspunde cu dragoste, și la timpul convenit ne va povățui ce să facem. Astăzi trebuie să păzim porțile înșelării Bisericii, nu să le deschidem pentru că unii văd lumini dincolo de acestea.

Acea pictură a lui Francisc de Assisi spune totul despre Arsenie Boca. Ne arată sursa inspirației sale, adică înșelarea. Doar înșelarea putea să izvorască așa ceva, putea să aducă chiar în Biserică cel mai mare înșelat al catolicilor. Ce l-a pus și cine l-a pus să o picteze? Astăzi stăm toți în Ortodoxie acum să ne întrebăm ce caută Francisc de Assisi pe perețele unei Biserici Ortodoxe. Poate răspunde cineva legitim ce valoare are pictura lui Francisc de Assisi în destinul și legitimitatea lui Boca? Cine din Ortodoxie semnează pentru toată Ortodoxia că acolo e ceva legitim, și că nu e înșelare pură, adică cele două ipoteze, că e o neorânduială, sau că e o descoperire? Cum girează instituția că nu aruncă toată Biserica în înșelare?

Oricum, întotdeauna avem instrumentul imediat de validare al rugăciunii, în care putem să ne rugăm să vedem dacă e corectă abordarea noastră. Nu am auzit în această discuție despre Arsenie Boca, nici cea mai mică idee despre rugăciune pentru validare. Adică toți sunt convinși, sau de dreapta sau de stânga.

Trebuie abordată altfel discuția despre Arsenie Boca, pentru că s-a căzut într-o abordare greșită. În Arsenie Boca riscăm să avem un Francisc de Assisi al nostru, o înșelare groaznică. Înțelepciunea acestui veac este să cercetăm duhurile de zeci de ori mai atent ca în veacurile anterioare, nu să fim niște naivi ai timpului care privesc la un eretic și înșelat în față în Francisc de Assisi și nu știu ce să facă atunci când îl privesc. Când avem un înșelat precum Francisc de Assisi asociat cu un om cu mari semne de întrebare și cu aceeași etichetă pusă de o generație întregă de duhovnici primiți unanim de Biserică (și care au fără pată acest gir al Bisericii), atunci oprim

orice discuție de canonizare pentru acesta. Și aceasta în virtutea a ceea ce ne-a spus Hristos legat de paza acestui veac.

În ziua de astăzi nu se va supăra Dumnezeu pe noi pentru că suntem atenți și cercetăm duhurile – cam asta ni se spune în Scriptură. Cam așa e și cu Arsenie Boca. Să mai amânăm discuția încă multe zeci de ani, pentru că deja e prea mult, e prea multă tulburare și nu putem fi atât de naivi încât să credem că e totul în ordine aici. Mai bine să ne păzim aici, decât să cădem în ispită. Ne-ar binecuvânta de zeci de ori Dumnezeu mai mult pentru păzire, dacă din pază facem neorânduiești, decât dacă din prostie cădem cu toții în înșelare. El ne-a spus că este timpul înșelării, și paza păzește Biserica, nu naivitatea.

În acest secol una din marile virtuți pare să fie păzirea. Paza e o virtute în fond. Mai bine stăm departe de niște potențiali sfinți, dacă avem îndoiești temeinice, ridicate continuu, de mari duhovnici. Mai bine să nu facem nimic pe diferite subiecte decât să cădem în înșelare. Pentru Arsenie Boca Biserica trebuie să mai stea să se gândească, și nu să se arunce cu capul înainte, și apoi Dumnezeu știe ce iese. Pentru că, dacă avem un Francisc de Assisi în Ortodoxie, atunci cei care vor băga această ispită în Biserică vor da socoteală pentru ea. Nu paza Bisericii e problema în fața lui Dumnezeu, și nu va judeca Dumnezeu pe cei care se păzesc (chiar dacă ar greși), dar va condamna pe cei care, în nebagare de seamă, cred orice zboară în peisajul mistic, văzând peste tot doar minuni. Minunile sunt pentru cei necredincioși, aproape.

În Francisc de Assisi, A. Boca a pictat adevărul despre sine, și avem astăzi acest adevăr în fața noastră, dar totuși nu îl vedem, și îl ignorăm. Până la urmă Arsenie Boca cum va fi pictat, cu doamna în stânga, cu Francisc de Assisi în dreapta, și cu cartea personală de ocultism în mână, în neascultare, fără haina monahală a ascultării? Pentru că de acestea nu s-a depărtat toată viața. Aceasta

este icoana legitimă care ar trebui făcută. Și în spatele acesteia apar în umbră și Nil Dorobanțu, Vladimirești-ul, Drăgănescu și multe altele, care trebuie adăugate în discuție și pe care va trebui să le explicăm pentru Boca la un moment dat.

4.12 A. Boca, un pericol pentru Biserică, în viziunea duhovnicilor. Povestea creată pentru acesta este doar o intoxicare a Bisericii, într-o propagandă foarte intensă a Ardealului

Cercul de antroposofie frecventat de Boca pare să fie un cerc de vrăjitorie, tolerat de instituție astăzi pentru un cleric, considerat informare și cultură astăzi, într-o propagandă proarsenistă fără discernământ. Vrăjitoria a ajuns cultură astăzi, conform învățaturii și practicii lui A. Boca. Învățătura și practica acestuia vin cu un set de abateri grave de la învățătura ortodoxă. Frecventarea unui astfel de cerc e motiv de caterisire, nu de scuzare, ca să reamintim ierarhiei ce trebuia să facă legat de Boca și antroposofie.

E interesantă abordarea de astăzi a ierarhiei când lui A. Boca i se permite ca și cleric să se cufunde în secțiunea de vrăjitorie a unei biblioteci, zeci de ani și să stea acolo pentru informare și cultură. **Oare de câte ori a citit procedura hipnozei, până a învățat-o pe de rost? Pentru că în afară de asta nu prea avea ce să învețe, pentru că avea de învățat 2 lucruri, credința spiritistă și procedura hipnozei, de invocare a diavolilor.** Ce crede ierarhia că a învățat Boca din acele cărți, care nu au prea multă substanță, decât spirite, energie și comunicare cu acestea în hipnoză (fiind o teorie a comuniunii, dar una înșelătoare), acestea fiind cele 3 idei majore ale spiritismului. Credința spiritistă și procedura hipnozei sunt marile taine ale inițiaților orientului. De asta sunt menționate în cursul practic de ocultism, ca fiind marile taine ale ocultismului.

Ca să înțelegem ce spun apărătorii lui Boca despre informare, Boca frecventa cercul de antroposofie pentru credința spiritistă, dar și pentru această procedură a hipnozei, primindu-și certificatul de maestru pe loc, de la un cerc înmărmurit de puterile

acestui. Ce nu știa cercul era că Boca studiasse pe larg, în particular, „toată ziua și ore întregi” acestea două. Cumva Boca a devenit un mare guru pentru acest cerc, după cum se vede că a început să fie vizitat la mănăstire pentru povățuire.

Ipostasul ocultist al lui Boca nu face parte tot din viața acestuia, nu e tot o învățătură a acestuia, venită din dedicarea întregii vieți ocultismului? Nu ar trebuie instituția să producă un volum „*Viața și învățătura ocultistă a lui Arsenie Boca, în scrierile duhovnicilor Bisericii*”, în care să trateze ipostasul ocultist al acestuia? Boca a avut totuși niște rezultate în ocultism, acestea nu sunt comunicate și explicate Bisericii? Instituția încă nu se poate orienta în discuția despre ocultism, și starea discuțiilor și abordarea actuală din instituție e una profund incipientă. Eu nu înțeleg cum poate instituția să meargă înainte cu această canonizare, când nu are încă înțeles bine contextul.

Este foarte gravă acea scenă cu părintele Arsenie Papacioc și Arsenie Boca, în care A. Boca activează puterea hipnozei. Reflexul lui A. Boca era hipnoza – și într-un dialog asta spune și confirmă, că „mie nu ai putut să îmi faci asta”. Dacă te prindea neatenț, dacă nu erai atent la asta, te prindea în hipnoză. De asta cu înțelepciune părintele Arsenie Papacioc a fugit din fața lui Boca, atunci când acesta începuse pasele hipnotiste. Și acea întâmplare confirmă că timp de 30 de ani el a ținut activă puterea ocultă și că asta era lucrarea lui de bază. Acolo se dezvăluie întreaga mistică și puterea lui A. Boca, în fața unui duhovnic dar și a întregii Biserici, duhovnic care o mărturisește pentru Biserică ulterior. Acolo vedem „taina puterii lui A. Boca”, în mărturia unui duhovnic. Vedem reflexul lui A. Boca spre hipnoză. Iar A. Boca era în permanență căutare de astfel de credincioși, care să vadă luminițe sau pe Sf. Ioan Botezătorul în diferite închipuiri.

Totuși nu atrage atenția că trebuie o pregătire duhovnicească și spirituală a celor care au astfel de experiențe, pe când la Boca acestea devin parte din cotidian, oricine se ducea la Boca devenind subiectul a diferite luminițe, începea să vadă diferite imagini și chipuri, indiferent de starea lui duhovnicească, despre care nu se mai discută aici? La A. Boca se mergea ca la vrăjitor. Iar în mentalitatea credincioșilor a fost perceput exact cum a fost descris de interlocutorului părintelui Lecca: „dă păcatele în vileag, senzațional” – asta nu e Ortodoxie. În imaginea credincioșilor Boca a fost un *popa vrăjitor, vrăjitor, mag, inițiat, ocultist*, fiind legat întotdeauna de întuneric, magie și ocultism, acesta fiind vocabularul credincioșilor pentru el, vocabular repetat, care face parte din argumentul cantitativ asupra acestuia, în care se repeta imaginea de ocultist în conștiința credincioșilor. El nu a avut imaginea unui sfânt autentic.

A. Boca a asumat pe negândite toată povestea asta cu spiritismul și hipnoza. El s-a lepădat de Ortodoxie de fapt și în spatele poveștii oficiale vedem că gândea și proceda ca un ezoterist autentic. De asta auzim de la un monah că l-a auzit pe Boca spunând că „era pe acele meleaguri cu 300 de ani înainte, cu duhul profetului Ilie”. Nu era cu duhul acestuia, ci era cu arhiconii, care îi umpleau mintea cu închipuiri, ajungând deja la înșelare și demonizare desăvârșită, dacă el își închipuia că e chiar Sfântul Prooroc Ilie. Își dă seama cineva cât de mare era rătăcirea minții acestui Boca, dacă el afirma că umbla pe acele meleaguri în diferite închipuiri? Aceeași rătăcire o vedem și la Drăgănescu, care face parte din colecția de rătăcirii ale autorului. Bine au zis duhovnicii că e rătăcit, înșelat dar și un pericol pentru Biserică.

Povestea lui A. Boca nu e cea plăsmuită de Ardeal, e cea văzută de părintele Arsenie Papacioc și mărturisită în fața Bisericii de acesta, spre folosul Bisericii: *Boca lucra pasele hipnotiste,*

activa puterea hipnozei și avea ca reflex imediat hipnoza. Asta e povestea autentică a acestuia, nicidecum închipuirile Ardealului. Relația lui Boca cu duhovnicii Bisericii e ascunsă de apărătorii acestuia sub o incompatibilitate de personalitate, mistificându-se și minimizându-se realitatea de la fața locului. Boca nu a putut să relaționeze nu dintr-o incompatibilitate, ci pentru că era periculos, după cum și părintele Arsenie Papacioc spune.

Duhovnicii îl socoteau periculos și stăteau departe de el, ca de un înșelat. Și asta pe bună dreptate, pentru că atunci când părintele Papacioc s-a apropiat de A. Boca, s-a văzut ce a încercat Boca să îi facă, a activat hipnoza. Se vede care era reacția lui Boca la duhovnicii Bisericii, activa imediat hipnoza, intra într-un mod defensiv, încerca să îi convertească la propriul cult. Boca relaționa foarte bine cu spirițiștii din cercul de antroposofie, nu avea probleme pe partea asta, cu duhovnicii avea o problemă de incompatibilitate, venită din incompatibilitatea cu duhul ortodox, cu abordarea ortodoxă asupra credinței și ascultării. De aici e incompatibilitatea generală cu Ortodoxia la A. Boca.

Boca a fost periculos în viziunea duhovnicilor, prin activarea hipnozei în aceste contexte, ca să folosim terminologia corectă a relației lui Boca cu duhovnicii, nu terminologia mistificată adusă de apărătorii acestuia. Boca a fost un pericol pentru Biserică în viziunea duhovnicilor. Ce e interesant în toată povestea Boca este că nu e validată de duhovnicii Bisericii, așa cum orice sfânt, care avea lângă el o sumedenie de duhovnici, ar fi trebuit să fi fost validat. Și această lipsa de validare nu e suspectă nimănui în instituție. Experiența duhovnicească trebuie validată multiplu, de mulți duhovnici, de povățuitori, de toată Biserica. Dar la A. Boca lipsește, prin sustragerea acestuia de la cercetare – de departe mie mi se pare că această cheie principală de validare duhovnicească este una din cele mai suspecte la A. Boca.

Arsenie Boca este o poveste profund toxică pentru Biserica, în care ce e de făcut în primul rând e de alungat un nor întunecat, venit dintr-o literatură toxică, făcută prin adaptare și scenariu, venită dintr-un spectacol iluzionist, adaptat ca fiind ortodox. Povestea vine din **ocultismul considerat informare și cultură, din erezie considerată receptare, din adoptarea unei credințe spiritiste considerată parte din excesele acestui tânăr magic al Ortodoxiei,** care prin carismă și magie ne arată un model de sfințenie nemaivăzut, la care toți duhovnicii Bisericii își fac cruce și se depărtează fugind de ispită, după ce au luat contactul la fața locului cu această magie. Chiar nu se vede nivelul de intoxicare produs de partea pro-Boca, acest cumul de scuze, care la asta servește, la scuzare și la intoxicarea Bisericii?

Povestea A. Boca e o intoxicare grosieră a întregii Biserici, în mai multe dimensiuni, în care s-a creat o poveste toxică și povestea poate fi deslușită cu greu. A. Boca e un mare val de confuzie, mistificare și intoxicare prin diferite povești create pentru acesta, printr-o adaptare a unei povești ocultiste la Ortodoxie. Iar valul de intoxicare se discerne de cei întăriți în credință și rugăciune, de cei care au putere critică, dar nu de spectatorii din primul rând al spectacolului A. Boca de iluzionism. De asta se merge ca hipnotizat la spectacolul A. Boca de magie și ocultism, după Boca. Acest val încețoșat, de pe minților celor captivați, trebuie astăzi îndepărtat. Iar **această poveste este creată de propaganda intensă a Ardealului,** propagandă care ar trebui condamnată, nefiind o evlavie curată, ci doar un act de forțare largă a unei canonizări.

Ardealul este cel care a creat acest mit și l-a răspândit prin propagandă intensă în Biserică. Mitul Boca a fost creat prin impresia făcută istoric de Boca asupra unor ucenici, în câteva contexte fericite, care apoi au luat impresia păstrată în suflet și au transformat-o în dorință de canonizare pentru întreaga Biserică. Canonizarea lui A. Boca are ca substrat impresia istorică făcută de

Boca asupra unor ucenici, ajunși ierarhi, care nu au mai vrut să asculte nimic (de niciun alt duhovnic și martor), în afara impresiei pe care și-au făcut-o istoric față de Boca. Bibliografia produsă de Ardeal pentru A. Boca ne arată dimensiunile acestei propagande creată de Ardeal pentru acesta (a se vedea bibliografia atașată, cum și cât de intensă a fost această propagandă). **A. Boca nu este un sfânt, este o propagandă intensă a Ardealului pentru o canonizare. Este mitul sfântului Ardealului, produs pentru Boca.**

Povestea A. Boca e pentru cei cu experiență duhovnicească, precum arhimandritul Paulin Lecca, nu pentru cei din primul rând al spectacolului făcut de acesta. Zburatul prin Biserică, disparițiile magice, datul în vileag (pentru că Boca nu a practicat profeția ci datul în vileag, o taină vrăjitoarească, nu un dar ortodox), acestea nu sunt motiv de canonizare. Accentul într-o canonizare nu poate să vină din impresie iluzionistă (pentru că asta se canonizează la A. Boca, impresia iluzionistă a interlocutorului arhimandritului Paulin Lecca).

Ferească Dumnezeu să canonizăm un ocultist, care zbura și dispărea cu diavolii și care era povățuit de arhiconi. Ierarhia nu înțelege că dacă îl pune în icoane pe A. Boca se va închina la un idol, va ajunge în înșelare și batjocorire de la diavol, care va căpăta putere asupra lor în primul rând?

Povestea Boca trebuie parcată și închisă pentru atingerea de către acesta a ocultismului, pentru că pericolul pentru Biserică este unul de viață și de moarte. Ca Biserică nu ne permitem o astfel de joacă. Ocultismul nu e o joacă, e o înșelare și o problemă de viață și de moarte. Duhovnicii Bisericii au văzut la fața locului despre ce e vorba și au fugit de acesta. Au spus despre acesta că este un pericol. Ar trebui să luăm aminte la învățătura și la povața lor.

5. ARSENIE BOCA, UN FRANCISC DE ASSISI ÎN ORTODOXIE

Unde îl poziționăm pe Arsenie Boca în Biserică? Îl poziționăm ca înșelat, ca ocultist, ca un Francisc de Assisi al Ortodoxiei. Arsenie Boca este acest Francisc de Assisi al Ortodoxiei. Mai jos voi adăuga, pentru comparație, puține mențiuni din viața lui Francisc de Assisi, cum sunt prezentate și în lucrarea „*Mărturia harului și a comuniunii*” publicată în 2022 la Editura Agaton.

„Francisc de Assisi (1181-1226)

În cartea „Viața Sfântului Francisc de Assisi”, găsim multe relatări din viața acestuia. Se pare că viața acestuia era călăuzită continuu de voci, de „vocea” Domnului: „Abia ajuns în orașul cel mai apropiat, l-a auzit pe Domnul zicându-i noaptea, pe un ton familiar (...)”¹⁴⁴. La fel, vocea îi spune continuu ce să facă, călăuzindu-l în toate momentele *importante*: „Întoarce-te în orașelul tău”¹⁴⁵.

Găsim în viața lui exemple de slujire, de asceză, dedicare, împlinire a poruncilor monahale, care dau o aparentă legitimitate experienței. Dar toate aceste exemple sunt presărate de altele, care rup această experiență: „(...) în timp ce își fixa ochii plini de lacrimi la Crucea lui Isus, a auzit cu urechile trupului un glas coborând către el de pe cruce și spunându-i de trei ori: «Francisc, mergi și repară casa mea, care, după cum vezi, este toată în ruină!»”¹⁴⁶

[Notă: identic același îndemn îl primește și Arsenie Boca, tot de la o voce, ca și Francisc de Assisi, de a se îngriji

¹⁴⁴ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, Editura Serafica, Roman, 2017, p. 37.

¹⁴⁵ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, p. 37.

¹⁴⁶ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, p. 43.

de o „casă în ruină”.

Arsenie Boca aude în paralel: „În timp ce picta a auzit o voce tainică: «Arsenie, nu Mă mai picta pe icoană, că vremea s-a apropiat. Mergi și pictează în inimile oamenilor, prin cuvântul tău. Spune-le că vin peste ei necazuri și suferințe». Dar, continuând să picteze icoana și negrăbindu-se să asculte porunca Domnului, a auzit din nou: «...Vei fi mut... Dar asta îți va aduce multă lume».”¹⁴⁷

La fel, Arsenie Boca aude: „Ierom. Arsenie Boca, citat de Ioan Cișmileanu, *Mărturii din țara Făgărașului*. [...] S-a rugat cu lacrimi multe. Și i-a apărut un înger care i-a vorbit și i-a spus așa: «ți-am ascultat rugăciunea [dar nu spune că Dumnezeu i-a ascultat rugăciunea], du-te că voi da ploaie, și spune la lume să se întoarcă din căile rele.»¹⁴⁸]

Apar multe vise, care încearcă să îl legitimeze din exterior pe Francisc, cum este visul cu crucea de aur, acest tip de vis fiind unic în ascetică, la fel ca mărturiile următoare.

„(...) un car de foc cu o minunată strălucire a intrat pe ușa casei, a făcut de trei ori înconjurul locuinței; deasupra carului se afla un glob luminos, în formă de soare, care a împrăștiat întunericul nopții (...) spre a le arăta că ei trebuiau să meargă ca adevărați israeliți, sub îndrumarea sa.”¹⁴⁹

(Notă personală: Și în viața arhimandritului Cleopa Ilie a apărut un car de foc într-o încercare duhovnicească, dar care s-a dovedit a fi ispită, după ce arhimandritul s-a rugat pentru depărtarea acesteia; ascetica ortodoxă cuprinde nenumărate ispitiri în această formă, în care

¹⁴⁷ Părintele Arsenie Boca Muntele Athos, <https://www.crestinortodox.ro/religie/parintele-arsenie-boca-muntele-athos-153894.html>.

¹⁴⁸ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 3.

¹⁴⁹ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, pp. 75-76.

un car de foc apare ca închipuire, risipită ușor prin invocarea lui Dumnezeu și a Maicii Domnului, și care se descoperă ce este cu adevărat, imediat ce este invocat cu putere Dumnezeu adevărat. Nu apare această alungare a ispitei, ceea ce arată lipsa de testare a evenimentului și certitudinea înșelării aduse.)

„Când Sfântul s-a întors la frații săi, a început să cerceteze și să dezvăluie secretele conștiințelor lor, să-i asigure asupra semnificațiilor acelei viziuni minunate și a făcut multe preziceri (...). Și fiindcă făcea multe descoperiri care depășeau capacitatea intelectului uman, frații au trebuit să recunoască faptul că Duhul lui Dumnezeu se stabilise în toată plinătatea sa asupra servului său Francisc; de aceea, lucrul cel mai sigur pentru ei era să urmeze doctrina și viața sa.”¹⁵⁰

[Notă: identic la fel primește darurile și Arsenie Boca, tot în urma unui eveniment senzațional, ca și Francisc de Assisi. Și Arsenie Boca s-a întors cu daruri duhovnicești în urma unui eveniment similar. Se pare că Arsenie Boca repetă istoria celui pe care l-a pictat, și despre care astăzi știm precis nu doar din ce ne-a spus Sfântul Ignatie Briancianinov că e înșelat, ci și din mistica acestuia pe care o vedem cu toții.]

„I se părea că culesese de pe pământ foarte mici firimituri de pâine (...). Dar un glas din înălțimi i-a zis: «Francisc, din toate acestea firimituri, fă o singură *ostie* și întinde-o cui va voi să mănânce» (...). Dar în ziua următoare, în timp ce se ruga cu mare perseverență, a auzit venind din cer acest glas: «Francisc, firimiturile pe care le-ai văzut în noaptea trecută sunt cuvintele Evangheliei; Ostia este Regula».”¹⁵¹

[Notă: identic la fel, și Arsenie Boca aude nenumărate voci, care îl călăuzesc încontinuu, și care nu sunt validate de nimeni. Validarea internă descoperirii, în care în

¹⁵⁰ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, p. 76.

¹⁵¹ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, pp. 86-87.

descoperiri Dumnezeu e slăvit, și validarea externă, de către duhovnici, lipsește atât la Francisc de Assisi, cât și la Arsenie Boca.]

„Acest frate, tovarăș de drum (...) a fost răpit în extaz. A văzut în ceruri mai multe scaune și printre ele unul mai splendid și mai glorios între toate celelalte, bătut în pietre prețioase. Admirând splendoarea aceluia tron atât de minunat, a început să se întrebe neliniștit cine era destinat să îl ocupe. În mijlocul acestor gânduri, a auzit un glas care zicea: «Acest scaun aparține unuia dintre îngerii răsculați și acum este rezervat lui Francisc cel umil».”¹⁵²

[Notă: identic la fel, și Arsenie Boca este proslăvit în toate dimensiunile, ca și Francisc de Assisi, Arsenie Boca fiind asemănat cu Moise, cu Ioan Botezătorul, creându-se pentru acesta o aură de sfânt prin comparație. Comparațiile și asocierile de acest tip nu au rolul decât de a-i crea o aură de sfințenie care să nu poată fi refuzată de credincioșii naivi.]

„Într-o dimineață, în preajma sărbătorii înălțării Sfintei Cruci, în timp ce se ruga pe coasta muntelui, a văzut o figură ca a unui serafim cu șase aripi, pe cât de luminoase, pe atât de înflăcărâte, coborând din înălțimile cerului (...) apără între aripile sale efigia unui om răstignit. (...) Disparând, viziunea i-a lăsat în inimă o ardoare miraculoasă și semne tot atât de minunate a lăsat imprimare în carnea sa. Într-adevăr, imediat au început să apară în mâinile și picioarele sale semne de cuie ca și acelea pe care puțin timp mai înainte le observase în imaginea omului răstignit.”¹⁵³ Francisc de Assisi moare, doi ani mai târziu, de la aceste răni.”¹⁵⁴

¹⁵² Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, pp. 112-113.

¹⁵³ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, p. 221.

¹⁵⁴ Doru Nastasă, *Mărturia harului și a comuniunii*, Editura Agaton, București, 2022, pp. 30-33.

„Într-o zi ieșise în câmpie ca să mediteze. [...], și în timp ce își fixa ochii plini de lacrimi la Crucea lui Isus, a auzit cu urechile trupului un glas coborând către el de pe cruce și spunându-i de trei ori: «*Francisc, mergi și repară casa mea, care, după cum vezi, este toată în ruină!*»¹⁵⁵

„A început, de fapt, să cutreiere orașe și sate și să anunțe împărăția lui Dumnezeu, nebazându-se pe discursurile convingătoare ale înțelepciunii omenești, dar pe demonstrația spiritului și a puterii. Celor care îl vedeau, li se părea un om din altă lume, unul care, cu mintea și fața, mereu îndreptate spre cer, se căznea să-i atragă pe toți către înălțimi. [...] Foarte mulți, înflăcărați de predicarea sa, se angajau în noile legi ale pocăinței, după forma indicată de Dumnezeu.»¹⁵⁶

[Notă: identic la fel, și Arsenie Boca începe imediat opera sa de misionariat, după primirea descoperirilor, și mai scrie în paralel o *Cărare a Împărăției*. Se pare că fiecare profet de acest tip aduce cu sine o versiune proprie pentru drumul către Împărăția lui Dumnezeu.]

„Acolo, în timp ce se ruga noaptea, a fost văzut cu mâinile întinse în formă de cruce, *ridicat de la pământ cu totul și înconjurat de un noruleț luminos* [...]. Acolo, pe lângă acestea, așa cum dau dovadă probe sigure, îi erau dezvăluite ***misterele ascunse ale înțelepciunii divine***, pe care el însă ***nu le răspândea la exterior*** [...]”¹⁵⁷

[Notă: identic la fel, și Arsenie Boca primește nenumărate taine de la un sfânt, în Athos, taine despre care nu știm prea multe, la fel cum nu știm nici despre tainele lui

¹⁵⁵ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, pp. 43-44.

¹⁵⁶ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, p. 77.

¹⁵⁷ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, pp. 176-177.

Francisc de Assisi.]

„Când se ruga cu frații, evita în mod absolut **expectorațiile, gemetele, respirațiile grele, semnele exterioare**, fie pentru că iubea secretul, fie pentru că, dacă reintra în intimitatea sa proprie, **era răpit cu totul în Dumnezeu**. [...]

Odată, în timp ce omul lui Dumnezeu era la Porțiuncula, ocupat cu rugăciunea, un episcop a mers să-l întâlnească. Abia intrat în sihăstrie, episcopal, cu mai multă familiaritate decât trebuie, a mers direct la chilia în care slujitorul lui Dumnezeu stătea la rugăciune. A împins portița și a dat să intre. Dar *abia ce și-a aruncat privirile înăuntru și l-a observat pe Sfânt în rugăciune; tulburat de o frică neașteptată, a simțit că îngheață în toate membrele, și-a pierdut graiul*, în timp ce, *din dispoziție divină, era izgonit afară cu toată forța și târât departe, mergând înapoi.*¹⁵⁸

[Notă: manifestările trupești vizibile, ca acestea, sunt în general semn de demonizare. Ce se relatează legat de episcop este o evidență a legăturii lui Francisc de Assisi cu duhuri necurate slujitoare, care îl ajută în activitate, care îl „îngheață” și alungă pe episcop, semn de prezență a diavolului. Și la Arsenie Boca găsim manifestări trupești, în special în acea întâmplare de prozelitism.]

„În timpul unui post de 40 de zile, pentru a ocupa firimiturile de timp și să nu piardă niciuna din ele, făcuse un mic vas. Dar, fiindcă în timpul recitării terței gândul la acel vas i-a provocat puțină distracție, dus la fervoarea sufletului, l-a ars spunând [...].”¹⁵⁹

[Notă: pare că obsesiile sunt comune, dar mai ales obsesia timpului, și la Arsenie Boca, dar și la Francisc de

¹⁵⁸ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, pp. 177-178.

¹⁵⁹ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, p. 180.

Assisi. Oarecum este de așteptat ca diavolul să nu le lase nicio clipă liberă pentru a avea pace, pentru a asculta, ci le ține mintea ocupată alergându-i pe amândoi prin viață.]

„În el strălucea și duhul profeției; ce-i drept, prevedea viitorul și citea secretele inimilor, vedea lucrurile îndepărtate ca și cum ar fi prezente și în el însuși, în mod minunat, se făcea văzut persoanelor depărtate. [...] Apoi, cum a apărut el în mod miraculos persoanelor care se află departe au spus-o cu evidență paginile precedente. Este de ajuns să amintim cum, fiind absent, el a apărut fraților transfigurat, pe un car de foc, și cum s-a făcut văzut prezent, în figura Crucii, celor din Capitolul din Arles.”¹⁶⁰

[Notă: oare unde am auzit despre tot felul de daruri și de apariții a persoanelor îndepărtate? La fel cunoaștem și despre Arsenie Boca, că intra în transă, era transfigurat, și că ajunsese se pare tot cu un fel de car de foc la propovăduirea sa, într-o întâmplare destul de cunoscută.]

„Personalitatea lui Francisc ar fi putut fi periculoasă pentru Biserică, deoarece este adevărată judecata emisă despre el: «Francisc a fost omul cel mai asemănător cu Isus care a venit vreodată pe lume» [...]

Despre el se spune că avea «un suflet ce cuprindea orice har»; i se atribuie expresii precum aceasta: «Eu voi fi adorat în lumea întreagă» [...]

Despre el s-a spus în mod plin de semnificație: «A fost cel mai sfânt dintre sfinți, și printre păcătoși, unul dintre ei»¹⁶¹

[Notă: par copiate ideile din biografia lui Arsenie

¹⁶⁰ Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, p. 180, 200.

¹⁶¹ Antonio Maria Sicari, *Portrete ale Sfinților*, 2., p. 66.

Boca, dar de fapt este a lui Francisc de Assisi. Par să se suprapună cele două biografii, cultul măreției lui Francisc de Assisi părând să fie identic cu al lui Arsenie Boca – oare ce duh cultivă acest duh al măreției... Și la fel, cultul propriei sfințenii pare să se găsească la amândoi.

În viața lui Arsenie Boca găsim: „Ierom. Arsenie Boca, citat în *Alte mărturii despre Arsenie Boca*. Un credincios din Ucea, când a fost la mănăstire la Sâmbăta, a spus că Părintele Arsenie, înainte de a începe o predică, s-a urcat pe o masa și a zis: «Când Dumnezeu va judeca lumea eu am să fiu la dreapta Lui și atunci ori vă sunt de folos, ori vă sunt acuzator.» Așa v-am devenit acuzator, iar de folos vă sunt dacă faceți ce vă spun.»¹⁶² Aura de sfânt purtată de A. Boca încă din viață e binecunoscută, aură pe care și Francisc de Assisi a dobândit-o la fel.]

„Ce se putea întâmpla pe vremea sf. Francisc? *Repet, Biserica nu a mai fost pusă niciodată în fața unui pericol atât de mare, din punct de vedere istoric și spiritual.* [...] Într-o scriere compusă spre 1305 [...] se spune «Biserica a ajuns într-o asemenea stare de batjocură încât, dacă Isus nu ar fi intervenit trimițând o nouă generație [...] »”¹⁶³

[Notă: justificarea importanței venirii profetului e un argument comun religiilor, confesiunilor și tuturor sectelor create pe tiparul *căderii iminente a Bisericii și nevoia de salvare, o nevoie a unei intervenții divine imediate prin profetul salvator*. Și Arsenie Boca pare să fie parte din acest tipar, și lui spunându-i-se același tip de mesaje de către tot felul d voci.]

¹⁶² Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, p. 13.

¹⁶³ Antonio Maria Sicari, *Portrete ale Sfinților*, 2., p. 67.

„Când Isus i-a spus: «Mergi și repară Biserica mea, care, cum vezi, este toată în ruină», Francisc a luat aceste cuvinte aproape *ad litteram*.”¹⁶⁴

[Notă: și Arsenie Boca e trimis de o voce la propovăduit foarte rapid, după o scurtă vizită în Athos, de unde își primește darurile pentru propovăduit. Foarte convenabilă această așezare temporală.]

Surprinzător, toți aceștia, Francisc de Assisi, Babaji, A. Boca, pleacă undeva, primesc în câteva săptămâni daruri, aud voci, văd ceva în fața lor, au tot felul de vedenii, li se creează un fel de aură mistică asupra evenimentului minunat de primire a darurilor, și apoi imediat pleacă și fac misiune. Și au o misiune de a „scoate din întuneric poporul”, de a catehiza poporul într-o învățătură nouă¹⁶⁵.

Este uimitoare asemănarea între experiențe, Arsenie Boca fiind un veritabil Francisc de Assisi în Ortodoxie¹⁶⁶. De ce este importantă discuția despre Arsenie Boca și Francisc de Assisi? Pentru că tipologia de „sfânt” este la fel, și ne ajută să vedem prin comparație, despre ce vorbim în Arsenie Boca:

¹⁶⁴ Antonio Maria Sicari, *Portrete ale Sfinților*, 2., p. 69.

¹⁶⁵ Oare cine îi trimite pe toți aceștia în această misiune? Și trebuie să amintim aici și mormonismul (profetul Joseph Smith), religia Baha'i (profetul Bahá'u'lláh), islamul (profetul Mahomed), religii care toate sunt fabricate identic, pe aceeași rețetă, un profet sfânt trimis într-un context de limită al Bisericii sau al credinței (în care cade totul imediat, creând o *falsă urgență mistică*), o „vedenie și trimitere” minunată, publicarea unei cărți sfinte „inspirate”, rețeta fiind binecunoscută în misiologie, dar nu și celor care nu au experiență.

¹⁶⁶ Din fericire, studiile de misiologie, dar și lucrările publicate anterior pe o cauzistică largă de mistică protestantă și catolică (care îl includea pe Francisc de Assisi), dar și ortodoxă, m-au ajutat să mă orientez, pentru a recunoaște dar și pentru a putea găsi referințe și o analogie cu Francisc de Assisi.

1. Boca aude voci, la fel ca Assisi, care îi spun identic aceleași mesaje, voci nevalidate de duhovnici
2. Este un profet apocaliptic, salvator al Bisericii, care este la mare ananghie, în pericol imediat
3. Are puteri primite deodată, la fel ca predecesorul său
4. Proorocește, ghicește, descoperă cele viitoare, întocmai ca predecesorul, este văzut la distanță și altele
5. Există un cult foarte puternic al profetului, asemănat cu Sfântul Ioan Botezătorul, egalat într-un fel cu Hristos.

În Francisc de Assisi se vede tipologia profetului care dărâmă Biserica. Arsenie Boca și Francisc de Assisi sunt trași la indigo, iar Nil Dorobanțu, dar și Ioan Iovan (care sunt în mare doi exaltați religioși, care nu au ascultat de ierarhie și Biserică, fiecare cu propria agendă în Biserică, la fel ca Arsenie Boca, cu strânse relații cu acesta), îi urmează în spate. Și se vede poziția lui Francisc de Assisi în catolicism, la fundamentul căderii catolicismului. Asta trebuie să înțelegem din această analogie. Și când vom înțelege mai bine această paralelă și comparație, vom înțelege și parcursul lui Boca, Drăgănescu, dar și sensul lui Boca în Ortodoxie. Arsenie Boca este pentru a duce Biserica în ispită, nu pentru a zidi Biserica.

Dacă argumentul teologic nu mai convinge pentru Arsenie Boca, poate argumentul comparației, al analogiei, al vederii unui model similar, condamnat de Biserică în catolicism, și care e evident greșit, poate acesta va convinge. Când o Biserică trebuie să cadă de obicei apare un Francisc de Assisi. Surprinzător este că apare acum, în vremea noastră – sau poate este de fapt neobișnuit, Scriptura avertizându-ne asupra înșelării acestor timpuri. Dar astăzi, când toți sunt pricepuți la a vedea înșelarea, în fața noastră avem o mare de

protestanți și catolici, cu toată această pricepere. În Ortodoxie ar trebui să gândim puțin mai conservator, că ne așteaptă oricând un catolicism intern printr-un astfel de Francisc de Assisi. Duhul lui Francisc de Assisi e și duhul lui Arsenie Boca, și i-a legat pe aceștia indisolubil, pe vecie. Și asta trebuie să înțelegem din această comparație.

A. Boca e parcă scos din cărțile cu sfinți catolici. Numai acolo poți să găsești așa ceva, poți să găsești orice din peisajul mistic. Tipologia de sfințenie catolică e văzută în Francisc de Assisi cel mai bine. Dacă A. Boca e așezat în catolicism își va găsi imediat locul. Însă nu în Ortodoxie. În catolicism A. Boca e posibil și e legitim. Însă nu în Ortodoxie. Ortodoxia gândește altfel această experiență a sfințeniei. Iar catolicii nu mai înțeleg de peste un mileniu această experiență. Așa se fac sfinți în catolicism, prin senzațional și nu prin mistică autentică. Toți sfinții catolici după schismă sunt identici și toți răspund nevoii de senzațional, dar nu unei mistici autentice.

Locul lui A. Boca nu e în Ortodoxie. El nu are ce să caute în rândul sfinților ortodocși. Ce se găsește la A. Boca, același lucru e găsit identic și la catolici, la diferiți sfinți ai acestora. De asta această pictură a lui Francisc de Assisi de la Drăgănescu nu e doar suspectă ci e o profeție asupra drumului pe care Biserica Ortodoxă îl va avea prin A. Boca, un drum catolic. Cine l-a pus pe pereții Bisericii Ortodoxe pe Assisi știa de ce l-a pus acolo și care este semnificația acestuia la nivel de Biserică: o nouă cale pentru BOR, una catolică. Francisc de Assisi este o profeție grozavă, este o profeție a căderii BOR. Și deși în văzul tuturor avem catolicismul și cel mai mare înșelat al acestora pictat pe pereții Bisericii, totuși se refuză să se asume această informație pusă în văzul tuturor deși e evidentă pentru orice credincios. Evidența adevărului este astăzi doar pentru cei care cugetă în duh ortodox. Restul urmează interpretărilor și receptărilor moderne, încurcăturilor de cuvinte care ascund înșelarea.

Cine o să citească un volum cu sfinți catolici o să găsească aceeași poveste repetată la nesfârșit, senzaționalul a diferite manifestări de înșelare, exagerate și socotite minuni, cumva aceeași rețetă găsită și în canonizarea lui A. Boca. Acesta nu este singurul canonizat pe aceeași procedură, pe care catolicii o aplică de peste un mileniu. Și această discuție ne ajută să înțelegem și ce fel de sfințenie au aceștia și cum a fost produsă, care este esența sfințeniei catolice: senzaționalul venit pe diferite căi, în înșelare sau altfel, senzaționalul apocaliptic. De aici și dezvoltarea misticii protestante, tot pe acest tip de senzațional, venit din mistica greșită găsită în catolicism.

Astăzi suntem și în Ortodoxie atrași de acest senzațional, dar nu înțelegem cum e produs. Pe acesta s-a construit mistica în catolicism, mistica orientală (după cum vedem în Babaji, un „sfânt” indian „canonizat” și el prin senzaționalul „minunilor” sale, minuni întocmai ca ale lui Boca) și în alte confesiuni. Însă acest senzațional nu e o mistică autentică. Babaji e sfânt printr-un senzațional repetat de Boca iar Assisi e la fel, sfânt, prin ceva similar. Iar în A. Boca Biserica e captivată de același senzațional și uită de tot ceea ce un sfânt ortodox trebuia să fie.

Pe ce s-a construit acest senzațional la A. Boca? Care e temelia acestei experiențe? Și răspunsul este ocultismul. Și astăzi în A. Boca trebuie să avem puțină deschidere, și să gândim pe larg experiența, nu doar în contextul ortodox, ci văzând și în alte religii și confesiuni „sfinți” identici cu A. Boca, ***sfinți care urcă în sfințenie imediat pe scara ocultismului sau a înșelării*** și nu a adevărului și misticii ortodoxe. Pentru că la toți acești „sfinți” vom găsi aceleași manifestări ale demonizării și înșelării.

Iar tocmai această mistică este cea anunțată de Hristos că va produce pagube Bisericii, tocmai acest senzațional trebuie să îl verificăm atent, pentru că aici se va ascunde înșelarea. Această scară imediată și greșită a sfințeniei e arătată de Hristos în Apocalipsă și

trebuie verificată întotdeauna. Și această asociere cu înșelarea și ocultismul trebuie să o vedem în jurul lui A. Boca, fiind un argument de asociere, în care Francisc de Assisi, Babaji, Vladimireștiul, îl asociază pe acesta cu înșelarea, cu modele de înșelare, cu fenomene identice. De asta A. Boca nu s-a asociat cu marii duhovnici, dar e asociat și legat de toți aceștia de mai sus. În esență A. Boca nu poate fi asociat cu sfinții ortodocși și cu mistica ortodoxă autentică. De asta toată viața a stat departe de duhovnicia Bisericii.

Povestea lui Arsenie Boca va depăși în curând granițele BOR și nu va mai putea fi stăpânită. Și va fi tratată în afară nu prin pasiune, ci prin acribie. Prin multă acribie. Și în afara Bisericii povestea nu va mai putea fi gestionată. A. Boca va deveni în curând o problemă a Bisericii Ortodoxe Universale și un semnal pentru întreaga Biserică asupra ocultismului și a pericolului înșelării. A. Boca e o lecție, nu o reușită.

Francisc de Assisi e condamnat de toată Ortodoxia, iar A. Boca e identic lui Assisi. Nu există scenariu în care A. Boca să nu fie condamnat universal, când discutăm despre A. Boca, când se va extinde povestea în întreaga Biserică Ortodoxă. Așa cum Francisc de Assisi a devenit un studiu referință în teologia ortodoxă, și A. Boca va deveni la fel, un studiu și în centrul atenției, mai ales că pentru Boca avem foarte mult material teologic. A. Boca va fi văzut în mare detaliu și în fiecare gând de întreaga Biserică. Și de aceea analiza pe care teologic BOR o face trebuie să fie la cele mai mari standarde de acribie, nu de pasiune. La un moment dat vor începe articolele în presa internațională, asupra canonizării de către BOR a unui ocultist.

Asemănarea cu Francisc de Assisi este o obligație pentru ca BOR să facă o analiză curată, pentru că această analiză va avea și vizibilitate largă, dar prin asemănare suntem expuși și va trebui să explicăm întregii Biserici ce s-a întâmplat de fapt cu acesta. După

cum mulți teologi îl aseamănă cu „Francisc de Assisi” (Pr. Anițulesei Gheorghe și mulți alții), „Padre Pio al Ortodoxiei românești” (Radu Preda), Arsenie Boca este doar într-o categorie și tipologie specifică de înșelare, văzută și recunoscută de mulți teologi.

Arsenie Boca e un arhetip al lucrării ocultiste pentru întreaga Biserică Ortodoxă, nu doar pentru BOR. Și va trebui să explicăm această experiență nu doar nouă, ci tuturor Bisericilor, pentru a se păzi și pentru a lua măsuri în această direcție. Pentru Arsenie Boca noi ar trebui să explicăm întregii Biserici cum să se ferească de ocultism, și nu să îl canonizăm. E vorba de cu totul altă direcție aici.

6. MĂRTURII DESPRE ARSENIE BOCA

6.1 O mărturie personală despre cum am fost arsenist și cum m-am lăsat de acest fenomen, în urma unor întâmplări legate direct de o mistică înșelătoare asociată.
Fenomenul Arsenie Boca în casele credincioșilor

Din ce cauză am scris această carte? Din cauză că am văzut personal fenomenul și am auzit cu mare uimire că urmează o canonizare. Pentru că sunt convins că, dacă nu vedeam acest lucru acum foarte mult timp, și nu ieșeam din el așa cum am ieșit, astăzi mă luam după povestea instituțională superficială, și mă uitam doar la volumul de minuni și profeții, și la tot felul de întâmplări descrise care de care mai plastic pentru a putea produce un dosar de canonizare. Astăzi scriu pentru a preveni un pericol și o cădere a Bisericii. Nu mă așteptam la o astfel de decizie de canonizare, și de aceea sunt nevoit să descopăr experiența personală de acum 15 ani de zile, legată de Arsenie Boca.

Pe scurt, am avut și eu o perioadă de câteva luni, în care am fost puțin arsenist, între 2008-2009. La un moment dat, și asta destul de repede, au început niște vise și vedenii care în mare spuneau să îl promovez pe A. Boca, că România e în primejdie (profețiile tipice ale sale) și vedeam un lac mare de sânge. La fel, nu reușeam să înțeleg experiența Arsenie Boca, fiind și eu în incertitudinea pe care o văd despre acesta la ucenicii lui actuali și în cărțile despre el, că era biciul lui Dumnezeu prin asprime, sau mare ca Sfântul Ioan Botezătorul, și încercam să îi explic și eu duritatea, asprimea, brutalitatea, grosolănia, comportamentul diferit de al sfinților, gânduri de un ridicol duhovnicesc destul de mare, după tiparul găsit în cărțile despre acesta.

La un moment dat am zis ca sunt prea multe adunate ca informații, prea multe lucruri contradictorii, contrarii cu o experiență mistică ortodoxă, că nu reușesc să o scot singur la capăt, că e o problemă destul de serioasă, că nu ar fi trebuit să apară astfel de vise și vedenii și nici o astfel de tulburare de gânduri. Și am zis că eu, omește, nu pot face lumină în atâtea gânduri, și nu pot vedea binele și răul, pentru că e prea multă informație contradictorie. În Arsenie Boca e mult prea multă informație contradictorie pentru a o putea cineva scoate la capăt ușor. Și cam asta este starea actuală a Bisericii, dar și starea actuală a procesului de canonizare. Însă, ce e important de menționat este că atunci nu știam că Arsenie Boca este contestat, nu știam absolut nimic despre partea negativă a poveștii (neexistând nici măcar o unică lucrare de contestare a acestuia), văzând și eu doar partea pozitivă a acestui fenomen. Adică din această poziție a trebuit să văd încotro merg. Atunci nu erau lucrări pentru contestarea lui Arsenie Boca (sau cel puțin, dacă erau, eu nu le cunoșteam).

Când m-am oprit din arsenism nu aveam idee de nimic din contestarea acestuia, și cunoșteam și eu doar „minunile și lucrarea” acestuia. Dar tulburarea gândurilor, imposibilitatea să adun mintea, ideea de „mare ca Ioan Botezătorul”, visele și vedeniile venite în număr mare, deja un cumul mare de lucruri adunate și care apar într-o mistică a înșelării, m-au făcut să îmi pun întrebări și să mă rog. Acesta a fost unicul reper care m-a determinat spre a mă ruga.

Avându-l la evlavie pe Sfântul Ignatie Briancianinov (la care am reușit să ajung în pelerinaj acum foarte mulți ani, într-un pelerinaj larg prin Ucraina și Rusia), am zis să mă rog un timp la Dumnezeu pentru a vedea dacă e înșelare sau nu. Doar nu puteam să stau și să decid eu singur în ceva ce era clar că mă depășea ca experiență, ca informație, ca abordare, fiind atât de multe și controversate probleme, încât era clar că singur nu scoteam asta la capăt, acesta fiind gândul meu personal. Și la fel, nu doream să iau o decizie după capul

meu, fiind conștient de propria limitare și preferând puțin smerenia, dar și ajutorul dumnezeiesc în subiect. La fel, am luat decizia asta în obișnuința de a rezolva absolut orice lucru mai dificil prin rugăciune și smerenie, prin a cere ajutor, fiind un lucru deplin pretabil acestei abordări.

Or, după câteva zile de rugăciune a dispărut tot arsenismul ca un fum. Nici gând să mai pun mâna pe vreo carte cu Arsenie Boca, mintea mi s-a curățat de tot de orice aveam legat de acesta, parcă niciodată nu mă atinsesem de subiect, și am început să am pace din nou. De atunci nu m-am mai atins vreodată de Arsenie Boca. Pe scurt, m-am depărtat de A. Boca din cauza mai multor vise, venite rapid, în succesiune, într-o perioadă scurtă de „arsenism”, de oarecare entuziasm, vise care nu erau la locul lor, alături de o tulburare continuă și o imposibilitate de a aduna gândurile corect legat de acesta. Am beneficiat de un fel de versiune accelerată a arsenismului, cu vise, vedenii, profeții, înșelare. Și asta a fost acum mulți ani, acum aproape 15 ani, nicidecum recent, nicidecum în vârtoarea acestor tulburări și discuții ale Bisericii, să spun că a fost influențată de ele. Și nicidecum nu știam ce se va întâmpla cu discuția despre Arsenie Boca – acum 15 ani nu era discuția asta în Biserică, și ce am făcut a fost neinfluențat de aceste discuții actuale.

Atunci nu știam ce este cu Arsenie Boca, la fel cum mulți care îl contestă au început într-un ton de apreciere și au sfârșit trezindu-se parcă dintr-o tulburare și dintr-un fum care le-a încetoșat mintea. Însă astăzi, văzând că Biserica încearcă să asume canonic acest lucru, nu pot să las întreaga Biserică în înșelare și ispită. Pentru că pentru mine fenomenul Arsenie Boca este doar o înșelare și o ispită. Deja are girul duhovnicilor și unei generații întregi ca fiind înșelare, și are nevoie doar de dovedirea argumentativă a înșelării. Adică nu suntem singurii care afirmăm acest lucru, e o generație întreagă de mari duhovnici care spun asta.

Înșelarea întotdeauna se va ascunde aici, de asta este numită și înșelare. Pentru că totdeauna va avea o aparență de „mare adevăr” și „mare lumină”. După astfel de „mari adevăruri” s-au dus și catolicismul și protestantismul. După tot felul de „îngeri de lumină”, după minuni. Când o lumină pare că strălucește prea tare și când din Biserică se semnaleză că e prea mult dar și în mod repetat că lumina e falsă, trebuie să avem cu mult mai multă păzire decât în alte cazuri. Când duhovnicii Bisericii spun într-o unanimitate că lumina e falsă, instituția ar trebui să asculte și nu să împingă întreaga Biserică în acea „lumină”. Până la urmă toate se verifică în rugăciune și nu doar în părere personală.

Să se înceapă rugăciunea către Sfântul Ignatie Briancianinov, și în câteva luni de zile o să se golească ceata de susținători a lui Boca. Îi rog pe ucenicii lui Boca să adauge puțină smerenie și să facă degrabă rugăciune către Sfântul Ignatie Briancianinov. Mă aștept să fie grabnic ajutor Bisericii Ortodoxe Române, și să ne păzească de înșelare. De vorbit e ușor, de citit un acatist până înțelegem o problemă e cu adevărat un act responsabil, dar și de smerenie într-o problemă în care lista celor care strigă diavolul, dar și importanța acestora în Biserică, ne obligă de urgență să facem acest lucru.

Pe această problemă eu aș lăsa părerea proprie, pentru că atunci când două părți strigă una Dumnezeu și una diavolul, și în cea care strigă diavolul vezi niște nume pe care nu le poți desconsidera, cu siguranță că părerea proprie e doar o aroganță pe care puțini și-o pot permite în Biserică. Această aroganță ar trebui temperată prin rugăciune suficient timp, încât Biserica să se convingă că e pe calea cea bună. Mă rog smerit Sfântului Ignatie Briancianinov să ne fie povățuitor și călăuză tuturor în toată această poveste. Și aș recomanda Bisericii să construiască mai multe biserici în cinstea Sfântului Ignatie, să se facă rugăciune încontinuu către acesta, pentru paza Bisericii în aceste timpuri. Ar fi un gest de înțelepciune și

responsabilitate al Bisericii, mult necesar în aceste timpuri, în care Scriptura anunță o înșelare generală.

O abordare duhovnicească a fenomenului Arsenie Boca, fiind deja întins timp de peste 75 de ani (1950-2024), ar fi obligat pe toți cei înduhovniciți să oprească părerea personală la un anumit punct și în fața acestei generații de duhovnici care l-au condamnat să își pună întrebarea *și dacă?* Și apoi să fi pus mâna pe cartea de rugăciune, și să confirme prin rugăciune tot ceea ce consideră. Arsenie Boca nu e o problemă de ieri, de azi, e o problemă care s-a întins peste jumătate de veac în Biserică.

Dacă o să mai apară mărturii de la credincioși de tipul acesta, de tipul „fenomenul Arsenie Boca în casele credincioșilor”, ce va spune ierarhia întregii Biserici? A. Boca e și un început pentru Biserică în această direcție, a misticii de tip „Francisc de Assisi”, pentru că A. Boca doar va repeta ce a făcut și Assisi în catolicism. Mă îndoiesc că este singura mărturie de acest tip, mai ales că a venit atât de repede.

Există adunate undeva și toate mărturiile acestea despre Arsenie Boca, pentru că pentru acesta înțeleg din alte mărturii că icoanele levitează în casele credincioșilor, se așază singure în cui, niște isprăvi de îți pui mâinile în cap, din care am mai auzit prin alte părți, adică în spiritism¹⁶⁷. Pare că aceste manifestări sunt legate exact de evenimentele inițiale ale spiritismului, unde trosneau obiectele, mobila plutea prin casă, părând că astăzi credincioșii intră prin Boca deplin în atmosfera spiritistă. Să ne ferească Dumnezeu de un spiritism instituțional sau de extinderea acestui tip de minuni în Biserică, pe care prin A. Boca cu siguranță că îl vom găsi mai târziu – de aceea

¹⁶⁷ Nu mai am la îndemână referințele, dar îmi amintesc câteva lucruri care le-am citit, și care mi-au atras atenția.

la catolici tot apar astfel de „manifestări”. Pare că începem să avem cărți de minuni în stil spiritist și catolic, cu levitație, trosneli (de asta vedeniile lui A. Boca din Athos încep cu zgomote mari, cu bubuituri, întocmai ispitelor părintelui Ilie Cleopa, cu personaje ciudate, cu diformități și mențiuni care ne amintesc de vedenii drăcești), pocnete tot felul, vise ciudate și vedenii. E un nou început în Biserica prin acest Arsenie Boca.

Ce va face ierarhia când visele, vedeniile, levitațiile, trosnetele vor umple Biserica, pentru că fenomenul va lua amploare? Acesta este de fapt Arsenie Boca. Trebuie tras un semnal de alarmă, pentru că ce se întâmplă în casele credincioșilor prin A. Boca nu e în ordine. Poate acesta a produs acolo, la fața locului „minuni (minunății) și profeții”, dar în casele credincioșilor, după ce a dispărut din schemă, aceiași demoni care l-au susținut ne vor da spiritism, vise, vedenii, trosneli, care mai de care, și nu vor spune decât ereziile lui din *Cărarea Împărăției* și *Drăgănescu*. Drăgănescu se va muta în curând în casele credincioșilor, de acolo de unde este, cu binecuvântarea ierarhiei. Drăgănescu va fi pictat și în casele și sufletele credincioșilor prin A. Boca.

Fenomenul „Arsenie Boca în casele credincioșilor” trebuie urmărit cu aceeași atenție cu care astăzi sunt citite istorisirile despre A. Boca și minunile sale. E a doua parte a poveștii A. Boca. Arsenie Boca este un nou început, în care Biserica va repeta integral mistica și povestea vieții acestuia, preluând de la acesta toate discuțiile și toată tulburarea care au însoțit-o (pentru că trebuie să discutăm și despre dimensiunea aceasta a vieții lui A. Boca). Eu personal mă lipsesc de așa ceva, și de asta am scris această carte. Nu doresc nimănui această experiență.

Trebuie să începem să fim atenți la pătrunderea lui A. Boca în casele credincioșilor. Adică cealaltă parte a unei canonizări

incorecte este că diavolul e instalat în casele credincioșilor prin Boca
– ca să înțeleagă și instituția că nu vorbim doar de o „canonizare”.

6.2 O mărturie a unui pustnic

Găsim următoarea mărturie pe internet.

Un stareț-protosinghel din România, aflând (înfricoșat) de abaterile grave ale Părintelui Arsenie Boca de la Sfânta Tradiție, discută această problemă cu un alt preot.

Starețul: - Ce credeți, Părintele Arsenie Boca este eretic sau nu? Îl putem pomeni la Sfânta Liturghie cu cei răposați sau nu?

Preotul:

- Eu nu sunt profesor de teologie ca să vă pot confirma că este eretic. Pot să vă spun, însă, ce am aflat eu. La început am crezut (ca toată lumea) că e sfânt. Apoi, încercând să-i citesc scrierile mi-am dat seama că este ceva ciudat cu ele. De ce Viețile sfinților, Patericele și Sfinții Părinți îți hrănesc mintea și te schimbă înspre pocăință, iar scrierile sfinției sale nu le poți citi plictisindu-te și aglomerându-te cu informații inutile și tulburătoare, dându-ți un gust amar că pierzi vremea? M-am gândit că o fi fost, poate, înșelat... Dar nu am vrut să cred gândului meu și m-am dus la un Mitropolit care îl aprecia [Părintele stareț ne-a spus numele Mitropolitului, dar noi nu îl reproducem pentru a nu stârni asupra Înalt Preasfinției Sale prigoana autorităților politice și ura fanaticilor - n.n.]. Știți ce mi-a spus?

Starețul: - Vă rog să-mi spuneți, fiindcă este foarte important să gândim bisericește, nu după opinia unuia sau a altuia. Și lupta împotriva ereziei poate deveni o patimă. Mântuirea se dobândește cu mult sfat ...

Preotul:

- Răspunsul Înalț Preasfinției Sale a fost unul ca în Pateric. Nu îmi vine să cred că mai există astfel de lucrări și în zilele noastre (atât de reci față de Hristos). Iată ce mi-a spus ÎPS sa:

- Dragă părinte, după cum deja poate ați aflat, eu am fost un mare admirator al Părintelui Arsenie Boca. Ce poate fi mai Sfânt decât un ieromonah Ortodox mărturisitor și făcător de minuni, celebru artist și cărturar. Practic este o fală a României. Când am citit însă *studiile unora și alarmele altora că ar fi eretic și vrăjitor nu am vrut să mă mai bizuiesc pe părerea oamenilor*. Ier 17:5 „Acestea zice Domnul: blestemat este omul, care are nădejde spre om”. Așa că *am trimis un om de încredere la Sfântul Munte la un pustnic care este omul lui Dumnezeu (și văzător cu dubul)*, al cărui cuvânt este prețios pentru mine datorită pocăinței, echilibrului și fricii sale de a împlini în toate poruncile Domnului. El i-a spus omului meu așa:

- Ce căutați la mine, un om păcătos? Eu de abia mai răsuflu să-mi plâng păcatele mele și cum să știu eu de starea altuia? – Părinte, dar am fost trimis special pentru aceasta. Mulți oameni sunt tulburați de acest subiect! Vă rog, ascultați de rugămintea unui mitropolit ce se smerește.

- Ei frate, cine sunt eu? Dar, ca să nu fie atâta osteneală în zadar, *o să mă rog milostivului meu Domn și Dumnezeu să descopere smereniei voastre adevărul, dacă va vrea*. După ce a postit și s-a rugat îndelung, iată ce i-a răspuns omului meu (care a aștepta cu nerăbdare împlinirea ascultării și lămuririle proprii sale nedumeriri):

- Astă noapte la rugăciune, când îmi plângeam păcatele mele, *mi-a apărut Părintele Arsenie Boca și mi-a zis cu multă durere: „Roagă-i părinte pe oameni să nu mă mai cinstească ca Sfânt. Nu fac altceva decât să-mi sporească chinurile!”*

[ÎPS sa – n.n.] De atunci mi-am dat seama că trebuie să fim mult mai atenți cu mântuirea noastră și să nu ne grăbim să catalogăm pe nimeni nici ca Sfânt, nici ca păcătos. Tot a judeca pe altul înseamnă. Să nu ne mai abatem nici la stânga, nici la dreapta de la Sfinții Părinți, nici măcar cu o câtime. Mai greu este să depistăm falsa sfințenie, decât să luptăm cu păcătoșenia vădită. – ...

– Nu v-aș fi spus acestea dacă nu ar fi periclitată mântuirea atâtoră prin evlavia *față de un om înșelat, fiindcă îl iau ca model și se amăgesc, despărțindu-se de Hristos.*¹⁶⁸

Oarecum pare că apar tot mai multe descoperiri de acest tip, toate sunt unitare, toate spun același lucru, deși sunt la depărtare și se unesc între ele. Se pare că abordările duhovnicești sunt identice, în care analiza inițială se dovedește și contradictorie, dar și complexă, există mărturii ale unor somități duhovnicești, mărturii care nu pot fi trecute cu vederea, și se ajunge într-un impas rezolvabil prin rugăciune. Și este fericit că mai avem ierarhi care au astfel de abordări, care întrebă pustnici, care pun să se facă rugăciune și în mănăstiri pentru problemele Bisericii.

Mă aștept ca, dacă această abordare duhovnicească va fi urmată de mai mulți ierarhi, în curând discuția despre Arsenie Boca se va topi în Biserică întocmai ca un fum.

¹⁶⁸ <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/07/aratarea-autentica-a-parintelui-arsenie-boca.pdf>, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/descarcare-continut-blog-sub-forma-de-fisiere-pdf/>, primul link.

6.3 Mărturia pr. Anițulesei Gheorghe

Trebuie să ne amintim în acest sens și de mărturia părintelui Anițulesei Gheorghe:

„Lucrarea de față s-ar putea să pară unora denigratoare la adresa lui A. Boca. Departate de mine gândul acesta. Mărturie stau predicile mele de până acum vreo 5 ani, în care vorbeam laudativ la adresa lui și faptul că *în anul 2005 [Arsenie Boca] a fost pictat la mine în biserică* și pentru că *a ieșit ca un guru budist* a fost repictat din nou, dar *rezultatul a fost același* (a fost șters).

Atunci am vorbit cu părinții Antim Gâdeoi și Arsenie Papiocioc și am început să analizez mai cu atenție opera lui, iar aceasta este concluzia la care am ajuns. *Săracul Boca a fost un înșelat*. Dacă *înșelările și învățătura lui neortodoxă* nu ar fi afectat Biserica, aș fi tăcut.”¹⁶⁹

¹⁶⁹ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, pp. 27-28.

6.4 Mărturia ierarhului I.P.S Antonie Plămădeală despre Arsenie Boca

„Iubiții mei frați,

Aș vrea să încep a scrie acestea, deși cugetul meu îmi spune să nu fac aceasta, deoarece pe mulți dintre voi, frațiilor voastre, v-aș supăra. Am tot văzut de ceva vreme cărți, chiar și articole în ziare, despre renumitul fost părinte Arsenie (Zian) Boca. Fenomenul acesta a început în anul 1993 prin câțiva adepți ai lui ce l-au făcut cunoscut. Chiar și eu personal l-am cunoscut. La început, acest fost părinte era cunoscut pentru predicile scandaloase pe care le spunea în fiecare slujbă, cât și pentru cunoștințele sale legate de Yoga și alte nebunii ce nu îmi este mie a le vorbi. Mă uimește cinstea cu care este cinstit, asemenea sfinților, deși faptele lui nu le văd în sinaxar ca și ei.

Arsenie a căzut din treapta sa de preot după ce, în anul 1951, la 16 ianuarie, a fost arestat pentru că era considerat un pericol, și nu el ca persoană, cât acele nebunești profeții despre ruși, zicând că Rusia va ataca România. Pentru aceasta, la data menționată, este arestat și, după anul următor, 1952, iese din închisoare hotărât de a nu mai sluji monahismul și preoția.

Dar cum a ajuns el la decizia asta? În anul 1946 o cunoaște pe Julieta Constantinescu. Această fată, care venise din București să viziteze Mănăstirea Prislop, nu a mai voit să plece de la mănăstire, deși eu și colegul meu i-am arătat călugărului B. A. și ei personal că șederea unei fete între călugări și între noi, care eram mai tineri, atâta timp (două – trei luni), nu este potrivită și, deci, am cerut călugărului să îi spună să plece de la mănăstire. Din această cauză s-au iscat certuri între noi, fapt pentru care B. A. mi-a pus în vedere mie și colegului să ne căutăm alt loc dacă nu ne place acela, iar până la

urmă a plecat această fată, Constantinescu Julieta. Pe urmă am plecat și eu, din cauză că mereu m-am certat cu călugărul B. A. pentru plecarea acestei fete, iar el fiind mereu trist și supărat. Menționez că nu am avut până atunci nicio bănuială de ordin moral asupra prieteniei ce s-a legat între B. A. și Constantinescu J. La fel am auzit că, după plecarea mea de la mănăstire la Mitropolia Olteniei, această fată s-ar fi întors din nou la Prislop și că ar fi devenit stareță. La auzul celor spuse de noi, că ea ar fi bine să părăsească mănăstirea, s-a supărat pe mine și pe colegul meu și nu a mai vorbit cu noi, decât cu călugărul B. A., cu care „studiau împreună toată ziua”. Totodată, disperată că va pleca din mănăstire, i-a spus călugărului B. A. că, dacă o va alunga, se va sinucide, fapt pentru care B. A. o reține în mănăstire. Deci, după ce B. A. iese din închisoare, în anul 1952, el nu mai vrea să se întoarcă în mănăstire. În 24 aprilie 1959 este caracterizat de către Biserică, motivul fiind neprezentarea lui, după eliberare, la Mănăstirea Prislop și pentru obraznicia pe care a avut-o asupra Patriarhului Justinian Marina. Fiind întrebat la judecata Sfântului Sinod de ce nu dorește să revină iarăși în monahism și preoție, el răspunde:

Preoția și monahismul nu sunt pentru genialitatea mea.

De la acest B. A. mi-a rămas în cuget dezamăgirea din ziua când chiar eu l-am văzut în păcatul groaznic al desfrânării. Eu știam bogăția de cultură teologică de la Mănăstirea Prislop, așa că am dorit să merg până acolo. Intrând în biblioteca mănăstirii pentru a lua o lucrare a Sfântului Ioan Gură de Aur, am avut groază mare, deoarece am văzut pe Maica Zamfira (Julieta Constantinescu) și pe Arsenie (Arsenie Boca) desfrânându-se unul cu altul. Atunci, plecând, am lăcrimat și am ales să nu mai vin acolo niciodată.

De aceea și acum lăcrimez când scriu acestea, că deși știu că unii nu veți crede, iar pe alții știu că i-am smintit cu aceasta, de aceea vă rog, mai ales pe frațiiile voastre împreună slujitori din Sfântul

Sinod, ca, cât trăiesc eu, chiar și după, să nu canonizați pe acest curvar și depus din treaptă, nu mai spun și vrăjitor. Acestea sunt cuvintele mele, dragii mei frați, despre acest Arsenie Boca.

– I.P.S. Antonie Plămădeală¹⁷⁰

Ce este greu de crezut este că un om pentru care se pretinde că în 1939 în Athos a fost dăruit de Dumnezeu, să fi avut în paralel astfel de căderi. Această problemă este mult cunoscută și discutată în rândul clerului și ierarhiei. Din nefericire, pe baza acestei mărturii nu putem spune decât că relația dintre Arsenie Boca și doamna Constantinescu a fost una permanentă (după cum s-a și văzut întreaga viață), și nu ocazională, cum se menționează mai sus, și trebuie discutată pentru o canonizare, fiind o mare opreliște de la o canonizare. Iar referința ierarhului la vrăjitorie este una de luat în seamă, fiind chiar obiectul acestui volum.

Este mărturia unui ierarh despre acest caz, și trebuie cunoscută, neputând să nu adaug o mărturie cunoscută despre acest subiect. Altfel nu aș fi adăugat-o, în astfel de detalii personale nedorind să intru, fiind nevoit de circumstanțele discuției despre canonizare, forțate în acest caz. Și refuz să o comentez mai mult, lăsând la latitudinea comisiei de canonizare să folosească această informație alături de restul contextului istoric.

¹⁷⁰ I.P.S. Antonie Plămădeală, <https://canonizarearsenieboca.com/canonizare/>.

6.5 O întâlnire cu un martor ocular al hipnotismului lui A. Boca

După publicarea primei ediții a volumului am găsit un martor ocular al discuțiilor timpului despre Arsenie Boca și ocultism. Acesta este la o vârstă venerabilă și cunoaște foarte bine detaliile timpului despre această discuție. Am aflat că securitatea cunoștea precis că A. Boca se ocupa cu hipnoza, că lucrarea lui era prin hipnoză, că era cunoscut în timp pentru acest lucru și că această realitate era un defacto – oarecum niște detalii surprinzătoare, pentru că toți cei care îl cunosc pe Boca doar din literatura proarsenistă nu par să fie suficient de informați pe subiect, și neagă realitatea timpului, nediscutând cu acești martori ai timpului, complăcându-se într-o ignoranță venită din lipsă de informație sau din informație greșită. La fel, am aflat de o întâlnire cu A. Boca la care domnia sa l-a ruga pe A. Boca să nu încerce și cu el tertipuri de hipnoză, pentru că nu vor merge.

Ce este frapant este că instituția neagă această realitate a timpului și dimensiunea ocultismului la A. Boca, deși are încă în Biserică martori oculari ai timpului, care încă pot atesta acest lucru. Ce încredere putem avea în întreaga canonizare și în comisia de canonizare (care ar trebui schimbată pe acest motiv al refuzului de a confrunța întreaga mărturie despre A. Boca)?

Dincolo de lista de documente necesare canonizării exista obligația creării unei liste de persoane cu care trebuia discutat personal de către comisie, dat fiind gravitatea acuzațiilor aduse lui A. Boca. Pentru această discuție era nevoie întâi de o listă de persoane și nu de o listă de documente. Pentru că trebuia întâi verificată și adunată mărturia autentică despre Boca.

Dat fiind statusul actual al canonizării, care nici măcar setul corect de mărturii, de documente, lista de persoane care trebuia să

participe la discuție nu o are, nu putem spune decât că discuția are în primul rând nevoie de un manager și nu de un teolog. Teologii nu au reușit să scoată la capăt discuția după 75 de ani. Stau cu un teanc de hârtii în față și nu înțeleg încă aceea că e nevoie să îi adune personal, într-un Sinod, pe toți cei care au participat în acel timp la discuție. Și e o ocazie potrivită să ne amintim de conceptele de bază din Biserică de *adunare, dialog, personalism (propus și lucrarea fundamentală a Apostolului Pavel în Biserică), discuții față către față*, care lipsesc cu desăvârșire din discuție. Cumva discuția despre canonizare trebuie reîncepută de la zero, dat fiind statusul deconcertant al bazei de documente și informații care nu sunt încă adunate. Și nu ar trebui puși teologi să facă ce trebuia un manager să facă, pentru că nu se vor descurca. Nu au fost în stare până astăzi să adune pe cei implicați la un loc. Asta este de fapt realitatea situației¹⁷¹.

Discuția despre Arsenie Boca nu pare neapărat o problemă teologică, ci mai mult o problema de management, în care trebuia

¹⁷¹ Iar aceeași stare este găsită și în problemele unității creștine și Ecumenism, unde instituția încearcă de peste 100 de ani să soluționeze ***problema unității creștine*** (întoarcerea catolicilor și protestanților în unitatea Bisericii, la Ortodoxie), și nu observă că ***soluția unității creștine există deja teologic și la nivel de management în Biserică***, așa cum am menționat în alte lucrări scrise legate de Ecumenism. Îndrăznesc să spun că ***soluția unității creștine există deja în Biserică***, dar ca și în cazul Arsenie Boca, ***refuzul instituțional de a dialoga cu Biserica, poziționează instituția în afara informației necesare – adevărul Bisericii***. Iar instituția ignoră necesitatea deschiderii și a discuției despre unitatea creștină și Ecumenism, ignoră să implice întreaga Biserică în analiză și discuție, și ajunge în situații similare, în care după zeci de ani produce analize incomplete, care nu au necesarul de informație și analiză, și dorește să le asume canonic, normativ. Atât problema Arsenie Boca, dar și problemele unității creștine (soluția teologică) și Ecumenismul (soluția logistică), sunt tratate fără o discuție largă, ci doar în format redus, ceea ce duce la analize precare, insuficiente, care nu au un grad de maturitate necesar discuției, și care nu pot fi o bază pentru decizii importante necesar să fie luate în Biserică. Și de aici avem decizii nefundamentate precum cele luate în Sinodul din Creta pentru unitatea creștină și Ecumenism, dar și în canonizarea lui Arsenie Boca.

făcut corect managementul unei situații în Biserică. De aceea cumva competența teologică, dar care nu reușește să se mobilizeze și să adune informația necesară și să facă management al întregii situații, încurcă deplin situația și discuția, nereușind să o ducă la liman. Și Ecumenismul, dar și problema Arsenie Boca par să fie conduse după o rețetă identică, în care trebuia un management extrem de precis și nu s-a făcut mare lucru pe ele. Și sunt două probleme mari ale Bisericii din ultimul secol, nerezolvate, tratate identic, în format redus, fără informație, fără analiză, fără dialog.

Chemi omul la fața locului – acesta este principiul după care trebuie lucrat aici. Nu ascuți tot felul de povești produse cine știe unde și de cine știe cine. Și pentru A. Boca nu trebuia lucrat altfel. Pentru că a doua discuție despre A. Boca este un teribilă, și este cea care explică cum acesta „levita, profeția, făcea tot felul de minunății” într-un spectacol ocultist în fața Bisericii. Această discuție este *esența „experienței Boca”* și discuția autentică despre acesta.

De ce instituția refuză să discute acest subiect, și până unde poate să meargă negarea instituțională și negarea acestui fapt, că Boca nu avea daruri duhovnicești, ci practica hipnoză? Cum nu există această dimensiune a hipnozei, când există mărturii în timp și martori că el făcea hipnoză, paralel cu mult invocata posesie a unor „daruri duhovnicești”? Și când, în acel timp, se știa asta și când există martori direcți și indirecți la acest punct? Speranța instituțională ca acest punct să nu existe (cum am auzit la diferiți simpatizanți ai lui Boca) este infirmată de certitudinea mărturiilor despre acesta și practica hipnozei.

Instituția refuză astăzi un adevăr și o mărturie, fiind împinsă din Ardeal într-o canonizare ilegitimă. ***Canonizarea lui Arsenie Boca este ilegitimă în Biserica Ortodoxă. Și asta pentru că nu ține cont de adevăr.*** De aceea instituția nu dorește să discute cu acești martori, pentru ca fragilitatea acestui idol creat pentru Boca să nu

se dea pe față și să nu cadă de pe postamentul unde sunt așezați de obicei idolii. Să nu cumva să se spargă la întâlnirea cu adevărul și să cadă de pe un pedestal unde greșit a fost pus. Fragila imagine creată cu greu pentru A. Boca, prin multă și gravă omisiune față de adevăr, să nu cadă de pe pedestal la întâlnirea cu adevărul. Și să nu se spargă în bucăți, întocmai idolilor din istorie. Aici este explicația acestei evitări instituționale, a evitării discuției cu acești martori.

Instituția a preferat să audă doar propria variantă a subiectului, varianta entuziastă, și nu varianta adevărată în care ocultismul este o certitudine. Preferă să se agațe de o speranță, neputând să accepte adevărul și realitatea ocultismului lui A. Boca. Și îi mulțumesc interlocutorului acestei discuții pentru bunăvoința arătată în împărtășirea acestei mărturii, nefiind singurul care trebuia să fi fost chemat să dea mărturie pe acest lucru.

7. CAUZA EVLAVIEI ARSENISTE NU ESTE ORTODOXIA. MULTIMILE MERG LA PRISLOP NU PENTRU ORTODOXIE, CI PENTRU MAGIE ȘI OCULTISM. PROPAGANDA ȘI MANIPULAREA CARE AU GENERAT ARSENISMUL, PRINTR-UN GRUP EDITORIAL AL ARDEALULUI

Evlavia populară e un termen ortodox care presupune *râvna pentru cele sfinte*. Dar în același timp trebuie să aibă și o **cauză sfântă și nu o înșelare, sau o erezie**. Aplecarea, râvna către cele sfinte este ce numim evlavie. Dar **nu poate fi ruptă de cauza care o generează**. Care este cauza evlaviei invocate pentru Arsenie Boca, discernământul duhovnicesc sau spectacolul de magie și ocultism făcut pe scena Bisericii? Trebuie să facem această precizare, ca să nu se încurce lucrurile în discuția despre canonizarea lui A. Boca.

Evlavia ortodoxă plină de discernământ duhovnicesc și entuziasmul în fața unui spectacol de magie și ocultism, acestea par să fie cele două paradigme ale discuției. **Cauza evlaviei arseniste nu este Ortodoxia. Multimile merg la Prislop nu pentru Ortodoxie, ci pentru magie și ocultism**. Boca este canonizat pentru un spectacol de magie, nu prin evlavie ortodoxă. **Cauza pentru care la Prislop se adună mulțimi este întreținerea greșită a misticii bolnave pentru Boca de către instituție**. Este o evlavie întreținută prin fals, prin crearea unei literaturi neortodoxe, a unui mit și ideal pentru Boca. Cozile în duh ortodox sunt cele care se verifică de Ortodoxie într-o canonizare, nu cozile în duh de înșelare. De aceea Ortodoxia verifică credința subiectului canonizării. Iar la Boca găsim doar un spectacol de magie și ocultism.

Cozi sunt peste tot, și la catolici și la indieni (guru) și în toate fenomenele de înșelare. Și idoli păgâni aveau cozi. Cauza cozilor

contează. Pentru că dacă toate aceste cozi se duc la un idol, atunci este idolatrie, evlavie idolatră. Subiectul și adevărul către care se îndreaptă cozile contează. Să nu ajungem să procedăm invers, să determinăm adevărul pe baza cozii, cum propune Ardealul pentru Boca, cum propune crearea unui *adevăr al lui Boca*, adevăr generat pe baza cozilor de la Prislop și determinat de acestea. Ci vedem înșelarea sau adevărul, cercetând subiectul. De asta verificăm atât de atent adevărul de credință.

Cozi erau și în comunism, la magazinele alimentare, asta nu înseamnă că ajungem să canonizăm comunismul. Și erau mai serioase decât cele de la Prislop. Trebuie să scăpăm de capcana asta a impresiei exterioare, a unei percepții false, create din imaginea unei mulțimi. **Mulțimea de la Prislop e acolo pentru un motiv greșit, întreținut greșit de Biserică, necorectat de Biserică, neexplicat.** Problema nu sunt cozile, ci instituția, care a greșit în întreținerea și neexplicarea fenomenului A. Boca.

Aici instituția ajunge într-o situație în care necorectarea la timp și neexplicarea la timp, exploatate la maxim de entuziasmul Ardealului (care a produs un mit în Boca, un ideal spiritual), a generat în ultimii ani un val de arsenism, care forțează astăzi Biserica în direcția greșită. Astăzi e greu de dat înapoi în această canonizare, după zeci de ani de pasivitate instituțională absolută. Boca e o succesiune largă de greșeli instituționale, de neluare de acțiune la timp.

Pe același tip de argument al volumului ce facem, canonizăm arianismul, pentru că la un moment dat Biserica întregă era căzută în arianism și doar puține Biserici mai erau drepte? Adică se înțelege tipul de logică aplicat pentru canonizarea lui A. Boca, *volumul* și nu *adevărul*, *majoritatea* și nu *corectitudinea*? Nu volumul, ci adevărul este cel care contează.

Evlavia populară ortodoxă trebuie înțeleasă ca *evlavie care este făcută în cadrul ortodox, în duh ortodox și care împlinește criteriile adevărului de credință*. Pentru că acest atribut, *evlavie ortodoxă*, este esențial în discuție. *Cauza către care se mișcă mulțimile contează*. Pentru că altfel procedăm precum Ardealul dorește să se procedeze aici, să îl facă pe Boca ortodox pornind de la evlavie și nu de la adevărul de credință.

Adevărul de credință este cel care trebuie să genereze evlavia populară și de asta pornim discuția de la adevăr și nu de la cozi. Nu pornim invers discuția pentru a ajunge la concluzii greșite de tipul „era în adevăr pentru că e mare coada”. Evlavia care nu e în duh ortodox e doar entuziasm popular, mistică populară greșită, superstiții¹⁷². Cozile de la Prislop sunt noile superstiții populare cu privire la Boca, generate de mitul Boca, de legenda creată de Ardeal pentru Boca, nu sunt evlavie ortodoxă.

E greșit să gândim în termeni de unități de coadă, pentru a determina evlavia sau adevărul de credință. Cum determinăm sfințenia cuiva, luăm un metru duhovnicesc și măsurăm coada de la mormântul celui propus pentru canonizare? Pentru **această canonizare trebuie să spunem clar, că este făcută datorită impresiei exterioare făcute de aceste cozi de la Prislop**, cozi care au entuziasmat Ardealul.

Literatura exagerată și părtinitoare creată de Ardeal pentru Boca a creat mitul Boca, idealul spiritual Boca, pe baza căruia s-a construit acest val de arsenism. Iar acea literatură a ținut sub tăcere tot ceea ce duhovnicii și martorii spuneau în paralel. Aici este „secretul” valului de arsenism din toată țara, această literatură populară, fără discernământ, care a creat un idol spiritual plăsmuit în mintea

¹⁷² Bogdan Duca, *Evlavia populară*, <https://bogdanduca.org/2015/11/30/evlavia-populara/>.

Ardealului, Boca nefiind altceva decât un idol plăsmuit de unele minți ale Ardealului, prin înșelare.

Mai bine am fi atenți ce atrage atenția la acel mormânt, adevărul sau ocultismul în mâna unui maestru. **Ce atrage la acel mormânt nu e Ortodoxia, ci magia în mâna cuiva, care a priceput cum să o folosească**, pentru a ajunge în față. Iar logica autentică după care trebuie judecată povestea asta nu este să cedăm la un entuziasm venit dintr-un show ocultist, ci trebuie să ne păstrăm discernământul, să putem verifica adevărul de credință, dacă sunt semne ale înșelării, dacă cel despre care discutăm a fost în acest duh ortodox, în toate dimensiunile discuției – cu calmul și discernământul părintelui Paulin Lecca.

De ce se duc toți aceștia acolo, la Prislop, pentru Ortodoxie sau pentru înșelare? Răspunsul este pentru înșelare. Către ce se duc toți aceștia? Răspunsul este către înșelare. Entuziasmul în fața unui show de magie și ocultism și evlavia ortodoxă în adevărul de credință, nu sunt același lucru. Din nou, trebuie să demontăm mitul unei retorici greșite, *evlavia populară*, acest cec în alb acordat lui Boca, o trenă lungă de credincioși care se pare că în viziunea unora îi ține drept adevăr de credință, și girează că acesta a fost în adevărul de credință.

Această „evlavie populară” a lui Boca e de fapt micul comitet de propagandă care a produs această literatură pentru acesta. Boca nu e o canonizare curată, să fi venit din partea poporului, să poată fi invocat acest argument al evlaviei populare. Acest entuziasm pentru Boca a fost indus artificial, forțat, printr-o propagandă de zeci de ani, intensă, care stă în spatele canonizării. Boca nu a crescut prin popor, ridicat de popor, nu a venit din conștiința poporului, el nu a fost în conștiința poporului, ci a crescut împins artificial, prin propaganda generată de un grup restrâns, care se vede în bibliografia atașată la această lucrare - este un număr foarte mic de oameni în

care stă „evlavia populară pentru Boca”, un comitet de promovare și propagandă.

Boca pare să fie mai mult o sugestie și influențare făcută în Biserică de către un număr redus de oameni, cum că ar fi sfânt. Cumva urmează tiparul de lucru al lui Boca, prin sugestie și influență, fiind făcută la fel. Ca să înțelegem cine este în spatele canonizării trebuie să ne uităm atent la cele câteva nume care apar pe lista de zeci de cărți produse pentru acesta. Și nu vom găsi acolo poporul, ca să se poată invoca evlavia populară, ci vom găsi repetat aceleași nume, doar câteva nume, adică manipulare și propagandă. Poporul nu apare în discuția despre canonizarea lui Boca, ca să înțelegem cine e actorul principal al acestei canonizări. Poporul e un pasiv spectator la un joc făcut pe spinarea sa, în care tot este invocat, când el abia apare pasiv. Actorii principali ai acestei canonizări sunt cele câteva nume din bibliografia produsă pentru Boca.

Boca a ieșit din senin în Ortodoxie produs de edituri și tipografii în Ardeal. Boca a ieșit de la tipar, prin diferite edituri, fiind un sfânt produs pe hârtie, un mit fabricat. Este **produsul și ficțiunea teologico-literară a unui grup editorial al Ardealului** care a refuzat să abordeze onest viața acestuia. A fost crescut prin tehnici de marketing și propagandă. Sfântul Ardealului e doar o poveste teologică produsă de câteva edituri coordonate atent de Ardeal și nu un efort și efect al conștiinței poporului, al evlaviei populare. E o manipulare editorială făcută de Ardeal în Biserică.

Boca e astăzi un fals în Ortodoxie. Cozile de la Prislop nu știu ce e în spatele poveștii Boca. Merg acolo în deplină necunoștință de cauză. Merg acolo pentru levitație, dispariție magică, dat în vileag, pentru un show de magie și ocultism, pentru senzațional. Boca a fost umflat artificial, e o poveste umflată artificial, fabricată. Este o poveste cu o regie și un scenariu produse de Ardeal, o adaptare la Ortodoxie a unei povești ocultiste. De asta povestea asta nu se leagă

din punct de vedere ortodox, nu are coerență. Boca nu a avut în popor conștiința părintelui Ilie Cleopa. Nu e un sfânt, ci e un mit literar produs de Ardeal peste noapte.

Cozile de la Boca sunt false, nu sunt chemate de Dumnezeu. Sunt generate de această propagandă falsă și exagerată făcută pentru acesta. Nu Dumnezeu cheamă acele mulțimi și nu Dumnezeu a chemat la cinstirea lui Boca, ci această exagerare creată pentru el, acest mit creat. Și asta trebuie spus ca să nu se mai invoce argumentul cozilor de la Prislop, care sunt artificiale și nu sunt lucrarea lui Dumnezeu, ci lucrare de propagandă.

Arsenie Boca este impus în cel mai neelegant mod Bisericii, de acest colectiv editorial, într-o luptă și forțare de neînțeles. Boca e sfântul doar al unui grup editorial și nu al unei evlavii populare, cum în mod eronat este mistificată discuția despre evlavia populară la Boca. E un entuziasm localizat într-un grup restrâns, entuziasm distribuit în Biserică în mod greșit, fără o discuție prealabilă largă a Bisericii.

Până în 2005 era doar piatră la Prislop, ca să se înțeleagă cum s-a generat arsenismul și de când. Arsenismul are un moment bine determinat în timp, acela al începutului propagandei pentru Boca, între 2004-2009. Înainte de această propagandă nu a existat această invocată evlavie populară și Boca a fost cvasi-inexistent. Boca e un produs artificial al unei propagande. Cu siguranță că Ardealul avea nevoie de un nume care să atragă eclesiologic credincioșii și de asta a promovat excesiv această imagine.

Nimic nu contează la Boca din tot ce a făcut, dacă a lucrat cu demonii, dacă a invocat demoni. Se pare că aici este marea orbire a celor care îl urmează, captivitatea într-un fel de amalgam de levitație, magie, show ocultist, carismă, care le paralizează capacitatea

de a gândi critic, de a vedea că Arsenie Boca invoca demonii în paralel în hipnoză.

Tot ce a făcut Arsenie Boca este irelevant de la un capăt la altul, cât timp a invocat demoni. De aici pornim în discuția despre Arsenie Boca. De la înșelare nu de la showul ocultist. Și de aici când este numit *vrăjitor*, *guru* sau *ocultist*, acesta este cel mai mare adevăr care se poate spune despre el, adevărul invocării de către acesta a demonilor.

Dacă Boca a fost văzut în practica ocultismului atunci el invoca demoni. Deci povestea lui Boca se termina din punct de vedere al Bisericii. Restul poveștii sale, restul vieții sale este irelevant. El a fost în permanență în calea întunericii, iar doritul bine și lucrare care se invocă pentru el nu va servi decât pentru răul Bisericii, decât pentru căderea Bisericii, pentru că ne va duce pe noi în înșelare. Nu este bine, este rău. Toată lucrarea lui Boca e rea, pentru că ne duce pe noi în înșelare, pentru că el a practicat hipnoza și invocarea demonilor în paralel. Deci doritul bine făcut de el, dorita sa lucrare, este de fapt un mare rău, deoarece ne duce pe noi în pieire, în înșelare. Aici este marea înșelare la A. Boca, în care unii văd *lucrarea*, iar alții văd *înșelarea*. Or, nu contează ce se pune în dreptul lucrării, cât timp *înșelarea* e o certitudine. Discuția despre lucrare este irelevantă și invenții, cât timp înșelarea e dovedită.

Marea problemă aici este că instituția cunoaște toate acestea, dar e nevoită să satisfacă patima Ardealului, care are influență prea mare pentru a putea fi desconsiderat. E o problemă de putere politică instituțională. Problema canonizării e această influență. **Instituția trebuie să se hotărască ce va apăra, adevărul de credință sau patima Ardealului.** Boca nu s-a impus ca sfânt în conștiința popoului, ci a fost doar *fenomenul Boca*.

Acest termen este foarte grăitor asupra imaginii în popor asupra lui Boca. Boca a fost un fenomen, o ciudățenie, nu un sfânt. Biserica trebuia să gestioneze acest fenomen, nu să fie împinsă astăzi într-o canonizare pentru că mulțimile nu mai pot fi controlate, au fost scăpate de sub control într-un amalgam de magie, ocultism și Ortodoxie, generate de o propagandă intensă și astăzi se strigă de către foarte puțini *Canonizare!*

8. A. BOCA ESTE O CANONIZARE PIETISTĂ ȘI NU DOGMATICĂ

Cultura pietistă și cozile de la Prislop sunt argumentele Ardealului în discuția de canonizare pentru A. Boca. Se promovează de către Ardeal în canonizarea lui A. Boca o cultură catolică, pietistă, emoțională, și nu o abordare ortodoxă sănătoasă. E o abordare diferită, pe care Ardealul o are cultural, local. De asta acesta insistă mai mult pe impresia exterioară în discuția despre Boca, pe pietismul generat artificial și nu pe dogmă. Pentru că trebuie să înțelegem de ce dogma devine irelevantă în discuție, deoarece în Ardeal, în contextul multiconfesional (protestant și catolic, cu greco-catolici, catolici, protestanți reformați, neo-protestanți bapțiști și adventiști), dogma pare să fie ceva relativ. De aici și insistența Ardealului ca pentru Boca să se depășească mai ușor discuția despre dogmă și să se rămână la discuția despre pietismul popular.

Trebuie atenție la această logică eclesiologică a Ardealului din discuția despre canonizare. De aici și ușurința cu care Ardealul depășește discuția dogmatică, neinteresul pentru dogmă. Pentru că în Ardeal această influență și intersecția cu alte confesiuni creștine, au făcut mai flexibilă discuția dogmatică. De asta nici nu sunt interesați de dogmă, când tot ce contează este integrarea socială multiconfesională, capacitatea de a te înțelege cu celelalte confesiuni. **De asta sfântul Ardealului e un sfânt „sincretist”, datorită specificului local.** În Boca trebuie să răscolim toate aceste mentalități locale greșit încetățenite, care apar în discuție.

Ardealul nu o să fie niciodată interesat de dogmă în discuția asta. Nu are puterea internă să ducă această discuție și are un set de preconcepții care îl împiedică dogmatic să privească altfel subiectul decât într-o formă sincretistă. De asta la Boca apare

vizibil această amprentă sincretistă, una găsită local pe larg, tolerată, ca fiind parte din necesarul zilnic al Ardealului de supraviețuire și conviețuire multiconfesională. Și aici trebuie atrasă atenția restului Bisericii asupra acestui aspect, pentru că va rămâne în seama restului Bisericii să apere ce în Ardeal e puțin diferit.

Auzi de la teologi din Ardeal *și ce mai contează că e protestant, doar sunt oameni, vecini buni și ne înțelegem*. Or, exact discuția asta apare și pentru Boca, în care Boca e un cetățean dintr-o confesiune oarecare, care își face datoria în primul rând de cetățean într-un context multiconfesional, în care este un cetățean bine integrat multiconfesional, acceptând și având o formă de sincretism social (eventual și teologic). În multiconfesionalismul ardelean Boca a fost ideal și a bifat această deschidere așteptată în Ardeal. În Ardeal e așteptată această deschidere. De aici și accentul pe cozile de la Prislop, pe pietism, ignorarea afirmațiilor eretice pentru Boca, acceptarea deschiderii acestuia, Boca fiind acceptat de o cultură mai deschisă către multiconfesionalism și mai relaxată din punct de vedere dogmatic. Ardealul nu va face niciodată analiza dogmatică pentru Boca, așa cum trebuie, datorită acestui specific local. Va raporta totul la contextul lor social. În Ardeal Boca e o normalitate în toate afirmațiile sale.

În Boca se forțează foarte tare pietismul ardelean, ca noua dogmă a Bisericii, un mod catolic de a gândi, foarte relaxat față de dogmă. În Boca asistăm la o nouă logică eclesiologică, a pietismului și nu dogmatică, venită dintr-un specific local care merge foarte mult pe „cozi” și „integrare multiconfesională”, Boca părând să bifeze toate aceste repere locale. În Ardeal se gândește altfel acest subiect, nu ca în restul Bisericii. Și trebuie să fim cu mare luare aminte la această schimbare eclesiologică de abordare a acestui subiect, una pietistă și nu dogmatică. Pentru că asistăm de fapt la o schimbare majoră de paradigmă eclesiologică, de la dogmă și adevăr de credință

la pietism catolic. De asta pentru Boca Ardealul nu e interesat de ocultism, erezie și înșelare, cât timp la Prislop cozile sunt suficient de mari. De asta pentru Ardeal cât timp sunt cozi la Prislop și Boca era integrat în contextul local, Boca e perfect pentru o canonizare. De aici avem acest accent pietist în această canonizare, și nu dogmatic.

Prin Arsenie Boca am devenit o Biserică pietistă, în care contează coada și carisma, pietismul și nu adevărul de credință. Pe acest criteriu al pietismul exagerat și bolnav vor fi canonizați în continuare și Petrache Lupu (Maglavitul) și Maica Veronica de la Vladimirești și tot acest șir nefericit de personalități, pentru care vor trebuie făcute concesii mari de credință, odată începută agenda pietistă în Biserică. Vom canoniza orice, cât timp justificarea unor cozi va putea fi făcută cu ușurință. Asta e noua direcție în Biserică, în care s-a pierdut cârma și reperul dreptății de credință, acceptându-se abateri de la dreptatea credinței, care vor deveni normă. Și următorul criteriu de canonizare va fi să existe pietism catolic, o reducere a procesului de canonizare la un minim în care adoptăm și noi diferite beatificări și diferite alte mecanisme de canonizare bazate pe cozi și pietism.

Cultura eclesiologică locală a Ardealului, una specifică, trebuie înțeleasă, pentru că discuția dogmatică trebuie stăpânită de alte părți, cu o tradiție puternică de apărare a discuției dogmatice. De asta în alte părți discuția dogmatică e importantă și în Ardeal e mai relaxată și de asta în Moldova vedem o abordare atât de critică asupra subiectului. În Ardeal e nevoie să fii mai tolerant dogmatic și e nevoie de o relaxare în această direcție. **Boca este o canonizare pietistă nu dogmatică, fiind conform specificului Ardealului. E bazată pe cultul personalității și pe pietism, la care Boca a bifat cât a putut istoric.** De asta apărătorii acestuia nici nu sunt interesați de dogmă, și cu mare ușurință depășesc aceste discuții, într-o logică de tipul

„astea nu contează și trebuie depășite”. Pentru Ardeal condițiile de canonizare, pietismul și carisma sunt îndeplinite de Boca și acesta poate fi cu mare ușurință făcut sfânt. În timp ce restul Bisericii e îngrozită de perspectiva canonizării, neînțelegând ușurința cu care în Ardeal e depășit subiectul dogmatic, ocultismul și înșelarea. Cum gândesc catolicii, identic gândim și noi în canonizarea lui Boca. Logica eclesiologică care este aplicată în Ortodoxie astăzi este mult catolică, în multe spețe.

9. MOTIVELE PENTRU CARE ARSENIE BOCA NU POATE FI CANONIZAT: OCULTISM, EREZIE ȘI ÎNȘELARE

Arsenie Boca nu poate fi canonizat pentru următoarele motive, care sunt fundamentate în capitolele volumului:

A. La nivelul procesului de canonizare și a mărturiei pe care se face canonizarea:

1. **Mărturia despre viața sa nu este completă**, relevantă, și informația necesară canonizării nu este suficientă (fiind falsificată prin omisiune). Nu s-au audiat martorii necesari în discuție, și **sunt cel puțin 30 de martori cu care ar fi trebuit să se discute**.
2. Procesul de analiză-canonizare s-a făcut pe o **mărturie proarsenistă, părtinitoare, incompletă și falsă**, la Prislop, cu influență puternică din Ardeal, prin omisiune gravă a multe informații relevante, necesar să fie discutate.

B. La nivelul ocultismului, înșelării și învățăturii de credință

3. **Sunt cel puțin 30 de ani de practică de ocultism, atestați, care sunt motiv de necanonizare**. Viața sa poartă pecetea ocultismului și nu a Ortodoxiei. A trăit Ortodoxia ca un ocultist.
4. Sunt cel puțin **30 de mențiuni găsite despre Arsenie Boca și ocultism, și cel puțin 50 de mențiuni în**

literatura produsă **pentru acesta, referitor la privirea sa și legătura acesteia cu practica hipnozei și a ocultismului.**

5. **Învățătura de credință** a lui Arsenie Boca este nu doar sincretistă, ci în esență **neagă mântuirea în Ortodoxie.**
6. **Mărturisire de credință eretică**, după cum se vede la Drăgănescu.
7. **Comunicări spiritiste, cu spirite înșelătoare**, care îl îndeamnă să nu asculte de Biserică, după cum se vede la Drăgănescu, și care îl învață erezii și neascultare.

C. La nivelul asumării de către credincioși și Biserică:

8. **Evlavia invocată pentru canonizare este o evlavie bazată pe senzational**, pe impresionare ocultistă, în necunoștință de cauză, nu în duh curat, ortodox, evlavie pe tipologia interlocutorului părintelui Paulin Lecca. Nu este o evlavie ortodoxă, curată. Este un entuziasm popular la un spectacol de magie și ocultism, neînțeles și neexplicat de Biserică.
9. **Este afectată mântuirea credincioșilor și a Bisericii**, este adusă în Biserică **o cale plină de ispită**, venită din toate cele lucrate greșit de Arsenie Boca, ocultismul, înșelarea, învățătura eretică de credință, păcatele și neascultarea păstrate întreaga viață.
10. Este **o distragere gravă a atenției Bisericii de la activitatea mântuitoare, la senzational și practici oculte**. Prin acesta a intrat în Biserică un duh neortodox, greșit, al senzationalului, care captivează și distrage greșit întreaga Biserică de la lucrarea mântuirii. În loc credincioșii să se

uite la Biserică și la Dumnezeu, se uită captivați, fără putere de a se desprinde, la senzaționalul creat în Biserică prin hipnoză și ocultism. Cozile exagerate de la Prislop sunt o mare problemă, fiind abatere de la lucrarea mântuirii în Biserică. Sunt un unicat în Ortodoxie, și țin de fenomenele de înșelare.

Cum poate să fie canonizat când există un dosar larg creat pentru ocultism? Pentru Arsenie Boca nu sunt îndeplinite în mod real condițiile de canonizare. **Volumul de informație existent pe această zonă de ocultism este unul foarte larg, și a fost desconsiderat până acum.** Canonizarea este produsă pe baza unei literaturi entuziaste, într-o evlavie entuziastă, fără discernământ.

Mărturiile și informațiile prezentate în carte demonstrează clar că Arsenie Boca a avut un parcurs ocultist paralel celui clerical și monahal, parcurs pe care „biografii” lui încearcă să-l acopere prin **omisiuni grave de informație,** prin interpretări forțate și distorsionări care nu au legătură cu realitatea obiectivă.

Informația disponibilă pentru Arsenie Boca și ocultism este mult prea multă pentru a putea fi ignorată. Iar **teza despre Arsenie Boca și ocultism, găsită în volum, care este produsă pe baza acestei informații, are o coerență largă,** care dă legitimitate acestei teze și care ne arată că ocultismul la Arsenie Boca a fost o certitudine și nu doar o acuzație sau o suspiciune.

Atingerea ocultismului de către un dorit duhovnic și ieromonah, timp de peste 30 de ani, pentru „puterile” pe care ocultismul le oferă, e un motiv de necanonizare, care nu poate fi depășit sau contestat. Oprește orice demers de canonizare dorit. Practicile lui ocultiste ne arată că A. Boca nu credea în puterea Ortodoxiei, ci în

puterea credinței spiritiste, care oferă altă viziune și perspectivă asupra lumii, o altă cale în viață, dar și alte puteri.

Ocultismul este un pact cu întunericul, dar și **o mărturisire voită a necredinței în Ortodoxie și asumarea unei alte credințe, legată de spiritism și întuneric**. De aceea nu poate fi trecut cu vederea în canonizare, cât timp cel pentru care se dorește canonizarea a făcut acest pact cu o altă credință, voit, în deplină cunoștință de cauză, fiind egal **o lepădare de credința ortodoxă**, mai ales pentru un ieromonah. Este mult prea multă informație specifică pe această zonă, încât să se poată continua discuția despre canonizare.

Ocultismul închide definitiv discuția despre Boca și canonizare, pentru că expune Biserica la înșelare. Așa ceva nu poate fi canonizat sub nicio formă, în nicio variantă dorită de cineva.

Pentru aceste trei puncte, ocultism, erezie și înșelare, Arsenie Boca nu poate fi canonizat.

II. A DOUA PARTE A DISCUȚIEI. PROBLEMA POLITICĂ

10. CE SE POATE DECIDE INSTITUȚIONAL DE FAPT PENTRU ARSENIE BOCA

10.1 Care sunt argumentele majore ale acestei canonizări. O canonizare în adevăr sau o canonizare politică?

Discuția despre canonizarea lui Arsenie Boca pare să fie împărțiată în nenumărate direcții. Pe ce puncte trebuie să ne îndreptăm atenția în discuție aici? Neadevărul, sau procesul de canonizare, pentru că acestea sunt posibilele cauze ale unei canonizări.

Adevărul despre învățătura lui Arsenie Boca pare binecunoscut teologic în Biserică. Adică învățătura de credință greșită, afirmațiile teologice primare, de bază, greșite, care sunt recunoscute de orice teologi și care nu pot fi confundate. Nu aici e problema. Până la un punct am crezut că aceasta trebuie să fie problema aici. Însă, văzând afirmațiile teologice de pe parcurs ale diferiților teologi, e greu de crezut că se poate încurca cineva în afirmații teologice primare de tipul *catolicismul erezie pictată în Biserică și eretic pictat în Ortodoxie și „inspirație”*, sau *sincretism New Age*. Învățătura de credință eretică a lui Arsenie Boca pare să fie un dat teologic, cunoscut, un status de facto al discuției. Despre mistică însă instituția nu a dorit să acopere acest punct, „*Arsenie Boca și ocultismul*”, fiind o carență teologică majoră de analiză.

Iar despre procesul de canonizare, vedem nenumărate discuții în jurul acestuia. Și vedem ucenici ai lui Arsenie Boca, într-o profundă pasiune după canonizarea propriului părinte duhovnicesc, propunând dosarul de canonizare, dar și conducând canonizarea.

Canonizarea lui Arsenie Boca are ca problemă procesul de canonizare. Procesul de canonizare a fost viciat, pentru că lipsesc analize în anumite zone, iar analiza a fost făcută de o comisie favorabilă, și nu în deschidere largă a Bisericii, nu printr-o critică pertinentă. Problema reală a canonizării pare să fie comisia de canonizare și procesul de canonizare. Pentru a avea lumină asupra canonizării lui Boca în Biserică trebuie să aducem lumină puțin asupra grupurilor de putere care îl împing pe A. Boca astăzi în canonizare.

De ce în lista inițială de canonizări, publicată de site-ul basilica, pe data de 01.03.2024 nu apare și Arsenie Boca, în „*15 cuvioși și mărturisitori propuși spre canonizare pentru Anul Centenar al Patriarhiei Române (2025)*”?¹⁷³ Iar apoi, în data de 12.07.2024 vedem că Arsenie Boca a fost adăugat pe listă „*Comunicat: Sinodul Bisericii Ortodoxe Române a aprobat 16 canonizări*”¹⁷⁴? S-a schimbat sfințenia lui Arsenie Boca între timp? Ce s-a schimbat în tot acest timp, și de ce hotărârea inițială nu a fost păstrată? E simplu, s-au implicat ucenicii acestuia, acesta este unicul factor care putea schimba ceva în discuție.

¹⁷³ *15 cuvioși și mărturisitori propuși spre canonizare pentru Anul Centenar al Patriarhiei Române (2025)*, <https://basilica.ro/15-cuviosi-si-marturisitori-propusi-spre-canonizare-pentru-anul-centenar-al-patriarhiei-romane-2025/>.

¹⁷⁴ *Comunicat: Sinodul Bisericii Ortodoxe Române a aprobat 16 canonizări*, <https://basilica.ro/comunicat-sinodul-bisericii-ortodoxe-romane-a-aprobat-16-canonizari/>.

În Arsenie Boca noi căutăm cu toții argumentul teologic, când ar trebui să căutăm argumentul politic instituțional. Și trebuie oprită discuția teologică și începută discuția politică. Și prin comunicările făcute de Patriarhie, se vede că instituția nu dorește să îl canonizeze, dar se pare că există undeva o putere care îl împinge pe Boca în canonizare. Acest proces de canonizare nu e un proces cinstit de canonizare. Și semnele de îndoială asupra acestuia se văd peste tot, inclusiv în hotărârea inițială de necanonizare, urmată de o schimbare, care confirmă deplin această ipoteză. Deciziile instituționale se citesc destul de ușor în acest caz. Patriarhia Română pare să fi fost convinsă de ceva sau de cineva în această schimbare. Am vrea să știm ce a convins Patriarhia să schimbe ce s-a hotărât inițial.

Realitatea este că Arsenie Boca pare să fie putred în zona de canonizare, și e desființat teologic dar și mistic în diferite analize, de la un cap la altul – și asta pare să fie un dat teologic cunoscut pe larg în teologie, după cum se vede în analizele publicate deja (disponibile în bibliografie). Tot ce îl ține pe A. Boca în picioare din a nu cădea, sunt câțiva ucenici ai săi și o comisie favorabilă. Din păcate astăzi A. Boca pare să fie o problemă instituțională și nu una teologică.

10.2 Întrebarea urgentă de răspuns legat de această canonizare

1. *Întrebarea urgentă de răspuns pentru Arsenie Boca este dacă trebuie canonizat acum, în scurt. Și răspunsul este nu.* Există prea multe întrebări, suspiciuni, semne de întrebare legate de experiența lui Arsenie Boca și pentru că analiza pe zona ocultistă e total neatinsă instituțional, și va avea nevoie de foarte mulți ani să fie clarificată. În zona de ocultism nimeni nu știe exact ce e acolo. Și va mai dura mulți ani până când discuția va fi corect clarificată. Însă nu avem nicio presiune să îl canonizăm pe Arsenie Boca (sau cel puțin noi nu știm ce s-a discutat în spatele ușilor închise pe subiect). De aceea canonizarea trebuie amânată până când analiza va fi completată pe această zonă de ocultism, înșelare și teologia harului.

2. Al doilea punct aici este că trebuie schimbată comisia de canonizare pentru Arsenie Boca. Comisia de canonizare trebuie să fie comisie de analiză, nu comisie de instalare. Din nefericire, pentru Arsenie Boca nu vorbim despre Biserică atunci când discutăm de canonizarea acestuia, ci despre preferința unor ucenici, care doresc să instaleze părintele duhovnicesc în rândul sfinților. Or, orice argument ar fi adus uceniciei lui Arsenie Boca pentru schimbarea deciziei asupra canonizării, aș dori să aduc unul poate mai convingător. Și acela este al analizei pe zona de ocultism, analiză care sunt convins că nu are niciun expert instituțional, nu a fost acoperită până acum și nici nu putea să aibă vreo șansă într-o astfel de comisie – și asta se vede prin lipsa de referințe bibliografice în toate discuțiile de până acum, dar și prin lipsa unei abordări structurate a discuției, care se vede în structura de analiză abordată de comisie inițial, una cu totul diferită de cea propusă în acest volum.

10.3 *Ce* canonizăm, adevărul sau dorința ucenicilor?

Cine îl canonizează pe Arsenie Boca, Biserica sau ucenicii acestuia? Nu există unitate de credință în această canonizarea

Problema politică se poate rezuma la o singură întrebare: cine îl canonizează pe Arsenie Boca, întreaga Biserică sau ucenicii acestuia? Pe problema asta noi nu avem de fapt o problemă cu Arsenie Boca din ce văd, ci cu procesul de canonizare. Biserica nu îl vrea pe Arsenie Boca. Și asta se vede peste tot, se vede în nenumărații teologi care cunosc starea internă a discuțiilor pe subiect, dar nu pot face nimic, se vede în decizia publică inițială a Patriarhiei, schimbată apoi. Și trebuie lăsată Biserica să decidă, și nu influențată această decizie.

Adică fundalul politic al discuției se vede de la mare depărtare și ne spune că se forțează în Patriarhie această canonizare, în pofida voinței Bisericii, exprimată inițial de patriarhul Daniel. Fundalul politic al poveștii ne arată că în Biserică e o discuție mare la nivel politic pentru canonizarea lui A. Boca. Canonizarea pare să fie una politică, venită din Ardeal, fără voia și acordul întregii Bisericii. Întreaga canonizare a lui Arsenie Boca pare să fie o mare luptă internă în Biserică, dusă din Ardeal, pentru acesta.

Când cineva citește descrierea despre hipnoză și parcursul lui A. Boca în aceasta, și când vede peste 30 referințe despre A. Boca, hipnoză și ocultism, dar și peste 50 de mențiuni pentru privirea lui A. Boca în fiecare eveniment major care se întâmplă cu acesta, mai poate continua această canonizare? E acesta un sfânt de pus în icoanele Bisericii? Și cum o să-l pictăm, cu manualul de hipnoză în

mână¹⁷⁵? Pentru că de asta s-a ocupat în paralel. Mi se pare mult prea mult aici. Pentru că, dacă practica o hipnoză medicală s-ar fi expus (oricum neputând accepta nici măcar așa ceva), dar așa a preferat să rămână în spate toată discuția asta, acuzându-se A. Boca pe sine și mai mult.

Cel mai important punct de discutat despre Arsenie Boca era cel despre hipnoză și ezoterism. Or, tocmai acesta nu a fost discutat, ci a fost evitat. Ar trebui să atragă atenția ierarhiei că e suficient de multă incertitudine în această discuție, e suficient de multă tulburare, suficient de multă debusolare, să nu fie o decizie în pace a Bisericii. Astfel de decizii ar trebui lăsate până se liniștesc toate lucrurile în jurul lor. În fond, atunci se vede că analiza și discuțiile s-au închis. E o canonizare tare ciudată, cumva ca întreaga viață a lui A. Boca, însoțită de ciudățeni cum nu s-au mai văzut.

Dacă Arsenie Boca nu reușește prin propria sa viață și mărturie să se dovedească drept sfânt, și are nevoie să îi fie explicate toate și să i se facă loc în Biserică prin diferiți ucenici, să se acopere toate punctele ireconciliabile ale discuției, atunci trebuie să luăm cu fermitate poziție și să afirmăm că se afectează acest proces de canonizare. Pentru Arsenie Boca trebuie să vorbească viața sa și mărturia sa lăsată în urmă, și nu lobby-ul puternic al unor ucenici. Canonizările trebuie făcute pe un dosar de canonizare indiferent de comisie, și nu pe o comisie dedicat numită. Nu va desconsidera Biserica pe niciunul din sfinții săi și nu este nevoie să i se poarte de grijă atât de atent lui A. Boca. Și de ce A. Boca ar avea nevoie de o atenție atât de

¹⁷⁵ Pentru prima dată în istoria Bisericii avem făcute icoane cu un hipnotizator. De ce nu a fost pictat A. Boca în icoane cu privirea sa încruntată, menționată obsesiv, care e una din trăsăturile sale dominante? De ce icoanele pictate pentru Arsenie Boca nu îl pictează cu ochii de hipnotizator, încruntat, pătrunzând credincioșii, pentru ca și credincioșii să mărturisească tot ceea ce acel timp a mărturisit, „că avea o privire pătrunzătoare, grea”?

specială, iar viața sa nu poate fi suficient de grăitoare pentru el? Dacă acesta e sfânt va fi găsit așa la cercetarea Bisericii, așa cum Biserica l-a găsit și pe părintele Ilie Cleopa sfânt. Cu atât mai mult va avea credibilitate o canonizare făcută independent, mai ales la cât de mari sunt așteptările pentru acesta.

Când vorbim de procesul de canonizare pentru Arsenie Boca, de fiecare dată vedem lângă acesta mulți dintre ucenicii săi. E o canonizare tare ciudată, cumva ca întreaga viață a lui A. Boca. Ar trebui să atragă atenția ierarhiei că e suficient de multă incertitudine în această discuție, e suficient de multă tulburare, suficient de multă debusolare, să nu fie o decizie în pace a Bisericii. Astfel de decizii ar trebui lăsate până se liniștesc toate lucrurile în jurul lor. În fond, atunci se vede că analiza și discuțiile s-au închis.

Regula unității de credință este că toată Biserica vede adevărul, și nu doar câțiva în Biserică. Și de aceea e o problemă când doar niște ucenici văd ceea ce restul Bisericii nu vede, neîmplinindu-se acest argument al unității de credință, care nu prea pare să fie împlinit în cazul lui Arsenie Boca. Acest argument al unității de credință, A. Boca fiind curat o rupere teologică internă, o rupere largă internă, e unul din argumentele care impun amânarea acestei decizii de canonizare.

Ce se înțelege de aici este că cineva a făcut o solicitare către Patriarhie pentru schimbarea deciziei de canonizare. Rugăm să se revină la decizia inițială, la decizia corectă, de a mai analiza această canonizare, care are încă multe puncte deschise. Între aceste două evenimente ce a apărut diferit în discuție? Probabil ucenicii lui Arsenie Boca. Se iau decizii împotriva canonizării care apoi sunt schimbate. Deci intern, în Patriarhie, e o diferență mare de poziție, e o disensiune mare pe tema canonizării. Unii îl văd ca sfânt, unii nu, sau mai rău.

Argumentul dogmatic pare cunoscut instituțional, adică Arsenie Boca nu se conformează cu învățătura ortodoxă de credință. Se pare că există decizii de asumare a acestui argument, în acest sens, în Patriarhie, în lista inițială de propuneri pentru canonizare care nu îl conține pe A. Boca. Și avem și argumentul mistic, că A. Boca poate fi de la Dumnezeu sau în înșelare. Or, argumentul ocultist e abia la începutul studiului, în timp ce comisia de canonizare se pare că a mers pe presupunerea unei canonizări ușoare, colectând minuni. Și acest studiu adus este unul care doar va deschide o discuție amplă asupra lui Boca și ocultismului. Argumentul mistic abia acum se dovedește. Dar avem și un argument politic, în care intervin ucenicii acestuia. Și argumentul politic forțează minunile peste argumentul de credință și peste argumentul ocultist, și ignoră tot ce se spune în discuție.

Problema de care discutăm stă în procesul de canonizare viciat. Asta trebuie să rezolvăm în discuție. Și asta se va rezolva doar instituțional, și nu teologic, arătând: 1. Că analiza curentă e viciată și că se forțează instituțional o instalare a lui Arsenie Boca, 2. Refăcând procesul de analiză și eventual ulterior un proces de canonizare, printr-o comisie independentă, care să fie ferită de pasiunea acestei canonizări. Influența ucenicilor trebuie gestionată în această situație, pentru a nu ajunge cu un adevăr politic, în defavoarea adevărului teologic.

Tot va trebui să identificăm problema acestei canonizări: e adevărul sau procesul de canonizare? Arsenie Boca e canonizat prin forțare teologică și politică. Altfel nu poate fi canonizat niciodată. Aceasta este povestea reală a acestei canonizări, dar și dimensiunile din spatele acestei discuții.

10.4 Canonizarea lui Arsenie Boca este viciată

Până la urmă trebuie să aducem o critică în mod constructiv în această discuție. Și aici ce e de remarcat este că lipsesc porțiuni mari din analiza necesară, în ocultism, în analogia cu Francisc de Assisi, dar și în alte părți. Cu siguranță asta este datorită comisiei de canonizare. Dincolo de pasiunile pentru canonizare, ce e de văzut este că analiza nu a fost făcută complet.

Arsenie Boca a ajuns într-o listă de canonizare nu pe baza adevărului teologic și mistic, ci pe o cale îndoielnică, similar cum și-a obținut și el darurile. Pare să își continue traseul în Biserică în aceeași umbră care i-a însoțit întreaga viață. Va putea vreo comisie care face canonizarea lui Arsenie Boca chiar la mormântul acestuia de la Prislop să spună ceva critic despre el? Pe această zonă a ocultismului lui Boca discuțiile nici măcar nu au fost atinse de fapt, și asta se vede în lipsa unei structuri de abordare, și în prezența doar a unor idei primare, a unor lucrări nedezvoltate precum cea a părintelui Anițulesei Gheorghe.

Dacă această dezvoltare a analizei va duce de la suspiciune la certitudine, s-ar putea să avem de a face cu una dintre cele mai mari probleme ale Ortodoxiei din ultimele două milenii, una din cele mai mari ascunderi a diavolului pentru înșelare, din aceste două milenii. Avem ocazia să fim prima Biserică din aceste două milenii care a canonizat un ocultist, fără să îi fi verificat atent fundalul ocultist, în timp ce întreaga Biserică și toți duhovnicii strigă despre aceasta.

În această discuție sunt mult prea multe probleme:

1. Analiza învățăturii de credință a lui Boca arată un sincretism, negarea unicității Bisericii, New Age
2. Drăgănescu aduce erezie în Biserică, pictată

3. Duhovnici și teologi mari spun continuu că sunt probleme, și asta pe baza unor afirmații teologice de bază din discuție
4. Planul ocultist nu a fost suficient dezvoltat și nu există nici măcar o lucrare coerentă care să aibă sens științific și bibliografie
5. Există peste 30 de mărturii aduse împotriva lui Boca pe zona ocultismului, și peste 50 referințe la privirea sa, repetat, care ne mută de la suspiciune la certitudine, în tot spectrul ocultismului și în special legat de hipnoză¹⁷⁶
6. Boca și-a dovedit pasiunea pentru ocultism și a stat în permanență lipit de această dimensiune
7. Boca a dovedit că este un cercetător pasionat, cu multă metodă, cu o capacitate de aplicare și înțelegere, dar și cu o perseverență și tenacitate ieșite din comun
8. Boca a fost surprins practicând chiar bazele hipnozei, concentrarea privirii ore întregi, în hatha-yoga într-o tradiție ocultistă, fiind surprins la începutul drumului de hipnoză. Deci, să fim atenți că în discuția asta nu trebuie să ne uităm la spiritism, ci la hipnoză.
9. Procesul de canonizare a fost unul viciat de la început, așezându-se în comisia de canonizare ucenici pasionați ai lui Boca. Și nu are o critică responsabilă a ocultismului acestuia, critica acestuia fiind eliminată.
10. Lista inițială de canonizări nu l-a propus pentru canonizare, și apoi deodată a fost reconsiderată lista, deci și

¹⁷⁶ Pentru că trebuie să fim atenți că nu spiritismul este problema aici, ci hipnoza, pentru că hipnoza e instrumentul superior spiritismului de posedare și comunicare, și ne uităm greșit la spiritism în discuție.

instituțional se admite indirect că sunt probleme majore în canonizare, dacă nici măcar în lista de canonizare nu este plasat.

Analiza pentru canonizarea lui Arsenie Boca trebuie refăcută de la zero. Pentru că analiza despre ocultism schimbă deplin perspectiva și semnul acestei experiențe. Înainte să se caute minuni, trebuia verificat să nu fie un semn negativ pus în fața acestei experiențe. Aceasta este prima analiză care trebuia să apară în discuție.

Aici ce este de menționat este că nici măcar pe această parte de hatha-yoga nu este făcută o cercetare responsabilă, de nicio parte. Referințele bibliografice nu există pentru această discuție, să spunem că discutăm articulat și că știm de fapt despre ce discutăm în hatha-yoga. Pentru Arsenie Boca discuția trebuie reîncepută de la zero. Direcția curentă a comisiei de canonizare este greșită. Și trebuia analizat ocultismul, nu hatha-yoga. Comisia de canonizare nu și-a făcut treaba pe această zonă, sau din rea voință, sau din dezinteres, sau din lipsă de experiență în acest domeniu. Se pare că datorită referinței la hatha-yoga teologii au început să se uite marginal pe câteva referințe din yoga, nici măcar această direcție nefiind acoperită responsabil, partea de ocultism fiind ignorată cu desăvârșire.

Așa ceva nu se poate gira într-o Biserică, oricâtă bunăvoință ai avea. Nu pare a fi lucrarea lui Dumnezeu, lucrarea Duhului Sfânt. Pare o tulburare de la capăt la coadă care nu face decât să zidească alte neorânduieli, alte discuții. Povestea lui A. Boca pare să sară din tulburare în tulburare, din neorânduială în neorânduială, întocmai ca viața sa, creând în Biserică două tabere, una a adevărului și una a lui A. Boca.

Această canonizare va putea fi făcută numai și numai când Boca va putea fi exonerat fără urmă de îndoială de orice s-a spus pe

zona de ocultism, dacă se va putea face asta vreodată. Însă pe zona de ocultism cercetarea abia începe, și cu siguranță că se va îngroșa cumplit dosarul împotriva lui Boca, care până acum avea doar cele 30 de pagini ale părintelui Anițulesei (care mărturisește Ortodoxia în acest caz, cu multă suferință și presiune instituțională).

Acest dosar al ocultismului lui Boca abia de acum începe să fie construit. Părintele Anițulesei a creat o structură incipientă, un schelet de analiză, alături de părintele Lecca. Iar lucrările monahului Teodor Benevent *Ieromonahul Arsenie – între adevăr și legendă* și ale dr. Ioan Gându din revista Icoana din Adânc, *Mândrie și erezie*, nu sunt suficient de dezvoltate. Eu am încercat să dezvolt și să dau o structură de analiză deplină și corectă în special pe această zonă de ocultism, și comparație cu modele care să ne arate cum trebuie înțeles Arsenie Boca.

Realitatea e că abia acum Biserica are pe această zonă suficiente repere încât să înceapă să discute articulat pe subiectul „A. Boca și ocultismul”, să înceapă și să descâlcească ce a făcut acesta în spatele ușilor închise, când nu vroia să meargă la mănăstire deși era chemat acolo. Abia după ce se va clarifica sau pozitiv sau negativ această zonă, abia atunci vom putea să spunem că putem să-l canonizăm pe Arsenie Boca. Până atunci va trebui să completăm analiza de aici, într-un mod corespunzător. Altfel nu avem ce să decidem cu A. Boca.

Pentru A. Boca e suficient de multă incertitudine să nu se poată decide acum nimic. Și o decizie de canonizare care se va solda în 12-24 luni cu o analiză post canonizare care să-l dovedească pe A. Boca cu mult mai greu decât ce se presupune acum despre el pe această zonă ar fi o mare (ne)reușită. Marea problemă aici este că ierarhia nu este informată suficient. A primit o poveste cosmetizată, iar contraargumentul abia e construit, și nu poate fi auzit în fața unui volum imens de lucrări scrise pentru Arsenie Boca.

Eu nu am găsit analiza asta făcută, să zic că am de unde pleca în analiză, sau că s-a discutat subiectul. Analiza despre A. Boca și ocultismul acestuia nu e dezvoltată, și e doar ignorată de instituție, pentru că „A. Boca făcea minuni, deci restul nu există”. Cam asta e logica pentru A. Boca. Și această analiză „*Arsenie Boca și ocultismul*” ar trebui dată nu comisiei de canonizare, și nu altor ucenici care or să o îngroape, ci Bisericii și celor care știu să lucreze pe această zonă. Ar trebui să fie o comisie pentru „A. Boca și ocultism”, care să poată să fie critică pe acest subiect, și nu să fie captivată de lumină, de lumini și minuni. Asta nu e analiză și canonizare. În aceste condiții nu se va face o analiză critică responsabilă asupra subiectului. Subiectul are nevoie de gândire critică, nu de gândire optimistă.

Iar în final, dacă nu mai poți crede nimic din ce se spune pe subiect, cum am ajuns și eu acum 15 ani să nu mai știu încotro să mă uit pentru că auzeam numai minuni și aveam vise cu totul surprinzătoare? Auzeam ceva și trăiam altceva. Și am zis să mă și rog, că lucrurile sunt mai complicate decât par. Abordarea responsabilă care mi s-a părut atunci a fost să mă rog. Pentru că pe subiectul acesta ajungi să nu mai poți crede nimic, fiind un volum de minuni amețitor și niște cărți plasticizate de teologi, care îl scot pe Arsenie Boca mare sfânt pe hârtie, cărți părtinitoare care ignoră tot ce s-a spus negativ aici.

Dacă începi subiectul de la minuni te pierzi singur în discuție, fiind cosmetizate acele cărți atât de frumos și plasticizate, de am produs din cuvinte un sfânt pe hârtie. Pentru că, dacă începi de la minuni și de la literatura părtinitoare nu ai nicio șansă să continui subiectul altfel. Cărțile despre minunile lui A. Boca sunt măsluite într-un fel, sunt mult prea plasticizate pentru a fi reale. E un „sfânt” pentru care se și minte și se omit lucruri în discuție.

Nu știu cât a interesat pe cineva din comisie o analiză corectă pentru A. Boca, pentru că se vede că în Ardeal, la edituri din Ardeal,

au apărut rapid, de ani de zile, cărți despre A. Boca și minunile sale, cu siguranță că într-un efort organizat pentru canonizare. Din nefericire, aceste cărți nu au avut niciuna niciun cuvânt de spus despre ce spuneau duhovnicii, Arsenie Boca fiind canonizat pe niște cărți părtinitoare, care au creat acest val de arsenism care nu ar fi existat fără acestea. A. Boca e și rezultatul unui efort al Ardealului de a-l marketiza în edituri. Pentru că au fost câteva edituri care l-au marketizat excesiv pe A. Boca, până în pragul unei canonizări. (A se vedea în bibliografie din cărțile publicate pentru Arsenie Boca.)

Discutăm despre o canonizare făcută în grabă, fără analiză profundă, mizând pe pietismul popular decât pe acuratețea dogmatică a practicilor și învățăturilor propovăduite. Discutăm despre o canonizare făcută neatent. E greu să discuți de o canonizare și să trebuiască să urmărești autorul în cuprinsul unei cărți de ocultism pentru că instituția nu a făcut asta. Încă și duhovnicii Bisericii exact asta au spus că trebuie făcut - dar cine îi mai aude și cine îi mai și înțelege? Ca să spui că nu e o canonizarea făcută neatent, trebuie publicată analiza făcută pe zona de ocultism, să înțelegem de ce instituția spune că Arsenie Boca nu a avut de a face cu acest subiect. Adică să înțeleagă întreaga Biserică de ce Arsenie Boca e exonerat deplin și impecabil de această problemă. Ar trebui publicată analiza comisiei pe această zonă înainte să mergem înainte cu o canonizare, și să vedem datată analiza pe care comisia a făcut-o aici, „*Arsenie Boca și ocultismul*”. Iar, dacă nu există așa ceva, ar trebui schimbată întreaga comisie de canonizare.

Că vrem sau nu, tot trebuie să clarificăm punctul acesta, care nu poate rămâne deschis. Și am fost nevoit să deschid o discuție mai amplă despre ocultism, pentru a înțelege contextul despre care vorbim. Și ca să scrii o analiză pentru Boca, trebuia să treci prin mistica protestantă, catolică, dar și prin cea ortodoxă, pentru că îți săreau în

ochi imediat toate problemele din discuție. Și puțini sunt cei care pot face asta.

Până la urmă se va face undeva un grup pentru această analiză „Arsenie Boca și ocultismul”, care va face cercetări în această zonă până va scoate la lumină tot ce e de scos. Asta trebuia să facă o comisie de canonizare toți acești ani, și nu doar să ignore, să se focuseze pe minuni și apoi să se trezească având o situație. Că va fi sau nu canonizat oarecum nici nu știu dacă mai contează, cât timp analiza va fi începută și cât timp există un început solid pentru aceasta. Comisia de canonizare asta trebuia să facă, să îl exonereze pe Boca pe această zonă, să confrunte problema, și nu să aștepte trecerea timpului. Am vrea să fie publicată analiza pentru Arsenie Boca și ocultism, pentru a avea liniște și pace, pentru a fi convinși că este exonerat de orice discuție.

Până la urmă nu cerem imposibilul, cerem doar un dram de responsabilitate. Cerem doar să se facă această analiză responsabil, *Arsenie Boca și ocultismul*, și nu să fie îngropată și expediată pe motiv de minuni. Comisia de canonizare a refuzat să facă această analiză. Ce trebuie făcut în această discuție e că trebuie altă comisie ca să se limpezească și acest argument al ocultismului. Iar o comparație între Francisc Assisi și A. Boca nu va fi făcută niciodată cu o comisie de canonizare care ține ședințele la Prislop. Nimeni nu va face o critică a lui Arsenie Boca la mormântul acestuia.

Până nu se va înțelege fiecare cuvânt spus pentru Boca pe zona de ocultism, nu știu dacă se va putea alunga îndoiala față de aceasta. Pentru că toate aceste cuvinte, corp astral, ședințe spiritism, erezii steineriene, ezoterism, privire pătrunzătoare, mișcări ciudate, transă și tremur, hipnoză și cărți de hipnoză, hatha yoga, reîncarnare, energii de tot felul (de am ajuns o Biserică a energiilor), eretici și înșelați pictați, ocultism, ne arată o cu totul altă realitate decât cea prezentată cosmetic pentru el. Toate aceste cuvinte ne arată o altă

lume. Vocabularul adițional care apare lângă Boca într-o practică a acestuia e exact vocabularul care trebuia să apară într-o zonă de înșelare, venită din ezoterism și ocultism. E o nouă dimensiune ce trebuia exonerată înainte de canonizare. Vocabularul ni-l arată pe Boca în spatele aurei sale de profet apocaliptic.

Pentru Boca avem două afirmații, egale, una din analiza minunilor și una din ocultism:

1. A făcut profeții și minuni (de un fel)
2. A făcut ocultism, hipnoză.

Dacă ambele sunt valide, atunci trebuie să alegem ca o concluzie a analizei a doua, dacă nu ne mai uităm la învățătura de credință. Și preferința pentru minuni nu va putea niciodată să anuleze argumentul ocultismului, care schimbă discuția. Argumentul instituțional de astăzi speră că doar prima afirmație e validă, și o ignoră pe a doua, sperând că A. Boca e un sfânt al Ortodoxiei.

Pe hârtie A. Boca este scos sfânt și pe plus. Și asta pentru că editurile de casă ale Ardealului (a se vedea bibliografia) au promovat doar „Arsenie Boca sfântul”, eliminând orice suspiciune ridicată de duhovnici, care nu sunt chiar din Ardeal, discuția pentru A. Boca părănd să se ducă și între Ardeal și restul țării. De asta avem o canonizare făcută pe editurile proarseniste (care par coordonate de Mitropolia Ardealului și de episcopiile sufragane), și de asta purtăm o astfel de discuție. Și de aceea s-au publicat atât de multe cărți proarseniste, pentru a se acoperi vocea duhovnicilor, pentru a nu mai conta ce s-a scris negativ pe subiect, pentru a nu mai conta semnul negativ pus în fața acestei discuții, efortul de marketing părănd să dea roade în acest caz. Pentru a înțelege deplin această canonizare trebuie să fim atenți și la dedesubturile discuției, la tot felul de detalii care ne ajută să percepem cum de Arsenie Boca ajunge sfânt în Biserică.

O comisie de canonizare care se mută la Prislop pentru a face analiza, și asta pe lucrările editurilor din Ardeal, dar și cu teologi din Ardeal și cu un președinte al comisiei de canonizare ucenic al lui Arsenie Boca, deja nu știu despre ce vorbim aici. Și o comisie care lucrează în acest fel, cu o misiune de a-l scoate pe Boca sfânt, nu știu ce credibilitate poate avea în analiză. Trebuie o comisie desprinsă de această influență a lui Arsenie Boca, pentru a putea acoperi independent analiza conform învățaturii și misticii ortodoxe, și nu conform pasiunii pentru A. Boca din Ardeal. Poate ar fi mai potrivită o comisie de canonizare din Moldova, pentru că până la urmă și noi suntem în Biserică. Sfințenia lui A. Boca trebuie să se poată vedea și de la Sihăstria, care este un loc foarte potrivit, monastic, pentru o comisie de canonizare.

Dacă o comisie de canonizare nu reușește să adune informație de bază existentă în Biserică, într-o investigație teologică, întreaga canonizare este sub semnul unei execuții precare. A fost făcută superficial, cu o cercetare și analiză superficială, care anulează întreg demersul de canonizare, datorită lipsei existenței unor informații de bază. Trebuia un management corect al discuției, și nu doar analiză teologică.

Analiza curentă pentru canonizarea lui Arsenie Boca nu are toată informația existentă în subiect, a fost făcută pe o literatură creată de partea proarsenistă, pe fugă. Și a rezultat o literatură și o imagine umflată, distorsionată a unor evenimente, care a fost considerată motiv de canonizare. Și s-a evitat munca de cercetare, de investigație teologică, de pe teren, s-a evitat discuția cu Biserica, tocmai pentru a se evita adunarea de noi mărturii și pentru a se evita adevărul despre Boca.

Din cauza lipsei de informație relevantă pe subiect analiza curentă de canonizare este:

1. Greșită, deoarece are concluziile trase greșit
2. Părtinitoare, deoarece a ascultat doar o singură parte
3. Nu are informația necesară pentru analiză
4. Nu a discutat cu toate părțile
5. Trebuie refăcută.

Citând un teolog proarsenist „e coada atât de lungă la Prislop, deci e de la Dumnezeu experiența”, cam în acest spirit e canonizat Boca, într-o logică de un simplism izbitor, care gândește în unități de coadă de la Prislop și senzațional. Acesta nu este un nivel de discernământ și duhovnicesc deplin, în măsură să judece sfințenia cuiva. Lipsa de discernământ teologic a unor mase nu ar trebui să fie motiv de canonizare, în timp ce oameni duhovnicești plin de discernământ strigă diavolul, înșelare, ocultism, în unanimitate.

Problema canonizării pare să fie capacitatea de management, care nu a reușit după 75 de ani să adune mărturia autentică despre acesta, și a o lega într-o teză coerentă. Pentru că aici era nevoie de capacitate de management, de a aduna pe toți cei implicați și nu de competență teologică. De asta noi nu avem astăzi mărturia autentică a lui A. Boca adunată, dar avem o decizie luată pe hârtiile produse în Ardeal pentru acesta, pentru că nu se poate aduna întreaga mărturie despre A. Boca.

Discuția despre A. Boca se poartă pe frânturi și capete de informație, pe literatura produsă în Ardeal și nu pe o mărturie adunată responsabil, cu toți cei implicați aduși la fața locului – cumva într-un Sinod, cum a procedat părintele Cleopa în încercarea sa de a aduna discuția cu cei implicați. Are o abordare superficială, care arată că nu se înțelege cum se face management responsabil în astfel de situații. Când vezi astfel de frânturi și capete de idei aruncate în

toate direcțiile și în diferite cărți și trebuie să iei o decizie majoră pe aceste capete de informații și idei răzlețe, e clar că nu s-a adunat un set relevant de documente și mărturii pentru discuție, dar și că lipsesc informații din discuție și nu ai pe ce să fundamentezi decizia pe care o iei pentru că nu ai informația necesară luării acelei decizii.

Realitatea de la fața locului este că informația despre A. Boca nu a fost adunată responsabil și s-a mers pe capetele de informație rămase în istorie și pe literatura produsă de Ardeal. Din păcate s-a contat pe ce s-a produs în Ardeal, iar ***cealaltă jumătate a mărturiei, cea a duhovnicilor, a fost neglijată de instituție***, care i-a avut în permanență în față și la distanță de un apel telefonic pe toți cei care trebuiau să dea mărturie în acest caz.

Experiența lui Arsenie Boca e ocultistă de la un cap la celălalt. Și se forțează că ar fi ortodoxă, că ar avea un fel de Ortodoxie în ea, pentru că unii au găsit elemente de profeție, levitații, senzațional, care chipurile ar veni din Ortodoxie. Arsenie Boca a trăit Ortodoxia prin prisma ocultismului, ca un ocultist, și nu a trăit Ortodoxia ca un ortodox. De asta duhul lui și tot ce a făcut are amprenta ocultismului. Pentru că în viața lui găsim hipnoza pe tot parcursul vieții (nelepădându-se public de aceasta niciodată). În învățătura de credință găsim elemente de ezoterism, reîncarnare, metempsihoză¹⁷⁷ dar și alte erezii. În Drăgănescu găsim comunicare cu spirite care îi spun erezii și înșelare, dar îl și îndrumă să nu asculte de Biserică. Găsim neascultare de Biserică și mărturisirea că inspirația „divină” e

¹⁷⁷ Găsim de trei ori repetată ideea despre reîncarnare în *Cărarea Împărăției*, în mărturia monahului care i-a spus că A. Boca mărturisea că era reîncarnarea Procului Ilie, și în mărturia părintelui Arsenie Papacioc – asta în caz că se îndoiește cineva că A. Boca nu credea în reîncarnare, ideea apare și scrisă, și în mărturie dată de A. Boca, și adusă de un mare duhovnic, întreit, de autor, de cler și de duhovnici.

mai importantă decât ascultarea¹⁷⁸. Găsim toată această pecete a ocultismului și a păcatelor venite din acesta.

A. Boca a trăit Ortodoxia ca un ocultist. Credința lui a fost ocultismul și nu Ortodoxia. Aceasta este caracteristica dominantă a întregii sale vieți, așezată sub pecetea ocultismului. De asta nu poate fi canonizat. În orice a făcut el a gândit întâi prin prisma ocultismului și nu a Ortodoxiei. De asta nu a ascultat de fapt de Ortodoxie, pentru că ocultismul său a fost o credință superioară Ortodoxiei, care i-a dat puterea să nege ascultarea ortodoxă – pentru că în esență ascultarea este legătura vie cu dreptatea Ortodoxiei, este ce te ține ortodox, în duhul Ortodoxiei. Și de asta ascultăm de *duhovnic*, care este acest *dreptar al Ortodoxiei*, dar și prețuim *actul ascultării*, care prin voința celui care ascultă primește și se împărtășește continuu de Ortodoxie, *rămâne în Ortodoxie*.

Fără duhovnic și fără ascultare nu putem spune real că A. Boca a fost ortodox, nefiind în lucrarea de bază a Ortodoxiei, ascultarea, nefiind alături de un duhovnic. Mai rău, a confirmat la sfârșitul vieții că el nu a ascultat niciodată în viață, când preferă să țină erezii pictate pe un perete, decât să asculte de Biserică într-un ierarh și să fie povățuit de acesta. De aceasta aceste trei elemente, duhovnicul, ascultarea, dar și duhul ortodox sunt cumva legate împreună în discuție, și trebuiesc toate verificate împreună, mai ales pentru un monah cum este tratat Arsenie Boca, acesta fiind reintegrat în monahism după moarte¹⁷⁹, setând cu totul alte așteptări și creând un cu totul alt context al discuției. Fiind tratat ca un ieromonah,

¹⁷⁸ Curios, ce duhuri sau spirite l-au inspirat și îndemnat să nu asculte de un ierarh, l-au îndemnat la neascultare ca să vedem aici natura spiritelor care îl povățuiau, ascultarea fiind mai de preț în Ortodoxie decât o pictură în Biserică, orice monah în deplinătatea facultăților monahicești preferând mai mult ascultarea decât propria voie, mai ales într-o problemă atât de mărunță?

¹⁷⁹ Spre necazul celui despre care vorbim, ca să îi facă osânda mai grea.

Arsenie Boca trebuie să împlinească obligatoriu tot ce era legat de îndatoririle monahale, în special prezența continuă a duhovnicului și ascultarea față de Biserică. Acel gest de neascultare față de ierarh este simbolic și arhetip al lucrării lui A. Boca în întreaga sa viață, încheindu-și viața în neascultare.

Iar această încercare de a fi scos ca fiind ortodox e derizorie, când el a fost un legitim al ocultismului. A. Boca poartă o mare pecete a ocultismului în tot ce a făcut, și nu pecetea duhului ortodox. De asta tot ce găsim la A. Boca e influențat și distorsionat de această influență.

10.5 Dosarul de canonizare este fals, incomplet și părtinitor. Arsenie Boca este *canonizat astăzi pe baza unei mărturii părtinitoare și falsă*. Comisia de canonizare nu are suficientă informație pentru a-l canoniza pe A. Boca, iar mărturia autentică despre acesta nu fost adunată încă

Ce conține de fapt mărturia actuală despre Arsenie Boca? Câteva lucruri senzaționale, plasticizate, produse în expunerea ocultistă pe care acesta a avut-o în permanență. Pentru Arsenie Boca nu există o mărturie ortodoxă autentică, în care mărturia duhovnicilor, mărturia vieții sale curate să ne arate un sfânt, ci senzaționalul unor expuneri ocultiste care captivează mulțimile, la fel cum se practică în catolicism.

Mărturia actuală despre Arsenie Boca nu este completă, este părtinitoare și falsă. Întrebarea în această discuție care trebuie pusă este cum instituția a acceptat să pornească un demers de canonizare pe o literatură proarsenistă produsă pe fugă, literatură care nu conține toate declarațiile și mărturia completă despre Arsenie Boca, și care este produsă și pe un val de entuziasm exacerbat? Și de ce instituția nu a văzut că în paralel a existat o contestare puternică și că nu există adunată toată această mărturie a contestării într-o formă legitimă, într-o formă care să fi concretizat informația legitimă care trebuia adusă pentru contestarea lui A. Boca? Și astfel s-a pornit la drum cu o literatură părtinitoare, fără a fi avut informația deplină pe subiect.

Iar următoarea discuție care trebuie avută aici este ce trebuia făcut legat de informația necesară? Și ce trebuia făcut este că, așa cum editurile din Ardeal s-au mobilizat și au căutat să producă niște mărturii, instituția în primul rând trebuia să constate că nu există o mărturie adunată pentru contestarea lui Arsenie Boca

(pentru că a existat această poziție în istorie), mărturie care să fie o bază pentru discuție, deși erau nenumărate mențiuni și fragmente pentru contestarea acestuia. Și, în loc să fi adunat și să caute să afle toată această mărturie, adevărul, a ignorat, a desconsiderat tot demersul investigativ care trebuia făcut aici – pentru că întrebarea firească de pus era *și dacă a doua parte a discuției, sesizată de duhovnici e legitimă?* Și astfel anii au trecut, lista de martori ai timpului care trebuia să dea mărturie s-a micșorat considerabil, și instituția doar a ignorat o discuție pe care trebuia să o poarte și pe care trebuia să și-o asume. Iar astăzi instituția are în față o literatură produsă părtinitor și a refuzat să efectueze un demers investigativ legitim în această discuție.

Subiecții și interlocutorii mărturiei proarseniste au fost special aleși pentru scopul de canonizare. Nu sunt de fapt întreaga listă de martori a discuției. Deci, acea mărturie proarsenistă trebuie anulată, și nu poate fi folosită doar prin sine. Nu este un fundament pentru canonizare. Nu are lista completă de martori ai discuției. Este exclus să poată fi folosită în discuție doar prin sine. Și de aceea acea listă de la care s-au colectat mărturiile este evident incompletă și nu este lista completă a discuției. Se vede că partea proarsenistă a lucrat exclusiv cu astfel de subiecți și că aceștia doar repetă încontinuu „*Boca, senzațional*” (*tipologia mărturiei interlocutorului arhimandritului Lecca, exacerbata într-o propagandă a Ardealului*), deși mărturia despre Boca este cu mult mai complexă, venind din foarte multe locuri și de la ierarhie, și de la cler, și de la securitate.

În canonizarea lui A. Boca vorbim clar de o propagandă asociată uriașă, de tip *senzațional*. Asistăm în această canonizare la o manipulare internă în Biserică printr-un aparat de propagandă foarte bine pus la punct. Adaptarea la Ortodoxie făcută de Ardeal pentru spectacolul de magie și ocultism al lui A. Boca a atins cote

cum nu a văzut vreodată Biserica. Biserica nu a cunoscut niciodată un astfel de fenomen, să se producă în rafală zeci de cărți pentru un astfel de subiect. O cercetare a bibliografiei proarseniste arată efortul propagandistic larg dus de Ardeal în discuție. Iar lucrările adăugate în bibliografia de la sfârșitul volumului sunt doar o parte din acest efort supradimensionat de promovare, care arată coordonarea centrală a efortului dar și exagerarea acestuia. Aici vorbim despre manipulare și propagandă. Aceasta nu este canonizare, ca să fim expliciti la ce asistăm. Boca nu a ajuns în fața Bisericii prin propriile lui puteri, prin evlavia populară curată, care să se autoseizeze și să se autoorganizeze într-un demers de a aduce în cult această evlavie, ci prin aparatul de propagandă pus la punct de Ardeal, ca să înțelegem ce l-a „ridicat” pe Boca în Biserică. De aceea pentru Boca nu putem vorbi despre evlavie populară curată ci despre propagandă organizată sistematic.

Boca este o poveste foarte complexă de manipulare internă în Biserică. E o poveste creată artificial în Biserică de câțiva ucenici ai acestuia, care nu se pot desprinde sufletește de mitul Boca, care în fond au exagerat și falsificat mărturia despre acesta, producând o *mărturie senzațională*, prin *propagandă*, ignorând contestarea largă a acestuia din istorie. Povestea mitului Boca-ortodox e fabricată pe hârtie, ea nu există în realitate. Realitatea despre Boca este Boca-ocultistul, a ipostasului ocultist. Semnele înșelării din această canonizare sunt prezente peste tot, numai trebuie puțină atenție la detaliile și substratul acestei canonizări.

Mărturiile pe care le-am găsit în demersul făcut, în special legat de inițierea lui A. Boca în liceu, nu apar și nu sunt nicăieri menționate în toată această discuție. Și întrebarea următoare este de ce instituția nu a discutat până la această oră cu toți cei implicați și de ce nu a făcut un demers investigativ larg, pentru a verifica ipoteza propusă de editurile proarseniste? Cumva toată acea

literatură produsă este una părtinitoare și falsă, deoarece nu are mărturia completă și induce în eroare deplin întreg demersul de canonizare, fiind o mărturie falsă, produsă pe subiect, părtinitoare, mărturie care a refuzat să discute și să asculte pe cei care au participat și la a doua parte a discuției.

Canonizarea actuală este făcută pe o mărturie incompletă, insuficientă, părtinitoare și falsă, care nu are niciun indiciu din cele lăsate de duhovnicii Bisericii în paralel. Iar mărturia autentică despre A. Boca și ocultism, care este cea care dă semnul întregii discuții, mărturie care trebuia dezvoltată într-o analiză, abia acum se produce. Iar instituția trebuia cu mare acribie să fi verificat toată această zonă de ocultism.

Astăzi instituția nu este în poziția de a face o canonizare de fapt pentru că nu are informația completă necesară discuției. Și această informație abia acum se adună și este descoperită, în contextul unei forțări instituționale puternice pentru canonizare. Iar această discuție despre A. Boca și ocultism trebuia gestionată responsabil, nu într-o comisie entuziastă, și nu îngropată ca suspiciune nerelevantă, când mărturiile despre această dimensiune sunt continue, logice, relevante, autentice și se leagă coerent într-o teză despre A. Boca și ocultism.

Dosarul de canonizare este fals, incomplet și părtinitor. A fost făcut sub o puternică influență proarsenistă, oarbă, refuzând audierea tuturor martorilor. **Toți martorii menționați anterior, menționați inclusiv de biografii proarseniști (în același număr și cu aceleași mențiuni), trebuiau să apară ca martori direcți în discuție.** Și de la fiecare dintre aceștia trebuia în dosar să existe o declarație. Aceasta este **dovada autentică a erorii comise intenționat în canonizare**, prin patimă excesivă și este dovada că această canonizare trebuie refăcută de la zero, fiind coruptă.

Tot ce s-a reușit de către cei care l-au făcut a fost să fie captați un entuziasm fără discernământ și nu să discute cu martorii. Dosarul de canonizare e făcut greșit și părtinitor. S-a făcut cu un singur lucru în minte, că Boca este sfânt și restul nu există. S-a făcut pentru că Boca trebuia să iasă sfânt al Bisericii în viziunea unora. A fost produs conform viziunii unor despre Boca, nu pe baza realității factuale. Este o invenție despre *idealul Boca* și nu realitatea despre acesta.

O mare nelămurire pe care o am este că în demersul făcut pentru această lucrare am găsit multe mărturii care nu sunt încă găsite nicăieri. Și la fel, am găsit mulți teologi și ieromonahi care puteau și trebuiau să apară ca martori în discuție. Cumva imaginea pe care mi-am format-o pe subiect este că ***în comisia de canonizare s-a lucrat incorect, fără să se verifice autenticitatea și completitudinea mărturiei produsă pentru canonizarea lui Arsenie Boca.*** Și că astăzi comisia de canonizare este la mare depărtare de realitatea pe subiect și de informația necesară unei discuții. Nu are nici idee despre informația care trebuia adusă legitim pentru discuție, deși a avut suficient de multe indicii unde să o caute. Acești martori despre care se tot discută sunt omniprezenți ai discuției, dar nu sunt prezenți în dosarul de canonizare și nici în declarații autentice, date pe subiect.

Mărturia produsă pentru canonizarea lui Arsenie Boca este falsă și a fost produsă într-un mod părtinitor. Iar instituția ar fi trebuit să se sesizeze și să fi deschis o discuție amplă în Biserică. Dacă după doar câteva discuții cu ieromonahi și teologi am ajuns la nenumărate informații neprezente în discuție, întrebarea mea este pe ce anume a lucrat comisia de canonizare, când este evident că nu are informația necesară pe subiect, că nu a avut abordarea necesară și nici martorii necesari la discuție? Adică procesul de

canonizare este viciat deplin la nivelul 1. Abordării, 2. Mărturiei care este una părtinitoare și falsă, 3. Martorilor care nu au fost prezenți în discuție. *Pe scurt, Arsenie Boca a fost canonizat (judecat) pe un set de hârtii produse de o singură parte*, hârtii care au entuziasmat publicul și audiența, fără să se fi ascultat și cealaltă parte. Arsenie Boca este canonizat astăzi pe baza unei mărturii false și părtinitoare. E interesant că în această judecată doar cel judecat a fost întrebat despre vinovăția sa, nu și martorii.

Rădăcina discuției despre A. Boca este de la ce mărturie s-a pornit în discuție, și pe ce mărturie și declarații a fost canonizat? Pentru că s-a pornit de la declarațiile martorilor spectacolului ocultismului acestuia, și nu de la mărturia duhovnicilor. Pentru că nu trebuia văzută doar mărturia impresionantă a unui spectacol ocultist, adusă de nenumărați, în care în esență găsești „vedeau luminițe, influență, sugestie și egal cu Sfântul Ioan Botezătorul, levitație, teleportare, trosnete, voci”, părând să fie un spectacol și număr ocultist dacă te uiți la cuprinsul și agenda minunilor acestuia, ci la discernământul mărturiei analizei duhovnicilor, care vedeau gesturi ciudate, pase hipnotiste, vedeau privirea acestuia ațintită dominator peste ei, vedeau cărți de ocultism, influență și sugestie, chiromanție și alte practici oculte.

Cele două mărturii existente pentru A. Boca spun cu totul altceva. Rădăcina acestei discuții e mărturia autentică despre A. Boca, care e afectată radical, prin fals, prin omisiune. De asta întreaga canonizare e sub semnul unui fals major, produs prin omisiune gravă de informație și mărturii. Omisiune și fals favorizate de patima Ardealului pentru această canonizare, patimă care ar fi trebuit gestionate responsabil instituțional, și nu tolerate până când au ajuns să dicteze adevărul propriu ca fiind adevărul Bisericii.

Activitatea de adunare de mărturii (informația completă și legitimă pentru analiza în canonizare) nu a fost făcută responsabil,

sub coordonare instituțională corectă, ci a fost făcută părtinitor, iresponsabil, în care s-au audiat câțiva martori ai spectacolului ocultist de diferite edituri, pentru ca apoi restul să nu mai existe, după ce o impresie inițială s-a format despre Boca pe baza acestui spectacol. Și pe această percepție falsă creată prin omisiune, A. Boca este canonizat, pe baza unei percepții create prin omisiune gravă.

Primul pas este crearea listei de martori ai discuției (și nu recepționarea de hârtii din Ardeal pentru un spectacol ocultist), *verificarea martorilor și a mărturiilor acestora, discutarea cu aceștia*, care să stea la baza discuției autentice despre A. Boca. Iar apoi să se treacă la colectarea largă de mărturii, publică și nu doar din Ardeal, doar controlată. Și asta fără influențe, pentru că în mod adevărat viața, învățătura acestuia să fie autentice și nu influențate de patima Ardealului pentru această canonizare. Din păcate, partida proarse-nistă a fost mai abilă în a produce o mărturie favorabilă și a forțat-o instituțional, decât capacitatea instituțională de a aborda critic, de a răspunde critic, de a aduce la masă o discuție cu martori și nu niște hârtii.

Astăzi nu este canonizat A. Boca, ci o percepție și un ideal creat pentru acesta, ideal care răspunde nevoii Ardealului de a-l vedea ca sfânt. Canonizarea lui A. Boca este o gravă eroare, în care instituțional trebuiau urmați alți pași pentru canonizare. Și starea de fapt actuală pentru canonizare este că mărturia legitimă și autentică nu a fost adunată, este încă în Biserica, și Boca e canonizat prin forțare instituțională, pentru a se putea depăși toate probleme acestuia.

Părintele Patriarh Daniel trebuie să oprească această canonizare și să acorde suficient timp Bisericii pentru a fi întrebați toți cei care încă mai pot aduce mărturii pe această zonă a ocultismului și înșelării lui Boca (pentru că acest lucru nu s-a făcut, neexistând surprinzător nici măcar o editură care să fi căutat să alerge după astfel de mărturii, mărturiile adunate în prezentul volum fiind cele

trimise imediat după publicare de câțiva teologi, duhovnici și ieromonahi responsabili, conștienți de această problemă). Și rugăm să se alcătuiască o comisie care să studieze pe larg subiectul *Arsenie Boca și ocultismul*, o comisie care să discute cu toți cei care pot încă să aducă mărturii aici.

Munca de investigație teologică trebuie făcută responsabil, și nu considerată încheiată și suficientă informația produsă de editurile proarseniste. Informația relevantă pe subiect nu este încă adunată și completă, iar acesta este un motiv autentic pentru oprirea și temperarea lucrurilor într-o discuție de canonizare.

10.6 Martorii ocultismului, înșelării și ereziei la A. Boca. Cele 30 de nume de pe lista martorilor. Necesitatea unei discuții cu aceștia de către o comisie pentru A. Boca și ocultism. Cercetarea de teren necesară acestei canonizări

Care este lista de martori și mărturiile care este găsită și adunată pentru Arsenie Boca? Cine trebuia de fapt implicat în această a doua parte a discuției? Mai jos este găsită lista de nume cu care instituția ar fi trebuit să discute și să aibă un dialog deschis pe subiectul „Arsenie Boca”:

1. IPS. Antonie Plămădeală
2. IPS. Pimen
3. IPS. Nicolae Mladin
4. Părintele Ilie Cleopa
5. Părintele Arsenie Papacioc
6. Părintele Paulin Lecca
7. Părintele Ioanichie Bălan
8. Părintele Adrian Făgețeanu
9. Protosinghel Varsanufie Lipan
10. Părintele Dumitru Stăniloae
11. Monahul Iachint, ucenicul de chilie al părintelui Ilie Cleopa
12. Doamna Lidia Stăniloae
13. Dudu Velicu
14. Părintele Benedict Ghiuș

15. Părintele Sofian Boghiu
16. Părintele Gerontie Ghenoiu
17. Părintele Paisie Olaru
18. Părintele Teofil Părăian
19. Părintele Pandoleon, păstrătorul colecției de cărți oculte ale lui Arsenie Boca (mort acum câțiva ani la mănăstirea Ghighiu)
20. Părintele Dorin-Zosim Oancea
21. Părintele Teodor Bodogae (coleg cu părintele Dorin-Zosim Oancea)
22. Părintele Dumitru Popovici
23. Dr. Ioan Gându
24. Părintele Anițulesei Gheorghe
25. Ieromonah Teodor Benevent
26. Dr. Victor Ardeleanu
27. Părintele Gheorghe Holbea
28. Profesorul Mihail Milea
29. Conducătorii și membrii cercului antroposofic din Câmpia Turzii, Iustinian Iustin, Ionașcu Ioan
30. Și foarte mulți alți ierarhi, ieromonahi, teologi, a căror listă abia acum începe să se construiască, a căror număr depășește cu mult cifra 30. Este o mărturie care a fost ignorată, mărturia autentică despre Arsenie Boca.

Este autentică mărturia adusă pentru canonizarea lui Arsenie Boca? Răspunsul este nu. Toate aceste nume mărturisesc că nu

este autentică. Senzaționalul pare să fie mai important în discuția despre Arsenie Boca decât legitimul. Aceștia spun cu totul altă poveste despre A. Boca, o poveste văzută la fața locului, care e cu totul diferită de povestea produsă în Ardeal.

Pe ce se face de fapt această canonizare, pe un set de hârtii produse în Ardeal și nu pe o mărturie legitimă și autentică? De ce găsim în discuție hârtii și nu cei care au participat și la a doua dimensiune a discuției?

Cine a discutat cu aceștia și unde sunt mărturiile acestora pentru Arsenie Boca? Și unde este investigația pe teren care trebuia făcută, pentru că astfel de mărturii se caută la fața locului? Unde este deschiderea largă a discuției, pentru ca toți cei care au mărturii pe această zonă să le aducă, pentru ca Biserica să aibă pace în această discuție?

Și totuși aici vorbim de martori și au existat și există martori. Vorbim despre cel puțin 30 de oameni, lipsă în această discuție. De ce nu s-a dorit audierea martorilor care să dovedească această lucrare a sa de hipnoză? Pentru că au fost capturați cei care au dorit o canonizare și în rest nu a mai existat nimic – prin ignoranță. Iar instituția nu mai e interesată de acest aspect, pentru că odată ce a îmbrățișat varianta senzaționalului ocultist, nu mai vrea să audă și cealaltă parte a discuției. Și când e întrebată pe subiect de acești martori răspunde „nu ne interesează”. O ignoranță care afectează întreaga Biserică. Tradus în termeni juridici, ce s-a întâmplat legat de Arsenie Boca este o analiză fără ca martorii esențiali să fie chemați și audiați, doar pe hârtiile prezentate de o parte. Cumva o discuție pe mărturia unei singure părți.

Lista de discuție pentru A. Boca și ocultism este între 30-100 de oameni cel puțin. Aici vorbim despre o listă de discuție

largă, ignorată și sfidată instituțional. Cu aceștia ce facem? Și aceștia, dintre care unii sunt canonizați, ce facem cu mărturia lor? Și aceștia, a căror probitate Biserica nu o pune la îndoială, care au dat o mărturie cu întreaga lor viață, ce facem cu mărturia lor? Ce facem cu acești martori și cu această mărturie autentică asupra lui Boca?

Instituția trebuia să pună mâna pe telefon, să îi cheme de urgență a doua zi în Sinod și într-o *comisie pentru Arsenie Boca și ocultism*. Trebuia să se fi organizat o discuție largă, cu toți aceștia, invitați pentru a se putea consemna precis ce s-a întâmplat atunci, în această discuție. Asta trebuia făcut instituțional. E o activitate care putea fi închisă în 3 zile, dacă se punea mâna pe telefon și erau rugați cei de față să se suie într-o mașină să participe la o discuție *pe loc, acum*. Nu trebuia să dureze 75 de ani. Acest *acum* are mai mare valoare decât *măine-niciodată* în astfel de discuții. Pentru că o astfel de discuție se poate organiza în 3 zile, dacă există bunăvoință, și tot ce trebuie e să pui mâna pe telefon și să îi chemi pe toți aceștia la o discuție. Am amânat deja 75 de ani această discuție. Așa avem 75 de ani trecuți fără o discuție cu cei mai importanți martori ai discuției. Și asta pentru că această captivitate în mirajul literaturii proarseniste este cea care conduce discuțiile despre canonizare. Cumva acest concept de „adunare” este în temelia logicii Bisericii, dar nu este înțeles de instituție care nu înțelege că trebuie să îi adune pe toți cei implicați în discuție.

Cele două grupuri de martori, martorii părtinitori pro-Boca și martorii autentici, trebuiau audiați de instituție și nu produse concluzii pe hârtiile unei singure părți. Instituția trebuia să discute cu toți martorii discuției. Literatura produsă izolat pentru A. Boca și martorii autentici ai *sensului* experienței A. Boca, astea sunt cele două paradigme care se confruntă în această canonizare. Martorii autentici nu au fost întrebați în acest caz, pentru că „e

mare coada la Prislop”, deci restul nu există. Și lista de martori e atât de lungă și atât de semnificativă, încât a nu ne uita la ea este o sfidare efectivă a tuturor acestora care au participat la aceste discuții.

Iar când vorbim despre o astfel de listă, vorbim despre un proces. În prezența unei astfel de liste obligația instituției era să facă pentru A. Boca un proces întâi care să îl exonereze de acuzația de ocultism și înșelare. Și după ce acesta ar fi fost exonerat de acest lucru, să se fi discutat de canonizare. Pentru că o listă atât de lungă și cu nume atât de mari presupune, conform logicii Bisericii, un proces.

Arsenie (Zian) Boca ar fi trebuit judecat pentru ocultism înșelare și erezie. Pentru că aceasta este doar o listă inițială de nume, care va crește mult odată ce mărturiile vor începe să se adune și mai mult. Cum să fie canonizat A. Boca, atunci când lista de martori direcți și indirecti pentru aceasta, pentru ocultism, înșelare și erezie e între 30-100 de martori la o primă evaluare? Și cu declarațiile acestora ce facem cu ele? Sau nu mai contează, pe motiv de „profeții și lungimea cozii de la Prislop”?

Arsenie Boca este canonizat astăzi prin ignorarea adevărului și a mărturiei autentice despre acesta. Asta este realitatea de fapt a acestei canonizări. Și în virtutea acestor mărturii, ar fi trebuit să fi existat responsabilitate instituțională ca în urma unei sesizări din partea Bisericii, să se fi oprit discuția despre canonizare și să se fi început un proces de judecată cu martori, pentru a fi exonerat. **Canonizarea pentru A. Boca este selectivă și discreționară, pentru că a selectat din mărturia pentru acesta doar ce a convenit canonizării, ignorând și refuzând întreaga mărturie disponibilă.**

Această lucrare este și o sesizare instituțională pentru încetarea unui proces de judecare a lui Boca pentru ocultism, înșelare și erezie. Prezența atâtor martori și mărturii (adică mărturia autentică despre Arsenie Boca) *impunea instituțional o autosesizare, dar și o comisie de judecată.* Acesta era actul autentic, responsabil, care ar fi trebuit făcut pentru Arsenie Boca de către Biserică. Și de ce suntem aici astăzi este pentru că „problema Arsenie Boca”, care însoțește de 75 de ani Biserica, nu a fost adresată sistematic și organizat de instituție.

Pentru că instituția nu s-a mobilizat, a făcut asta Ardealul, care în paralel a produs prin diferite edituri o mărturie localizată, părtinitoare, în diferite broșuri, mărturie exagerată, care nu este mărturia autentică și legitimă a fenomenului Arsenie Boca. Și s-a ajuns, din cauza entuziasmului creat de această mărturie, la o canonizare în loc de un proces. Pentru că în realitate noi ar fi trebuit să fi avut deja de prea mult timp un proces, și nu o canonizare. Situația o impunea.

Astăzi discutăm de canonizare pentru că partea proarsenistă a fost foarte activă să își impună propria mărturie în Biserică. A forțat o literatură părtinitoare, nu a menționat (și aici se vede „adevărul” în care lucrează partea proarsenistă, tipul adevărului cu care lucrează, un adevăr părtinitor) nimic din suspiciunile ridicate pentru Boca și de asta suntem cu o canonizare în loc de un proces. Și astăzi A. Boca este impus în Biserică, și nu asumat în mod legitim în Biserică. Aceasta este starea de fapt a acestei canonizări.

Cât timp mărturia pentru zona de ocultism nu a fost sistematizată și nu există o lucrare autentică de sistematizare a acestei mărturii, nu putem discuta de fapt despre o analiză pentru canonizare, pentru că mărturia este de fapt incompletă, dar și falsă. Comisiei de canonizare nu i s-a părut suspect că nu a existat un efort de sistematizare și o lucrare împotriva lui A. Boca, deși

erau nenumărate mărturii în istorie care ofereau suficiente indicii pentru a se verifica o teză pentru A. Boca și ocultism? Cum a invalidat comisia de canonizare acest punct, l-a ignorat, a închis ochii, a spus ca nu există, a evitat discuțiile, a evitat martorii, prin evitare? Unde este lucrarea comisiei de canonizare care să dovedească un dialog, mărturii, o analiză pe această zonă de ocultism? Răspunsul e simplu, nu există o astfel de analiză, și asta pentru că din cauza speranței în idealul creat pentru Boca, nu s-a mai preocupat nimeni în Biserică să discute cu toți cei care aveau ceva de spus și puteau să arate esența experienței Boca. Iar această lucrare este una dintre puținele lucrări care ridică această discuție despre mărturia autentică pentru A. Boca.

Aceasta este povestea acestei „canonizări” făcute pe fugă, în lipsa martorilor autentici ai fenomenului, în lipsa mărturiei autentice. Pentru că ce s-a întâmplat a fost că mărturia autentică nu a fost produsă și adunată, dar s-a și mobilizat partea care a văzut „profeții și minuni” și a conceput pe fugă o literatură pozitivă, măsluită, cosmetizată, care să susțină fără putință de contestare poziția de canonizare.

O întrebare fundamentală care se pune aici este: pe ce mărturie s-a făcut această canonizare și pe ce mărturie trebuia făcută? Pentru că este clar, este evident că o parte nu a fost ascultată *deloc*. Adică *deloc*. Este clar că doar o singură parte a fost auzită și că mărturia curentă proarsenistă nu are legătură cu realitatea istorică, ci este doar o poveste cosmetizată a unei singure părți, pentru a putea produce un sfânt al Ardealului. Și a doua întrebare este: în fața unei astfel de incorectitudini de ce nu se face o corecție responsabilă prin deschiderea discuției, prin chemarea martorilor și adunarea întregii mărturii, a mărturiei autentice despre Arsenie Boca? Nu era aceasta o obligație instituțională?

Până la urmă trebuie să ne întrebăm ce avem de făcut aici: trebuie să dezvoltăm un mit produs de Ardeal, pe baza unor scrieri ale Ardealului, sau să discutăm cât mai putem cu cei care au mai rămas și să confirmăm cât se mai poate mărturia și ce s-a pus în istorie despre A. Boca și ocultism? Instituția trebuia să aibă o abordare mult mai rezervată în canonizare, tocmai datorită acuzației de ocultism. Trebuia să procedeze cu multe rezerve față de A. Boca, cât timp opțiunea unei judecăți era deschisă. În loc să se fi propus o canonizare, trebuia ca prima fază să fi fost cea de analiză pentru A. Boca și ocultism.

Cât de mare este diferența între metodele securității, care se baza pe martori ai discuției, pe cercetare de teren și ajungea la concluzii corecte și Biserică, unde nu se folosesc decât hârtii produse cine știe pe unde. E o paralelă care trebuie făcută, ambele instituții, Biserica și securitatea având un aparat de cercetare mai mult sau mai puțin fericit. Se pare că aparatul securității era mai bine pus la punct, reușind să producă o poveste mai aproape de realitate decât cea a Bisericii.

Povestea securității despre Boca ajunge să confirme teza propusă și nu teza actuală a Bisericii. Și securitatea a pornit pe același fir al poveștii, de ezoterism, antroposofie, hipnoză și altele. Nici securitatea nu s-a lăsat captivă unui mit sau ideal, ci a ajuns la concluziile corecte despre acesta, cumva și aceasta căutând adevărul, sau mai bine zis adevărul din perspectiva compatibilității acestuia cu adevărul sistemului politic, având nevoie de adevărul factual. Se pare că teologii Bisericii nu reușesc să se mobilizeze precum a făcut-o securitatea, fiind vorba despre două aparate de cercetare instituționale diferite, în această discuție fiind nevoie și de o mobilizare personală, de a pune mâna pe telefon să verifici ce s-a spus despre acesta. Și nu au de fapt experiență în cercetarea de teren, specifică securității, de care era nevoie aici, ci doar în cercetarea de bibliotecă, unde se

ajunge la cu totul alte concluzii. Pentru Boca vorbim despre oameni care trebuiau să poată face cercetare de teren nu de oameni care să poată citi literatura teologică ortodoxă într-o bibliotecă.

Teza securității despre Boca este mai apropiată de teza propusă decât teza actuală a Bisericii, care propune pentru Boca un ideal spiritual, un mit, o legendă, care nu pare să se regăsească în povestea construită de securitate pentru acesta, fiind profund depărtată de o lentilă critică istorică a unei instituții. E cumva o analiză paralelă făcută de o instituție terță, care trebuie privită din interesul instituției respective. *Subiectul Boca* despre care securitatea vorbește, nu are acea aură mistică propusă de instituția Bisericii, ci o aură ocultistă, securitatea construind obiectiv și independent și ea această teză pentru A. Boca și ocultism (fiind nevoie de o astfel de teză), fiind o instituție cu mult mai responsabilă în propria activitate decât Biserica. A adus independent, cu mult mai multe mărturii decât instituția a reușit să producă. Ne arată un mod de lucru responsabil pe subiect, diferit de cel al Bisericii. Iar instituția ortodoxă a reușit doar să asimileze într-o pasivitate debordantă literatura spectacolului furnizat de Boca în Biserică, produsă de partea proarsenistă.

Prin imaginea securității asupra *subiectului Boca* putem să vedem unde e adevărul actual, având o analiză independentă pentru acesta, care spune și ea că Boca se ocupa cu ocultismul și avea suficiente legături cu acesta. A. Boca nu era un sfânt ortodox autentic în imaginea securității. Ne arată că securitatea trebuia să îl caute pe Boca pe la cercurile de antroposofie și nu în grupurile de mistică ale Bisericii, ca să lămurim pe unde se preumbla Boca în tot acest timp și unde îl căuta securitatea. Nu se preumbla pe la *Rugul Aprins*, ci pe la *cercul antroposofic*, ca să vedem unde i-a fost sufletul și inima în permanență. (Este importantă această mențiune, care ne arată atașamentul sufletesc al lui Boca, în întreaga sa viață, unde i-a fost în permanență inima, trebuind să găsim undeva o mărturie pentru

așa ceva. Undeva în viața sa trebuie să găsim unde i-a fost inima. A fost atras în permanență de *mistica comparată*, sau mai bine spus de *mistica bolnavă spiritistă, prin ocultism și hipnoză*.)

Securitatea a fugit după martori, nu după hârtii. Este **importantă munca investigativă a securității**, care ajută în acest caz la crearea unei **imagini demitizate despre A. Boca**. Pentru că de aceasta avem nevoie. Imaginea pe care securitatea a construit-o pentru A. Boca nu are legătură cu o viață de sfințenie. Iar metoda securității, mult mai apropiată de necesarul discuției, este cea care trebuie subliniată ca fiind cea corectă și nu abordarea instituțională, în care teologii verifică hârtii și nu martori și mărturii iar apoi creează un ideal pe hârtie. Poate instituția Bisericii ar trebui să facă niște cursuri pentru cercetare de teren, specializate, pentru a fi folosite în acest caz.

Astăzi lucrăm pe mărturia securității, în loc să se fi încercat să fie audiați cei implicați. Au intrat în pământ toți acești martori? Cum poate instituția să aibă pretenția că e o canonizare corectă, când nu a adunat mărturia autentică de la aceștia? Oare exemplul mult mai responsabil al securității nu sugerează nimic instituției ce ar trebui să facă și ce trebuie să facă acum? Cu ce oameni a lucrat securitatea și cu ce oameni a lucrat Biserica?

Realitatea este că nu a existat interes din partea instituției pentru adunarea mărturiei și s-a lucrat doar pe capete de informație obținute indirect – de aici și dificultatea demersului de analiză și concluzionare pe zonele de ocultism, ezoterism și altele. Unicul interes în canonizare a fost cel al Ardealului, care nici nu a vrut să audă că există martori și o mărturie care trebuie confruntată. Ardealul nu a recunoscut niciodată existența acestei mărturii, după cum se vede în modul în care Boca este apărat. Unicul interes în canonizare a fost doar al partidei pro-Boca, partidă care l-a scos pe Boca după propriul interes. Paralela aceasta cu modul securității de a lucra este

importantă, pentru a vedea un aparat de cercetare autentic, care trebuia folosit și în Biserică.

E important de discutat despre cum a procedat o altă instituție în acest caz, fiind vorba despre o muncă dorită similară, de a afla *adevărul*, dar dintr-o altă perspectivă. Securitatea a căutat adevărul, nu poveștile despre acesta, nu mitul Boca. Discernământul de cercetare al securității pare să nu fie urmat de instituția ortodoxă, captivată de mărturia părții proarseniste. Cumva în loc să se situeze în partea critică a discuției (similar securității), să urmărească abordarea securității de cercetare responsabilă și critică (securitatea fiind nevoită să producă o poveste veridică, în propriul interes), instituția ortodoxă a preferat să se așeze în rândurile din față ale spectacolului de magie și ocultism oferit de Boca în Biserică, să asimileze fără prea multă discuție mărturia proarsenistă, entuziasmul fără discernământ al unor grupuri de credincioși care au văzut acest spectacol.

Securitatea este un exemplu bun de cercetare, despre cum trebuia procedat, făcând multă investigație de teren, fără de care nu poți trage o concluzie autentică în acest caz. Ce se poate spune este că cei de la securitate au făcut o treabă bună de cercetare, fiind un sprijin istoric indirect pentru Biserică în acest demers. Dacă făceau și o analiză de canonizare, munca era completă, pentru că aveau toți martorii la dispoziție. Asta e tot ce lipsește la acel dosar al securității, un fel de anexă, *temeiuri pentru canonizare sau nu, din perspectiva securității*.

Securitatea este o instituție care are un cuvânt greu de spus în toată această poveste, ocupându-se într-un mod responsabil de adevărul factual al vieții subiectului Boca. Că vrem sau nu, securitatea aduce o marte parte din istoria necesară acestei discuții printr-o metodă autentică de cercetare. *Boca al securității* pare să aibă altă poveste și imagine decât *Boca propus pentru canonizare*. Și arată că trebuie o altă abordare a discuției.

10.7 Apărarea lui A. Boca, prin semănare de îndoială asupra mărturie autentice despre acesta și prin autominițire

A. Boca presupune o autominițire de către cei care îl asumă. Iar Drăgănescu intră în șirul de scuze produs de biografii și apărătorii acestuia, de tipul „știm că a fost ocultist, dar a fost tânăr, nu era matur, nu știa ce e cu ocultismul”, „știm că Drăgănescu e necanonic, dar e un fel de scăpare artistică”. E interesant jocul de cuvinte al apărătorilor lui Boca în diferite situații. Boca este apărat în diferite moduri cu totul nepotrivite. Deși acesta a scris cărți de teologie, totuși Drăgănescu e tratat artistic și necanonic, cumva o explicație nepotrivită, care arată maniera superficială în care e scuzat. Iar apărătorii acestuia promovează cărți cu „învățătura acestuia, cu catehezele și cărțile sale de învățătură în diferite direcții, fiind un nou mare învățător al poporului” și brusc, în demersul său artistic, uită că e învățător și devine un artist liber în exprimare, care își permite erezii recunoscute de apărătorii acestuia, care folosesc expresiile „necanonică, receptare alternativă” și alte jocuri și încurcături de cuvinte pentru a i le scuza. La fel și ocultismul acestuia e recunoscut, dar e apărat, apărătorii acestuia invocând că e doar o cădere de la tinerețe, lipsă de maturitate și alte încurcături de cuvinte.

Șirul lung de scuze superficiale aduse lui Boca pentru negarea, minimizarea acțiunilor negative, pentru scuzare, pentru debilizarea și discreditarea martorilor, e o strategie de apărare care arată modul în care s-a lucrat în canonizarea lui Boca, prin scuze mărunte, mărunțișuri care arată eludarea unor explicații pertinente și a unor analize. Pentru Boca se afirmă „și totuși nu avea dreptul să fie eretic, doar era mare și sfânt”? Cam asta afirmă ucenicii acestuia.

Trebuie mare atenție la citirea cărților aduse în apărarea lui Boca. Acestea sunt scrise pe o rețetă și un tipar simplu, în care găsești minimizarea, scuzarea, crearea de confuzie, **semănarea sistematică de îndoială asupra a ce s-a spus împotriva acestuia**, decredibilizarea contextului, a mărturiilor și a martorilor împotriva acestuia, ignorarea informațiilor despre care se discută. În acestea găsești doar o parcurgere a tehnicilor standard de argumentare, de contestare a unui adevăr legitim prin decredibilizare sau altfel. Găsești un stil pur avocățesc, care nu contestă faptele ci contestă totul pe lângă, pentru a reuși anularea probelor prin vicii de procedură și semănare de îndoială.

Astfel de cărți de apărare a lui A. Boca folosesc mai mult împotriva canonizării acestuia, arătând cum s-a lucrat teologic în apărarea acestuia, avocățeste. Mai mult, menționând și recunoscând tot ce i se impută (deși încearcă minimizarea sau ignorarea acestor puncte), obligă la o cercetare mai atentă a tuturor celor care s-au spus despre Boca. **Astfel de cărți menționează toți acești zeci de martori ai discuției, obligând și fiind o mărturie adusă chiar de partea pro-Boca la o discuție cu aceștia**, fiind confirmați chiar de partea proarsenistă. **Aceste cărți fac mai mult rău canonizării acestuia, confirmând din partea proarsenistă că argumentul împotriva acestuia are ca fundament o listă de martori și afirmații**, confirmându-le. Obligă și din partea proarsenistă un dialog cu aceștia. Sunt o confirmare că instituțional trebuia procedat altfel și nu prin procesarea birocratică a unui dosar de hârtii produse de o parte (de partea proarsenistă). Aceste lucrări sunt cel mai mare rău care s-a putut produce împotriva canonizării lui A. Boca de partea proarsenistă.

Niciunul dintre apărătorii săi nu se confruntă cu adevărul informațiilor despre Boca, ci le ocolesc prin acest șir și listă de argumente de semănare de îndoială. Asta mi-a atras atenția când am

citit o carte scrisă în apărarea lui, lucrare care pentru fiecare mărturie adusă împotriva acestuia autorul reușea să parcurgă întreaga listă de tehnici de decredibilizare a mărturiei, să găsească nod în papură. Trebuie atrasă atenția asupra modului în care se prezintă argumentarea pentru Boca, într-o manieră de tipul „e mare îndoiala pe care o creăm în jurul acesteia, deci nu există”. Adică auto-mințire.

Toți apărătorii săi recurg la 2-3 rânduri pentru scuzare, ignorare, apărarea acestuia fiind făcută prin slogane și etichete. Pentru susținătorii lui Boca mărturia și martorii împotriva acestuia nu există și nu știu cum să se încurce în cuvinte, ca să scoată la capăt apărarea acestuia. Mărturia împotriva acestuia există, deși apărătorii lui Boca se automint și se ascund după o perdea de scuze volatile. Apărătorii acestuia nu înțeleg că ei nu confruntă adevărul, ci doar decredibilizează orice în jurul acestuia, pentru a spune „nu există”. Toată această mărturie împotriva lui Boca există, deși se încearcă decredibilizarea acesteia.

Pentru Boca se bagă sub preș toate problemele din discuție, se caută nod în papură mărturiei autentice și martorilor, pentru ca victorioși, proarseniștii să declare „nu există”. Nu am văzut niciunul dintre proarseniști care să se confrunte real cu ce s-a spus împotriva acestuia. Toți au recurs la slogane și etichete de minimizare și scuzare. Pentru Boca instituția a învățat un nou tip de adevăr, „scuzarea fără limite și fără discernământ”, prin etichete. În fond, dacă așa se decretează din partea instituției, că Boca trebuie scuzat, atunci se pare că instituțional s-a adoptat acest mod de a gândi.

Ridicolul scuzării Drăgănescu este că se rupe dimensiunea catehetică și teologică la Boca de dimensiunea artistică, atunci când e clar că nu pot fi rupte și separate. În Drăgănescu Boca e doar *Boca-artistul*, iar când iese pe ușa bisericii de la Drăgănescu el devine *Boca-catehetul-teologul*, sfântul multilateral dezvoltat, *Boca-*

profetul, pentru care biografii acestuia selectează doar ce le convine în argumentare. La fel, pentru ocultism, biografii acestuia argumentează „că în învățatură, Boca neagă ocultismul”, dar era văzut practicând asta. Și biografii acestuia sar dintr-o dimensiune în alta, dintr-un ipostas în altul, folosesc ce le convine, folosesc deducții logice de tipul „învăța așa, deci era împotriva” când el era văzut practicând, încurcând învățătura cu faptele, trebuind să demonstreze că nu practica, nu că nu învăța. Și încearcă tot felul de mărunțișuri de scuze în apărarea acestuia. Iar când nu le convine ceva spus împotriva acestuia folosesc imediat învățătura sa, poate găsec acolo o scuză, sau folosesc negația logică sau tot felul de alte salturi, în alte locuri, pentru a distra atenția de la repetarea aceleiași informații: *„Boca a fost văzut repetat practicând ocultismul, Boca a trăit cu ocultismul în brațe, distribuia informație despre ocultism, în cercuri de ocultism, recunoscând în discuții că este expert și dând lecții despre diferite tehnici”*.

Tot ce se întâmplă în apărarea lui A. Boca este de fapt o ocolire a confruntării cu adevărul, cu mărturia împotriva acestuia. Este vizibil efortul titanice al partidei pro-Boca de a-l scuza incorect, efort supradimensionat, care arată că acolo este o problemă în substratul discuției. Partida pro-Boca ocolește de fapt subiectele sensibile despre acesta în diferite moduri. Modul în care Boca e apărat e un spectacol total asupra unei abordări fără discernământ, care a asumat de bună o carismă și o practică a ocultismului, un iluzionism practicat pe larg de acesta, drept sfințenie, uitând să verifice faptele și să discute cu martorii.

Cum a ocolit instituția acuzația de ocultism? S-a ascuns în spatele decredibilizării mărturiilor, a evitat timp de 75 de ani martorii discuției pentru ca apoi să spună că *nu există*. Asta a fost abordarea instituțională de confruntare cu ocultismul la A. Boca. Așa

s-a confruntat instituția cu ocultismul la A. Boca, după cum au făcut-o și partida pro-Boca.

În momentul acesta teza despre A. Boca și ocultism e o nedumerire generală, în care instituția nu și-a pus nici măcar o întrebare despre ce trebuie să caute și unde. Nu știe ce are de făcut pe subiect, nu reușește să se adune, să se organizeze și să organizeze dezbateră. Instituția nu a înțeles încă aceea că trebuia să discute cu oamenii implicați. Și în stilul caracteristic, a luat 2-3 capete de informație din câteva cărți (proarseniste probabil), a copiat apărarea acestuia prin confuzie și îndoială, prin tehnici binecunoscute de decredibilizare sau îndoială, ca să ajungă rapid la concluzia *nu există*.

Canonizarea lui A. Boca e din nou un *déjà-vu instituțional*, în care nu se poate aduna o discuție și o analiză și aceasta este doar expedită pe motiv că titulaturile instituționale știu mai bine, deși nu au încă informația necesară, déjà-vu binecunoscut în toate aceste 4 probleme mari din ultimul secol. Fără acești martori și adunare unde este instituția astăzi? Este exact în direcția opusă, în care în loc să fi validat înșelarea și mărturia autentică, s-a lăsat captivată de mărturia părtinitoare, falsă și incompletă, s-a lăsat convinsă de presiunea Ardealului, ajungând la a face un compromis. De aceea a și exprimat în permanență o îndoială dar și opoziție față de această canonizare.

Canonizarea lui A. Boca este o canonizare cum nu s-au mai făcut în istoria Bisericii, o canonizare Ferrara-Florența, în același spirit cu acel Sinod infam. Va rămâne în istoria Bisericii alături de cei care au făcut-o. Cerul va așeza la locul corect această canonizare, chiar dacă în instituție se dorește să se procedeze altfel. Cu cerul nu se va putea face niciun compromis, chiar dacă aici se rezolvă în acest mod canonizările în această epocă. Și cei care au făcut

canonizarea vor fi așezați de cer, în veșnicie, tot acolo unde și cei de la Ferrara-Florența au fost așezați.

Dacă eu am vorbit cu câțiva martori direcți și indirecti, cum poate instituția să spună că nu există așa ceva - și asta am făcut-o fără un efort prea mare, și am confirmat direct, pe scurt, tot ce s-a spus despre el în istorie. Instituțional s-a greșit, pentru că s-a cedat la presiunea Ardealului și la dosarul incomplet, fals, produs de Ardeal, în loc să se reverifice totul și să se discute fără patimă, să se discute cu martorii. Și acum trebuie recuperată eroarea. Ardealul a făcut ce a vrut în această canonizare, în dosarul de canonizare.

Cum poate să spună instituția că dimensiunea ocultistă nu există la A. Boca, atunci când există martori? În lumina noilor informații descoperite despre A. Boca, Biserica trebuie să refacă analiza și să considere mai atent argumentul despre A. Boca și ocultism. Cei care au făcut tot aceste afirmații despre Boca și ocultism, nu trebuiau să fie parte din această discuție? Sau Ardealul a preferat ca aceștia să nu apară în dosarul de canonizare?

Pentru A. Boca se evită de către instituție publicarea acestei analize pentru ocultism și se adoptă un mod misterios, tainic, de a face analize doar în spatele unor uși închise, după care se comunică, precum în catolicism rezultatul final al acestora. A. Boca e o decizie teologică, nu doar una administrativă și conform constituției Bisericii e nevoie de transparență maximă la nivelul analizei pe baza căreia se bazează această decizie. Am ajuns să așteptăm adevărul Bisericii la ușa Sinodului, să ni se spună ce s-a decis în spatele unor uși închise, dar să nu se mai publice analizele pentru acesta, un adevăr-notificare. Grele și triste clipe trăiește astăzi Biserica.

Dacă parlamentul Bisericii primește în statul laic cetățenii la diferite discuții, de ce astăzi în Biserică nu se urmează modelul Bisericii din Sinoadele Ecumenice, care făcea la fel, precum statul astăzi? Oare crede ierarhia că poporul nu vede și nu înțelege ce se

întâmplă în spatele acestor uși închise? De ce oare sunt ținute închise? Tot poporul e păstrătorul și lucrătorul adevărului și nu va existat adevăr neexplicat și fără analiză, fără dialog, impus – aceasta e o abordare catolică și aduce doar tulburare în Biserică. Acei credincioși neatenți la actul teologic al Bisericii nu pot fi masa de credincioși pe care să se bazeze Sinodul în „acceptarea poporului”, în diferite mase inerte la actul teologic, care nu înțeleg prea bine actul teologic și care îl acceptă pe negândite – autominițire instituțională. Și nu pot fi folosite ca justificare pentru acceptarea în inerție și necunoștință de cauză a unor decizii sinodale. Sinodul forțează în canonizarea lui A. Boca nu doar un adevăr dar și o catolicizare a Bisericii și a credincioșilor, o docilizare forțată a acestora, a clerului printr-un regulament draconic, autoritar, în care clericii nu mai au dreptul să spună nimic (fiind cu mare ușurință caterisiți pentru orice cuvânt greșit) și a credincioșilor prin lipsire de capacitate de manifestare eclesiologică. Cât de multă tulburare se produce în Biserică prin evitarea dialogului și a transparenței!

Cu siguranță că teza instituției pentru A. Boca, din zona de antroposofie, are aceleași idei simple care circulă în spațiul public, propagate de partida pro-Boca (victimizare, securitate, minimizare a tuturor celor spuse despre el) și nu are nicio teză coroborată, cu martori și mărturii. Instituția nu avea cum să producă o teză despre Boca și ocultism fără să audieze martorii și fără să creeze comprehensiv o linie temporală, cu mărturii coroborate. Fondul de idei public despre Boca și ocultism este destul de limitat la acest moment.

Teza *Arsenie Boca și ocultismul* e crucială în toată discuția. De aceasta depinde semnul întregii canonizări. Trebuia făcută de cineva care să poată aduna mărturia relevantă, să poată discuta cu toți cei care au adus mărturii, de cineva care să aibă bunăvoința să facă această teză, care să nu fie captivat de tot ce s-a spus în discuție.

Nicidecum de Ardeal, nicidecum să fi fost pusă sub auspiciile Ardealului. Ardealul a depus dosarul de canonizare, nu are cum să depună și un dosar de ocultism, să se contrazică. Ardealul a afirmat deja că această teză nu există, prin depunerea dosarului de canonizare. Instituția trebuia să înțeleagă că există un conflict de interese major, care trebuia gestionat. Și nu să vedem atâtea nume din Ardeal implicate decizional în canonizare, în întregul proces de canonizare.

Această analiză trebuie făcută, indiferent că vrea sau nu Ardealul. Canonizarea lui A. Boca ar trebuie oprită până când o teză autentică despre ocultismul lui A. Boca va fi produsă în Biserică. Astăzi instituția nu are o astfel de teză de la care să pornească în discuție. Iar direcția unei astfel de teze este deja stabilită în lucrarea curentă, trebuind aprofundate mai mult fiecare dintre direcțiile deschise de această lucrare, direcții legitime ale discuției.

În lumina acestor noi informații instituția ar trebuie să corecteze ce s-a greșit. Iar această tulburare omniprezentă, în toate direcțiile în care discutăm despre Boca, e semnul că nu trebuie făcută canonizarea. Această canonizare va fi una din greșelile mari ale Bisericii, pe lângă care calendarul va păli la nivel de impact. Va aduce în Biserică o ispită unică, o înșelare generalizată a Bisericii. Va fi un botez al înșelării pentru întreaga Biserică.

10.8 Se poate discuta de o canonizare pentru acesta? Arsenie Boca trebuie anatemizat de fapt. Neatenția comisiei de canonizare la zona de ocultism

Arsenie Boca trebuie anatemizat. Aceasta este logica duhovnicească autentică față de acesta. Astăzi este canonizată doar partea care convine din experiența A. Boca, iar cealaltă este pur și simplu ignorată, sau se găsesc tot felul de povești și scuze pentru a se depăși momentele jenante sau imposibile ale discuției despre acesta. Pentru că discuția despre A. Boca are niște momente cu adevărat imposibile, care nu pot fi explicate, ci sunt depășite prin retorici de auto-mințire. Arsenie Boca este și subiectul unei automințiri instituționale, în care se neagă un plan al discuției, se neagă planul negativ al discuției, care se pare că nici nu există conform instituției. Și, precum era catolicismul acum un mileniu, la fel este BOR astăzi, în aceeași răscruce.

Dacă sunt luate individual, par să poată fi trecute cu vederea, pentru că problemele invocate pot părea pentru unii că pot fi ignorate. Dar dacă vedem în învățătura de credință peste 10 puncte majore legate de sincretism, ezoterism și New Age deschise, cel puțin 30 de mențiuni legate de ocultism la Boca, cărți, practică, diferite contexte, sfinți duhovnici, iar la Drăgănescu găsim la fel puncte ireconciliabile cu învățătura ortodoxă, găsim peste 50 de mențiuni la privirea pătrunzătoare a lui A. Boca, atunci avem o teză voluminoasă, statistică, în analogie, împotriva lui Arsenie Boca. Teorie, practică, contexte, oameni mari ai Bisericii, mărturii cu neputință de a fi anulate, și asta pe o desfășurare temporală a întregii vieți.

Pare totuși o situație, și nu ceva cu care să te joci. Adică sper ca acest număr, organizarea temporală, contextul general, pasiunea lui Boca pentru mistică și ezoterism, să atragă atenția instituției pe

acest punct. Ce e uimitor e că Boca acoperă tot spectrul ocultist. Și asta se vede chiar și la o cercetare sumară, cercetarea curentă fiind una făcută în mare grabă, pentru a publica un material care să producă o schimbare de abordare instituțională, o analiză mai comprehensivă și nu doar a minunățiilor lui Arsenie Boca. La o cercetare mai atentă detaliile și calitatea acestei analize vor crește simțitor. Să ne gândim că această analiză va fi dezvoltată și că mult mai multe detalii vor fi aduse pe această structură de analiză.

Întrebarea fundamentală aici e: cu ce înmulțim experiența Boca, cu plus sau cu minus? Și cum orbești o comisie de canonizare, să nu mai știe ce e cu ea, să vadă doar lumini? Simplu, îi pui în față minuni, profeții, victimizare și un fel de mărturisire. Încât să vadă doar o parte a poveștii și să ignore restul, contraargumentul, care nu a fost structurat corect și care a rămas într-o zonă a unui tendențios. Asta este povestea canonizării lui Arsenie Boca, în care planul ocultist e tratat la nivel derizoriu, e doar ceva de ignorat, când tocmai acesta ascunde cheia interpretării și ne revelează una din marile înșelări instituționale ale ultimului mileniu.

Arsenie Boca este cu mult mai mult decât o îngrijorare, este o problemă largă a Bisericii, care trebuie discutată. Pentru acesta ar trebui o discuție largă, fiind deja o problemă într-un fel ecumenică. Diavolul are rețeta lui și pentru ierarhie, și pentru teologii pricepuți, și pentru oricine, când e vorba de înșelare - a se vedea catolicismul și protestantismul, roadele diavolului. Și nu se împiedică diavolul de câțiva ierarhi sau de câțiva teologi, când el a săpat întreg Apusul, și nici de o comisie de canonizare. Și astăzi lucrează intens în Ortodoxie, în diferite direcții. Însă adormirea instituțională nu îl vede în lucrare.

Dacă o comisie de canonizare are „încredere” în propria părere, să se uite puțin la Apus, la catolici și protestanți, și să tempereze inițiativele discutabile. Când are vreo îndoială, să arunce o privire la

Apus. Și când vede lumini prea mari, atunci trebuie să intre într-un mod defensiv, în care să îi asculte cu adevărat pe toți cei implicați, îndelung, și nu doar propria părere, și să procedeze mergând pe varianta sigură și protectivă (conform abordării mistice ortodoxe) și nu pe varianta entuziastă. Pe astfel de subiecte e mai bine să stăm în banca noastră, dacă nu sunt înțelese deplin, nu să ne apucăm să facem canonizări. Astfel de „lumini” or să tot apară în acest veac în Ortodoxie.

Nu putem canoniza lumea și realitatea lui A. Boca. Lumea și realitatea acestuia au legătură cu catolicismul, cu sectarismul protestant, cu mistica înșelătoare, cu toate ereziile istorice combătute de Ortodoxie, care prind viață din nou acum, cu un duh New Age, în care discutăm frecvent despre tot felul de energii, reîncarnare și altele. Aceasta este lumea lui A. Boca. Este o realitate și lume mult dincolo de limita Bisericii, după cum se vede în Drăgănescu. Ce e la Drăgănescu este mult peste limitele Bisericii, și este o trăire în afara limitelor acesteia. Arsenie Boca a generat o discuție mai mult apocaliptică, decât ortodoxă. În acesta nu mai discutăm despre Biserică, ci despre apocalipsă.

Analiza făcută de instituție pentru Arsenie Boca este una părtinitoare, făcută de o parte proarsenism. Analiza nu consideră că Arsenie Boca e contestat în mod egal cu entuziasmul localizat asupra acestuia, și nu a lăsat loc celor care îl contestă să se exprime suficient – de fapt nu a fost nicio discuție cu aceștia, când o astfel de dezbatere trebuia concretizată într-o discuție publică. Argumentarea instituțională nu este centrată în punctul de bază care ar trebui să susțină o astfel de argumentare, legitimitatea experienței mistice a lui Arsenie Boca. Cuvântul înșelare apare în cazul lui Arsenie Boca de mult prea multe ori în experiența sa, pentru a nu fi luat în considerare. Ar trebui cel puțin să atragă atenția instituției că Arsenie Boca apare întotdeauna în fraze de tipul legitim sau înșelat, dar și legat de cel

mai mare înșelat al Apusului Francisc de Assisi – la nivel duhovnicesc pare că discutăm mai mult de neascultare și înșelare decât de sfințenie în acest caz.

Una este să avem îndoieli, alta este ca discuția despre înșelare să fie purtată la nivelul unei majorități a duhovnicilor generației acelei fenomen, și să fie o constantă a discuției, după cum egal instituția invocă un argument de calitate egală, al evlaviei unor credincioși. Când cel puțin jumătate din duhovnicii Bisericii (ai acelei generații, dar și din aceasta) pronunță cuvântul înșelare, vorbim despre o poziție a Bisericii, și trebuie să oprim ce facem, pentru că există un argument major, cantitativ, adus de o pătură relevantă a Bisericii.

Când generația de duhovnici contemporană lui Arsenie Boca, care a evaluat fenomenul la prima mână a condamnat ce era acolo, consider că nu se poate face cu forța o canonizare în aceste condiții, doar pentru că sunt câteva elemente de entuziasm, dar în același timp se ignoră un argument cantitativ al respingerii egale a experienței de către Biserică. O abordare mai precaută în acest caz este singura opțiune viabilă instituțională, mai ales când sunt enorm de multe semne de întrebare, și când există o pătură largă de duhovnici care nu sunt de acord cu această decizie. Este o diferență mare între ce au văzut mireni și ce au văzut duhovnicii pentru Boca. Unii au văzut minuni și duhovnicii mari au văzut înșelare. Pare să fie o canonizare populară, dar nu duhovnicească. Cu siguranță că se va găsi cândva cineva care să substanțieze deplin acest argument al înșelării, cât timp a fost latent în permanență în fundalul discuției – e doar o problemă de timp, să nu ne mai mințim.

Astăzi Arsenie Boca e un entuziasm în Biserică și nu o analiză responsabilă. Și asta pentru că s-a ignorat, ocolit acest argument cantitativ al opoziției duhovnicilor Bisericii, dar și datorită lipsei de validare reală a experienței. Canonizăm pe cineva care a stat în limita ocultismului, a ereziei, a neascultării. Acceptăm multe, dar doar

până la un punct. Arsenie Boca a întins Biserica la maxim, în toate direcțiile. Și pentru Arsenie Boca sunt călcate astăzi toate regulile și legile Bisericii. Pentru că, dacă era să respectăm regulile Bisericii, este mare păcat să ai cărți de ocultism, și el trebuia să fie acum sub epitimie, sub canon, și nicidecum canonizat – mai ales pentru un fost cleric¹⁸⁰. De drept, Arsenie Boca nu s-a lepădat nicidecum de păcatele sale. El a murit legat de toate aceste păcate ale sale, deși cu toții în Biserică i-au spus să se lepede de acestea.

Arsenie Boca este un precedent periculos și unic în istoria întregii Biserici Ortodoxe. E o situație cum nu s-au mai întâlnit. Și ar trebui cerute și puncte de vedere de la alte Biserici și patriarhii, dacă oameni cu o conduită de acest fel și cu o bibliotecă de ocultism personală pot fi canonizați de fapt, dacă ce face Biserica Ortodoxă Română are vreun sens și vreo noimă, dacă ne facem de râs astăzi în întreaga Biserică Ortodoxă și între celelalte Biserici. Va fi receptată această canonizare și de alte Biserici, când li se va semnala lista largă de probleme și discuții din această canonizare? Pentru că acolo instituția nu va avea putere să forțeze vreun argument.

Acea listă pentru canonizare a Patriarhiei ar trebui să aibă încă alte câteva puncte. Și dincolo de minuni, ar trebui văzut ce înseamnă astăzi Arsenie Boca și pentru credincioși. Pentru că acolo încep visele și vedeniile, începe „arsenismul” de tip Francisc de Assisi, încep visele și vedeniile legate de Arsenie Boca. Începe o nouă etapă în viața Bisericii, canonizarea înșelării și introducerea instituțională a înșelării în Biserică. Timpul încă nu a completat toată

¹⁸⁰ Ce l-a oprit pe Arsenie Boca să se întoarcă în mănăstire, doar erau suficienți ierarhi și suficiente locuri unde putea face asta, într-o variantă mai sigură? Nu există niciun fel de scuză aici. De ce toți monahii care au vrut să găsească alternative de a vieții corect au găsit opțiuni, doar dânsul nu a reușit asta? Este victimizat degeaba.

analiza necesară, nu a adus toate perspectivele aici necesare, nu a adus lămurire și lumină deplină în acest caz. Canonizarea lui Arsenie Boca trebuie oprită, până când analizele se vor coace deplin. Despre Arsenie Boca încă nu se știe toate, și încă nu s-au spus toate. (Și se vede asta printr-o bibliografie entuziastă instituțională, preluată cu mare ușurință și pe fugă într-un proces de canonizare, și în absența abordării critice din partea instituției.)

În A. Boca par să se fi adunat suficient de multe lumini false pentru a înșela pe mulți. Și astăzi ni se spune că analiza și Sinodul părintelui Ilie Cleopa nu au fost bune, că ierarhii, duhovnicii și călugării care au participat la acea discuție au greșit, că de fapt e Dumnezeu și nu diavolul. Acel Sinod a hotărât că fenomenul A. Boca e înșelare. Astăzi lumina falsă a lui A. Boca orbește instituția și încearcă să strălucească din nou, care afirmă că e Dumnezeu. O contrazicere naivă. Problema cu A. Boca nu e că nu există această problemă a ocultismului, ci e că teza ocultismului lui A. Boca, cea mai importantă în discuție, care înmulțește cu minus totul, nu a fost scrisă coerent cap-coadă. Și aici sunt de menționat *părintele Cleopa, părintele Lecca, părintele Anițulesei* și alții, care *deși au încercat să aducă direcțiile mari, nu au reușit decât să aducă idei primare*, dar nu o analiză largă, *pentru că nu au avut acces la o bibliografie extinsă și nu au putut să dezvolte din pozițiile lor subiectul – ei au adus suficient pe subiect, au atras atenția pe niște afirmații și probleme majore.*

Ce e de făcut aici nu e de îngropat instituțional o analiză, ci e de deschis discuția pe această direcție, cu teologi care pot dezvolta subiectul, care să aibă capacitate de problematizare, să poată dezvolta discuția și contextul. Pentru că se pare că nici instituția nu a reușit să dezvolte nici propriul argument, dar nici să înțeleagă contraargumentul și să îl dezvolte. Iar cultura și acuratețea teologică nu sunt echivalente cu o capacitate de problematizare, de care era

nevoie în această problemă. Această problemă trebuia gândită corect, în adevăr.

Se pare că foarte mulți în Biserică sunt uniți într-un gând, într-o poziție similară, se vede că și Sinodul a avut până recent o poziție similară, în același Duh al Adevărului, care vede și ne arată tuturor ce se va întâmpla cu Biserica prin Arsenie Boca. Din nefericire astăzi suntem în fața unei decizii incorecte, care trebuie schimbată, o decizie care nu pare să fi aparținut Bisericii, și care este doar forțată.

Este A. Boca o canonizare sau e o forțare, în toate dimensiunile a discuției, a Bisericii? Și ca ierarh, când ai în față un dosar pe care scrie *Dumnezeu* și unul pe care scrie *diavolul*, te duci și întrebi specialiști, dar nu din cei care au văzut diavolul doar la bibliotecă sau în cărți, sau nu la duhovnici care nu au o cazuistică relevantă, ci la cei din pustie. Adică te duci și întrebi 10 duhovnici mari, din pustie, și care se pot ruga. Dar aceștia au răspuns deja la subiect.

Întrebarea este unde e blocată discuția, pentru că zarurile teologice par să fie aruncate deja. Probabil în presiunea ucenicilor acestuia, care insistă ca părintele lor duhovnicesc să fie urmat de toată Biserica. Adică undeva este cineva care îl împinge cu mare putere în Biserică pe Arsenie Boca. Aceasta e o canonizare făcută politic, și nu în adevărul Bisericii. Adevărul Bisericii nu permite astfel de abordări în Biserică. Aceasta nu este o canonizare, este doar o instalare a unui ocultist într-o poziție de sfânt, prin forțare instituțională în toate dimensiunile. O canonizare pentru A. Boca nu are de fapt nicio șansă, dacă e făcută analiza corect. Și pe principiul puterii Bisericii *se execută și nu se discută*, canonizarea lui A. Boca se execută și nu se discută, cât timp există ucenici care pot să ajute cu putere în canonizare. Astăzi nu mai discutăm de fapt despre Biserică în această canonizare, pentru că nu Biserica îl canonizează, ci presiunea ucenicilor acestuia.

Patriarhia Română trebuie să asume că Biserica a înțeles cum e făcută această canonizare, politic și nu în adevăr. Și trebuie să explice punctual, ce motive a avut legat de învățătura de credință și mistică, de nu l-a canonizat de prima dată. Un asemenea mare sfânt promis Bisericii nu reușește să intre într-o listă de canonizare după mulți ani. La cât de intensă a fost urmărită această canonizare, cu pasiune și împinsă din spate zeci de ani, motivele inițiale de necanonizare nu pot fi decât legate de învățătura de credință și duhul ortodox. Canonizarea lui Arsenie Boca este poate cea mai intensă din istoria tuturor canonizărilor BOR. De aceea lipsa lui A. Boca de pe prima listă de canonizare este egală cu necanonizarea lui, dar și cu un verdict definitiv de necanonizare. Ne arată că acesta are puncte greșite, pentru care nu poate fi canonizat.

Or, astăzi ni se spune că motivele inițiale de necanonizare nu mai sunt valide. Ni se comunică și aceea că Patriarhia are o îndoială uriașă asupra acestui act. Astăzi această așteptare și îndoială mărturisește cel mai mult împotriva lui Arsenie Boca. Indirect Patriarhia a făcut suficiente să ne arate adevărul din spatele acestei discuții. Aceasta știe că A. Boca nu e sfânt, însă din motive politice merge înainte intern cu această canonizare. Aceasta este povestea politică a acestei canonizări.

După ani de zile în care Patriarhia a amânat discuția despre sfințenia lui Arsenie Boca ni se spune astăzi un firav *e sfânt*, în care aceasta nu crede. Nici Patriarhia Română nu crede în această canonizare, asta este problema acestei canonizări. Lipsa lui A. Boca de pe lista inițială de canonizări este o declarație instituțională publică, cum că A. Boca nu e sfânt, și că nu a fost considerat să fie pus pe lista inițială de canonizări, când tocmai pentru el erau așteptările cele mai mari și dintre toate canonizările el era cel mai titrat. Marele sfânt al Ardealului nu e capabil nici să intre pe lista inițială de

canonizări, după ani de zile, și e nevoie să fie împins instituțional din spate, ulterior.

Biserica are dreptul să știe cum s-a ajuns concluzia că A. Boca este sfânt și nu ocultist, fără audierea martorilor și fără o analiză a ocultismului. Lui A. Boca i s-a dat un cec în alb pe zona de ocultism și nu mai e nevoie să fie făcută analiza, sau cum să înțelegem lipsa acestei analize din discuție? Adică el e canonizat fără o analiză atentă a acestei probleme, când s-a menționat de atâtea instituții problema ocultismului la acesta? Iar pentru Boca nu se mai discută cu nimeni, ci doar cu cei care au dat mărturie în Ardeal? Sau Ardealul are puterea să emită cecuri în alb pentru acesta, cecuri care să fie recepționate de Biserică pe bună credință? E Arsenie Boca un mare sfânt printr-un decret în alb, sfânt pentru care nu se mai fac analize?

Cine trebuie să își asume în Biserică astăzi lipsa acestei analize, pentru A. Boca și ocultism? Cine răspundea de analiză și trebuia să o facă? Pentru că în mod sigur cineva în instituție trebuia să se asigure că este făcută analiza, că sunt audiați martorii. Cei care au refuzat să fie atenți, să facă aceste analize și audieri de martori, ar trebuie înlocuiți cu unii care au bunăvoința să ducă analizele la capăt. Aceștia nu vor putea conduce și duce la bun sfârșit analiza necesară într-un proces de canonizare mult disputat. Este **primul pas în normalizarea acestei discuții în Biserică, despre Arsenie Boca și ocultism, eliminarea acestei influențe a diferitelor patimi, care au putere în instituție să influențeze analizele și deciziile mari ale acesteia. Asigurarea unui forum de analiză independent, fără patimă, era primul pas în gestionarea corectă a firului corect de analiză instituțională.** Totuși trebuie făcut ceva instituțional aici, altfel nu se poate ajunge la un curs normal al discuției cât timp există o forță în instituție care trage foarte puternic prin patimă și nu prin analiză discuția într-o direcție. Nu se poate ca acest prim pas de analiză,

pentru *A. Boca și ocultism*, să fie sărit cu atât de multă lejeritate. Era cel mai important pas al discuției.

Aici trebuie să amintim cuvântul profetic al Părintelui Arsenie Papacioc, găsit într-un film online, în care spune: „**Testamentul Părintelui Arsenie Papacioc: Să apărăm adevărul cu orice preț**”¹⁸¹. A tăcea în această situație înseamnă să facem rău Bisericii. Doar adevărul este viață. O canonizare politică sau influențată e doar moarte pentru Biserică. Dacă am ajuns la atât de multă politică și negociere pentru o canonizare, cu siguranță că se negociază adevărul. Și Patriarhia Română ar trebui să își amintească faptul că are o obligație față de adevăr.

Astăzi Biserica este în pragul unei decizii istorice, de care depinde soarta sa. Prin această decizie politică ne vom preda cu totul înșelări, noi înșine. Nu e nimeni care să ne împingă în asta. Sfântul Grigorie Palama subliniază că *tăcerea legată de problemele credinței este al treilea tip de ateism*. De aceea nu avem voie să tăcem și trebuie să luăm atitudine și să spunem că nu acceptăm o canonizare politică și că solicităm o analiză în adevăr, în duh ortodox. Dacă Arsenie Boca a fost înșelat, singuri ne vom preda înșelării în această dorită canonizare.

¹⁸¹ Testamentul Părintelui Arsenie Papacioc, *Să apărăm adevărul cu orice preț*, <https://m.youtube.com/watch?v=aNoYYjGmOM0>.

10.9 S-a încercat deja de 5 ori să fie canonizat Arsenie Boca, și de fiecare dată ierarhia s-a opus

În această privință trebuie să mai deschidem un punct important, acela al numărului de încercări care s-au făcut pentru canonizarea lui Arsenie Boca. Din ce vedem, discuția e deschisă de foarte mult timp, poate din 2012 sau mai devreme. Însă atunci încă mai era opoziție în Sfântul Sinod pentru canonizare, din partea unor ierarhi. Canonizarea lui Arsenie Boca pare să fie posibilă doar prin dispariția unei generații.

În acest sens redăm o discuție mult relevantă pe subiect, între un călugăr și câțiva ucenici, discuție din 2013:

„[...]”

[*Bartolomeu Anania?*] – Ala da! Îmi place de el că... că *el n-a vrut să-l canonizeze pe Boca.*

În Sinod, în Sfântul Sinod, primul (că el era dintre mitropoliți), ca primul vine ... când se fac ceva probleme în Sfântul Sinod, primii sunt patriarhul și mitropoliții, în rangul lor (al Moldovei, paremi-se al Transilvaniei, al Olteniei, al Banatului care este mai mic – acum s-o făcut mai mulți că este și Diaspora)... Avem de vreo... mulțumim lui Dumnezeu, 60-70 de episcopi.

Și, deci, el [IPS Bartolomeu Anania] când o fost să fie canonizarea, să pună mâna, o zis că nu! Și trebuia să spună de ce. Și o spus așa: (eu spun din ce am auzit; *și bine că nu s-a canonizat!*

Și anul trecut [2012] o fost punctul ăsta, și iarăși s-a respins)

Și o spus așa [*IPS Bartolomeu Anania*]: „*Eu știu de la episcop de la Oradea, mai bătrân ca mine, că învățătura lui Arsenie Boca nu este ortodoxă.*”

Și așa e!; dacă citiți „Cărarea Împărăției” și alelalte, figuralismele și alelalte de acolo nu au nimic în comun cu asta...

Și zice [*IPS Bartolomeu Anania*] „Io [zice] mă retrag [nu pun... asta], las la latitudinea celorlalți.”

Mai ales ăștia, să știți, ierarhii care au fost ucenici ai lui Arsenie Papacioc... Că și el s-o spovedit la Arsenie Papacioc (*Bartolomeu [Anania]*); Majoritatea ucenicilor Părintelui Cleopa [sunt contra lui Boca]!

(Deși ei spun că Cleopa a fost [în corespondență] cu el [Boca]- A fost că așa erau relațiile!

[...]

Și de-aia, ăștia majoritatea din Sinod și tot., sunt acum 70 de episcopi. Și-ti pui întrebarea... – majoritatea trebuie în Sinod ca să pună ca să-l canonizeze, și *deocamdată nimeni nu a fost respins decât el [Boca].*¹⁸²

Se pare că în spatele discuției oficiale există o discuție între ierarhi, despre faptul că Arsenie Boca nu are învățatură ortodoxă, și nu este în duh ortodox. Această discuție paralelă întunecă întreaga propunere de canonizare care este făcută astăzi de Patriarhia Română.

¹⁸² *Te lepezi de Arsenie Boca? Un călugăr din Karyes, Muntele Athos, despre ortodoxie și canonizare*, <https://www.youtube.com/watch?v=vQCiamfZkDs>, 2013.

Aici apare o întrebare deschisă la care Sfântul Sinod ar trebui să răspundă, de câte ori a încercat mitropolia Ardealului să îl canonicizeze pe Arsenie Boca și de câte ori a fost respinsă această propunere. Vedem că acum, în 2024, în mod public a fost făcută încă o respingere. Suntem curioși câte respingeri de canonizare au fost făcute anterior. Dacă ar fi să vedem câte cicluri de canonizare s-au făcut din 2012, putem spune că s-a refuzat de 5 ori canonizarea lui Arsenie Boca doar de acest Sinod?

Indecizia Patriarhiei Române arată că Patriarhia a adoptat o decizie politică și a renunțat la decizia în adevăr, cea de până acum. Este una care arată că Patriarhia Română renunță la adevărul teologic în favoarea adevărului politic. Ezitățile repetate de canonizare și întârzierea acesteia, confirmă că instituția are ezitări cu privire la ortodoxia învățaturii de credință a lui A. Boca, cu privire la duhul ortodox al acestuia, acestea fiind în mare motivele teologice pentru care o astfel de canonizare ar putea fi amânată.

Apare întrebarea: care sunt îndoielile Patriarhiei pentru un sfânt considerat atât de mare, care abia a prins un loc târziu, într-o listă de canonizare, când ne așteptam să fi fost canonizat cu mult înaintea oricărei liste? Suspiciunile legate de această canonizare se adună din toate locurile și ne arată că de fapt canonizarea are o poveste politică foarte grea în spate. Dimensiunea politică a canonizării e mai mult decât confirmată de instituție. Pentru că, dacă problema este instituțională, trebuie să ne uităm la ce se întâmplă în procesul de canonizare, și dacă acesta este corect, iar dacă problema este teologică, trebuie să ne uităm încă o dată la analiza teologică.

Patriarhia Română pare să fi apărât prea mult timp necanonizarea lui Arsenie Boca, însă se pare că nu mai face față presiunii discuției. Aceasta este realitatea de la fața locului. Aici este problema acestei canonizări. Pentru că trebuie să ne întrebăm: unde rezolvăm

problema, în teologie sau instituțional? Și răspunsul este instituțional.

Cum vor putea credincioșii să accepte o canonizare în care nici Patriarhia Română nu crede? Dacă ierarhia Bisericii nu crede în această canonizare, ce este această poveste care ni se comunică astăzi în Biserică tuturor? De ce această canonizare nu se face în generația următoare, când va dispărea această pasiune de astăzi, când lucrurile vor putea fi văzute „la rece”? De ce nu se amână această discuție în mod responsabil, pentru a putea avea o obiectivitate asupra acesteia?

Cum să se poată spune că această canonizare este legitimă, când pentru Boca s-a votat de nenumărate ori necanonizarea acestuia, când sunt atât de multe mărturii împotriva sa, când există atât de multe referate cu probleme pe zona de ocultism, înșelare, învățătură de credință, erezie? Ce este de fapt acest „adevăr” instituțional care ni se comunica față de „canonizarea” lui Boca, dovedită a fi un fals deplin, prin șirul lung de acte instituționale care infirmă deplin canonizarea?

III. A TREIA PARTE A DISCUȚIEI.

DESTINUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PRIN A. BOCA

11. CE SE VA ÎNTÂMPLA CU BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DACĂ ARSENIE BOCA ESTE CANONIZAT? ÎN ARSENIE BOCA NEGĂM DE FAPT ORTODOXIA

În cazul lui Arsenie Boca vorbim cu adevărat de păstrarea dreptei credințe pentru generațiile viitoare. Cum supraviețuim ca Biserică în aceste vremuri de înșelare? Eu îmi pun această întrebarea, care trebuie răspunsă și de întreaga Biserică. Vor fi furtuni, vor fi lumini care vor străluci orbitor, vor fi nenumărate înșelări care vor veni peste Biserică. În toate acestea, prioritatea zero a Bisericii este păzirea. De aici pornim.

Dacă în final va fi voia lui Dumnezeu pentru această canonizare, nu se va supăra Dumnezeu dacă așteptăm, și dacă acest lucru se va întâmpla peste 10 sau 20 de ani, timp în care putem să ne gândim, să cugetăm asupra acestei canonizări – pentru că sunt foarte multe de cugetat aici. Aceasta este atitudinea înțeleaptă în aceste vremuri. Vremurile de astăzi impun să verificăm cu mult mai multă atenție duhurile care ne promit totul.

Arsenie Boca, este o profeție pentru căderea Bisericii, după cum se vede mai jos:

„[...] Până acum, sincer vă spun, pe bună dreptate vă identificați „Editura Babel – Fundația Creștină Părintele Arsenie Boca”, amestecare. **Oare nu vedeți cum prin Părintele Arsenie Boca se**

lucrează apostazia (lepădarea de credință) în chip tacit? Ecumeniștii s-au arătat că nu-l canonizează, tocmai că să se strângă semnături. Câți din cei care au dat semnătură pentru canonizarea Părintelui Arsenie au știut că **dând semnătură pentru canonizarea lui dau semnătură pentru canonizarea ereticilor Francisc de Assisi și Wulfila semiarianul, pictați de el cu aureolă de sfinți în biserica Drăgănescu?** Sfântul înseamnă Canon, fiind canonizat, **oricine va putea picta în bisericile ortodoxe pe eretici precum a pictat Părintele Arsenie.** Ecumeniștii canonizându-l nu zic că e sfântul lor, cel mai mare proroc al lor, ci al vostru. Iată, **pervertesc conștiința ortodoxă a credincioșilor că să se bucure de „unirea Bisericii”, adică de apostazie.** Dacă acum **cei care au „evlavie” la Părintele Arsenie îndreptățesc pictarea ereticilor de către el cu minunile care le face, gândiți-vă, ce va fi după acea „unire”, când vor fi și mai părăsiți de har** cei care o acceptă. Ce o să zică cei care îl văd sfânt pe Părintele Arsenie? Foarte posibil, **vor zice: „Iată această unire este de la Dumnezeu, Părintele Arsenie ne-a arătat-o demult!”**

Dar noi știm clar, Sfinții Părinți, între care se numără și **Cuviosul Lavrentie al Cernigovului**, ne atenționează: *„Luați aminte, zice, la toate cele ce vă spun căci totul se pregătește cu foarte mare viclenie. Toate bisericile și mănăstirile vor fi într-o bunăstare imensă, pline de bogății, că niciodată, dar să nu mergeți în ele... Bisericile vor fi deschise, dar creștinul ortodox (trăitor, viu cu sufletul) nu va putea intra în ele să se roage, căci în ele nu se va mai aduce jertfa fără de sânge a lui Iisus Hristos. În ele va fi toată „adunarea satanică”... Încă o dată vă repet să nu intrați în aceste biserici, căci Hristos și binefacerea Lui nu vor fi acolo”.* [Sfântul Lavrentie de la Cernigov, Editura credința Strămoșească, 2003]

Iată ce va fi cu bisericile care acceptă că sfinți pe Francisc de Assisi și pe Wulfila semiarianul, cel care îl vedea pe Hristos creatură și nu Dumnezeu-Om. Iată de ce este nevoie să-l iubim întru

Hristos pe Părintele Arsenie Boca și **să mărturisim acum, cât mai avem cu cine ne înțelege, că ce a făcut acolo înseamnă urâciunea pustiirii.**¹⁸³

Iar Monahul Teodor Benevent, în lucrarea „*Ieromonahul Arsenie Boca: Între adevăr și legendă*”, p. 77, observă la fel acest pericol din Arsenie Boca, pentru întreaga Biserică:

„După cum se vede, **primejdia mare pentru Biserică și țară** abia acum se conturează, **fiind vizată însăși Biserica Ortodoxă Română.** [...] Prin practici oculte, spiritiste, yoghine etc. părintele Arsenie s-a deschis și s-a expus unei lumi care l-a amăgit, dându-i iluzia unor mari performanțe spirituale. Lăsându-se vrăjit de această lume misterioasă, el a pierdut harul Duhului Sfânt, permițând în mod liber duhurilor malefice să intre în viața și în sufletul său. De aici avea disponibilitate irațională de a crede și a primi, fără niciun discernământ, toate mesaje demonilor prin vise și vedenii. Dar ținta nu era părintele, ci însăși Biserica Ortodoxă.”¹⁸⁴ Tocmai acest pericol ne obligă pe toți spre a lua atitudine și a discuta pe larg ce se întâmplă de fapt aici.

În această discuție trebuie tras un semnal de alarmă foarte puternic. Pentru că este vorba despre mântuirea sufletelor unei Biserici întregi. Aici vorbim despre o înșelare națională. Și trebuie luate măsuri, pentru că nu putem să tăcem cu toții până când aceasta se lucrează desăvârșit. Ce se întâmplă cu monahii care urmează înșelarea? Și ce se va întâmpla cu o Biserică întreagă în acest caz?

¹⁸³ Marius Mihael, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, pp. 19-20.

¹⁸⁴ Monahul Teodor Benevent, *Ieromonahul Arsenie Boca – între adevăr și înșelare*, p. 77.

Astăzi pentru Arsenie Boca sunt foarte multe puncte încă deschise ale discuției. În mod real, faza în care suntem astăzi în discuție este încă de adunare de informație, de începere a unei analize, și nu de convergență într-o analiză și de concluzionare. Și de aceea instituția mai trebuie să aibă răbdare în această analiză, pentru că încă apar analize și informații noi, perspective noi, deci analiza nu e terminată, și e posibil să se schimbe complet sensul acesteia.

În spatele lui Arsenie Boca este un plan negativ de activități, care nu sunt înțelese complet de instituție. Acest plan trebuie înțeles cu mult mai bine înainte de a se lua o decizie. Pentru că e planul care răspunde la întrebarea „cui ne închinăm în Arsenie Boca, lui Dumnezeu sau diavolului”? A băga o înșelare și un ocultist în Biserică, și a-l pomeni la Liturghie, ar fi una din rușinile și batjocorirea Bisericii de către diavol. Va cădea Biserica atunci când la Liturghie se pomenește un ocultist? După o astfel de decizie va dispărea pacea din Biserică și vom vedea în rafală și alte decizii greșite, cum nu s-au luat istoric. O astfel de decizie va aduce căderea ierarhiei întâi și apoi a Bisericii.

Povestea lui Arsenie Boca depinde foarte mult de cine o scrie și de unde începe discuția, de la minuni sau de la înșelare. Pentru că trebuie cineva cu atenție la toate aceste detalii rămase în istorie, și la toate amănuntele care apar în toată povestea, care trebuie țesute împreună într-o poveste unitară, care să ne arate dacă omul A. Boca era sau nu de la Dumnezeu sau doar s-a ocupat cu ocultismul. Și trebuie cineva cu o capacitate de problematizare mare și atenție la detaliu, care să poată pune întrebările corecte în acest caz, pentru a aduce lumină.

Are sens povestea lui A. Boca, scrisă dar ca pentru un ocultist și nu ca pentru un sfânt? Are cu mult mai mult sens decât o optică ce nu vede decât minuni și profeții, dar care în fața acestui fir paralel tace din gură și nu mai poate da explicații, pentru că nu are

suficientă experiență într-o zonă destul de tulbure, cea a înșelării și ocultismului. Până la urmă de fapt ce se vede în tot acest timp nu sunt doar niște cărți de ghicit, ci o pasiune, deschidere și îmbrățișare a ocultismului. Boca a fost în permanență prins de așa ceva, în tot parcursul vieții sale. Și acest fir al poveștii are semnale și confirmări continue.

Or, povestea aceasta și firul acesta întunecat are o mare problemă în a putea fi explicat. Este continuu și cunoaște o dezvoltare firească. Pentru că Arsenie Boca a început cu ghicitul, a urmat o promovare și ascensiune fulminantă (toți ocultii au astfel de cariere), apoi apar cărțile de ocultism, apar ucenicii și distribuirea materialelor de ocultism, apare lepădarea de călugărie, se vede o dinamică și mișcare largă a acestor cărți în cercul său. Se poate construi și o poveste a acestei dimensiuni. A. Boca a păstrat în permanență deschisă și activă această dimensiune a ocultismului.

Ce cantitate poate fi pusă în acest taler al argumentării, în care instituțional se vede pe un taler evlavie populară (volum), minuni și profeții, carismă, personalitate și în cealaltă parte se pun suspiciuni și mărturii ale unor personalități, dar și girul și analizele unor personalități duhovnicești, dar și un gir larg al multor duhovnici actuali ai Bisericii (autoritate)? Ce contează mai mult în această discuție, volumul sau autoritatea? Contează în numele cui s-a făcut tot ce se spune instituțional.

Talerul instituțional nu valorează nimic, dacă e înmulțit de ocultism cu zero. Și tot ce valorează e doar ca lumină falsă, ca înșelare. Experiența Boca, acest aparent bine făcut în diferite aparente minuni și profeții, servește pe post de înșelare a întregii Bisericii. Nu este bine, este rău. Pentru că ne duce în înșelare și ispită. Acest bine aparent duce în cădere o întregă Biserică. Înșelarea va avea întotdeauna un „bine aparent”, o „mare lumină în fața sa”, un fel de convingere puternică. Însă întotdeauna, dacă privim puțin mai atent la

diferite detalii care apar, cornițe, copitele diavolului, aripile întunecate ale acestuia, tot felul de gesturi de neascultare și lipsă de smernie, vor trăda situația de fapt.

În fața unor suspiciuni permanente, care apar din toate părțile și care însoțesc în permanență discuția, totuși nu mai putem merge pe varianta unui hobby inofensiv (surprinzător, legat de diavol...), legat de aceste cărți. Pentru că e vorba totuși de cărți de ocultism. Și trebuie să mergem pe varianta de înșelare. Situația ne obligă să fim rezervați, să punem răul înaintea și nu binele, precum optimist, dar și naiv, afirmă ucenicii săi.

Apare întrebarea, câte scuze trebuie să îi mai aducem lui A. Boca, pentru a-l face compatibil cât de cât cu limitele ortodoxe? Am ajuns să ridicăm în Biserică ocultismul la rang de sfințenie. Cât de jos am ajuns în Biserică... Și cum am ajuns să trăim chiar zilele Apocalipsei, zilele intrării cu putere a înșelării în Biserică. Astăzi discutăm despre canonizarea ocultismului... De ce a apărut ocultismul oare în secolele trecute? Pentru ca prin acesta să se lucreze înșelarea, dar și căderea Bisericii. Și Biserica Ortodoxă Română pare să fie în ultimul secol una dintre Bisericile cele mai expuse, care a reușit un set de greșeli enorme, fiind în fruntea șirului de greșeli produse în Ortodoxie. Și asta prin calendar, prin Ecumenism, prin Sinodul din Creta, și astăzi prin Arsenie Boca. Biserica Ortodoxă Română e în fruntea adoptării tuturor inovațiilor care apar în orice plan, lumesc, mistic, ecumenism, idealuri. E expusă deplin la toate naivitățile care circulă universal.

În spatele lui Arsenie Boca există acest plan negativ în care continuu se produc evenimente legate de ocultism. În linia temporală a vieții sale încontinuu apare ghicitul, cărți, ierarhi și duhovnici comentând negativ subiectul, sau distribuire de cărți, sau tot felul de alte evenimente care umplu integral această linie temporală a vieții sale, cu această ocupație. Și problema este că a stat toată viața cu

asta. A început cu ghicitul și de asta a fost făcut preot (pentru că atrăgea lumea). Și aici nu e ce zic unii ucenici, că e cultură, ci a aprofundat tehnici oculte, spiritism, hipnoză și altele – pentru că surprinzător, chiar aceste minuni le studia în ocultismul său.

Aceste cărți de ocultism nu sunt teorie, sunt practică, explică tehnici de aplicare a hipnotizării și ocultismului, nu explică doar o teorie a invocării diavolului – au un caracter pur de aplicare. Și Arsenie Boca a stat toată viața în asta, ceea ce invalidează argumentul ucenicilor, un argument de o naivitate uimitoare. Arsenie Boca a stat tot timpul cu mintea în asta. Argumentul practicării ocultismului nu poate fi refutat și acoperit, ignorat. Toate aceste fenomene sunt de fapt mărturia unei activități intense, prelungite, îndelungate, în zona ocultismului, spiritismului, adică tot a vrăjitoriei.

Arsenie Boca a fost scufundat toată viața în ocultism. Asta nu acceptă ucenicii lui, că omul Arsenie Boca a trăit complet scufundat în ocultism și în cărți de ocultism, toată viața, și că în permanență au existat comentarii în jurul lui despre asta. Și ucenicii lui nu văd întunericul din cauza unei aparente lumini orbitoare, a unui amalgam de levitație, minuni, profeții, în spatele cărora atârână greutatea păcatelor capitale, neascultarea, părăsirea votului monahal, ocultismul și erezia și o persistență în toate acestea. Pentru Arsenie Boca există această dualitate a producerii continue de profeții, dar și a persistenței în stilul Boca de viață, prin neascultare și prin rânduială de sine. A. Boca a avut un stil propriu de viață, în care acestea l-au însoțit în permanență, ca o aură de suspiciuni confirmate.

Povestea lui A. Boca trebuie legată corect de la un capăt la altul, pentru că avem deja suficientă informație – acum depinde de bunăvoința de a lega corect povestea, și nu părtinitor. Când te apuci de ghicit deja vorbim de influență demonică. A. Boca a plecat din poziția greșită în monahism. Și de ce instituția nu poate articula pe bune povestea acestuia este pentru că această poveste trebuie scrisă

de cineva care a mai văzut înșelare, a mai văzut ocultism, a mai văzut tulburare demonică, a mai văzut înșelați, demonizați, a mai văzut așa ceva, și care și cunoaște suficientă teorie ca să poată articula această analiză – trebuie cineva cunoscător intern al fenomenului, nu doar teoreticieni care au văzut doar manualele ortodoxe despre înșelare. Și sunt puțini în Biserică să poată scrie o poveste de asta de la capăt la coadă, și să surprindă corect aceste amănunte specifice înșelării.

Arsenie Boca a plecat în mănăstire cu stângul. A intrat în monahism deja într-o poziție greșită, și-a construit un pedestal al înșelării prin ghicit. Și A. Boca a fost propulsat în fața Bisericii prin ghicit și nu prin virtute. E important să menționăm asta. Puțin mai multă atenție la evoluția lui Arsenie Boca în Biserică, la cum și pe ce bază a progresat, nu strică. Pentru că îl vedem imediat după episoadele de ghicit la spovedit, într-o poziție de mare sfânt. Adică de la ghicit în palmă la mare duhovnic peste noapte... nu dă nimănui de bănuit nimic aici? Și la fel și pe ucenicul său, Nil Dorobanțu, al doilea Arsenie Boca al Bisericii.

Se poate reconstitui traseul paralel, firul întunecat al poveștii Arsenie Boca? Doar cum era să se deghizeze astăzi diavolul, nu în bine și în cât mai multe minuni, și pe la diferite colțuri să apară Assisi, înșelarea, și inevitabil instrumentul prin care se realizau toate acestea, ocultismul? Adică roadele, dar și instrumentul obținerii acestora trebuiau să fie vizibile. Iar diavolul în vedenii nu putea să mărturisească doar adevărul, pentru că nu e în firea lui să mărturisească adevărul (și să slăvească pe Dumnezeu, în nicio vedenie a lui Boca negăsind această slăvire a lui Dumnezeu), de asta îl și vedem pe Francisc de Assisi în toată această discuție, aceasta fiind semnătura proprie a diavolului. Diavolul nu se neagă pe sine, și în acest pseudo-adevăr asta trebuie să înțelegem. Și Drăgănescu este o

autoslăvire făcută de diavol sieși, în care se laudă în fața Bisericii Ortodoxe că el i-a ridicat pe ereticii Ulfila și Francisc de Assisi.

Trebuie să înțelegem de ce Assisi e acolo astăzi, și asta este pentru nevoia diavolului de a huli și sfida Biserica Ortodoxă, batjocorită deplin acum de diavol prin această pictură și prin nevoia de erezie și înșelare. Undeva trebuie să vedem minciuna, hula și sfidarea lui Dumnezeu și a Bisericii, plus instrumentul prin care diavolul apare în discuție. Și astea le vedem pictate, și stăm cu batjocorirea diavolului în fața noastră, în care diavolul batjocorește cu acestea întreaga Biserică și întreaga instituție este paralizată și nu știe ce are de făcut. Trebuie să dea cu var peste toată acea pictură, făcută toată sub influența diavolului. Și ce e surprinzător, Arsenie Boca nu a avut această luptă largă cu diavolul toată viața, pe care mari Sfinți precum Iosif Isihastul și Paisie Aghioritul au avut-o, el doar a profetizat și a făcut minuni. Drumul acestor doi mari sfinți și drumul lui Arsenie Boca par să fie cu totul diferite.

Să răspundă ucenicii săi, cum Arsenie Boca a început monahismul cu ghicitorie și a terminat cu vrăjitorie, părăsind votul monahal, cu o bibliotecă de ocultism? E asta o normalitate actuală a monahismului sau este a arsenismului? Să răspundă comisia de canonizare cum poate fi canonizat un astfel de om, care e clar sub epitimia Bisericii. Sau astăzi ocultismul este echivalent cu o vorbă goală sau greșită aruncată cuiva? Este vreun duhovnic astăzi care împărtășește un credincios care are cărți de vrăjitorie?

Este important binele făcut în viață, dar mai important este în numele cui îl faci. Greul acestei analize e dus de acest punct, în numele cui se făceau aceste „minuni”? Al lui Boca, al înșelării sau al lui Dumnezeu? Și binele care e făcut de acest înger fals de lumină nu este în numele lui Dumnezeu, ci în numele înșelării. Pentru că în spatele lui Boca pare să se fi făcut mult bine, dar nu în mod legitim. Și aici e înșelarea, și aici trebuia să aibă instituția atenție.

În numele cui s-a făcut tot acest bine? Instituția este captivată astăzi de acest bine, de profeții. Și răspunsul îl dă când se asociază de mai multe ori cu înșelarea, când duhovnicii îl confirmă ca fiind în înșelare, când pictează un înșelat catolic, când în biblioteca proprie găsim chiar instrumentul potrivit pentru o astfel de înșelare, ocultismul și vrăjitoria.

Diavolul poate doborî Biserica astăzi prin înșelare. Și înșelarea va trebui să aibă întotdeauna o mare lumină falsă (așa fiind toate vedeniile de acest tip), dar în spatele ei să se vadă instrumentele prin care a fost lucrată. Orice duhovnic se uită întâi la semnele înșelării, nu la minuni și altele. De acolo se pornește discuția. Tot acest plan secundar al discuției și dinamicii vieții lui Boca, deși e continuu prezent în discuție, e ignorat și superficial se spune că nu există sau că a fost o cădere. Noua generație de duhovnici a Bisericii pare să asimileze ocultismul culturii, pentru a putea promova un astfel de comportament.

Am început să vorbim după 2.000 de ani despre sfinți și canonizări de sfinți care au cărți de ocultism la purtător. E un progres în Biserică să purtăm astfel de discuții – e o cădere a Bisericii, nu poate fi numită altfel. Omul acesta a făcut asta toată viața, și nu s-a dezlipit de această practică. Or, așa ceva e rupere de Biserică. De ce vedem peste tot omul și cărțile sale de ocultism lângă el în discuție? Mai poate exista vreo discuție despre canonizare în fața unei astfel de constante? Ierarhii de astăzi ai Bisericii nu se uită cum colegii lor l-au mustrat și i-au atras atenția lui Boca în acel timp pe acest punct, dar și pe toate cele discutate de Biserică? Sau astăzi nu mai contează decât „minunile” lui Boca? Sau astăzi au dispărut cei care îl mustrau și în absența acestora ierarhia de astăzi ascultă doar de susținătorii lui Boca dintre ierarhi, aceștia fiind temelia acestei canonizări?

Ce scop urmărește înșelarea? Să prezinte răul ca bine, și să ne ducă într-o cale de ispită. Despre ce înșelare vorbim aici? Despre

cinstirea unui ocultist (a diavolului care l-a ridicat) și despre erezie. Despre cinstirea unei experiențe profund greșite, asociate cu erezia și hula. Întrebarea care se pune este: cât de aproape vom fi de erezie și de căderea Bisericii prin această ispită? Dacă ierarhia actuală din nebăgare de seamă creează un Francisc de Assisi în Ortodoxie, un monument al înșelării, unde vom ajunge ca Biserică? E simplu, ca în orice înșelare, diavolul va căpăta putere asupra noastră, și apoi vor urma alte rele, alte ispite și mai mari, dacă o primim pe aceasta.

Problema cu Arsenie Boca este că se aduce înșelarea în Biserică. Adică noi vom pomeni un ocultist și înșelat la Sfânta Liturghie – și fraza aceasta trebuie scrisă și acest lucru trebuie spus ierarhiei. Și asta este de domeniul ereziei și hulei împotriva lui Dumnezeu. Și ce e interesant este că acele afirmații de la Drăgănescu ale lui A. Boca, despre Francisc de Assisi și Ulfila, vor fi pomenite prin A. Boca la Liturghie. Adică în A. Boca ne asumăm integral și Drăgănescu, drept mărturisire de credință.

În Arsenie Boca se va invoca înșelarea și diavolul și nu Dumnezeu. Nimeni nu trebuia să se atingă de A. Boca în Biserică, până când nu se exonera deplin această zonă a înșelării și ocultismului, tocmai datorită pericolului și expunerii Bisericii la înșelare. De asta foarte inspirat părintele Ilie Cleopa nu a dat binecuvântare nimănui să se atingă de Arsenie Boca și nici să îi citească acatistul, până la clarificarea discuțiilor legate de acesta. Din nou, înțelepciunea și discernământul unui pustnic și sfânt al Bisericii se dovedește la momentul potrivit. Sinodul Bisericii trebuia să gestioneze cu totul altfel această situație și nu printr-o variantă optimistă – nu trebuia permis nimic din cultul acestuia până la clarificarea discuțiilor. În această situație vom ajunge la cuvântul pustnicilor și duhovnicilor Bisericii, din păcate foarte târziu. Și aici se vede păzirea Bisericii de către Dumnezeu, în rânduirea acestor pustnici și duhovnici care să sesizeze problema și să o gestioneze corect, cu discernământ.

Biserica Ortodoxă Română are ocazia de a fi între primele Biserici care să cadă astăzi în Biserica Universală, fiind în ultima sută de ani campioană la luat decizii superficiale luate peste noapte, precum calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta, fiind în fruntea „inovațiilor” și a deciziilor nefundamentate deplin. Și asta trebuie, discutată pe față problema, pentru că nu vom ajunge prin Arsenie Boca în altă parte decât în cădere.

La Boca nu putem să ne uităm doar ca la „un sfânt” și la o canonizare, ci trebuie să vedem în perspectivă, la unde va ajunge Biserica, dacă un vrăjitor¹⁸⁵ e pomenit la Sfânta Liturghie? Biserica Ortodoxă Română este astăzi clar batjocorită de diavol, semnele acestei înșelări și batjocoriri se văd pe pereții de la Drăgănescu și Biserica întregă astăzi se îndreaptă către înșelare, prin „minuni”... Ca credincios mai poți participa la o astfel de liturghie la care este pomenită înșelarea în Arsenie Boca? E o întrebare legitimă.

Dacă ierarhia nu trece această ispită va fi vulnerabilă întreaga Biserică la cădere. Asta este problema aici. În astfel de răscruci majore stă căderea Bisericii ca întreg. Boca este o ispită pentru ierarhie în primul rând, pentru a cădea Biserica prin ierarhie. Dacă ierarhia nu cercetează suficient de mult acest aspect al ocultismului, și dacă nu lasă pe cineva să aducă și o teză pe acest subiect și merge pe unica variantă actuală entuziastă a unui val de minuni, care iau mințile celor copleșiți de înșelare, atunci ierarhia nu va fi validat deplin această experiență. Doar pe acest argument ar trebui oprită canonizarea, pentru că nu știm unde va duce această canonizare Biserica. Oricum, în mai rău.

Discutăm despre sfințenie numai după ce validarea tezei înșelării ne arată irevocabil că nu putem discuta de altceva. Cercetarea

¹⁸⁵ Guru, ocultist sau vrăjitor, cumva termenii sunt echivalenți, pentru că lucrările ajung să fie tot prin aceeași putere demonică, deși sunt tradiții diferite.

duhurilor e mai importantă decât un șuvoi de minuni care iau mințile oricui. Pentru că nu acolo stă autenticitatea experienței, nu în aceste „minuni”, ci în cercetarea duhurilor. Pentru că asta este prima învățătură a Scripturii, să cercetăm duhurile care vin și ne arată „lumini”. Și totuși, de ce ucenicii lui Boca nu par să vadă tot acest fundal pe care se întâmplă toate aceste lucruri? Și acolo e înșelarea, în „minuni peste minuni” care să ia mințile, și care să nu mai verifice de unde sunt și cu ce sens s-au făcut acestea.

Dacă noi îl aducem în Biserică pe Arsenie Boca și acesta este vrăjitor, va cădea prin acesta toată Biserica. Nu putem grăbi acest lucru, cât timp ucenicii săi direcți din Sinod fac presiuni imense pentru canonizare, cât timp această canonizare este rodul unei presiuni continue în Sinod. Nu poți să faci minuni și vrăjitorii în același timp. Dar se pare că nimeni nu vede în discuție tot acest plan secundar negativ. Negativul discuției nu interesează pe nimeni. Toți sunt captivați de „marea lucrare” a lui Arsenie Boca, deși nu au habar de fenomenul înșelării, nu l-au cunoscut și nici nu l-au văzut nici măcar o singură dată în viață.

În Arsenie Boca este vorba de înșelarea și căderea întregii Biserici Ortodoxe Române. E vorba despre o înșelare instituțională. Și va deschide ușa la multe multe abuzuri. După A. Boca vom merge în altă direcție ca Biserica. Arsenie Boca va duce întreaga Biserică în înșelare. Să înțeleagă bine ierarhia acest lucru. Rolul lui nu e de a ajuta Biserica în aceste timpuri, ci de a înșela Biserica Ortodoxă Română, atât de vulnerabilă la nivelul ierarhiei în ultima sută de ani. Nu există înșelare fără cădere și moarte. Și nu pot să ascund sau să diluez această afirmație. Nu știu dacă putem discuta despre această problemă în nuanțe de gri.

Severitatea problemei în Biserică este una critică. De asta ***un astfel de demers trebuie oprit până va exista o lămurire deplină a orice gând de îndoială,*** în special în zona ocultistă și de înșelare.

Arsenie Boca este pierzătorul Bisericii Ortodoxe Române, și nu vreun salvator al poporului. Dacă el a mers rău, noi nu vom merge bine prin el. Cum a fost viața sa, așa va fi și viața Bisericii prin el. Dacă e diavolul acolo, pentru noi nu va fi viață ci moarte. În această „canonizare” asumăm pe Dumnezeu sau diavolul.

A făcut lucrare bună, cum se invocă, atunci ce căutau cărțile de ocultism în jurul lui și de ce cărțile alea au avut în permanență o dinamică în jurul său, toată viața sa? Acest argument al constanței ocultismului lângă sine împiedică orice discuție despre canonizare. După Arsenie Boca vom ajunge precum catolicii. Vom ajunge unde au ajuns și catolicii prin Francisc de Assisi. Și acum vom avea și noi unul.

Când ești în incertitudine duhovnicească atât de mare, când sunt atât de mulți duhovnici care spun că acolo e diavolul, atunci te rogi, nu îți dai cu părerea. Totuși, această afirmație „e diavolul acolo”, adusă de o pleromă de asceți, de duhovnici, nu prea mai contează pentru ierarhie. Când pe acest subiect mulți duhovnici strigă „diavolul”, nu te duci și dai înainte cu o canonizare.

În toată această poveste trebuie să oprim puțin „lumina” și să vedem dacă pe lângă aceasta apar cornițe, copite, aripi negre, bine mascate în spatele unei lumini orbitoare (precum în vedeniile înșelătoare). Pentru că Dumnezeu lasă să se vadă între toate aceste lumini și semnele înșelării, care nu se pot masca de tot și nu se pot nega pe ele. Și asta mai ales acolo unde ai o perioadă îndelungată și o masă mare de oameni care să le vadă. Până nu se discută pe larg aceste aspecte nu poate fi vorba de a discuta de canonizare.

Dacă este să te pierzi în lista de „minuni” nu mai scoți la capăt povestea asta, și sub o impresie puternică vei respinge tot ce auzi. Însă, cei care au un oarecare discernământ se uită și la jumăta-tea cealaltă a discuției. Pentru că nu sunt doar suspiciuni, ci și o

activitate care se vede, care a fost confirmată, continuă, constantă, o dominantă paralelă a șirului de „minuni”.

Este suficientă o singură astfel de decizie și întreaga Biserică se prăbușește în erezie. Astăzi ar trebui dublat timpul de canonizare, pentru a ne păzi de înșelare și de generațiile entuziaste de ierarhi și ucenici pătimiși care își susțin fără discernământ învățătorul, tocmai pentru păzirea Bisericii, în aceste timpuri, și nu canonizări pe fugă, în grupuri nemaivăzute până acum. Și mai ales pentru astfel de „lumini”, despre care ar trebui să lăsăm întreaga Biserică să le discute. Instituția ar trebui să aibă o mult mai bună disciplină a canonizărilor și nu să împiedice niște analize corecte, făcând analize în astfel de grupuri mari. Biserica ar trebui să ia astfel de decizii prea fierbinți la rece, după mulți ani de zile, și nu la caldul unor situații precum aceasta.

Astăzi Biserica Ortodoxă Română face eforturi pentru a canoniza un ocultist. Trăim într-o epocă finală și terminală a Bisericii, în care se împlinește ce a zis în Scriptură legat de înșelare. După acest episod Biserica nu are decât un destin, de cădere. Ceea ce unii văd ca „lumină și lucrare mare”, alții văd ca „ocultism, vrăjitorie, înșelare, erezie și cădere a întregii Bisericii”. Pe baza acestei analize aduse pentru ocultism, nici nu se poate trece la pasul următor al discuției despre „minuni”, „profeții”, „lucrarea” lui Arsenie Boca, pentru că acesta nu trece real testul validării elementelor primordiale în discuția despre autenticitatea unui fenomen religios, care nu vine dintr-un volum de „minuni” și „lucrare bună”, ci din absența a tot ce este legat de o mistică a înșelării.

Valoarea financiară a lui Boca pentru Biserică e probabil de milioane de euro pe an, care trebuie fructificați totuși. Necanonizarea acestuia ar fi un mare păcat financiar. Arsenie Boca poate fi una dintre marile reușite financiare istorice ale Bisericii, argument care cu siguranță are un cuvânt de spus în discuție. În fața unui buget

atât de bogat, nici nu mai contează că Boca avea o bibliotecă de ocultism la purtător. Când totul astăzi pare să se reducă la bani, acest argument pare să cântărească foarte greu în decizia de canonizare și pare să acopere multe puncte deschise ale discuției. Banii, bine folosiți în Biserică, par să facă irelevantă sursa acestora. Iar banii câștigați prin ocultism și înșelare nu trebuie băgați în Biserică, nefiind bani cinstiți, fiind doar ispită și pagubă pentru Biserică – mai puțin dar cu pace și cu binecuvântare e mai mult în acest caz. Cine ar avea interesul ca tot acest comerț făcut de pe urma acestuia să înceteze? Sau să se dezvolte?

Când în Boca găsim două argumente majore instituționale, argumentul bugetului și filiația puternică a unor ucenici, atunci înțelegem graba cu care Arsenie Boca este canonizat. La fel cum la Maglavit plecau cu căruțele, cu sacii cu bani strânși (și banii erau strânși în saci) și erau niște sume uriașe strânse, cam așa e și cu Boca, în care acele zone în care acesta este promovată sunt foarte folosite pentru ierarhie (de asta Ardealul probabil insistă în această discuție), dar și pentru Patriarhie. Și se ajunge să se accepte tacit un cult popular greșit pe motiv financiar, un fel de Fatima și Medjugorje catolic.

În Boca se duce o luptă cumplită între lumină și întuneric, pentru căderea Bisericii. Ce trebuie făcut real în acest caz este că A. Boca trebuie separat de trupul Bisericii și anatemizat. Să ne ferească Dumnezeu de o asemenea cădere! În aceste timpuri prima cerință a lui Dumnezeu de la Biserică e să se păzească de înșelare, după cum se vede în Scriptură, nu să se canonizeze orice propunere entuziastă din Biserică. Și canonizările ar trebui făcute ținând cont totuși de timpul în care suntem și de condițiile de canonizare.

Dacă despre Boca ar fi zis unul, doi sau doar puțini și ocazional că e înșelare, puteam discuta despre suspiciuni minore. Dar despre Boca s-a pomenit de către o generație întreagă acest cuvânt,

a fost o realitate permanentă, argumentul a fost adus și de ierarhie. ***Înșelarea lui Boca nu a fost doar o suspiciune, ci o poziție a Bisericii.*** Teza înșelării lui Boca nu are mult sprijin instituțional, dar are un sprijin enorm de larg în rândul duhovnicilor.

Biserica Ortodoxă Română este astăzi în pragul căderii. Va fi una dintre primele Biserici care va cădea. Pentru că este în fruntea valului universal de idei și false lumini care asaltează Biserica. Nicio Biserică din Ortodoxie nu a pățit ce a pățit BOR astăzi, o înșelare precum cea cu Arsenie Boca. Nicio Biserică nu a trecut vreodată printr-o astfel de rușine. Și ierarhia e copleșită de aceste evenimente, nu le face față și nu vrea să deschidă discuția pentru analizarea fenomenului A. Boca.

Peste tot pe unde întorci capul Boca are ceva ascuns ocultist la el și cineva comentează despre ocultismul lui, care nu putea fi ascuns cu totul, pentru că asta era lucrarea lui din umbră. Cam asta este pe scurt povestea lui Boca, pe care instituția refuză să o asculte, preferând varianta mai convenabilă, a minunilor și profețiilor. E interesant că în loc să discutăm despre o canonizare astăzi avem de fapt o luptă uriașă între adevăr și minciună – pentru că de fapt acestea sunt cele două planuri ale acestei lupte. Astăzi în Biserică Arsenie Boca e o luptă pe viață și pe moarte pentru păzirea Bisericii, pentru supraviețuirea Ortodoxiei. Dacă e vorba de o înșelare, unde ne va duce?

A nu gestiona corect de către ierarhie o problemă precum este A. Boca, este un semn de mare îngrijorare duhovnicească pentru întreaga Biserică. E semnul că ne apropiem de înșelarea finală a Bisericii. Zilele înșelării Bisericii sunt acum. Acum ducem luptele pentru evitarea înșelării de către diavol. În aceste timpuri trebuie să ne pregătim mai mult duhovnicește, să avem un plan duhovnicesc împotriva înșelării instituționale, și nu să ne pregătim administrativ și imobiliar.

Când în A. Boca se zice Dumnezeu și diavolul, pentru ierarhie asta ar trebui să însemne păzirea sau căderea Bisericii. Astăzi ierarhia Bisericii are în față două dosare: pe unul scrie păzirea Bisericii și pe unul căderea Bisericii. Și unul e făcut de mari duhovnici, cu tratate de înșelare scrise pe subiect, și unul de câțiva ierarhi. Sunt două dosare, dosarul de canonizare și dosarul de anatemizare. Căderea Bisericii și păzirea Bisericii. Dosarul de păzire a Bisericii și dosarul pentru căderea Bisericii.

A. Boca este una dintre cele mai mari decizii care trebuie luată astăzi în Biserică. E una în care întreaga Biserică e în joc. Și dacă în față sunt două dosare, unul pătimăș și unul al duhovnicilor, să ne rugăm bunului Dumnezeu și Sfântului Ignatie Briancianinov pentru a nu se arunca întreaga Biserică în catolicism. Pentru că prin Boca vom ajunge lângă catolici, lângă cele două simboluri ale ereziei și înșelării de la Drăgănescu – aceasta este erminia corectă a lui Drăgănescu, o profeție că Biserica va ajunge în erezie și înșelare prin Boca, în ciuda nepotrivilor explicații instituționale.

Cât timp pentru A. Boca s-au creat aceste două dosare, niciodată în istoria Bisericii nu va putea fi vorba de vreo canonizare, datorită riscului uriaș existențial pentru Biserică. Să iasă tuturor din cap cuiva ideea de canonizare pentru Boca. Cât timp pentru acesta s-a creat un dosar de către mari duhovnici, și pe acel dosar scrie diavolul, A. Boca nu va putea fi niciodată canonizat. Arsenie Boca are de fapt un unic destin în Biserică, de anatemizare. Acesta este destinul acestuia în Biserică. Acesta este destinul profețit de mării duhovnici ai Bisericii pentru acesta. A. Boca trebuie anatemizat de fapt.

Acum alege dacă mai poți între aceste două dosare, fără puțină frică de Dumnezeu. Pe un dosar scrie Dumnezeu și pe altul diavolul. Alege acum între acestea două. Sau e mai bine să nu se aleagă nimic? Experiența A. Boca se poate solda sau cu o canonizare,

sau cu o anatemizare pentru acesta. Nu există alt destin. E doar alb sau negru. Unii văd alb intens, alții văd pete profunde de negru, care întunecă totul.

Arsenie Boca implică și o autominițire instituțională, în care erezia e un fel de adevăr numit receptare, înșelarea e descoperire, dogma e artă, și tot felul de scuze retorice pentru a scoate Drăgănescu basma curată. Nu va sta nimeni cu mâna în sân din Biserica Universală să privească la batjocorirea Ortodoxiei de la Drăgănescu, și nici la explicațiile nepotrivite ale ierarhiei și ale comisiei de canonizare. Acolo comisia de canonizare nu va mai putea explica nimic.

O astfel de ofensă adusă Ortodoxiei nu va fi nerăspunsă de alte Biserici. Cu siguranță că se va găsi în alte Biserici un alt Ignatie Briancianinov al acestui timp care să descopere Drăgănescu întregii Ortodoxii, spre necinstea noastră. Să ținem minte bine, că la Drăgănescu vorbim nu doar de BOR, ci de întreaga Ortodoxie. La Drăgănescu toată Ortodoxia e hulită, nu doar pasiva Biserică Ortodoxă Română. Nu va accepta nimeni în Ortodoxie ca Francisc de Assisi să ne zâmbească de pe pereții Bisericii (BOR), pictat în „inspirație” de un ocultist, în fața ierarhiei BOR care privește și nu zice nimic. Să fie clar, că vor fi ierarhi din alte Biserici, care vor da anatema BOR când vor auzi această poveste și canonizare. Povestea asta nu este tolerabilă în Ortodoxie.

Astăzi BOR are pictați eretici în Biserică, printr-un pictor „inspirat”, și unii ierarhi susțin asta. De la aceste fapte pornim în discuție. Boca riscă să devină o mare polemică în Biserica Universală, în care BOR va trebui să susțină un ocultist și toate afirmațiile sale dogmatice în fața altor Biserici. Nu vor accepta nici grecii, nici sârbii și nicio Biserică Ortodoxă o astfel de ofensă adusă în primul rând adevărului de credință. Sunt curios dacă ierarhia BOR e dispusă la o astfel de discuție cu alte Biserici, și dacă crede că va avea câștig, cu explicațiile actuale. Cu siguranță că restul Bisericilor vor

lua poziția sfinților duhovnici români și nu vor accepta să li se spună povești, precum cele aduse de o comisie de canonizare. Sunt curios ce Biserică va accepta o canonizare atât de controversată, și dacă se vor găsi în afară ierarhi care să condamne și canonizarea, dar și pe cei asociați cu aceasta.

Canonizarea asta riscă o cădere a Bisericii în înșelare, dar și o schismă în Biserică, cu mult mai grea decât cea din calendar, problema fiind la cu totul alt nivel de gravitate. Pentru că dintre acești preoți de astăzi vor fi suficienți care nu vor pomeni un demonizat și un înșelat la Sfânta Liturghie. Dacă Biserica a reacționat pentru schimbarea unei date, cu cât mai mult va reacționa pentru pomenirea unui înșelat la Sfânta Liturghie – astfel de riscuri trebuie să le pomenim, pentru a nu ne trezi cu un al doilea calendar în Biserică.

Pentru Boca mai trebuia discutat în canonizare și de acest criteriu, de pericolul schismei, care este unul evident pentru Boca, în care trebuie să mărturisim conform instituției ocultismul, erezia și înșelarea. În Arsenie Boca vorbim cu adevărat de păstrarea dreptei credințe. Exodul generat de instituție prin diferite tulburări interne ar trebui amintit instituției în acest tip de inițiative. Managementul autoritar are un singur destin, un exod al credincioșilor către alte medii ortodoxe, în care să găsească părinți și dialog, păstrarea dreptei credințe, nu doar forță instituțională.

Va fi Boca al doilea calendar al Bisericii, al doilea mare exod al Bisericii Ortodoxe Române? Oare instituția nu se uită la drama pe care o generează în Biserică, la durerea internă venită din tot felul de tulburări? Și dacă după Boca parohiile vor pleca una câte una către alte Biserici? Există un plan B instituțional pentru această situație, sau se procedează ca în calendar, se vede la fața locului dacă varianta instituțională nu e acceptată? Conform acestui punct, Boca nu poate fi canonizat, pentru că pericolul schismei este mult prea mare pentru a putea fi asumat de cineva în instituție.

Nu poți face o canonizare când o mare majoritate a clericilor sunt împotriva acesteia. Ca și cleric nu poți accepta cinstirea unui ocultist. Este închinare la înșelare. Iar Biserica păstrează drept mucenici și mărturisitori pe toți cei care au murit pentru neînchinarea la idoli. Și astăzi instituția ne creează unul intern. Instituțional chiar nu se înțelege că Biserica vede în Boca o problemă de credință? Pentru o Biserică e suficient un singur Boca pentru a cădea în înșelare. Nu e nevoie de doi. **Pentru apropierea de ocultism, A. Boca nu poate fi apropiat de un proces de canonizare.** Este exclusă discuția despre canonizare pentru Boca. Discernământul duhovnicesc impune o astfel de logică tranșantă când e vorba de înșelarea Bisericii. A. Boca a fost văzut peste 30 de ani legat de ocultism. Ce avem nevoie mai mult?

Pentru Arsenie Boca sunt afirmații mari, primare, de tipul: a făcut ocultism în liceu, la facultate, la Sâmbăta de Sus, dar și după Sâmbăta de Sus, afirmații care nu mai pot fi percepute, raționate, pentru care rațiunea refuză să le accepte, pentru că „era coada prea mare la Prislop”. Cam asta este problema cu Boca, această coadă de la Prislop, care refuză să accepte aceste afirmații primare care se repetă continuu, toată viața acestuia. Arsenie Boca a practicat ocultismul la liceu, la facultăți, la Sâmbăta de Sus și în restul vieții. Și rațiunea e copleșită de volumul de minuni, de senzațional, după vorba Mântuitorului, că la sfârșitul veacurilor creștinii vor fi copleșiți de falși profeți și se vor pierde în acest senzațional. Senzaționalul apocaliptic va avea instrumentele lui, de tipul ocultismului și alte instrumente ale înșelării.

Iar acel teolog proarsenist care a spus „e mulțime mare la Prislop, deci e de la Dumnezeu”, adică restul nu poate să existe, a sumarizat foarte bine logica unui senzațional irațional, senzaționalul care acoperă rațiunea, care nu mai poate judeca în fața acestuia. Și

se blochează facultatea primară de a judeca și raționa în cazul acesta, printr-un senzațional în care mintea e asaltată. Iar mintea nu mai poate să înțeleagă afirmații primare, de bază, care se repetă obsesiv, că Boca a practicat ocultismul și a făcut toate acestea prin ocultism, că tot ce vedem este doar un spectacol ocultist, o desfășurare a ocultismului în fața Bisericii. Este uimitor să vezi o Biserică întregă cum nu mai poate percepe o informație de bază, având mintea complet captivată de altceva. Și asta zice Hristos, că la sfârșitul veacurilor își vor pierde creștinii mintea în senzaționalul apocaliptic.

Iar luciditatea arhimandritului Paulin Lecca este exemplară în acest caz, în care lasă senzaționalul deoparte (cu cât de mult discernământ!) și începe să enumere problemele din discuție. Acest tip de discernământ ar fi trebuit să fie găsit în discuția despre Arsenie Boca. În care să se pornească discuția nu de la lungimea cozii de la Prislop, ca să se ajungă la concluzia că nu mai există altceva, ci de la semnele înșelării și ale ocultismului. Cât timp nu există această teză *A. Boca și ocultismul*, tot ce propune instituția este doar o ipoteză nevalidată complet în analiză.

Discuția despre Arsenie Boca pare să fie și un apel la recuperarea capacității de a raționa, captivată de o coadă de la Prislop, pierdută undeva în acest șir și în această mulțime. Și, odată pierdută rațiunea în coada de la Prislop, aceasta nu reușește să se adune, să mai audă și altceva, ce duhovniciei și părinții Bisericii zic. Mulți se pierd în acea coadă și nu mai aud ce se zice pe subiect. Sau *văd, dar nu văd și aud dar nu aud*. Pentru că acestea sunt semnele timpului, când creștinii *vor vedea dar nu vor vedea și vor auzi dar nu vor auzi și nu vor înțelege*.

Ocultismul a fost vocația lui A. Boca în această viață. Aceste mărturii despre Boca în liceu sunt poate cele mai importante în acest întreg demers investigativ despre acesta. Deoarece arată sămânța ocultismului sădită rapid în viața lui Boca. Și ne arată nu doar atât,

ne arată o pasiune timpurie, îmbrățișată fără rezerve, fără consultate, fără povățuire. Ne arată că A. Boca începe să dezvolte încă din fragedă tinerețe această viață ocultistă. Ne arată cum el fuge după *puteri oculte* (pentru că asta oferă ocultismul, diferite „puteri” dacă le putem numi astfel, o lucrare cu diavolul mai precis), după o lume și o pasiune care să îi dăruiască puteri încă din fragedă tinerețe. Ne arată ce l-a definit în viață, pentru că acea mărturie arată nu doar o pasiune, ci și o vocație. Problema cu această descoperire ne arată cum Boca însuși fuge după puteri și senzațional, după o lume care nu aparține Ortodoxiei, ci înșelării. De aceea în Athos primește ceea ce de zeci de ani căuta deja și nicidecum vreun dar duhovnicesc autentic. Ni-l arată încă din tinerețe pornit deplin pe calea ocultismului și a înșelării. Ne confirmă o fugă a sa după „daruri și puteri”, însă pe o cale întunecată, ascunsă.

Când vezi un tânăr făcând cu putere astfel de exerciții și demonstrații în fața colegiilor, și asta fără rețineră că ar da greș (pentru că e un detaliu important), cu multă stăpânire de sine, atunci te întrebi: dacă încă în liceu era atât de înzestrat în puteri și în ocultism și putea atât de bine să stăpânească această practică a influenței și sugestionării, oare cât de repede și cu câtă putere a progresat mai departe la facultate și apoi la Sâmbăta de Sus și la Prislop în hipnoză și în restul ocultismului? Nu este de fapt facultatea (facultățile) locul unde și-a desăvârșit tehnicile de hipnoză, pentru că a avut timp din 1928-1939 să facă asta, pentru că în Athos, în 1939, să fie văzut ulterior cu „mari puteri spirituale”?

Nu este afirmația „în Athos avea puteri spirituale mari” o continuare firească a puterilor pe care le dovedea în liceu și la facultăți? Și nu se leagă și nu se dezvoltă totul firesc în calea ocultistă pe care a parcurs-o? Nu s-a desăvârșit A. Boca în facultate în ocultism și hipnoză pentru că apoi, la intrarea în mănăstirea de la Sâmbăta de Sus, să rodească deplin darurile ocultismului? Nu este această

dezvoltare a ocultismului din liceu, facultăți, Sâmbăta de Sus, Prislop și mai departe, una firească, naturală? Și cum instituțional se poate ignora acest set de informații „a practicat ocultismul la liceu, la facultăți, la Sâmbăta de Sus, la Prislop”? Cum poate acest laitmotiv „a practicat ocultismul” sistematic, repetat, periodic, în fundal, să fie ignorat instituțional?

Boca e văzut zeci de ani în practica ocultismului, dar și în puterea practicii, în rezultatele văzute. Pentru că el făcea cu putere ce făcea – toate mențiunile despre el și această practică ni-l arată reușind să împlinească tot ceea ce demonstra, și asta fără greș, fără ezitare, amănunt important al discuției – tocmai de aceea se expunea, pentru că stăpânea aceste practici. Și de aceea Athosul lui Boca e doar confirmarea traseului puterii sale ocultiste și nu un eveniment mistic ortodox, cum nepotrivit se propune. Athosul e doar confirmarea rezultatelor bune pe care elevul Boca le-a avut și în ocultism, rezultate practicii începute în liceu.

Totul în discuția despre Boca și ocultism se leagă firesc: apar mărturii timpurii, în liceu, care ne arată cunoașterea repertoriului ocultism, ne arată puteri și stăpânire de sine, ne arată o pasiune puternică (de ce oare studiază mistica comparată, nu pentru a hrăni și dezvolta această pasiune a sa pentru spiritism și ezoterism?), apoi vedem practicarea ore întregi a tehnicilor de privire, apare apoi o dezvoltare normală a bibliotecii ocultiste la Sâmbăta de Sus, apar apoi îngrijorări ale duhovnicilor și răspândirea de materiale ocultiste. Și totul se leagă firesc, natural, în toată zona ocultistă. Însă rațiunea e anesteziată, e incapabilă să proceseze ce vede, pentru că *era mare coada de la Prislop*.

Mai firesc este firul ocultist al poveștii lui Boca, decât forțarea firului unei narațiuni că ar fi sfânt. Povestea ocultistă a vieții lui Boca se leagă într-un firesc debordant, într-o naturalețe uimitoare. Și se refuză să se lege coerent toate aceste mărturii rămase tocmai

pentru a se evita confruntarea cu adevărul, dar și pentru că „e mare coada la Prislop”, așa cum și interlocutorul arhimandritului Paulin Lecca era pierdut la fel în senzaționalul creat în jurul lui Boca.

Acel senzațional al spectacolului ocultist creat în jurul lui Boca e un șoc care blochează mintea să proceseze normal informație. Și mintea se pierde, asaltată de tot acest senzațional, pe care părintele Paulin Lecca, cu o singură mișcare l-a dat deoparte în discuție, preferând să pornească discuția altfel. Aceasta este abordarea rațională de a porni în discuție, de a porni discuția lăsând la o parte acest senzațional, care trebuie discutat doar după ce se validează sau nu teza ocultismului și a înșelării. De aceea trebuie mare atenție la aceste discuții. Și cei care nu sunt încercați sau care se entuziasmează prea ușor vor fi pe loc pierduți în senzațional, și nu vor avea puterea, ca părintele Paulin Lecca, să lase senzaționalul deoparte în discuție. Ce auzi încontinuu de la ucenicii lui Boca? Exact această pierdere totală în senzațional.

Pe criteriul „cozii de la Prislop” se pot canoniza și alți sfinți (ca de exemplu cei catolici), la care coada de la Prislop¹⁸⁶ păleşte în fața mulțimilor care se adună la diferite evenimente legate de aceștia. Și aici trebuie să discutăm despre evlavia populară, pentru că ***într-o canonizare trebuie să vorbim despre evlavia populară curată, justificată, în spirit ortodox, și nu o evlavie intoxicată de un senzațional***, evlavie care nu discernce ce e acolo, și care merge înainte doar pentru că și alții merg înainte, neînțelegând nimic din discuție, nu despre o „evlavie” de tipul celei avute de interlocutorul părintelui Paulin Lecca.

¹⁸⁶ Și ce este de menționat este că entuziasmul exacerbat pentru Boca din Ardeal nu este regăsit nicăieri în restul țării, părând să fie un fel de problemă locală, nici Moldova și nici alte locuri ale țării nefiind antrenate în acest entuziasm exacerbat, cultivat greșit în Ardeal, o exaltare religioasă prea puternică.

Un număr de magie și ocultism, aplaudat cu putere din Biserică a devenit motiv de canonizare în A. Boca. Nu volumul, ci curățenia evlaviei populare este ce se așteaptă într-o canonizare. Și nu putem vorbi în canonizarea lui A. Boca despre o evlavie curată, ci despre o evlavie toxică, pe care interlocutorul părintelui Paulin Lecca ne-a sumarizat-o fericit: „profețește, dă păcatele pe față, și altele, senzațional” ... Interlocutorul părintelui Paulin Lecca ne arată esența acelei „evlavii”, care nu e una curată, ci ne arată captivarea și pierderea totală în senzaționalul unui spectacol ocultist pus în scenă. Aceasta nu este motiv de canonizare și nu este evlavie. Aici nu vorbim de evlavie ortodoxă, populară, ci de *captivare magică a credincioșilor într-un număr ocultist executat în fața Bisericii*, este uimire a spectatorilor în fața unui spectacol ocultist. Și comisia de canonizare trebuia să fie atentă la natura acestei evlavii, care nu este evlavie ortodoxă, ci *captivare magică într-un număr ocultist – are o cu totul altă esență decât evlavia ortodoxă*.

Exemplul părintelui Paulin Lecca ne arată că în această discuție trebuie mare discernământ. Și ne arată că trebuie să fim atenți la cum începem discuția, la cum o structurăm, la cum ne avântăm în discuție, pentru a nu ne pierde în senzațional, așa cum s-a pierdut interlocutorul acestuia, care a venit agitat la părintele, pierdut cu totul în discuție, neputând să îi spună decât: „senzațional, profeții, descoperiri, păcate pe față”, fiind pierdut deplin în acest senzațional. La care părintele Paulin Lecca, cu mult calm și discernământ i-a răspuns că trebuie abordată diferit discuția.

Am o prețuire mare pentru părintele Paulin Lecca, pentru această lecție de discernământ duhovnicesc, lecție care trebuie însușită de întreaga Biserică, fiind *modelul* după care discuția ar trebui abordată. În mare, discuția părintelui Paulin cu interlocutorul său sumează ce se întâmplă în Biserică astăzi, pe subiect. Și de aceea părintele Paulin Lecca nu s-a pierdut în discuție, abordând-o cu

totul altfel. Unii sunt copleșiți de senzațional, de „profeții”, de datul păcatelor pe față, se entuziasmează prea tare, și nu sunt capabili să vadă și altceva. Iar apoi sunt cei care depășesc acest senzațional și încearcă o abordare a discuției în duh ortodox, verificând pas cu pas învățătura de credință, duhul ortodox, ocultismul, înșelarea, duhovnicia, ascultarea și tot ce este ortodox, și nu captivați de acest senzațional încep să facă multe compromisuri de la adevărul de credință. Iar generațiile următoare sunt egal afectate de această canonizare, deoarece vor lua de bună această canonizare și vor dori să construiască peste aceasta exact în spiritul în care s-a lucrat aici.

Părintele Anițulesei spune fericit, și în mare creează o direcție solidă de abordare a acestui subiect: „Cred absolut necesar ca **ierarhii BOR să ia o atitudine cu privire la acest fenomen**, iar **cărțile care au alimentat această rătăcire trebuiesc urgent scoase din pangarele bisericilor și mănăstirilor.**”¹⁸⁷ Sfinte și profetice cuvinte referitor la A. Boca. Asta trebuie făcut de urgență în Biserică. Acesta este cursul real al lucrurilor care trebuie să se întâmple legat de A. Boca. Biserica trebuia să oprească acest fenomen și nu să îl continue până în pragul unei canonizări.

Iar părintele Cleopa ne spune, concluzionând toată discuția, arătând imposibilitatea canonizării lui Boca: „**A. Boca nu se confirmă cu învățătura Bisericii Ortodoxe.**”¹⁸⁸ Mai mult de atât nu avem ce să spunem pe subiect.

¹⁸⁷ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 26.

¹⁸⁸ Pr. Anițulesei Gheorghe, *Fenomenul Arsenie Boca*, p. 28.

12. CANONIZAREA LUI A. BOCA ESTE UN FERRARA-FLORENȚA ACTUAL. COMPROMISUL ÎN CREDINȚĂ ESTE COMPROMITEREA BISERICII

Peste tot în învățătura ortodoxă ni se arată importanța păstrării adevărului de credință, fără compromis. „*Nu există compromis în materie de credință*”, spune **Sfântul Marcu al Efesului**. Iar **părintele Arsenie Papacioc**, spune: „*Nu vă jucați cu Adevărul*. Că avem impresia că murim, dar nu murim. Nu vă temeți, tată! Dar să știți că nu poți să aperi Adevărul dacă nu te-ai îmbrăcat în haina morții mai întâi. Acum sunt semne de sfârșit de veac și dracul vrea să schimbe adevărul. Și mi se pare mie că sunt mai mulți mireni decât călugări care îmbracă haina morții. Și haina morții înseamnă să mori pentru Adevăr. În momentul când aperi Adevărul, deja ești pe tine cu haina morții.” (*Viața părintelui Arsenie Papacioc, testament, cuvinte de folos*)

Unitatea și pacea Bisericii sunt numai prin adevăr. Chiar dacă adevărul înseamnă confruntare cu neadevărul, niciodată pacea, echilibrul, sustenabilitatea și unitatea Bisericii nu vor fi prin altceva decât prin adevăr. Un adevăr statistic, în care se merge după cei mai mulți, nu va fi niciodată un adevăr și niciun criteriu pentru stabilitatea Bisericii. Iar Sinoadele Ecumenice sunt un exemplu al unui mileniu întreg care a adus echilibru și pace prin adevăr, și nu prin statistica celor mulți. Mileniile care urmează pentru Biserică pot exista doar prin adevărul prezentului, care trebuie cuprins fără compromis. Generațiile viitoare vor trăi din adevărul pe care astăzi l-am păstrat în Biserică. Și vor avea ca exemplu tot ce astăzi facem în Biserică. De aceasta adevărul de astăzi este cel care ține vie Biserica în următoarele generații. Fără adevăr nu va mai exista Biserica.

Adevărul și dreptatea trebuie să primeze întotdeauna, pentru că asta este ceea ce va dăinui în Biserică. Și Biserica a fost de nenumărate ori împinsă în istorie în situații limită, însă a supraviețuit prin adevăr și dreptate. Deciziile strategice ale Bisericii se iau nu prin compromis, nu prin statistică, nu prin evlavie toxică, nu privind la o mulțime entuziastă, ci privind la adevăr. Adevărul e cel care păstrează pacea și dreptatea în Biserică, nu compromisul.

Banii nu vor oferi niciodată pace Bisericii. Compromisul nu va oferi niciodată pace Bisericii. Ci doar adevărul. ***Adevărul e puterea Bisericii, nu compromisul.*** Și o liniștire a mulțimilor în propriile lor patimi, spunându-le ce vor să audă, dar negând adevărul, e hulă împotriva Duhului Sfânt. Negăm adevărul, negăm pe Hristos. Liniștirea diferitelor patimi din Biserică pentru diferite canonizări, prin împlinirea acestora, canonizări care nu sunt cu adevărat în spiritul Bisericii nu va face decât să mute o problemă localizată undeva în Biserică în întreaga Biserică, nu va face decât să amplifice la nivelul întregii Biserici o problemă. Pentru că această canonizare nu este o soluție, ci este o problemă de fapt. Iar un neadevăr adus în Biserică înseamnă tulburarea la nesfârșit a Bisericii¹⁸⁹.

Adevărul este ce ține Biserica. În adevăr e ascunsă lucrarea Duhului Sfânt, și acolo putem mărturisi că suntem *adevăr din Adevăr*, fii ai Adevărului, în lucrarea Duhului Sfânt. Nu vom fi acoperiți de lucrarea Duhului Sfânt dacă ne vom apleca și ne vom duce după diferite grupuri în Biserică, dar care nu sunt în adevăr. Și Duhul Sfânt va păstra toată Biserica în adevăr, deși adevărul e greu de multe ori să fie mărturisit. Compromisul în adevărul de credință înseamnă compromiterea Bisericii. De aceea atât de fericit Sfântul Marcu al Efesului a spus că *nu există compromis în adevărul de credință.*

¹⁸⁹ Catolicii sunt o instituție tulburată de nenumărate „adevăruri” (patimi) produse instituțional, care lucrează intern tulburând la nesfârșit comunitatea.

Canonizarea lui Arsenie Boca nu este decât mutarea unei mari dispute istorice asupra acestei canonizări din Sinod în întreaga Biserică. Disputa care a fost în Sinod pentru canonizare a fost mutată în Biserică și nu este acceptată de Biserică. **Vorbind și extrapolând statistic problema la nivelul întregii Biserici, opoziția din Sinod este regăsită și în Biserică, cu mult mai mult împotriva canonizării.** Asta este realitatea de la fața locului pentru această canonizare. Se mută o mare dispută istorică față de această canonizare în întreaga Biserică. Și nu se știe unde va duce asta la nivelul clerului.

Problema A. Boca nu trebuia mutată în Biserică, doar pentru că Ardealul a insistat cu toată puterea să își impună prin orice mijloc doritul „sfânt”. Problema nu trebuia mutată în Biserică până nu se discuta cu aceasta, până când Boca nu era exonerat de orice gând de îndoială, până nu se publica o analiză largă instituțională, care să îl dovedească fără pată, și nu atât de întunecat precum îl găsește această analiză, cu un traseu ocultist care să îl poziționeze în rândul marilor vrăjitori și nu în rândul marilor sfinți. **Problema Boca trebuia gestionată întâi în Sinod, până se lămuria deplin.** Și nu expediată în Biserică o canonizare, pe neașteptate, pentru ca Biserica întreagă să se tulbure pentru aceleași motive pentru care Boca nu a fost canonizat și pentru care însăși ierarhia, intern, în Sinod, a făcut opoziție canonizării, timp de zeci de ani.

Ce s-a întâmplat de fapt în această canonizare a fost că problema Boca a fost generalizată, la nivelul întregii Biserici și a fost tulburată întreaga Biserică – asta este consecința acestei „canonizări”. O problemă de 75 de ani, nu a fost gestionată la timp de ierarhie (la fel ca nenumărate alte probleme mari ale Bisericii), s-a cronicizat și s-a generalizat. Problema trebuia ținută și gestionată în Sinod și nu tulburată Biserică prin diferitele polemici interne ale Sinodului.

Problema A. Boca ar trebui mutată din nou în Sinod și scoasă din Biserică. Pentru că astăzi doar tulbură Biserica. Și nu va exista alt curs pentru această problemă decât de tulburare continuă a Bisericii. Clerul, preoțimea și credincioșii Bisericii nu au liniște, tocmai pentru că această canonizare nu este în spirit ortodox. Starea de tulburare care a fost asociată cu această canonizare a fost generalizată în întreaga Biserică. Doar nu își închipuie cineva că neadevărul va aduce altceva în Biserică decât tulburare. Crede Sinodul că a făcut altceva decât să tulbure din nou Biserica prin această canonizare?

Problema A. Boca pare să fie un fel de Sinod Ferrara-Florența actual, o problemă rezolvată nu în mod ortodox, ci prin negocieri, prin compromisuri de credință. Pentru că pentru Boca se cunosc prea bine instituțional toate problemele canonizării. Patriarhul Bisericii a anunțat într-o conferință cu preoții (în 2023 cred) că A. Boca nu poate fi canonizat, deci a confirmat după cel puțin 10 ani de analize făcute pentru acesta, că analizele au ieșit negative, a confirmat că starea internă a analizelor Bisericii arată că nu poate fi canonizat. Și totuși A. Boca e canonizat în mod surprinzător în ultimele ceasuri ale canonizărilor din 2024.

Canonizarea lui A. Boca este datorată forței instituționale a mitropoliei Ardealului, care a forțat această canonizare. Și tuturor celor care au forțat instituțional această canonizare le trebuia explicat clar că **1. se compromite Biserica, 2. se creează o mare tulburare în Biserică, 3. analizele spun clar că Boca nu poate fi canonizat,** să oprească această polemică internă în Biserică. Canonizarea nu a fost făcută în spiritul adevărului Bisericii, respectând adevărul de credință, respectând analizele Bisericii făcute pentru A. Boca, ci doar a fost forțată pentru a se obține împlinirea dorinței pătimase a Ardealului de a-l vedea pe A. Boca în calendarul Bisericii.

Canonizarea lui A. Boca este doar un mare compromis de credință acceptat instituțional, tolerat instituțional, pentru a avea liniște în Sinod dar nu în Biserică, pentru a evita și termina o polemică internă din Sinod, creată de Ardeal, cu prețul mutării problemei în Biserică și cu prețul tulburării Bisericii. Canonizare lui Arsenie Boca este mult contestată de cler în mare **pentru toate argumentele aduse în volum (ocultism, erezie și înșelare).** De aceea atunci când discutăm despre canonizări ar trebui explicat celor care insistă greșit, că se va tulbura toată Biserica, și că dacă nu se ține cont de adevăr și de analizele făcute în adevăr, atunci tot ce se întâmplă este să se introducă o problemă în toată Biserica, și să se amplifice nespus de mult o problemă, dar se și compromite Biserica la nivelul adevărului de credință.

Canonizarea lui A. Boca e doar un mare compromis, precum cel făcut la Ferrara-Florența. Canonizarea lui A. Boca devine un fel de Sinod Ferrara-Florența actual. Pentru Arsenie Boca se ajunge la un compromis general, în care se vede ocultismul, învățătura eretică de credință, neascultarea, un călugăr care a trăit ca un mirean și care nu poate fi model și canonizat, se văd toate relele duhovnicești, adunate într-un loc și se merge înainte cu o canonizare doar pentru că Ardealul insistă să fie făcută această canonizare, contrar tuturor analizelor Bisericii care arată că acesta nu poate fi canonizat.

În **discuția despre poziția instituțională autentică asupra canonizării pornim de la această declarație a patriarhului Daniel,** făcută în pragul unui șir de canonizări și după zeci de ani de analize făcute pentru Boca, **dar și de la lipsa lui A. Boca de pe lista de canonizare inițială,** care confirmă declarația patriarhului. Orice este în afara acestei poziții instituționale inițiale e compromis de credință. Cât de onestă a fost acea declarație, care e esența instituțională

originală a acestei canonizări și cât de schimbată este poziția instituțională actuală, nu se poate contesta. Faptul că analizele instituționale pentru Boca sunt negative este de mai multe ori confirmat în diferite declarații. Restul este compromis instituțional, despre care s-a crezut că va trece neobservat. Și întrebarea următoare este cum poate instituția să considere că Biserica nu va observa acest compromis evident, făcut în văzul întregii Biserici?

De ce instituția BOR devine tot mai opacă față de Biserică în loc să fie tot mai transparentă și de ce nu publică analizele făcute pentru A. Boca, analize care nu pot ieși altfel decât cele ale Bisericii? Explicația este pentru că analizele au ieșit pe minus, comisiile au dat aviz negativ, iar decizia de canonizare este una politică. Pentru că decizia de canonizare pentru A. Boca e rezultatul unui compromis instituțional, cunoscut și asumat de ierarhie, compromis care acum ajunge în văzul întregii Biserici.

În A. Boca avem un adevăr de credință instituțional care nu are puterea să se confrunte cu Biserica, un adevăr produs peste noapte în ședințe controversate, adevăr care liniștește patimile unora, dar tulbură întreaga Biserică. Acest adevăr instituțional al canonizării lui A. Boca, apărut peste noapte în Biserică, este doar compromis instituțional, este o forțare peste noapte a unei canonizări. De asta instituția nu îl comentează, fiind descoperită deplin la nivelul explicațiilor, care nu există.

Pentru A. Boca s-a produs un adevăr care să placă Ardealului, pentru ca insistența Ardealului să capete viață în Biserică, aducând și răspândind în întreaga Biserică tulburarea și problema A. Boca. Canonizarea lui A. Boca a fost votată la comanda politică a Ardealului, la presiunea acestuia și nu pe baza adevărului de credință. Cine putea să aibă o greutate a cuvântului în această canonizare?

Următoarea întrebare care trebuie pusă este cum va vedea Biserica adevărul din spatele aceste analize necesare pentru A. Boca, adevărul unor analize? Sau tot ce va primi Biserica este un nume într-o listă de canonizare, un număr într-o listă de canonizare, identic modului catolic de decretare de dogme în Biserică de către ierarhie? Este canonizarea lui Boca o dogmă în Biserică susținută printr-un decret în circuit închis sau este un adevăr susținut printr-o analiză la care și Biserica poate și trebuie să se uite? Poate vedea Biserica analiza și adevărul pe baza căruia instituția a spus întâi că nu poate fi canonizat prin vocea patriarhului și apoi a spus că va fi canonizat printr-o listă oficială, pe baza aceleiași analize? Pe baza aceleiași analize o dată s-a spus nu și apoi peste noapte instituția s-a răzgândit și a decis că totuși e oportună canonizarea?

Asta este tot ce primește Biserica pentru A. Boca, un nume într-o listă de canonizare? Acesta este adevărul pe baza căruia Boca e canonizat, că a fost plasat nu se știe cum într-o listă și toți trebuie să acceptăm fără opoziție acest nume? Este acesta noul mod în care Biserica înțelege să asume ca întreg, în unitate, adevărul, în care credincioșii, parte din unitatea Bisericii, ajung exact ca în catolicism într-o poziție pasivă, în care doar li se comunică nume în liste de canonizare, listă fără nicio substanță teologică și fără nicio analiză așezată în spatele acestui nume?

Golul pe care instituția îl comunică în spatele canonizării lui A. Boca ascunde de fapt un compromis de credință. Instituția nu poate comunica nimic pentru Boca, decât că este vorba de un compromis și că doar acesta este adevărul Bisericii, acest număr care i-a fost asociat lui Boca în canonizare, număr la care trebuie să privim și pe care trebuie să îl acceptăm ca adevărul care stă în spatele canonizării lui A. Boca.

Canonizarea lui A. Boca nu face altceva decât să repete rețeta Ferrara-Florența, în care trebuia produs un adevăr care să placă

unora, în cazul Ferrara-Florența catolicilor, iar în cazul A. Boca Ardealului. De aceea s-a produs acest adevăr instituțional pentru Boca, pentru a conveni Ardealului, pentru ca Ardealul să ia locul catolicilor în acest Ferrara-Florența actual săvârșit de BOR în canonizarea lui A. Boca. Canonizarea lui A. Boca e doar un adevăr instituțional aidoma celui de la Ferrara-Florența. Nu se deosebește cu nimic de acela și nu îi deosebește cu nimic pe ierarhii care l-au votat de ierarhii care au compromis adevărul de credință la Ferrara-Florența. Sunt mulți care s-au amestecat în rândurile celor de la Ferrara-Florența în această canonizare, care s-au compromis în credință. Sunt mulți care au preferat patima în locul adevărului. Așa a arătat acel Sinod infam și mult blamat în Ortodoxie, Sinodul de la Ferrara-Florența (1438-1439), ca și canonizarea lui A. Boca.

Adevărul de credință despre imposibilitatea de a-l canoniza a fost mărturisit în mai multe ocazii, în mod public, instituția fiind într-o imposibilitate astăzi de a infirma ce a afirmat public despre imposibilitatea de a-l canoniza. În fața Bisericii astăzi există mai multe mesaje publice instituționale, contrare, care se contrazic unul pe altul, în care s-a afirmat clar că Boca nu poate fi canonizat, și asta în urma unor analize timp de ani de zile (mesaj confirmat apoi și într-o listă de canonizare), iar apoi s-a afirmat contrariul într-o altă listă. Însăși instituția a confirmat public compromisul de credință săvârșit instituțional. Iar compromiterea instituțională a tuturor celor care au participat la această „canonizare” este evidentă. Această compromitere instituțională va rămâne în istoria Bisericii și nu va putea fi ștearsă de acolo. Este scrisă și în ceruri și nu va putea fi ascunsă de Adevăr și veșnicie.

Istoria și Biserica vor ține minte numai pe cei care au lucrat în adevăr în astfel de momente de răscruce ale destinului Bisericii. Virtutea apreciată de Biserică este consecvența în adevăr și nu

înclinarea către compromis, sau îndulcirea cu acesta. Biserica i-a canonizat și plasat în rândul Sfinților pe cei în *adevărul de credință*, nu pe cei într-o majoritate, în diferite grupuri care stau în compromisuri de credință. Biserica este un trup extins al Adevărului și nimic ce nu este în adevăr nu ar trebui să se lipească și nu va putea să se lipească de ea. Pentru că se va desprinde de trupul lui Hristos. Și toți cei care se ating de astfel de compromisuri de credință se compromit, își compromit activitatea de o viață întreagă și vor rămâne în istoria Bisericii în rândul tuturor celor care au făcut compromisuri de credință, precum cei de la Ferrara-Florența – rândurilor celor compromiși. Acolo este locul lor istoric. Iar ierarhii care au făcut această canonizare sunt aceiași ierarhi care au făcut și Ferrara-Florența. Sunt la fel cu aceia.

E mai bine să nu fii în lista celor compromiși în Biserică, orice s-ar zice în jurul tău. Biserica va așeza în timp adevărul la adevăr și neadevărul la neadevăr. Biserica nu va așeza în rândul celor drepți pe cei compromiși. Cinstea în Biserică este doar în adevăr, nu în compromis. Compromisul are o durată scurtă de viață, este doar în prezent, câteva clipe și durează doar cât timp este în viață patima celor compromiși sau înșelați. Minciuna este întotdeauna efemeră, iar cei care lucrează falsul vor pieri rapid, împreună cu acesta. Doar alipirea autentică de adevăr te duce în veșnicie, nicidecum compromisul.

Compromisurile în credință vor fi problema Bisericii de la sfârșitul veacurilor – asta ne anunță Apocalipsa în căderea Bisericilor de la sfârșitul veacurilor, în înșelare și compromis. În astfel de gesturi și decizii mari ale Bisericii se determină mersul și viitorul Bisericii. De aceea trebuie lucrate deplin în adevăr și nu în compromis, chiar de ar fi presiune încât toți să fie împotriva ta, precum Sfântul Marcu al Efesului a trebuit la Ferrara-Florența să mărturisească adevărul de unul singur. Și acel Sinod este arhetip în Biserică,

exemplu istoric pentru a fi cu toții atenți la compromisurile de credință, dar și pentru a ști cum să procedăm în astfel de situații. Adică fără compromisuri.

Adevărul e mai important decât compromisul. Până la urmă vorbim despre binele Bisericii, care întotdeauna va sta în adevăr. De aceea compromisuri nu pot fi făcute în adevărul de credință. Cerberul adevărului, timpul, va așeza adevărul la adevăr și neadevărul la neadevăr. Nimeni nu poate scăpa de judecata timpului și a adevărului, mai ales că Biserica este construită în adevăr. Și nici de judecata lui Hristos, dacă se alipesc și se îndoiaie atât de ușor în fața compromisurilor de credință. Această canonizare nu va face decât să răspândească exact ca o boală această problemă în întreaga Biserică. Nu va face nimic altceva decât asta. Așa se produc în Biserică adevăruri pentru diferitele partide care se creează în diferite timpuri, urmărind diferite patimi. Așa se încearcă și este ispășită Biserica în adevărul de credință.

În Arsenie Boca ajungem noi înșine să negăm Ortodoxia. A. Boca e un caz clar de apărare a întregii credințe ortodoxe. De apărare a ceva ce încearcă să biruiască prin patimă populară, prin senzațional. Arsenie Boca nu a fost ortodox, ci ocultist, un practicant de hipnoză foarte perspicace. Lucrările lui A. Boca nu sunt lucrări de la Dumnezeu, dacă tot discutăm a cui lucrare o făcea acesta. Dumnezeu nu se poate sălășlui în așa ceva. Ajungem să negăm în acesta adevărul de credință, ascultarea, duhovnicul. De asta A. Boca e erezie asumată, pentru că în Boca negăm toate așezările mari ale Ortodoxiei.

În A. Boca asumăm toate relele presărate de diavol intenționat în viața acestuia, pentru a ne lepăda noi de Ortodoxie. De ce la Boca găsim toate aceste rele și noi le asumăm? Tocmai pentru ca

întreaga ispită să aibă putere asupra noastră, odată ce le asumăm. De ce se verifică viața, învățătura de credință, într-o canonizare? Pentru ca nimic din ce e al diavolului să nu fie adus în Biserică drept normă. Pentru că primindu-le, ne închinăm la toate păcatele lui și ni le și asumăm.

A. Boca este o primejdie pentru Biserică, prin toate aceste păcate ale sale. Pentru că, dacă el a fost neascultător, ocultist și în înșelare, diavolul ne va ispiti cu neascultare și înșelare, pentru că noi am canonizat asta. Pentru că, dacă el a fost eretic, o să ajungem în erezie și noi. Pentru că, dacă el a avut alte păcate, și noi vom ajunge tot acolo. Și tot ce am canonizat, aceea vom lucra și găsi în Biserică, toate acestea nefiind neîndreptate. Pentru că, prin aceste păcate diavolul va primi mare putere asupra noastră să ne ispitească – în fond prin neatenția și credulitatea noastră am ajuns în această poziție.

În Arsenie Boca găsim asaltul diavolului asupra Bisericii Ortodoxe, printr-un senzațional similar găsit în catolicism. De asta canonizările trebuie făcute în Duhul Adevărului și nu în alt duh sau în compromis. Toate păcatele lui Boca sunt asupra noastră și le asumăm - le vom pomeni la Sfânta Liturghie. Ne întinăm noi de toate aceste păcate, ne atingem și ajungem să stăm sub acoperământul acestor păcate și nu al lui Dumnezeu. Și ne expunem duhovnicește la cădere. De asta trebuia o comisie de canonizare care să lucreze în mare acribie.

Păcatele lui A. Boca, erezia, ocultismul-înșelarea (lucrarea cu demonii), neascultarea, nepocăința, sunt asupra noastră, asupra unui neam întreg, care nu înțelege ce asumă în această „canonizare”. Ce canonizăm, aceste păcate purtate o viață, nepocăite? Și la Boca nu trebuie să discutăm doar despre cât de largă este concesiunea de la credință și scuzarea acestuia fără limite, ci problema este ce asumăm noi ca Biserică. Pentru că Boca este deplin în tărâmul păcatului în toate dimensiunile, erezie, ocultism, înșelare, neascultare,

nepocăință și altele. Și tocmai asta se verifică la un sfânt, să fie în lumina Bisericii, și nu deplin în diferite păcate. De asta adevărul de credință și duhul ortodox se verifică mai mult ca orice, pentru că acolo vedem lumina lui Dumnezeu. Și acolo nu avem voie să facem compromisuri de credință, după cum cu mare înțelepciune spune Sfântul Marcu al Efesului, *nu pot exista compromisuri în adevărul de credință.*

13. MARILE ISPITE ALE BISERICII ÎN ULTIMUL SECOL. NORUL ÎNTUNECAT CARE A ACOPERIT BISERICA ÎN ULTIMA SUTĂ DE ANI, CU SCHISMĂ, EREZIE ȘI ÎNȘELARE

Canonizarea lui A. Boca pare să fie o involuție în Biserică, în care repetăm scenarii pierdute în negura timpului, scenarii vechi de peste 5 secole, de tip Ferrara-Florența, din secolul al XV-lea, scenarii care devin posibile astăzi doar pentru că Biserica Ortodoxă adoptă un model catolic de guvernare, prin lipsa împăratului și prin lipsa unei instituții autentice de dialog cu credincioșii. Această catolicizare internă a Bisericii obținută prin centralizarea excesivă a puterii într-un Sinod, fără mecanisme de putere paralele (al împăratului și critica credincioșilor), este o involuție deplină a Bisericii, este o perioadă neagră în viața Bisericii, în care Biserica începe să repete scenarii pierdute în negurile timpului.

Cumva ierarhia a ajuns foarte ușor în această epocă într-o infailibilitate neexistentă istoric, similară celei catolice (pentru că și catolicismul prin vicariat a scăpat ușor de puterea împăratului, iar prin separarea teologică de credincioși a scăpat și de critica acestora), într-o stare de anormalitate. Ce trăim astăzi la nivel sinodal nu este o stare de normalitate în Biserică, 2.000 de ani Biserica având un cu totul alt model de funcționare, alături de un împărat și de credincioși - adică o varianta sustenabilă cu mecanisme de control al puterii și deciziei. Ce este acum nu este sustenabil de fapt pentru Biserică. Și de aceea este necesară construirea în Biserică a unei instituții autentice a dialogului cu credincioșii. Și de aceea Scriptura anunță o Apocalipsă pentru Biserică, Apocalipsă care va veni din problemele venite în deciziile mari ale Bisericii, în managementul Bisericii –

pentru că trebuie să legăm această Apocalipsă prevestită de Scriptură de deciziile mari luate în Biserică.

Prin această stare de centralizarea excesivă a puterii, se vor perpetua foarte ușor în Biserică excesele de la nivelul ierarhiei (de tip catolic), care nu vor mai putea fi controlate – de asta Bisericile la sfârșitul veacurilor vor cădea, prin diferite decizii greșite ale ierarhiei. Această triadă de putere *Sinodul, credincioșii și împăratul* a fost vitală pentru primul mileniu în special, dar și pentru al doilea. Or, astăzi Sinodul, prin instituționalizarea Bisericii a adoptat o infailibilitate inexistentă istoric la nivelul ierarhiei, care și-a obținut și ea propriul vicariat ortodox asemenea celui catolic, dar și propria separare de credincioși, similară celei catolice, printr-un statut care rupe ierarhia de orice control și critică și oferă ierarhiei doar prin sine aceeași infailibilitate pe care primatul Romei o are în catolicism.

Acest dezechilibru de putere este cel mai grav act săvârșit în ultimii 200 de ani în Biserică, deși nu este atât de evident. Pentru că distruge cadrul corect decizional al Bisericii, mecanismele istorice de corecție și dialog-adunare-analiză ale Bisericii pentru deciziile mari – distruge forumul de dezbatere și decizional autentic al Bisericii. Permite decizii de tip catolic, intrarea a diferite patimi în Biserică, care nu vor mai putea fi corectate. Corectarea erorilor care nu s-a făcut în catolicism, prin blocarea criticii împăratului și a credincioșilor (dar și a Răsăritului), nu mai este posibilă astăzi nici în Ortodoxie, care și-a pierdut sau renunțat și ea la mecanismele de critică și feedback ale Bisericii. Și de aici o ierarhie infailibilă doar prin sine, care continuu aduce decizii de mare impact, precum calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta, canonizarea lui A. Boca, fără niciun fel de critică din partea nimănui. Iar critica credincioșilor (doar aceasta mai rămânând în discuție în afara puterii împăratului) rămâne o dogmă pe hârtie, nelucrată instituțional.

Problema A. Boca și toate aceste probleme din ultimii 100 de ani vin din acest dezechilibru de putere din Biserică, din catolicismul intern, din infailibilitatea doar prin sine a ierarhiei. Și instituțional, astăzi, prin crearea unui vicariat ortodox, dar și a unui regulament-statut intern care a creat o rupere a credincioșilor de actul teologic și decizional, s-a ajuns la o structură internă de putere pur catolică, la un catolicism intern în Ortodoxie, la o funcționare în mod catolic – la centralizarea excesivă a puterii în Sinod. Și asta este egal cu afectarea unității Bisericii.

Ca dovadă pentru a susține această rupere internă în Biserică este soluția unității creștine, care există astăzi în Biserică, dar nu există în Sinod (alături de alte soluții pentru marile probleme ale Bisericii), care conform statutului este unica instituție care este responsabilă de „unitatea Bisericii”¹⁹⁰. Statutul actual nu exprimă corect unitatea Bisericii și este doar o separare și rupere internă în Biserică, rupere care izolează ierarhia de Biserică, prin lipsa unei instituții formale de dialog între credincioși și ierarhie. Cât timp soluția unității creștine există în Biserică, dar nu e prezentă în Sinod, putem spune cu certitudine că Sinodul Bisericii nu lucrează unitatea Bisericii și nu are exprimat corect în statut funcția de unitate teologică a Bisericii. Pentru a fi complet statutul mai are nevoie de o componentă, de o instituție a dialogului cu credincioșii pe problemele mari ale acesteia. Altfel Sinodul se poate erija oricând în guvernare autocrată, fără niciun fel de critică, care oricând poate recurge la compromisuri de tip Ferrara-Florența, care vor fi problema Bisericii de la sfârșitul veacurilor.

¹⁹⁰ Curios, Biserica fiind un întreg, și nu doar un Sinod, fiind obligatoriu prin natura unității ca *unitatea Bisericii să fie legată de dialogul cu aceasta*, iar dialogul să fi avut nevoie de o instituție dedicată și nu doar de memorii așezate, depuse și uitate la ușa Sinodului, care să arate că acesta nu există de fapt.

Problemele mari ale Bisericii au nevoie de o instituție de dialog cu Biserica. *Calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta, A. Boca,* sunt probleme tratate astăzi autocrat de Sinod, fără dialog și cu analize limitate. Sunt o neînțelegere din partea Sinodului, a dialogului pe care trebuia să îl aibă cu Biserica. Au cu totul alte soluții decât cele propuse de Sinod și au fost tratate greșit de ierarhie.

Iar această instituție de dialog cu credincioșii este unica șansă pentru Biserică în aceste timpuri, ierarhia fiind expusă la un val de idei care circulă universal pe diferite subiecte, legate de tot felul de inovații care apar în diferite direcții, calendar și timp, discuții despre unitate, relativism sincretism și minimalism, ecologie, altele. Fără acest dialog intern Biserica are mari șanse să ajungă în poziția catolică, a unei Biserici a compromisului, care se autoadaptează greșit, în funcție de solicitările ilegitime ale societății, în funcție de tot felul de idei inovatoare care circulă în spațiul religios universal (unitate, Ecumenism și altele) și devine doar o **confesiune creștinăameleon**, care încearcă să imite în propria identitate tot ceea ce găsește rău în societate, pentru a putea fi actuală și modernă în ochii altora, ignorându-și propria identitate. Și astfel de confesiuniameleon (precum cea catolică) nu mai au puterea internă să răspundă societății cu propriul mesaj creștin și din necredință adoptă ele însăși tot ceea ce societatea propune greșit social. Trebuie să evităm să ajungem aici în Ortodoxie. Și asta nu o vom putea face fără un dialog intern autentic între Sinod-instituție și credincioși.

Mișcarea curentă a Sinodului, de unul singur, ruptă de Biserică, fără a primi Biserica în dialog, transformă „dialogul” Sinodului cu Biserica într-un chimval de aramă, care răsună a gol. Acest dialog intern al Bisericii este astăzi doar un vas gol, care nu a fost umplut de ierarhie cu nimic în ultima sută de ani. Pentru că, dacă era umplut, nu mai aveam nici calendarul, am fi rezolvat problema

unității creștine, Sinodul din Creta nu mai era necesar, iar problema A. Boca se rezolva de mult.

De jos, problemele Bisericii se văd cu totul altfel decât prin utopia și iluzia unei infailibilități în care Sinodul trăiește. Guvernele care rămân mult la guvernare au această problemă a unei autoamăgiri pentru că își creează și trăiesc o iluzie a unei infailibilități, văzută în societatea laică de multe ori în astfel de guverne autocrate. Și această autoamăgire și iluzie a infailibilității ar trebui controlată și gestionată prin dialog, altfel astfel de guverne sfârșesc de obicei în eșecuri largi de management, precum se vede în istoria recentă a țării noastre.

Acest vas gol al dialogului între Biserică și Sinod trebuie umplut cu ceva autentic. Altfel, Sinodul va merge după propriile preconcepții, într-o izolare de Biserică, trăind într-o altă lume, ducând Biserica după modelul Boca, creându-și propria realitate (precum și Boca și-a creat propria lume la Drăgănescu, tot prin izolare). Ce învățăm de la A. Boca (pentru că trebuie să învățăm ceva din această lecție) este că izolarea și neascultarea te duc în tot felul de realități alterate, diferite de realitatea Bisericii.

Ierarhia nu va face de una singură, pe problemele mari ale Bisericii, altfel decât a făcut catolicismul prin această izolare, sau decât A. Boca. Izolarea de critică duce doar la realități alterate precum cea catolică sau cea a lui A. Boca (identică celei catolice, de aici și apariția lui Francisc de Assisi în discuție). (Iar Boca cel izolat de Biserică nu poate rămâne ca normă și exemplu în Biserică și nu poate fi canonizat într-o izolare largă de ascultarea Bisericii.) Critica pozitivă, constructivă, este un dar, este un beneficiu, nu o problemă.

Întrebarea legată de actualul statut este cu ce s-a înlocuit puterea împăratului, cu ce instituție și mecanism, pentru că această putere este evident parte din constituția Bisericii și din modul

normal al Bisericii de a funcționa în primele două milenii, cât timp a participat la toate Sinoadele Ecumenice? Răspunsul este cu nimic, pentru că, evident, ierarhiei nu îi convine niciun fel de mecanism suplimentar de control - de asta și catolicismul a căutat să scape rapid în istorie de împărat în vicariatul catolic. Și astfel s-a ajuns la o infailibilitate consolidată a ierarhiei catolice, prin dispariția împăratului și prin reducerea participării credincioșilor la actul teologic și decizional al Apusului.

Ce era de făcut în Ortodoxie nu era să se nege o realitate a unui dialog intern mult necesar în Biserică, ci să se înființeze corect o instituție a dialogului, exact pe astfel de probleme mari care străbat Biserica încontinuu. Astăzi suntem un catolicism autentic decizional intern și doar se simulează intern că am fi Ortodoxia. Și dovada acestei realități stă în biblioteca de memorii adunate la ușa Sinodului în ultima sută de ani, în cele zero Sinoade ale Bisericii în care să apară și Biserica, în dialogul lipsă cu Biserica, cu credincioșii, din ultima sută de ani.

Lipsa de dialog intern se cronicizează în instituție, este instalată și cimentată definitiv printr-un statut care consolidează tot mai mult instituția drept un catolicism. Și credincioșii ajung într-o poziție identică celor catolici, credincioșii Bisericii fiind doar în poziția de a citi liste de canonizare, dar nu în poziția de a discuta un adevăr și o analiză pe care instituția avea obligația în Ortodoxie să o publice. Pentru că, în fond, asta este Ortodoxia, un adevăr asumat de Biserică și nu un decret publicat pe ușa unei catedrale, ca în catolicism. La o astfel de îngurgitare teologică precum cea catolică este redusă și Ortodoxia astăzi, în care apare peste noapte o listă de canonizare și credincioșii trebuie să și-o asume așa cum este, deși lista anterioară era diferită și spunea opusul – și trebuie să întrebăm instituția până la urmă ce îngurgităm, să se hotărască ce listă este cea „autentică” și dacă este vreo listă din cele publicate autentică de fapt. Și

credincioșii nu mai înțeleg nimic din contradicția internă instituțională în care instituția se neagă pe sine în văzul tuturor, încurcându-se în declarații și afirmații.

Este atât de importantă acea imagine vie a Apostolului Pavel în mijlocul credincioșilor, predicând și dialogând cu aceștia zi și noapte, până când, din cauza dialogului excesiv, un credincios a adormit, a căzut de la fereastră și a murit (tânărul Eutih, Fapte 20:9). În Biserica primară se murea de la atât de mult dialog și stat în mijlocul credincioșilor, iar acum se moare de la așteptatul la ușa Sinodului pentru depunerea de memorii, în anii îndelungați și în generații care trec, în timp ce Sinodul nu se uită la apelurile, memoriile și pozițiile Bisericii pe diferite subiecte. Iar exemplul Mântuitorului Hristos, care în întreaga Sa activitate, peste 3 ani, a stat numai în mijlocul mulțimilor, este unul profund grăitor, care are o antiteză astăzi în abordarea sinodală, în care în 100 de ani Sinodul nu a fost văzut nici măcar o dată într-un dialog pe vreo problemă cu credincioșii.

Hristos și Apostolii nu țineau la ușă pe cei care veneau pentru ajutor. Hristos spune: **„Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi”** (Matei 11:28), chemându-i la dialog și împăcare pe credincioși, oferindu-le acestora pace, ridicând oboseala acestora, odihnindu-i. Nu precum face Sinodul astăzi, punând poveri peste credincioși și apoi în stil autoritar refuzând dialogul cu aceștia, izolându-se. Departe suntem în relația Sinodului cu Biserica de cum vede Hristos această relație! Departe suntem de personalismul și de abordarea față către față pe care trebuie să le avem în Biserică! Departe suntem de învățătura Evangheliei și de spiritul comunitar care ar trebui să existe în Biserică! **Căldura chemării lui Hristos și intransigența instituțională actuală sunt două paradigme diferite ale relației cu credincioșii. Nu putem vedea**

chemarea și exemplul Mântuitorului în acțiunea din ultima sută de ani a Sinodului.

De la *dialog apostolic și evanghelic* am ajuns la *jalbă și memorii instituționale*, depuse la Sinod în biblioteci întregi, timp de un veac, pe diferite subiecte, ca mărturie pentru lipsa actuală a dialogului în Biserică. În Scriptură nu există nici măcar o scrisoare din partea Bisericii pentru astfel de situații, așa cum astăzi la ușa Sinodului se adună biblioteci întregi de memorii, problemele Bisericii fiind rezolvate istoric prin dialog. Conceptul de **memoriu** devine parte din constituția Bisericii, în această etapă a instituționalizării acesteia, înlocuind conceptul biblic de **dialog**.

Depunerea de memorii la ușa Sinodului e o inovație modernă, pentru a bloca dialogul, pentru a ține pe cei cu care trebuia să se dialogheze la ușa închisă a Sinodului. Curios, rugăciunile ortodoxe către cer nu se fac în formatul memoriului, ci în formatul dialogului cu cerul în rugăciune. În Scriptură se vorbește despre dialog, nu despre memorii, ca să înțeleagă și instituția cât de departe este astăzi de învățătura Evangheliei, în care în loc să odihnească credincioșii în dialog, în care în loc să aducă pace în Biserică în dialog (care odihnește întreaga Biserică) tot ce poate este să emită decrete, în stil catolic. În Biserică sunt doi, și Sinodul și credincioșii, nu doar Sinodul. Asta zice Hristos, că trebuie înțelegere față de Biserică, și aceasta trebuie primită și odihnită de fiecare dată când simte oboseală și poveri și nu încărcată suplimentar. Are suficiente ispite de dus în calea mântuirii, nu are nevoie de poveri în plus.

Hristos cheamă pe toți la Sine, în timp ce instituția respinge pe cei care vin spre dialog, credincioșii neapărând în niciuna din aceste mari discuții ale ultimului secol, fiind alungați de la Sinodul din Creta, unde nu au existat scaune și pentru credincioși. Nu ar trebui să fie instituția prima care să lucreze după acest îndemn și să odihnească Biserica în durerile acesteia? Nu ar trebui instituția să fie

cea care să cunoască arta de a împăca întreaga Biserică? Nu ar trebui să fie numiți ierarhi cei care au puterea de a aduce pace în Biserică, echilibru, discernământ și nu doar energie administrativă? **Unde este apelul Sinodului la dialog, asemenea lui Hristos? Nu spune Hristos că *poverile și oboselile Bisericii* să fie adresate în dialog, venind la instituție? Ce e neclar aici? Nu ar trebui Sinodul să cheme la dialog? Deschiderea lui Hristos către credincioși nu își are un corespondent instituțional actual. Intransigența instituțională actuală nu este în spiritul Evangheliei și a învățaturii Mântuitorului.**

Ierarhia de astăzi este vulnerabilă la decizii greșite tocmai prin izolare de tip Boca. Pentru că în fond *lipsa de deschidere la dialog și ascunderea în spatele autorității ierarhice* a fost problema istorică a ierarhiei (de asta am și avut atâtea Sinoade Ecumenice), iar împăratul și credincioșii au împins și potențat dialogul intern în Sinoadele Ecumenice. Și dacă ierarhia va vedea doar o autoritate instituțională în Sinoadele Ecumenice și nu autoritatea unui dialog larg intern, timp de zeci de ani și analize ajunse la maturitate, culminând în Sinoadele Ecumenice, atunci denaturează profund actul de analiză și dialog intern al Bisericii, adică participarea la actul decizional și de unitate al întregii Biserici.

Aceste probleme *calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta, A. Boca*, au fost expediate în Biserică prin autoritate și nu prin adevăr-analiză. Toate aceste probleme aveau nevoie de o altă abordare, după cum voi arăta mai jos.

1. *Calendarul* e o problemă de management organizațional. Este evident că pentru problema calendarului nu s-a făcut corect *change management*, un management al schimbării, nu s-a făcut un program larg de informare a Bisericii și de *discutare și armonizare a perspectivei Bisericii asupra calendarului*. Și asta pentru că *perspectiva*

ierarhică în care *calendarul nu e o problemă teologică autentică* nu este înțeleasă și asumată imediat de *credincioși, pentru care calendarul era o problemă teologică*. Iar aici era nevoie de un **dialog de ani de zile pentru această schimbare, pentru discutarea diferenței de perspectivă**, dialog ignorat de ierarhie, fiind evident o diferență largă de perspectivă care trebuia gestionată în timp¹⁹¹. Reticența credincioșilor trebuia gestionată prin dialog îndelung, până ierarhia vedea împăcarea credincioșilor cu această decizie – nu trebuia expediată decizia în Biserică fără ca decizia să poată fi asumată și tolerată de Biserică, de credincioși, de factorul uman, fără tulburare. Ce este calendarul fără un nivel de management autentic, care să înțeleagă conceptele de *people management* și *change management*? Este doar o abordare superficială și o tulburare a Bisericii, a produs o schismă în Biserică.

¹⁹¹ Ierarhia ar fi înțeles ce zicea Biserica despre calendar, dacă ar fi fost deschisă la dialog. Și s-a forțat Biserica peste noapte într-un calendar nou fără a se ține cont de tulburarea Bisericii și de perspectiva diferită a unei întregi Biserici. Ierarhia a eșuat în problema calendarului la nivel de management organizațional, neavând noțiuni de bază de management și nici de gestionare a factorului uman. Fără credincioși la fața locului niciun Sinod nu va putea presupune sau propune ipoteze asupra reacției Bisericii și perspectiva maselor de credincioși. Pentru că adevărul teologic care nu poate fi asumat trebuie întâi explicat și nu forțat – un adevăr forțat e doar ispită în gestionarea credincioșilor și o lipsă largă de discernământ în managementul Bisericii. De aceea statistic este nevoie în fiecare Sinod făcut pentru probleme mari de o masă statistică reprezentativă pentru Biserică, pentru a se vedea reacția Bisericii, pentru a se obține poziția Bisericii, pentru a face această consultare cu Biserica. Și de aceea toate Sinoadele Ecumenice, în mod înțelept au avut credincioși, pentru consultare dar și pentru a gestiona responsabil reacția credincioșilor. Dacă problema calendarului era gestionată cu o masă de credincioși la fața locului nu mai aveam astăzi această problemă. Problemele mari și deciziile mari ale Bisericii s-au luat cu credincioși suficient de mulți la fața locului. Altfel nu știi unde pot duce astfel de decizii. Și avem suficient de multe exemple în istorie pentru a vedea rezultate unor decizii greșite.

Câteodată trebuie ascultată și Biserica. În problema calendarului trebuia gândit puțin altfel, că nu toți sunt la aceeași măsură administrativă ca instituția, că Biserica nu are această perspectivă, nu o poate duce, înțelege și asimila atât de ușor. Și ce poate duce un ierarh nu poate duce un credincios în zona administrativă. Nu trebuiau puse greutăți administrative exagerate în spatele credincioșilor, care nu pot să le ducă, doar pentru că este „corect” pentru ierarhie asta. Era vorba despre o măsură corectă a greutăților pe care le poate duce Biserica, care impunea un discernământ mare.

2. În *unitatea creștină* **ierarhia nu a reușit până astăzi să formuleze și să definească problema unității creștine și nici soluția teologică**, problemă pe care am rezolvat-o în alte lucrări publicate. **Golul istoric de analiză, argumentare și comunicare, care trebuie acoperit teologic pentru a avea convergență a argumentului teologic creștin și care nu a fost acoperit și nu poate fi acoperit instituțional pentru că este nevoie de o perspectivă externă teologiei actuale**, de o teologie complementară, nouă, nu este discutat astăzi de instituție care cunoaște un singur tip de abordare teologică, recapitulare-playback, cunoscând teologia veche („greaca veche” vorbind figurat), veche de milenii, dar nu cea nouă („noua greacă”), convergența creștină putându-se face doar într-o teologie nouă, într-o dezvoltare teologică nouă după cum și părintele Stăniloae a afirmat¹⁹². În „greaca veche”, în teologia veche nu se va putea face unitatea creștină, convergența

¹⁹² Această dezvoltare teologică am propus-o în alte lucrări și în mare consolidează argumentul, analiza și comunicarea tuturor tezelor din dialogul ecumenic, aducând la nivel de argument un argument teologic actualizat al unității în Ortodoxie, pentru întoarcerea protestanților și catolicilor în unitatea Bisericii.

argumentului teologic creștin. Și instituția nu a înțeles încă problema de rezolvat, și doar pierde timpul și veacurile săpând în direcția greșită, a recapitulării teologice intense, prin teologi pregătiți, dar în „greaca veche”, dar nu prin consolidare teologică, nu prin pregătirea informației teologice, mutând problema de la nivelul informației la nivelul teologilor și a dialogului, folosind o abordare complet greșită în Ecumenism¹⁹³. Ce este tratarea problemei unității creștine în Sinodul din Creta? Este doar o ineficiență teologică obținută prin lipsă de înțelegere a problemei, prin lipsă de problematizare.

3. În *Sinodul din Creta* **ierarhia nu a reușit să definească problema unității creștine și nici soluția teologică** (care trebuia gândită pe baza articulării problemei), dar **nici soluția logistică, de management**, care ar fi trebuit construită peste soluția teologică. Și într-o neînțelegere totală a problemei de care discuta, a postulat, a creat o ipoteză asupra necesității unui dialog ecumenic într-un anumit format, a oferit și încercat să convingă că, deși nu are o analiză, Ecumenismul actual (făcut în lipsa unei teze ortodoxe a unității creștine) este totuși o soluție conform instituției¹⁹⁴. *Ecumenismul* (cadrul logistic și de

¹⁹³ Fără a folosi teza creată și publicată pentru discuțiile despre unitatea creștină și Ecumenism nu cred că se va putea progresa în Ecumenism, teza propusă fiind soluția autentică a discuției. Este o reușită ca Sinod să ai soluția unității creștine propusă în Biserică și să o ignori.

¹⁹⁴ Pentru Sinodul din Creta nu pot spune decât că este un Sinod care nici măcar nu a reușit să definească problema de care discuta. Iar dacă **soluția teologică a unității creștine este una internă** (și nu externă, precum cea propusă greșit de Sinod) și **implică o dezvoltare teologică** unde să crească de la 30-40% argumentul ortodox la 70% (cât e necesar pentru convergență, după cum și părintele Dumitru Stăniloae a propus) atunci **pierdem timpul în Ecumenism**, iar **Sinodul din**

management pentru dialogul ecumenic), **avea nevoie de expertiză de management de program (și nu de teologi)** pentru a fi cuprins corect. Și instituția nu are astăzi o teză de management de program coerentă, la nivelul întregii Biserici, pentru că instituția are doar competențe teologice și administrative, dar nu de management de program și nu poate să articuleze programul de management necesar în Ecumenism. Ce este Ecumenismul fără un manager de program care să dea viață unui program de management viabil necesar dialogului ecumenic? Este doar un efort dezorganizat, fără management autentic. Iar Sinodul din Creta e un sinod gol, egal cu zero la nivel de abordare a unei probleme teologice istorice, atât la nivel teologic, cât și la nivel de management. Nu a acoperit nimic din golul istoric teologic ce trebuia acoperit.

4. *Canonizarea lui A. Boca* este o **altă analiză eșuată a Bisericii**, în care mărturia despre Boca nu a fost adunată, în care **se confruntă două paradigme, martorii părținitori ai Ardealului și martorii autentici ai fenomenului**

Creta este Sinodul căderii Bisericii prin apropiere de relativism, sincretism și minimalism. Iar Ecumenismul devine cvasi-inutil în fața unei soluții teologice autentice, pentru o soluție argumentativă și la nivelul informației fiind nevoie de mecanisme online de distribuire a unui argument actualizat ortodox, nicidecum de un dialog fără baza de informație și analiză necesară convergenței unui argument teologic. Pentru că problema convergenței argumentelor interconfesionale este informația istorică incompletă, insuficientă, care nu e la un nivel care să asigure convergență și care se va rezolva consolidând argumentul ortodox în nivelele de argumentare, analiză și comunicare (așa cum am adus contribuții în lucrările publicate exact în dimensiunile de argumentare, analiză și comunicare, problematizare, definire și construire de la zero a tezei unității creștine). Iar dacă cineva produce o soluție teologică Ecumenismul este cvasi-inutil dar este și o acuzație adusă ierarhiei care nu a înțeles problema și nu a împlinit unitatea Bisericii, care trebuia să facă în ultima sută de ani un **Sinod al unității creștine, pentru a discuta această problemă.**

cu care instituția a refuzat să discute. Iar soluția adoptată a fost de tip „Ferrara-Florența”, o soluție-compromis, care să împace Ardealul în patima sa pentru canonizare, dar nu Biserica. Ce este canonizarea lui A. Boca fără audierea a câteva zeci de martori autentici ai discuției? Este un fals.

În ultima sută de ani avem 4 eșecuri majore decizionale ale ierarhiei. Vorbim despre probleme acoperite de autoritate ierarhică, dar nu de analiză, nu de competență de management și teologică. Iar toate aceste decizii au în comun un lucru, o lipsă largă de tact instituțional, o lipsă de diplomație internă și de dialog instituțional cu Biserica. Pentru că toate aceste probleme se puteau discuta și rezolva într-un dialog intern. Avem un bilanț uimitor după 100 de ani în care nu a existat nici măcar un Sinod, o discuție instituțională între Biserică și credincioși.

Putea duce Biserica această povară a calendarului la timpul respectiv? Era pregătită pentru o astfel de schimbare? Calendarul avea nevoie de o discuție întâi, de un Sinod larg, la care să participe și Biserica, cu poziția pe care a adus-o și să fie auzită în Sinod acea poziție. Aceste 4 probleme nu au avut de fapt poziția Bisericii discutată în Sinod. Blocarea actului de a aduce poziții din Biserică pentru diferite probleme este ceea ce generează aceste degenerări în Biserică. Și păstrează mulțimi revoltate în Biserică, care au nevoie doar de un factor de polarizare. Și apoi nu știi încotro bate vântul și cât de mare va fi focul care se va aprinde în Biserică.

Aceste probleme, calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta, A. Boca, aveau nevoie de un dialog și de un Sinod autentic. La nivel sinodal instituția nu a procedat corect, nediscutând pozițiile aduse de Biserică, ci doar a impus poziția instituției drept „unitate”

pe subiect. Aceste poziții ar fi trebuit discutate și grupurile care le-au adus trebuiau să fie prezente în Sinod. Și totuși Biserica nu bate apa în piuă degeaba pe toate aceste subiecte, pentru că de fiecare dată Biserica aduce o poziție corectă care trebuie discutată. Biserica nu este un samar care să poată fi încărcat la maxim, peste noapte, de ierarhie cu orice idei inovatoare, drepte într-un birou, dar incorecte pentru credincioși și care nu pot fi duse de aceștia. De-ar fi citit ierarhia Evanghelia cu atenție, vedea că Hristos cere discernământ în încărcarea semenilor cu poveri ciudate, de tot felul, precum cele administrative, care nu pot fi duse. Credincioșii nu se încarcă inutil cu tot ce umblă în peisajul inovațiilor actuale.

Toate aceste probleme ar trebui rediscutate astăzi pentru că au soluții, deși instituția s-a încurcat istoric în tot felul de ipoteze și inițiative surogat, forțate apoi în Biserică. Pocăința creștină, îndreptarea celor greșite, care este îndemnul continuu al Bisericii, ar trebui urmată și instituțional, prin corectarea greșelilor făcute de aceasta – sau instituția nu are nimic de spus și de corectat în toate aceste probleme? Toate aceste probleme au fost tratate superficial, prin păreri teologice și nu prin analize. Niciuna dintre aceste probleme nu are o analiză responsabilă la nivel de decizie a Bisericii.

Toate aceste 4 mari evenimente din ultimul secol au în comun mari ispite venite asupra Bisericii:

1. *Schisma, în calendar.* În care *ispita schismei*, venită prin hipercorectitudinea corectitudinii numerelor (bune pentru administratori, care văd doar legi seci și nu o comunitate, care nu au o maturitate și discernământ duhovnicesc să conducă o comunitate). Și ajungem într-o Biserică în care parohiile dispar una câte una la mișcările bruște ale ierarhiei, care nu înțelege că discută despre

oameni, că factorul uman se gestionează prin blândețe, prin răbdare, timp de zeci de ani, prin tact, diplomație și dialog și că nu avem probleme atât de mari încât să fie nevoie să le rezolvăm cu levierul instituțional, cu forța, peste noapte. Și avem o ierarhie care nu înțelege că prioritatea în Biserică este mântuirea credincioșilor și nu diferite obiceiuri, regulamente, o administrație în care regula spălatului instituțional administrativ al vaselor și ulcioarelor este mai importantă decât mântuirea credincioșilor într-o parohie și că o parohie are nevoie de stabilitate și nu de tulburare prin diferite regulamente birocratice care lezează actul mântuirii credincioșilor. (Oare unde a fost răbdarea instituțională în schimbarea calendarului, unde au fost tactul și diplomația instituțională¹⁹⁵?)

2. *Erezia și ispita ereziei, în Ecumenism.* Dacă Ortodoxia nu are intern putere de convergență în argumentul adus în dialogul ecumenic, atunci Ecumenismul este egal

¹⁹⁵ Sunt foarte multe Biserici astăzi care trăiesc foarte bine în calendarul vechi, fără a avea cine știe ce dificultăți în asta, iar „marile câștiguri” avute de Bisericile care au trecut la noul calendar se văd în schismele și pierderile de credincioși, asta fiind sigura reușită a calendarului. Bisericile care au trecut la noul calendar au avut doar de pierdut, nu au avut niciun fel de câștig. Astăzi putem vedea cine a câștigat și cine a pierdut de fapt în calendar. Unii își scriu mai ușor hârtiile în instituție cu noile date dar își numără milioanele de credincioși pierduți, alții merg înainte în calea spre mântuire dar netulburați, cu pacea Bisericii netulburată și mântuirea credincioșilor neafectată. **Prima întrebare de pus în calendar era dacă Biserica poate duce o astfel de schimbare** – iar aici trebuia o analiză largă asupra managementului schimbării, dar și un sondaj larg, pentru a se discuta cu Biserica. Și nu doar o ipoteză asupra perspectivei corectitudinii modificării, fără a se ține cont de cei care duc greutatea deciziei. **Nu s-a făcut în calendar analiza de impact în Biserică (obligatorie în management) și nici analiza pentru managementul schimbării și de asta am ajuns aici.** Lipsurile din zona de management sunt evidente în toate aceste probleme.

căderii Bisericii. Nu va duce pe termen lung decât la căderea Bisericii.

3. *Ispita înșelării grave a întregii Biserici, în A. Boca.* Odată asumată înșelarea într-o canonizare vom cădea în ispită, vom cădea în toate păcatele canonizate, care vor ispiti întreaga Biserică, cu mare putere.

Toate aceste ispite nu sunt văzute de ierarhie, nevăzând diavolul cum înconjoară Biserica din toate părțile, nevăzând diavolul cum dă târcoale Bisericii Ortodoxe, nevăzând norul întunecat care a acoperit Biserica în ultima sută de ani. Prin astfel de decizii Biserica va cădea. De asta trebuie să atragem atenția în acest context că se merge instituțional din greșeală în greșeală, în mari erori instituționale.

Avem probleme mari create de ierarhie în ultimul secol, avem pierderea a cel puțin 1 milion de credincioși în calendar, doar pentru că ierarhia și-a dorit un număr în calendar și nu s-a mai uitat la comunitate. Avem o lipsă de soluție în problema unității creștine pentru că aroganța teologică e legea teologică actuală și împiedică un dialog pe o problemă de două milenii¹⁹⁶. În Sinodul din Creta nu s-a putut nici măcar articula ce problemă se rezolvă și ierarhia s-a adunat fără să înțeleagă ce are de făcut în acel Sinod, pe subiectul unității creștine, plecând cum a venit de la Sinod, fără să fi scris un rând de folos în acel Sinod și mai rău, creând o cale care nu va duce

¹⁹⁶ Unde nu există nici măcar o singură teză de problematizare în afară de cea propusă în alte lucrări publicate pentru unitatea creștină, dar totuși se participă la un dialog ecumenic fără să se fi înțeles problema de rezolvat și fără să se fi rezolvat întâi intern într-un Ecumenism intern.

Biserica decât la cădere¹⁹⁷. Iar în A. Boca vedem un compromis instituțional, când analizele pentru Boca au ieșit pe minus și el este totuși canonizat.

Găsim în Biserică în ultimul veac o abordare instituțională discreționară, care produce Bisericii pagube. Pentru că toate acestea sunt pagube aduse Bisericii, prin aroganță și lipsă de dialog. Prin lipsă de unitate reală cu Biserica. În fond, dialogul cu credincioșii este parte din lucrarea unității Bisericii, este o componentă a unității Bisericii, uitată în statutul actual, care are o unică perspectivă, fiind centrată pe rolul ierarhiei în Biserică, fiind despre ierarhie în mare și nu pe obținerea unității Bisericii prin dialog. Statutul actual nu a înțeles esența unității Bisericii și nu a reușit să o cuprindă, neavând o instituție de dialog autentică, ci s-a limitat mult, vorbind în mare despre rolul ierarhului în Biserică, care nu reușește să adune Biserica și să obțină unitatea acesteia prin adunare. Statutul Bisericii trebuia centrat în conceptul de adunare-dialog pentru a evidenția unitatea Bisericii, nu în conceptul de rol administrativ ierarhic – totuși nu trăim doar pentru administrația instituției. Când vezi discuții în Biserică și poziții largi, purtate zeci de ani, este clar că nu există dialog.

Statutul actual s-a limitat la o structură administrativă și de centralizare ierarhică a puterii, dar a uitat de componenta esențială a *unității Bisericii prin dialog-adunare*. Curios, definiția Bisericii, *ekklesia* e legată de conceptul de *adunare*, numai statutul nu, care e legat de conceptul de autoritate, de ierarhie, de Sinod. Cumva ierarhia și-a ales perspectiva convenabilă asupra Bisericii când s-a creat statutul, ca să înțelegem și spiritul în care statutul Bisericii a fost creat astăzi, pentru a susține puterea administrativă a ierarhiei, dar nu pentru a susține real unitatea Bisericii în dialog. Statutul actual

¹⁹⁷ Iar aici propunerea făcută în alte lucrări, pentru soluția teologică și soluția logistică a problemei unității creștine, care să fie adunate și discutate într-un Sinod al unității creștine, este ce trebuia de fapt făcut instituțional pe acest subiect.

are o cu totul altă prioritate și direcție, fiind o consolidare instituțională largă a puterii ierarhice, dar nu o consolidare a dialogului intern care trebuia regăsit în Biserică – era evident că cei care l-au scris trebuiau să se așeze la locuri mai înalte și nu la locuri în care să poată vorbi mai ușor cu credincioșii.

Doar prin adunare-dialog se obține unitate, iar fără adunarea credincioșilor într-un dialog nu se va obține unitate în Biserică. Și credincioșii participă la actul unității Bisericii, nu doar ierarhia. **Conceptul de participare este esența unității, iar participarea nu se poate face fără adunare și dialog, care nu există de fapt în statut.** De aceea ce se propune astăzi în statut, postularea unei unități, dar fără adunare-dialog, este doar un surogat care să împace conștiințele instituționale care nu mai înțeleg unitatea Bisericii, care să le spună că totuși scrie undeva în statut ceva despre unitate. Și de asta, în loc să se rezolve problemele Bisericii, se fac tot felul de încurcături, se strică lucrurile Bisericii, se merge din rău în mai rău, tocmai pentru că Sinodul ține închisă ușa sinodalității și nu face adunare-dialog¹⁹⁸. Iar credincioșii nu au nicio pârghie instituțională de apel la dialog, și de asta în niciuna dintre aceste probleme nu pot face instituțional nimic. Problema actuală din Biserică este chiar acest statut care împiedică acest dialog instituțional care ar trebui să existe între Biserică și Sinod, dialog care este la discreția ierarhiei care, ca și în primul mileniu, nu va face dialog pentru nimic, decât împinsă din exterior.

Instituțional nu se pot acoperi în izolare sau în circuit închis analize de o complexitate largă, precum cea a unității creștine sau cu o complexitate de cercetare și investigație precum cea despre A. Boca (unde era nevoie de cercetare de teren și investigație, de management, și nu de teologi care doar să verifice gramatica teologică a unor

¹⁹⁸ Pentru că unde este adunare este și dialog, adică analiză, cumva calitatea analizei Bisericii depinzând de capacitatea de adunare plenară, a tuturor celor care pot și trebuie să contribuie pe un subiect, fie ei ierarhi sau nu.

texte), sau nevoia de gestionare a perspectivelor diferite, precum cea din problema calendarului. Și de aici ajungem cu probleme majore, rezolvate greșit în Biserică, probleme care aveau nevoie de o altă abordare. Și ierarhia nu poate să le gestioneze în izolare și doar propune ipoteze, diferite postulate, care nu pot fi acoperite de analiză.

Primează în Biserică mântuirea credincioșilor în fața diferitelor regulamente pentru spălarea instituțională a vaselor și ulcioarelor administrative. Nu va judeca Hristos episcopii pentru spălarea vaselor și ulcioarelor în Biserică, ci pentru pierderea nejustificată a parohiilor, prin regulamente care nu fac decât să piardă suflete. Duhul administrativ neîmbinat cu duhul evanghelic nu face decât rău, nu face decât să netrebnicească credincioșii, când e aplicat cu totul fără discernământ, fără dialog și nu în spiritul evanghelic. Este un mare păcat.

Unele trebuie ținute, unele trebuie făcute. Întâi în Biserică primează sufletul și mântuirea. Iar administrația, când se face, nu poate fi făcută prin pierderea parohiilor pe motive superficiale. În fața lui Hristos nu or să conteze explicațiile de tipul „am ținut spălarea vaselor și ulcioarelor administrative, dar am pierdut parohii”. Acolo nu o să se poată scuza ierarhii cu explicații ridicole în care o administrație gândită fără discernământ împiedică și afectează actul de mântuire al credincioșilor. O administrație care împiedică mântuirea credincioșilor e păcat. A lucra administrația în defavoarea mântuirii credincioșilor e mare păcat. Performanța administrativă excesivă cu siguranță că ascunde problemele ei. Explicațiile de tipul că ai hârtiile administrative în ordine, dar credincioșii au plecat din Biserică, nu vor funcționa în fața lui Hristos. Astăzi instituția lucrează mai mult pentru hârtii decât pentru credincioși.

Aceste false priorități care tot apar în Biserică, vasele și ulcioarelor administrative instituționale¹⁹⁹, sunt cele care ajung să împiedice actul mântuirii, după cum și Mântuitorul ne-a atras atenția. La acestea trebuie să avem grijă în Biserică, pentru ca nu cumva să le așezăm înaintea actului mântuirii credincioșilor și să ajungem cu probleme nerezolvate timp de zeci de ani, probleme blocate artificial în tot felul de reguli și regulamente, sau să creăm probleme în Biserică prin priorități greșite.

Managementul resursei umane primează în fața managementului administrativ. Ar trebui făcută o responsabilizare mult mai mare a episcopilor în fața propriilor acțiuni din eparhii. Niște criterii de performanță manageriale pentru episcopi, niște obiective de performanță, în care 1. pierderea unei parohii, 2. pierderea imputabilă de 2-3 preoți prin management uman defectuos, sau 3. pierderea de credincioși, să aducă schimbarea din funcție, ar ajuta pe ansamblu actul de management ierarhic, dar și Biserica – aceasta ar avea oportunitatea să găsească manageri mai buni și să înflorească prin alți ierarhi, nu să se ofilească și să se piardă. Episcopii s-ar întreba de mai multe ori despre acțiunile administrative, dacă au sens și ar prioritiza întâi credințioșii în actul de management și nu administrația. Așa tot ce fac acum este să prioritizeze întâi tot ce e nefolositor, dar care instituțional este de mare preț, corectitudinea administrativă.

Instituția trebuie intern să schimbe prioritățile de management și să transmită un mesaj către întreaga ierarhie că actul de

¹⁹⁹ Urmărite și de cărturarii și fariseii biblici până la nivel de dogmă, dar și de administrația curentă, fiind și atunci o discuție la ordinea zilei, dar și o deviere instituțională greșită, condamnată de Hristos și în acele timpuri. Instituțional găsim aceeași cărturari și farisei în toate timpurile, cu aceeași abordare asupra unor probleme false ale Bisericii, doar creând probleme și deviere a atenției de la esențialul activității Bisericii și de la actul autentic de mântuire.

management defectuos față de credincioși este imputabil și ierarhilor, nu doar preoților. Preoții sunt eliberați din funcție pentru diferite probleme administrative. Un model similar de performanță ar trebui gândit și pentru ierarhie, când e vorba despre parohii, preoți și credincioși. Dreptatea și analiza de performanță de management nu poate fi imputată doar preotului. Și spun asta pentru că auzi că dispar parohiile din Biserică pe motive care sunt imputabile direct episcopilor, care ar trebui puși de urgență să repare ce au stricat și să rezolve situațiile create în propriile eparhii, sau să fie eliberați din funcție și pus alt episcop mai capabil să rezolve ce s-a stricat. Dacă un episcop strică ceva în Biserică, ar trebui altcineva să corecteze ce s-a stricat, nu toți să privească în pământ, pentru că până la urmă este vorba despre turma lui Hristos, despre credincioși, unde regulile administrative nu valorează nimic în fața mântuirii sufletelor.

Dacă exista istoric o astfel de responsabilizare, nu mai aveam calendarul, Sinodul in Creta era gestionat altfel, iar episcopii aveau un reper clar de management, asupra direcției pe care să o aibă în management, nu doar direcția administrativă, ci în special cea a managementului comunității. Nu am mai avea tulburări în Biserică pe diferite motive false, întreținute superficial prin intransigență instituțională. Instituția ar avea un motiv pentru a lucra mai atent diplomația. Cu astfel de obiective de management se gândeau ierarhii de 10 ori înainte să atingă calendarul iar acest eveniment ar fi urmat un curs mult mai atenuat. Ar fi ținut cont și de credincioși, nu doar de administrația instituțională. E nevoie de un mecanism pentru a transmite corect prioritățile actului de management instituțional, dar și consecințele unui management defectuos: credincioșii trebuie să rămână în Biserică, pierderea acestora fiind motiv de neperformanță și de eliberare din funcție. Pierderea credincioșilor din Biserică trebuie să fie motiv de eliberare din funcție. Episcopii trebuie să învețe să prioritizeze corect credincioșii înaintea actului administrativ, și trebuie responsabilizați printr-o lege de acest tip.

Aceste 4 mari probleme ale ultimului secol nu au fost rezolvate pentru că aroganța teologică și instituțională e o virtute lucrată astăzi în Biserică și duce la oprirea acestui dialog cu Biserica. Pentru că dialogul e oprit întotdeauna de cei care le știu pe toate și la fața locului comit erori după erori și nu știu ce fac. Și cei care nu doresc dialog sunt cei încărcăți cu părere de sine și titlaturi instituționale.

Marea problemă care duce la nelucrarea dialogului intern din Biserică este că expertiza teologică se erijează în expertiză universală, care încurcă și nu rezolvă lucrurile în Biserică. Iar competența în limba și literatura teologică, în corectarea unei gramatici teologice, în cultura teologică, este erijată în Biserică într-o competență universală, și de management, și de cercetare, și de investigație, și de analiză. Și aceasta nu vede că pentru multele nevoi ale Bisericii e nevoie cu mult mai mult de adunare-dialog, *dialogul ascunzând în sine și adunarea competențelor necesare unui subiect*²⁰⁰.

Biserica are în această *adunare (management integrativ)* deja o soluție generală a problemelor, însă care nu e înțeleasă și lucrată. *Personalismul adunărilor Bisericii, adunările față către față* sunt soluția corectă a problemelor, evidențiată din temelie sa în Biserică, soluție pe care Sinodul a înlocuit-o cu autoritatea Sinodului și nu cu autoritatea *soluționării autentice a problemelor în adunare integrativă și plenară*. Și de asta în mod greșit Sinodul s-a erijat astăzi în instituția supremă a Bisericii, care rezolvă orice, deși Biserica nu este gândită doar printr-un Sinod, ci prin adunare, prin întreaga comunitate, Biserica fiind *sobornicească*, stresând conceptul de adunare-dialog-integrare și nu conceptul de adunare al ierarhilor. **Biserica vorbește în Crez în sobornicitate despre un mecanism și nu despre**

²⁰⁰ Adunarea-dialogul este într-un sens larg un act de integrare al unei analize prin toți cei care pot contribui, cumva termenul biblic de adunare și dialog având astăzi un corespondent mai puternic de integrare, care este în parte echivalent cu acestea.

un grup de ierarhi. Vorbește despre management integrativ și nu despre management în circuit închis, cum se propune astăzi de Sinod.

Sinoadele Ecumenice sunt exemplu de critică plenară a unor subiecte, cu participare largă, integrativă, după zeci de ani de analiză internă în Biserică. Sunt momente de maturitate a unor analize și de concluzionare a acestora și nu de închidere a ușilor unui Sinod sau de discutare în circuit închis a unor subiecte mari ale Bisericii, cum se propune astăzi de Sinod. Sinoadele Ecumenice sunt legate de dialog și de maturitatea unor analize, de concluzionare, nu doar de ierarhie, așa cum ierarhia se erijează într-un monopol asupra actului teologic, administrativ și în orice direcție al Bisericii.

Analiza și adevărul sunt factorii primari într-un Sinod, alături de contribuitorii la analiză. Ierarhia are ca responsabilitate normarea, adoptarea canonică, expertiza teologică și nu erijarea într-o competență universală de analiză și în orice direcție sau în monopol instituțional. Și degeaba ai un Sinod dacă nu ai un adevăr și o analiză responsabilă, care de nenumărate ori sunt aduse de Biserică. Sinodul ar trebui să își gândească rolul ca fiind de integrare, de normare și adoptare canonică și nu de monopol instituțional absolut.

Instituția nu le poate rezolva singură pe toate – este o axiomă adusă de timp, care obligă la dialog instituțional, la deschidere, pentru binele și sustenabilitatea Bisericii. Dialogul și deschiderea, adică *adunarea Bisericii* (concept care îl avem de două milenii, dar pe care încă nu îl înțelegem plenar), dau sustenabilitate Bisericii și nu un aparat administrativ în circuit închis, care le știe pe toate și lasă în istorie monumente ale unor erori instituționale majore, precum cele lăsate în calendar, unitatea creștină, Sinodul din Creta și A. Boca.

Însă mai avem încă o problemă pe lângă acestea 4, aceea că această generație de ierarhi continuă aceste probleme și nu le rezolvă.

Pentru că acestea sunt rezolvabile. Și instituția nu înțelege ce e de făcut pe aceste probleme, este într-o expectativă și pasivitate în toate acestea, care sunt rezolvabile în dialog. Lipsa de opțiuni în soluționare a ierarhiei nu este ce se poate face în toate aceste discuții. **Ierarhia stă cu soluțiile acestor probleme la ușa Sinodului, în memoriile depuse la Sinod, stă cu soluțiile la toate aceste probleme în Biserică și refuză să le discute.** Soluțiile acestor probleme au fost tot timpul la ușa Sinodului. Din păcate însă, Sinodul nu a dorit să acorde atenție dialogului necesar acestor soluții. Și din lipsă de dialog soluțiile problemelor Bisericii rămân la ușa Sinodului, fiind ignorate.

Soluțiile acestor probleme există în Biserică, dar instituția refuză să le discute. Singurul blocaj real în aceste probleme e cel creat artificial chiar de Sinod, prin refuzul dialogului intern, prin discutarea opțiunilor de soluționare, prin refuzul ascultării Bisericii. Nu există probleme nesoluționabile, ci există doar lipsă de dialog și integrare. Există de fapt doar o lipsă de adunare a Bisericii într-un forum corect de discutare și soluționare. Soluționarea acestor probleme este de fapt blocată de Sinod și nu împlinită.

Sunt Sinoadele Ecumenice și soluțiile la problemele teologice istorice rezultatul capacității colective de analiză a Bisericii, timp de zeci de ani, sau rezultatul unui circuit ierarhic închis de analiză, al unui monopol ierarhic, cum afirmă ierarhia astăzi? Răspunsul e evident. Problemele complexe au nevoie de capacitate colectivă de analiză și dialog. Iar aceste 4 probleme din ultima sută de ani erau pretabile și aveau nevoie de o abordare în capacitate largă și colectivă de analiză. De asta eforturile izolate de analiză nu au dus absolut nicăieri și au încurcat Biserica. De aceea când instituțional se plasează o analiză complexă, istorică, milenară, la 2-3 teologi ai instituției, este clar că acea analiză va fi eșuată, pentru că nu va avea o perspectivă comprehensivă. E clar că va conține doar puțin din subiect, perspective limitate, și e posibil să rateze cu totul subiectul.

Ca manager, am o altă abordare pe aceste subiecte: aş aduce într-o sală 20-30-100 de teologi și contribuitori²⁰¹, pentru a începe discuțiile, aş itera de câteva ori subiectul prin discuții pe baza unor analize inițiale, care ulterior să fie concretizate în diferite analize scrise. Și asta este abordarea autentică a Bisericii de la Sinoadele Ecu-menice, în care au fost luați toți teologii activi pe o problemă împreună cu analizele existente în Biserică pe diferite subiecte, au fost aduși într-o sală pentru câteva luni, până s-a clarificat discuția. Și așa se împlinește autentic o soluționare, nu în izolare. Problemele cu zeci și sute de participanți, cu o complexitate foarte mare de analiză, nu se pot rezolva decât cu cei implicați la fața locului. Nu se rezolvă pe hârtii.

Practica autentică de management pentru soluționarea problemelor complexe (pentru că *managementul problemelor* este o știință în sine) spune clar că trebuie aduși toți cei relevanți și activi pentru o problemă într-o sală, într-o discuție pentru clarificare. Iar managementul problemelor nu are conceptul de *Sinod*, care e cu totul străin de acesta, neexistând, așa cum în Biserică se propune astăzi, o *autoritate pentru rezolvarea și soluționarea problemelor*, care decretează soluții în orice direcție. Sinodul e legat mai mult de conceptul de adevăr și normare nu neapărat de o practică de management specifică a Bisericii. E legat de nevoia Bisericii de a norma și alinia continuu la identitatea sa și la adevăr. Ajută mai mult la normare și legătura în adevăr, decât la management. De asta în management nu găsim conceptul de „Sinod”, dar găsești un concept de *board de program*, concept care nu suprascrise niciodată nevoia de adunare a celor activi pe o problemă, pentru rezolvarea acesteia.

²⁰¹ Inclusiv critica, și nu doar corul teologic instituțional pentru susținerea poziției instituționale, **Sinoadele Ecu-menice remarcându-se în mod deosebit prin capacitatea de a integra larg critica, fiind integrative**, nu doar prin capacitatea de a aduna ierarhi în grupuri mari sau în circuit închis.

Sobornicitatea este acel *toți* care poate aduce claritate și analiză pentru ca decizia Bisericii să fie deplină și acea *discuție* în care se întâlnește acest *toți* în unitate. Și sobornicitatea are nevoie și de o instituție care să normeze și să adopte, să asigure o coerență și verticalitate în toate aceste decizii, funcția de adoptare și normare fiind vitală într-o instituție care dorește o verticalitate bimilenară, la fel cum și funcția de analiză în forumuri autentice de analiză e la fel de importantă. Și sobornicitatea asta spune că analiza trebuie făcută în forumuri autentice, dar și normarea trebuie făcută la fel, de forumuri ierarhice. Funcția de analiză și funcția de normare funcționează diferit, deși se dorește astăzi un monopol absolut asupra acestora de către ierarhie. Iar funcția de management al adunării Bisericii, dorită a fi controlată de Sinod, se pare că mai mult a fost ajutată de împărat decât să fi avut bunăvoință din partea ierarhiei pentru a fi împlinită la timpul potrivit în diferite probleme.

Un **manager de program** i-ar fi luat pe toți implicați în fiecare din aceste discuții, ar fi pus mâna pe telefon și îi aduna pe toți într-o discuție. Cumva **cum a făcut și istoric împăratul în Sinoadele Ecumenice, acesta făcând la acea vreme managementul necesar discuțiilor, atunci când instituția nu reușea să se adune pe sine** (așa cum nici astăzi ierarhia nu are deschiderea de a se aduna, și tot ce știe este ca și în primul mileniu, să invoce autoritatea teologică pentru o abordare discreționară). Funcția de analiză și funcția de normare nu pot fi circumscrise unui Sinod, așa cum dorește Sinodul o abordare discreționară. Funcția de analiză în Biserică trebuie împlinită prin analiză integrativă, prin dialog. Iar funcția de normare și adoptare canonică este rezervată Sinodului.

Este o realitate bimilenară că discuțiile Bisericii au fost adunate din exterior, pentru fiecare subiect major din Sinoadele Ecumenice. În istorie împăratul a fost nevoit de mai multe ori să întreprună invocarea discreționară a autorității teologice, care nu ducea

nicăieri și să îi așeze pe toți la o masă pentru clarificare, să facă management în Biserică. Nici atunci, în istorie, ierarhia nu a dat semne că ar fi în deplinătatea competențelor și dorinței de a aduna Biserica. Primul mileniu arată o ierarhie care a eșuat de multe ori să se adune pe sine în dialog, și a fost nevoie de fiecare dată pe fiecare problemă majoră de un împărat care să împingă ierarhia să se adune. Ierarhia a lucrat în primul mileniu împinsă în soluționare și dialog de un împărat și cu siguranță și astăzi este nevoie de așa ceva. Ierarhia Bisericii nu are un trecut pozitiv legat de adunarea Bisericii, după cum Sinoadele Ecumenice mărturisesc. Sinodul să nu mai ignore capacitatea Bisericii de adunare a discuțiilor, și să își amintească de reticența sa istorică, bimilenară, în a împlini acest dialog intern mult necesar în subiectele majore.

O discuție, o adunare, un dialog, e mai important decât zeci de ani petrecuți în izolare, în ipoteze, presupuneri, în bănuită instituțională și incertitudine. **O adunare elimină incertitudinea instituțională. Incertitudinea e eliminată de 2 factori, de prezența experților și a contribuitorilor (a celor activi în problemă) și de dialog.** Și tot ce facem când amânăm dialogul e să perpetuăm incertitudinii bimilenare, sau purtate zeci de ani prin Biserică, atunci când avem la îndemână instrumentul adunării, mecanismul de a aduna toată informația din Biserică și pe toți cei care au capacitate de analiză într-o sală, să dezbată o problemă.

Cât de simplă e soluția la problemele Bisericii, care stă în acest concept fundamental al Bisericii, *adunarea (integrarea)*, ocolit cu dexteritate instituțional din diferite motive. Când ai 500 de oameni într-o sală și aceștia discută organizat problema unității creștine (precum la Sinoadele Ecumenice), e cu totul altă discuție decât atunci când 2-3 teologi o discută într-un birou sau într-o comisie și apoi iau o decizie superficială pe baza unor titlaturi și nu a unor analize. Iar apoi, peste câțiva ani, aceștia din urmă ajung la concluzia

că au pierdut timpul și doar reiau ciclul de pierdere de timp și de muncă, prin diferite alte ipoteze la fel de greșite – aceasta este imaginea Ecumenismului, în care acest ciclu de pierdere de timp este repetat la nesfârșit, refuzându-se un Sinod larg, cu câteva sute de participanți, organizat, mai ales pentru o problemă cu o calitate ecumenică.

Din acest mod de lucru izolat trebuie să ieșim. Procesul bate titulatura. Un proces bun de integrare și analiză cu toți contribuitorii activi într-o discuție (adică un management integrativ) este superior individualității și titulaturii teologice - așa s-a procedat în istorie în Sinoadele Ecumenice. Până nu o să învățăm integrarea, adunarea, renunțarea la orgolii și aroganță, până nu vom învăța conceptele utile din management care trebuie aplicate în fiecare situație în teologie și în Biserică, până când Biserica nu va căpăta o experiență de management suficientă, care să îi asigure viabilitatea actului de management²⁰², nu vom învăța să rezolvăm problemele Bisericii.

Lipsa de experiență autentică de management din Biserică este marea carență a ultimei sute de ani. Aceasta este cauza autentică din substratul acestor probleme. Și erijarea instituțională în competență universală, pe baza titlaturilor teologice, este cea care perpetuează o stare de management precar în Biserică, în diferitele sale nevoi mari, după cum se vede în ultima sută de ani. Împăratul și credincioșii au împins instituția să facă management responsabil în diferite probleme, chiar atunci când nu a existat deschidere pentru aceasta. Astăzi instituția trebuie să învețe să se descurce singură, în absența unei instituții exterioare care să o oblige în istorie să își facă management.

²⁰² Toate aceste 4 probleme vin din incapacitate de management, din lipsă de management profesionist, care să știe să lucreze conform științei managementului și nu conform ipotezelor și părerilor instituționale despre management.

Din păcate instituția nu poate să facă astăzi management autentic, neavând expertiză în managementul de program și organizațional, necesare tuturor acestor probleme despre care discutăm. Aceste probleme discutate trebuiau rezolvate de un manager cu experiență și nu de teologi sau administratori-funcționari instituționali pricepuți la cu totul altceva. Pentru că toate sunt legate de un management specific (organizațional și de program), care trebuia făcut responsabil și nu doar prin păreri ale teologilor, păreri care să fie invalide la nivel de management. Toate aceste probleme implicau un management complex de soluționare și nu doar păreri date de teologi asupra a cum ar trebui făcut management în diferite subiecte. Și spun asta în calitate atât de manager cât și de teolog.

Change management - managementul schimbării - este esențial în Biserică, unde discuți de zeci de milioane de credincioși. Aici trebuie o **cunoaștere excepțional de bună a managementului pentru a putea lua decizii competente și pentru a le propaga corect în Biserică, pentru a obține o participare și nu o opoziție a Bisericii la decizii.** Curba schimbării²⁰³, concept specific managementului, alături de întreaga discuție despre managementul schimbării²⁰⁴, ar trebui să fie o realitate cunoscută pe larg în Biserică, alături de nenumărate alte concepte specifice de management. Pentru că managementul propune niște soluții foarte bune astăzi pentru aceste probleme cu care se confruntă Biserica, organizațiile mari sistematizându-și și punându-și la punct abordarea de management necesară în discuție. Dacă nu știi să aplici aceste concepte de management când acestea exact în aceste puncte trebuie aplicate, când e vorba

²⁰³ *Curba schimbării, explicată*, <https://www.bitesizelearning.co.uk/resources/change-curve-management-model>, *Înțelegând Curba Schimbării Kübler-Ross la locul de muncă*, <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/change-curve>.

²⁰⁴ *Ce este managementul schimbării?*, <https://www.ibm.com/topics/change-management>.

despre mulți credincioși, atunci managementul nu e decât un eșec instituțional de fiecare dată. De asta dialogul și prezența credincioșilor la fața locului sunt obligatorii pentru Biserică, pentru a ști unde sunt credincioșii în acest proces și ce are instituția de făcut, pentru că instituția are ca prim obiectiv unitatea și pacea Bisericii.

În calitate de manager sunt nevoit să aduc și o analiză de management, pentru că observ că sunt extrem de multe puncte deschise în managementul acestor probleme și că e nevoie de o discuție distinctă de management. Complexitatea acestor probleme nu e la nivel teologic ci la nivel de management. De asta am subliniat în fiecare punct necesarul văzut de management. Iar problema unității creștine este mult prea complexă, mult prea întinsă, pentru a fi rezolvată fără un manager responsabil pe ansamblu de soluționare, fără un program, fără un Sinod al Unității Creștine, unde să se discute problema. Acestea sunt componentele de management ale discuției, fără de care problema unității creștine va rămâne suspendată, împrăștiată în nenumărate direcții, fără a putea fi adunată. De asta Ecumenismul nu a reușit nimic pe subiect.

Adaptarea Bisericii la schimbare trebuie făcută prin programe largi de informare, de dialog instituțional organizat, timp de ani de zile, trebuie făcută cu un manager de program care să conducă aceste schimbări și nu cu teologi care doar să pună Biserica să execute în forță decrete instituționale nefiind atenți la necesitățile de informare, consultare, acord din partea Bisericii. Astăzi în Biserică discutăm mult de managementul schimbării, lucrăm mult această dimensiune a managementului, dar nu știm cum se face acesta în mod organizat. Un management bazat pe autoritate teologică dar nu pe o abordare organizată și profesionistă de management, nu va face decât să creeze probleme după probleme, care vor afecta comunitatea, precum acestea 4.

Aceste erori din ultimul secol nu fac decât să dovedească instituției că este nevoie de deschidere și dialog în marile discuții și ispite venite asupra Bisericii. Și mai arată că dacă se va continua în acest spirit în Biserică, vom fi între primele Biserici care va cădea. Dialogul și sobornicitatea înseamnă management responsabil al discuțiilor Bisericii, înseamnă integrare largă a discuțiilor din Biserică și nu doar discuții închise, circumscrise unor autorități. **Dialogul autentic este o soluție legitimă pentru toate aceste probleme, care sunt soluționabile și au soluții în Biserică.** Efectiv nu se poate gestiona ca întreg o comunitate fără o formă de dialog autentică, fără un dialog autentic cu aceasta, cel puțin pe problemele mari.

Evitarea criticii pentru deciziile instituționale, prin evitarea dialogului intern în Biserică, duce la decizii precare, duce la un șir lung de probleme instituționale, rămase în Biserică în ultimii 100 de ani, care lucrează în continuare. Duce la o problemă latentă în managementul Bisericii, problemă care trebuie descoperită și rezolvată. Nu vom rezolva aceste probleme fără a adopta un management responsabil și fără deschidere.

Gestionarea întregii Biserici nu poate fi făcută fără știința managementului, înțeleasă și aplicată în Biserică. Dacă Sinodul Bisericii nu are de unde să producă această competență pentru că ierarhii sunt selectați prin formare pur teologică și o oarecare pregătire administrativă (ceea ce nu este egal cu o pregătire managerială autentică), și nu au de unde să producă o practică relevantă de management, trebuiau să aducă un manager de program, consultanți, care să ajute pe zona de inițiative mari, cel puțin să ofere o poziție consultativă pentru cum trebuie gestionate programele și schimbările mari, pentru a gestiona corect relația cu Biserica și credincioșii. Pentru că cel mai important în toate aceste transformări interne este gestionarea corectă a relației cu Biserica, a reacției Bisericii, dar și a soluționărilor autentice.

De ce insist cu discuția de management? Pentru că în aceste probleme nu discutăm neapărat de teologie, ci de management, iar discuțiile sunt mai pretabile pentru manageri cu experiență. Pentru că în calendar trebuie săpânit managementul schimbării, în unitatea creștină trebuie avut în considerare managementul soluții teologice, în Ecumenism trebuia avut în vedere managementul de program care să asigure logistica viabilă a unei soluționări teologice și logistice, iar în A. Boca este necesar un management al informației, adunarea informației și analizei, managementul procesului de canonicizare. Zona de management e dominantă în aceste discuții, nu cea teologică.

Corabia Bisericii nu se întoarce la 180 de grade peste noapte, cum s-a făcut în calendar, doar pentru că unii episcopi au dorit peste noapte schimbări și au pus Biserica să execute. Corectitudinea și dreptatea unor idei venite peste noapte în Biserică este doar o ispită când nu are discernământul să comunice și să obțină tracțiune-participare din partea comunității în inițiative – dreptatea și corectitudinea a tot felul de idei, dar fără tact, este doar ispită, pentru că în astfel de „dreptăți și corectitudini” stă diavolul, care îți arată tot felul de dreptăți din astea în viață numai să mergi pe căi greșite și să faci tulburare. Era mai dreaptă pacea Bisericii și eventual o inițiativă pe termen lung în calendar, sau corectarea peste noapte a unei date, după cum se procedează și pentru A. Boca? Dreptatea calendarului a fost una falsă, a fost doar o ispită, pentru că nu a avut un discernământ asociat care să ajute o astfel de decizie.

Biserica nu este o armată la dispoziția episcopilor, gata să execute listele publicate peste noapte de instituție. Biserica este o comunitate cu 2 milenii de existență, cu **o inerție foarte grea în mentalitate**, cu o tradiție și inerție uriașă în mișcare. Are **o rezistență uriașă la schimbare, de care trebuie ținut cont în fiecare inițiativă**

a Bisericii. Biserica are o capacitate critică foarte ridicată, care se va activa în fiecare decizie mare. În aceste veacuri nevoia de dialog și comunicare a Bisericii este cu mult mai mare decât în mileniile trecute. Astăzi cantitatea de comunicare din Biserică trebuie crescută exponențial. Mai ales pentru Biserică trebuie să discutăm despre managementul schimbării, datorită acestei tradiții bimilenare și inerției acesteia.

Pentru calendar (dacă se dorea și dacă era nevoie de această schimbare) era nevoie de 5-10 ani de dialog cu Biserica, trebuia anunțată ideea, trebuiau discuții locale, trebuiau broșuri pentru explicații, **până se vedea că Biserica este în pace cu această schimbare și că a înțeles precis că nu e o problemă teologică reală, până înțelega perspectiva autentică a discuției, până se reușea armonizarea perspectivelor, acomodarea cu ideea, cu schimbarea.** Și mai mult decât orice, trebuiau credincioși la fața locului în Sinod, pentru ca din masa statistică de credincioși să se fi văzut dacă 20% se tulbură atunci să se discute problemele la fața locului și nu să se lase mari tulburări în Biserică. Nu există acest concept actual de decizii majore și guvernare fără credincioși la fața locului, dacă se dorește unitate în Biserică – asta este echivalent cu tulburare, cu risc de schismă.

Ca să înțeleagă și ierarhia, hiperreactivitatea credincioșilor ortodocși, sădită de milenii în ADN-ul teologic al Bisericii Ortodoxe, nu are nimic de a face cu pasivitatea credincioșilor catolici, cerută de catolicism, care până la urmă și aceasta a dovedit în protestantism că un astfel de concept instituțional propus de toate ierarhiile (ortodoxă și catolică), nu funcționează. În Ortodoxie nu va funcționa niciodată această ipoteză instituțională, ca un guvern să producă tot felul de analize, dar rupt de Biserică.

Când faci o schimbare majoră, care afectează credințe înrădăcinate de două milenii, atunci trebuie să discuți cu toți cei implicați, pe larg, și cel puțin să iei un acord consultativ. Pentru că de

fapt calendarul a fost o credință și tradiție de două milenii, schimbată peste noapte – ca să vedem și noi discernământul din această schimbare. Gestionarea acestor schimbări se face prin consultare și informare largă, îndelungată, cu răbdare, nu prin decretare și nerăbdare instituțională. Aș vrea și eu să văd analiza de change-management făcută de Sinod, pentru problema calendarului, fiind o problemă care se preta la așa ceva. Și asta ca să purtăm discuția articulat, la nivelul competențelor de management și nu la nivelul titlaturilor ierarhice.

O dreptate instituțională fără consultare e doar dreptate drăcească, doar corectitudine scriptică, pe hârtie. Dacă nu poate fi asumată de Biserică e ispită și păcat. Doar în consultare instituția va alunga orice ispită a diavolului în diferite inițiative. Această luptă împotriva ispitei trebuie susținută și instituțional și nu poate fi făcută decât prin dialog-povățuire. Dreptatea în Biserică nu stă în actul „corect” de management, ci în actul de management asumat în unitate, în participare. Corectitudinea fără participare nu e unitate. Dreptatea unității e când Biserica asumă și participă. Ca să nu încurcăm dreptatea scriptică, cu dreptatea actului de viață în Biserică, în participare.

O dreptate scriptică e bună doar pentru administratori și funcționari. Biserica nu are nevoie de astfel de dreptăți și astea nu sunt dreptatea Bisericii. Unicul mod de protejare a Bisericii de ispită este prin consultare. În istoria Bisericii nu a existat altă soluție decât consultarea, ca să gândească cineva că poate reinventa astăzi ceva nou într-un statut, sau într-o abordare diferită asupra unității, dar fără consultare. Această ipoteză este o autoamăgire instituțională generală.

Așa cum în viața duhovnicească sunt ispite de tot felul, de sus, de jos, de la stânga, de la dreapta și altele, și instituția are în permanență din dreapta marea ispită a „dreptății și corectitudinii

administrative”, a unei dreptăți scriptice, care nu are sens duhovni-cește, o dreptate care nu poate fi dusă de credincioși. La ce îți folosește corectarea calendarului, dacă tu ca instituție ai pierdut pe termen lung 1 milion de credincioși, timp de câteva generații? Când întinzi prea tare arcul Bisericii, doar se rup și se strică lucrurile, după cum ne-a învățat Sfântul Antonie cel Mare. Biserica nu poate fi întinsă greșit.

Cum va lucra instituția în continuare, în stil catolic, în care se emit decrete de mare impact, fără consultare și apoi se numără câți au plecat din Biserică? Adoptă astăzi instituția definitiv modelul catolic de separare de credincioși, de caste? De ce astăzi primatul Romei inițiază consultări largi instituționale cu credincioșii catolici, public? Datorită colapsului instituțional major în care este catolicismul²⁰⁵, care a funcționat în permanență fără această consultare. După 2.000 de ani catolicismul dă oarecare semne că începe să înțeleagă din erorile modelului propriu de management (și asta de nevoie). Ar fi bine să învățăm din lecția altora și să nu repetăm întreg traseul istoric catolic. Ar fi mai înțelept pentru noi, ca instituție. Independența instituțională catolică istorică a venit cu un cost uriaș, care ar trebui amintit instituției ortodoxe, care dorește să procedeze astăzi identic.

Când apare această nevoie de dialog în Biserică trebuie împlinită și nu ocolită. Altfel o să mergem și noi pe unde au mers catolicii în istorie, în schismă, erezie și înșelare. De asta catolicii s-au separat de Răsărit prin Roma, de împărat prin vicariat, de credincioși prin sistemul catolic de caste. Iar lecția care trebuie învățată din aceste evenimente este că până când pacea Bisericii, împăcarea

²⁰⁵ Iar soluția acestui colaps catolic este întoarcerea la Ortodoxie și nu va exista pentru catolicism nicio soluție surogat care să rezolve toate aceste probleme acumulate în timp, modelul greșit de management, dogmele greșite, ruperea de unitate, după cum am arătat în alte lucrări, pe subiectul catolicismului.

Bisericii nu s-a făcut la fața locului, nu e văzută într-o consultare autentică, nu se poate ști unde duce o inițiativă largă.

2 lucruri sunt de făcut instituțional pentru a rezolva aceste probleme mari, care tot apar: 1. să ajute un manager de program care să facă planuri de management viabile, cel puțin consultativ; 2. dacă a venit un credincios la ușă, trebuie discutat cu el, nu trebuie lăsat în supărare, trebuie împăcat (altfel o să fie dus în căruța dracilor, supărarea, o să fie tulburat de ispită), iar dacă a venit Biserica la ușa instituției, trebuie primită, nu alungată, nu pusă să scrie memorii. Un management abil ar trebui să aibă întotdeauna puterea să aducă la fața locului pe cei implicați, să poată discuta problemele astfel încât să fie înțelese de fiecare participant, și să ajungă la un consens, să ajungă la oameni și la consens. Dialogul presupune întotdeauna prezență și analiză.

Toate Sinoadele Ecumenice au avut credincioși la fața locului pentru un anumit motiv pe care Sinodul nu îl mai înțelege astăzi, neînțelegând raportul și relația care trebuie să existe la nivel de comunitate cu credincioșii, dialogul și participarea acestora la decizia Bisericii, la care aceștia cel puțin trebuie să participe consultativ, pentru că ei sunt cei care o asumă de fapt. Și nu poate exista participare autentică a Bisericii la unitate fără cel puțin consultarea credincioșilor – aici a greșit catolicismul, reducând credincioșii la o masă pasivă în Biserică, reducându-le participarea și capacitatea de exprimare, care a degenerat evident în protestantism, care este în mod real și o recuperare autentică a capacității eclesiologice de manifestare a credincioșilor. Nu se poate închide gura Bisericii cum instituția catolică a forțat credincioșii catolici în istorie și cum se practică astăzi și în Ortodoxie, în care statutul în mare aduce credincioșii în poziția catolică în care nu au niciun fel de instrument eclesiologic de manifestare. Iar ridicolul situației în care Sinodul este totul în Biserică

este că sunt zeci de milioane de credincioși în Biserică și aceștia nu participă în mod real la deciziile mari ale Bisericii, dar sunt nevoiți să asume tot ce se decretează instituțional, fără niciun fel de consultare.

Instituția consultării cu credincioșii a fost eliminată precum în catolicism și nu este lucrată. Iar Sinodul aduce continuu o retorică a „unității Bisericii” care nu se știe exact ce înseamnă și cum este împlinită fără dialog și consultare. Este probabil o unitate decretată instituțional de Sinod, sau poate o iluzie plăsmuită a instituției, dovedită a fi înșelare în problema calendarului și în alte probleme, cu totul diferită de ce presupune actul unității Bisericii în mod real. Actul unității Bisericii presupune cel puțin consultare cu credincioșii, așa cum în istorie episcopii discutau cu credincioșii pe larg problemele de credință. Mișcarea împreună a Bisericii, actul împreună al Bisericii, lucrarea unită a Bisericii nu pot fi făcute decât prin participarea credincioșilor la deciziile Bisericii, consultativă. Conceptul de autocrație, feudalismul teologic, nu funcționează într-o comunitate care se dorește să fie unită. Nu duce decât la frustrare și rupere. A spune Bisericii să tacă este cel mai mare păcat care poate fi făcut instituțional.

Această capacitate de manifestare eclesiologică a credincioșilor a fost decapitată de catolici care nu au înțeles nici ei (după cum nici în Ortodoxie nu se mai înțelege astăzi) nevoia credincioșilor de participare și de exprimare eclesiologică. Fără această capacitate de manifestare eclesiologică se obțin ușor protestantisme, ieșiri din Biserică. Și aici este înțelepciunea ierarhiei, să poată potența și gestiona dialogul cu Biserica, nu să îl decapiteze, să îl sfideze în stil catolic²⁰⁶.

²⁰⁶ Autocrația poate fi văzută de unii ca „unitate”, fiind tot un fel de unitate, dar nu e o unitate creștină, fiind bazată pe coerciție și impunere. Pentru că autocrația se confruntă cu problema incapacității de manifestare a maselor și care nu au

Constrângerea credincioșilor și privarea acestora de manifestare ecleziologică autentică nu duce decât la frustrare și la ieșire din Biserică – o Biserică în care doar unii vorbesc și se aud doar pe ei este autocrație de tip catolic (feudalism teologic de tip catolic) și îi privează de exprimare pe cei care au dreptul doar să tacă. Biserica nu este o democrație, dar nici o autocrație teologică. Această separare a Bisericii în două caste, a celor care vorbesc și a celor care tac, de tip catolic, este una din marile greșeli neînțelese în Ortodoxie. Ortodoxia are o lege care trebuie respectată de toate părțile, nu doar de credincioși. Iar această lege are ca fundament adunarea-dialogul.

Privarea Bisericii de dreptul la dialog și oprirea dialogului nu duce decât la protestantisme. Și întotdeauna se va găsi în Biserică cineva suficient de articulat, suficient de abil încât să aducă un discurs și argument care să motiveze mulțimile de credincioși la a ieși afară din Biserică – iar aici Luther este unul din exemplele la care ar trebui să ne uităm. Și aceasta este de fiecare dată din cauza eșecului instituțional de a oferi credincioșilor dialogul necesar, dreptul la a răsufla, a ventila, a aduce o critică și o poziție în fața așezărilor greșite instituționale – pentru că instituția trebuie să își asume limitările, pe care să le gestioneze prin dialog și nu prin sfidare și ignorare.

decât o unică posibilitate de recuperare a capacității de exprimare, în revoltă-reformă, care instituțional nu pot fi prevenite decât prin coerciție puternică, prin regulamente și legi foarte dure, care sunt o realitate a oricărui regim autocrat și realitatea persecuției protestantismului de către catolicism. De asta reforma protestantă nu este decât o recuperare a capacității de exprimare și manifestare ecleziologică, eliminată de teologii catolici, care neînțelegând nici ei ce e cu credincioșii în Biserică, ce rol au credincioșii în Biserică și care este participarea acestora la actul teologic și de unitate (pentru că într-un fel sau altul și credincioșii participă la aceste acte), au decis să îi scoată din forum atunci când se discută diferite probleme, să îi țină la ușă. Iar apoi credincioșii au ajuns să își facă biserici de diferite feluri tocmai pentru că nu au fost niciodată ascultați.

A priva credincioșii de dreptul la dialog este una din marile greșeli instituționale care pot fi făcute în Biserică – doar păstrează credincioșii și Biserica în tensiune. Protestantismul este o mare lecție pe care ierarhia ar trebui să o învețe legată de lipsa dialogului. Catholicismul este exemplul cel mai bun al întregii liste de erori care pot fi comise instituțional, în toate direcțiile, inclusiv privarea credincioșilor de dialog – colecția de erori eclesiologice găsită în catholicism este prea bogată și relevantă pentru a nu fi amintită și folosită eclesiologic în Ortodoxie, în managementul ortodox. Iar gestionarea Bisericii în stil catolic, prin constrângere puternică și impunere instituțională absolută nu duce decât la apariția unor noi Lutheri, care sunt de fiecare dată creația ierarhiei, sunt doar demonii invocați și creați de fiecare dată de ierarhie prin ruperea dialogului în Biserică și lăsarea credincioșilor de izbeliște, în frustrări nenumărate acumulate în timp tot prin lipsă de dialog (autocrație teologică, pentru că lipsa de dialog este un fel de autocrație mascată). Așa a izvorât și calendarul, prin propriul lui Luther, arhetip al protestantismelor.

Nu toți au aceleași măsuri în Biserică, nu toți pot duce administrația, și trebuie o măsură instituțională pentru toți, nu doar pentru unii. De asta când Sfântul Cuvios Pahomie cel Mare l-a întrebat pe înger de ce să facă doar 12 rugăciuni și nu 100 (pentru că el avea multă râvnă), de ce nu mai multe, îngerul i-a spus clar, că măsura aceasta este una pentru toți. Măsura care trebuie dată obștii trebuie să fie una pentru toți, nu una ierarhică sau cu o perspectivă greșită. Când vorbim de măsură trebuie oameni cu mult echilibru față de semenii lor. Măsura obștii se stabilește de cineva care poate stabili o măsură pentru obște, nu de administratori energici, cu multă râvnă. Ritmul instituțional și administrativ nu este și ritmul Bisericii. Tempo-ul general al Bisericii trebuie să fie unul al obștii nu al instituției. Instituția trebuie să funcționeze în tempo-ul Bisericii. De asta catolicii au adoptat celibatul pentru clerici, în profundă

greșeală iar ortodocșii au adoptat o măsură minimă, venită chiar la sfatul unui pustnic, care a spus să nu se pună nevoițe greu de dus în spatele clerului de mir. Conceptul de *măsură a întregii obști* este pe larg găsit în Biserică și trebuie reamintit astăzi, când se pare că este uitat. Și ultimul din Biserică trebuie să poată să meargă în acest ritm al Bisericii, după cum îngerul a învățat pe Sfântul Pahomie cel Mare. Viața Bisericii nu e o cursă administrativă în care trebuie să ai câștigători și realizări instituționale. Câștigul Bisericii e unitatea acesteia, nu alergatul în diferite direcții. Discuția în Biserică pornește de la adevăr și pace, de la unitate, nu de la împlinit sarcini administrative. Tot ce facem e făcut în unitate și pace.

Un context favorabil și un Luther îți trebuie ca să obții un protestantism sau un calendar, care este un protestantism ortodox, obținut de ierarhia ortodoxă la fel cum și catolicii și-au creat propriul protestantism. Ca să înțeleagă și ierarhia ortodoxă actuală cum a creat un protestantism printr-un comportament discreționar de tip catolic și cum astfel de protestantisme pândesc de după colț Biserica, la fel ca și în cazul A. Boca, care are nevoie doar de propriul lui Luther și de o situație suficient de revoltătoare care să genereze o motivație suficientă pentru a degenera într-o *altă biserică de stil vechi* sau de *stil ne-Boca*. De asta discuțiile despre adevărul de credință sunt cele mai sensibile și pretabile la protestantisme, după cum s-a văzut și în calendar.

Diavolul abia așteaptă astfel de pretexte pentru a-și găsi candidați suficient de motivați care să ia de bună și să ducă până la capăt astfel de inițiative injuste pentru credincioși, dar drepte pentru ierarhie, să găsească perspective nealiniate și lipsă de dialog. Ierarhia ar trebui să evite să se facă prilej de sminteală, prilej de ispitire a întregii Biserici de către diavol, prilej de păcătuire – pentru că asta este lucrarea ei dacă nu abordează cu discernământ astfel de situații, devenind prilej de sminteală.

Până nu o să fie pusă la punct dimensiunea de management în Biserică, vom avea inițiative mari ale Bisericii, gestionate incorect de teologi care nu pot fi numiți manageri. Dată fiind complexitatea problemelor și a discuțiilor din Biserică, e nevoie de cineva care să facă management ca meserie zi de zi. Nu de teologi care să cunoască teologia, dar care să nu poată aduna o discuție. În Biserică trebuiau ridicați și manageri și nu doar teologi. De asta împăratul a fost mai priceput decât ierarhia în a aduna discuțiile în Biserică, fiind și manager, care face asta zi de zi – asta pare să fie o constantă a istoriei. Iar aceste 4 probleme nu sunt teologice, ci sunt de management și ar trebui discutate și de/cu manageri nu doar de teologi. Și de aici importanța acestei discuții despre cum facem managementul problemelor în Biserică. Ierarhia Bisericii trebuia să aibă studii aprofundate de management și nu doar teologice. Ar fi avut nevoie de o experiență relevantă de management, în special pe aceste probleme mari care stresează competența de management.

Ce s-a făcut în Biserică la nivel de management pentru aceste probleme nu au fost inițiative gândite, ci doar propuneri insuficiente, care nu pot fi susținute la nivel de management. Aceste inițiative trebuiau gestionate în cu totul alt format și cadru de management și asta datorită naturii Bisericii, datorită unității și necesității ca pacea Bisericii să nu fie tulburată, datorită inerției mari la schimbare.

Inițiativele mari trebuie făcute folosind consultanță în management profesionist, nu aruncate propuneri neviabile în Biserică. Altfel te trezești din nou cu schismă. Pentru că **efectiv nu știi unde duc unele decizii de impact pe termen lung, dacă nu le gestionezi de la început într-un cadru de management autentic, într-un proces de management profesionist, până nu verifici că nu generează tulburare în Biserică, până nu se verifica și capacitatea Bisericii de**

asumare a deciziilor – care nu se poate face fără credincioși și fără dialog cu aceștia, ca să se înțeleagă ce căutau credincioșii în Sinoade și în diferite discuții, pentru consultare. Și nu merită o astfel de abordare când e mult mai ușor să faci treptat, pas cu pas, schimbări prin dialog, prin informare, în timp. Propagarea unor decizii de impact în Biserică trebuie gândită în alt format, cu alt tip de comunicare și abordare, după mulți ani de comunicare a unor decizii de impact. Și oricum conducem discuția tot la dialog cu Biserica ajungem, conceptul de *adunare-dialog* fiind răspunsul unității și leitmotivul rezolvării tuturor problemelor complexe.

Niciuna dintre aceste probleme nu a fost tratată în mod optim la nivel de management. În calendar trebuia alt management, un management de program etapizat și consultarea Bisericii. În Ecuumenism trebuia întâi discutată soluția teologică (cum spus și părintele Stăniloae), pe baza căreia să se construiască soluția de management. În Sinodul din Creta trebuia discutată problematizarea problemei unității creștine, altfel Sinodul nu are efectiv un obiect teologic, un conținut teologic și a luat decizii fără o analiză teologică. În Arsenie Boca trebuia adoptată o metodă de cercetare mai serioasă (după cum se vede în ce a făcut în paralel securitatea), care s-ar fi adus mai ușor într-un format de management corect. Și toate aceste inițiative de management sunt ascunse sub semnături teologice și instituționale, pentru a acoperi carențele de management, pentru a acoperi nivelul suboptim la care sunt tratate, pentru a se închide gura criticilor. Niciuna dintre aceste probleme nu a fost adresată corespunzător. Toate sunt la un nivel suboptim de adresare. La nivel de management vorbim despre un management incorect asupra unor probleme vitale, legate de schismă, erezie și înșelare, management care ne duce pe noi în pieire.

O semnătură ierarhică pe fiecare dintre aceste inițiative nu reprezintă nimic, pentru că nu poate schimba certitudinea că

analizele și planul de management sunt greșite. Semnătura ierarhiei ar trebui să arate că pe baza unui management și a unor analize teologice autentice, Biserica decide utilizarea și sensul pentru Biserică a acestor inițiative. Dar dacă analiza de management și teologică nu sunt făcute corect și sunt greșite, ce sunt aceste semnături și decizii? Sunt niște erori. Fără integrarea pozițiilor Bisericii analiza nu e completă, nu sunt aliniate perspectivele instituției cu ale Bisericii, și tot ce poate face instituția este să se erijeze în ipoteze, în presupuneri. Iar instituția transformă în dogme diferite ipoteze, idei fixe instituționale, care vor lucra greșit în Biserică.

Așa cum se cere de la comisia de pictură o părere cu privire la un subiect legat de pictura bisericească, de ce nu există o comisie (departament) de management (cum au toate instituțiile moderne, departamentul pmo, *project management office*), care să arate ce ar trebui să se întâmple în aceste direcții mari, care să vină de fiecare dată cu un plan de management viabil? Și care să nu aibă teologi, ci manageri, care să poată răspunde pe aceste probleme mari cu sugestii și cadrul de management autentic, cu etapele corecte necesare adoptării în Biserică a diferite propuneri. Pentru că în fiecare dintre aceste inițiative se face management discreționar, neorganizat, când o comisie de management ar trebui să fie responsabilă pe ansamblu. Pentru că etapele și procesul, în mâna cuiva care asta face ca meserie, schimbă deplin discuția despre toate aceste inițiative. De ce în toate aceste inițiative nu a existat un aviz de la un departament de management?

Managementul modern al inițiativelor și programelor mari se face în departamente specializate, iar Biserica ar trebui să aibă și ea un departament care să ajute în zona de management. Instituția trebuie să se adapteze cerințelor instituționale moderne și să creeze în interior pentru această funcție de management, un departament de *pmo*, de management, care să poată acoperi aceste inițiative. Să

aibă un manager de program care să poată acoperi cele câteva inițiative mari, duse de instituție, care nu pot fi gestionate altfel. Să adopte un cadru de management corect. Pentru că decizia instituției asupra unei direcții necesare în Biserică nu este egală cu un plan de management viabil, care să fie produs neoptim și care să nu fie corect când îl scrii într-un format de management autentic. Adaptarea instituției funcției de nevoile ei actuale, moderne, funcției de nevoile mari, trebuie făcută prin roluri corecte, care să împlinească funcția de management al inițiativelor mari. Tocmai pentru că Biserica nu are un departament de management autentic, ierarhia nu poate veni cu planuri viabile și detaliate de management. Nu este responsabilitatea ierarhului un plan de management de program. Sunt prea complexe inițiativele actuale ale Bisericii și au nevoie de competență dedicată de management.

Niciun departament de management nu ar fi avizat ce s-a întâmplat în aceste propuneri istorice. Și un manager de program ar fi clarificat mult mai rapid toate aceste probleme, insistând pe adunarea la față locului a tuturor participanților, pentru a obține alinierea perspectivelor (pentru că asta trebuie făcut în principal, alinierea perspectivei instituționale cu a Bisericii, fiind prima problema de rezolvat de un manager în astfel de inițiative care trebuie asimilate în Biserică) și apoi venit cu un plan coerent, corect pentru ambele perspective. Că e bună sau rea inițiativa instituției, în primul rând ne interesează pacea și liniștea Bisericii, care nu se va putea face când Biserica aduce perspective și poziții majore, diferit. Nimic complicat din punct de vedere al managementului, complicat doar din punct de vedere al bunăvoinței instituționale de a face așa ceva. Cât timp organizațiile mari încredințează toate inițiativele departamentelor pmo, inițiative de milioane și zeci de milioane de euro (și nimic nu este făcut în afara acestui departament), atunci trebuie înțeleasă și în instituția Bisericii că acela e modul corect de a face

managementul inițiativelor largi. Altfel se ajunge ca ierarhia să semeneze propuneri de management, etape de management, care nu sunt făcute de cineva cu experiență.

Gestionarea pericolului schismei se face prin management responsabil, nu invocând autoritatea instituțională când în spate se ascunde o lipsă de management. Teologia și managementul sunt totuși științe diferite, deși astăzi teologii instituționali se erijează în manageri doar pentru că au primit un rol instituțional cu rezonanță. Să nu încurcăm competențele pentru ca apoi să ne trezim cu situații în Biserică precum acestea 4, unde e nevoie de manageri competenți și nu de teologi sau de administratori competenți (indiferent de titulatura lor din Biserică). Poate ar trebui să discutăm în rezolvarea lor de competențele necesare în soluționare și nu de titlaturile instituționale sub umbrela cărora sunt blocate. Și pentru că se încurcă titulatura cu o competență, de aici sunt produse idei, păreri, dar nu soluții. Și nu se rezolvă nimic în nicio discuție.

Trebuie înțeles unde a eșuat instituția în toate aceste probleme și aceasta este la nivel de management. Cultura de management a instituției este una insuficientă. Și cultura teologică are o mare problemă, aceea a invocării discreționare a autorității teologice, inclusiv în zona managementului complex, unde trebuie planuri de management comprehensive, făcute de cineva cu experiență mai largă. Astăzi managementul este cea mai mare problemă a Bisericii, nu teologia. Instituția trebuie povățuită cum să își facă management, cum să înceapă să se descurce în această etapă a instituționalizării. Trebuie explicat ce trebuia făcut la nivel de management în acești 100 de ani, nu la nivel teologic. Și trebuie explicat cum trebuie să arate un management instituțional autentic, care să ferească Biserica întreagă de ispite. Dialogul este o taină a Bisericii care trebuie înțeleasă și lucrată instituțional. Fără lucrarea acestei taine,

toată legătura internă a Bisericii se diluează. Dialogul este o taină eclesiologică, asigurând unitatea internă a Bisericii.

Instituția trebuia să lucreze cu un manager de program care să ajute consultativ în acești discuții mari, ca să se oprească ipotezele instituționale care duc la management defectuos și toate aceste diferențe mari de soluție de management, care să ajute ca gap-urile de management instituționale să fie acoperite. Acoperirea golurilor de management instituționale trebuia făcută responsabil. Iar în poziții de management trebuiau puși oameni cu experiență de management solidă. Pe aceste probleme trebuia făcut management, drept competență fundamentală și principală necesară în adresarea lor. Aici este nevoie de manageri și nu de teologi, care să aibă practică anterioară largă în management. Instituția trebuia să promoveze mai mulți manageri în interior, nu doar teologi.

Ca manager eu aș fi procedat cu totul altfel pe aceste probleme. La nivel de management aceste probleme au soluții mai complexe decât ce s-a propus instituțional. Se vede în rezultatele avute că instituția a procedat insuficient în fiecare situație. La fel, se vede că instituția trebuie să revadă toate aceste puncte deschise, din perspectivele propuse istoric, ca poziții din Biserică asupra acestor subiecte. O perspectivă de management e cu totul diferită decât ce s-a propus instituțional istoric și ce s-a încercat să se acopere cu o autoritate teologică și instituțională.

Calendarul e o schimbare majoră, Ecumenismul e o schimbare majoră, Sinodul din Creta e o schimbare majoră, canonizarea lui A. Boca e o schimbare majoră (după mulți ani când s-a spus că nu poate fi canonizat și după nenumărate analize negative). Toate acestea trebuiau gestionate cu totul altfel, nu prin bruscarele comunității. Decât să te trezești cu tulburarea comunității în diferite schimbări majore, mai bine amâni câțiva ani o decizie, pentru informare corectă, pentru reevaluare, pentru o abordare instituțională

mai bună - poate și instituția mai are de învățat și de îmbunătățit ceva în propuneri, după cum putea face în schimbarea calendarului dacă asculta de credincioși.

Instituția trebuie să știe să menajeze comunitatea și să facă în timp mai lung anumite inițiative, să acorde timp îndelungat credincioșilor pentru a se obișnui cu anumite idei, cu anumite schimbări, să fie suficient de flexibilă pentru a gestiona obiecțiile și reticențele credincioșilor prin dialog. Pentru astfel de inițiative ar trebui să discutăm de întinderea lor pe ani de zile, mai ales acolo unde există obiecții, și de alinierea perspectivelor în timp.

Managementul maselor de credincioși nu se face în forță, se face pas cu pas, prin dialog, cu credincioșii la fața locului. Ipoteza actuală sinodală că poate exista un guvern autocrat care să facă orice, în orice condiții, să publice o listă de canonizare și apoi peste noapte să o schimbe, e doar modul catolic de management, adoptat mai nou și de Ortodoxie. Și duce exact unde e catolicismul astăzi. E modelul catolic al unei guvernări autocrate, în care credincioșii sunt notificați pe ușa catedralei în diferite liste de deciziile luate peste noapte.

Modul acesta de guvernare izolată nu funcționează în Biserică. Și când se vede din partea Sinodului formarea unei poziții largi în Biserică pe un subiect, atunci trebuie un dialog și nu forțate lucrurile doar pentru că autoritatea instituțională poate să dispună discreționar de Biserică. Aceasta nu este Biserică și nu este dialog, nu este spiritul ortodox al comunității Bisericii, e doar catolicism și forță instituțională. Aici ar trebui să ne deosebim de catolici în care dialogul să fie o valoare în Biserică și nu forța instituțională. Dialogul și adevărul transmis cu pace Bisericii ar trebui să fie o normă și o normalitate și nu un eveniment singular, unic sau inexistent în ultima sută de ani. Instituția ar trebui să își testeze ipotezele într-un

dialog și nu doar să le considere bune în izolare, în spatele ușilor Sinodului, prin autoritate instituțională.

Un adevăr necomunicat și nediscutat corect, sau care mai are nevoie de timp pentru a fi dus, e doar ispită și tulburare – Evanghelia lui Hristos nu a fost asumată și înțeleasă toată odată. Împăcarea Bisericii este un act îndelungat, unde e nevoie de maturitate și discernământ, de tact instituțional, de multă diplomație și experiență și nu de impulsivitate, energie, de administratori care să execute în forță orice decret instituțional, pentru a se dovedi în instituție în competența de administrator, tulburând prin forța execuției întreaga Biserică.

Energia administrativă neacordată cu încetineala și inerția asimilării de către Biserică a unor lucruri nu duce decât la tulburare. Nu putem să avem în Biserică o armată de administratori care să alerge continuu cu decrete și peste noapte să le publice pe ușa instituției și în 2 luni te trezești cu schismă. Temperamentul instituțional al ultimului veac se pare că nu ține cont de masele de credincioși și de nevoia acestora de liniște. Și dacă sunt numiți episcopi pe criteriul energiei administrative, însă aceștia ar fi mai potriviți pentru armată decât pentru Biserică (procedând și gândind precum în armată nu precum trebuie gândit și procedat în Biserică), atunci te trezești cu tot felul de calendare, de Sinoade precum în Creta, de decizii peste noapte precum pentru A. Boca. Temperamentul ierarhului și instituțional este crucial în discuție. Biserica nu este o armată. În Biserică te porți ca într-o familie, nu ca într-un regiment. Vocabularul folosit în Biserică este asemănător celui dintr-o familie, părinte, frate și ar trebui reamintit în această discuție.

Bilanțul real al ierarhiei din ultima sută de ani e deloc fericit, în protestantismul vechiului calendar, aducerea Bisericii pe marginea prăpastiei ereziei în Ecumenismul fără soluție teologică și aducerea Bisericii în înșelare prin A. Boca. Suntem într-o poziție deloc

fericită ca Biserică în această epocă a instituționalizării. Și e nevoie doar să fim împinși în prăpastie, pentru că terenul căderii e deja pregătit de ierarhie în ultima sută de ani. Ierarhia BOR trebuie să își asume protestantismul creat, protestantismul vechiului calendar, propria creație inovatoare a ultimilor sute de ani, dar și toate aceste creații proprii, care nu ar trebui să apară în Ortodoxie și care sunt un mare semn al căderii Bisericii. Acestea prevestesc clar căderea Bisericii, prin management defectuos regăsit continuu în deciziile mari, legate de schismă, erezie și înșelare. Prin repetarea continuă și deasă a unor greșeli mari, care pot aduce căderea Bisericii, potențate de un substrat de infailibilitate și abordare discreționară din partea ierarhiei, substrat care stă la baza tuturor acestor erori ale ultimului veac.

Cu un astfel de bilanț ierarhia ar trebui să fie mult mai deschisă la dialog. **Doar dialogul o mai poate salva. Doar dialogul-consultarea mai poate mântui ierarhia. Dialogul-consultarea nu este doar mântuirea Bisericii ci și a ierarhiei.** Dialogul este și o smerenie care din păcate nu este încă împlinită instituțional. Altfel s-ar fi discutat și rezolvat deja toate problemele Bisericii. Pentru a avea pace în Biserică singura soluție autentică este: 1. se aduc într-o sală toți cei activi, 2. nu se iese din sală până ambele părți nu ies împăcate, până când prin consultare ambele părți se ajung la o varianta corectă. Împăcarea Bisericii se face cu credincioșii la fața locului, în dialog, nu prin decrete. Așa a procedat și împăratul în fiecare Sinod Ecumenic și astăzi nu se mai vede acest model, deși există nenumărate situații care ar impune această adunare și împăcare a Bisericii.

Pentru smerenie și dialog aș aminti o pildă, dintr-un pateric: *Un frate călugăr se chinuia de 12 ani să înțeleagă un pasaj din Scriptură. După 12 ani a gândit și a zis să ceară povață, pentru că nu o scoate la capăt și a decis să meargă la un alt frate pentru ajutor. A făcut câțiva pași și când a deschis ușa colibei i-a apărut în față un înger al*

lui Dumnezeu care i-a spus că pentru smerenia lui, pentru că s-a smerit, îi explică Dumnezeu pasajul. I-a spus că la primul pas făcut în cererea de ajutor a și primit ajutorul lui Dumnezeu. Și i-a descoperit apoi cum se înțelege pasajul respectiv.

Dacă nu gândim să ne povățuim indiferent de titulatură, vom ajunge ca monahul din pildă, pierzând timpul în diferite păreri și ipoteze, când ajutorul va veni imediat ce căutăm povață și consultare. Este o pildă universală, valabilă și pentru ierarhie care cu mult mai mult decât monahul are continuu pasaje complexe de înțeles, pentru călăuzirea Bisericii. Cumva, dacă așezăm în locul monahului un ierarh, obținem starea actuală din Biserică, în care fără povață ierarhia a pierdut 100 de ani pe câteva probleme care se rezolvau cu totul altfel. Dacă în loc de monah scriem cuvântul ierarh, și dacă în loc de pasaj scriem cuvântul problemă, pilda e cu mult mai relevantă pentru aceste probleme mari ale Bisericii pe care ierarhia încearcă să le scoată la capăt.

Dumnezeu așteaptă un prim pas pe calea smereniei pentru a ne trimite ajutorul său. Se pare că instituțional se uită de virtutea prin care se câștigă ajutorul dumnezeiesc, de smerenie, după cum Cuviosul Paisie Aghioritul și Biserica ne învață că *smerenia aduce ajutorul dumnezeiesc*, iar Scriptura ne spune că *Dumnezeu le stă împotriva celor mândri, care pierd ajutorul Său*. De asta instituția se opintește în atât de multe probleme și atât de des.

Așa cum părintele Ilie Cleopa spunea **răbdare, răbdare, răbdare**, pentru a gestiona duhovnicește situațiile și credincioșii și instituția ar trebui să aibă propria **rugăciune instituțională, consultare, consultare, consultare**, în spiritul părintelui Ilie Cleopa, pentru a gestiona instituțional problemele mari ale Bisericii. Învățătura părintelui Ilie Cleopa este una profundă și poate fi extinsă în multe direcții. Și cei care au avut binecuvântarea și au fost rânduiți de Dumnezeu să îl aibă ca naș de călugărie ar trebui să facă atent

ascultare de acesta, pentru că nu degeaba i-a rânduit Dumnezeu acolo și nu degeaba au primit învățătura pe care au primit-o, cu siguranță ca să îi întărească și să le fie călăuză toată viață în diferite probleme, văzute dinainte de bunul Dumnezeu.

Costul neconsultării cu Biserica este mult prea scump pentru a-și permite cineva în Biserică o asemenea aroganță. Pentru că se va trece pe lângă soluțiile diferitelor probleme, nu vor fi invitați la dialog cei care trebuiau să participe la soluționare și întreaga Biserică va suferi. Costul lipsei de dialog și consultare este suferința îndelungată a Bisericii. Este suferința credincioșilor, dar și a tuturor acelor din afara Bisericii care așteaptă să se mântuiască. Pentru că toți credincioșii pierduți prin calendar suferă, pentru că protestanții și catolicii suferă prin aroganța cu care Sinodul Bisericii nu discută soluția unității creștine existentă deja în Biserică (și pentru care nu se pot întoarce în unitatea Bisericii, aroganța ajungând la promovarea unui act împotriva umanității, nediscutarea largă a problemei unității creștine fiind un act incalificabil), pentru că Biserica este expusă la înșelare și cădere prin A. Boca. Iar toate aceste acte ajung o luptă internă împotriva Bisericii, pentru că se luptă direct cu Biserica.

Lipsa de dialog și consultare este legată de suferința credincioșilor și a Bisericii. Lipsa de dialog-consultare este egală cu o crimă teologică largă, pentru că afectează direct mântuirea credincioșilor. Acești 100 de ani de lipsă internă cronică de dialog sunt egali cu o suferință îndelungată, cu o boală internă eclesiologică introdusă de ierarhie prin instituționalizarea Bisericii. Aroganța instituțională este plătită întotdeauna de credincioși cu propria viață, cu propria mântuire. Fiecare gest de aroganță instituțională are un cost extrem de greu. Instituțional nimeni nu ar trebui să își permită refuzul dialogului cu Biserica pe pozițiile acesteia. Costul acestei aroganțe este prea mare pentru a putea fi explicat în fața lui Hristos. Pentru că fiecare suflet care piere prin astfel de aroganțe și lipsă de consultare

va fi trecut în dreptul celor care au refuzat dialogul, în dreptul ierarhiei.

La aproape fiecare 100 de ani în primul mileniu am avut un Sinod mare al Bisericii. Sinoadele erau un eveniment firesc în Biserică în timpuri care recunoșteau nevoia autentică de dialog și consultare. Astăzi timpurile impun cu mult mai mult un dialog și o consultare prin probleme la fel de complexe precum cele din primul mileniu, dar aroganța acestor timpuri nu mai permite și nu mai vede mai departe de propriul ego. Primul mileniu ne arată o Biserică în care se înțelegea nevoia de consultare. Acest mileniu ne arată o Biserică în care nu se mai înțelege această nevoie, ci doar cea de consolidare a puterii eclesiologice, conceptul eclesiologic catolic de centralizare excesivă a puterii Bisericii.

Astăzi există această luptă în Biserică între paradigma autorității-catolicism și paradigma dialogului-consultării-Ortodoxie. Și dacă pe o problemă e nevoie de un manager și nu de teologi și sute de teologi încearcă de un veac să o scoată la capăt într-un Sinod, nu e mai bună o consultare care să rezolve rapid problema? Cam așa trebuie gândit legat de consultare, că problemele complexe au întotdeauna lipsă de perspective și că soluția problemelor complexe stă în această provocare a perspectivelor subiectului, care poată fi făcută numai într-un dialog autentic, în deschidere.

Obtuzitatea și fixarea în pseudosoluții, în care rămâi blocat, nu pot fi depășite decât prin dialog. Dialogul și consultarea potențază noi perspective, nediscutate pe diferite subiecte și este cel care poate dărui unui subiect perspectiva corectă de soluționare. Pentru că problema calendarului avea nevoie de o perspectivă diferită, de

înțelegerea perspectivei credincioșilor asupra temei²⁰⁷, pentru că problema unității creștine are nevoie de cu totul altă abordare decât cea instituțională actuală²⁰⁸, pentru că problema A. Boca avea nevoie de o refacere integrală a analizei pe baza audierii unui set autentic de martori²⁰⁹. Și de asta când instituția se blochează și se afundă obtuz într-o singură perspectivă, nu mai vede altceva decât propria cale, are nevoie de un dialog pentru a nu rămâne blocată într-o perspectivă greșită, susținută greșit prin autoritate și nu analiză.

În ultimii 100 de ani se vede o rezistență instituțională grozavă la îndreptarea greșelilor. În ultimii 100 de ani nu s-a pomenit pocăință din partea instituției. Greșeala instituțională devine dogmă, odată asumată ca normă. Face parte din patrimoniul instituțional de orgoliu, deci nu mai poate fi schimbată.

²⁰⁷ Instituția trebuia să facă un compromis pentru inerția credincioșilor și nu să se încapățâneze într-o corectitudine a numerelor. Pentru că dacă credincioșii nu pot duce această corectitudine, instituția trebuia să facă un pas înapoi, fiind datoare în fața adevărului de credință să vadă întâi pacea Bisericii și nu corectitudinea unor numere, ierarhia procedând cu totul fără discernământ în această problemă – **un „adevăr al numerelor” care nu poate fi dus de Biserică e doar ispită și schismă. Și aici ierarhia ar fi trebuit să accepte poziția Bisericii sau să gestioneze schimbarea în timp, pentru că managementul timpului și al numerelor nu poate fi făcut prin schismă.** Pacea Bisericii primează față de dreptatea unor numere. Dar evident, o ierarhie care nu știe decât de propriul interes și nu reușește să se acordeze cu credincioșii și să vadă și poziția acestora forțează numere în Biserică cu prețul ruperii Bisericii. În calendar se vede clar că ierarhia nu aude nimic din ce zice Biserica.

²⁰⁸ Iar aici aș menționa problema unității creștine, care nu va fi rezolvată instituțional, pentru că e nevoie de o cu totul altă perspectivă de soluționare, pe care am arătat-o în lucrările propuse ca soluție teologică a acestei probleme.

²⁰⁹ Pentru A. Boca avem față în față o abordare în care instituția a folosit fără discernământ hârtiile produse de partida proBoca, martorii proBoca, și a refuzat să discute cu martorii autentici ai discuției, cei menționați în volum, cu cei peste 30 de martori care trebuiau să apară în discuție. Instituția a folosit doar mărturia convenabilă în discuție.

Corectarea erorilor trebuie să devină parte din normalitatea instituțională a acestui veac. Ar fi mai apreciată de credincioși o pocăință instituțională decât abordarea catolică, a unei infailibilități în diferite decizii greșite, precum celibatul, care lucrează până astăzi și sapă la temelia catolicismului. Celibatul a adus astăzi catolicismul într-o poziție atât de rușinoasă, că nu se poate descrie, prin păstrarea unei erori largi ca „dogmă-tradiție”. O instituție responsabilă, care își asumă cele făcute (după modelul cerut de Hristos în pocăință), e mai fericită decât o instituție arogantă, închistată în lipsa de îndreptare, în nepocăință. Toată ziua vorbim despre pocăință în Biserică, însă se pare că instituțional e doar o vorbă goală.

Deciziile greșite, necorectate, nu vor face decât să sape la temelia Bisericii, să erodeze această temelie de adevăr, dreptate și lucrare corectă a Bisericii. *Lucrarea corectă, lucrarea dreaptă a Bisericii* nu se va putea face decât prin *păstrarea temeliei acesteia într-o dreptate a unor decizii exemplare*, nu prin compromisuri și nu prin forțări, nu prin apariția armatei în discuții.

Biserica trebuie să adopte astăzi un management autentic, care trebuie făcut în această etapă a instituționalizării Bisericii, în care a pierdut ajutorul exterior al împăratului. Expertiza de management trebuie să fie excepțională astăzi, nu doar cea teologică sau administrativă. Administrația este management operațional, nu este management strategic sau organizațional larg unde este vorba despre o altă competență. Și ierarhia trebuie să înțeleagă și să adopte un management instituțional corect, care să facă față și să răspundă nevoilor unei comunități atât de largi, pentru care prioritățile sunt adevărul de credință, mântuirea credincioșilor și păstrarea păcii Bisericii. Competența de funcționar sau administrator al Bisericii nu este o competență de management autentică.

Norul întunecat abătut asupra Bisericii în ultima sută de ani în aceste probleme nu poate fi alungat decât prin dialog. Decât prin

consultare autentică, prin găsirea în dialog a soluțiilor autentice pe fiecare problemă. Toate aceste probleme puteau fi rezolvate la timpul lor, dacă exista deschidere. Din păcate, în fiecare din aceste probleme s-a ajuns într-un punct groaznic, într-o fundătură, și asta prin contribuția exclusivă a ierarhiei, care a refuzat dialogul de fiecare dată. Netulburarea Bisericii nu se va obține niciodată fără adevăr și consultare cu Biserica și nici fără corectarea erorilor – să nu își facă cineva vreo iluzie că poate fi obținută altfel.

Aceste 4 probleme din ultima sută de ani sunt doar preambulul căderii Bisericii. În ultimii 100 de ani Biserica s-a atins din greu de schismă, erezie și înșelare. Și nu se știe unde o să crape definitiv ulciorul Bisericii, crăpat de prea multe ori de ierarhie în tot felul de inițiative, în apropierea acestuia de inițiative mari, conduse fără discernământ. Cu cât ne apropiem mai mult de astfel de inițiative, cu atât riscul problemelor și căderii este mai mare. Și se vede că deznodământul acestor inițiative nu este unul fericit.

Corabia Bisericii a fost lovită de schismă, erezi și înșelare de atât de multe ori în ultima sută de ani, încât e nevoie să fie izbită din nou, doar de ceva mai tare pentru a se scufunda. Și asta sub conducerea unei ierarhii care nu mai e interesată să audă Biserica, atunci când se strigă că în fața Bisericii sunt mari pericole ascunse, gata să scufunde corabia acesteia.

Acesta este ceasul în care trebuie să vorbim și să luăm atitudine în toate aceste probleme, altfel va fi prea târziu pentru Biserică. Acesta este ceasul în care trebuie cu toții să ne trezim și să întrebăm ierarhia de ce ne împinge în prăpastia și abisul pieirii veșnice, prin astfel de decizii negândite și nediscutate cu Biserica. Pentru că acest tipar al luării de decizii majore, de impact, negândite și nediscutate, este cel care lucrează de peste 100 de ani.

14. DIALOGUL CU BISERICA, NECESAR ÎN ACESTE 4 PROBLEME, CALENDAR, ECUMENISM, SINODUL DIN CRETA ȘI CANONIZAREA LUI A. BOCA

De ce catolicii au căutat să rămână la guvernarea Bisericii fără aceste două instituții de control și verificare paralele, credincioșii și împăratul? Pentru că în prezența credincioșilor și a împăratului ierarhii nu pot semna orice și nu pot face orice jocuri politice sau compromisuri instituționale. Marea problemă a acestei abordări catolice este aceea că dezechilibrele decizionale ale Sinodului se propagă în Biserică, fără ca Sinodul să își dea seama de mutarea problemelor în Biserică. Și acestea se adună și rămân în Biserică, la fel ca în catolicism și la un moment dat crapă. Își găsesc un factor de polarizare a nemulțumirilor, un Luther și apoi apar ruperile, reformele, protestantismele. Iar acestea sunt cauza exclusivă a ierarhie, sunt opera, lucrarea de tulburare și sminteală a ierarhiei. Ierarhia catolică printr-un șir de astfel de contribuții repetate a adus o contribuție de acest tip, care a polarizat un protestantism. Și Sinodul din Creta și deciziile mari sinodale actuale sunt golite de aportul și consultarea cu credincioșii, pentru a nu se mai verifica în conștiința Bisericii aceste acte și decizii.

Toate revoltele sociale, dar și cele creștine din apus, în reformă, au de multe ori aceeași cauză, constrângerea instituțională, migrarea la o formă de autocrație. Când nici credincioșii și nici societatea nu mai au posibilitatea de manifestare și nimeni nu îi aude, și când timpurile și nedreptățile ating o limită destul de mare, atunci se produce de obicei o reformă, dar nu în modul în care instituția se așteaptă ci printr-un protestantism, care este măsura acestei abateri a instituției de la un curs firesc, așteptat de credincioși. A folosi excesiv autoritatea nu duce nicăieri.

Ierarhia ortodoxă urmează după instituționalizare cu mare putere același curs și traseu catolic, eliberându-se de dependența de împărat și credincioși. Astfel se acumulează în Biserică tot felul de decizii îndoielnice, precum calendarul, Creta, Ecumenismul, A. Boca, până când acestea ajung să lucreze cu putere. Ierarhia încă nu înțelege autentic cum se face managementul unor mase de credincioși și a Bisericii, la nivel decizional. Și nu a înțeles pericolele instituționalizării, pentru că se vede în ultima 100 de ani că a mers greșit, reducând în mod absolut dialogul cu Biserica, scufundându-se deplin în zona de autoritate exagerată.

De aici și până la căderea Bisericii e doar un foarte mic pas. Ierarhia are astăzi toate instrumentele de a greși, are libertate deplină de acțiune și cel mai important, a scăpat de toate posibilitățile de corectare a erorilor, venite din partea împăratului și a credincioșilor. Cel mai important rol al împăratului și al credincioșilor era în corectarea erorilor. O ierarhie fără dialog instituțional cu credincioșii condamnă Biserica la pierire. Acesta a fost și destinul catolicismului.

Sinoadele Ecumenice au început cu niște analize. Și în loc să se dezbătă pe larg și cu Biserica analizele curente (pentru că sunt probleme care acoperă întreaga Biserică), pentru a se vedea și pozițiile Bisericii în diferite subiecte, se închide toată analiza în Sinod, se limitează analiza la câteva păreri instituționale și apoi se normează analizele limitate ale instituției. Care în mare ajung a fi doar niște preconcepții, idei fixe instituționale despre diferite subiecte, care ajung apoi dogmă în Biserică. Astăzi diferite idei fixe din instituție ajung dogme, prin eludarea instituțională a acestei etape anterioare sinodale și plene de analiză largă și dezbateri. Pentru că Sinodul nu mai vrea să facă dezbateri, din diverse motive, acela al autorității fiind principalul. Și de aici te trezești cu tot felul de idei fixe, susținute de analize făcute de 2-3 teologi ai instituției, în diferite comisii, care primesc apoi girul ierarhiei. Aici este punctul vulnerabil actual

al instituției, lipsa de dialog din analiză și fabricarea de analize instituționale pentru ideile fixe care circulă în instituție. Biserica în întregime sa nu se blochează în idei fixe și undeva în lărgimea Bisericii se vor găsi totdeauna pozițiile luminate de Dumnezeu.

Ierarhia nu a înțeles încă problemele instituționalizării și că este spre binele său, spre propriul său bine să recurgă la consultare cu Biserica, pentru a cerceta dacă lumina lui Dumnezeu a ridicat în Biserică (și nu doar sub titulaturile instituționale) o poziție legitimă pe diferite subiecte. Sau Dumnezeu lucrează doar în Sinod astăzi, doar în pozițiile Sinodului? Ierarhia e obligată să cerceteze adevărul nu doar în propriile sale idei și preconcepții ci și în Biserică.

Ultima sută de ani pare să fie o repetare a pildei în care Dumnezeu trimite la poarta lucrătorilor viei, a ierarhiei și a conducătorilor Bisericii poziția pe diferite subiecte și apoi ierarhia aplică procedura standard găsită în Scriptură, de ignorare și alungare a celor trimiși. Calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta și A. Boca, pentru toate aceste probleme au existat poziții corecte în Biserică. Însă instituția nu a dorit să le audă. Ierarhia ar trebui să fugă după dialog și consultare, pentru a păstra Biserica în pace. Și nu să lase demonii în Biserică să își facă lucrarea, în ideile nediscutate, lăsate să lucreze. Pentru că dacă nu discută ierarhia cu Biserica, discută demonii cu aceasta pentru a o tulbura. Dacă ierarhul nu e prezent în Biserică, atunci cu siguranță că o să fie prezentă ispita, prin nedialog. Nu există nimeni în Biserică să își permită luxul și aroganța nedialogului. Acestea sunt doar o condamnare a Bisericii.

Trebuie atrasă atenția asupra a cum s-a lucrat și cum se lucrează în Biserică în zona de management și decizii mari, de impact. Pentru că managementul defectuos ne duce în ispită și derivă. Aceste 4 probleme au fost subiectul unui management defectuos, care are drept cauză rădăcina dezechilibrul la nivelul de analiză al Bisericii,

ținut complet sub monopolul Sinodului, în mod greșit, în loc să fie făcut prin integrare largă.

Separând funcția de analiză de funcția de normare în Biserică, dacă nu există analiză corect adusă și dacă instituția va proceda superficial, punând 2-3 titlaturi instituționale să creeze hârtii care să susțină ideile fixe care circulă prin instituție, atunci vom ajunge în cădere. Pentru că toate aceste probleme mari, care aveau nevoie de dialog, vor fi rezolvate nu prin alinierea perspectivei instituționale cu cea a Bisericii, ci prin analize limitate și idei fixe. Și astfel ideile fixe instituționale ajung dogme, ca în catolicism, cum se vede mai jos.

1. *Ideea fixă că schimbarea calendarului e „dreaptă”* a fost pusă în aplicare peste noapte și această fixație a schimbat brusc, o comunitate. În dialog, s-ar fi văzut că Biserica are nevoie de timp pentru a se obișnui cu schimbarea asta. Și ideea fixă a schimbării imediate avea ca alternative: 1. amânarea schimbării pentru câțiva ani, 2. schimbarea dar în timp îndelungat, sau 3. renunțarea la schimbare, 4. o discuție cu Biserica și găsirea unui timp sau a unei generații care să poată asimila schimbarea. Oricare din aceste opțiuni era mai bună decât ideea fixă instituțională. *Listarea tuturor opțiunilor și analizarea compatibilității acestora cu întreaga comunitate* era cursul firesc de făcut atunci și nu doar o preferință pentru opțiunea care ajuta administrativ cel mai mult. *Perspectiva instituțională administrativă și perspectiva Bisericii, în inerție, tradiție și teologică*, trebuiau armonizate. O soluție pentru această schimbare nu putea să aibă doar ideea fixă instituțională, administrativă, ci trebuia să considere și poziția Bisericii. Și aici se vede clar că instituția nu a

înțeles și discutat perspectiva Bisericii. **Instituția nu ascultă și nu înțelege ce se spune în Biserică.** Biserica a spus atunci toate acestea. În fața credincioșilor pierduți în calendar (1 milion) instituția nu poate apăra eroarea monumentală de management făcută în calendar.

2. *Ideea fixă că Ecumenismul în formatul actual e o obligație vitală a Bisericii e total greșită.* Despre Ecumenism s-a spus deja din Biserică aceea că e erezia ereziilor. Ideea fixă instituțională că e bun nu poate fi oprită pentru că instituția nu a vrut să discute cu cei care au ridicat această poziție. Iar dovada că Ecumenismul este erezia ereziilor este găsită în tezele publicate pentru unitatea creștină și Ecumenism, care arată clar limitările severe din analizele istorice ale Ortodoxie, în zonele de argumentare analiză și comunicare, pentru toate tezele dialogului și arată că aceste teze nu vor avea niciodată putere de convergență fără completări majore. Lucrările publicate arată că unica soluție pentru unitatea creștină este adoptarea unei dezvoltări teologice propuse în aceste lucrări, care duce de la 30-40% la 70% argumentul ortodox, la un nivel suficient pentru convergență. Biserica a spus deja prin Sfântul Iustin Popovici, prin părintele Dumitru Stăniloae dar și prin părintele John Meyendorff aceste lucruri, că Ecumenismul e erezia ereziilor, dar și aceea că este nevoie de o dezvoltare teologică²¹⁰. Biserica a spus asta deja.

²¹⁰ Ca să înțeleagă instituția că este într-o direcție greșită trebuie să fie atentă că nu există articulată la ora actuală problema unității creștine, problema convergenței argumentului creștin. Și de aici întreaga construcție instituțională pentru unitatea creștină și Ecumenism e greșită. Pentru că **soluția teologică** impunea o dezvoltare teologică largă în nivelele de analiza, argumentare și comunicare și

3. *Ideea fixă instituțională că Sinodul din Creta a adus o direcție pentru discuția despre unitatea creștină e greșită.* Sinodul din Creta nu are un rând despre problematizarea

pentru că **soluția logistică presupunea un program larg de management**. Pentru argumentare am dezvoltat o metodă argumentativă folosind știința argumentării (pentru că dialogul ecumenic este bazat pe știința argumentării aplicată la teologie și nu atât pe teologie, iar în **dialogul ecumenic în mare facem argumentare aplicată**, iar **astăzi nu există în teologie o ramură dedicată a argumentării teologice, pe care am propus-o în lucrarea *Soluția argumentativă a unității creștine – Metoda și organizarea argumentativă a dialogului ecumenic***). Pentru analiză am adus contribuții complementare de analiză celor istorice iar pentru comunicare am încercat să aduc un nivel de comunicare mai precis, astfel încât în toate aceste dimensiuni să aduc un **argument actualizat al unității creștine (al întoarcerii la) în Ortodoxie**. Din păcate instituția nu a înțeles problema de rezolvat, așa cum și părintele Stăniloae a afirmat și de asta Ecumenismul și Sinodul din Creta sunt direcții greșite, vor aduce pieirea Bisericii, sunt goale de orice. Eu nu înțeleg cum se merge în dialogul ecumenic fără o pregătire solidă în știința argumentării (pentru că **dialogul ecumenic este argumentare aplicată în teologie**) și fără să se fi înțeles metoda argumentativă a fiecărei teze, strategiile de argumentare și categoriile de argumente de adus – de asta nu există progres în dialogul ecumenic. Fără o metodă argumentativă și fără o școală ortodoxă de argumentare aplicată nu avem ce să căutăm în dialogul ecumenic. Care este cursul și catedra teologică unde să se gestioneze dialogul ecumenic în mod responsabil, un argument teologic actualizat, unitar, pentru că nu există o astfel de catedră în teologie la ora actuală? Din nou, suntem pe o cale greșită în Ecumenism, pentru ideile fixe instituționale, care nu mai face față discuției și care refuză deschiderea discuției. „Greaca veche”, teologia veche este inertă în fața acestei probleme și nu poate să o cuprindă, să o scoată la capăt în soluționare – nu a rezolvat-o istoric și nu are soluția problemei, care nu e nicăieri exprimată în teologie. Pentru problema unității creștine părintele Stăniloae a spus „*opriți-vă, sunteți într-o direcție greșită, trebuie o teologie nouă, o dezvoltare teologică nouă*”. Asta trebuia să facă Sinodul, o discuție cu toată Biserica legat de această dezvoltare. Și nu să producă o eroare istorică precum este Sinodul din Creta, un Sinod gol de orice idee teologică. Sinodul din Creta trebuie să fie despre problematizarea problemei unității creștine, despre soluția teologică și despre cea logistică, cum am propus în alte lucrări, care rezolvă cu adevărat ceea ce Sinodul nu a reușit.

problemei unității creștine și nu a înțeles ce problemă trebuia rezolvată. Pentru că trebuia un Ecumenism intern, un efort intern de soluționare pentru o dezvoltare teologică și nu un dialog extern, nefolositor și care ne duce în erezie, neavând fundamentul de soluție teologică. Sinodul din Creta duce Biserica în direcția greșită. Biserica a spus asta deja.

4. *Ideea fixă instituțională că A. Boca trebuie canonizat este greșită.* Pentru A. Boca Biserica a spus de atât multe ori cuvântul *ocultism* încât e rușinos doar să amintim asta. Și instituția nu are nici măcar o analiză și lucrare publicată pe această zonă. Și Biserica a spus asta deja.

Aceste planuri de management ale diferitelor inițiative propuse de Sinod, trebuiau rafinate, trebuiau discutate, trebuiau calibrate cu toți cei care trebuie să le ducă, mai ales cu Biserica. Altfel nu pot fi duse și acceptate, chiar dacă sunt propuse Bisericii sub o autoritate teologică. Autoritatea teologică nu poate garanta coerența și viabilitatea unui plan de management, doar pentru că e venit de la instituție. Fiecare inițiativă instituțională trebuie să fie fezabilă din perspectiva propunerii de management și nu doar din perspectiva scaunului de pe care a fost emisă.

Formatul de management adecvat pentru toate aceste inițiative trebuie discutat cu un manager de program, care să așeze inițiativele în etapele necesare unor programe ample, etape care metodic să implice toți participanții, să asigure informare, consultare, dezbatere. **Doar pe astfel de planuri de management trebuie lucrat, altfel tot ce se va face va fi dezorganizat,** fără un management structurat, va fi egal cu **crearea de probleme la nivel de management al Bisericii.** Pentru că sunt inițiative foarte complexe, care trebuiau așezate

de la bun început într-un format corespunzător, pentru a nu se crea probleme la angajarea acestor inițiative în Biserică. Inițiativele fără un cadru autentic de management sunt egale cu crearea de probleme nu cu aducerea de soluții în Biserică.

Biserica trebuie ascultată și nu desconsiderată, așa cum aroganța instituțională face de 100 de ani. A înțeles instituția care a fost perspectiva Bisericii, în fiecare din aceste probleme? Uitându-ne la toate aceste decizii, răspunsul este nu. Aceste decizii nu au nimic din ce a spus Biserica. Sinodul nu a auzit un cuvânt din ce a spus Biserica în niciuna din aceste probleme. **Fiecare dintre aceste probleme avea nevoie de o altă abordare.** Trebuia cu totul altceva în fiecare problemă. Tocmai pentru că Sinodul nu înțelege că Biserica nu este un executant pasiv al unor decrete instituționale.

Calibrarea deciziilor complexe se face prin consultare, nu prin erijare în autoritate instituțională. Sinodul pare să fie gol astăzi și nu mai are putere de a auzi ce se spune din Biserică. E un Sinod gol și golit de esența unității, dialogul-consultarea. Pentru că asta s-a scurs și extras prin instituționalizare din esența unității, adunarea-dialogul-consultarea. Asta au extras și eliminat catolicii în Apus, dialogul – analiza plenară, capacitatea de decizii strategice autentice, viabile. Și au păstrat exclusiv *conceptul de autoritate*, eliminând *dialogul-consultarea*. S-a adoptat paradigma de *management autocrat* în loc de *management consultativ*. S-a transformat Biserica în ceva convenabil ierarhiei.

Paradigma puterii și paradigma consultării sunt cele care se confruntă aici. **O consultare poate avea multe rezultate, iar între beneficiile acesteia se obține și o acomodare, o obișnuire a Bisericii cu propunerile instituționale, se poate obține o mediere, ceva care să funcționeze pentru ambele părți.** Decretele unidireționale e posibil să nu fie calibrate corect la capătul Bisericii. O inițiativă a Bisericii, necalibrată corect la un capăt, nu va duce decât la tulburare.

Nu există niciun manager de program în țară care să facă astfel de programe, precum cele propuse instituțional, fără să aibă o **etapă de consultare și de acord cu beneficiarul principal al deciziilor, credincioșii și Biserica**, pentru a lua acordul, pentru a acomoda deciziile. Beneficiarul întregului discurs instituțional nu apare în nicio discuție a instituției. Probabil încurcă discuțiile într-un fel sau altul, în viziunea actuală a instituției. Surprinzător, după 2.000 de ani, credincioșii încurcă în Biserică.

Esența unității trebuia păstrată în instituționalizare și nu doar titlaturile ierarhice, umplute cu tot felul de responsabilități administrative, cu vasele și ulcioare instituționale administrative care să le golească de esența dialogului. Sinodul trebuia umplut cu dialog și consultare, cu adunare, nu cu responsabilități administrative. Esența unității, dialogul, s-a scurs din Sinod.

Nu există în fiecare familie consultare între soți, pentru buna armonie a familiei? Nu caută fiecare soț și părerea celuilalt când cumpără ceva mare, o mașină, o casă, sau face ceva important? Sau îl pune pe celălalt în fața faptului împlinit și apoi vede la fața locului? Ce fel de familie și ce fel de armonie este într-o astfel de casă, construită și zidită în acest fel? Mai poate fi armonie într-o astfel de casă? Care este povăța unui duhovnic pentru soți, nu de consultare și povățuire reciprocă? S-a întâmplat asta în relația Sinodului cu Biserica din ultima sută de ani, care trebuia să fie una cu mult mai atentă decât familiile unor credincioși? Pentru o Biserică întregă, în care sunt milioane de credincioși, nu trebuie oare cu mult mai multă povățuire și consultare decât într-o familie? Cumva așa merge și astăzi Biserica, precum o familie spartă în două, în care fiecare face ce vrea și unul face întotdeauna fără celălalt. Ce armonie fericită are o familie unită! Și imaginează-ți o familie în care capul acesteia face nu mai ce vrea, revoltând întreaga casă. Ce este o casă, o familie, fără dialog, doar cu un monolog din partea unuia singur?

Credincioșii nu sunt o problemă în participarea la unitatea Bisericii, ci sunt un participant autentic. Sinodalitatea nu mai recunoaște astăzi și nu mai asumă de fapt rolul credincioșilor în Biserică (iar dovada supremă este stilul de lucru actual, biblioteca de memorii care continuu primește noi volume și mărturii pentru confirmarea lipsei de dialog), preferând varianta mai comodă instituțional, cea catolică, în care guvernul Bisericii nu trebuie deranjat.

Există adeseori o diferență mare de perspectivă între Sinod și credincioși, care generează o nevoie de aliniere a Sinodului cu Biserica. Fără această aliniere a perspectivelor, care nu totdeauna sunt identice, Sinodul nu poate presupune fără dialog, că perspectiva unor decizii de impact va fi asimilată, doar pentru că Sinodul e autoritatea Bisericii. Ca să aliniezi perspective majore, în tot felul de astfel de probleme, îți trebuie multă diplomație, tact, dialog, trebuie să știi să discuți o problemă cu Biserica și nu doar să comunici Bisericii ce are de mâine de făcut.

Când tragi linie pe aceste 4 probleme obții o singură concluzie: Sinodul nu are soluțiile acestora, iar soluțiile sunt în Biserică. Concluzia este interesantă, pentru un Sinod care afirmă că lucrează unitatea Bisericii. Ce lucrează astăzi Sinodul nu este unitatea Bisericii, ci este o autocrație teologică. Nu este o unitate în care Biserica toată să participe în adunare și consultare. Actul de astăzi din Biserică al Sinodului este autocrație teologică.

Pentru a susține cele de mai sus, am publicat câteva fragmente dintr-un articol online, care ne arată abordarea ierarhiei pentru impunerea decretelor emise de instituție, ca exemplu de abordare instituțională greșită, prin forță și nu prin dialog. Ce trebuie să înțelegem din articol este că nu așa trebuie abordate problemele în Biserică, ci prin dialog. Și articolul este o dovadă a rezultatelor obținute prin coerciție, prin decretare instituțională, fără dialog. Așa degenerază deciziile și decretale emise de instituție, care nu sunt

discutate cu Biserica. Articolul ne arată tiparul degenerărilor acestui tip de decizii. Nu este o susținere a abordării stiliste, ci este doar o expunere a rezultatelor deciziilor nediscutate ale Sinodului. Se pare că și pentru canonizarea lui A. Boca există un curs instituțional similar, în care cei care au contestat analizele și abordarea instituțională au avut de suferit, prin amenințări de caterisire. Canonizarea lui A. Boca urmează tiparul de mai jos, prin lipsă de dialog, fiind însă o problemă cu mult mai gravă decât calendarul, fiind vorba despre ocultism, erezie și înșelare.

[La 1 octombrie 1924, Biserica Ortodoxă a acceptat înlocuirea calendarului iulian cu cel gregorian. Adepții **calendarului gregorian consideră normală modificarea**, deoarece vechiul calendar avea o întârziere de 13 zile, în timp ce tradiționaliștii susțin că prin această schimbare s-au adus modificări ordinii firești întemeiate de apostoli. [...]

[Notă: Se vede menționată diferența de perspectivă, dar și graba administrativă cu care s-a făcut această schimbare.]

Acest lucru a generat **opoziția unui mare număr de clerici**, proveniți de la Mănăstirea Neamț, în frunte cu ieromonahul Glicherie Tănase, care, împreună cu mii de credincioși, au constituit primul nucleu al Bisericii Ortodoxe Române de Stil Vechi. Împreună cu alți 30 de călugări, ieromonahul Glicherie a refuzat să se conformeze Sinodului, continuând să slujească după vechiul calendar. Pentru a se evita o situație neplăcută, Glicherie a fost numit stareț la Schitul Pocrov. Numai că și aici a continuat să slujească după calendarul iulian. Cazul nu era singular în România și se ajunsese la o adevărată degradingoladă. Unele biserici și mănăstiri țineau Paștele la o dată, în timp ce altele după 13 zile, spre uimirea credincioșilor, care nu mai înțelegeau nimic. **Patriarhul Miron Cristea, fost greco-catolic, a hotărât, împreună cu Sinodul, acceptarea numai a calendarului**

gregorian. Din acel moment, zeci de călugări, în frunte cu Glicherie Tănase, au fost caterisiți și alungați din mănăstiri pentru neascultare.

[Notă: Din păcate acest doar „împreună cu Sinodul” este problema acestei decizii, o decizie unidirecțională. O astfel de decizie se ia împreună cu Biserica, prin consultare, pentru că Biserica este cea care duce greutatea deciziei, Sinodul neputând pune greutate în spatele Bisericii fără consultare.]

În anul 1925, **ieromonahul Glicherie a făcut o vizită la Ierusalim și Muntele Athos, sfătuindu-se cu personalități ale ortodoxiei**, printre care și Patriarhul Ierusalimului, Damaschinus. Revenit în țară, împreună cu zeci de mii de adepți, Glicherie a început construirea de biserici și parohii ortodoxe de stil vechi. Sediul Bisericii Ortodoxe de Stil Vechi a fost stabilit lângă Neamț, în localitatea Vânători, unde a început construcția unei mari mănăstiri.

[Notă: Biserica, clerul și credincioșii au fost totdeauna deschiși la dialog. Din păcate nu regăsim aici dialogul cu Sinodul BOR. Dialogul cu Sinodul BOR nu există în nicio formă în ultima sută de ani. Lipsa mențiunii dialogului cu Sinodul BOR este condamabilă, în timp ce se caută poază și dialog în alte părți.]

Dezvoltarea Bisericii Ortodoxe de Stil Vechi (35 de parohii în 1936), a pus pe gânduri **Biserica oficială, care împreună cu poliția și jandarmeria a început o campanie agresivă.** Bisericile de stil vechi au fost închise, iar **călugării și călugărițele au fost încarcerați în două mănăstiri.** Mănăstirile Dobru și Cucova au fost demolate și reconstruite de trei ori. Ieromonahul Pambo a murit în urma bătăilor primite. Alți cinci călugări au murit uciși în bătaie și mai multe zeci de civili au fost arestați. Glicherie Tănase a fost arestat sub acuzația de instigare la anarhie, întemnițat la București și condamnat la pedeapsa capitală.

[Notă: Nu trebuia să găsim utilizarea armatei de către Biserica pentru impunerea propriilor decizii, ci trebuia să găsim aici un

dialog. Iar crimele săvârșite în numele Bisericii nu aduc cinste BOR. Întrebarea care trebuie pusă este de ce Biserica nu a fost deschisă la dialog și doar a constrâns la maxim o decizie care era clar că nu era bună? Sau acesta este viitorul Bisericii fără un împărat, utilizarea armatei, ca în catolicism, pentru a constrânge acțiunile administrative ale Bisericii? De ce ierarhii nu au schimbat decizia și doar au forțat-o instituțional, când era clar că nu era bună și nu era momentul pentru a putea fi asimilată de Biserică? Ce au făcut ierarhii acestei generații pentru a corecta erorile generației *calendar*? Nu este tot munca lor, nu este tot Sinodul cel care a lucrat atunci?]”²¹¹

A aborda instituțional lucrurile în forță nu duce nicăieri. Tot dialogul rămâne soluția optimă, în care trebuie discutate obiecțiile Bisericii. Ocolirea discuțiilor lasă aceeași lucrare a ispitei în Biserică. Cine fuge de dialog va ajunge de nevoie la el, când lucrurile scapă de sub control, după cum se vede mai sus. Nelucrarea dialogului are un cost mare instituțional. Istoria și relatarea acestui eveniment girează întregul argument propus. Și Biserica suferă prin toată această aroganță.

Direcțiile dorite de instituție, calendarul (inițiativă administrativă), Ecumenismul (inițiativă legată de problema unității creștine), Sinodul din Creta (legată de problema teologică și de management a unității creștine) și A. Boca, trebuiau calibrate autentic cu Biserica și nu gândite doar în izolare. Pentru că Sinodul nu e singur în Biserică. Biserica e gândită în unitatea întregului trup, nu în guvernarea unei singure părți, ruptă de restul trupului. Acea parte a trupului Bisericii, Sinodul, nu e gândită doar să trimită comenzi, ci și să asculte ce se gândește și se spune în Biserică. Biserica nu este o

²¹¹ Lucian, Dimitriu, *Cine sunt credincioșii ortodocși de stil vechi din județul Suceava și din România*, <https://www.crainou.ro/2020/01/06/cine-sunt-credincioșii-ortodocsi-de-stil-vechi-din-judetul-suceava-si-din-romania/>.

comunitate comandată ci este o familie în dialog. Iar dialogul e aceea legătură în părțile trupului Bisericii, între Sinod și Biserică. Altfel părțile trupului vor atârna rupte una de cealaltă, fiecare cu propria ei direcție.

Eu nu înțeleg opintelile de management ale Bisericii din aceste probleme. În calitate de manager de proiect, cu o experiență în spate în managementul de proiect dar și organizațional, nu îmi pot explica lipsa de coerență în managementul instituțional, incapacitatea de a lista opțiunile de management și de a alege potrivit, și nici capacitatea de reevaluare și corectare. Nu îmi pot explica lipsa de considerare a Bisericii în decizii care totuși impactează zeci de milioane de credincioși. La fel, nu pot înțelege opacitatea instituțională, rezistența instituțională de a refuza dialogul cu Biserica, părând să existe o teamă instituțională puternică în a se angaja într-un dialog deschis, transparent cu Biserica.

În toate aceste probleme se vede că managementul acestora e precar și nu are legătură cu un management viabil. Și văd ce se face în managementul instituțional actual, în firme mari și știu clar că în managementul organizațional și de program/proiect s-ar proceda altfel pe toate aceste probleme. Se vede că instituția a promovat exclusiv teologi în toate aceste direcții și absolut niciun manager, prin rezultatele și abordarea din fiecare discuție, când poate trebuia să fie invers, în poziții unde se face management (nu administrație) să fie puși manageri, nu funcționari, chiar dacă aceștia poartă titlaturi impozante.

Managementul acestor probleme trebuia făcut responsabil, de un manager de carieră. Ierarhia trebuia să își ia un manager de profesie, care să înțeleagă gestionarea acestui tip de probleme pe termen lung. *Managementul integrării*, care este o arie a managementului de proiect, presupune adunarea problemelor, a stakeholderilor, pentru gestionarea integrativă, care trebuie făcută cu toți cei

relevanți sau afectați. Managementul integrativ folosește și el conceptul de adunare, dar îl substanțiază mult mai bine, știința managementul folosind într-o altă formă conceptul de adunare – de asta și importanța *adunării* în Biserică, prin adunare împlinindu-se mai multe funcții legate de mișcarea în unitate a Bisericii, într-un act de viață unit, dar și o capacitate coerentă de management pentru a asigura unitatea Bisericii. Iar *managementul schimbării* este din nou o componentă vitală în Biserică, unde discutăm de schimbări majore, legate de adevărul de credință, de percepția asupra acestuia, care afectează zeci de milioane de credincioși.

Știința managementului infirmă teza unui Sinod ca instrument unic de management, într-o formă a unei autocrații și monopol instituțional asupra analizelor largi și complexe, rupt de Biserică, doar prin Sine, propunând adunarea integrativă și nu autocrația, pentru un scop de unitate. În managementul Bisericii eu nu aș lucra fără câțiva manageri lângă mine, care să aducă o părere consultativă, asupra procedurilor instituționale corecte pe aceste subiecte mari. Totuși în Biserică nu vorbim doar despre administrație unde să fie nevoie de o echipă de funcționari, ci și de management organizațional și de program, unde e nevoie de manageri de carieră, nu de teologi erijați în manageri.

Componentele mari de management ale Bisericii trebuie să aibă notificarea îndelungată, repetată, multiplă, pe mai multe canale, și dialogul continuu, pe larg, deschis. Comunicarea, transparența dar și personalismul adunărilor, asociate cu o răbdare instituțională pe termen lung sunt **principiile guvernării Bisericii**. Și nu forța instituțională de tip catolic, care nu duce decât într-un catolicism instituțional, într-un fel de gulag catolic, nu produce decât protestantisme. Trebuie atenție în Biserică ce model adoptăm în această epocă, sau al dialogului-consultării, sau gulagul catolic.

Sunt foarte mulți care fac față cu mult mai bine acestor probleme decât titlaturile instituționale, dar nu sunt prezenți în discuție din diferite motive. Astăzi avem soluții pentru toate aceste probleme, dar nu avem în instituție oameni capabili să le înțeleagă. Instituția e problema aici, nu Biserica. **Incapacitatea instituțională de absorbție a soluțiilor într-un dialog e problema autentică din aceste probleme.** Orice problemă are o soluție, să fie clar. În soluționarea unei probleme vorbim doar de adunarea corectă a forumului competent de soluționare.

Se pare că toate aceste 4 probleme nu au avut forumul autentic și competent de soluționare. Asta a fost problema autentică aici. Și asta propune conceptul de *sobornicitate*, un concept de management integrativ, de adunare integrativă, în care cei *activi* în problemă, alături de cei *instituționali*, care au autoritatea să analizeze propunerile, să dezbată, să normeze și să adopte canonic, să asume canonic o decizie în Biserică, să se întâlnească și să discute. Fără propuneri viabile, fără poziții viabile și fără analize solide, ce analizează Sinodul, doar preconcepții, idei fixe, propriile patimi, teze făcute de 2-3 teologi ai instituției care sunt nevoiți să repete politica instituțională, adică poziții superficiale pe diferite probleme? Asta discută Sinodul și asta deliberează, câteva capete de idei, venite cine știe de unde, sau doar perspectivele instituționale? Și se vede că în toate aceste probleme perspectivele instituționale sunt foarte limitate și nu au fost dezvoltate în nicio direcție, arătând limitarea severă instituțională de analiză și perspectivă, fără dialog. Dacă nu va exista consens autentic pe aceste probleme mari, atunci vom avea doar tulburare în Biserică. Iar consensul va veni întotdeauna prin analiză și dialog și nu prin decretare.

Instituția își limitează sever și critic opțiunile și perspectivele în fiecare subiect, dacă nu apelează la dialog. Și unicele opțiuni care îi rămân ajung să fie idei fixe, planuri de management

insuficiente pentru rezolvarea autentică a problemelor. Toate acestea, calendarul, Ecumenismul, Sinodul din Creta și A. Boca, sunt doar teze fragmentate, nefundamentate deplin, care au fost discutate superficial instituțional, instituția refuzând discutarea corectă și pe larg a pozițiilor pentru acestea. Pentru că dialogul pozițiilor are un mare avantaj, atunci când părțile nu sunt în stare să își scrie tezele corect, să potențeze dezbateră, ca prin dezbateră să se poată dezvolta analizele pe subiecte. Altfel te trezești cu analize insuficiente, care par bune dar nu sunt complete și nefiind provocate într-un dialog, rămân ca bune, când au mare nevoie de completări. Și de aici pozițiile instituționale pe toate aceste subiecte, venite din teze insuficiente, nedezbătute într-un dialog cu Biserica. Oricum întoarcem problemele mari ale Bisericii, tot la dialog ajungem. Tot dialogul instituțional cu credincioșii rămâne soluția acestora.

La fața locului dovada succesului într-o analiză e corectitudinea analizei. Analizele instituționale pe aceste probleme, în circuit redus, sunt eșuate și sunt susținute prin autoritate, nu deplin prin fundamentare. Un manager de proiect/program ar gestiona toate aceste discuții și perspective cu totul altfel. El e cel care trebuia să controleze acest proces larg de management și nu teologi sau administratori ai Bisericii. Competența de management trebuie împlinită în Biserică printr-un rol de manager, care asta să facă, management, integrare și adunare competentă, conform științei managementului, cu toată Biserica, acolo unde este cazul. Un manager ar fi avut cu mult mai multă dexteritate în adunarea tuturor acestor probleme. Și Biserica trebuia implicată în toate aceste discuții, fiind un participant direct la actul unității Bisericii, dar și la actul de analiză.

15. DOGMA PARTICIPĂRII ECLESIOLOGICE A CREDINCIOȘILOR ÎN BISERICĂ NU ESTE EXPRIMATĂ STATUTAR DEPLIN. CONSULTAREA CU BISERICA TREBUIE EXPRIMATĂ ÎN STATUTUL INSTITUȚIEI

„Cât am putut, m-am silit după a mea slabă putere, cu darul lui Dumnezeu, să folosesc și să învăț pe fiecare, călugăr și credincios, calea mântuirii. **Pe nimeni n-am întors deșert de la ușa chiliei mele, ci am deschis ușa chiliei și a cuvântului tuturor celor care au venit la mine**, știind că odată cu fiecare om intră și Hristos în chilia mea.

Arhimandrit Ilie Cleopa²¹²

Sinodul nu are și această funcție de dialog, catehetică, duhovnicească, de povățuire și dialog cu Biserica, sau are una singură, administrativă? Nu ar trebui Sinodul Bisericii să aibă ușa deschisă către Biserica, după învățătura Bisericii, fericit sintetizată de părintele Ilie Cleopa? Nu este calea mântuirii Bisericii în acest dialog permanent între Biserica, duhovnici și Sinod? Dacă părintele Ilie Cleopa a ținut ușa chiliei deschisă credincioșilor ca îndatorire de viață dătătoare, mântuitoare, nu cu atât mai mult ar trebui să se țină ușa Sinodului deschisă pentru un dialog cu Biserica? Aceasta este *buna silință* făcută de duhovnic în dialogul cu credincioșii, pe care i-a primit *pe toți*, în Hristos, care ar trebui repetată și de Sinod.

²¹² Arhim. Cleopa Ilie, Arhim. Ioanichie Bălan, *Lumina și faptele credinței*, Editura Doxologia, Iași, 2013, pp. 321-322, în ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, *Părintele Ilie Cleopa – trăitor și mărturisitor al credinței*, <https://doxologia.ro/parintele-cleopa-traitor-marturisitor-al-credinței>, și în <https://www.youtube.com/shorts/a1MaZO4aSFs?app=desktop>, canalul de youtube doxologia.

Biserica este o *unitate* și asta schimbă deplin modul în care se face management în comunitate. *Unitatea și participarea la unitate* obligă un *management consultativ*, obligă o participare reală a credincioșilor. Astăzi nu există această instituție de dialog între credincioși și Sinod ci există doar un aparat și o structură administrativă, care acoperă doar nevoile operaționale ale Biserici. Inițiativele mari, teologice și de management, la care și Biserica participă, nu sunt reglementate pentru consultare cu Biserica. Adică dogma participării credincioșilor la unitatea Bisericii nu este exprimată statutar deplin.

Această instituție de dialog necesar să fie creată și exprimată statutar este fundamentul unității Bisericii. Trebuie reglementată, pentru a nu lăsa dialogul în controlul unei singure părți, discreționar, pentru a nu fi lucrat cu sutele de ani. Dialogul e o parte din unitatea Bisericii și trebuie astăzi cuprins statutar, pentru a permite credincioșilor să aibă un instrument autentic de manifestare eclesiologică. Consultarea cu Biserica trebuie exprimată statutar, pentru a nu duce întreaga Biserică în autocrație teologică.

Ierarhia pare că nu înțelege că și credincioșii sunt în Biserică, și cu orice preț, cu orice cost, îi ține la ușa deciziilor mari legate de adevărul de credință, refuzând în mod absolut consultarea, într-un catolicism decizional pur, în care credincioșii apar pe hârtie în dogma Bisericii și doar la ușa Bisericii în realitate, în memorii sau în alte jalbe. Realitatea și dogma sunt cu totul diferite în practică.

Dacă la nivelul managementului Bisericii, al Sinodului, nu este construită o viziune de management modernă, actuală, un set de principii ortodoxe de management, dacă nu s-au înțeles principiile ortodoxe ale participării, consultării, adunării, îndelunga răbdare, nevoia de adaptare a mulțimilor la decizii mari, sobornicitatea, nevoia ca mulțimile să poată duce greutatea unor decizii, atunci trebuie o discuție asupra a cum se face management în Biserică în

această epocă, instituționalizarea fiind o epocă nouă în Biserică. Adoptarea unui stil catolic de management, într-un format de separare a Bisericii în caste și apoi obligarea Bisericii în forță, la execuția a diferite decrete legate de adevărul de credință, nu e ceva sustenabil pentru Biserică. La catolici nu a funcționat așa ceva și nu are cum să funcționeze la ortodocși, care după o tradiție bimilenară în care au reacționat virulent la orice atingere a credinței, nu vor schimba reacția cu pasivitatea cerută credincioșilor de catolicism, care pare să devină o cerință modernă pentru Biserică, din partea ierarhiei. Când se aduc inițiative de management, legate de adevărul de credință, toată Biserica va reacționa.

Peste tot pe unde mergi și discuți aceste probleme, clerul solicită dialog, solicită unitate. Toți preoții și ieromonahii cu care am vorbit au spus imediat că pentru aceste probleme e nevoie de o consfătuire largă, de adunare. Este uimitor cum în fiecare discuție cu clerul se ajunge, se canalizează ideea mare a necesității de consultare. Imediat discuțiile se canalizează către această importantă idee a dialogului intern larg al Bisericii. Ethosul ortodox este al acestui dialog. Din păcate ethosul instituțional actual este cel catolic, izolaționist, neținând cont că fiecare discuție a clerului conține și această idee a unor Sinoade largi pe aceste subiecte.

Trebuie gândită structura de management ortodoxă actuală, pentru că structura actuală nu este deplin în spirit ortodox, privând credincioșii de capacitate de exprimare eclesiologică, instituția preluând astăzi din catolicism modelul de biserică „oală sub presiune”, în care singura concluzie pe care o poți spune este că nu știi cât de mare va fi explozia în Biserică a diferite decizii instituționale. În momentul în care apar forțe în guvernare în raport cu credincioșii, și nu consens, undeva se adună o presiune mare.

Forța, nu dialogul, generează tulburare și presiune, care se vor aduna până la o explozie. De asta decretarea, forța instituțională,

catolicismul, autocrația, nu funcționează de fapt, mai ales în Ortodoxie, care are o suprasensibilitate și hiperreactivitate la orice legat de adevărul de credință. Mai mult funcționează consensul în Biserică. Iar Biserica Catolică de tip „oală sub presiune”, nu e un model de urmat, pentru că exploziile interne ale catolicismului sunt binecunoscute în istorie și nu trebuie să fie recapitulate și de Ortodoxie, în speță protestantismul, vechii catolici și altele. Suntem oameni și dacă oamenii nu răsufală în dialog, atunci vor răsufala în alte modalități. Asta nu au înțeles catolici și de asta credincioșii ortodocși au fost prezenți în fiecare Sinod Ecumenic. Până nu se vede pacea și împăcarea Bisericii pe un subiect, înseamnă că subiectul nu a fost discutat suficient. Pacea Bisericii e și o măsură a dialogului intern.

Dacă instituțional nu se înțelege ecuația stabilității Bisericii în decizie, care este în participare, ierarhie, credincioși, cler, în consultare, atunci nu se ajunge decât la catolicism și în ecuație va apare o rupere undeva. Forța instituțională mare generează întotdeauna rupere, nu are unde să ducă în altă parte. De asta calendarul a generat rupere. Iar astăzi Biserica are schisme explicite și implicite, în toate aceste forțe aplicate în Biserică, în calendar, în Ecumenism, în Sinodul din Creta, dar și în A. Boca, toate impuse prin decretare, forțe care se vor aduna în timp undeva. Acestea au nevoie doar de un factor de polarizare pentru a genera un protestantism mai mare.

Managementul Bisericii ar trebui să aibă o versatilitate în a înțelege această structură de putere, de decizie, pentru a înțelege cum se gestionează credincioșii în participare și nu în autocrație. Cine nu e capabil să teoretizeze și să înțeleagă modelul de management ortodox autentic al Bisericii, să înțeleagă ce s-a întâmplat istoric la nivel de management și pe baza istoriei și spiritului ortodox să arate cum instituția trebuie să funcționeze în această epocă (fără împărat și cu o Biserică la un alt nivel de cultură și implicare în actul eclesiologic), va greși în această epocă a instituționalizării.

Dincolo de statut sunt oamenii, credincioșii Bisericii, care nu știu decât de *personalism* și *adunare*, care trebuie cuprinse cumva în statutul Bisericii. Factorul uman se gestionează prin dialog, prin personalism și niciodată prin hârtii. Asta nu înțelege instituția astăzi, evitând cu orice preț dialogul. Acest spirit autentic al dialogului, este fundamental în Biserică, dar pare să nu mai fie înțeles, și trebuie reamintit, pentru a nu devia în catolicism. Astăzi este obligatorie crearea unei instituții a dialogului între credincioși și instituție, credincioșii neavând pârghii de dialog instituționale puse la dispoziție.

Pericolul catolicizării Bisericii este unul foarte mare. Și acesta se va manifesta la nivelul actului decizional, unde se va adopta modelul catolic. Pentru că prin instituționalizare ierarhia a putut să își scrie statutul cum a dorit, a obținut propriul vicariat ortodox nema-iexistând vreun împărat, a creat o separare de credincioși, care astăzi au la dispoziție eclesiologic doar instrumentul memoriului-plângerii scrise, și nu al dialogului, adică s-a adoptat o infailibilitate decizională catolică pentru Sinod, fără Biserică. Or, exact această infailibilitate a dus catolicismul în schismă, erezie și înșelare, rupând ierarhia de orice critică, dar și de Răsărit (prin primat). Asta se întâmplă și în Ortodoxie astăzi, unde instituția adoptă modelul decizional catolic și se scufundă deplin în catolicism decizional, neînțelegând prea bine poziția greșită în care este. Iar salvarea instituției este această instituție de dialog cu credincioșii, care trebuie creată. Altfel, doar prin sine, fără dialog, Sinodul va rămâne în idei insuficient calibrate, fără pozițiile Bisericii. Cauza acestor probleme din ultima sută de ani este exact acest statut actual al Bisericii, un model de management neviabil, care împiedică adunarea Bisericii, împiedică exercitarea reală a actului unității Bisericii.

În mod real statutul Bisericii exprimă astăzi doar participarea operațional-administrativă în Biserică pentru credincioși, reducându-i la poziția eclesiologică a credincioșilor catolici.

Participarea la actul teologic și de management larg al Bisericii, în consultare, nu este exprimată statutar. Exact aceste 4 probleme menționate trebuiau să poată fi adresate prin statut, și nu doar partea administrativă. Acestea erau grosul statutului, în care trebuia să existe un mecanism instituțional de aliniere a perspectivelor și pozițiilor instituției și Bisericii. Or, acesta este punctul vital al participării la unitate, care trebuia găsit exprimat în statut, pe lângă diversele participări administrative. Pozițiile Bisericii trebuiau discutate cu Biserica, printr-un instrument al dialogului, care trebuia să fie prezent în statut. Statutul actual doar protejează ierarhia de orice dialog incomod, de orice critică, oprind în realitate actul exercitării unității Bisericii. De asta aceste probleme nu au fost rezolvate în întregimea Bisericii, pentru toată Biserica, ci doar în perspective unidirecționale, ierarhice, administrative.

Sunt sigur că în Biserică sunt foarte mulți manageri, care ar așeza într-un format de management mult mai bun toate aceste probleme, fiind de competența lor toate aceste inițiative de management, programul de management și schimbări-transformări instituționale. Și ar suprastresa la maxim adunarea, integrarea, analiza, managementul schimbării, neexistând o soluție magică aici, dar existând un cadru și format mai bun în care să se obțină unitate, decizii de o calitate mai bună și nu doar decrete instituționale. Pentru că în fond ne dorim unitate și nu doar libertate instituțională. Arta de a gestiona corect în dialog o problemă este ceea ce va aduce unitate, în toate aceste discuții.

Instituția trebuie să se hotărască ce va urmări în continuare în viitorul Bisericii, propria libertate, adică o *autocrație teologică*, sau *unitatea Bisericii în dialog*. Nu le poate avea pe amândouă. Este sau dialog sau autocrație, nu pot fi amândouă odată. Dacă nu se va sacrifica orgoliul instituțional, se va sacrifica unitatea Bisericii.

Catolicii au preferat să sacrifice unitatea în Apus, crezând că auto-crația are toate instrumentele pentru „unitate”.

Ierarhia BO nu se va învăța minte până nu va mai produce un nou calendar. Trebuie să parcurgă acest ciclu de învățare a modelului catolic de management, să vadă că nu funcționează, prin încercare și eroare. Adaptarea ierarhiei la acest model instituțional decizional actual, vine cu un cost greu pentru Biserică, cu mari probleme în deciziile instituționale mari, care acoperă Biserica, venite din decizii nediscutate, instituția neputându-se orienta încă prea bine la nivel de management în această nouă realitate și epocă. Pentru un nou calendar trebuie doar o sămânță într-o decizie, suficient de serioasă să poată produce o polarizare. Ca apoi să crească, alimentată de suficient de multe nemulțumiri adunate în timp, și să genereze un val de adepți. Nu ai nevoie de ceva mare, ci de ceva serios, care să poată crește. Este suficient să se sădească sămânța unui nou protestantism, pentru că ispita va avea grijă să îl crească. Și de asta ierarhia are obligația să nu dea prilej de ispitire și de smintire a întregii Bisericii, pentru că în mâna ei este sursa acestor decizii. Protestantismele vin din managementul ierarhic greșit care dau prilej de sminteală. Un management grijuliu, cu considerație față de părerea Bisericii, ascultând Biserica, cu credincioși la fața locului pentru consultare, este mai folositor decât un management intransigent, care ține credincioșii la ușa Sinodului.

Fără credincioși prezenți în Sinod, pentru consultare, în aceste decizii mari, nu se va calibra decizia și diferitele perspective (pentru că de aici ajungem la disensiuni, de la perspective diferite), iar deciziile vor fi luate dintr-o singură perspectivă. Cursul normal și firesc de acțiune în Biserică este ca atunci când apare o poziție largă în Biserică să se facă un Sinod cu cei implicați, să fie discutată. Echilibrul decizional, echilibrul unei decizii, nu poate fi doar pentru o singură parte – deciziile nu pot fi bune doar dintr-o singură

perspectivă. De aceea este vitală crearea unei instituții autentice de dialog cu credincioșii. Pentru aceste 4 probleme s-a evitat discutarea acestora cu Biserica. E mai bună tranșarea problemelor la fața locului, în comunitate, decât îmbolnăvirea Bisericii cu tot felul de discuții greșite.

Cursul normal pentru fiecare dintre acestea era de dialog. Și credincioșii au cerut dialog pe toate aceste probleme, înțelegând nevoia, însă instituția a refuzat de fiecare dată acest curs firesc. Din păcate instituțional nu a existat deschidere la dialog, acesta trebuind să fie amintit și reglementat în statutul Bisericii, prin crearea explicită a unei instituții de dialog cu credincioșii.

Această direcție greșită a Bisericii, catolică, este una care trebuie corectată. În ultimii 100 de ani nu a adus decât schismă, erezie și înșelare. Nu va duce în altă parte la nivel de management. Nu putem să ne scufundăm precum catolicii în această zonă de management care ne condamnă la schismă internă întâi și apoi la nediscutarea și necorectarea erorilor din Biserică. Pentru că ruperea internă între instituție și credincioși nu duce în altă parte decât la un mod defectuos de funcționare internă a Bisericii.

16. ANALIZELE INSTITUȚIEI PENTRU *ARSENIE BOCA ȘI OCULTISM* ȘI PENTRU *PROBLEMA UNITĂȚII CREȘTINE TREBUIE REFĂCUTE*

Unde sunt analizele instituției pentru *Arsenie Boca și ocultism* (unde nu găsim nicio referință în mențiunile făcute de comisia de canonizare legat de documente pentru ocultism, care nu sunt prezente în dosarul de canonizare), și pentru *problema unității creștine* (pentru întoarcerea catolicilor și protestanților în unitatea Bisericii, unde nu găsim nimic publicat de Sinod, după Sinodul din Creta)? Astăzi nu avem publicate aceste analize, care nici nu există – acestea sunt vitale pentru discuție, și nu doar pentru o discuție a Sinodului ci pentru o discuție a Bisericii. Întreaga Biserică trebuie să cunoască adevărul și fundamentările acestor decizii. Adevărul acestor decizii nu există de fapt. Aceste două decizii sunt decizii fără fundamentare.

Instituția nu are astăzi o analiză făcută pentru A. Boca și ocultism. Canonizarea este făcută într-o lipsă majoră de analiză. Această canonizare este făcută pe o presupunere și pe o ipoteză propusă de Ardeal. Pe scurt, s-a asumat ca bună varianta Ardealului, fără o dezbatere critică. Fundamentul de analiză pentru A. Boca trebuia să fie o lucrare precum cea curentă, care să dezbata în detaliu, cu amănunte specifice, *Arsenie Boca și ocultismul*.

Sinodul din Creta arată că ierarhia nu a înțeles problema de rezolvat și că instituția nu are astăzi o analiză făcută pentru problema unității creștine. Ierarhia ne propune la fel, acceptarea Sinodului din Creta prin autoritate, când acel Sinod nu are un fundament de analiză, nu are o fundamentare. Fundamentul unui Sinod precum cel din Creta, pentru discuția despre unitatea creștină trebuia să fie o teologie, precum cea propusă. Iar teologia propusă pentru problema unității creștine trebuia să fie parte din bibliografia de

analiză a unui **Sinod pentru Unitatea Creștină**, Sinod care trebuia făcut de instituție, datorită calității ecumenice a problemei, datorită complexității acesteia, datorită lipsei de soluție până la ora actuală. Formatul corect pentru discutarea problemei unității creștine era într-un Sinod dedicat, nu într-un Sinod precum cel din Creta.

Pentru aceste două probleme nerezolvate corect în Biserică, am adus mai multe lucrări, care clarifică și aduc analiza necesară pentru aceste subiecte, adăugate mai jos.

Pentru Arsenie Boca

Arsenie Boca și ocultismul, imposibilitatea canonizării acestuia:

1. Doru Nastasă, *De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca*, Ediția a 2-a, Editura Smart Publishing, București, 2024 (lucrarea curentă)

Pentru tema unității creștine

Propunere pentru un Sinod al Unității Creștine:

1. Doru Nastasă, *O propunere pentru un Sinod al unității creștine*, Editura Smart Publishing, București, 2024

Calitate problemă:

2. Doru Nastasă, *Unitatea creștină, problemă de Sinod Ecumenic*, Editura Smart Publishing, București, 2023

Definiție și problematizare:

3. Doru Nastasă, *Unitatea creștină în Ortodoxie*, București, 2023

Soluția teologică și logistică:

4. Doru Nastasă, *Soluția argumentativă a unității creștine*, Editura

Smart Publishing, 2024

5. Doru Nastasă, *Soluția logistică a dialogului ecumenic*, Editura Smart Publishing, 2024

Agenda tematică a discuției:

6. Doru Nastasă, *Programul discuției despre unitatea creștină, Ecumenism și Sinodul din Creta*, Editura Total Publishing, 2023

O sinteză pe scurt a argumentului actualizat al unității în Ortodoxie, o expunere pe scurt pentru teologia propusă, un apel la unitate:

7. Doru Nastasă, *O catedrală teologică a unității creștine*, București, 2023
8. Doru Nastasă, *Un discurs despre unitatea creștină, Ecumenism și Sinodul din Creta*, Editura Smart Publishing, București, 2023
9. Doru Nastasă, *Un apel la unitate adresat Pontifului Romei și ierarhiei Bisericii Ortodoxe*, Editura Smart Publishing, București, 2023

Studii teologice, refacerea unor analize din dialogul ecumenic (unitatea și ruperea Bisericii, primatul, teza protestantă, altele):

10. Doru Nastasă, *Biserica Una, Ortodoxă, și Ecumenismul*, Editura Agaton, București, 2022
11. Doru Nastasă, *Unitatea creștină și Catholicismul*, Editura Agaton, București, 2022
12. Doru Nastasă, *Unitatea creștină și Protestantismul*, Editura Agaton, București, 2022
13. Doru Nastasă, *Mărturia harului și a comuniunii*, Editura Agaton, București, 2022
14. Doru Nastasă, *Unitate, Cincizecime, Biserică*, Editura Agaton, București, 2022.

Lucrările publicate pentru A. Boca și pentru unitatea creștină acoperă metodic toate ideile principale ale discuțiilor și rezolvă autentic amândouă problemele. Aceste două analize arată o

cu totul altă direcție de urmat pentru fiecare dintre aceste două decizii mari.

Cum poate astăzi Sinodul să propună Bisericii direcții mari, decizii majore, fără analiză, fără fundamentare, precum direcția din Sinodul din Creta și cea pentru A. Boca? Discuțiile pentru aceste probleme trebuiau făcute pe aceste analize publicate, Sinodul neavând astăzi analize să le publice în fața Bisericii pe aceste subiecte. Necesitatea transparenței în actul teologic este una obligatorie în Ortodoxie, în care analizele pentru A. Boca și pentru Sinodul din Creta, trebuiau publicate de instituție datorită participării Bisericii la actul teologic al acesteia, la adevărul de credință mărturisit de întreaga Biserică. Noi nu mărturisim decrete sinodale, ci un adevăr întreg, împreună cu analiza și fundamentarea pe baza căruia s-a produs.

Ce reprezintă discursul Sinodului pe aceste probleme, un discurs neacoperit de analiză? Cu aceste două analize greșite, tot ce spune Sinodul asupra infailibilității doar prin sine e greșit. Este imposibil să vii cu un discurs pur catolic, precum vine Sinodul, a unei unități a Bisericii doar prin ierarhie, într-un statut care asta spune în mare, iar analizele să fie în Biserică – realitatea anulează tot ce spune Sinodul greșit în statut. Statutul actual al Bisericii e greșit ca direcție și abordare asupra unității Bisericii, propunând un concept greșit de autocrație catolică și nu un concept de unitate în adunarea pozițiilor Bisericii în analiză, prin dialog, prin adunarea pozițiilor din Biserică și dezbaterrea acestora cu participanții activi (nu doar cu participanții din cercul închis, sinodal).

Cu două probleme majore nerezolvate, greșite de Sinod în mod evident, în deciziile Sinodului din Creta dar și în decizia de canonizare a lui A. Boca, Sinodul trebuie să își schimbe abordarea și discursul față de Biserică. Nu poate să explice Bisericii să fie pasivă, să păstreze starea de pasivitate a credincioșilor catolici, inerția

catolică la orice decizie eclesiologică greșită. Biserica nu poate să fie o Biserică inertă la orice propune Sinodul. Ortodoxia nu este inertă precum catolicismul, după cum se vede că se cere de la Biserică în statut.

17. O SCRISOARE ADRESATĂ PATRIARHULUI, PENTRU OPRIREA CANONIZĂRII ȘI REFACEREA ANALIZEI DE CANONIZARE PENTRU A. BOCA

Mai jos adaug conținutul unei scrisori care va fi trimisă părintelui patriarh Daniel, împreună cu volumul, pentru oprirea canonizării și refacerea analizei de canonizare.

„Preafericirea Voastră,

Îndemnat de propria conștiință creștină care dorește ca adevărul să fie cunoscut după porunca Evangheliei Mântuitorului, a Sfinților Părinți și a Bisericii, Vă trimit atașată a doua ediție a cărții mele, publicată recent la editura Smart-Publishing, „*De ce Biserica Ortodoxă nu îl poate canoniza pe Arsenie Boca*”.

În acest volum am expus argumentat imposibilitatea ca Arsenie Boca să fie canonizat de Arsenie Boca. Pe scurt, concluziile principale ale studiului sunt:

1. Deși încă există **mărturii credibile și importante despre viața ocultistă a lui Arsenie Boca**, *acestea nu au fost folosite corect*, deoarece **Comisia sinodală de Canonizare a folosit informație produsă în chip majoritar de editurile proarseniste**, informație care distorsionează atât premisele (punctul de plecare) cât și cursul just al analizei, nefiind suficientă pentru canonizare. **Lipsesc informații cruciale din discuție și mărturii care apar abia acum, menționate și adăugate în volum.** Decizia curentă de

canonizare este luată fără ca întreaga informație disponibilă (menționată și în acest volum) să fie luată în considerare.

2. **Analiza legăturii lui A. Boca cu ocultismul nu a fost făcută corect și nu a fost disponibilă Comisiei sinodale.** Or această analiză era prima care trebuia făcută în primul rând, înainte de orice discuție despre profeții și minuni, tocmai datorită acuzației aduse lui (de către Părinți îmbunătățiți contemporani și credincioși mireni) de ocultism și înșelare, deoarece A. Boca a promovat practici și învățături care contravin Ortodoxiei.

Arsenie Boca nu poate fi canonizat pentru următoarele motive, care sunt fundamentate în capitolele volumului, expuse pe scurt în continuare:

A. La nivelul procesului de canonizare și a mărturiei pe care se face canonizarea:

1. **Mărturia despre viața sa nu este completă**, relevantă, și informația necesară canonizării nu este suficientă (fiind falsificată prin omisiune). Nu s-au audiat martorii necesari în discuție, deși **sunt cel puțin 30 de martori credibili cu care ar fi trebuit să se discute.**
2. Procesul de analiză-canonizare s-a făcut pe o **mărturie proarsenistă, părtinitoare, incompletă și falsă**, la Prislop, cu influență puternică din Ardeal, prin omisiune gravă a multe informații relevante, necesar să fie discutate.

B. La nivelul ocultismului, înșelării și învățăturii de credință

3. **Sunt cel puțin 30 de ani de practică de ocultism, atestați, care sunt motiv de necanonizare.** Viața sa poartă pecetea ocultismului și nu a Ortodoxiei. A trăit Ortodoxia ca un ocultist.
4. Sunt cel puțin 30 de mențiuni găsite despre **Arsenie Boca și ocultism, și cel puțin 50 de mențiuni** în literatura produsă **pentru acesta, referitor la privirea sa și legătura acesteia cu practica hipnozei și a ocultismului.**
5. **Învățătura de credință** a lui Arsenie Boca este nu doar sincretistă, ci în esență **neagă mântuirea în Ortodoxie.**
6. **Mărturisire de credință eretică,** după cum se vede la Drăgănescu.
7. **Comunicări spiritiste, cu spirite înșelătoare,** care îl îndeamnă să nu asculte de Biserică, după cum se vede la Drăgănescu, și care îl învață erezii și neascultare.

C. La nivelul asumării de către credincioși și Biserică:

8. **Evlavia invocată pentru canonizare este o evlavie bazată pe senzational,** pe impresionare ocultistă, în necunoștință de cauză, nu în duh curat, ortodox, evlavie pe tipologia interlocutorului părintelui Paulin Lecca. Nu este o evlavie ortodoxă, curată. Este un entuziasm popular la un spectacol de magie și ocultism, neînțeles și neexplicat de Biserică.
9. **Este afectată mântuirea credincioșilor și a Bisericii,** este adusă **în Biserică o cale plină de ispită,** venită din toate cele lucrate greșit de Arsenie Boca, ocultismul, înșelarea,

învățătura eretică de credință, păcatele și neascultarea păstrate întreaga viață.

10. Este **o distragere gravă a atenției Bisericii de la activitatea mântuitoare, la senzațional și practici oculte**. Prin acesta a intrat în Biserică un duh neortodox, greșit, al senzaționalului, care captivează și distrage greșit întreaga Biserică de la lucrarea mântuirii. În loc credincioșii să se uite la Biserică și la Dumnezeu, se uită captivați, fără putere de a se desprinde, la senzaționalul creat în Biserică prin hipnoză și ocultism. Cozile exagerate de la Prislop sunt o mare problemă, fiind abatere de la lucrarea mântuirii în Biserică. Sunt un unicat în Ortodoxie, și țin de fenomenele de înșelare.

Consider că analiza făcută în acest volum este una temeinică, justificată, cu argumente, aducând suficient de multe detalii specifice încât să asigure o bază solidă pentru o evaluare obiectivă și corectă despre Arsenie Boca și ocultism.

Pentru Arsenie Boca nu sunt îndeplinite în mod real condițiile de canonizare. **Volumul de informație existent pe această zonă de ocultism este unul foarte larg, și a fost desconsiderat până acum**. Iar canonizarea este produsă pe baza unei literaturi entuziaste, într-o evlavie entuziastă, fără discernământ.

Mărturiile și informațiile prezentate în carte demonstrează clar că Arsenie Boca a avut un parcurs ocultist paralel celui clerical și monahal, parcurs pe care „biografii” lui încearcă să-l acopere prin **omisiuni grave de informație**, prin interpretări forțate și distorsionări care nu au legătură cu realitatea obiectivă.

Informația disponibilă pentru Arsenie Boca și ocultism este mult prea multă, pentru a putea fi ignorată. Iar **teza despre Arsenie**

Boca și ocultism, găsită în volum, care este produsă pe baza acestei informații, are o coerență largă, care dă legitimitate acestei teze, și care ne arată că ocultismul la Arsenie Boca a fost o certitudine și nu doar o acuzație sau o suspiciune.

Atingerea ocultismului de către un dorit duhovnic și ieromonah, timp de peste 30 de ani, pentru „puterile” pe care ocultismul le oferă, e un motiv de necanonizare, care nu poate fi depășit sau contestat. Oprește orice demers de canonizare dorit. Practicile lui ocultiste ne arată că A. Boca nu credea în puterea Ortodoxiei, ci în puterea credinței spiritiste, care oferă *altă viziune și perspectivă asupra lumii*, o altă cale în viață, o altă credință, dar și alte puteri.

Ocultismul este un pact cu întunericul, dar și o mărturisire voită a necredinței în Ortodoxie și asumarea unei alte credințe, legată de spiritism și întuneric. De aceea nu poate fi trecut cu vederea în canonizare, cât timp cel pentru care se dorește canonizarea a făcut acest pact cu o altă credință, voit, în deplină cunoștință de cauză, fiind egal **o lepădare de credința ortodoxă**, mai ales pentru un ieromonah. Este mult prea multă informație specifică pe această zonă, încât să se poată continua discuția despre canonizare.

Ocultismul închide definitiv discuția despre Boca și canonizare, pentru că expune Biserica la înșelare. Așa ceva nu poate fi canonizat sub nicio formă, în nicio variantă dorită de cineva.

Pentru aceste trei puncte, ocultism, erezie și înșelare, Arsenie Boca nu poate fi canonizat.

Cu dragoste pentru adevăr și Biserică, Vă adresez următoarele rugăminți:

1. **Să amânați canonizarea lui Arsenie Boca până al cercetarea, lămurirea impecabilă a acestei probleme și exonerarea acestuia pe subiectul: Arsenie Boca și ocultismul.**
2. **Să reconsiderați întreaga analiză și abordare a procesului de canonizare a lui Arsenie Boca**, pentru că au fost influențate de mai mulți factori.
3. Datorită contestării largi a acestei canonizări, rugăm **să inițiați constituirea unei noi Comisii sinodale de canonizare, de exemplu din Moldova**, pentru a nu mai putea discuta de implicare interesată în canonizare, și pentru a fi o oarecare depărtare de locul Ardealului și de evenimentele de acolo. Sfințenia lui Arsenie Boca ar trebui să se poată vedea și din Moldova (dacă aceasta există), nu doar din Ardeal, și trebuie să se poată vedea și când există o oarecare depărtare și decuplare de fierbințeala unor pasiuni pentru această canonizare, egal de contestată pe cât este de dorită în unele locuri. Ar fi o abordare lucidă, imparțială și cu discernământ a acestei situații.

Vă mulțumesc pentru atenția acordată.

Cu profund respect și fiască dragoste,

DORU NASTASĂ

**Preafericitului Părinte Daniel,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române”**

BIBLIOGRAFIE

Bibliografie ezoterism, ocultism, hipnoză, spiritism

1. Asociația română de hipnoză, *Hipnoza spirituală*, <https://www.scribd.com/document/634125856/Untitled>
2. Allan Kardec, *Spiritism in its most simple expression*, Leipzig (The book of Spirits, The book of the mediums)
3. Allan Kardec, *Spiritism easily explained*
4. Aurel Popescu-Bălcești, Dr., *Manifestările spirituale fundamentul credințelor religioase*, Editura Triumf, 2004, <https://www.scribd.com/document/505921816/Manifestarile-Spirituale>.
1. Biblioteca Academiei Române, *Publicațiile Periodice Românești*, Tom. II, 1907-1918, și Supliment, 1790-1906, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987
2. Biblioteca Academiei Române, *Publicațiile Periodice Românești*, Tom. III, 1919-1924, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987
3. Biblioteca Academiei Române, *Publicațiile Periodice Românești*, Tom. IV, 1925-1930, Editura Academiei Române, București, 2003
4. Biblioteca Academiei Române, *Publicațiile Periodice Românești*, Tom. V, 1931-1935, Partea 1, Editura Academiei Române, București, 2009
5. Cesare Lombroso, *Hipnotism și spiritism*, Editura ENMAR, București, 1998.
6. C.K. Nicolau, Diplomat în ocultism, *Curs practic de științe oculte*, Volumul I, Ediția a VIII-a, 20 – Câmpina
7. C.K. Nicolau, Diplomat în ocultism, *Curs practic de științe oculte*, Volumul II, Ediția a VII-a, Biblioteca Enciclopedică a științelor Oculte.
8. C.M. de Heredia, S.J., *Spiritism and Common Sense*, P.J. Kenedy & Sons publisher, 1922, Printed in U.S.A. (Între subiecte spirite, medium, altele)
9. C. Roy Hunter, *Arta hipnozei, Curs de hipnoză, Stăpânirea tehnicilor de bază*, Editura Antet XX Press.

10. Dan D. Dimiu, *Ce este spiritismul*, Editura Aum
11. Fabienne Guerrero, *God released me from Spiritism*, 2010
12. G. Marinescu, Dr., *Spiritism și metapsihism*, Cultura națională, București, 1926
13. Ion F. Buricescu, *Misterele Suflului Omenesc*, Editura Semne, București, 2008, care este o reproducere în facsimil a *Spiritism și Metapsihică*, Editura Tipografiile Române Unite, Rahovei, 1934.
14. Ilie Cioară, *Spiritism și spiritualitate mistic-creștină*, Editura Hermes, București, 2002 (ședinte spiritism)
15. Joy Rzeznik, *Allan Kardec & the Spiritist Movement*
16. *Manual de hipnoză*, <https://www.scribd.com/document/77538768/Manual-Hipnoza-1>
17. *Pericolele hipnozei*, <http://www.satanism.ro/2014/06/10/pericolele-hipnozei/>
18. Revista Spiritistă, Ianuarie 1941, Anul VIII – No. 1, https://www.academia.edu/77976971/Revista_Spiritista_ianuarie_1941_PDF
19. Revista Spiritistă, Ianuarie 1939, Anul VI – No. 6, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1705831179532863>.
20. „Sepharial”, *A manual of occultism*, Autor also of „The manual of Astrology”, „Kabalistic Astrology”, „The Kabala of Numbers”, William Rider & Son, LTD, London, 1914
21. *Spiritism și Magnetism*, <https://www.scribd.com/doc/97462837/Spiritism-Si-Magnetism>
22. <http://www.carte.prohypnosis.co.uk/>

Bibliografie pentru Arsenie Boca, în ordinea binecuvântării arhieresti și a anului de apariție

23. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, Ediție îngrijită de Ioan Cișmileanu, *Alte mărturii despre Părintele Arsenie Boca, 3, Ediție revizuită*, Editura Agaton, Făgăraș, 2008
24. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Ediție îngrijită de Natalia Corlean, *Părintele Arsenie Boca, o viață închinată schimbării vieții noastre*, Ediția a II-a, revizuită, Editura Agaton, Făgăraș, 2012
25. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, *Părintele Arsenie Boca. Marele examen*, Un manuscris al Maicii Magdalena Ivan (Mănăstirea Tismana), Editura Agnos, Sibiu, 2014
26. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Volum coordonat de Romeo Petrașciuc, *Fiți îngăduitori cu neputințele oamenilor*, Ediția a II-a, Editura Agnos, Sibiu, 2015
27. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Cornel Todeasă, Pr. Dr, *Așa l-am cunoscut pe Părintele Arsenie, Sfântul Ardealului, Amintiri, Deslușiri, Lecturi*, Editura Andreiana, Sibiu, 2019
28. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Sergiu Ciocârlan, *Chipul cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbateri pentru canonizare*, Editura Andreiana, Sibiu, 2021
29. Apare cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Mitropolia Ardealului, Arhiepiscopia Sibiului, *Învățăături ale Părintelui Arsenie Boca pentru fiecare zi*, Editura Andreiana, Sibiu, 2024
30. Apare cu binecuvântarea PS. Părinte Andrei Episcopul Covasnei și Harghitei, *Părintele Arsenie Boca, De la Vața de Sus spre Prislop, Scurtă biografie*, Editura Agaton, Făgăraș, 2004
31. Apare cu binecuvântarea Preasfințitului Calinic, Episcopul Argeșului, Ieromonahul Teognost, *Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca, Despre îndumnezeirea omului prin Har*, Volumul I, Editura Credința strămoșească, 2005

32. Apare cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, *Învățăături ale Părintelui Arsenie Boca, 1*, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2013
33. Apare cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, *Învățăături ale Părintelui Arsenie Boca, 2*, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2014
34. Apare cu binecuvântarea Bartolomeu al Clujului, Dan Lucinescu, *Părintele Arsenie Boca un sfânt al zilelor noastre*, Editura Babel, 2014
35. Prefață de Daniil, Episcop-locoțiitor al Daciei Felix, Ediție îngrijită de Natalia Corlean, *Vreau să schimb lacrimile voastre în bucurie, Antologie de cuvinte duhovnicești ale Părintelui Arsenie Boca*, Editura Agaton, Făgăraș, 2014
36. Apare cu binecuvântarea PS. Dr. Daniil Stoenescu, Florin Duțu, *Părintele Arsenie Boca – o Biografie*, Ediția a III-a revizuită și adăugită, Editura Floare Albă de Colț, București, 2019
37. Apare cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Sergiu Ciocârlan, *Calea pocăinței lăuntrice în viața și scrierile Cuviosului Părinte Arsenie Boca*, Editura Doxologia, Iași, 2022

(Edituri care au publicat anterior volume cu binecuvântare arhierescă)

38. Ediție îngrijită de Ioan Cișmileanu, *Mărturii din Țara Făgărașului despre Părintele Arsenie Boca*, Editura Agaton, Făgăraș, 2004
39. Ediție îngrijită de Ioan Cișmileanu, *Noi mărturii despre Părintele Arsenie Boca, 2, Ediție revizuită*, Editura Agaton, Făgăraș, 2005
40. *Pravila albă. Sfaturi pentru cei căsătoriți*, Editura Agaton, Făgăraș, 2006
41. Părintele Arsenie Boca, *Lupta duhovnicească cu lumea, trupul și diavolul*, Editura Agaton, Făgăraș, 2009.
42. Arsenie Boca, Ieromonah, *Ridicarea căsătoriei la înălțimea de Taină, Ediția a II-a îmbunătățită*, Editura Agaton, Făgăraș, 2009
43. Ediție îngrijită de Natalia Corlean, *Părintele Arsenie Boca, un om mai presus de oameni*, Editura Agaton, Făgăraș, 2011
44. Ediție îngrijită de Vlad Herman, *De dincolo am să vă ajut mai mult! Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Editura Agaton, Făgăraș, 2014

(Alte volume)

45. Florin Dușu, Drd., *Părintele Arsenie Boca la Mănăstirea Prislop în epoca torționarilor comuniști*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Floare Albă de Colț, București, 2015
46. Florin Dușu, *Viața Părintele Arsenie Boca de la Prislop*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Floare Albă de Colț, București, 2016
47. Florin Dușu, *Părintele Arsenie Boca Pictor Bisericesc la Drăgăneacu*, Editura Floare Albă de Colț, București, 2017
48. Maria Ballasch, Helmut Roth, Ekaterina Roth, *Părintele Arsenie Boca, Chemarea la Înviere*, Editura Accent Print, 2019
49. Florin Dușu, *Părintele și Pictorul Bisericesc Arsenie Boca (1910-1989), Monografie*, Teză de doctorat, Editura Floare Albă de Colț, București, 2021

Mărturii ale duhovnicilor și teologilor

50. IPS Pimen, *Arsenie Boca se ocupa cu magia*, <https://canonizarearsenieboca.com/ips-pimen-arsenie-boca-se-ocupa-cu-magia/>
51. IPS Nicolae Mladin, *Arsenie Boca ghicea în palmă și era numit „popa vrăjitoru”*, <https://canonizarearsenieboca.com/ips-nicolae-mladin-arsenie-boca-ghicea-in-palma-si-era-numit-popa-vrajitorul/>
52. Părintele Arsenie Papacioc, *Arsenie Boca mă privea cu niște ochi de parcă ar fi vrut să mă hipnotizeze*, <https://canonizarearsenieboca.com/parintele-arsenie-papacioc-in-temnita-aiudului-arsenie-boca-ma-privea-cu-niste-ochi-de-parca-ar-fi-vrut-sa-ma-hipnotizeze/>, <https://canonizarearsenieboca.com/arsenie-boca-incearca-sa-l-hipnotizeze-pe-parintele-arsenie-papacioc/>
53. *Convorbirea duhovnicească din chilia Protosinghelului Varsanufie Lipan – 1996*, <https://canonizarearsenieboca.com/convorbirea-duhovniceasca-din-chilia-protosinghelului-varsanufie-lipan-1996/>
54. Mărturia Arhimandritul Paulin Lecca: *batjocorit și tratat cu dispreț de Arsenie Boca*, <https://canonizarearsenieboca.com/marturia-arhimandritului-paulin-lecca-batjocorit-si-tratat-cu-dispret-de-arsenie-boca/>
55. *Un pustnic din sfântul munte Athos despre Arsenie Boca*, <https://canonizarearsenieboca.com/un-pustnic-din-sfantul-munte-athos-despre-arsenie-boca/>
56. Părintele Dumitru Stăniloae, *De când Arsenie Boca a dat de această Zamfira, n-a mai intrat în casă la mine*, <https://canonizarearsenieboca.com/parintele-dumitru-staniloae-de-cand-arsenie-boca-a-dat-de-aceasta-zamfira-n-a-mai-intrat-in-casa-la-mine/>
57. Dudu Velicu despre Arsenie Boca în 1947, *Este grandoman. Șarlatania nu-i este străină acestui om*, <https://canonizarearsenieboca.com/dudu-velicu-despre-arsenie-boca-in-1947-este-grandoman-sarlatania-nu-i-este-straina-acestui-om/>
58. Mărturia cuvioșilor Arsenie Papacioc și Ioanichie Bălan, *Despre lepădarea preoției și călugăriei de Arsenie Boca*, <https://canonizarearsenieboca.com/marturia-cuviosilor-arsenie-papacioc-si-ioanichie-balan-despre-lepadarea-preotiei-si-calugariei-de-arsenie-boca/>

59. Mărturia doamnei Lidia Stăniloae, *Părintele Dumitru Stăniloae, profund dezamăgit de Arsenie Boca*, <https://canonizarearsenie-boca.com/marturia-doamnei-lidia-staniloae-v-parintele-dumitru-staniloae-dezamagit-profund-de-arsenie-boca/>
60. Mărturia monahului Iachint, ucenicul de chilie al părintelui Cleopa, *Despre înșelarea demonică în care se afla Arsenie Boca*, <https://canonizarearsenieboca.com/marturia-monahului-iachint-ucenicul-de-chilie-al-parintelui-cleopa-despre-inselarea-demonica-in-care-se-afla-arsenie-boca/>
61. Mărturia IPS Antonie Plămădeală, <https://canonizarearsenie-boca.com/canonizare/>
62. Mărturia arhimandritului Paulin Lecca: *Practicile oculte ale lui Arsenie Boca erau cunoscute de părinții mișcării „Rugul Aprins”. Despre pictura eretică de la Drăgănescu*, <https://canonizarearsenie-boca.com/marturia-arhimandritului-paulin-lecca-iii-practicile-oculte-ale-lui-arsenie-boca-erai-cunoscute-de-parintii-miscarii-rugul-aprins-despre-pictura-eretica-de-la-draganescu/>
63. *Te lepezi de Arsenie Boca? Un călugăr din Karyes, Muntele Athos, despre ortodoxie și canonizare*, <https://www.youtube.com/watch?v=vQCiamfZkDs>
64. *Testamentul Părintelui Arsenie Papacioc, Să apărăm adevărul cu orice preț*, <https://m.youtube.com/watch?v=aNoYYjGmOM0>
65. Audio, *Părintele Adrian Făgețeanu despre părintele Arsenie Boca, despre mișcarea legionară, despre Veronica de la Vladimirești și alte amintiri din viața sa*, <https://saccsiv.wordpress.com/2015/12/05/audio-parintele-adrian-fageteanu-despre-parintele-arsenie-boca-despre-miscarea-legionara-despre-veronica-de-la-vladimiresti-si-alte-amintiri-din-viata-sa/comment-page-1/#comment-294638>
66. Audio, *Pr. Arsenie Papacioc și pr. Ioanichie Bălan despre rătăcirile lui Arsenie Boca*, <https://www.youtube.com/watch?v=pVenPJIVm6I>
67. Audio, *Pr. Anițulesei Gheorghe, Rătăcirile pr. Arsenie Boca*, <https://www.youtube.com/watch?v=Vc2FN-Q2v7s&t=1552s>.

Analiza înșelării lui Arsenie Boca

68. Anițulesei Gheorghe, Pr., *Fenomenul Arsenie Boca*, 2016, pdf online
69. Antonie Plămădeală, Î.P.S., *Falsul misticism. Încercare de tipologie*, în volumul *Tradiție și libertate în spiritualitatea ortodoxă*, Colecția Axios, Editura Pronostic, București, 1995.
70. Antonio Maria Sicari, *Portrete ale Sfinților, 2, Sfinții din Secolele XI-XV*, Editura Carmelitană, 2012.
71. Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului, *Ieromon. Arsenie Boca. Între adevăr și legendă*
72. Bogdan Muntean, *Vedenia pe Sfântul Munte atribuită Părintelui Arsenie Boca: mărturie autentică sau fantezie literară apocrifă?*, <https://fgmanu.ro/2021/06/16/vedenia-pe-sfantul-munte-atribuita-parintelui-arsenie-boca-marturie-autentica-sau-fantezie-literara-apocrifa/>
73. Doru Nastasă, *Mărturia harului și a comuniunii*, Editura Agaton, București, 2022
74. Dumitru Stăniloae, Pr. Prof., *Formele și cauzele falsului misticism*, în revista „Studii Teologice”, nr. 5-6 din 1952
75. Ducuță Ana Maria, Drd., *Perspectiva istorică asupra fenomenului spiritist din presa românească la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*, Universitatea „1Decembrie 1918”, Alba Iulia, <https://www.academia.edu/43179114>
76. Ioan Gându, Dr., *Revista Icoana din Adânc*, pp. 11-12, nr. 44-48 (117-122), <https://icoanadinadanc.ro/>
77. Lucian Dimitriu, *Cine sunt credincioșii ortodocși de stil vechi din județul Suceava și din România*, <https://www.craionou.ro/2020/01/06/cine-sunt-credinciosii-ortodocsi-de-stil-vechi-din-judetul-suceava-si-din-romania/>
78. Victor Ardeleanu, Dr., *Grozăviile neasemănate de la Drăgănescu, În lumina Sfinților Părinți, Punctele esențiale*, <https://www.scribd.com/document/407693378/grozaviile-neasemanate-de-la-draganescu-punctele-esentiale-pdf>
79. Matei Vulcănescu, Pr., *Părintele Arsenie Boca, Sfânt sau înșelat?*, <https://ortodoxiacatholica.com/blog/2012/11/28/parintele-arsenie-boca-sfant-sau-inselat-nu-vreau-sa-pronunt-o-sentina-ci-dor-ridicateva-intrebari-pentru-care-daca-parintele-arsenie-ar-fi-sfant-nu-ar-avea-de-ce-sa-se-supere-e-vorba-de-dreap/>

80. Matei Vulcănescu, Pr., *Sfântul Grigorie Palama, un sfânt anatemizat de „Biserica” Romano Catholică. Un sfânt antipapist și delirul filopapist al ecumeniștilor.*, <https://ortodoxiacatholica.com/blog/2013/03/30/sfantul-grigorie-palama-un-sfant-anatemizat-de-biserica-romano-catholica-un-sfant-antipapist-si-delirul-filopapist-al-ecumenistilor/>
81. Mihai Andrei Aldea, Pr, *Lămuriri asupra controverselor legate de Părintele Arsenie Boca*, <https://atitudini.com/2015/11/lamuriri-asupra-controverselor-legate-de-parintele-arsenie-boca-de-pr-mihai-andrei-aldea/>
82. Mihael Mihai, *Arsenie Boca, Vrăjitor*, <https://www.scribd.com/document/396688892/Arsenie-boca-vrajitor>
83. Paulin Lecca, Arhimandrit, *Jurnal duhovnicesc*, Editura Studion, Bacău, 2013
84. Petre Pandrea, *Memoriile Mandarinului Valah, Jurnal, 1954-1956*, Editura Vremea București, București, 2011
85. Radu Preda, *Arsenie Boca, Padre Pio al Ortodoxiei românești*, https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=8133150140131179&id=100003088222411
86. Serafim Rose, Ieromonah, *Ortodoxia și religia viitorului*, Editura Cartea Moldovei, Chișinău, 1995
87. Sfântul Bonaventura, *Viața Sfântului Francisc de Assisi*, Editura Serafica, Roman, 2017
88. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Discursuri teologice și etice*, Vol. 1, Editura Deisis, 1988

(Alte articole și resurse online despre această problemă)

89. *Babaji și Sf. Serafim de Sarov, pe care unii îl numesc duhovnicul Părintelui Arsenie Boca*, <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2015/10/15/babaji-si-sf-serafim-de-sarov-pe-care-unii-il-numesc-duhovnicul-parintelui-arsenie-boca/>.
90. *Biserica din Drăgănescu – o sinteză a învățăturilor Părintelui Arsenie Boca*, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/>
91. *Cel trei feluri de ateism după Sf. Grigorie Palama*, <https://www.aparatorul.md/cele-trei-feluri-de-ateism-dupa-sf-grigorie-palama-paganismul-erezia-si-tacerea-refuzul-sa-vorbesti-despre-dumnezeu/>

92. *Ce dascăli a avut?*, <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2015/10/15/ce-dascalii-a-avut-g-rudolf-steiner/>
93. *Conferința Națională „Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească”*, Trinitas TV, <https://www.youtube.com/watch?v=52yMFGFFaVA>
94. *Cu ce duh lucra Părintele Arsenie Boca – Babaji*, <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2015/10/15/cu-ce-duh-lucra-parintele-arsenie-boca-babaji/>
95. *Despre Babaji*, <https://www.babajiashram.org/babaji>
96. *Diferite resurse despre canonizarea lui Arsenie Boca*, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/descarcare-continut-blog-sub-forma-de-fisiere-pdf/>
97. *Din învățăturile păgâne scrise ale Părintelui Arsenie Boca*, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/>
98. *Efectele rugăciunii „Tatăl Nostru” în viziunea Părintelui Arsenie Boca și a lui Edgar Cayce*, <https://www.floaredetei.ro/efectele-rugaciunii-tatal-nostru-in-viziunea-parintelui-arsenie-boca-si-a-lui-edgar-cayce/>
99. *Erezii din Cărarea Împărăției*, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/>
100. *Erezii din Cuvinte Vii*, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/>
101. Florica Lecu, *Convorbiri astrale cu Sfântul Arsenie Boca*, Editura Semne-Artemis, 2011
102. *Învățăturile eretice scrise ale Părintelui Arsenie Boca*, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/>
103. ÎPS Laurențiu Streza *Despre Părintele Arsenie Boca*, <https://www.youtube.com/watch?v=E3jvkRLdaT8>
104. ÎPS Laurențiu Streza, *Părintele Arsenie Boca – omul lui Dumnezeu 25.11.2021*, <https://www.youtube.com/watch?v=GVfzkZMADN4>
105. ÎPS Laurențiu Streza, *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, <https://www.youtube.com/watch?v=i-rL2s40oco>
106. ÎPS Laurențiu Streza, *Să înlăturăm din inima noastră frica | Până la canonizare, facem parastas*, <https://www.youtube.com/watch?v=AHFb7rL1jEs&t=24s>

107. ÎPS Serafim Joantă, *Interviu despre Părintele Arsenie Boca, Părintele Arsenie Boca este un caz unic în toată istoria Bisericii noastre* (Nürnberg, 2012), <https://mitropolia-ro.de/interviu-despre-parintele-arsenie-boca/>, interviu unde se analizează sfințenia lui Arsenie Boca pe baza cozilor de la Prislop
108. *Părintele Arsenie Boca practica Hatha Yoga*, <https://www.youtube.com/watch?v=B2gYHwAH-DE>, Pr. Prof Dorin Zosim Oancea, înregistrarea cursului de IFR din 4 martie 2014, cf. Sergiu Ciocârlan
109. *Părintele Arsenie Boca și Francisc de Assisi*, <https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/>
110. *Părintele Arsenie Boca și Muntele Athos*, <https://www.crestinortodox.ro/religie/parintele-arsenie-boca-muntele-athos-153894.html>
111. *Părintele Arsenie Boca și Propaganda Fide (Pro-Ecumenistă sau unitată)*, <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2016/03/17/pag-126-parintele-arsenie-boca-si-propaganda-fide-pro-ecumenista-sau-unitata/>
112. *Părintele Arsenie Boca, Francisc de Assisi, Ulfila Arianul*, <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2016/03/17/pag-118-parintele-arsenie-boca-francisc-de-assisi-ulfila-arianul/>
113. *Pr. Arsenie Boca nu este sfânt*, <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2016/11/14/pr-arsenie-boca-nu-este-sfant/>
114. *Un călugăr din Muntele Athos despre rătăcirile lui Arsenie Boca, Ilarion Argatu, Teofil Pârâian și Ghelasie de la Frăsinei*, <https://sfintiinugresesc.wordpress.com/2016/09/05/un-calugar-din-muntele-athos-despre-ratacirile-lui-arsenie-boca-ilarion-argatu-teofil-paraian-si-ghelasie-de-la-frasinei-2/>.

Notă asupra bibliografiei

Este interesant de văzut în istoria acestei bibliografii create pentru Arsenie Boca, că toate lucrările construite în favoarea lui Arsenie Boca sunt pe un entuziasm inițial a-l câtorva lucrări generate de Mitropolia Ardealului și de câteva edituri localizate. Pe scurt, odată ce o literatură primară a pornit la drum cu o abordare pozitivă, nimeni în instituție nu și-a mai pus întrebarea dacă este în regulă ce este acolo, în timp ce literatura duhovnicească ortodoxă menționează de zeci de ani problemele existente în fenomenul Arsenie Boca. Acesta pare să fie canonizat pe un set de 3-4 lucrări inițiale, publicate între 2004-2009, care au creat acest val de arsenism în Ardeal și în toată țara, dezvoltat apoi în diferite lucrări.

La fel, se observă că literatura împotriva lui Arsenie Boca folosește bibliografia duhovnicească istorică, și este mult mai bogată în referințe legate de înșelare, este mult mai versatilă în abordare. Se vede și numai din această bibliografie cum au fost construite cele două poziții, una pentru Arsenie Boca și una împotriva acestuia, una văzând „minunile și lucrarea” acestuia, iar cea de a doua văzând bibliografia legată de înșelare și a duhovnicilor. Unii au căutat minuni și au primit minuni, unii au căutat duhovnicii Bisericii și au primit adevărul.

Nu recomand a se citi bibliografia despre ocultism, fiind interzisă de Biserică și toxică. Această parcurgere trebuie făcută doar la nevoie, cu binecuvântare, pentru a putea cerceta acest punct al ocultismului lui Arsenie Boca, dar foarte pe scurt. Cei care vor dori să vadă acest subiect, să nu petreacă timp în această discuție despre ocultism, care nu este una benefică, și pe care doar de mare nevoie am făcut-o, situația impunând acest lucru. Am preferat să am cărțile din bibliografia despre ocultism în format electronic, nu fizic, și să reduc oarecum cercetarea. Volumul este și un apel la utilizarea responsabilă a informației legată de ocultism.